

Бібліотека Українського Підпільника Ч. 15

Шостий Великий Збір
Організації Українських Націоналістів
(ОУН)

Матеріяли й постанови

Видання Організації Українських Націоналістів (ОУН)
1984

Шостий Великий Збір
Організації Українських Націоналістів
(ОУН)

Матеріяли й постанови

diasporiana.org.ua

Видання Організації Українських Націоналістів (ОУН)
1984

ПЕРЕДМОВА

Перед нами чергова ідеологічно-політична, програмова й політично-стратегічна документація Організації Українських Націоналістів (ОУН), яка нерозривно зв'язана з прізвищами полк. Євгена Коновальця, Степана Бандери, Романа Шухевича, які очолювали її у трудних часах визвольної боротьби української нації найперше проти чотирьох окупантів України, а згодом проти двох найбільших мілітарних потуг світу свого часу — Німеччини і Росії.

Величний і страшний був пройдений шлях боротьби, що нею керувала ОУН. У яких формах ця боротьба не велася б, які нові формації на шляху росту ОУН — рушія, прапороносця, організатора, керманіча тієї боротьби — не появлялися б, завжди основу їх, хребет, творила ОУН. І це впродовж уже 55 років. Формації проходили і минали, або лишалися існувати поруч ОУН і за підтримкою ОУН, але уявити історію України останнього півстоліття без ОУН, — неможливо. У боротьбі і з боротьби постала ОУН, виростала і надалі виростає.

Сила ОУН — в її ідеях, її кадрах, визвольній концепції. Сила її кадрів передусім в їх вірі у правду України, в їх ідейно-політичному озброєнні, в їх характері, в їх готовості до згину боронити свої ідеї, пізнані

*Організація Українських Націоналістів видає
«БІБЛІОТЕКУ УКРАЇНСЬКОГО ПІДПІЛЬНИКА»
для користування революційно-визвольного підпілля
в Україні.*

*Дохід з продажі книжок «Бібліотеки Українського
Підпілля» за кордоном призначений
на фінансування видань, потрібних в Краю.*

правди України, яких вирвати з їх душ ворогові неможливо.

Непереможність визвольної концепції ОУН лежить у тому, що вона не обмежила визвольну боротьбу проти більшевизму лише до технічно-революційних засобів, але розгортає революційний процес на усіх ділянках життя нації — від метафізики, релігії, почерез бій на відтинку культури, до хліборобства включно.

Московщина наступає на Україну суцільно. Її загарбництво не обмежується до мілітарних засобів чи колоніального економічного визиску. Вона намагається витиснути кожній ділянці життя поневоленої нації не лише своє тавро, але змінити духовість, світогляд, культурні притаманності, традиції нації, її соціальні, правні, релігійні ідеали, викоринити з поневоленої нації усе її внутрішньоприсущне, щоб раз назавжди знівелювати кожну націю, створити якусь амальгаму, вавилонську вежу, советський нарід, підложжям якого мала б бути московська духовість. Московський спосіб життя мав би замінити притаманний українській нації зміст життя і творчості.

Отже, остаточна мета Московщини: знищення націй, а запанування московської нації над усім світом.

Суцільна концепція боротьби проти Московщини, проти її більшевизму є безпомірно багатогранніша, ніж боротьба проти імперіялізмів інших загарбників, бо імперіялізм москалів, більшевизм, суттєво різниться від імперіялізмів інших націй.

Імперіялізми інших народів не вразили накидати підлеглим народам свою релігію чи культуру, свій сві-

тогляд, свої суспільні інститути, чи звичаї, не нищили їхнього фольклору, їхньої народньої творчості, не фальшували їхньої історії, їхньої літературної, мистецької, взагалі культурної творчості.

Московський імперіялізм — історичний і сучасний — завжди мав метою затроювати душу народів своїми антиідеями, своєю антикультурою, а тим більше сучасний більшевизм, якого варіант змалював Орвелл у своєму творі «1984».

Отже проти такої орвеллівської системи тоталітаризму, який своє джерело має у російському месіянізмі, в московській системі антивартостей, антиідей, антикультури, ОУН має організувати й організує визвольну боротьбу народу на усіх ділянках життя. І під цим кутом треба розуміти і розглядати постанови Великих Зборів ОУН, у тому VI Великому Зборі ОУН.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО VI ВЕЛИКИЙ ЗБІР ОУН

Восени 1981 року відбувся VI Великий Збір Організації Українських Націоналістів (революціонерів-бандерівців), в якому взяли участь умандатовані делегати і покликані учасники з усіх континентів, згідно з приписами Устрою ОУН. На VI Великому Зборі ОУН були заступлені всі генерації членів ОУН, а численно заступлені молоді кадри брали активну участь у нарадах і вирішеннях.

Великий Збір ОУН — це джерело влади і найвищий законодавчий орган ОУН, який вирішує питання ідеології, програми, стратегії визволення, зовнішньої і внутрішньої політики, визначає зміст культурної і наукової політики, виховання молоді і кадрів та встановлює загальні напрямні революційно-визвольної боротьби нації і спільного фронту поневолених народів. Великий Збір вибирає найвищі керівні органи ОУН.

VI Великий Збір ОУН розглянув політичне становище в світі, в російській імперії і зокрема в Україні, зосередив особливу увагу на всебічній аналізі сучасної революційної ситуації в Україні та в усьому комплексі російського імперо-колоніального панування. Центральною проблемою обговорення була загроза глобальної чи обмеженої термонуклеарної війни. Стверджено, що альтернативою до неї є національно-визвольні революції

України й інших поневолених народів, які зсередини розвалюють російську імперію і комуністично-більшевицьку систему, джерело світових конфліктів та спрочинника загрози термонуклеарної війни.

На основі висновків зі студій культурно-наукового сектора стверджено зформування української держави автохтонним народом, заперечено норманську теорію, відкинуто як неправдиву теорію трьох Русей та віднесено генезу української нації до далеких часів перед нашою епохою.

Уточнено загальні напрямні розгорнення дальшої визвольної-революційної боротьби всіх прошарків українського народу в усіх ділянках життя, протиставляючи російсько-більшевицькій системі окупації і накиненому російському способу життя український зміст життя, який може бути здійснений лише в українській державі. Стверджено необхідність національно-політичної цілеспрямованості всіх виявів спротиву і боротьби широких народних мас проти різних проявів ворожої окупації.

VI Великий Збір ОУН ствердив необхідність виховання кадрів для розгортання визвольної боротьби як її організатора і унапрямолюючого керівника. Підкреслив потребу військової підготовки та мілітаризації народу. Особливо важливим є виховання українського молодого покоління в дусі національних традицій і почуття обов'язку активної боротьби за українську державність.

Проаналізовано різні засоби русифікації, якою окупант намагається охопити всі ділянки життя,

від мови почерез зміст культури до колгоспної системи, і опрацьовано методи боротьби з нею — системою українських вартостей та ідей. Відкинено концепцію еволюційного шляху визволення поневолених народів з російського окупаційного ярма, як інспіровану окупантом ідею для збереження імперії. Опертя визвольних акцій на імперську конституцію СРСР чи заключені імперією міжнародні договори було б самообманом, бо в їхній основі лежить мета зберегти і поширювати імперію.

Засуджено воююче безбожництво й екуменічний діалог з російською імперською православною церквою і підкреслено необхідність екуменізму з українськими катакомбними Церквами.

Схвалено дотеперішню зовнішню політику ОУН і напрямні для дальшої діяльності на базі концепцій АБН.

VI Великий Збір проаналізував становище української діаспори як нерозривної частини української нації і накреслив напрямні її дальшої діяльності для її внутрішнього скріплення та всебічної допомоги українському народові на Рідних Землях і в усій імперії у його боротьбі за Українську Самостійну Соборну Державу. Окремо наголошено потребу продовжувати оборонні акції у цілому світі на захист українських політичних в'язнів, зокрема тих, які зі зброєю в руках боролись за українську державність.

VI Великий Збір ОУН, який відбувся у 40-ві річницю відновлення Української Державности Актом 30 червня 1941 року, ствердив правильним

зберігання і продовжування цього найновішого періоду української державности в діях Українського Державного Правління, ОУН, Української Повстанської Армії і Української Головної Визвольної Ради. Стверджуємо, що всенародне відзначення 50-річчя ОУН було теж схваленням правильности дотеперішньої визвольної політики і боротьби ОУН.

VI Великий Збір ОУН схвалив привітання українському народові, українським катакомбним Церквам і їх Ієрархії, Патріярхові Йосифові I, націоналістам-революціонерам й усім борцям за волю і державність України, зокрема всім тим, які караються в російських тюрмах, концтаборах, психушках та на засланні.

VI Великий Збір ОУН заслухав і обговорив звіт Голови Проводу, членів Проводу, Головної Ради, Головної Контролі та Головного Суду ОУН і схвалив їхню діяльність.

VI Великий Збір ОУН обрав головою ОУН і головою Проводу ОУН Ярослава Стецька, визначену Устроєм кількість членів Проводу, голів і членів Головної Ради, Головної Контролі і Головного Суду ОУН. Схвалено Постанови, Маніфест до Українського Народу, Звернення до Поневолених народів, до Народів вільного світу, до Української молоді і до Української еміграції.

VI Великий Збір ОУН відбувся у часі тяжкої світової політичної кризи і в свідомості великої загрози гльобальної катастрофи, опрацював і дає українську концепцію її розв'язки так для визволення українського й інших поневолених народів, як

і для врятування світу від термоядерного знищення.

VI Великий Збір ОУН розпочинає черговий етап революційно-визвольної боротьби України у свідомості, що ОУН — це нерозривна складова частина української нації як її авангард у боротьбі і що спільними зусиллями всього народу відвоюємо нашу волю і незалежність.

«ОУН — СУМЛІННЯ НАЦІЇ»

Слово Голови Проводу ОУН Ярослава Стецька при відкритті VI Великого Збору Організації Українських Націоналістів.

Дорогі Подруги й Друзі!

Ми відбуваємо VI Великий Збір ОУН у переломових не лише для людства, але не менше для України часах, коли великі й далекосяжні зміни нагрівають у світі завдяки динамічним національно-визвольним процесам серед поневолених націй, але й серед соціальним неладом і несправедливістю розбурханих народів.

Родиться новий світ: світ націоналізму і героїчної релігії, що стоїть у революційному протиставленні всякому імперіялізмові й безбожництву. Доба націоналізму викарбовує своє творче тавро на релігії всякого варіянту; християнства, ісламу, шінтоїзму, буддизму.

Наша епоха видвигає багато великих і страшних проблем. Наступ диявольського більшевизму, російського імперіялізму має метою завоювати світ. Світ і ми стоїмо перед альтернативою: термоядерна війна і загроза всезнищення. Це є центральна проблема світової політики. Визволення України, шлях до неї вміщає альтернативу до термонуклеарної війни. Це одна з головних тем, міркувань і вирішень нашого ВЗ ОУН.

Як розгортати альтернативу до термонуклеарної війни, як боротися незмінно далі за розвал імперії й за Українську Самостійну Соборну Державу — тема міркувань VI ВЗ. Визволення України — центральна проблема! Тому всякі другорядні справи, всякі дрібні внутрішні неув'язки мають зникнути з порядку нарад, які завжди бувають у великих політичних руках, яким є наш рух.

Ми відмічаємо тріумф сили нашого духа й нашої віри, нашої ідеї, нашої правди, нашої героїчної моралі. Національна революція — наш шлях визволення, а не інтервенція! Той, хто визволить себе, буде вільним! Той, кого визволять, у неволю попаде!

Розбудова нашої Організації, змісту визвольної боротьби, проблеми її стратегії, змісту державности, мобілізації союзників у користь визволення, розробка проблематики природніх союзників України, поширення фронту боротьби окупантові, кліщів його оточення, розкладу зсередини і взагалі увесь комплекс фронту проти ворога має бути предметом нашої глибокої аналізи і застанови.

Дорогі Подруги й Друзі, для великих цілей треба великих людей духом, мораллю, ідеєю, щоб були тверді й незламні за всяких умов життя. Боже Провидіння покликало нашу Організацію найперше: перевиховати наш нарід у дусі героїки життя і погорди до всього проминального, у плеканні культу вічного і ставлення спільного добра понад добро одиниці, дух над матерією, жити небезпечно — перед жити вигідно.

Такий ідеал висунула наша ОУН, небуденний, позачасовий, неповторний, але такий, що пориває нарід, який любить героїв і тужить до них. Без такої життєвої суворості, трагічної для пересічної людини, настанови не було б великого в Україні, не було б великих дороговказів у житті нації, що живе вічно. А щоб жити вічно, треба мати безсмертних героїв на цьому світі, бо без них немає нації.

Я хочу вказати передусім на цей етично-духовий чинник нашому молодому кадрові, бо він живе серед ідейно-духової й морально-етичної розтічі в чужинецькому світі, що його оточує. Без ідеологічної й ідейно-моральної революції немає політичної!

У сорокріччя відновлення державности актив ОУН мусить пам'ятати, щоб покладений на нього нашим народом і добровільно ним перебраний обов'язок виконати до кінця, щоб ми залишилися й надалі сумлінням української нації, а через неї і сумлінням світу!

Два Великі Збори ОУН поза нами без двох наших великих провідників Степана Бандери й Романа Шухевича-Тараса Чупринки, а для декого з нас п'ять Великих Зборів без творця і сподвижника нашої Організації полк. Євгена Коновальця. Усі три вони полягли на полі слави. Немає теж між нами співорганізаторів двох попередніх Великих Зборів ОУН, співосновника ОУН Степана Ленкавського, голови Проводу ЗЧ ОУН, ані заступника голови Проводу ОУН Григорія Драбата, які відійшли від нас у вічність.

IV Великий Збір ОУН дав нам правну і фактичну єдність, ствердив теж юридичну єдину інтегральну ОУН в Україні й на чужині. Він намітив і визначив ідейно-програмові і стратегічні дороговкази, які виявилися не тільки на часі, але були ясним і правильним віддзеркаленням революційно-визвольних процесів та їх ідейних рушійних сил в Україні.

V Великий Збір був спільною пляноюю й узгідненою творчістю усієї ОУН. Це була чергова документація нерозривності в дії єдиної ОУН, орієнтира, керманіча і дороговказу нації в її національно-визвольній боротьбі.

VI Великий Збір відбувається в одному місці у приписаному устроєм часі, — вчас вийшли повідомлення про його скликання; стверджую необхідний кворум для правосильности Великого Збору: Великий Збір є правосильним.

Віддаймо сьогодні наш глибокий поклін і висловім почуття вдячності всьому народу нашим Героям, які впали на стійці у боротьбі в Україні та тим, що відійшли від нас у вічність на чужині, служивши тут вірно і жертвенно її ідеалам: Іван Лучків, священик, замордований 1975 р.; Ігор Томків, за віру замордований 1975; Михайло Луцький, священик, замордований 1975; Володимир Осадчий (брат Михайла), за національні справи замордований 1975; Іван Гуля, член ОУН-УПА («засуджений») розстріляний 1976; Михайло Дяк, член УНФ, виснажений у таборі, помер 1976; Константин Луц, член ОУН-УПА, загинув у концтаборі 1977; Микола

Кончаківський, член ОУН, помер після звільнення з концтабору 1978; Михайло Мельник (підступно) замордований 1979; Володимир Івасюк, (підступно) замордований 1979; Анатолій Кривохижа, композитор, замордований 1979; Іван Мандрик (співробітник М. Крайника) з УНФ, замордований 1979; Галина Т. Дидик, член ОУН, померла 1979; Ольга Гасин, член ОУН, померла 1979; В. Кіндратишин, композитор, замордований 1979; Анатолій Гургула, священик, замордований 1980; Євген Котик, священик, замордований 1980; Михайло Жураківський, член ОУН, після звільнення помер 1980; Василь Кархут, член ОУН, помер 1980; Андрій Турик, член ОУН, помер у концтаборі 1980; Микола Дуфанець, член УПА, (засуджений), розстріляний 1980; Артем Бубела, член УПА (засуджений) розстріляний 1980; Пилип Рибачук, член УПА, (засуджений), розстріляний 1980; Петро Поліщук, член ОУН, замордований 1982. Померлі члени між V і VI Великим Збором: проф. Степан Ленкавський, мгр Євген Лозинський, проф. Іван Вовчук, проф. Володимир Василенко, ред. Григорій Драбат, мгр Уляна Целевич-Стецюк, ред. Вячеслав Давиденко, проф. д-р Константин Савчук, інж. Павло Борушенко, Богдан Л. Новицький, д-р Михайло Сосновський, д-р Богдан В. Гук-Скала, д-р Володимир Савчак, проф. Євген Попівський, д-р Володимир Нестерчук, Мирослав Шевчик, Ярослава Бандера, Марія Малащук, мгр Роман Борковський, сотник УПА Андрій Дольницький-Голубенко, Іванна Дацьків — член Заполярної ОУН.

Вшануймо усіх нам невідомих, але відомих Богові героїв України. Хай на пам'ятниках нашим Героям не стоїть напис «Невідомому воїнові революції», але — «Відомому Богові Героєві України!» Усі вони жили, боролися, страждали і гинули за Україну, що була, є і буде нашим шляхом до Бога! Вони живуть вічно в душі Нації.

Проголошую VI Великий Збір Організації Українських Націоналістів (ОУН) відкритим. Зголошую в імені Проводу його й моє уступлення та передаю оцінку нашої діяльності Вашому сумлінню і вирішенню.

МОЛИТВА

на відкриття VI Великого Збору ОУН

Во ім'я Отця і Сина і Святого Духа, Амінь (3 р.)

Господи Боже, Творче неба і землі! Ти в своєму Провидінні покликав до життя кожний народ і кожному народові призначив волю і долю! Ти покликав до життя і Український Нарід і казав йому жити на грані двох світів — Європи й Азії.

Ти, Всевидючий Боже, обдарив Його не тільки молоком і медом текучою землею, але й вплив у серця Українського Народу любов до вільного і свobodного життя. Не тільки любов, але Ти, Боже, дав цьому Народові силу, міць і завзяття тієї волі і свободи боронити перед навалами ворогів.

Крім цього, Ти, Вселаскавий Боже, призначив

Українському Народові ще спеціальну місію-післанництво — бути авангардом у боротьбі за свободу народам і людині. Від самого зарання нашої тисячолітньої історії Український Народ гідно сповняв Твої заповіді. За волю і свободу, за правду і справедливість, за Церкву і Народ. На жаль, цієї волі ми ще не маємо. Як її здобути, Тебе, Боже, благаємо. Вкажи нам правильну путь, як дійти до обітваної землі — вільної України. Бо в тій цілі ми відбуваємо оцей черговий Великий Збір. Зішли на нас Духа Святого, Духа розуму, Духа істини, як зіслав Ти на своїх Апостолів у виді вогненних язиків, які навернули весь світ на віру Христову, які покорили под нозі Твої всякого врага і супостата.

Ми, націоналісти, є і хочемо далі бути тими Апостолами, тими хрестоносцями, щоб вивести Народ з дому неволі і завести до святого українського Сіону — золотоверхого Києва.

На кінець благаємо Тебе, Отче Небесний, як вірні твої діти: пошли з небесних висот безсмертного вічного духа Степана Бандери, щоб він на цьому найважливішому історичному Великому Зборові нами невидимо керував, щоб інстинктом наших душ і сердець Його прихильність ми відчували, Його ідеями кермувались, а Його наслідникові, теперішньому нашому Провідникові Ярославів Стецькові усіми нашими силами давали підтримку, щоб він довів нас до нового Акту 30 червня, але вже вічно триваючого.

Ісусе Христе, Пречиста Діво, Мати і Царице України, благословіть цей Великий Збір, щоб тут

між нами вітало і нам просвічувало весь час нарад братолобіє і єдиномисліє. Амінь.

«Боже, вислухай благання!» (співали всі учасники).

о. Н. Багатин

ВСТУПНЕ СЛОВО

Голови Президії VI Великого Збору Організації Українських Націоналістів

Дорогий Друже Голово, Наш Достойний Пане Прем'єре, Шановна Президіє Шостого Великого Збору,

Дорогі Подруги й Друзі!

Від імени обраної Президії і від себе особисто маю велику честь і приємність привітати Вас на нашому найвищому форумі — Шостому Великому Зборові Організації Українських Націоналістів!

Дякуючи Вам за довір'я, хочу з цього високого і відповідального місця заявити, що Президія докладе всіх зусиль, щоб цей наш Великий Збір увесь час мав перед очима нашу Матір-Україну, щоб ми тут радили й вирішували в душі основних прикмет українського націоналіста. Ми докладемо зусиль, щоб цей форум був виявом свободної і творчої пориваючої націоналістичної думки, щоб уся наша увага була сконцентрована на великих справах першорядної ваги.

Перед нашою Організацією, яка пройшла вже

півстоліття в проводі національно-визвольної боротьби й яка стала прапором і дороговказом для цілого народу, стоять на сучасному етапі змагань особливо великі й важливі завдання.

Сучасний етап змагань і дух часу вимагають від Шостого Великого Збору розумних і відповідальних рішень, які голосною луною відіб'ються і в Україні й на чужині. Наш Рух освятив кров'ю кращих синів і дочок червоно-чорний прапор української національно-визвольної революції. І тому наш нарід очікує від наших кадрів ясних, творчих, пробойових дороговказів.

Шостий Великий Збір відбувається в році 40-річчя відновлення Української Держави Актом 30 Червня 1941 року.

Хвиля всенародніх святкувань у всіх країнах вільного світу показала, що широкі народні маси підтримують і йдуть під несплямленим прапором революційного націоналізму. Ця хвиля святкувань, поєднана з зовнішньополітичними акціями, є найкращим дарунком Шостому Великому Зборові.

Нехай же мені буде вільно від імени Президії й усіх учасників Шостого Великого Збору щиро привітати друга Провідника нашої Організації, невгнугтого націоналіста, людину, яка в рядах ОУН пройшла півстолітній шлях діяча-соборника, видатного політичного мислителя й діяча нашого століття — достойного друга Ярослава Стецька!

Так же щиро вітаю всіх тих, які в тій чи іншій формі брали безпосередню участь у проголошенні Акту 30 червня 1941 року, були в героїчних По-

хідних Групах, або в лавах безсмертної УПА, чи в політичному керівництві УГВР!

І так же щиро вітаю Вас усіх тут зібраних, які понад 30 років вистояли на закордонній стійці України, які зуміли зберегти на чужині ще нечисленні, але міцні й вірні загони українських молодих націоналістів і націоналісток, тих, які ні на крок не схилили у святій боротьбі Києва проти Москви!

Дорогі Подруги й Друзі! Перед нами дуже важливі завдання. Думаймо ж великими категоріями, бо в цю добу остаточної кризи московської імперії наш великий нарід чекає від нас великих рішень і великих акцій!

В. Сумський

ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ

Історична відповідальність

Політично-програмова доповідь про діяльність революційної ОУН за останні сім років може мати лише загальний характер, що концентруватиметься у намаганні відповісти на принципові питання:

1. наскільки ОУН своєю дією в Україні, у московській імперії й у вільному світі (мобілізуючи широкі народні кола до боротьби у спільному фронті з поневоленими націями — АБН — та по-

дібними волелюбними силами вільного світу) наблизила пізнання питомої ваги України (й інших поневолених большевицькою Москвою націй) на шляху до остаточної перемоги над большевизмом, та зрозуміння існування альтернативи до термоядерного голокосту;

2. наскільки зростає революційна ситуація в Україні й у московсько-большевицькій імперії.

Наше завдання мусимо вимірювати високим критерієм: не лише нашими спроможностями, але бажаним нами до осягнення. Не все є негайно здійсненне, але нами бажане є вирішальним. Людина завжди прагне до ідеалу, ним живе, його досягає або падає на шляху, не знесилена — а з незмінною вірою у свою правду передає естафету далі. Це значить: вона шлях до мети не закрила, а залишила відкритим своїм послідовникам.

Революційна ОУН у своїй дії виходила з незмінної засади, що на її плечі історією покладено бути організуючою й унапрямуючою силою визвольно-революційної боротьби нації за відвоювання УССД, розвал російської імперії та знищення большевицької системи. Це — величаве й важливе завдання, може, понад сили тих, хто керується лише рацією (розумом), без великої віри у своє історичне послаництво й свою націю. Що значить це завдання? Це безприкладне революційне послаництво в історії людства!?

Чи завалення християнською Україною, з її світом ідей і з її візією нового світопорядку: здій-

снення національного принципу організації світу проти імперіального, тобто антинаціонального большевицького чи ліберал-капіталістичного світового уряду таємних мафійних сил на Заході, що є таємними союзниками Московії, — чи повалення московської імперії й большевицької системи без термоядерного голокосту не є тією унікальною подією в історії людства, якої dokonати в ім'я своєї національної і християнської ідеї піднялася Україна з її авангардною силою — ОУН?

Чи поривається ОУН на сонце? Чи є в неї сила духа, волі, героїчної моралі бути авангардом нації у виконанні цього їй Богом даного посланництва?

Такого величного завдання виконати проти страшних сил світу не можна без метафізичного його обґрунтування, без віри у вищу силу, що стоїть за посланництвом нації, що творить єдність національної і християнсько-героїчної ідеї в напій боротьбі.

Треба усвідомити собі це особливе становище України, яке накладає на неї таку місію світового розміру. Від неї їй не втекти, бо вона тотожна з її визволенням, що одночасно є рятунком людства від термоядерного голокосту. І в цьому історична вага відвоювання УССД: одночасно з ним валиться російська тюрма народів і большевицька система; наслідком цього змінюється політична мапа світу на всіх континентах, бо зникає російська мілітарна присутність там і російський спосіб життя, комуністична система, накинена части-

ні народів Африки, Азії чи Латинської Америки. У тому відношенні дуже передбачливо звертали нашу увагу перед роками у такий спосіб:

Уважаємо своїм обов'язком звернути вашу увагу, при аналізі можливих ускладнень на світовій арені, на дуже важливий, нам здається, фактор внутрішніх назриваючих конфліктів і протиріч у різних країнах. Ми вважаємо цей фактор одним із головних, який може повернути революційні події в непередбаченому напрямку. Назрівання конфлікту всередині будь-якої держави може прискоритися пропагандою ззовні. Але ця пропаганда не мала б успіху, якби всередині країни не існували їх природні антагонізми. Історичний приклад України є в цьому наочним зразком. Коли б під час жовтневої революції не було на Україні большевиків типу Скрипника у період становлення української держави, самостійна Україна існувала б досі. Для досягнення поставленої цілі — відновлення Української Самостійної Соборної Держави — необхідна організація, яка в потрібний момент була б спроможна очолити боротьбу народу на всіх її ділянках — політичній, ідеологічній, економічній. Такою організацією, ми вважаємо, може бути лише ОУН.

Від такого поставлення питання України, як вище, нам не втекти, коли історія людства і Провидіння таку місію поставило перед Україною і її авангардом. Чому перед ОУН? Бож перед ким, якщо не перед ОУН, як лезо меча стоїть питання — знайти вихід з цього трагічного кола: термо-

ядерний голокост і альтернатива його уникнення. Це є вирішальна проблема нашого часу і предмет також наших вирішень. Усе людство стоїть перед цією дилемою й навколо неї обертається вся світова політика. Цю дилему створює наш смертельний ворог — російський імперіялізм, більшовизм, який збройно наступає на вільний ще світ, намагаючися примусити його до капітуляції.

Наша діяльність розгорталася під кутом зору цієї альтернативи, без уваги на те, чи ми це всі усвідомляли, чи ні. Світ потребує великих державних мужів, візіонерів, ідеологів, а не тактичних виборчих грачів, — візіонерів, що мали б сміливість глянути суворій правді у вічі й поставити перед народом суворі вимоги, як вийти з трагічного кола історії.

Термоядерна війна — це знищення величезної частини людства, а рішення про її неіснування не може лежати в руках кількох кремлівських злочинців, бо не в їх руки покладено Богом долю світу. І чому праведні мали б гинути з волі злочинців сотнями мільйонів? Це питання метафізичне, але, на жаль, не годен його відділити від політичному нашого часу.

Суть не в тому, щоб молитвою рятувати людство, але знайти згідні з Божими і людськими законами заходи уникнути армагедону. Це означає висунути: а) справедливу ідею боротьби, б) героїчну концепцію життя, в) шлях визволення, який паралізує ворога на його території й унеможливає йому творити атомовий голокост.

Усе це є в арсеналі боротьби України.

Ад а: УССД і розвал російської імперії та знищення більшовизму — усієї системи життя, накиненої ним Україні й іншим поневоленим народам — це найсправедливіша ідея боротьби;

ад б: етично-моральна настанова життя — героїки і самопосвяти революційного підпілля й каткомб, масового героїзму;

ад в: шлях революційної боротьби, одночасних координованих революційних зривів у висліді визріваючих революційних процесів, які зсередини розриватимуть імперію й систему, внеможливлючи поборювання тієї боротьби атомовою зброєю.

Ідейно-політичний, етично-моральний, революційно-стратегічний арсенал найсучаснішого типу є в диспозиції України. Концепція АБН — наш суттєвий інструмент, на який спираються наші власні сили, бо союз цей збудований на національних інтересах, а не на принагідних потребах. Відношення сил кількостеве: поневолювач і поневолені 1 : 2. Зброя є не лише в руках окупанта, але й у руках поневолених націй.

Суттєві проблеми світової політики

Наша діяльність в Україні, в московській більшовицькій імперії й у вільному світі виходила з засади, що необхідно довести до свідомости всіх зацікавлених у перемозі над більшовицькою Москвою про те, що в нашому арсеналі боротьби є альтернатива до атомової війни. Найбільшими во-

рогами атомової війни є ООН й подібні до неї речники поневолених Москвою націй. Ураховуючи цей факт та не бажаючи повторити гітлерівський провал у виданні американської стратегії, якої політична концепція виходить досі з єдинонеділимської московської позиції, а також ураховуючи можливість принаймні обмеженої нуклеарної війни, обумовленої недостатньою кількістю конвенційної зброї членів НАТО в Європі, — Москва розташувала ракетні комплекси далекої й міжконтинентальної дії, а також середнього засягу СС-20 в районі Києва, Деражні та Первомайська. Це мало б спровокувати атомову атаку на Україну, що дало б для ЗСА такі самі наслідки, які мав Гітлер. Дехто з НАТО мріє про знешкодження Донбасу як «бази економічно-військового відродження» збройного потенціалу ССРСР. Така можлива безглузда стратегія НАТО створила б тотальний фронт проти НАТО, аналогічний до фронту проти Німеччини під час другої Світової війни.

Стратеги ССРСР з розмислом пропагують можливість, а часом і впевненість в обмеженій та й не лише в обмеженій термонуклеарній війні, розташовуючи термоядерну ракетну зброю в Україні, а разом з тим брехливо оскаржують НАТО чи ЗСА у плануванні суцільної атомової війни. Невтронова зброя є, покищо, єдиною протизброєю, яка має перевагу над конвенційною зброєю ССРСР, але її ще не згодилася прийняти Західня Європа, яка прагне уникнути за різних умов воєнної завірюхи

на своїх теренах. У випадку нападу ССРСР на неї неутралісти прагнуть, щоб була атомовою війною між ЗСА й ССРСР, а ССРСР на ту евентуальність висунув Україну, розташовуючи на її території ракети далекого і середнього засягу, точніше — на правобережній Україні.

У наслідок пропаганди в Україні є сильні активістські, а також антикитайські настрої; бо вважають Китай другою Німеччиною: лякаються китайських мас, не враховуючи того факту, що нам є корисні — всяке ускладнення для імперії, оточуючий її перстень ворогів, відкриті моря, які можуть замкнути такі просмики, як Дарданелли, Гібральтар, Суєз, вихід з Балтики тощо. Проте, у висліді нашої діяльності в Україні дедалі більше зростає переконання, що не інтервенційна війна, не зудар потуг на території України принесе нам волю, а тільки національно-визвольна революція України у спільному фронті з гнобленими Москвою націями.

Ця настанова до атомового голокосту була на прямою у всій нашій діяльності в Україні, в московській імперії поза Україною й у вільному світі. У зв'язку з докорінними змінами, що їх здійснить відвоювання УССД з фактичною революцією у міжнародно-політичному сенсі і розмірі у різних відношеннях життя (ідейно-політичному, етично-моральному, геополітичному, економічних взаємин), з розвалом московської імперії і знищенням її комуністичної системи — всякі міркування і спекуляції про можливість визволення України

еволюційною методою, поступовою лібералізацією, демократизацією, боротьбою за т. зв. людські права без здійснення їх основної передумови для кожної й найменшої нації — національно-державної незалежності, чи ізольованим «виходом» України з ССРСР, без докорінного розвалу імперії, за допомогою якогось посилення на конституцію ССРСР, яка навіть не узглядне формально, а не фактично такого права, забезпечуючи одну фразеологічну статтю іншими клявзулями, які у принципі її заперечують, чи вимогою виконання т. зв. гельсінських домовлень, які стверджують, без милого договору, непорушність кордонів і недоторкальність імперії з усіма її здобутками під час і після другої Світової війни й одночасно здійснення людських прав поневолених народів в імперії: всякі такі концепції й концепційки дефетистів повністю збанкрутували. Україна — революційна проблема світу! До неї підхід можливий виключно під оглядом світової революції націоналізмів, що приходить у висліді розвалу московської імперії — ССРСР і знищення комуністичної системи.

З розвалом московської більшовицької імперії згине комуністична система у світі, разом з нею зникнуть єврокомунізми і фіктивні націонал-комунізми типу тітоїзму чи сталінізму, чавшескізму, кастроїзму, чи китайський комунізм Тенга, який під тиском конфуціанізму, сун-ят-сенізму п'яттисячлітнього китайського способу життя примушений завертати від сталінізму, ленінізму, марксизму, маоїзму, щоб могли втриматися і дотримати

кроку з розвитком світової цивілізації в добу електроніки...

Відвоювання УССД має такі далекосяжні наслідки.

Незнищений первень нашої визвольної стратегії

Це була та золота нитка, генеральна, політична й ідеологічна та стратегічна лінія діяльності й боротьби нашої Організації, яку ОУН намагалася здійснювати в Україні й поза нею. З'ясоване нами політично-ідейне тло зобов'язувало нас не раз до непопулярних рішень з погляду далекої перспективи, не перестати бути дороговказом на десятиріччя!

Після всенароднього повстання, масової збройної боротьби ОУН-УПА-УГВР, для якої дороговказом був Державний Акт 30 червня 1941, що започаткував десятиріччя національно-повстанської (званої також підпільною) Української Державності 1941-1951 рр., масових повстань і страйків, організованих бійцями ОУН-УПА в концтаборах, 1953-1959 рр., на яких виросло молоде покоління, відроджене з крові і жертв воїнів ОУН-УПА, що найкраще підтверджує зорганізований морд політбюром КПСС і урядом ССРСР символу визвольної боротьби Степана Бандери, покоління шести- і семидесятників та в душі тих самих ідей продовжується сучасна боротьба ОУН — організатора революції нації. УГВР, спільно з ОУН і УПА, була продовженням Українського Державного Правління.

У чому була суть нашої стратегії революційно-визвольної боротьби останнього десятиріччя?

Російська окупація тримається в Україні й у поневолених Москвою інших країнах такими елементами:

а) насильно накиненою російською системою життя, способом життя, світом російських ідей, що синтезується в теорії й практиці большевизму, тобто

б) соцреалізмом у культурі, що є нічим іншим, як лише плеканням культу пана рабом, у всіх гуманітарних дисциплінах: мистецтві, літературі, музиці, історії;

в) колгоспним господарюванням, суцільною етатизацією, тобто удержавненням економіки, розбудовою її й шляхів комунікації під кутом колоніалізму і зобов'язань колонії супроти центру імперії;

г) войовничим атеїзмом, як змагом за знищення вічних вартостей позаземного, трансцендентного світу, зведенням людини до тези матеріяліста Фобербаха — «Людина є те, що вона їсть»;

г) цезаропапістським російським православ'ям — церквою російського імперіялізму, яка вже охоплює майже всі православні церкви — крім Константинопольського Патріархату, малих Церков Близького Сходу й еміграційних, зокрема УАПЦ та її відгалужень, як найбільшої православної деномінації в екзилі;

д) вченням діалектичного та історичного матеріалізму, виховуванням у тому дусі, а також у

суцільному адоруванні російських традицій і постатей російської історії, літератури, науки, царів, полководців;

е) російською монопартією КПСС і її терористичною машиною — КГБ, яким служить ціла організація життя з імперіальною адміністрацією включно;

е) збройними окупаційними силами армії і спецчастинами МВД-КГБ.

Отже, наша стратегія боротьби мусіла фронтально прийняти найперше ідейно-світоглядний, національно-соціально-політичний, культурний, економічно-політичний, релігійний бій в усіх ділянках життя — проти накиненого російського способу життя. Це є стратегія протиставлення двох національних організмів, двох культур, двох уявлень життя, усіх ділянок життя української нації проти накиненої Україні антиукраїнської системи життя, щоб охопити й кликати широкі кола народу боротися за здійснення рідного змісту й форми кожної ділянки життя, що є можливе лише в УССД. Таким чином здійснюється органічно-духове прагнення боротися у кожній ділянці життя за відновлення УССД, за здійснення притаманного українського образу кожної ділянки в рідній державі.

Передумовою цього здійснення є здобуття влади української нації на українській землі. Тому нашою лінією унапрямлювання було наступне: надавати кожному спротивові, кожній дії навіть найдрібнішого характеру. (Брак хліба, стояння в

черзі, попсований трактор, брак корів чи коней, малий заробіток), — національно-політичного цілеспрямування. Причиною усього лиха — ворожа окупація. Корінь лиха — окупант, тому треба його прогнати. Те національно-політичне цілеспрямування є основний напрям усякої чинности. Під тим кутом було проведене також могутнє святкування — похорон Володимира Івасюка.

Отже, у центрі уваги наших напрямних ми ставили «влада нації — передумова свободи і справедливости»; не є центральною справою гасло «За волю і землю», але за владу нації, якої наслідком буде й воля і земля для українця!

Роля організації

Третій елемент — це збереження й розбудова Організації. Без цілеспрямованої, рішеної на всі можливі небезпеки, законспірованої підпільної Організації, якої кадри мають проникати у всі ділянки громадського й політичного життя нації, унапрямувати його в боротьбі, бути його дороговказом, — не може бути перемоги у національно-визвольній боротьбі українського народу.

Кадри ростуть у революційній дії. Але дія розконспірує кадри. Тому мистецтво підпілля полягає в тому, щоб знайти ключ у кожночасній ситуації, який поєднував би акцію з законом збереження Організації. У ситуації сучасної дійсности напрямок збереження кадрів лежить в необхідності організування за допомогою посередніх формацій того роду масових акцій легшого типу,

«м'якшої інтенсивности», щоб могли брати в них участь якнайширші кола, серед яких губилася б ініціативна меншість, або діяла від імени іншої формації. Можуть існувати, відповідно до потреб, наприклад, робітничі комітети, чи колгоспна група оборони інтересів хліборобів, ініціативна студентська група боротьби за український зміст і форму в процесі вивчення українознавчих дисциплін і т. п.

Не є доцільно виходити їм передчасно і кожночасно назовні, чи апелювати до Заходу, бо найперше треба створити власну силу, якою треба диспонувати, щоб розгорнути революційний бій, а не звертатися до тих, що нам і так не допоможуть, а лише привернуть на себе увагу ворога. Страйк робітників у Києві нещодавно мав успіх, бо окупант пішов назустріч вимогам, щоб пригасити дух пориву. Треба, щоб революційні процеси стали силою, а сила — це влада, з якою тяжко розправлятися.

У революцію увійшов новий елемент, крім робітників, а саме українські технократи, які вже мають владу в руках. Нині — доба технології й електроніки. Партійці, кагебісти мають наган, але технократи мають таємницю доби електроніки так, як космонавти і конструктори стратосферичних польетів таємницю свого знання. Доба електроніки й технології не виелімінувала знавців України й інших поневоленних народів, а навпаки, їх вигнано з гуманітарних наук, уважаючи, що тільки гуманістика загрозлива. Пізнання україн-

ської технологічної й електронічної потенції українцями змушує їх також замислюватися над призначенням — кому вона має служити?! Колоніальний статус України ці фахівці бачать не раз краще, ніж духовна інтелігенція, й краще усвідомляють значення самої влади. Тому наше спрямування не тільки на духову інтелігенцію у цьому періоді мало своє значення.

Гуманістична інтелігенція доцінює первень духа, національних традицій, питомених, оригінальних українських вартостей, суспільного ладу, української правості, але не усвідомлює як слід ваги чинника сили, організованості, конспіративності, включення кадрів у залізні рамки дисципліни, не завжди добачає значення зброї, що саме технократична інтелігенція більше доцінює. Проте, вона, часом, не добачає первнів оригінально-українських, наприклад, в соціально-політичному й економічному ладі, наприклад, у хліборобстві. Інколи добачає зовнішній технологічний первень, а не соціально-духовий, що виростав тисячоліттями. І до нього має достосовуватися технологія й електроніка. Успішність революційного зриву вимагає включення творців усіх вартостей у процес боротьби, що й відбувається.

Ми продовжували охоплювати багатогранні революційні процеси, унапрямуючи їх, але вирішування тактичних способів і засобів належить місцевим чинникам. Коли проведення якоїсь прямої акції загрожує розкриттям борців-організаторів, тоді треба рішення приймати на користь збе-

реження їх, уводячи елемент ступенованості акцій та, у зв'язку з тим, інтенсифікації їх, ідучи генеральною лінією удосконалювати їх якісно й поширювати кількісно. Організаційна децентралізація при ідейній концентрації, існування окремих непов'язаних осередків, їхня сепаратна дія, але політично одностайна й однаково унапрямована, зводить революційно-визвольні процеси в одно річище.

Неодмінним вирішальним складником для «підпільної» («нелегальної») організації під тоталітарним режимом є єдність ідейна, єдність напрямних для дії й, частинно, технічне пов'язання, яке не є необхідне в сенсі централізації, бо суттєве — це спільна ідея і шляхи дії, які можна доводити до відома засобами комунікації за допомогою характеристики переведених акцій, докладним описом їх, що одночасно стає інструкцією для дії інших. Бо наш зрив — це не змова, а всенародня боротьба, яка, щоб захопити якнайширші кола, мусить бути організована відкрито.

Організуючий актив треба приховувати, але не ідеї й акції народніх кіл! Їхні ідеї проникають в гуцу бійців армії, партії, комсомолу, бо ізолюватися від народу неспроможний жоден вояк при обов'язковій військовій повинності. Радіо «Вільна Європа», що є знаменитим під оглядом польського національного змісту, вирішально причинилося до розгортання суспільного руху т. зв. вільних профспілок.

Широкі народні кола в революційній боротьбі

Напрямна — це включати якнайширші кола у боротьбу такими гаслами, які мобілізують їх і створюють одночасно ситуацію, в якій, наче риба в морі, була б революційна організація, що робило б її незнищенною. Такими гаслами є гасла соціально-політичні, національно-культурні, антиколгоспні — за «збільшення присадибних ділянок», демонстративне прилюдне говорення по-українському, співання українських патріотичних пісень, домагання української мови та несфальшованої Історії України в школах, поширювання протиросійських гасел, вивішування національних прапорів, листівки під час Олімпіади в Москві, що блискуче проведено з нав'язанням до річниці смерти ген. Романа Шухевича, відсутности там України — 55-мільйонної нації, домагання вільних профспілок, всебічна боротьба проти русифікації тощо.

Характерно, що борці звертають свою увагу на те, що українське робітництво зосереджує більше увагу на бій проти русифікації, ніж на соціально-економічні потреби, рекомендуючи отождивити в центр уваги також бій проти русифікації. Вимога слухна, бо русифікація — це не є лише мовна справа, а є також ціла система панування на Україні, в комплекс якої входить не лише лінгвіцид, а не менше й етноцид, культуровбивство всього змісту і стилю українського життя в кол-

госпній системі, з цілістю колоніальної економічної політики та російським православ'ям включно.

Під русифікацією треба розуміти всю систему ідей і способу життя, накиненого насиллям Україні російським народом, з колонізацією її москалями, перемішуванням народів на Україні, депортацією української молоді, позбавленої України, і заманюванням її кращими заробітками на Сибір чи Казахстан, перебуванням у советській армії, в якій плекається культ російських національних імперіяльних т. зв. героїв з царями і меншиковими включно. Наші технократи навіть з системи комунікації залізниць, автошляхів, летунських ліній найкраще відчують колоніальний характер України, бо всі вони збігаються в Москві, як центри імперії, а не в Києві.

Тому, як там, так і на чужині, була піднята наша акція проти русифікації, зокрема після ташкентської конференції і видання нового закону та, зокрема, виконавчого розпорядку, який був відчитаний на засіданні політбюро КП УССР і т. зв. уряду, висланником Москви, але не вручений навіть політбюрові на письмі декрет про русифікацію, починаючи від дитячих ясел.

Дуже суттєвий відбувається бій за Церкву, за релігійне, крім національного, виховання молоді: Розріст катакомбної Церкви, підтримуваний борцями проти московської окупації України, призвів до передчасного перецінення її сили у зв'язку з фальшивою оцінкою зовнішніх міжнародніх обставин та прихильности Україні Ватикану. Один

з наших прихильників висунув ідею прилюдного Собору з запрошенням представників різних Церков, крім російської, з проголошенням Патріархату УПКЦ, уневажненням «Львівського собору», як недійсного, прийняттям відкритого бою. Очевидно, це передчасний абстрактний задум, але він свідчить про почуття внутрішньої сили Церкви і вірних. Відзначення цього факту — присутність тисяч вірних у церкві, зрушення тієї віруючої стихії, яка через переповнення пляново дає місце черговим вірним, витворює у присутніх почуття поважної сили однодумців, чинника, який, може, ми й недоцінювали, згідно не переживали такого самопочуття сили, не будучи самі за віру переслідуваними.

Не виключаючи з великого табору визвольної боротьби невіруючих, а навпаки, притягаючи їх, ми, як Організація у протиставленні до КПСС, мусимо мати ясні й чіткі відповіді на всі питання життя — з метафізичним включно. Але ми не накидаємо їх нікому, виходячи зі становища, що за УССД може боротися й невіруючий, заки ми доведемо його разом з Церквою до пізнання правди про Бога. Це дві окремі справи: принципи відповіді на всі проблеми життя — і вимоги, ставлені до окремих людей, які прагнуть боротися у наших лавах, визнаючи нашу революційно-визвольну концепцію й мету.

Справи Церкви — це не тільки метафізичний комплекс віри, але й національно-визвольний і виховний комплекс. Це не лише справа еміграції,

але й усєї нації. Протиставність України й Росії відбувається одночасно й на відтинку церковному, тому наш змаг за УАПЦеркву і Патріархат УКЦ — це загальнонаціональна справа. Москва — це головний ворог будь-якого українського патріархату, як УАПЦ так і УПКЦ, бо патріархат — це духовний центр суверенітету нації, байдуже чи це УАПЦ, чи УПКЦ. Загорськ вважає себе центром вселенського православ'я, збройною силою російської імперії підбивши під свою зверхність майже всі православні народи у комплекс російського т. зв. патріархату. Загорськ, з патріархами православних церков комплексу імперії, протистоїть, як «третій Рим», не лише Римові, але й Константинополеві. Факт патріархату УАПЦ чи УКЦ, як вияв протиставлення всіма ділянками життя України Росії: її системи ідей і вартостей, її культури — Росії, Києва — Москві, Св. Софії і Св. Юра — Загорську. Це велика національно-релігійна, національно-визвольна справа: протиставлення держави українського духу — державі російського шаманізму й атеїзму, для якого творцем усього існуючого є матерія.

Тому у листуванні Папа-Пімен є відзначено, що визнання будь-яких прав за УПКЦ, а тим більше за УАПЦ (можна б додати), руйнує структуру російської церкви; це значить — церкви імперії! Отже, бій за патріархат однієї чи другої української Церкви, бій за УАПЦ чи за УПКЦ — це бій проти всіх імперіяльних структур. Це національно-політичний і духовий бій. Утеча від

нього — це втеча від бою за УССД — за розвал імперії в духовій площині й організаційно-церковного національного відмежування від Росії, як також усамостійнення від інтернаціоналізму Ватикану з наголошенням національного в Церкві, чого прикладом є теперішній Папа, який є більше поляк, ніж Вселенський Патріарх Католицької Церкви.

Треба підкреслити, що латинський обряд Католицької Церкви є лише одним із обрядів і проти його домінації має йти дія. Звідси висновок: Церква стає все більше національною. Універсальною є віра в Бога, але спосіб служіння йому є різно-рідний: від шляху національно-патріотичного до церковного інтернаціоналізму, що донедавна визначав зміст католицизму. Це канонічно усунула ідея екуменізму Ватиканського Другого Вселенського Собору. Але ця ідея не стала дійсністю, бо пішла зовсім фальшивим шляхом: шляхом екуменізму з т. зв. церквою імперії й прокомуністичними церквами сателітів, а не з катакомбними Церквами. Проти цього продовжувати бій — теж наше завдання. Церква — це не лише метафізика поза видимим світом, це також елемент національно-релігійного визволення.

У наш час, на прикладі Польщі, бачимо, як національно-патріотичний зміст може визначатися і вивонятися церковно-релігійним комплексом суттєвих аспектів. Приклад того бачимо також у бельгійського кардинала Мерсіє, а не лише у кардинала Вишинського чи Папи Войтили. Наш наго-

лос на національно-християнському аспекті бою за віру в Бога в Україні й поза нею — це складовий елемент національно-визвольної боротьби. Наша УАПЦ, відроджена Митрополитом В. Липківським, своїм духовним змістом, — це Українська Християнська Церква. Тому наша діяльність в Україні провадилася і провадиться у напрямку скріплення окремих осередків і підтримки окремих осіб УАПЦ в Україні й у цілій імперії в їхній дії і змагу. Також наша діяльність у вільному світі розгортається у напрямку з'єднання наших Православних Метрополій в єдину Українську Автокефальну Православну Церкву. Зовсім не вистачає лише молитовне єднання.

Є необхідним не лише спільне святкування наших Православних Метрополій 1000-ліття християнської України, офіційного охрищення України, але спільне відсвяткування на шляху українського екуменізму обома нашими Церквами, Православною й Українською Помісною Католицькою Церквою разом з усім українським народом. Наші заходи щодо спільного відзначення 1000-ліття офіційного охрищення України, християнства України, схвалили обидві наші Церкви. І ніхто не сміє порушити цього соборного екуменічного рішення. Ніяка ворожа сила не може розірвати християнської єдності української нації. Немає католицької чи православної України, є християнська Україна. Ми усі є однаково православні, як католики, коли йдеться про змістово історичну генезу тих окреслень, як теж про час прийняття Украї-

ною християнства. У той час не існувало роз'єднання Церкви, а була єдина Християнська Церква. Між усіма нами є також історично-ідейна змістова єдність.

За український зміст нашої культури-науки

Нашим був також задум відзначити 2000-річчя Києва і 1600-річчя Української Державности з включенням антської епохи до комплексу нашої державности. Банкрутство норманської теорії, а також теорії трьох Русей, сягнення до епохи Трипільської культури, яка є підґрунтям нашої державности, вимагають сягнути ще далі в глиб віків для визначення генези української нації і держави. Історіографія й історіософія України мусять бути ґрунтовно перероблені, як узагалі світова історія, якої історіографи були здебільша істориками імперій і дивилися крізь окуляри імперіялістів, або істориків соціальних рухів, що мали служити також імперіялістичним цілям, на національно-визвольні процеси, історію народів і націй. Приклад Спартака найвимовніший: це був національний протиімперіяльний борець, король підбитої Тракії, а не лише організатор соціальних воєн рабів.

Бій на відтинку науки й культури — за її український зміст і форму — теж характеризував цей відтинок нашої праці. Наступ ворога і власних опортуністів на самостійницькі позиції через

Гарвард, Торонтську катедру Маґочі, лівацький осередок в Едмонтоні, Паризький осередок НТШ з фальшивками про те, що УССР це нібито продовження УНР, або СВУ-СУМ — це нібито провокативні організації ГПУ (УЗЕ), Війниченківство УВАН-у, Гамільтон у Канаді із антисамостійницьким українсько-російським «науковим» діалогом, — цей глобальний наступ не знайшов нашої належної відсічі. Наші науковці не дописали. Замість прийняти бій з гарвардським малоросійством, деякі з них включилися на його периферії в згоданий науковий комплекс, що є лише камуфляжем наукової інституції.

Російсько-українського т. зв. діалогу, чи «російсько-української зустрічі в історичній ретроспективі» наші науковці не зустріли гострим спротивом. Російсько-українські зустрічі в історії — це була збройна боротьба: це була Полтава і Конотоп, Крути і Базар, це були УВО-ОУН-УПА, а не дискусії за круглим столом.

Останні події в діяльності теж «українських» і також «науковців» типу Маґочі та Прицака, які, на жаль, мали підтримку деякої «націоналістичної» преси, що є засадничою помилкою, яка не сміє повторитися, — ці події є виявом несамостійницької політики в нашій еміграційній науці офіційних її репрезентантів типу Прицака, чи Маґочі. Керманіч сектора культури ОУН, видатний знавець її суттєвих оригінальних первнів, не мав належної спроможности ставити її український зміст, а також надто був заангажований у комплекс на-

уки й культури деінде — замість в ОУН, що є до-
роговказом у всіх ділянках життя. Хай інші приймають від ОУН ідеї, а не дані нами ідеї маємо ми приймати назад. Саме зосередженість напрямних ОУН у всіх ділянках життя не дає розтектися їхній суті, як намагання т. зв. «ширшої», але розпливчастої, плятформи, що губиться в хаосі інших фальшивих вартостей і напрямків дії. ОУН має високої кваліфікації науковців — знавців української духовости, наприклад, видатного іконознавця (проф. М. Кушніра), української філософії, істориків України й ін.

Конкретні завдання поставлено Головою Проводу в його Зверненні до українських науковців — служити сучасній визвольній боротьбі, виконуючи вимоги, які ставить нам Україна, а саме: історія двофронтової війни, нарис історії України, комплекс взагалі українознавства, суттєвих первнів, мітології України, історіософії, ікони, історії українського права, суті його тощо. Наша наука не дала нам багато у тому відношенні, як теж у розробці наукового фундаменту для нашої зовнішньої політики типу економічного потенціалу України, геополітики України, консеквенцій УССД і розвалу російської імперії, дійсної статистики населення СРСР, демографічної політики імперського центру тощо. Це — недоліки, які мусимо napravити, тобто допомогти направити секторові культури й новоствореній референтурі науки. Зрідка відбувалися студійні конференції типу 50-річчя ОУН в Монтреалі, у річницю смерті ген. Р. Шу-

хевича-Т. Чупринки в Торонті, Акту 30 червня 1941 р. в Елленвілі. Це були радше принагідні, ніж систематично пляновані імпреди наукового характеру, не раз організовані не-науковцями, але учасниками були визначні науковці. Проте ж документація з тих конференцій не стала доступною для України. Визначний знавець проблем стратегії революції відійшов від нас у вічність, залишивши цінний вклад як керівник студійного осередку стратегії при Проводі ОУН.

Наш бій проти русифікації у політичному відношенні був належно розгорнутий і широко мобілізував увагу політичного світу. Але наш культурний бій проти русифікації був ослаблений. Він мусить бути скріплений. Йому мусять бути забезпечені більші фінансові засоби та змобілізовані науковці не конче з членів нашої Організації, але нашої ідейно-політичної орієнтації, — науковці української науки, а не т. зв. об'єктивної, для якої об'єктивною є думка чужинця, часто русофіла, а не українця-самостійника, науковця типу М. Кушніра, К. Савчука, Корчмарика, Б. Стебельського, Блажейовського і т. п. Я не знаю об'єктивної історичної науки. Ані Ранке, ані Ключевський, ані Геродот, ані Цезар не були «об'єктивними» істориками.

Я вже згадував, що історія людства мусить бути перероблена, як історія націй, а не імперій. Тоді Спартак не буде соціальним революціонером, організатором бунту глядіаторів, але національно-визвольним борцем, як володар Тракії, якого

країну підбили римляни, а його взяли в полон і зробили глядіятором. Ані Довбуш, ані Залізняк, ані Гонта не були соціальними бунтарями чи лише месниками за соціальні кривди, але національно-визвольними борцями без уваги на те, чи так їх оцінюють ті чи інші наші історики, або чужинецькі. Типом антиукраїнського історика є Магочі та Прицак, якого псевдонаукову теорію про генезу Руси від французьких гендлярів-грабіжників розкритикував такої міри англійський історик, як Давід М. Вільсон (The Slavonic and East European Review, 1978, London).

Звернення Проводу ОУН і ЦК АБН, статті, есеї, розвідки на тему бою проти русифікації з поданою їй всебічною інтерпретацією, не лише, як лінгвіциду, були масово поширювані також і на Вкраїні.

Альтернатива революційної боротьби

Це є доповідь про діяльність ОУН, як орієнтира нації, як дороговказу нації, з її дій, чинів, вирішень, як напрямних для нації, а не як вислід зговорень, суми компромісів якогось своєрідного «Українського Демократичного Руху» (УДР). Її напрямні і семафори не можуть розпливатися в дрібничковому підході, чи частинному та розпливчастому ставленні в рамках механічного конгломерату, який приймає лише те, що є антагоністичне в ставленні фронту проти ворога в цілому. Дороговкази не можуть бути на відтинку бороть-

би іншими, ніж протиставними до всього комплексу ворожого. Сукупність дороговказів виповняє вирішальну роль, ціла система ідей і вартостей мобілізує до боротьби. Тому напрямна діяльності Проводу була — не роздрібнювати революційної постановки, не йти на компроміси в ніякій засадничій справі, щоб суцільний дороговказ не був розводнений.

Не забуваймо, що метою ворога є компромітувати провідні постаті визвольного руху України, як ті, що заломлюються, втрачають віру у свої ідеали. Тим чином для народу створюють психоморальну й політичну ситуацію відсутності альтернативи — української влади. Тому наша політична і стратегічна постановка йшла по тій лінії, щоб альтернатива української влади, її носія, була не зв'язана з особами, але з трьома літерами. Звідси нема, не може бути й не буде ніяких «стецьківців», але завжди мусять бути націоналісти-революціонери, ОУН-революціонерів. Історична сила ОУН була не лише в особах, але в трьох літерах. Героїчна постава осіб підтверджує альтернативу постатей, що героїчно жили й умирали. Саме невловимість ОУН є її окремою силою. Тому незмінно ОУН мусить стояти в центрі уваги — як альтернатива влади, виконавець влади нації, її керівна сила.

Москалі — як майстри психологічної війни — знають силу і значення речників революційної Організації, тому намагаються заломлюванням підірвати довір'я до них, тим самим до ОУН. Нам

треба також символів, як Степан Бандера чи Тарас Чупринка, але найбільшим символом є три літери, як синтеза героїзму тисячів борців, що впали на полі бою. Сташинський зізнав, що КГБ вирішило знищити Степана Бандеру, Ярослава Стецька, бо вони мають вагу в Україні. Символи особи легко знищити, тому наша ставка йде на три літери, як альтернативу української суверенної влади!

Доповідь стосується не реферування акцій і діяльності у конкретному, але генеральних напрямних, які лежали у підґрунті їх. Що нового внесли ми в цьому проміжку часу до ідейно-політичної чи історіософічної, юридично-політичної скарбниці ОУН?

Нове в ідейно-політичній скарбниці нації й ОУН

ОУН перша поставила й обґрунтувала самобутню генезу української нації і її державного оформлення. Заперечивши норманську теорію, теорію трьох Русей й інші подібні, ОУН висунула науково оправдану концепцію генези автохтонності української нації, сягаючи щонайменше часів Трипілья, й у зв'язку з тим також генезу держави, як оформлення влади нації й духової української категорії, не пізніше часів сформування української нації, виходячи зі становища, що нація має генезу не лише в самооформлюванні се-

ред цьогосвітніх умов, але є, не менше, ніж людина, метафізичного походження, як задум Бога. Факт недослідження нашою історіографією й історіософією зовсім не означає неправильності такої концепції держави. Сучасний польський історик стверджує, що автохтонне населення України сягає 300.000 років тому. Коли на Півночі була льодова доба, Україна не була охоплена льодом. Генеза столиці України відсунена нами в тисячоліття назад.

З історичного погляду та юридичного обґрунтування введення в нашу історіографію найновішого періоду української державности, відновленої силами ОУН-УПА-УГВР в 1941-1953 рр., логічно впливає дороговказ для нашої історіографії, яка не сміє вже оминати однієї з найгероїчніших і державотворчих епох нашої історії. Було б непростим учинком, якщо б ОУН зігнорувала одну з найсвітліших епох своєї історії, не впровадивши її як державотворчого чинника відновлення української державности, яка тривала понад десять років.

У міжнародньо-правному сенсі ОУН підкреслила факт заіснування нових елементів міжнароднього права революційного характеру, що народився в цій епісі розвалу імперій. Його суттю є заперечення в принципі легальности насильства як міжнароднього правного акту, коли імперіальна нація підбила інший нарід. Істотною у міжнародньому праві була досі перемога збройного насильства, яка легалізувала підбій народів і, як між-

народно-правна ситуація створена насильством, була визнана правовою у міжнародному сенсі. Цей елемент міжнародного права ООН заперечувала, і треба ствердити, що сучасне міжнародне право починає визнавати міжнародно-правно легальною збройну допомогу народам, які борються проти імперіо-колоніального ярма. Процес розвалу імперій є легалізований юридично подібно, як зрівняно в правах воюючі сторони — повстанські армії з регулярними. Нагадую, що своєрідний правно-політичний статус в ООН отримують уже деякі недержавні організації (що їх окреслюють революційно-визвольними рухами), хоч ми себе з ними не утотожнюємо.

Це є досягнення теж нашої — ООН — юридичної думки з погляду визволення народів, зокрема українського, яку ми стверджуємо протягом десятків років. Якраз останній період унаївнив це у міжнародній юридичній доктрині. Але факт, що це ще не стосується до російської імперії, не є протиаргументом.

Міжнародне право мусить визріти ще під політичним і мілітарно-стратегічним кутом. Тут треба підкреслити, що висунута нами альтернатива до термоядерної війни — національно-визвольні революційні зриви поневолених народів, які зсердини розривають і нищать імперію — співзвучні також із розвитком революції у міжнародному праві. У мілітарну стратегію ООН включила свою концепцію розв'язки світової політичної кризи. Отже, і тут є великий вклад нашої мілі-

тарно-стратегічної думки у модерний тип ведення війни у термоядерній добі.

Характеристично, що суцільний розвиток мілітарно-стратегічної думки співпадає з процесом революціонізації міжнародного права. Ані наша юридична, ані наша мілітарно-стратегічна, а тим більше політична думка у світовому аспекті зовсім не є вбога. Це якраз дуже рельєфно унаївнилося в останньому десятиріччі. Також наші діягнози різних світово-політичних явищ виправдалися.

Явище психологічно-політичної війни, повстанська стратегія, національний принцип проти імперіального стають чимраз більше зрозумілими й приневолюють певні кола Заходу еволюціонувати у тому напрямку. Оцінка російської воєнної стратегії, в арсенал якої входить також війна засобами терору, яка має розкласти вільні суспільства і створити ситуацію постійної непевності серед народів і їх провідних кіл, щойно тепер знайшла зрозуміння в найвищих державних колах Заходу.

Висунена нами теза, що не поневолений стосує терор супроти окупанта, а окупант супроти поневоленого народу, знаходить наявне визнання, хоча стосовно нашої визвольної боротьби ще так далеко думка не визріла, але процеси визрівають не раз скоріше, ніж ми сподіємося.

Різні аспекти нашої міжнародної діяльності

Не забуваймо, що в добі тенденцій до невтралізму деяких західноєвропейських держав орієнтація на нашу концепцію й дію все більше набирає на вазі й значенні. Чи наші передбачення банкрутства політики детанту і т. зв. рівноваги сил, з великими успіхами для Москви, не виправдуються? Чи зміст нашої дії у тому напрямку ідеологічної, політичної, стратегічної, історіософічної концепцій, а також пропагований культ героїчної етики в комплексі релігійному й патріотичному не без значення з погляду культурно-етичного перевиховування народів і одиниць?

Концепція АВН набирає чимраз вагомішого значення. Зрештою, ставка на власні сили України й поневолених націй виправдує себе, бо ніхто нас не визволить, якщо ми самі себе не визволимо.

Наша міжнародно-політична дія продовжується у трьох аспектах: 1) відкритий бій ідей і концепцій на широких міжнародних форумах, 2) висунення значення всього комплексу згаданих ідей світовпорядкування, особливо ж необхідності розвалу російської імперії і 3) знищення комуністичної системи, — також у масових акціях з революційними цілями і в дипломатично-політичних заходах. Відкритий бій концепцій — це засада нашої зовнішньої політики.

Наша послідовність у захисті безкомпромісової концепції нового ладу у світі поставила ОУН оріє-

єнтиром і дороговказом не лише для української спільноти, але й для поневолених і немалої частини спільноти вільного світу. Світова Антикомуністична Ліга, Європейська Рада Свободи й інші міжнародні форуми мають включену в свої Хартії нашу політичну концепцію. Політика детанту, так як ми передбачали, закінчилася перемогою Росії.

Концепція рівноваги сил у мілітарному сенсі є суперечлива сама в собі, бо при відсутності спільних цілей — не може бути тривала рівновага сил. Захід стоїть за статус кво, за квієтизм, моя хата скраю, без імперіялістичних цілей, Росія ж — з концепцією світового панування. Коли є неможливо узгодити мети рівноваги сил, сама концепція є засуджена на банкрутство.

Концепція обмеженої термоядерної війни не є жодною розв'язкою світової політичної кризи, бо вона може привести до необмеженої ядерної війни. Тому постає наша альтернатива, яка, покищо, ще в потенційному стані щодо динамічного її розуміння офіційним Заходом. Вона не є вже в шухлядах, як резерва, але як предмет міркувань. Виступ представника ОУН, також у характері Голови УДП, на офіційних форумах ЗСА, — свідок деякої зміни орієнтації. Але було б помилковим уважати, що вже скоро прийдуть радикальні зміни в політиці, наприклад, ЗСА до України й російської імперії. Все ж, висунені нами прилюдно сугестії, як, наприклад, бойкот Олімпіа-

ди в Москві, стали реальною дійсністю принаймні в обмеженому розмірі. В ССРСР під час Олімпіади були поширювані листівки з нашим змістом.

Афганістан створив нову ситуацію. Наше самозангажування у цей комплекс з метою мобілізації ісламського світу проти Росії й політичного розкладу бійців советської армії за допомогою листівок ОУН і АБН та радіостанції, разом з пропозицією належних сугестій західнім офіційним чинникам щодо акції за розвал російської імперії, згідно з кличем «Ніщо без нас про нас», показує Україну як центральну проблему цього фронту, бо Україна, як провідна сила, ангажується в цей бій, що є також її боем. В Афганістані — ностра рес агітур (наша справа порушується). Наш інтерес — це якнайдовше втримати і розбудовувати афганський фронт. Створити ще інші фронти!

Комплекс В'єтнаму, Кореї беремо також до уваги, вказуючи на головного ворога й ролі України в тому фронті.

Розбудова проукраїнських позицій серед ісламського світу — наше завдання, яке ми систематично виконуємо, не ангажуючись у конфлікті по боці Ізраїлю, який ідеї УССД ще не визнав як передумови безпеки Ізраїлю. Проукраїнські настрої серед вихідців з Ізраїлю скріплюємо, вказуючи на головний протиросійський фронт для усіх народів, бо всім їм однаково загрожує російський імперіалізм!

Непоправне становище кіл типу Візенталя,

який, за американські гроші, ініціює судові процеси проти українців, у тому проти прихильників ОУН у ЗСА, такі ж у Канаді, щоб, згідно з планом КІБ, довести до ізоляції ОУН від західних чинників, як «німецького коляборанта», та послабити прихильне українське наставлення до Ізраїля. Якщо ті ізраїльські кола, які заявляють себе прихильниками України, не будуть тому протидіяти, то ця їхня приязнь виявиться проблематичною. Робити ОУН коляборантською організацією, це наявна большевицька робота, якій служить міжнародне жидівство разом з масонською мафією, яку воно у великій мірі опанувало. Слід відзначити, що, згідно з рішенням V ВЗ, ОУН заініціювала формування третьої сили в ЗСА, щоб створити сильний фронт виборців для пресії в політиці ЗСА у відношенні до ССРСР. Її ідейно-політичною базою має бути концепція ОУН.

Наша напрямна щодо подій у Польщі — якнайбільше ускладнювати становище москалів, щоб аналогічні революційно-політичні процеси перенести в інші уярмлені Москвою країни. При тому не забуваймо, що форми й методи польської визвольної боротьби були стосовані не лише в концтаборах українськими політичними в'язнями, але й у 60-их і 70-их роках в Україні, а навіть частинно вже в 50-их роках. Але вони були здавлені збройною окупаційною силою військ МВД-КІБ.

Форма окупаційного страйку — нова форма визвольної боротьби. Проте випробувана не тільки в Польщі. Доцільні намагання включити в

комплекс боротьби за наші цілі українство, зокрема нашу молодь у Польщі, щоб аналогічними методами вимагати національних прав для себе, не зважаючи на спротив польсько-московського окупанта. Наша постава тепер: протиставитися ворогові, але методами, які не викликали б масових фізичних репресій щодо українства. Наша тактика — скріплювати протиросійський фронт, щоб доконаними фактами не допустити до зговорення з російським режимом польського визвольного процесу.

Наша стратегія: поширяти фронт москалям у ситуації Афганістану й не допустити до компромісу. Не тому, що компроміс з серпня 1981 р. у Польщі був шкідливий нам, а тому, що нам корисніший є конфлікт. Продовжування конфлікту, щоб методи протиросійської боротьби перенести на інші країни: поширювати фронт, коли Москва хоче його звузити, локалізувати.

Польська компартія, як речник окупанта, творить суцільну монархічну систему, яка виключає клясичне тривладдя Монтеск'є. Революційні процеси — це сила, а сила — це вже влада. Клясичний триподіл влади в Польщі не існує, але є поділ між силовими потенціями профспілок як всенароднім рухом і Церквою та, з іншого боку, окупантом, якого речником є компартія. Зудар між ними є корисний з погляду цілісної боротьби поневолених націй. Консенс, порозуміння може бути переходовим, але компроміс — неможливий. У кожній ситуації Москва програє: збройне зду-

щення має непередбачені для неї наслідки, толерування революційних процесів — це також початок занепаду її імперії.

Тому один з елементів нашої стратегії тепер: дестабілізація, ферменти, визвольні війни проти Росії. Наша активізація тих процесів доцільна. Наша підтримка йде зокрема до тих кіл, які наставлені приязно і вбачають гарантію самостійності Польщі в самостійності України, проте ж потрібна наша стратегія у Польщі не може під сучасну пору виходити поза інтенсивність акції польських антиросійських кіл, щоб не була здавленою обома крилами польської дійсності. Ідея повороту на загарбані прадідівські землі мусить бути дуже зручно висунута, а найперше необхідна національна організованість, шкільництво, студентські громади і т. п. У центр ставити спільного ворога й у тіні цього гасла здійснювати власні вимоги, протидіючи польонізації, завжди маючи у свідомості не лише повернення на рідні землі, але національно-соборницький аспект.

Наша дія мусить мати національно-політичне цілеспрямування, доводячи потребу спільного фронту з національними поляками проти спільного ворога. Треба враховувати, що без Самостійної Соборної України — не буде самостійної Польщі*.

Ст. Осінський

---

* Різні аспекти визвольної боротьби з'ясовані у праці на стор. 590.

І. Звернення VI Великого Збору ОУН

МАНІФЕСТ ОУН З 1981 Р.

Шостий Великий Збір Організації Українських Націоналістів (ОУН) — найвищий революційний керівний і політично-унапрямолючий орган національно-визвольної боротьби української Нації під сучасну пору — звертається до Тебе, Український Народу, у великі і вирішальні хвилини світової історії, у визріваючій революційній ситуації у російській тюрмі народів — ССРСР і його сателітних країн, у період революційних зламів у всьому світі.

Народе наш незламний, Народе Героїв, нескорених Борців!

Сорок років тому, дня 30 червня Року Божого 1941, волею Твоєю з почину Організації Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери Народні Збори під головуванням Ярослава Стецька проголосили у городі Льва відновлення Української Держави з благословенням обох наших історично-традиційних Церков — проти волі, відома і згоди Німеччини. Цим Актом розпочався найновіший період української державности, з двофронтовою війною проти двох найбільших воєнних тоталітарних колоніальних тираній того часу — большевицької Росії й націонал-соціалістичної Німеччини, смертельних ворогів України й інших поневолених нами народів.

Понад десять років тривала двофронтова війна України, організована збройним підпіллям ОУН і Українською Повстанською Армією (УПА) під командуванням ген. Романа Шухевича-Тараса Чупринки, який був віцеміністром оборони в Українському Державному Правлінні (УДП), під головуванням Ярослава Стецька. Після ув'язнення Степана Бандери, Ярослава Стецька і членів Державного Правління, з яких гестапо замордувало трьох, як теж ув'язнення великої кількості членів ОУН і українських патріотів та запрогортення їх на довгі роки в нацистські концтабори, Українська Головна Визвольна Рада (УГВР) під керівництвом ген. Романа Шухевича продовжувала державницьку діяльність Українського Державного Правління (УДП), яке ніколи не димісіювало, відкинувши ультиматум Гітлера.

Москалі з альянтами, щоб перемогти Німеччину на Сході, потребували 1418 днів, а Україна боролася збройно водночас проти двох окупантів понад десять років, — і так довго проіснувала, хай лише на частинах української території, українська народна влада! Україна вступила у війну проти Німеччини вже 30 червня 1941 року, а ЗСА були вманевровані у цю війну щойно у грудні 1941.

Російська імперія коляборувала з нацистською Німеччиною в 1939-1941 роках, постачаючи їй збіжжя, паливо, техніку. Провокаторами другої Світової війни були нацистська Німеччина й большевицька Росія, НСДАП (Націонал-Соціалістична Німецька Робітничка Партія) і ЦК КПСС.

Українська національно-повстанська (підпільна) Держава — УДП-ОУН-УПА-УГВР — вела війну теж проти пакту трьох держав: ССРР, Польщі та ЧСР, заключеного 1947 року, а героїка населення Лемківщини і Холмщини врятувала мільйони українців Західньоукраїнських і Центральних Земель від депортації, від масового геноциду, бо навіть Сталін злякався розбудженого Фенікса — повстанської України.

Українські Брати і Сестри!

Україна — це революційна проблема світу: зі своїм динамічним і незнищеним революційним потенціалом, творчістю свого талановитого народу, винахідливістю його генія, системою своїх цінностей і ідей оновлення, кількістю населення, економічним потенціалом, геополітичним положенням. З відвоюванням нашої державності валиться російська імперія і ліквідується комуністична рабська система. А з цим міняється до основ політична мапа світу, бо приходить справедливий лад на національно-державній засаді — проти імперіяльної.

Звертаємося до Тебе, Народе наш, як вірні сини й дочки Твої, які не мають на меті нічого іншого, як Твоє добро, Твою волю і Твою народовладну, себто керовану Тобою, нашу рідну українську державність.

Ми боремося за те, щоб Ти міг користуватися усіма тими правами й привілеями, якими користується кожний вільний суверенний нарід світу, як господар на своїй землі.

Ми не боремося за владу для себе, за привілеї

і добробут для нас, бо Ти знаєш, яка наша доля: тюремні каземати, розстріли в застінках КГБ, десятки років кацетних знущань, голод і холод, знущання катів над нами — Твоїми синами й дочками, воїнами ОУН і УПА, підпільниками. Не особисте щастя усміхається нам! Нас пече лише сором неволі, ганьба, завдавана нашій великій, героїчній, висококультурній Нації московськими тиранами! Сором і ганьбу неволі хочемо стерти з обличчя Нації великої, яка бореться за найблагородніші ідеали людства. Бо де ж могила Головного Командира УПА? Де могили тисячів і тисячів тих, що впали з-поміж нас на полі слави за волю і долю Твою? Їх не знають матері, ні сестри, ані дружини, ані діти наші! Наші могили розривають москалі, наших подруг і друзів вішають, видовбуючи їм очі! Не видніють на нашій землі навіть могили Невідомому Воїнові України. Але ми знаємо, ми віримо в одне: нема невідомих воїнів за правду, за волю, за честь, за незалежність Нації, за Божу справедливість, бо всі вони відомі Богові! Будуйте і сипте могили на Україні далі й незмінно з написами на них: «Відомим тільки Богові Героям України».

Сьогодні різні племена, без державних чи національних традицій, втішаються вже державною незалежністю, а Ти, Народе-велете, обдурений ворогами-москалями, ще далі в неволі! Але час Твій надходить нестримно й закономірно. Провидіння особливо над Твоїм післанництвом свою руку тримає. Людство розвивається під тиском визвольної боротьби поневолених народів у напрямку розвалу

всіх імперій світу, всіх штучних багатонаціональних конструкцій на національні суверенні незалежні держави досі уярмлених народів. Прапор цього розвитку підняла Україна, як пробойова сила національно-державної Ідеї — проти колоніяльно-імперіяльної, нації проти імперії. Україна стала проти Росії! Київ станув проти Москви! Св. Софія і Св. Юр станули проти Кремля і Загорська! Загорськ — це символ цезаропапістської т. зв. церкви імперії, як Кремль — це символ воюючого безбожництва і катівні людей і народів. Процес розвалу імперій хвиливе затримався на кордонах російської імперії через нерозумну політику західних альянтів, бо замість піти походом одночасно проти диявола і вельзевула, вони, західні альянти, одного вбили, а другого врятували й допомогли розбудувати його світову імперію.

Боже Провидіння визначило Тобі, **Народе наш**, велике післанництво: ідейно-етичне, світоглядово-політичне, духово-релігійне оновлення людства в сенсі героїки життя, визвольного націоналізму, каткомбного християнства, що знаходить призначення людини як Богоподібної істоти у службі вищим, благородним цілям, а не виключно життєвому матеріалізму, гедонізму, мамоні. Служіння духовим вартостям, служіння власній Нації, шануючи право кожної нації на незалежність і волю, права кожної людини без різниці раси, віровизнання, національної приналежності — це наша благородна мета. Гряде революція духа, моралі, етосу вільної праці, культу героя, пошани до аскета, сво-

боди, яка творить рамки для здійснення вищих вартостей, тобто ідеї справедливості для всіх — без холопа і без пана, без рабів і без тиранів, без експлуататорів і експлуатованих, щоб були Люди на землі — твори Всемогутнього Бога; щоб були вільні й незалежні у своїх державах нації, як думки Бога, як основи Божого порядку на землі, героїчної гуманності і людяності — проти царства ненависти і деспотії. Як гине у свідомості Людини абсурдність існування поняття безправного раба, невільника, так гине і колоніялізм, як протилюдська й проти-Божа злочинна система уярмлення народів.

Народе наш!

Тому сорок років, у вирішальних хвилинах світової історії, коли на її терезах важилася доля численних народів — об'єктів нападу двох диявольських систем: большевизму й нацизму, ОУН своїм Маніфестом з грудня 1940 року проголосила принципи справедливого ладу у світі проти обох тоталітаризмів і колоніяльних імперіялізмів, і в ім'я їх станула зі зброєю на бій ідей і концепцій.

Двофронтна війна України в ім'я ідеї «Свободи Народам і Свободи Людини» закликала уярмлені народи Сходу і Заходу стати спільним фронтом проти обох нелюдських систем тираній та імперіо-колоніялізмів та одночасно знищити обидві сатанинські, расистські, антилюдські імперії, а на їх руїнах побудувати систему національних незалежних держав у їхніх етнографічних межах, тобто світ без колоній і імперій, світ без рабів і їхніх панів-

деспотів. Це був далекосяжний задум-крок Твоїх синів і дочок з ОУН і УПА, що їх свідомством правди був Акт 30 червня 1941 року і факт створення Антибольшевицького Б'юро Народів (АБН) 21-22 листопада 1943 року.

Національно-повстанська, підпільна Держава (УДП-ОУН-УПА-УГВР) проіснувала десять років. Вироблена нами повстансько-революційна стратегія, яка при її застосуванні могла б принести найменше жертв при знищенні обох деспотій, лишилася дороговказом, наймодернішою стратегією. Модерна стратегія ведення визвольної війни в епоху атому й електроніки не є ще збагнута Заходом, коли свідомі своїх цілей народи, озброєні в повстанських революційних лавах, ідуть на барикади. Приклад цієї нової стратегії дали ОУН і УПА, які врятували нашу Націю від знищення німецькими й російськими загарбниками.

Пересторогу-дороговказ України не збагнули альянти. Ми залишилися самі проти усіх сильних цього світу. Але ідейно і морально ми не програли! А коли впали вперше атомові бомби, коли прийшла загроза атомової війни, то ще чіткіше вирізьбилася наша — українська — альтернатива.

Наш рідний Народі!

У цій страшній епосі термоядерного зброєння Україна несе порятунок людству своїм глибинним розумінням духу, ідеї, волі, національної незалежності, які є сильнішими від термоядерних боєголовок. Ахіллесовою п'ятою тюрми народів — російської імперії (СССР з сателітами) є поневолені на-

ції, які творять дві третини населення імперії. Національно-визвольні революції і розвал зсередини большевизму й імперії — ось шлях порятунку світу від атомового знищення! Україна, у спілці з поневоленими націями, черговий раз представляє як і перед сорока роками цю альтернативу волелюбному світові, як вихід із страшної кризи людства.

Від імені Українського Народу й усіх уярмлених народів заявляємо всьому волелюбному людству, що, будучи в цьому столітті понад 60 років у стані війни проти Росії й комунізму та чотири роки проти Німеччини й націонал-соціалізму, незмінно будемо вести своїми революційними методами визвольну війну спільно з іншими народами, **як нова ідейно-політична й духовна суперпотуга, озброєна також і модерними технологічними засобами.** Наші сини мають у руках також і модерну зброю, яку примушений їм дати окупант.

І оце поновно з повною відповідальністю за врятування людства перед атомовою катастрофою стверджуємо, що немає перемоги Заходу над большевицьким злом без співпраці з Україною й іншими поневоленими народами на базі визнання нашої політичної концепції ведення війни і нашої політичної мети — розвалу російської імперії на національні незалежні держави України й інших поневолених націй в їхніх етнографічних кордонах, та нашого типу ведення війни — всенациональної революції народів всередині імперії й большевицької системи проти російських загарбників.

Закликаємо всі народи, зокрема давньо й ново- поневолені Московією — від афганців і ангольців до в'єтнамців і поляків, — і всі народи ісламу, включитися у наш фронт **визвольної революції**. Для повсталих народів національні революції завжди приносили найменше жертв, а найбільше жертв забирали імперіялістичні війни, до яких їх приневолювали імперо-колоніялісти. Український Народ утратив в імперіялістичній другій Світовій війні мільйони людей за чужі інтереси, а у своїй власній і то двофронтовій війні — всього кілька-десять тисяч воїнів, обороняючи свою країну повстансько-революційними методами проти російських і німецьких загарбників, в обороні своєї Української Держави. Проти національно-визвольних революцій борються лише лицеміри, зрадники і вороги волі даних народів!

Народи вільного світу!

Ми закликаємо знищити зсередини ворога людства — без атомової війни, при допомозі поневоєних народів! Пропонуючи нашу альтернативу, **ми перестерігаємо усі вільні нації світу: не нехтуйте нашу потенційною і дійовою силою і не пробуйте вживати термоядерної зброї проти наших країн, уярмлених російськими безбожницькими тиранами, — лише тому, що Заходів не вистачає конвенційної зброї через його культ гедоністичного вигідного життя! Тиранія вже не викликає в поневоєних страху перед терором. Страх уже зламанний! Приходить епоха революцій і визвольних воєн. Або Захід стане по боці революцій — або ж реакції,**

тобто зберігання комуно-большевицької системи й російської імперії. Перед визвольними націоналістами не втримається ніяка термоядерна зброя, бо вона теж є в наших руках. **Нації повстали, їх нічим не зламати!**

Захід знехтував у другій Світовій війні українську альтернативу. Тепер її не знехтують вільні народи в третій Світовій війні, якщо не схочуть самі зі своїми жінками й дітьми піти з димом по-жарів. На терезах історії лежать: советська, тобто російська расистська супернація — і мозаїка національних культур, нації як думки Бога, одиниці-люди як Богоподібні істоти, природний органічний порядок світу; нації — проти імперій, воля і національна незалежність — проти рабства й національної неволи, людство із сотнями націй, які несуть свій вклад у Божу скарбницю духової творчости, ідея соціальної справедливости і справедливого розподілу дібр — проти їх акумуляції в руках тоталітарної супердержави й етатичної системи чи фінансового капіталізму, з нівеляцією приватної власности, як масового явища, також на засоби продукції.

Минув час, коли велика, могутня, з багатотисячорічними державними, національними й культурними традиціями Українська Нація була лише предметом історії! Україна не буде новою Гірошімою чи Нагасакі! Вона не буде місцем для термоядерних воєнних експериментів суперпотуг! Жадним лихим силам цього світу не вдасться обезцінити нашу Націю, Націю героїв і борців, яка одно-

часно боролася проти злочинних народовбивчих колоніальних систем большевизму і нацизму, понісни гекатомби жертв. Це злочин супроти Бога і людства намагалися дискредитувати носіїв великих ідей оновлення в душі героїки і визвольного націоналізму, а тим самим намагалися захитати й їхню єдино спасенну розв'язку рятунку світу від знищення большевизмом.

Визвольна революція — єдина альтернатива до атомового всезнищення!

Тому одна радіостанція ОУН стократ важливіша у боротьбі проти большевизму, як десятки атомових бомб. Одна повстанська частина, яка оперує на території ворога, стократно важливіша, ніж атомові бомби, яких рикошет смерти відчув би не лише Київ, але не менше і Вашингтон! **Національні революції визволяють народи — атомові ж війни їх винищують!**

Ми — ОУН-УПА — воювали на два фронти; а українці-червоноармійці також штурмували Берлін, який — подібно як Москва — потоптав ідею Української Самостійної Соборної Держави й поневолював Український Нарід. Вони теж сподівалися скерувати зброю у відповідній ситуації після перемоги над Німеччиною проти російського окупанта в боротьбі за Українську Державу. Є це мементо для НАТО!

Український Народе!

Ти — автохтон на твоїй землі. На від віків замешканих Тобою просторах Ти несеш у собі сподад тисячоліть людини, почавши від палеоліту. Ко-

рнем своїм сягаєш найрозвинутішої культури Трипілья, найвищої тогочасної хліборобської цивілізації Сходу Європи.

Під якою б назвою Ти не почав формувати державне життя на своїй землі, Ти є Той, що створив могутню Антську державу. Ти був творцем потужної держави Київської Русі-України, яка найвище підняла знамено віри Христової і Руської Правди, що стали місією Твого життя, яку Ти продовжував у Галицько-Волинській державі після того, як під татарською навалюю впав золотoverхий Київ. І коли Тобі та усій Європі великою загрозою стала турецько-татарська потуга, Ти протиставив свої груди на Січі Запорізькій, створивши Гетьмансько-козацьку державу, яка боронила Тебе перед польськими і московськими наїзниками.

У цьому столітті, після довгої неволі, Ти знову збройною рукою відновив свою державність у формі Української Народньої Республіки, чи на короткий час самостійної Гетьманської Держави, щоб після розчвертування землі Твоєї окупантами, не зважаючи на голодову облогу і масовий терор московського наїзника, знову продовжувати боротьбу за державність (УВО, ОУН, СВУ, СУМ), суверенність і соборність, відновляючи її у кожній ситуації навіть на малому клаптику української землі, чого свідомством є Українська Карпатська Держава (Карпатська Україна), яку здавив новий займанець.

У двофронтній війні Ти твориш **найновіший період** української державности. На захист Української Держави Ти вилонив із своїх надр Україн-

ську Повстанську Армію (УПА), що спільно зі збройним підпіллям ОУН закріплювала Твою державність на широких просторах Твоєї землі впродовж десяти років. Усі згадані епохи були епохами нашої державности не лише як адміністративної форми, але як духової якості, про що й навчає Патріарх Йосиф I у своєму Патріяршому Посланні з нагоди 40-річчя відновлення Української Держави.

У 1979 році ми відзначали світлу річницю 50-річчя створення ОУН, нашої всенациональної Організації, яка стоїть понад інтересами окремих соціальних груп, ставить добро всієї Нації понад усе партикулярне, яка культивує ідеал героя, як приклад для молоді, що має жити й прагнути жити вічним, а не лише дочасним, не виключно матеріальним, яка культивує етос вільної праці, щоб у творчій праці вбачати радість життя, а не кару Божу.

У 1981 році ми святкували 40-річчя відновлення нашої державности з 30 червня 1941 року. 1982 року будемо святкувати сорокріччя нашої героїчної Української Повстанської Армії (УПА). Незабаром будемо відмічати 1000-ліття офіційного хрищення України — християнства Києва, а не Москви, якої тоді ще не було, коли Київ був уже центром культури й науки, світочем, Атенами Сходу Європи. Передхристиянська чи християнська Українська Держава на нашій землі, з волі нашого народу — це була наша рідна Держава.

Український Патріярхат є складовою частиною

духової держави. Він своєю генезою сягає часів перебування св. Андрія на Україні, на Київських горах. Патріярх України — це прямиий наступник Апостола св. Андрія. Патріярхат України — це виклик Росії, яка не має права до патріяршого зверхництва над Україною. До того ж московський патріярхат був досягнений симонією (перекупством) і вимушений на Царгороді. Бій за Український Патріярхат — це теж бій за первородство Києва над Москвою. Український Народ прагне до з'єднання українських Церков в одну єдину Патріяршу Церкву з волі Народу і з волі Ієрархій наших Церков, що може статися лише шляхом добровільного зговорення. Сучасний бій, що його підняв Патріярх Української Помісної Католицької Церкви, Святіший Йосиф I, є всеукраїнським боем, що поборює насильство і безправ'я Загорська говорити від імени християнської України і православних Церков Сходу узагалі. Ще раніше цей бій розгорнув великий Митрополит, Мученик Української Автокефальної Православної Церкви Василь Липківський, який зірвав з московською патріярхією і повернувся до Церкви перших віків християнства. Обидва наші Владики прагнули того самого, як великі Сини України, Мученики за неї і за її Церкву. Українське патріотичне громадянство бажає з'єднання наших православних Митрополій в єдину Українську Автокефальну Православну Церкву, як протиставлення московській патріярхії. Воно сприяє завершенню нашої Православної Церкви Патріярхатом!

Український Народі!

Твоя незмінна мета — здобути владу на українській землі, на всій нашій етнографічній території. Без влади не будеш мати ні волі, ні землі, ані не користуватися меш вільно продуктами твоєї праці. Щоб добитися своєї рідної влади, мусиш мати силу. А сила — це ідея, організованість і зброя, якою остаточно здобувається влада, бо окупант ніколи добровільно не залишить нашої, медом і молоком текучої, рідної землі. На силу треба відповідати силою, а не риданням. Зброя — у Твоїх руках! У лавах советської армії — Твої сини-вояки. Виховані Тобою, вони повернуть зброю проти російського наїзника на нашу землі. У їхніх руках зброя! Ти не безсилий!

Народе наш! Прийшла пора перестати бути гарматним м'ясом для будь-якого окупанта! Бери свою долю у власні руки! Не сподівайся, що Тебе визволять чужинці. Свобода з чужої ласки не є свободою! Це тим більше, коли чужинці йшли б проти цілей революції і прагнули б зберігати цілість імперії. Военний конфлікт може бути нагодою, але ніколи ставкою у визвольній боротьбі поневолених народів.

Нам нічого шукати в Афганістані — країні борців, які прагнуть волі як і ми, ані в Анголі, В'єтнамі, Камбоджі, Кубі, Польщі, в Нікарагуї або Східній Німеччині, Єгипті чи Лівані, в Болгарії чи Кореї, Монголії, Грузії, Туркестані чи іншій країні. Ми прагнемо допомогти народам визволитися з російського ярма, а не допомагати москалям їх уяр-

млювати. Наше післанництво — воля і державна незалежність; московська мета — уярмлення і рабство!

Українці для України! Усі ми маємо служити нашій Батьківщині, а не її катам! Український народ є господарем-сувереном своєї прадідної землі, але всі жителі України — наші брати і сестри, при умові, що разом з нами валитимуть російську імперію і большевицьку систему та гнатимуть геть наїзника з нашої землі! Наш друг не тільки той, хто голосно про це заявляє, але передусім той, хто бере зброю і йде плече-в-плече з нами до кривавого бою на смерть і життя проти російського окупанта. Робитиме це уродженець України — росіянин, тоді він виправдає себе як громадянин України.

Український Народі!

ОУН несе справедливий державно-політичний і соціально-економічний порядок, в основі якого лежить добро Української Нації, добро родини, добро одиниці. Це не буде лад капіталізму на руїнах комунізму. Це буде лад народовладдя, української демократії, яка виростає з духовости, нашої рідної правости, соціальних традицій, суспільного ідеалу Українського Народу. Це буде, як того прагнув Шевченко, лад без холопа і без пана: «Врага не буде супостата, а буде син і буде мати, і будуть люди на землі»!

Націонал-соціалізм, фашизм — не були націоналістичними рухами й ніколи самі себе так не окреслювали.

Націоналізм, український визвольний націоналізм — це антирасизм, антиімперіялізм, антиколоніалізм, антитоталітаризм, антикомунізм, антикапіталізм. Хіба імперіялізм не був властивий також демоліберальному устроєві? Великобританія була в своїй метрополії демократичною країною, а одночасно мала найбільшу у світі імперію. Президент де Голь проти волі французьких соціалістів та різної барви лібералів пішов назустріч альжирському народові і зрікся там колоніального панування.

Націоналізм — це ще нездійснена в багатьох відношеннях система життя; він вважає, як учив Шевченко, членів Нації синами й дочками, братами й сестрами однієї Матері-України («Живих, мертвих і ненароджених»).

ОУН, як заповіла в своєму Маніфесті в грудні 1940 року, у протиставленні націонал-соціалізму і більшевизму, несе Українському Народові повне його рідне народовладдя, а дійсного народовладдя нам немає потреби в когось учитися. Наша Запорізька Січ, наша козацька, а також княжо-королівська доба не знали рабства. Нам його принесли загарбники-чужинці! Вільне, пряме, таємне, всенародне виборче право визначить притаманну українській правості й духовості та суспільному ідеолові владу; ця влада загарантує право приватної власності не лише на продукти, а й на означеного роду засоби праці, зокрема приватну власність хлібороба на землю, бо людина є дійсно вільна тоді, коли вона й економічно незалежна від накиненого їй наглядача. Наша держава дбатиме про цілісне

добро Нації, про добро родини й добро одиниці, гарантуючи їм усі права. Зникне визиск однієї класи іншою, не буде класи комуністичних експлуататорів і класи капіталістів та поміщиків. Держава плекатиме культ героїки життя, культ посвяти для друзів своїх, ради добра іншого, а не для дрібного самолюбства чи класового, клікового або мафійного інтересу. Сам народ у вільно обраному законодавчому органі визначатиме бажані йому форми власності на засоби продукції, щоб і форми власності забезпечували свободу та справедливість.

Програма ОУН, схвалена IV Великим Збором ОУН і наступними Зборами, з'ясовує погляд ОУН на всі проблеми життя з точки бачення інтересів цілоти Нації, родини й одиниці.

Український Народє!

Підпалювачами війни, які намагаються завоювати світ, є більшевики, є російські імперіялісти, шовіністи, колоніялісти. Вони — провокатори нової Світової війни!

Гасло ОУН — «Геть Світову війну! Геть імперіялістичні війни! Геть загарбництва чужих земель! Геть з атомовою зброєю! Геть російські війська з Афганістану! Геть з Польщі, Туркестану, Білорусії, Литви, Грузії, Азербайджану, Угорщини, Чехії, Словаччини й інших поневолених країн! Геть, Московіє, з України!» **ОУН є за визвольну революцію народів, яка зсередини завалить ССРСР — тюрму народів і знищить більшевизм, тиранію, рабство, колгоспну систему, суцільний етатизм, насильне панування імперіо-колоніального російського оку-**

паційного режиму — комунізму над народами й людьми. Визвольна революція знищить русифікацію, тобто російський стиль і зміст життя на Україні й на територіях інших уярмлених народів. Владу перебере український нарід, як суверен своєї прадідної землі!

Поневолені народи в російській імперії! Перетворюймо російські колоніяльні війни в національно-визвольні революції, в національно-визвольні війни проти російського імперіялізму, за розвал імперії і знищення комуністичної рабської системи! Визвольна революція народів, а не імперіялістична війна, завалить тюрму народів! Ми маємо зброю в наших руках — повернім її проти окупанта! Окупант не може кидати атомових бомб і подібної зброї на революціонерів, на міських чи гірських, лісових чи сільських повстанців, бо цим одночасно нищив би і сам себе, свою армію, кагебівські чи емведівські вислужницькі частини і своїх колоністів, які десятками мільйонів заселяють наші землі. Пілоти, пам'ятайте, що ви везете нищівні бомби й ракети проти своїх народів! Повертайте їх проти своїх гнобителів — проти центру імперії, де сидять наказодавці, міжнародні терористи! Визвольна концепція АБН — ваш дороговказ!

Центр світового тероризму в Москві, — це Кремль. Там організують мордування тих, які стоять за правду, за волю, за справедливість, за дружнє співжиття між народами, за справедливий мир! Москва вбила Симона Петлюру, Євгена Коновальця, Степана Бандеру; з рук Москви впав у бою

геройською смертю Головний Командир УПА ген. Роман Шухевич-Тарас Чупринка . . .

Не надіймося, що НАТО чи ЗСА розпочнуть нас визволяти! Починаймо самі святе діло визволення! Світ допомагає тільки сильним. Світ не любить прошаків. Не стріляйте на афганських борців за свободу — а на кремлівських імперіялістів, катів народів!

Наше звернення скеровуємо теж до росіян:

Не треба приховувати правди, що не тільки провідна верства, але російський нарід є носієм російського імперіялізму. Без його активної підтримки російська імперія давно розлетілася б. Большевизм — це твір російської духовости, як стверджують визначні російські мислителі. Ненаситний російський імперіялізм з його месіанізмом під прикриттям панславізму, «оборони православ'я», світової комуністичної революції чи т. зв. визволення колоніяльних народів — має остаточною метою завоювати світ. Чи вірить російський нарід, що волелюбне людство буде незмінно толерувати колоніяльні імперіялістичні підбої Москви?! Чи думає російський нарід, що він встоїться проти всього свободолюбного світу і, зокрема, проти уярмлених народів, які вже творять у російській імперії дві третини населення?! Недавно сказав український політичний в'язень Москви: «Нехай не надіється Росія, що буде вічно топтати гідність народів».

У добі закономірного розвалу імперії **закликаємо російський народ** зірвати зі своїми загарбницькими зневоленнями народів і людей, а задоволь-

нитися своєю національною державою на своїх корінних етнографічних землях, не чекаючи кінця, подібного до націонал-соціалістичної німецької імперії.

Наш особливий заклик до тих, які безпосередньо зброєю підбивають народи:

Російські вояки, за кого і за що ви воюєте?! За тюрму народів і людей! За поневолення усе нових народів! За світовий концтабір КГБ! За кого віддаєте життя? За кайдани, що їх накладає на волелюбні народи і людей! Кидайте зброю, або скеровуйте її проти ваших вождів, бомбардуйте Кремль і кінчайте з тиранією і рабством! Ніхто не прагне нищити вашої держави на вашій корінній етнографічній землі. Живіть собі там не як загарбники, не як грабіжники чужого, а як спокійні люди, які прагнуть волі й миру для своїх дітей і внуків! Зробіть чимскоріше порядок зі своїми загарбниками і грабіжниками, щоб не зустріла вашу країну доля, гірша нацизму! Кінчайте самі з тиранією й імперією, заки скінчать з нею в страшній боротьбі уярмлені народи! Щадіть кров і життя своїх дітей, жінок, братів і батьків! Ми не прагнемо помсти, але ми прагнемо волі й незалежності! Будуйте свою російську державу на своїх корінних етнографічних землях, але геть із земель усіх поневолених народів, геть із нашої України!

Українці! Наш порятунок — одночасні національно- і соціально-визвольні революції поневолених народів проти імперіо-колоніального російсько-го рабства і большевицької системи!

Наша доля в наших руках. ОУН — наш прапор, наш орієнтир. Усі народи світу прагнуть волі й незалежності і всі бажають уникнути атомової війни. ОУН проєктує до неї альтернативу, і, за Лесею Українкою, твердить: «Хто визволиться сам, той вільний буде; хто визволить кого — в неволю візьме».

Свободолюбні народи і люди всього світу, єдняйтеся для спільної боротьби проти російського імперіялізму й комунізму — за незалежність народів і свободу людини під прапорами АБН!

Нескорені Брати і Сестри! Організація Українських Націоналістів — це заприсяжена когорта борців за ідеї України, за українську правду, яка перемаже тоді, коли переможними будуть її носії, готові за неї вмерти. «Здобудеш Українську Державу, або згинеш у боротьбі за Неї» — це наша заповідь. Тримайте високо наш національний синьожовтий прапор волі і золотий історичний державний символ — Тризуб!

Свобода Народам! — Свобода Людині!

Київ проти Москви!

Слава Україні! Героям Слава!

*VI Великий Збір Організації
Українських Націоналістів*

Місце постою, 1981

МАНІФЕСТ ОУН З ГРУДНЯ 1940 РОКУ

Шостий Великий Збір ОУН нав'язує до основних ідей Маніфесту ОУН з грудня 1940 року, схваленого напередодні зудару двох найбільших воєнних потуг того часу, найжорстокіших тоталітарних імперій — комуністичної Росії і націонал-соціалістичної Німеччини. Цей Маніфест був мужнім викликом Організації Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери обом варварським імперіям. Він був програмово-політичною базою нашої визвольної-революційної боротьби проти двох окупантів України. Його ідеї ввійшли також у програму відновленої Актом 30 червня 1941 року Української Державности і були діаметральним протиставленням обидвом тогочасним тоталітарним системам.

VI Великий Збір, розвиваючи ідеї цього Маніфесту, підтвердив незмінно зобов'язуючу силу проголошених у ньому ідей і гасел.

Оприлюднюємо повний текст Маніфесту з грудня 1940 (Бібліотека Українського Підпільника, ч. 1, 1955 р., стор. 21-23).

МАНІФЕСТ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ (Грудень 1940)

Існуючий політичний уклад сил у світі, що настільки здавлює вартісні та життєздатні народи, вальється від їх визвольних ударів.

Московська імперія — СССР — сьогодні складова частина того укладу.

Ми, українці, підносимо прапор нашої боротьби за свободу народів та людини.

Розвалюючи назавжди жакливу тюрму народів — московську імперію — творимо новий справедливий лад і кладемо основи нового політичного укладу в світі.

I.

Боремося за визволення українського народу та всіх поневолених Московького народів.

Боремося проти московського імперіялізму всіх видів, а зокрема проти большевизму, що довів національно-політичний, релігійний, культурний, соціальний і господарський гніт до крайніх меж.

II.

Несемо новий лад Східній Європі й підмосковській Азії.

Несемо всім поневоленим Москвою народам свободу творити власне життя на рідній землі по своїй вольній волі.

Несемо безпеку всім загроженим Москвою народам.

III.

Кличемо революціонерів усіх поневолених Москвою народів до спільної боротьби та співпраці з українськими революціонерами-націоналістами.

Тільки Україна є правдивим союзником усіх поневолених і загрожених Москвою народів у їх боротьбі з московсько-большевицьким імперіялізмом.

IV.

Українці силою об'єктивних умовин є авангардом усіх поневолених Москвою народів у їх боротьбі за повне визволення.

Українці на землях поневолених Москвою народів стають у перші лави їх революційної боротьби.

Кличемо всіх українців — де вони не жили б — ставати у бойові лави Фронту Української Національної Революції.

V.

Творимо в Україні один спільний Фронт боротьби всіх селян, робітників і трудової інтелігенції проти московсько-більшевицького гніту й визиску.

За свою владу, за землю, за людське життя!

VI.

Боремося:

проти крайнього пониження людини в її праці та в її хаті,

проти ограблення її з усякої радості життя,

проти поголового ожебрачування громадян,

проти обтяжування жінок найтяжчими обов'язками під брехливою заслоною «урівноправнення»,

проти злочинного оглуплювання дітей і молоді брехливою большевицькою «наукою», газетою, кіном, радіом, театром, мітингами та всією безтолковою агіткою сталінського режиму.

Боремося:

за гідність і свободу людини,

за право визнавати одверто свої переконання,
за свободу всіх віроісповідань,
за повну свободу совісті.

VII.

Боремося:

проти тиранії і терору большевицької кліки,

проти жахливого режиму НКВД у колгоспах, фабриках, заводах, армії, фльоті, партії, комсомолі, школі й хаті.

Боремося:

за право працюючих виявляти одверто свої політичні переконання словом і друком, відбувати вільно прилюдні збори та творити свої політичні, громадські та професійні організації.

VIII.

Боремося:

проти економічного грабежу України та всіх поневолених Москвою народів,

проти невільництва у колгоспах, радгоспах, фабриках і заводах,

проти ограблювання громадян із злидених здобутків важкої праці,

проти насильного виселювання з рідних земель.

Боремося за те, щоб кожний поневолений Москвою народ міг повністю користуватися багатствами своєї рідної землі та здобутками своєї щоденної праці.

IX.

Віримо і знаємо, що близький вже час, коли здійсниться завітня мрія наших батьків і з крови

довгої черги героїчних поколінь спалахне вогонь народнього гніву.

Встане Україна і розвіє тьму неволі!

І тільки через повний розвал московської імперії і шляхом Української Національної Революції та збройних повстань усіх поневолених народів здобудемо Українську Державу та визволимо поневолені Москвою народи.

Українці й усі гноблені Москвою народи! Ставайте до нещадної боротьби з московсько-більшевицьким гнітом!

Валіть московську тюрму народів!

Свобода всім поневоленим!

ЗВЕРНЕННЯ VI ВЕЛИКОГО ЗБОРУ ОУН ДО УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ НА РІДНИХ ЗЕМЛЯХ

Українська Молоде!

До Тебе звертається Організація Українських Націоналістів, що в своїй політичній програмі після програних перших визвольних змагань, вже на початку свого існування від 1929 року, поставила собі за ціль боротьбу за Українську Самостійну Соборну Державу. Вже понад 50 років ОУН веде цю затяжну боротьбу, створивши в часі другої Світової війни найбільшу повстанську Армію (УПА) до боротьби проти обидвох окупантів України — брутального гітлерівського і червоного московського, проголошуючи Актом 30 червня 1941 р. відновлен-

ня Української Держави. В тій боротьбі наша Організація втратила велике число героїських борців на чолі з першим Головою Проводу ОУН полк. Євгеном Коновальцем, якого московський агент розірвав пекельною машиною (1938 р.) в Роттердамі, Головним Командиром УПА, ген.-хор. Тарасом Чупринкою, що згинув (1950 р.) героїською смертю в Білогорщі, біля Львова, Великим Провідником ОУН Степаном Бандерою, що згинув від отруйної московської пістоли в Мюнхені (1959 р.) і велике число відомих і безіменних Героїв. Всі вони пішли на поклик своєї Батьківщини України, щоб своєю жертвою життя і крові захищати волю і права свого Народу.

Наше теперішнє звернення до Тебе, Дорога Молоде, має за мету пригадати Тобі ту святую істину, яку московський окупант намагається приховувати від Тебе, а їй на ім'я: УКРАЇНА В МОСКОВСЬКИЙ НЕВОЛІ. Тебе навчають у школах і в комсомолі, що Україна є рівна між республіками Советського Союзу, що вона завдячує свою волю і добробут «старшому московському братові», що вона є суверенною республікою, членом-основником Організації Об'єднаних Націй. Все це звичайний обман, яким Москва намагається держати при собі всі поневолені народи. На ділі ССРСР — це остання в світі колоніальна імперія, яка терором і брехнею експлуатує ті народи на користь російської імперії для дальших завоювань вільних ще народів. Пам'ятай, що Москва не завагалася знищити голодом 7 мільйонів українських селян в 1932-33 рр., щоб приму-

сити їх прийняти експлуататорську колгоспну систему, позбавляючи їх при тому власности на прадідну землю та на засоби виробництва. Наслідки тієї системи такі, що СССР мусить довозити до себе щорічно мільйони тонн збіжжя з капіталістичних країн, а Україна, що була колись «шпихлірем Європи», живе в недостатках. Українську мову й культуру на Україні намагається підмінити російською мовою і насаджує свої московські звичаї, а все, що українське, дуже часто трактується як неповноцінне. Історичне минуле фальшується в користь московського народу, а навіть славну княжу епоху Київської Русі намагаються московські історики і їхні вислужники приписати неіснуючому тоді ще російському народові. Вони промовчують геройську боротьбу України проти наїзників в той час, коли суздальсько-московські племена зі своїми князями лизали постолі монгольсько-татарським ханам, а при тому вчилися від них як терором і кнутом закріпачувати народи. Вони прославляють Переяславську угоду з 1654 р., а промовчують московську нахабність з її плянами загарбати Україну. Вони промовчують також те, що Хмельницький, пізнавши наміри Москви стосовно України, шукав ще перед своєю смертю союзників проти Москви, а його наслідник Іван Виговський розгромив у 1659 р. московські війська під Конотопом, чим уневажнив сумну Переяславську умову. Гетьмана Івана Мазепу, що намагався визволити Україну, ще й далі московські історики трактують як бунтівника і ворога свого народу, а ката Петра I, як найбільшого світо-

ча світової історії. А Симона Петлюру, Голову Уряду Української Народньої Республіки, що його вбив московський агент Шварцбарт у Парижі (1926 р.), історики кваліфікують як бандита й реакціонера, бо він хотів волі для України. Ось яку національну рівність пропонують Тобі, Молоде, наші північні сусіди, загарбники Твоєї прадідної землі.

А що стосується суверенности т. зв. УССР з її членством в Об'єднаних Націях, то тим немає чого пишатися, бо делегація УССР в тій міжнародній інституції є сліпим виконавцем наказів з імперіального міністерства зовнішніх справ з Москви й інтересів українського народу не репрезентує. Членство в ОН Україна завдячує передусім боротьбі УПА, через що Сталін хотів мати перед світом легітимацію, що Україна є суверенною державою і тому немає потреби для її визволення. При тому йшлося також про додаткові голоси в ОН для советсько-російської імперії.

Москва в своїй імперіалістичній експансії використовувала й використовує різні теорії, як теорію «триєдиної Русі», слов'янофільство, а з приходом Леніна і комуністичної партії теорію марксизму і боротьби клас в користь московського імперіального центру. Месіанізм Москви як «Третього Риму», проголошений Іваном Грозним, реалізується й під цю пору в релігійній і політичній площині, з тим що релігія тут є тільки політичним інструментом, який буде викинений після досягнення політичних цілей. А тим часом всередині московської імперії відбувається насильний процес русифікації стосов-

но поневоленних народів, щоб збільшувати національний потенціал росіяництва. Для того в першу чергу паде жертвою молодь поневоленних народів, якій через школу і комсомол впокується чужу їх народам доктрину, витискаючи національні релігії з їх обрядовістю, (ліквідація Української Католицької Церкви в 1946 р. і насильне включення вірних до російської православної церкви), подаючи зфальшовану історію даних народів, спалюючи часто старовинні архіви, щоб не залишити правдивих слідів минулого, як це сталося з архівами Видубицького монастиря і Державної Бібліотеки в Києві, а предмети з археологічних розкопок спрямовуються в московські центри, де вони мають репрезентувати давність московської культури.

Московська русифікаційна політика пішла так далеко, що українська мова на Україні вже витиснута з адміністративно-державного життя. Московські вислужники на Україні за прикладом першого секретаря КП навипередки переставляються з української на російську мову, щоб не попасти під заміт «буржуазного націоналізму». Тільки мільйони московських колонізаторів на Україні та в інших поневоленних країнах не соромляться своєї мови і в своїй імперіялістичній нахабності заставляють автохтонів української землі говорити з ними по-російському. Українці, що мільйонами перебувають в інших частинах ССРСР, змушені також користуватися російською мовою, не маючи там ні своїх національних шкіл, ні журналів, чи бібліотек. Чи це також називається національною рівністю,

коли на Україні москалі користуються місцевими російськими журналами та щоденною пресою? А московські комбінації з висилкою мужеської молоді з України на роботи у віддалені місця ССРСР, де силою обставин доходить до мішаних подруж, в той час, коли в Україну насилається під претекстом студій чи на роботи московський елемент, щоб тут заключувати мішані подружжя, чи це не є злочинна політика, направлена на послаблення української національної субстанції?! Винищування української молоді йде також по лінії військових операцій, коли висилається її на найбільш небезпечні воєнні становища. Так було в 1940 році на фінляндському фронті, так було в час другої Світової війни, коли мобілізовану молодь без відповідної підготовки кидалося на першу бойову лінію, за якою йшли війська НКВД, що мали за завдання стріляти всіх, хто відступав би. Не інакше є також під цю пору з Афганістаном.

Українська Молоде!

Все тут сказане і багато іншого, що не вдається коротко висловити, мусить Тебе глибоко застановити і постійно тривожити. Невже ж цей природний інстинкт самозбереження, який властивий кожній живій істоті, не підкаже Тобі як треба охороняти своє життя з усіма національними властивостями, щоб не попасти в категорію яничар і ворогів власного народу? Невже ж Тобі байдуже славне минуле Твого Народу, його сучасне трагічне підневільне становище і його краще майбутнє? Ні, ми є переконані, що в Тобі пливе кров славних прадідів-

лицарів, що Ти відчуваєш на собі відповідальність за збереження великої культурної спадщини древнього Києва трипільської епохи, епохи княжої Русі, буйної козацької доби, оспіваної Великим Пророком України Шевченком, а також найновішої героїчної доби Визвольних Змагань, СВУ-СУМ, УВО-ОУН-УПА. Це почуття відповідальності підкаже Тобі місце і спосіб дії, щоб забезпечити світле майбутнє України. Доказом того, що така дія існує під цю пору, є постійні репресії окупанта на Україні, є ті спонтанні акти українських патріотів, що маніфестують свій протест проти національного і людського гноблення з боку імперсько-колоніального апарату Москви. Вони не побоялися ні тортур, ні знущань, ні тюрем, ні заслань, щоб перед світом засвідчити волю українського Народу до власної державної незалежності. Наслідуй їх і поширюй засяг тієї боротьби на весь народ і на інші поневолені Московією народи!

Пам'ятай, що Україна — це революційна проблема світу! Найбільша загроза для всього волелюбного людства, під сучасну пору, є від російського народовбивчого імперіалізму, в його дикому гоні до завоювання світу. Поневолені Московією народи, на чолі яких Україна, в їх революційно-визвольній боротьбі, становлять рішальну силу, що спинить і винищить коріння цього імперіалістичного гону Росії.

В цій боротьбі буде перемога для всього людства.

Ти, Українська Молоде, мусиш усвідомити собі велику роль, яку приділила Тобі історія, бо Ти спадкоємець світової визвольної революції народів.

Україна подає всьому людству проєкцію справедливого міжнародно-політичного ладу, оснований на національному принципі організації світу. Україна — це ідейна, політична й моральна потуга, яка протиставляє аморальному релятивізму та обездуховленій технократії Москви свою героїчну концепцію життя, ідеал героїчного християнства та ідеалізму проти воюючого безбожництва та гедоністичного комунізму, марксизму, соціалізму та всяких інших матеріалістичних доктрин.

Український націоналізм бореться проти московського ленінізму-комунізму, як суцільної концепції життя. Він має свій властивий український духовості ідейний, світоглядний, політичний та суспільний комплекс вартостей, діаметрально протилежний московському імперіо-шовіністичному. ОУН здійснює ці ідеї не силою діалектичного, відірваного від життєвих процесів нації, розумового процесу, але у власнопідметній всесторонній боротьбі народу проти російського імперіалістичного насильства.

«Київ проти Москви» — це революційне гасло ОУН, символ колосального бою між двома непримиреними до себе протиставленими світами ідей і способів життя. Все, що походить з московського людиноненависного, націовбивчого варварського ідеалу знаходить своє абсолютне заперечення в ідейно-творчому, морально-справедливому й національно-ідеалі святого Києва. Київ — це зображення світу на основі християнства в боротьбі зі світом воюючого безбожництва дикої Росії; національно-героїчна концепція життя супроти «анонімного моло-

ха» т. зв. советського народу, культ національних традицій супроти ленінського ідеалу нового Вавилону, супроти безоглядної русифікації, плянованого етно-лінгво-геноциду українського народу, ідеал людини-індивіда, як богоподібної істоти, супроти большевицького моделю «гвинтика» у тоталітарній системі. Київ промінне чистим світлом Св. Софії — епіцентру світового героїчного християнства і Церкви в катакомбах, коли Москва — в душолюбній темряві закривавлених мільйонами жертв мурах Кремля — страшною тюрми Людини і Нації.

Українська Молоде! Стань лицарем — месником за святий Київ!

Ти мусиш стати авангардом світових сил волі й справедливості!

Поборюй московсько-ленінську окупацію України на всіх відтинках. Організуй волелюбні акції на фабриках і в колгоспах. Колгоспи — це одна з форм московської окупаційної системи. Відмовляйся воювати проти афганських борців за волю, які підняли завзяту, героїчну визвольну боротьбу, щоб вигнати московського агресора зі своїх рідних земель. Шукай союзників серед молоді інших поневолених народів. Поширюй серед них революційні, національно-визвольні ідеї. Усвідоми їх про те, що грядуща смерть московсько-советської тюрми народів прийде в наслідок одночасних і синхронізованих революційних повстань на територіях поневолених Москвою народів. Вимагай встановлення українського змісту в академічних викладах, в університетах на Україні. Плекай власні, українські тра-

диції, бо національні традиції дають могутню силу революціонерам. Плекай українську мову. Співай українські націоналістичні, зокрема повстанські й революційні пісні, як знак протесту проти русифікації Твого народу.

Стань носієм світової революції народів проти всякого імперіялізму, комунізму, гедонізму та шовінізму. Будь Творцем нової дійсності!

Хай живе Українська Національна Революція!

Хай могутніє і перемагає рушійна сила Революції — Організація Українських Націоналістів (ОУН)!

Хай живе Провідник ОУН — д. Ярослав Стецько!
Воля Народам! Воля Людині!

За Українську Самостійну Соборну Державу!
Київ проти Москви!

Осінь 1981 р.

Президія

Шостого Великого Збору

Організації Українських Націоналістів

УКРАЇНЬСЬКА МОЛОДЕ ПОЗА МЕЖАМИ УКРАЇНИ!

Звернення VI Великого Збору ОУН

Ти напевно ознайомена зі змістом Звернення Воюючої України за підписом Голови Генерального Секретаріату Української Головної Визвольної Ради, Головного Командира УПА, Голови Проводу ОУН на Рідних Землях — Генерала Романа Шухевича-Тараса Чупринки-Лозовського-Тура. Там мовилося про завдання української молоді за кордо-

нами України, тієї, що перебуває в країнах вільного від большевизму світу. Там закликалося українську молодь на еміграції йти в авангарді визвольної боротьби, як у ньому йде молодь на Українських Землях; віддати себе інтересам Воюючої України й бути готовою на поклик, щоб стати поруч своїх друзів, що зі зброєю в руках борються за визволення Народу, за щастя, за радість і вільну творчу працю молоді в Українській Державі. В тому Зверненні вказувалося на те, що Ти, Молоде, мусиш бути високоорганізованою й активною, мусиш постійно сталити свою ідейність та невпинно підносити свій рівень загального й фахового знання та політичної виробленості. Своє перебування серед інших народів маєш широко використати для того, щоб навчитися всього, що в них доброго й корисного, щоб засвоїти собі їхній досвід праці в усіх галузях життя й державного будівництва. В Зверненні наголошено було осторогу, щоб Ти пильно зберігала себе перед розкладовими впливами, які розкитували б Твою ідейність та підривали моральну стійкість.

З того часу, коли було писане це Звернення, минуло вже понад тридцять років. Однак Україна ще й далі знаходиться в боротьбі за своє право бути вільною між вільними народами світу. Україна ще й далі кривавиться в боротьбі проти московського окупанта, що заставляє українську молодь гинути в Афганістані й на важких роботах терпіти голод і нужду. За той час в Україні виросло нове покоління, яке не хоче гнути шиї під

московським ярмом і чимраз відважніше промовляє до світу про облудну політику московського Кремлю, про жорстоке поневолення й русифікацію народів, в тому України, про нахабне топтання людських і національних прав усупереч підписуваним міжнародним конвенціям, про нечувану колоніальну експлуатацію України в користь Москви й її плянів світової революції для підбиття решти вільного світу, про обкрадання України з її багатотисячної культури й насаджування варварських норм соцреалізму для спотворення духовности народу. Про поставу цього авангарду української молоді з України говорять нам кожночасно документи Самвидаву та свідчення тисячів осіб, які вийшли з нашої Батьківщини останніми роками, частіше неукраїнського походження. Це вказує на те, що окреслення Воююча Україна з часів дії УПА залишилося й надалі дійсним, що боротьба з площини збройно-військової перейшла в широкополітичну, поглиблюючи свій ідейно-політичний зміст, розгортаючи свій засяг на світовий масштаб. Україна стає світовою проблемою, і це відповідальні за світову політику починають чимраз краще розуміти й оцінювати. Відповідальні за політику московського Кремлю знають про це вже віддавна. Тому з такою звирячою нахабністю намагаються скрити перед світом правду про дійсний стан поневолення народів, відкидаючи навіть назву політичних в'язнів, що від них тріщать тюрми й концтабори. Усім їм Москва причіпляє ярлик «кримінальних елементів» і судить за кодексом кримінального права.

Коли ж в Україні процес національного усвідомлення й політичного вироблення в умовах ворожого поневолення досягає zenіту, то на еміграції, де діє примана гедонізму, морального розкладу і сваволі, українська молодь наражена на небезпеку духової демобілізації й життєвого матеріалізму, як це було передбачено у Зверненні з 1949 року.

Усе ж таки, Ти, Українська Молоде, в загальному залишилася вірною Україні й виконувала, як могла, вимоги поставлені Україною. Ти в численних маніфестаціях і демонстраціях в обороні України брала активну участь, штурмувала ворожі амбасади в обороні нескорених борців, роз'яснювала серед свого оточення фальш ворожої пропаганди й говорила про боротьбу України за волю й державну незалежність. У той спосіб Ти сама включалася в ту боротьбу в світовому масштабі й за це Тобі належить признання. Однак тут у вільному світі є ще безмежні можливості для дії, яких ще й досі не використано. Нам ще далеко до високої організованості, про яку говорить Звернення. Наші молодечі організації, як Спілка Української Молоді, Пласт і інші ще далеко не охопили всієї української молоді, а українське шкільництво подекуди й занепадає. Немає також ще належного відсотка молоді на високих студіях, у військових академіях, у журналістиці, в масових засобах інформації, на підготовці до дипломатичної й загально-міжнародної дії. Замало також молоді присвячує себе науці богослов'я, щоб потім як священики послужити Україні, де руйнують релігійне жит-

тя. Не можна добре послужити українській справі, якщо бракує знання з ділянки українознавства на вищому поземі, не можна здобути того знання, якщо бракує знання рідної української мови, для якої існує велика українська література, видаються українські часописи й журнали. Їх потрібно читати й студіювати. Українські школи від народньої, через гімназії, семінарії до університету, таборування з українознавчими курсами й вишколами, що їх улаштовують молодечі організації, стоять до Твоєї диспозиції. Вони мусять охоплювати теж військовий вишкіл!

Українське Молоде!

Гряде неухильно час, коли згідно зі Зверненням з 1949 року треба буде стати поруч Твоїх друзів з України до остаточного, вирішального бою проти ворога України й людства. Питання стоїть, чи Ти готова! В політичній міжнародній атмосфері чимраз згущуються хмари світового конфлікту, які одного дня можуть заскочити навіть найкомпетентніших політиків. І що найважливіше, в Україні й у російській імперії взагалі визріває революційна ситуація. Стоїмо перед революційно-визвольними зривами поневолених народів, в авангарді яких стоїть Україна. 80-ті роки принесуть світові величезні політичні злами, доосновну зміну політичної мапи світу! Тому Ти мусиш бути кожночасно готова до завдань, які в той відповідальний час вимагатиме від Тебе Україна. Бо саме вона, Україна, буде в осередку цього конфлікту, навіть коли театром воєнних дій була б Польща, чи За-

хідня Європа. Пам'ятай про це за всяких обставин і приготуйся до всіх можливих дій, які випадуть на Твою долю. А тому не вільно гаяти часу на сумнівній вартості розваги, а треба зосереджуватися на справах, що мають фундаментальне значення в пов'язанні з майбутньою долею України. Присвяти свою особливу увагу вивченню військового діла. Місцем Твоєї визвольної дії буде передусім Україна!

Почуття відповідальності, яке тяжить на сучасному молодому поколінні України, повинно бути співзвучне з Твоїми діями тепер і всебічно спрямоване під кутом потреб воюючої України. Ти мусиш усвідомити собі, що дійсно на Тобі «мільйонів стан стоїть і що за долю мільйонів мусиш дати Ти одвіт», як це заповітно висказав Іван Франко. Пам'ятаючи про ці святі заповіді й вимоги ровесників з Твого покоління в Україні, що рішені на все, Ти знайдеш вірний шлях — шлях, яким іде Організація Українських Націоналістів (революціонерів) і який єдино веде до здобуття і закріплення Української Самостійної Соборної України — Держави Українського Народу на його віковичній, скропленій власною й ворожою кров'ю Землі.

Київ проти Москви!

Слава Україні! Героям Слава!

Президія

Шостого Великого Збору

Організації Українських Націоналістів

Осінь, 1981

ЗВЕРНЕННЯ ШОСТОГО ВЕЛИКОГО ЗБОРУ ОУН ДО УКРАЇНЦІВ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

Українці!

Десятки років у своїй найновішій історії український нарід бореться проти московських окупантів за своє національне визволення і відновлення свого самостійного ні від кого незалежного державного життя на своїй землі. Останніми роками ця боротьба прибирає на завзятті, напруженості і силі, бож ідеться про бути або не бути українській нації.

Після втрати держави 1921 року розпочалася нова доба визвольної боротьби. Вона набрала способів ведення повстанської збройної боротьби, підпільної дії, революційної, політичної, громадської, культурної, наукової — чи то в рядах Братства Української Державности (БУД) з Українським Повстанським Комітетом, чи в рядах Української Військової Організації (УВО), Спілки Визволення України (СВУ), Спілки Української Молоді (СУМ), Організації Українських Націоналістів (ОУН) у змаганні за українську державу на Закарпатті — за Карпатську Україну, а далі в рядах Організації Українських Націоналістів (ОУН) за відновлену Актом 30 червня 1941 року Соборну Державу, а згодом в рядах Української Повстанської Армії (УПА) під політичним керівництвом ОУН та революційно-державним Української Головної Визвольної Ради (УГВР) і посьогодні незмінно в ОУН і в різних патріотичних групах 50-их, 60-их та 70-их років.

Одне покоління борців передавало черговому естафету священної боротьби, що продовжується понині.

Ціла та доба є під знаменем волелюбного визвольного націоналізму, а від 1929 р. його авангардної сили — Організації Українських Націоналістів. «Здобудеш українську державу, або згинеш у боротьбі за неї» — це девіза, що її виставило молоде покоління націоналістів 20-их і 30-их років. У цій заповіді міститься те вирішальне, що творить суть найновішої доби української історії. До такої боротьби стануло тодішнє молоде покоління — оці тверді й незламні, які своїм безприкладним героїзмом, кров'ю, життям і смертю викували нову добу української історії, що триває й досі.

На Україні шаліє московський окупант: переслідування, терор, розбій, заповнювання найкращим цвітом нашого народу тюрем, концтаборів, психіатричних катівень тощо. Методично, згідно з опрацьовуваним у Кремлі східним пляном, обмосковлюється наше шкільництво, зводиться на найнижчий провінційний рівень і забивається в кайдани «соцреалізму» нашу науку, літературу й мистецтво. Переслідують нашу віру й Церкву, наші традиції й мову, нищать пам'ятки нашої історичної величі і слави, забороняють і переслідують уживання української мови; економічно визискують до крайніх меж український нарід, накинувши йому збройною рукою комуністичну систему — московський спосіб життя, грабують багатства української землі, винищують її природу.

Україна переживає один з найкритичніших періодів у своїй історії. Її народ, що існує тисячоліття, московські імперіялісти хочуть позбавити національного обличчя й обернути в безлику отару рабів — «советський народ», а на ділі московський. Під кривавою п'ятикутною зіркою, що замінила двоголового царського орла, москалі хочуть утримати свою колоніальну імперію русифікацією, терором і народовбивством українського й інших народів.

Український народ ставить опір московському окупантові, різними способами й засобами веде боротьбу на рідній землі, в тюрмах, у концтаборах, на засланні. Тисячі незламних, невгнутих борців на різних місцях і відтинках національного життя стають на захист права українського народу на своє вільне життя.

У цій великій різногранній боротьбі Україна заплатила й ще далі платить найвищу ціну крові й життя своїх найкращих синів і дочок, але не здається далі.

У своїх недавніх зверненнях українські нескорені борці називають комуністів «передовим загonom російських шовіністів і колонізаторів», які не мають права говорити в імені поневолених у т. зв. СРСР народів.

Героїчна постава українських політ'язнів, скріплена діяльністю нескорених і революційних сил Воюючої України, зростає піднесення християнської віри в народі, активізація молоді в патріотичних діях, щораз більший опір широких кіл громадськості на Україні шовіністичній русифікації —

всі ці явища свідчать про те, що **визріває черговий етап української визвольної боротьби, етап масового героїзму.**

Не зважаючи на посилення репресій в імперії та на бундючне побрязкування зброєю назовні, Московія знаходиться тепер у стані внутрішнього неспокою, непевності і страху. Її людино- й народобивчі пляни стосовно вільного світу — розкриті. Рівнобіжно до наростання й умасовлювання національно-визвольних рухів усередині російської імперії посилюється готування світових потуг до неминучої конфронтації з загарбницькою Московією. Ці два рівнобіжні процеси мусять закономірно довести до **повного розвалу останньої потворної катівні людей і народів.**

Боротьба України проти Московії йде далі. Україна живе й бореться! Невгнута, нескорена, непереможна!

Україна є в стані війни з московським окупантом і цей факт зобов'язує всіх українців — на Батьківщині й поза її межами. Так, як на Україні Московщина намагається нищити український народ, так і проти української спільноти поза межами України вона стосує всякі способи, засоби й методи — терор, залякування, провокації, підривні дії, культурний обман — з наміром послаблювати сили української спільноти. Москва робить усе можливе, щоб порізнити і розсварити українців між собою, не допустити до одностайної і солідарної дії в обороні України.

Українці у вільному світі — органічна частина українського народу, основним і головним завданням якої є допомагати своєму народові в його визвольній боротьбі. Для цієї найважливішої справи потрібні всі українські патріотичні сили. **Необхідно, щоб усі ставили національну визвольну справу в центрі своєї уваги і праці на всіх місцях, у всіх організаціях і установах — від Церков і політичних та комбатантських до виховних, молодечих, культурно-мистецьких, наукових, професійних, жіночих, економічних, тобто в усій організованій і неорганізованій українській спільноті в усьому світі.** Потрібна концентрація всієї енергії спільноти для боротьби за українську державу та мобілізування і виведення української людини на фронт боротьби проти російських імперіялістів. **Потрібно не лише захищати українських політичних в'язнів і обороняти право українського народу на свою державу, але необхідне спрямування на наступальний бій за Українську Самостійну Соборну Державу й ліквідацію російської імперії.** Таким змістом має бути пронизане ціле українське політичне і громадське життя.

Мілітаризація зокрема молодого покоління — необхідне завдання, невідкладне те, що на потребу!

Щоб українські організації й установи були спроможні виконувати найважливіше завдання, потрібно кожночасно дбати про їхню живучість і життєздатність, одержимість визвольними державницькими ідеями. Особливо важлива роль під цим оглядом лежить зокрема на всіх членах, симпатиках і

прихильниках українського революційного націоналістичного руху, на Організаціях Українського Визвольного Фронту, які повинні це Звернення VI Великого Збору ОУН довести до найширших кіл суспільства й мобілізувати його до визвольної дії, організувати потрібні, зокрема масові акції та, співдіючи з різними самостійницько-державницькими організаціями, розбудовувати всеукраїнський фронт під загальним ідейним і політичним спрямуванням та керівництвом Проводу ОУН.

Належне здійснювання завдань визвольної політики та боротьби потребує **об'єднання українських самостійницьких сил на безкомпромісовій, державницькій платформі й революційно-визвольній концепції**. Усі світові, міжкrajові й krajові громадські представництва еміграції повинні співпомагати визвольній боротьбі, що ведеться на Україні, **орієнтуючися на головну організовану силу — революційну Організацію Українських Націоналістів**. Каригідним треба трактувати й треба осуджувати сприяння будь-яких еміграційних кіл особам чи групам, які свідомо діють проти основного процесу революційно-підпільної, національно-визвольної боротьби націоналістичного руху. Спроби сприяння різним напівфіктивним «демократичним групам», радянофільським «правозахисникам» і «дружбі» з російськими дисидентами на т. зв. всесоюзній, тобто «єдинонеділимській» основі **треба розкривати як шкідливі й їх засуджувати як ворожу диверсію**.

Дія української діаспори по лінії української визвольної справи мусить включати народжені поза

межами України покоління як інтегральну частину української нації з їхнім запалом, освітніми й професійними, зокрема військовими кваліфікаціями та знанням західнього суспільства. **Треба інтенсивніше виховувати молодь у дусі революційно-визвольного націоналізму**. Ті з них, які є на провідних становищах в урядах, війську, в науці й культурі, в політичних партіях і профспілках західніх держав, повинні максимально використовувати свої позиції, щоб і з того боку сприяти здійсненню державної незалежності України та ліквідації російсько-большевицької тюрми народів. На кожному місці підіймати ідейний бій волелюбної української нації проти розкладових ідей російської імперської нації! Пропагувати концепцію національних революцій як єдину альтернативу до нуклеарної війни та до коекзистенції з російською диявольською, народодобивчою расистською імперією. Прихилювати західні держави до підтримки волелюбного, народо-владного українського націоналістичного руху і самим масово включуватися в його організовану дію.

Під кутом визвольної боротьби на особливу увагу заслуговують **церковно-релігійні справи**, а в тому ширення й практикування українського екуменізму та змагання за **патріархальне завершення наших Церков** з наголосом на зміцнення духово-моральних сил народу, оборони віри й Церкви перед наступом російської шовіністичної імперської «церкви» і воюючого безбожництва, скріплювання помісности Церков, українського національного патріотичного духу в них. З еміграції треба давати всю

можливу допомогу катакомбній Церкві Ісповідників Віри Христової на Україні та протиставлятися коляборації західніх Церков і різних політичних кіл з псевдоцерквою російських імперіалістів.

Треба заохочувати нашу студентську молодь збільшувати священничі кадри, яких потребує й потребуватиме Україна, а деяким нашим Владикам треба пригадувати, щоб респектували традиції нашої Церкви та не вводили в наші Церкви чужих нам обрядів і звичаїв.

Апелювати до наших Владик, щоб усі однодушно стояли на загально-національних українських патріотичних позиціях і не втручалися в партикулярні політичні спори, інколи ангажуючися у некорисні українській визвольній справі ініціативи, чи зайво намагаючися підпорядковувати собі певні світські інституції, що є поза компетенціями церковних чинників. Вони повинні дбати про релігійне й українське патріотичне виховання українських вірних.

Висловити признання нашим Владикам, які еднають християнську з українською патріотичною ідеєю у своїй душпастирській праці та служать інтересам усього українського християнського народу.

VI Великий Збір ОУН закликає все громадянство підтримати всесторонніми зусиллями змагання Блаженнішого Патріярха Йосифа I за визнання Апостольською Столицею Патріярхату Помісної УКЦ і мужне протиставлення російській імперській церкві з її піменським патріярхатом. Українсь-

ка громадськість сприяє єднанню українських православних митрополій в єдину Українську Автокефальну Православну Церкву.

У ряди борців за визволення України зобов'язані стати українські науковці та розбудовані ними наукові установи й інституції. Зокрема тепер вони повинні спрямувати усі свої зусилля і знання на відтинок усесторонньої підтримки української визвольної справи на кожному кроці та належного обґрунтування прагнень прав українського народу до всієї своєї землі. Солідарний виступ українських науковців проти московських імперіалістичних теорій стосовно України усіх епох, а зокрема в захист епохи антів і Київської Русі-України, відкинення усього того, що накинене політикою русифікації в суспільній думці, науці й культурі українського народу, в його рідній мові та правописі, в його пісні, танку, музиці, в його побуті, звичаях, родинному і громадському житті, розбудова і зглиблення українських гуманістичних наук, зокрема історичних, двофронтової війни УДП-ОУН-УПА-УГВР, — систематичне й усестороннє опрацювання економічного потенціалу України — це ті головні завдання сьогоднішніх днів, за здійснення яких несуть відповідальність представники української незалежної науки й культури на чужині. Науковці і культурні діячі не мають морального права братися з російськими науковцями і культурними діячами, які відстоюють російський імперіалізм супроти України. Натомість завданням української науки й культури є поборювати всі прояви російської культурної

і псевдонаукової інфільтрації в українській науці й культурі та протиставитися їй поширенню на Заході.

Безперервно йде змаг між двома цілковито протилежними національними культурами — українською і російською. З одного боку змагається велична ідея державної незалежності для кожної нації й волі для Людини, а з другого боку — єдинонеділимська, імперіялістична антиідея уярмлення націй і людини, нівеляції й обездуховлення їх в «советським народі» — російській супернації в імперії автоматів-гвинтиків. З одного боку ставимо Богоподібну Людину й Націю як вічний твір Божий, з другого боку — наступає всесвітянство, нищення всіх традицій, воюючий атеїзм, плекання ренегатства й національної зради та панування над світом нібито расово вищої російської нації, шовінізму російських «месіяністів».

Українські наукові й культурні діячі мають не лише включитися в цей титанічний змаг проти сил Зла, але й мають допомагати його виграти.

У хаосі, що його старається ширити ворог в українській спільноті на чужині за поміччю різнотипних «дисидентів» та підривного дезінформу, орієнтиром і дороговказом суверенної і соборної української політики та захисником єдино реального революційного шляху визволення є революційна ОУН, яка в понад 50-річній боротьбі здобула великий досвід і політичні досягнення, зокрема не поступившись у двофронтівій війні проти могутніх воєнних і народодобивчих потуг 40-их років. Її полі-

тичні дороговкази є незмінно прапором боротьби і політичним орієнтиром величезної більшості українського народу.

Не диво, що вороги УССД ведуть несамовитий наступ теж і всередині української еміграції при помочі різних розкладових методів на революційну ОУН. Вони стараються її ідейно здемобілізувати, скомпромітувати її героїчну й величну минувшину, знецінити її ідеї та їх актуальність, викликати всередині суспільства гостру до ОУН опозицію. Тому закликаємо все патріотичне громадянство загострити свою чуйність і посилити відпорність на диверсії КГБ та різних ворожих до ОУН сил і груп, що бажають денационалізувати українську спільноту й асимілювати її в чужому оточенні, будучи запеклими ворогами Української Держави.

VI Великий Збір ОУН висловлює признання усім тим українським організаціям, групам і особам, які рішуче виступають проти єдинонеділимських, федералістичних та протидержавницьких ідей, що їх підняли москалі й новітні їхні коляборанти — радянофіли, неокомуністи та москвофіли, намагаючися зв'язати український народ з московським і його злочинами над народами і людьми. Різні обманні форми марксизму, неокомунізму, різного роду модерне москвофільство включно зі злочинним оскаржуванням українського народу у співвині за злочини москалів, братання з москалями, григоренківщина, «реалітетність» тощо, — це ворожа диверсія у всеукраїнському самостійницькому, національно-визвольному соборницькому фронті.

VI Великий Збір ОУН закликає українську громадськість на чужині дати широку підтримку Антибольшевицькому Бльокові Народів (АБН), який віддзеркалює ставку на власні сили, а не на чужу інтервенцію.

Українці!

Організація Українських Націоналістів продовжує боротьбу на Україні! Разом з ОУН борються широкі верстви нескореного українського народу. Молоде покоління попереду «з Твоїм ім'ям, Україно, вмирає в і Твоєму імені живе!». Нація живе і тугішає. В народі все більше шириться віра на краще майбутнє, що принесе визволення з-під московської окупації. **Виросло нове покоління, яке своєю діяльністю влило свіжу енергію в боротьбу народу за його національне визволення.**

Українська еміграція є нерозривною частиною нашого воюючого народу. Під проводом ОУН широкі провідні кола українців різних поколінь включаються своєю жертвенною повсякчасною працею серед свого рідного суспільства й неукраїнського світу в допомогу народові на Рідних Землях у боротьбі за відновлення УССД.

Еміграція — це кість від кости, кров від крові і дух від духа українського народу! Тож працюймо, допомагаймо, змагаймося за велику мету нашої нації, бо лише боротьбою здобудемо своє право, бо лише наша власна сила й зброя вирішить нашу долю. Української держави нам ніхто не подарує, її не виторгується, ані не випроситься, ані не збу-

дується «реалітетами», орієнтаціями, етапами, реформами, еволюціями, «демократизаціями», «лібералізаціями», культобманами...

Нашими спільними з'єдиненими силами, працею, жертвенністю, одним спільним революційним фронтом усього народу на Батьківщині й у вільному світі — ми здобудемо перемогу! Нас об'єднує спільна мета: **Самостійна Соборна Держава**, як найвища форма організації буття народу, бо тільки власна національна держава може забезпечити нації вільний розвиток усіх її духових і фізичних сил та належне місце між іншими державними народами.

«Ми — українські націоналісти — ув'язнені у Владимирській тюрмі за нашу участь в українському національному русі... Наша ціль — побудова української демократичної держави» — заявляють сьогодні політичні в'язні. А такі самі борці з України повчають:

«Зводити визвольну боротьбу на шлях еволюційних перемін і надіятися, що вони приведуть до відновлення державної незалежності — це самообдурення. Ніколи ніяка імперія не здавала добровільно своїх імперіялістичних позицій...»

Відмічаючи помітне відродження на Україні останнім часом як націоналізму, так і релігії — складової частини української духовости, свідчимо про швидку близькість епохи масового героїзму...»

«Віддамо всі свої сили революційній боротьбі, направлений на те, щоб підняти український народ проти окупанта, добитися такого становища, щоб на-

ціоналізм став усенароднім явищем, усенароднім рухом — культурних діячів, селян, робітників, технократів, усіх верств народу!

Будемо боротися за те, щоб ще при житті нашого покоління добитися відродження Української Самостійної Соборної Держави! . . .»

Це мета всього українського народу. За цю мету боролися наші діди й батьки, боролося й бореться наше покоління, і буде боротися чергове покоління — на Україні і в усьому світі. В цьому запорука, що мета буде досягнена! Тож уперед! До мети!

Хай живе, бореться й перемагає Український Народ!

Хай живе Українська Самостійна Соборна Держава!

Хай живе Українська Національна Революція!

Всі наші сили на допомогу Україні!

Відвоювання Української Самостійної Соборної Держави — наша завітна мета!

Президія

Шостого Великого Збору

Організації Українських Націоналістів

Осінь, 1981

СВОБОДА НАРОДАМ!

СВОБОДА ЛЮДИНІ!

ЗВЕРНЕННЯ ШОСТОГО ВЕЛИКОГО ЗБОРУ ОУН ДО ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ

Епоха розвалу імперій

Поневолені большевизмом народи! Борці за спільні ідеали!

Живемо і боремося в періоді розвалу імперій і поставання з їх руїн незалежних держав досі поневолених народів. Проте ж, цей процес хвилево затримався на кордонах російської комуністичної імперії, яка свої впливи й панування поширила на численні народи Африки, Азії, Латинської Америки. Вільний світ не хоче пізнати й розкрити суті СССР — як багатонаціональної імперії, а не національної держави. Це намагаються приховати московські імперіялісти, пропагуючи заіснування т. зв. советського народу, як якоїсь нової історичної спільноти, а на ділі російської супернації. Це вияв типового расизму.

Детерміністична ідеологія марксо-ленінізму в симбіозі з російським історичним імперіялізмом і російським месіянізмом унаявнюється в постійній агресії СССР — московської імперії, тобто тоталітарного світу проти вільного світу.

Змаг до досконалости людини може у різноманітному вільному світі більше чи менше свобідно проявлятися й може вести людство шляхом спроб і помилок до кращого, як бачимо на прикладі упад-

ку імперіялізму й колоніялізму західніх великодержав.

Москва зі своїми вислужниками, свідома ролі національної ідеї і прагнення до соціальної справедливості, ехидно зловживає прагненнями народів і одиниць, висуваючи по цьому боці залізної заслони ідеї національної незалежності і соборності, ліквідації феодално-капіталістичного ладу у користь умасовлення приватної власності, прикриваючись навіть гаслами націоналізму й демократії. Наївні й безкритичні дають себе обманути, бо, на ділі, комуністичне суспільство — це пекло. ЗСА програли у В'єтнамі війну тому, що не враховували притаманних властивостей в'єтнамської нації і не висунули ідеї соборності В'єтнаму, її не здійснили, а навпаки, перешкоджали це робити національним в'єтнамцям. Існування т. зв. санктуаріїв (притулків) у сусідніх з Південним В'єтнамом країнах було співвирішальним для перемоги комуністів. А вільний світ, замість створити місця притулку з в'єтнамців-утікачів у Тайланді, формувати з них повстанські загони, допомагати зброєю, харчами, медикаментами, пропагандою, — здав позиції. Зрештою, якщо б хтось чинив це, вільний світ накинувся б на нього, як на запалювача війни. Це діється у користь Москви. У вільному світі перехрещується маса суперечних інтересів. І тому Москві дуже легко стосувати засаду «діли і пануй». Вільний світ мусить зрозуміти, що головною загрозою для всіх є російська імперія, він мусить відсунути на другий план усі локальні непорозуміння, бо інак-

ше большевицька загроза залле решту ще вільного людства.

Тому, щоб опиратися агресії тоталітарного світу, репрезентованого російською імперією, вільний світ мусить бути рішений боронитися навіть збройною рукою. Інакше світ буде у тривалому полоні російського терору, і це доведе до його капітуляції. Щойно прийнявши таку рішучу поставу, вільний світ зможе протидіяти диявольським замислам Москви. Він зможе підтримати національно-визвольні рухи в російській імперії, які — без атомової війни — єдині спроможні завалити імперію й большевицьку систему.

За суцільний протибольшевицький фронт

Без суцільного фронту вільного світу з поневоленими націями — немає його перемоги. Усі дотеперішні концепції політики стосовно ССРСР з боку Заходу провалилися. Політика детанту й рівноваги сил привела Захід до катастрофи, бо ССРСР у тіні детанту перевищив озброєнням НАТО, загарбав низку нових країн. Концепція рівноваги сил без існування спільної мети партнерів, коли один змагає завоювати весь світ, а інший — зберегти статус кво, є абсурдом. Єдино політика визволення поневолених народів є порятунком світу від термоядерної війни. Немає іншої альтернативи до атомової війни, як національно-визвольні революції поневолених народів, які зсередини завалять імперію і большевицьку систему. А втім, коли народи й одиниці борються за шляхетні цілі, за здій-

снення Божого і людського права, за волю, справедливість, за правду й віру в Бога, коли борються проти тиранів, народовбивців, загарбників, воюючих безбожників, — вони в пляні Божого Провидіння не можуть бути знищені. У руки кремлівських злочинців не може бути покладена доля людства, його знищення термоядерною зброєю. Про існування людства рішає Боже Провидіння. Обов'язком поневолених народів і одиниць є боротися з вірою в Божу справедливість, з ризиком життя — за перемогу Божої правди на землі, за перемогу волі народів і волі людини в їхніх національних незалежних демократичних державах в етнографічних межах з рівними правами для усіх людей без різниці раси, релігії, багатства.

Антибольшевицький Блок Народів (АБН), який стоїть на порозі свого сорокріччя від заіснування у двофронтівій війні України, організований ОУН-УПА проти большевизму й націонал-соціалізму, 21-22 листопада 1943 року в лісах України, є координаційним осередком національно-визвольних рухів поневолених в СРСР і в сателітних країнах народів, є ідейним і стратегічно-політичним орієнтиром у визвольній боротьбі проти російського імперіялізму і комунізму. Без спільного фронту уярмлених націй у СРСР і в сателітних країнах — немає розвалу імперії і визволення народів!

ОУН підтримує визвольну боротьбу польського народу за його волю і незалежність у етнографічних межах та засуджує його окупацію наемниками

Москви. ОУН сподіється, що польський народ і Польська Католицька Церква будуть респектувати й обороняти національні, політичні, релігійні і культурні права української, білоруської, литовської й інших національних груп. ОУН солідаризується з хороброю збройною боротьбою афганського народу, засуджує російську інвазію його землі, закликаючи афганських борців за волю вести теж доцільну політично-психологічну війну розкладу советської армії, яка є багатонаціональною армією, і трактувати військовополонених, які відмовилися воювати проти афганського народу, як приятелів і друзів по зброї, а не як ворогів Афганістану! ОУН вважає, що тільки спільним фронтом уярмлених націй можна добитися перемоги. Сепаратна, ізольована революційно-визвольна боротьба не досягне мети.

З розвитком воєнної техніки зростає теж значення озброєних народів, повстанської стратегії, яка рятуватиме людство від атомового знищення.

Банкрутство комунізму у поневолених країнах

Стверджуємо наявне банкрутство комуністичної системи, комуністичного способу життя за залізною заслоною, черговим доказом чого після Новочеркаського, Дніпропетрівського, Дніпродзержинського, Донбасу, Берліну, Будапешту, Праги, Братіслави, Менська є Польща, де Москва, при допомозі польської комуністичної військової хунти, комуністичної міліції і московських вояків у лавах польської армії, веде терористичну війну проти десяти міль-

йонів робітництва, проти цілого польського народу. Це банкрутство комунізму є доконаним фактом у всіх поневолених народів. Тому російський імперіалізм уже відкрито діє з расистської позиції російської супернації під назвою т. зв. советського народу. Русифікація — це явна метода старої, завуальованої збанкрутованим комунізмом формули винародовлення народів.

Комунізм-марксизм програв ідейний бій в імперії. Визвольний націоналізм і народовладна, демократична система, притаманна кожній нації, виходять переможними. Релігія також перемагає у боротьбі з воюючим безбожництвом.

Коли російська імперія всіма силами зброїться, щоб завоювати світ, — поневолені народи, які розривають її зсередини, тримають ключ до розв'язки світової політичної кризи. Це нова ідейно-політична суперпотуга, яка розпоряджає теж модерною зброєю, бо сини поневолених націй є в арміях імперії. Наближається час, коли вони скерують нищівну зброю проти окупанта їх Батьківщини. Поставатимуть революційні армії, щоб докінчити зброєю діло визволення. А бійці советської армії і армії сателітів переходитимуть на бік повстанців, або валитимуть російську окупацію прямою акцією, скеровуючи свою зброю проти своїх гнобителів-наказодавців.

Знехтована потуга

Треба ствердити, що політика вільного світу, зокрема НАТО і ЗСА, не углядниче сьогодні чин-

ника поневолених у російській імперії націй, а зберігає непорушним статус кво, загарантувавши фактично в гельсінських домовленнях неподільність російської імперії й непорушність сучасного стану загарбництва російського імперіалізму, тобто сучасних кордонів російської сфери панування в Європі й Азії. Наша мета — цей стан змінити, завалити імперію і знищити комуністичну систему. Процеси дестабілізації сприятливі нашим визвольним рухам. Нашим завданням є скріпляти ці процеси стосовно російської тюрми народів. Національно-визвольні процеси у Польщі і визвольна війна в Афганістані постійно вказують на слабкість обох суперпотуг з їхньою термоядерною й ракетною зброєю, яка не має вартости в ситуації, коли уярмлені народи постають до боротьби за своє визволення.

Щоб не бути розтроценим большевицькою навалюю, Захід мусить розбудувати конвенційну зброю, а одночасно зменшити военний потенціал ворога та створити ситуацію, щоб фронт був на території ворога. Це означає перехилити на свій бік бійців советської армії, зокрема поневолених народів. Це можливе лише за умов застосування зовсім іншої політичної концепції щодо ССРСР: з детанту і рівноваги сил Захід мусить переключитися на політику визволення при визнанні ідеї розвалу російської імперії!

Центральною справою, яка стоїть перед поневоленими народами, є довести до планової систематичної координації революційно-визвольних дій,

які в остаточному створили б революційну ситуацію в уявлених країнах, яка вможливила б одночасний революційний зрив. Найширші кола еміграції поневолених народів і їхні політичні представництва мусять проявляти величезну активність у напрямі всебічних акцій — від масового типу до наукових конференцій, щоб змобілізувати прилюдну думку, масові засоби інформації, науковий світ у напрямі роз'яснення суті ССРСР як російської колоніальної імперії, комуністичної системи — як камуфляжу російського імперіалізму; активність у напрямі необхідності всебічної підтримки революційно-визвольної боротьби поневолених народів, яка зменшує вирішально воєнний потенціал ворога і внеможливорює термоядерне знищення. Післанництво еміграцій, як нерозривної частини поневолених народів, це бути речником їхніх змагань і захисником цілей їхньої боротьби серед народів вільного світу!

Церкви поневолених народів треба скерувати на оборону катакомбних Церков, проти воюючого безбожництва і цезаропапистських церков, які є речниками комуністичного безбожницького режиму. Треба зірвати екуменічний діалог з російською православною псевдоцерквою Загорська! Профспілки вільного світу повинні зосереджувати свою увагу на захист робітничої кляси поневолених народів, сколективізованого обезвласненого селянства, що є предметом нечуваного визиску тоталітарною системою російського державного капіталізму.

Інтелектуальний світ вільних народів мусить

бути мобілізований акціями для повернення вільної творчості культурним діячам поневолених народів через розвал російської імперії, що є тюрмою народів і одиниць.

Україна — в спільній визвольній боротьбі

Ахіллесовою п'ятою російської імперії й комуністичної системи є Україна з огляду незнищеного революційного людського потенціалу України, її 50-мільйонного державницьки виробленого народу, геополітичного положення, економічних багатств, її світу ідей та визвольно-революційної концепції. З її незалежненням валиться російська імперія, відновлюються незалежні держави уявлених народів, змінюється політична мапа світу, бо зникає світового розміру колоніальна тюрма народів, яка сягає вже не лише Європи й Азії, але Африки і Латинської Америки. Система ідей і вартостей України — національна проти імперіальної ідея, культивована нею героїчна мораль та героїчне християнство катакомбних Церков, ідея притаманної для кожної нації демократії, рідного народовладдя, захищувана Україною засада справедливого ладнання прикордонних спорів з вилітінням імперіалізму на засаді етнографічній — вносять нові елементи у світопорядкування.

У дружній співпраці на фронті боротьби проти російського окупанта еднаються з Україною в єдиному фронті народи християнства, ісламу, буддизму. Зростає протиросійський фронт, зростає проти-безбожницький фронт.

Біологічно меншає зріст російського населення, великими розмірами зростає населення ісламського комплексу народів (Туркестан, Азербайджан і інші). Бій русифікації дають усі поневолені народи, і вона (русифікація) не здолає їх, бо вже сьогодні москалі є в меншості в ССРСР. Терор, концтабори, тюрми, психіатричні заведення для ламання волі, заслання — усі ці засоби не зламають духа народів. Масове народовбивство вже неможливе так, як за сталінських часів. Народи втратили страх. Імперія — на вулкані. Їй кидають виклик теж і відкрито мужні борці! Не тільки підпільні національно-визвольні організації, але поодинокі активісти явно й гідно виявляють свою ідею: Ми прагнемо волі й національної незалежності! Кінець імперії!

Методи визвольної боротьби, які тепер стосують поляки, були стосовані перед тим на Україні (страйки, змаг за вільні профспілки).

АБН стоїть незмінно як моральна сила і політичний орієнтир, свідомий того, що воля з ласки волею не є! Він не чекає визволення чужими багнетами, але здійснює ідею спільного фронту уярмлених націй проти большевицької імперії і тиранії!

Великий Збір ОУН закликає усі поневолені в ССРСР і в сателітних країнах народи спільними зусиллями революційним шляхом іти незмінно до завітної мети: розвалу російської імперії — ССРСР з його сателітними колоніями і відвоювання незалежних національних демократичних держав на етнографічних територіях поневолених народів!

Свободолюбні народи й люди всього світу, єд-
найтеся в боротьбі за національну незалежність і
волю проти російського імперіялізму й комунізму!

Президія
Шостого Великого Збору
Організації Українських Націоналістів
Осінь, 1981

ПРИВІТИ

ПРИВІТАННЯ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ
НА РІДНИХ ЗЕМЛЯХ, НА КАТОРЗІ ТА
РОЗКИНЕНОМУ ПО ВСІЙ РОСІЙСЬКІЙ ІМПЕРІЇ

Від VI-го Великого Збору Організації Українських Націоналістів прийміть наш щирий привіт у спільній героїчній боротьбі проти окупації України російською імперською нацією за державну незалежність, волю і справедливість. Кріпіться й будьте готові на всенародний зрив!

ПРИВІТАННЯ УКРАЇНСЬКИМ КАТАКОМБНИМ
ЦЕРКВАМ

VI-ий Великий Збір Організації Українських Націоналістів вітає Ієрархію, Духовенство й вірних підпільних Українських Церков, які, нескорені перед жорстоким наступом і гнетом воюючого безбожництва і російської імперської «церкви», героїчно захищають Христову віру, плекають і поши-

рюють в народі християнство та прадавні наші обряди і звичаї. З особливою шанобою вітаємо Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого, Митрополитів, Єпископів та Духовенство Української Православної Церкви і Помісної Української Католицької Церкви.

ПРИВІТАННЯ ЧЛЕНАМ І СИМПАТИКАМ ОУН

VI-ий Великий Збір Організації Українських Націоналістів шле дружній привіт українським революціонерам-націоналістам на Рідних Землях і на чужині, які стоять у тяжкій героїчній і безпощадній боротьбі з окупацією російської імперської нації і за відвоювання Української Самостійної Соборної Держави. На ваших жертвах і чинах росте і могутніе майбутня вільна і щаслива українська нація.

ПРИВІТАННЯ УКРАЇНСЬКІЙ МОЛОДІ

VI-ий Великий Збір Організації Українських Націоналістів вітає всю українську патріотичну молодь на Рідних Землях, на засланні і чужині, в російській тюрмі народів та розкинену по всьому світу. Мужньо та безкомпромісово поборюйте русифікацію, народобивчу політику російської імперської нації та терор колоніальної окупації. Дорогі молоді українки й українці: закликаємо вас включитися і розгортати визвольну боротьбу за Українську Самостійну Соборну Державу!

II. Постанови VI Великого Збору ОУН

VI ВЕЛИКИЙ ЗБІР ОУН І УКРАЇНСЬКЕ ДЕРЖАВНЕ ПРАВЛІННЯ

I.

VI ВЗ ОУН стверджує, що Українське Державне Правління встановлене волею українського народу 30 червня 1941 року, підтвержене з великим ентузіазмом усенароднім схваленням сливе по всій Україні, зокрема плебісцитом крові найкращих синів України без різниці внутрішньо-українських політичних переконань, з переважаючою більшістю членів ОУН, Похідних груп ОУН, Дружин Українських Націоналістів (ДУН), воїнів Української Повстанської Армії, ніколи не декларувало свого розв'язання, ніколи не підпорядковувалося волі жодного окупанта України, а мужньо боронило ідеал нації — Українську Суверенну Соборну Державу.

Ультиматум німецького імперського уряду (під загрозою фізичної ліквідації) відкликати Державний Акт 30 червня 1941 року, відмовитись і розв'язати Уряд, Голова Українського Державного Правління Ярослав Стецько, від імени Уряду відкинув, беручи на себе відповідальність за весь Уряд.

Провідник ОУН Степан Бандера, як речник найбільшої організованої визвольної-революційної сили України, від її імени зайняв тотожне становище з усіма особистими консеквенціями.

У тіні меча ОУН, а від 1942 також УПАрмії, влада українського народу на означених теренах України продовжувала існувати, виконувана ОУН і УПА, як продовження дії УДП, якого функції від 1944 року продовжувала Українська Головна Визвольна Рада. Генеральний Секретаріат УГВР, очолюваний віцеміністром оборони в Українському Державному Правлінні — ген. Романом Шухевичем-Тарасом Чупринкою, Головою Проводу ОУН в Україні і Головним Командиром УПА, був у державно-творчому сенсі континуатором дії УДП і його Голови, що — не капітулювавши — перебував у німецькій тюрмі.

Започаткована Актом 30 червня 1941 року й Українським Державним Правлінням, з благословенням найвищих Ієрархів обох Українських Церков, підтримана Передпарламентом України — Радою Сеньйорів, — двофронтна визвольна війна проти обох безбожницьких імперіалістичних, расистських і народобивчих потуг — Росії й Німеччини — продовжувалася тими головними силами, які відновили Українську Державність та незмінно розгортали визвольну боротьбу, згідно з принципами маніфесту ОУН з грудня 1940 року, народовладної політичної програми Українського Державного Правління та напрямними архипастирських послань Митрополитів наших Церков та Ради Сеньйорів, очолюваної Митрополитом Андреем Шептицьким, теперішнім Патріархом Йосифом і президентом д-ром Костем Левицьким.

УДП і Рада Сеньйорів — це був єдиний демократичний уряд і єдиний демократичний парламент

на європейському суходолі того часу. До їхнього складу входили, крім ОУН, представники різних партійно-політичних течій.

II.

VI ВЗ ОУН стверджує, що відновлена Державним Актом 30 червня 1941 року Українська Державність започаткувала найновіший період нашої державности, який проіснував ціле десятиріччя, доки на українській землі зі зброєю в руках діяли УПА і збройне підпілля ОУН, у тіні меча яких могла бути виконувана принаймні на частині української території Українська Влада.

Суттєвим для існування держави є воля її народу, а не міжнародноправне визнання її. Населення, територія і влада — три компоненти держави. Без зброї немає влади народу, на якого земля чигають загарбники, або намагаються зброєю її опанувати. Українська державність найновішого періоду, яку окреслюють підпільною чи національно-повстанською державністю, вносить новий елемент у міжнародне право, яке не виправдує насильства окупанта й яке не стає правом, коли зброєю й народобивством хвилево загарбник підбиває й уярмлює інший нарід. Насильство не легалізує окупації всупереч дотеперішньому міжнародному праву, яке було правом імперіялістів і поневолювачів, що легалізували доконані факти загарбників; правом ставало найбрутальніше насильство.

Визнання, з погляду імперіалістичного міжнародного права, легальним статусом брутального

загарбництва в часі і після обох світових воєн усе нових країн Московщиною, від України почерез Грузію чи Туркестан до Польщі чи Угорщини і врешті до долі Афганістану, — найкращий показник факту, що дотеперішнє міжнароднє право творять імперіялісти, а не націоналісти, які респектують право кожної нації на її незалежність і волю.

Термін підпільної державности не може означати, що ця державність існує приховано, укрито, таємно, в підпіллі. Влада мусить виконуватися відкрито, опановувати означену територію явно й наочно для населення, яке бачить рідну владу в дії. Це діється тоді, коли є власна зброя для захисту і для виконання влади

Найновіший період української державности проіснував відносно довгий час і залишив національно-державні традиції, залишив культ влади власного народу на рідній землі, культ зброї, без якої немає влади, а без рідної влади немає волі, ані справедливости.

Період державности УДП-ОУН-УПА-УГВР не може, не сміє й не буде применшений, звужуючи епоху Української Державности цього століття до 1918-1920 рр., тільки тому, що відомі держави формально визнали українську державність того часу, якої продовженням є найновіший період української державности нашого покоління.

Слід також Карпатську Україну включити в комплекс державно-творчого процесу і формально-правного існування української державности, хоча на невеличкій українській території.

III.

Жодна держава чи революційно-державна формація загальноукраїнського характеру не може формуватися без суттєвого й вирішального узгляднення найновішої епохи української державности.

Схвалюючи спроби єднання різних формацій, які Провід ОУН намагався здійснити, VI ВЗ ОУН вважає правильним тривале систематичне зберігання і продовжування Головою УДП цієї світлої в історії нашої нації державницької традиції, рекомендуючи плянову, систематичну, ступеновану розбудову цієї ніколи не ліквідованої державної інституції.

Ідея такого центру є гаряче підтримувана зокрема крайовими чинниками і з погляду перспективи їхньої дії. Очевидно, революційно-державна формація найновішого періоду незмінно нав'язувала й нав'язує до усіх періодів української державности від нашої праісторичної доби — через Антську державність, княжо-королівську епоху Київської і Галицько-Волинської Русі-України, Козацько-Гетьманську Державність, Українську Народню Республіку, самостійну Гетьманську державу 1918 р., Карпатську Україну, та до УГВР і сучасних визвольних державно-творчих процесів революційної України.

ПОЛІТИЧНО-ПРОГРАМОВА ПРОБЛЕМАТИКА

VI Великий Збір Організації Українських Націоналістів відбувається у 40-ву річницю проголошення Акту відновлення української державности 30 червня 1941 року, який був черговим виявом волі української нації у її постійних змаганнях до самостійного державного життя.

1. Генеза української нації і держави сягає далі VIII чи IX століття. Формация української нації і культури завершилася вже у неоліті (бузька і трипільська культури — V, IV, III тисячоліття до народження Христа), в бронзовій добі (комарівська, білогрудівська і черноліська культури — II і початок I-го тисячоліття до народження Христа) та в залізній добі (скито-сарматська держава — VII ст. до нар. Христа аж до III ст. по нар. Христа), антська держава — II-VII ст. по нар. Христа та полянсько-руська — VII століття по нар. Христа до кінця княжої доби.

Українська нація в межах скитів — орачів і хліборобів творила скитську державу, згодом антську майже на всіх сучасних етнографічних територіях, а вкінці Києворуську великодержаву. Всі ці державні формації українського народу побудовані на етнічній і культурній основі українського народу і закріплені літописними даними.

Археологічні дані відкривають можливість державної форми життя предків українського народу вже в неоліті (трипільська культура) на основі однорідности матеріальної, соціальної і духової культури на велетенському просторі від Дунаю по Дні-

про і Десну, що ніколи не могла б проіснувати дві тисячі років без адміністративного, військового і централізованого пов'язання. В III тисячолітті до народження Христа існували на Україні міста з населенням до 20 тисяч осіб, що свідчить, як на ті часи, про урбанізовану спільноту, високу форму соціального життя, завершеного державністю.

2. **Безперервність державницьких традицій.** Крім відмічення згаданих попередніх епох української державности, потім княжо-королівської, козацької, Визвольної війни 1917-20 років — Українська Народня Республіка, Українська Гетьманська Самостійна Держава 1918 року, Карпатська Україна 1939 р., — наголошуємо останній період державности 1941-50 років — Українське Державне Правління від 30 червня 1941 року, двофронтова війна УДП-ОУН-УПА-УГВР 1941-1950-их років. Бо як довго принаймні на частинці української землі за допомогою ОУН-УПА український народ виконував свою суверенну владу, так довго існувала українська державність найновішого періоду нашої історії. Про існування держави не вирішує визнання її чужими державами, але власна влада на власній землі.

Введення нової періодизації історії України, із включенням останнього періоду державности 1941-1950-их років і дальшої боротьби української нації за волю і незалежність стверджує безперервність українських державницьких традицій.

3. **Ідейно-світоглядіві, етично-правні, духово-культурні, релігійні традиційні елементи, що сяга-**

ють корінням тисячоліть (трипільська епоха) нашої історії, віддзеркалені також у народній творчості, звичаєвому праві, у вільній творчості геніїв і духових Сподвижників, культурних діячів нації, творять самоусвідомлену, розгадану і поглиблену моральну силу і духову непоборність нації, дають їй віру у свою оригінальність і вічність.

Ці традиційні, питоменні нації первні визначають принципи розв'язки різних актуальних державних, соціальних, економічних і політичних проблем. Засновки для цього поклав організований український націоналізм, ОУН, впродовж 50 років своєї боротьби й, передусім, ідейного самопізнання української нації. Творчість багатьох крайових та інших авторів включає у собі оформлення деяких суттєвих ідейно-світоглядних, етично-правних, суспільно-політичних засад, розкритих з української духовності, самобутності і суспільного ладу. Накидвана окупантом дехристиянізація, колективізація, колоніальна індустріялізація, насильне переселювання з села до міста — руйнують традиційні національні структури. Концепція народоправного ладу в Україні, що виростає з традицій наших давніх епох, чи навіть уявлення Бога (Абсолюта) правди, волі, справедливості, любови (у протиставленні до російського Бога помсти і жорстокості, уявлення якого перенеслося на російську духовість у державному аспекті в типі царя-тирана, чи деспота-генсека), це притаманні первні української духовості, етики і соціального ідеалу.

Український націоналізм впроваджує у стиль українського життя героїку, героїчну концепцію життя у протиставленні до гедоністичної; він афірмує релігію як складову частину української духовості, спричинюється до її відродження. Опертя людини-борця на метафізичний елемент, на Абсолюта, скріплює його в боротьбі на життя і смерть. Факт відродження релігії закріплюється не лише в СРСР, у російсько-атеїстичному терористичному комплексі, але й по цей бік заслони. Післяіндустріальна революція нашої доби — епохи атома й революційного розвитку технології — сучасний пересит цивілізованого суспільства унаївнив, що без духових вартостей, без вищих прагнень трансцендентного порядку людина — Богоподібна істота — жити не може. Несподівано зроджується ірраціональна туга раціоналізованого суспільства до метафізичного, до Абсолюта. Не інакше, хоча з інших причин, приходять до відродження ісламу та юдаїзму.

Відродження ісламу й поворот до творчого ісламського традиціоналізму та духовості нації є важливим елементом проти войовничого безбожництва російського імперіялізму, створюючи також національно-революційну силу, яка зсередини розвалює російську імперію.

Традиціоналізм ісламу, так само, як відродження християнства, поєднаний з революційним націоналізмом ісламських та християнських народів є динамічною революційною, протимперіялістичною силою. Гасло «поворот до традицій», культ землі

в епоху суперіндустріалізації, як і гасло «поворот до первісного християнства» є революційними гаслами. Це особливо помітне в Україні.

Характерно, що при відродженні релігії вирішальну роль відіграє націоналізм окремих народів.

4. Ідея нації і мета людини. В основу відродження людства мусить бути поставлена ідея нації перед ідеєю необмеженої сваволі одиниці, національно-суспільна людина перед ліберал-егоїстичною одиницею-індивідом. Свобода це рамки, це об'єктивна змога рішати про вибір різних вартостей і якостей, що їх зміст як мету треба визначити. Властива дефініція змісту життя людини є ідентична з дефініцією нації, коли зміст життя людини ототожнити з вищими цілями нації, коли її виховувати в концепції героїки життя з цілеспрямованим національним визначенням.

Нація — це вічна й у своїй внутрішній сутності постійна спільність кровно та психологічно споріднених людей, яка отримує в непорушну спадщину — **як визначеність і даність** — суверенітет, державність, незмінність національного «Я». Незалежність і суверенний державний механізм — її найвищі, нетлінні вартості. Без них вона неповноцінний, важко зраний організм, що лиш животіє, поступово підупадає і гине, немов підрубане дерево. Отже, задля власного життя, самозбереження, процвітання нація зобов'язана зберігати та охороняти свій суверенітет як кровообіг, як душу, як національну недоторкану святиню. А втративши її в період істо-

ричного лихоліття, знову здобути, повернути собі цей Священний Храм.

Нація — це найвища духово-органічна спільність на землі. Спільність людей-одиниць. Без нації немає поступу людства, немає світової культури, немає героїки життя «за Друзі своя». Українська героїка життя можлива лише в рамках власної нації. Глибший сенс життя одиниці йде через націю, що є твором Бога і Богом створена як найвища спільнота на землі, якій має служити людина і знаходити в ній самоздійснення свого людського «Я».

Абстрактному протиприродньому ідеалізму комуніста треба протиставити згідний з порядком світу ідеалізм націоналіста, носія ідеї нації — твору Бога. В етичному сенсі ідея Героя це самовиявлення найшляхетніших елементів визначеної національним змістом Людини, а не самопожертва, не самозаперечення себе, а самоздійснення, бо змістом життя Людини має бути не егоїзм, не гедонізм, а Богом покладений в душу Людини обов'язок боротьби «за Друзі своя». Свобода волі означає змогу Людини вибирати між добром і злом, тобто між різними якостями. Отже, вибір добра не є самозреченням, чи самопожертвою, а вибір зла «самовиявленням» Людини. Героїзм іноді стає рідкісним явищем, але бувають епохи масового героїзму, прикладом чого є УПА-ОУН. У такій саме епосі живемо, вона приходить, вона вже стукає до дверей людства. Відродження націоналізму й релігії — свідоцтво цьому. Героїчний гуманізм — це зміст обох цих феноменів. Вони взаємодоповнюються, а

не виключають і не суперечать один одному. Можуть бути дегенеровані прояви одного або другого феномену, але феномен сам по собі є найвищою благородною якістю.

Відроджений іслам сам по собі є в даних народів найвищим запереченням атеїстичного комунізму, що є формою російського імперіалізму, чим скріплюється націоналізм туркестанського ісламського народу. Відроджене київське християнство це невід'ємний складник в системі ідей українського націоналізму. Суттєвим в оновленому націоналістичному світі, тобто в націоналізмом відродженому людстві, є не лише націоналістичний світогляд, але передусім християнсько-націоналістична мораль, етика борця-героя. Світоглядний націоналіст без етичного націоналізму, тобто без практикованого героїзму, суворого життя, без етично-моральної настанови в живому житті захищати героїчну концепцію життя і нею жити, готовим на ризик і небезпеку, без наявних зусиль здійснити ідеал нації — не є націоналістом.

Герой і аскет, могили героїв і монастирі, могили і кургани, побойовища і прощі до Дніпра святого і Печерської Лаври, Байда і Святослав Завойовник, Чупринка, Данилишин, Богун і Теодосій та Антоній Печерські, Липківський і Сліпий — це символи однієї і тієї самої вічної України, України незламного духа і героїки. Запорозька Січ, УПА і чернечі печери в Київській та Почаївських Лаврах — це символи двох сторінок героїки й аскези, двох необхідних прикладів величі Людини — Богоподібного

єства. Український націоналізм — це не лише світоглядний, ідеологічний, культурний, суспільно-політичний, державно-політичний, але одночасно етично-моральний рух, який перевиховує людину на Людину, який народ український як цілість в душі величі минулого й незмінних вічних традиційних вартостей перетворює у динамічний, бойово-революційний чинник, що руйнує деспотичний лад, створений Москвою під барвою більшовизму.

5. У державно- і суспільно-політичному аспектах націоналізм — це лад майбутнього. В історичному аспекті ідея нації з вузького кола дружинників-лицарів чи козацтва стала всенародною. Її носієм став увесь нарід як всеохоплююче невичерпне джерело, що всупереч масовому теророві ворога вилонює завжди нову еліту духу, не пов'язану станом ані класом, але етично-морально й ідейно з усією нацією. Сьогодні націоналізм це всенародне явище, всенародний рух, рух культурних діячів, селян, робітників, технократів, усіх верств народу. Як світоглядно-ідеологічний рух, як етично-культурний феномен, як ідейно-політичний рух — він є історичним явищем, адекватним даній епосі. Проте ж на сьогодні він являється у практично-політичному, державно- і соціально-політичному аспектах як всенародне явище. Націоналізм є ЛАДОМ МАЙБУТНЬОГО, який щойно має бути здійснений на місці дотеперішнього державно- і соціально-політичного ладу. Комунізм — це збанкрутована система життя, яка відкинула людство назад, ставши системою рабства. Демолібералізм теж

віджив. В основу нового державного і соціально-політичного ладу має бути поставлена ідея нації-спільноти, а не виключний егоїзм одиниці; добро родини, а не гедонізм і сексуалізм; національно-суспільна, громадська Людина, а не клясократична ненависть і взаємопожирання; НАЦІЯ, а не кляса; співпраця усіх верств нації та виключення визиску одної частини нації другою.

Введенням у практичну побудову державно-і соціально-політичного ладу нової категорії, тобто нації, змінюється основний принцип, на якому спираються дотеперішні внутрідержавні лади, які виходять від принципу ОДИНИЦІ, а не НАЦІЇ, і тільки частково РОДИНИ. Не відповідає правді, що демоліберальний устрій є останнім словом історії і що тільки він може забезпечити права одиниці-Людини. Націоналізм вже ідеологічно й етично виключає насильство над одиницею, коли уважає Людину Богоподібним еством, а співпатріотів — членами однієї спільноти — НАЦІЇ. Очевидно, практичне забезпечення законом і дією прав одиниці, родини, нації в гармонійному пов'язанні взаємо-інтересів і солідарности та у розумінні людини як національно-суспільним змістом визначеної істоти, розв'язання можливих протиріч забезпечується за всенароднім волевиявленням, тобто перебранням ВЛАДИ народом, народовладдям (з грецького — демократією).

Які форми забезпечення ВЛАДИ? Пересунення властивої влади з політичних партій в демоліберальному устрою на організовані соціальні форма-

ції-професії, напр. профспілки чи технократи, свідчить про те, що новий чинник волевиявлення народу треба враховувати при респектуванні бажання творити політичні формації, що не повинні мати класового підложжя, лише національнє. Це означає, що замість формувати політичні формації на базі демолібералізму, їх треба творити на базі націоналістичного світогляду з акцентом тієї чи іншої життєвої національної, а не класової проблематики. Комуністична система як протиприродня і силою накинена Україні не входить у жодному разі й жодним способом у рахубу. Коли критикуємо дотеперішні державно- і соціально-політичні системи, це не означає, що людський і національний геній у боротьбі й змагу за справедливість і правду не залишив тривалих цінностей, на яких не варто було б базуватися. Навпаки, всі досягнення універсального значення і досягнення української нації, що їх вона домоглася у боротьбі, цінуємо, на них спираємося, проте ж не думаємо, що державно- і соціально-політичні лади є вічні. Свободу і права людини та суверенітет нації можна забезпечити не обов'язково лише за допомогою демоліберального ладу. Українське народовладдя існувало вже тоді, коли демолібералізму ще не було на Заході. Тому до свого тримаймо зв'язок зі своїм, а не наслідуймо обов'язково завжди чужі приклади-взірці. Треба будувати на своїх первнях, респектуючи Людину — Богоподібне ество — в рамках Нації, що є твором Бога.

Велика криза панує у Третньому світі тому, що колоніальні імперії нехтували природний порядок, який там виростав з традицій народів у різних площинах, у тому й у соціально-економічній. Імперії прагнули сирівців і однотипних продуктів, напр. плантацій кави, знехтувавши природний розвиток країни, роблячи таким чином її залежною від колоніального господарства імперіяліста. Це одна із причин голоду. Це спричинилося теж до занепаду розвитку притаманних даним народам культур, що їх треба розвивати, щоб на природних основах духовости даного народу зростала його культура, творячи тим чином мозаїку культур, які творять і збагачують світову культуру. Загинули прадавні культури, напр. ацтеків, які необхідно розкривати, застосовуючи археологічні дослідження, бо необхідно вимогою росту світової культури є її збагачування національними культурами.

6. Екуменізм — революційний крок в історії Церкви. З хвилиною, коли Другий Ватиканський Собор визнав екуменізм як перспективу релігії, зокрема християнських віровизнань, з тією хвилиною кінчається епоха навертання, напр., православних на католиків, чи навпаки. Усі віровизнання стали однаково правдивими, тобто кожна із сторін визнає інше віровизнання правдивим з точки зору другої сторони і шукає наближення, а не навернення. Це революційний крок в історії Церкви взагалі. Це теж вислід зросту націоналістичної ідеї, акценту притаманностей кожної нації, коли врахувати м. ін. Декрет про Східні Церкви, за якими Собор визнає їх

окремішні, питоменні національні властивості. Перемога націоналізму-традиціоналізму в довколишньому світі вельми виразна.

7. В аспекті відродження традицій і їх значення для скріплення і духового сконцентрування нації в собі самій треба в українській дійсності розглядати не лише культурну творчість, але в невеликій мірі й принципи соціально-економічного ладу. Духовість і соціальні ідеї нації є нерозривно пов'язані між собою. Московська община це не лише соціальна категорія, але не меншою мірою ефект духових притаманностей. Приватна власність українського селянина на землю це особливість не лише українського соціального ладу, але й духовости. Інститут приватної власности на землю, а можна б однаково добре сказати, індивідуальної власности, яка стає спадковою і таким чином родинною чи родовою, подуманою у сенсі поколінь, батьків, синів, внуків — не є лише економічною категорією, але також притаманністю української духовости. Український творчий індивідуалізм, ініціативність, почуття незалежности власної індивідуальности, відокремленість від російської характеристичности — аморфної маси, серед якої москаль почувається самовпевненим (лише не як власнопідметний творчий господар), базується на власній силі і не ховається за безбличну «общину», яка не толерує індивідуальности. Колхоз — це накинена Україні форма і засада господарювання, що є методом колоніального типу з метою не підносити продукцію вищою формою господарювання, але: а) уможливити колоні-

яльній потузі-окупантові контролювати мільйони хліборобів — ворогів колоніалістів, маючи постійно їх під своїм тиском і наглядом; б) створити з воєнного погляду можливість насильного збирання хліба й ін., а також унеможливити постачання повстанців; в) накинувши протиприродню для України засаду господарювання, вбивати означені притаманні їй духові і соціальні первні, наближуючи її до російської духовости. Це теж один із засобів русифікації, що не є лише мовною, але усього змісту життя поневолених. Колхози не виправдали себе як принцип і метода господарювання. Факт, що присадибні наділи землі продукують коло 12% всього постачання харчовими продуктами, коли пропорція їх до колгоспних земель є наймінімальніша, свідчить вимовно проти колгоспної системи і доводить, що нарід неприйняв цієї протиприродньої системи і тільки насиллям (7 мільйонів виморених голодом селян) вона була накинена і насильством втримується.

Природи людини змінити не можна ані голодом, ані шибеницями. Окупант знає, що тисячі селянських приватних господарств — це були б тисячі твердинь, що їх треба було б ворогові здобувати, а колгосп — це насиллям зведені в одну механічну формацію оці потенційні оборонці тисячей твердинь, і їх легше контролювати з мілітарного боку, ніж тисячі хуторів, які були б опорними пунктами повстанчих дій. Механізація сільського господарства не має нічого спільного з колгоспною власністю. Американські фермери, чи німецькі «бавори» мають вищу механізацію порівняно з большевицьки-

ми колгоспами і продукують багатократно більше збіжжя, ніж колгоспи, а спільно з Канадою году-ють тепер також СССР.

При переведенні колхозної і совхозної власности на приватну власність хліборобів, лишається можливість кооперативної власности на засоби механізації (трактори і т. п.). Модернізація механіки господарювання не має нічого спільного з принципом колективної чи державної власности на землю. Західні хлібороби доводять це, і добробут західних країн за приватної власности на землю — це свідоцтво бездискусійного успіху, при тому вищий життєвий ступінь пересічної людини на Заході, у порівнянні з СССР, заперечує колхозний чи совхозний принцип. Немає ніякої підстави думати, що українець звик до супротивної його вдачі й природі системи господарювання тільки тому, що живе під терором. В'язень до тюрми ніколи не звикне!

8. Доба електроніки і духові обрії. В термонуклеарній епосі електроніки, післяіндустріальної революції, нагло людина відчула духову пустку. Імовірно, що небувалий розвиток технології і завоювання космосу привернули увагу людини до вічного, незбагнотого, а своєрідний пересит життя на Заході і пекло життя під большевизмом викликали революційний зворот людини до релігії і разом із тим зворот до нації. Живемо в епоху поставання дедалі нових держав на руїнах імперій. Цікаво також, що більшість останніх президентів ЗСА це... фермери. Поворот до землі, в епоху неймовірного розвитку технології, знаменне явище. Розвиток ци-

вілізації стомильними кроками випереджував паралельний темп етично-морального розвитку й з тим самим розвитку культурного. В добу індустріальної революції виросли такі тиранські системи, як більшовизм і націонал-соціалізм, Сталін і Гітлер. Здавалося, що з розвитком цивілізаційно-індустріальних досягнень завмре культура й мораль — етика Людини. Почав домінувати гедонізм, сексуалізм, стало обмаль великих культурних досягнень. Почали домінувати виключно спортові площі й спортові ідоли, а героїв нації ставало обмаль. Замість їх культу і культу мучеників прийшов культ добре оплачуваних спортових професіоналістів, які стали ідолами молоді. Великі офіційні релігії через свої церкви підпали теж процесові розкладу. Краще «червоний» як мертвий — було довгий час гаслом декадансу. Національних героїв топтала юрба духових безбатченків, духового люмпенпролетаріату з різних щаблів соціальної драбини. Несподівано для Окциденту, відродження почалося з підпільного Орієнту, з України, відродження ідеї нації, ідеї Бога.

Коли обсервувати ідеї «екс Оріенте люкс», тобто ідеї, променюючі з підпільного Сходу, Київського Сходу, то це ідеї героїчного гуманізму, героїчної релігії, героїчного визвольного націоналізму, антиімперіалізму, тобто боротьби під прапорами нації і релігії, але у напрямку ошляхетнення, а не варваризації життя. Коли загально беремо Захід, то видається, що починається намагання вирівнювати темп етично-морального і культурного розвитку з

бурхливим цивілізаційним й технологічним. Одним зі складників цього — поворот до землі. Важливо відмітити, що Земля має в нас ще інший елемент як лише продуцент хліба, чи як економічна категорія. Ідея Землі є складовим поняттям української нації. Це вже в історичному аспекті. Святослав мовив: «Не осоромимо Землі руської...». Земля була ототожнювана з нацією, державою. Культ могил, сипання Могил і курганів, побойовища, в яких кров героїв, або «земля» — кривавиця наша, чи «Земля» у понятті Стефаніка. Є це Міг української землі, туга за землею. І тому москалі хочуть теж цей первень знищити у світогляді українця, бо його ненавидить кочовнича душа москаля. Нищення Москвою могил і курганів мало свою мету («Розрита могила» Шевченка). Це є теж мета колективізації. Колхоз має довести до створення комплексу ненависти українця до його Землі.

Прив'язання до землі має теж щось в собі метафізичне: поворот пір року, цей круговорот, не зв'язаний з людською спроможністю його змінити, нагадує про вічний порядок у світі, створений Вищим Єством, більше як будь-кому іншому з соціальних верств нації, саме нашому хліборобові. Не випадково селянство було невичерпним джерелом оновлення нації, зберігачем її традицій, релігії, моралі, народних пісень, фолкльору, глибокої творчості нації, з якої відкриваємо наші характерні риси й черпаємо нашу силу, пізнаємо українську правду. Хліборобство й інститут приватної власності на землю не треба розглядати як тільки економічну

категорію і продуцента хліба, але в цілому комплексі культу землі як складового первня (Земля) української нації.

9. Потреба деколонізації економіки України. Постанови IV і V Великих Зборів ОУН йдуть у напрямку формування соціально-економічного ладу української держави, спираючись на спробі іти в напрямку розкриття соціального ідеалу і властивостей духовости нації щодо принципів, а також на необхідності повалення колоніального порядкування окупантом в українській економіці з погляду його інтересів. Якщо виходити з такої точки зору, то дотеперішню розбудову економіки України треба розглядати під кутом інтересів України, а не імперії. Індустріалізація України потребує основної перебудови, бо вона тепер є колоніального типу, включно з розбудовою залізниць чи летунських ліній, що є пов'язані з центром-Москвою, а не з центром-Києвом. Як кожна колонія, Україна постачає Московії сировіці, а отримує звідти готові продукти, за які (себе за свою власність) трикратно дорожче платить. Правобережжя чи ЗУЗ не мають основних галузей індустриїних виробів (авто, трактори тощо), або мінімальну кількість пропорційно до запотребування багатомільйонної нації.

Деколонізація України в економіці означає розбудову України під кутом потреб нації, а не окупанта. В комплекс колоніального господарства входять теж колхози і совхози в Україні, як принцип і як розподіл харчових продуктів. Так само й лісництво. Нищення лісів в Україні, оголення наших Карпат

спричинюють теж зміну клімату, а водночас Московщина забезпечується перед повстанцями. Та тепер є ще інший тип партизанки: міська. Масова втеча молоді з колгоспів до міст створює пригожі умови партизанської боротьби також у містах, а не лише на селах, в горах чи лісах.

Отже, висунення основних принципів деколонізації України також в економічному сенсі, за одночасного окреслення, як виглядатиме вільна економіка у вільній Україні, є необхідним складником визвольної політики українського народу. Народ мусить знати істотну різницю між фантомом індустриалізації колонії та індустриалізацією за власним пляном і у власному інтересі вільної нації у незалежній державі.

В сучасній індустриалізації України нема ніяких заслуг комунізму й Московщини, а навпаки — вони значно загальмували економічний розвиток України. Якщо б на протязі минулих 60 років Україна була вільною, то враховуючи її великі природні ресурси, винахідливість українських вчених та працьовитість українського народу, Україна сьогодні належала б до найбільш розвинутих індустриальних країн Європи чи світу. Та навіть теперішній, в умовах колоніальної залежності, економічний розвиток в Україні не є досягненням Москви чи комунізму, але здобутком творчої праці української нації. Не комунізм і Московщина «дали» Україні деякі технічно-цивілізаційні досягнення, але Україна проти їх волі досяглася означених цивілізаційних здобутків, які сьогодні є вже нормальним добром усього людства.

ПРОБЛЕМИ СТРАТЕГІЇ ВИЗВОЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

1. Революційна програма майбутнього ладу нерозривно пов'язана з визвольною боротьбою, а це означає, що сучасний соціально-економічний накинений Україні «лад» також мусить бути змінений і за його інший зміст іде боротьба вже сьогодні на різних ділянках життя, основи організації яких не відповідають нашій духовості і соціальному ідеалові. Проте ж боротьба в кожній царині життя мусить мати свою національно-політичну цілеспрямованість, бо без здійснення національної суверенності, без УССД, переміна в засаді будь-якої ланки життя — неможлива. Національна революція супроводжується одночасно соціальною, а пропагування двоетапності революції — перехід соціальної у національну — може завести на манівці весь революційний процес і його завершення, бо буде шанс для російсько-неділимських елементів включитися і намагатися спрямувати соціально-політичну боротьбу на єдино-неділимські рейки. Знову ж обмеження революційного процесу у вирішальний момент лише до національно-політичного аспекту, без одночасних соціальних перемін, дає також змогу єдинонеділимським елементам (типу Національно-Трудового Союзу — НТС, чи як це було за Леніна) скерувати на фальшиві рейки соціальні прагнення народу, обіцяючи їх здійснення у «федеративній» російській імперії, що її проектує НТС чи нові російські імперські дисиденти. Звідси комплекс, напр., ліквіда-

ції колхозної системи мусить відбуватися паралельно з перебиранням влади національно-революційними елементами, без огляду на всі можливі ускладнення механічно-технічного порядку (брак тракторів чи іншого знаряддя). Звільнена з пут «общини» індивідуальна ініціатива українця скоріше розв'яже важкі проблеми переходового етапу, як накинена згори система, що сплутує почин. Зрештою, ліквідація колхозів позбавляє одночасно ворога його вислужників, а повалена антиукраїнська система розв'язує індивідуальну ініціативу, нові творчі сили українця. Це торкається теж інших царин життя, як це вже визначено у Програмі ОУН, схваленій IV і V Великими Зборами.

З огляду на силою накинений Україні російський спосіб життя взагалі, революційна боротьба мусить іти проти всіх елементів і аспектів того ладу на всіх ділянках життя. Здійснення прав людини і соціальної справедливості для поневоленого народу не можливе в імперії, а передумовою їх здійснення є розвал імперії і відвоювання національно-державної незалежності. Так як соціальна революція нерозривно поєднана з національною, так і людські права, тобто права одиниці, нерозривно поєднані з національною незалежністю. Національні права є також людськими правами!

2. У зв'язку з розумінням революційного процесу як суцільного протиставлення на всіх ділянках життя російському способу життя україн-

ського способу життя, уявного образу всіх ділянок життя в УССД — революційна боротьба провадиться незмінно й безперервно. Її форми і методи визначають ті, які ведуть цю боротьбу на Рідних Землях, які знають найкраще ситуацію боротьби, визрівання революційного процесу і стан революційної ситуації. Два основні чинники у цій боротьбі це розбудова й збереження кадрів та ідейно-політична мобілізація широких кіл народу засобами й методами, гаслами й акціями, які прийнятні для широких кіл, починаючи від найлегших. Такі методи створюють ширше запілля для кадрів. У ситуації вибору — акція вищого типу, чи ризик втрати кадрів на даному відтинку, треба рішатися в користь збереження кадрів і вибрати тип акції менше ризиковий. Кадри мусять бути збережені, бо без них у вирішальний момент революційного зриву і збройної боротьби всі зусилля народу можуть бути зведені на невластиві рейки. Проте відкриті акції є завжди актуальні, але вони не є тотожні зі збройними виступами. Ними, напр., є акції за вживання української мови в родині, школі, громадському житті, наукових інституціях, університетах, зберігання українських традицій, плекання і широке застосування в житті українського мистецтва тощо. Акція проти русифікації у будь-якій формі є акцією революційною на даному етапі, хоч у початковій стадії вона може бути легкого типу. Вивішування національного прапору, тризуба, поширювання листівок про-тиросійського змісту і т. п. — це необхідні акції.

Революційність акції визначає її цілеспрямованість, а не тип акції. Наприклад, українці мають служити в армії лише на українській землі; українські технократи поборюють і протиставляються колоніальній економіці, колоніальному економічному плануванню Москви в Україні; вивезені поза межі України українці домагаються повороту на рідну землю; профспілки в Україні мають бути вільні; український колгоспник вимагає більших присадибних наділів землі; український робітник вимагає співучасті в керівництві підприємств України і вищих заробітків. Для досягнення означених цілей пропагувати окупаційні страйки робітників на заводах і фабриках, за означених умов ініціювати демонстрації на вулицях міст. Соціальні гасла пов'язувати з національним поневоленням. На всіх університетах і вищих школах України студенти вимагають викладів і підручників українською мовою. Вірні вимагають відкриття церков і вільного віровизнання, свободи релігії. Тисячоліття хрещення Руси-України відзначає і святкує український народ! Св. Володимир Великий — це володар Руси-України! Такі й подібні гасла мобілізують народ, а відповідно цілеспрямовані знаходять джерело лиха — брак УССД. У таких випадках організовані кадри, як ініціатори, мають стояти в тіні. Рішення про доцільність таких акцій мусить прийняти завжди кадр на місці, зваживши небезпеку розконспірованості й жертв.

Генеральна напрямна боротьби на сучасному етапі — це ідейно-політична мобілізація найширших кіл народу степенованими акціями на різних ділянках життя та різними гаслами, у тому числі актуально-життєвими, щоб таким чином заавансованими акціями теж уможливити якостево мобілізувати означений вужчий комплекс громадськості, що, в свою чергу, за належного відгомону цих заавансованих акцій, підносило б революційну насагу в широких колах народу. Та завжди треба пам'ятати і брати до уваги законспірованість кадрів та їх збереження. Мистецтвом революційно-визвольної боротьби проти тоталітарного окупанта є мобілізувати народні маси і водночас зберегти кадри. Без дії важко вилонювати й мобілізувати кадри, а з другого боку, без їх почину трудно включати до акцій народні маси. Практично цю проблему мусять кожнчасно розв'язувати ті, що на фронті боротьби.

3. Революційна боротьба не тотожна виключно з підпільною боротьбою. Явна боротьба теж може бути революційною, включно з такими акціями, що формально вміщаються у рамках т. зв. законів окупанта. Завжди вирішує **цілеспрямованість** даної акції. Не є це питання «легальної» чи «нелегальної» боротьби, але явної чи неявної. Не є це питання, чи та або інша акція вміщається у рамках «законів» (паперових!) окупанта, але йдеться про пляномірне розгортання революційно-визвольної боротьби, про нашу українську законність, про доцільність тих чи інших гасел, метод, шля-

хів на даному етапі. Вживати українську мову в Україні формально дозволено, але фактично за це ворог переслідує. Обмежувати боротьбу лише до дозволених паперовими законами ворога рамок означає зводити її на манівці. Тому плянування і розгортання нашої боротьби відбувається під кутом творення революційної ситуації в Україні, до якої ведуть шляхи явної і неявної боротьби.

Розгортати визвольну боротьбу, опираючись на конституцію імперії, конституцію ССРСР і УССРСР, на Гельсінські домовлення, які стверджують статус кво імперії, на т. зв. ленінську національну політику, на кон'юнктурні заяви деяких західніх урядів — означало б узалежнювати її від чужосторонніх сил, а при тому виявляти й розконспіровувати хоробрих борців, які у пляні власно-підметної стратегії революції могли б мати неоціненні заслуги. А по суті — скеровувати визвольну боротьбу на шлях еволюційних перемін імперії і в імперії, гуманізації, лібералізації, демократизації імперії і режиму, що сповидно мало б довести також до розвалу імперії і відновлення державної незалежності — є самообманом, бо державу відвоюється збройною рукою, а імперію можна завалити лише силою.

Українська Гельсінська група — це безперечно хоробрі й безстрашні борці, їх ідеалізм гідний подиву, але спирати визвольну боротьбу на підпис окупанта, чи на його облудні заяви, — це шлях, що не доведе до мети. Звертати увагу на віроломність ворога можна і доцільно за допомогою ано-

німних заяв, фірмованих назвою загального порядку, але не є доцільно розтрачувати національну енергію, наразивши за того типу виступи справжніх борців на десятки років ув'язнення. Коли тепер ген. П. Григоренко як «уповноважений Української і Московської груп» заявляє, що він діятиме спираючись на «основні положення конституції, здобутки жовтневої революції, ленінську національну політику», захищаючи «всі наші громадські та людські права», то він вводить чергове баламутство в українську громаду, як і в кола західного світу, начебто комунізм, марксизм, «справжній» ленінізм і побудована на них сьгоднішня російська імперська система були базою боротьби за визволення України.

4. Заперечування революційної концепції визволення є запереченням УССД. Той факт, що позиції усіх російських дисидентів, від Сахарова до Солженіцина й Буковського, а тепер теж і Григоренка та Плюща, є протиреволюційні, з аргументацією про неможливість революційної боротьби, підтверджує правильність політики детанту і є в принципі на руку політики Кремлю. Згідно з цими позиціями, легалістична тенденція має взяти верх, а революційна має бути засуджена як нереальна. Таким чином має формуватися на чужині з нових емігрантів нова репрезентація України, в сенсі політичного цілеспрямування — русофільська, проленінська, а в сенсі стратегії визволення — легалістична, з орієнтацією на кожночасного «Шелеста»... Важливо відмітити, що ак-

туальнішою тепер є справа шляху визволення, ніж самої мети, бо тут і там речники тієї орієнтації заявляють, що борються за УССД, але постійно відкидають революційний шлях визволення. Та це в основі виходить на одне: без революційного шляху немає відвоювання УССД. Було б дивоглядом ставити під знак запиту сьогодні, в епоху надання незалежності африканським племенам, право України на незалежність. Тому шлях визвольної війни є так завзято заперечуваний, що це тотожне в основному із запереченням самої мети, якої не можна досягнути інакше, як збройною боротьбою. Об'єктивно беручи, політична концепція модерних русофілів, яка знаходить своє віддзеркалення і підтвердження в опортуністичній групі т. зв. Українського Демократичного Руху, не є небезпечна для Москви, бо є вона повним протиставленням революційній ОУН, революційно-визвольній концепції визволення.

Тому це дві окремі справи, коли, напр., учні чи студенти вимагають у своїх школах викладів українською мовою і вживають різні аргументи для цього, включно з покликанням на конституційні права, а зовсім інша справа акція проти русифікації в школах включати в систему засобів «демократичних перетворень» в імперії, заперечуючи при цьому і поборюючи революційний шлях визволення. Кожне і найдрібніше досягнення у боротьбі проти окупанта є одночасно стартом для дальшого змагу чи тиску народу на окупанта. Але це є два взаємопротилежні положення: або врос-

тання у чужий державний, соціально-політичний, економічний і культурний організм, або поборовання його різними засобами, або поправляти, коригувати, поліпшувати систему, або її в основі валити! Залежно від засадничого цілеспрямування відносної акції (страйк, боротьба за хліб, за українську мову, за зниження цін, чи за інші актуальні життєві вимоги), вона є революційного або реформістського характеру. Страйки, організовані комуністами у Франції, це боротьба за зміну системи, страйки в Німеччині — за виправлення соціальної несправедливості, але при збереженні системи. Страйк, організований російськими антикомуністами-імперіялістами, є формою боротьби за збереження імперії, вони тільки за зміну режиму, який для них є причиною страйку. Зате страйк, організований нами, розрахований в остаточному політичному спрямуванні на повалення як імперії, так і її режиму, бо режим у нас невід'ємно пов'язаний з імперією, з окупацією з боку поневоленої нації. Тому кожну акцію ми розглядаємо під кутом революціонізації народніх кіл.

5. «Правоохоронний» рух і революційна боротьба. Якщо т. зв. правоохоронний рух поневоленого народу, в УССР чи СССР, ставить собі метою захищати паперові закони СССР перед насиллям над ними окупанта, який є творцем тих «законів», і свою дію обмежує до рамок конституції, то він не узгляднює найважливішого: а) «правозахисний» рух в Росії стоїть лише за поліпшення його, москаля, особистої позиції (у різних відношеннях) за

умови збереження непорушності імперії, тому російські дисиденти отримують менші вирoki, або їх лише депортують на схід чи на Захід; б) «правоохоронний» рух українця в Україні має основну вимогу — національну незалежність як передумову всяких прав і вольностей людини-одиноці, а тому українські правоохоронці бувають засуджені звичайно на найвищі терміни позбавлення волі. Тому облудою є змагатися за здійснення конституційних прав в УССР-СССР, творячи т. зв. правоохоронний рух, бо в принципах своїх конституція СССР є конституцією імперії, монопартії як суверена, т. зв. советського народу (тобто російської «супернації») — суверена, Генерального Прокурора — суверена і т. п. Тому цей рух можна розуміти абстрактно, як оборону правопорядку, права як такого, природного, Божого, чи оформленого в певних універсальних міжнародних деклараціях, не зв'язаних з даною державою-імперією і її системою.

Але в нашому випадку йдеться конкретно про т. зв. правоохоронний рух, який в основу своєї правової дії ставить фіксовані в актах окупанта, в його конституції, в його міжнародних домовленнях зобов'язання. Природне і Боже право признає за кожною людиною, за кожною нацією їх свободу, інтегральність і незалежність без обманливих обмежень, без контрадикцій, без облуди. Воно, це право, стоїть закономірно за розвал імперії, за ліквідацію терористичного тоталітаризму, насилля над нацією і людиною-одиноцею. Боротьба за такі права нації проти окупанта може бути успішнішою ли-

ше за поміччю революційних метод, революційного шляху. Опертя цієї боротьби на існуюче, фіксоване в «конституції» право і права народів та одиниць, у конституції монопартійної тоталітарної імперії, на згодні протиріччя між стверджуваними, уніфікаційними, інтегральними правами імперії і фіктивними правами «республік», яких право на вихід з ССРСР заперечуване тим, що у конституції визначено як суверена імперії т. зв. советський народ (тобто російську «супернацію!»), централізовану в Москві монопартію, централізований у Москві уряд, навіть суверенітет Генерального Прокурора (на ділі КГБ!) — таке опертя це самообман, бо ще ніколи ніяка імперія світу добровільно не здала своїх імперіальних позицій.

Так само опертя боротьби на згодні гарантовані в конституції монопартійної тоталітарної імперії права людини-одиниці переочує апіорне обмеження цією ж конституцією прав людини-одиниці евентуальною суперечністю їх з інтересами «советського народу», комуністичної партії, чи з інтегральністю ССРСР. Зрештою, права людини-одиниці поневоленої нації вже згори обмежені позбавленням найважливішого права — права на національно-державну незалежність, на відділення від імперії. Гарантування конституцією суверенних понаддержавних прав за компартією з центром у Москві ще й додатково в принципі заперечує цією ж таки конституцією усі права націй і одиниць-людини. Тому т. зв. правоохоронний рух, базований на згодних суперечностях імперіальних законів, ім-

періальної конституції — зводить боротьбу на фальшиві рейки і створює фальшиві ілюзії, наносить зайві жертви в людях, які були б корисніші у комплексі революційної боротьби.

Покликування на підписані імперією міжнародні договори і опертя на них боротьби теж не доводить до мети, бо імперія у цих договорах заздалегідь запевнила собі гарантію непорушності її кордонів, визнання її інтегральності, а боротьба поневоленого народу йде якраз по лінії завалення імперії. Теж у цих договорах можливі протиріччя між згодними визнаними правами людини завжди є на користь імперії, бо визнання її непорушності означає автоматично обмеження, зглядно позбавлення прав людини — її найважливішого управління як передумови здійснення свобод кожної людини — національної незалежності, що в основі суперечить визнанню імперії. Захід пішов свідомо на визнання цих протиріч у Гельсінських договорах, щоб лише досягнути «мир», а дехто теж у переконанні, що російська імперія тримає «порядок» на величезних просторах, а тому буде їм легше торгувати з великим комплексом, як з окремими суверенними націями. А ще дехто хотів би мати імперію для стримання (неіснуючої тепер) жовтої небезпеки, забуваючи, що ніколи в'язні не боронитимуть своєї тюрми, навіть коли на зміну чорта йшов би люципер.

З тих та інших причин т. зв. правоохоронний рух може мати виправдання серед російських дисидентів, але не серед борців поневолених народів.

Українська Гельсінська група по-варварському розгромлена з найжорстокішими засудами, а це свідчить про те, що інтерпретація членами цієї групи конституції імперії чи гельсінських домовлень в поневоленій країні близька до існуючих власнопідметних цілей визвольної боротьби, за що окупант накладає лише найвищі кари. Пригадати б лише кару смерти для Лук'яненка й Кандиби в 1961 році за їхню вимогу «виходу УССР з ССРС», (цю вимогу вони ставили покликаючись на конституцію). Суттєвим є те, що хоча центральна мета — УССД — є тотожна в українських правозахисників з революційним підпіллям, проте ж концепція визволення (революційний шлях) — інша. Не можна, однак, знецінювати чи применшувати ідейної наснаги і жертвенності членів Української Гельсінської групи, як теж їх бажання відкрито й персоніфіковано заступати ідеї української державности, їхнього мобілізуючого в моральному сенсі прикладу, але цей шлях до визволення не веде. За певних умов відкрита критика їхнього шляху може примусити в дечому поступитися цій «легалістичній» течії, щоб таким способом відвернути увагу народу від революційних методів боротьби. Цей вахляр може хилитися то сюди, то туди, то менший то знову більший терор, бо вахляр — контрольований окупантом. НЕП і українізація у 20-их роках була консеквенцією не відклику до «конституції» чи «законів», але повстань і зброї, революційної боротьби.

Рекапітулюючи, стверджуємо, що форма боротьби Української Гельсінської групи, не зважаючи

на найкращі інтенції її учасників, ідеалістів-патріотів, це не шлях визволення, хоча позитивних елементів моральної мобілізації народу їй відмовити не можна, але політичну доцільність у успішність ледве чи можна за нею визнати в ситуації, коли лише зброєю можна досягнути самостійності. Іншого шляху немає! При цьому завеликі жертви понесла Українська Гельсінська група на експерименти, які вже кількакратно не виправдалися в ССРС.

6. Питання кадрів революції. Кадри революції є головною справою тепер і назавжди. В умовах терористичного імперіяльного режиму, навіть за існування правильної політичної визвольної концепції й ідеологічної бази, найтяжче і найскладніше втримати потрібні кадри. Розв'язати цей гордів вузол — законспірованість і дієвість кадрів — це мистецтво революційної стратегії, бо без дії немає кадрів, а без кадрів немає дії. А тим часом дія розкриває кадри. Знайти золоту середину це завдання тих, хто на першому фронті.

Та слід враховувати такий факт: чим ширший засяг масових дій, здійснювання сприймливих для народу гасел, які спроможні мобілізувати широкі кола, тим легше закрити кадри. Тому концепція ступенювання акцій від легших до тяжчих та їх інтенсивність і наступальність, а також пляново підготовлена офенсивність акцій, достосована до актуального зростання інтенсивности революційної ситуації, визначає напругу включення кадрів як ініціатора, сподвижника, сили, яка визначає спрямування, мобілізатора й керівника акцій.

Революційна організація під імперіальним тоталітарним режимом має такі основні складові елементи: спільність ідеї, політичні напрямні дії і технічне пов'язання кадрів (це останнє найнебезпечніше і найтяжче для реалізації). Проте модерні засоби комунікації допомагають успішніше розв'язати й цю проблему. Напр., передаваний через радіо опис перебігу якоїсь успішної акції є рівночасно інструкцією для наслідування. Радіоаматори теж добрий чинник для передавання відкритих загальних напрямних дії, враховуючи нашу концепцію визволення, і що наш шлях — це не дія законспірованої вузької групи, але всенаціональний рух, опертий на масовій мобілізації народу. При цьому кадри, як спрямовуючий і керівний чинник революційного процесу, а збройного зриву зокрема, можна легше зберегти.

При цьому потрібне ще одне вияснення. Існування в наших програмових й ідеологічних поставах релігійно-християнських елементів, як метафізичної основи нашої боротьби, в жодному разі не виключає участі в Організації невіруючих. Ми, як Організація, мусимо дати відповідь на всі питання буття, включно з прапричиною буття, але відповідь Організації не означає, що ми її накидуємо учасникам визвольної боротьби. Членом ОУН не може бути войовничий безбожник, але агностик чи невіруючий, який ще не пізнав правди Абсолюта-Творця, може ним бути, і Організація йому не накидає віри в Бога. Тому і нашим молодим борцям в Україні, які стоять за націоналізм, за національ-

ну ідею, за розвал імперії, за знищення комуністичної тиранії, ми не ставимо передумовою віру в Абсолюта. Ми уможливуємо їм пізнати правду, але не накидуємо їм її. Від боротьби за визволення України ми не відсуваємо нікого, хто прагне боротися, але ми, як Організація, мусимо мати свій образ, свою концепцію і держави, і визвольного шляху, з яким змістом, якою якістю, якими вартостями, а не менше мусимо мати віру й обґрунтування прапричини буття — Бога. Очевидно, що український нарід остаточно вирішить питання про зміст своєї Держави, але ми йому пропонуємо наш зміст, який виростає з питоменної української духовости й соціального ідеалу.

7. Визначення ворога. У ситуації війни чи революції вирішальним є чітко визначити ворога, тобто визначити, проти кого йде боротьба. Ворогом є не лише даний режим, але передусім загарбницький нарід, який є носієм імперіялізму й захисником його. Кожночасний російський режим є організатором і реалізатором загарбницької ідеї, яка для кожної епохи носила дещо іншу назву, від панславізму, оборони православ'я, до світової революції пролетаріату, пролетарського інтернаціоналізму-комунізму, «визволення поневолених народів усього світу», крім, очевидно, поневолених московським імперіялізмом, байдуже в якому періоді існування російської імперії — минулого чи сучасного. Носієм російського імперіялізму був і є російський нарід. У кожному історичному добу фактор збереження імперії та її розширення домінував над

усіма іншими й диктував свою волю. Для москалів неподільність імперії це основа основ, а демократичний устрій, духовий розквіт нації, актуалізація її економічної структури — другорядні, беззастережно підпорядковані першому. В наслідок історичного нарощування території імперії шляхом загарбницьких війн, росіяни засвоїли як природну національну рису гін до експансії та привласнення чужих територій. Комуністична диктатура стала логічним витвором російського духу, конденсатором його імперських прагнень. Ленінізм і сталінізм з'явилися на підготованому ґрунті. Вони — закономірний і природний продукт національного характеру росіян. Тому російський нарід перестане бути нашим ворогом тоді, коли зречеться своїх загарбницьких цілей, задовольниться своєю державою на його етнографічних корінних землях і стане до боротьби проти власного імперіялізму. Зі спільного фронту ми не виключаємо тих росіян, які дійово, а не лише декларативно визнають ці позиції.

8. **Геополітичне положення України** в середині російської імперії унеможливило ізолюване, сепаратне визволення України без знищення цілої імперії. Тому у стратегічному пляні української національної революції є якнайтісніша співдія з національно-визвольними рухами інших поневолених російськими імперіялістами націй, а теж зі загроженими націями, які зацікавлені в розвалі російської імперії. Не лише ідейно-політична єдність для здійснення спільної мети — розвал імперії і відновлення незалежних держав — потрібна, а також ко-

ординація зусиль всіх цих народів є необхідна для прискорення осягнення мети. Недавноминулі і деякі сучасні приклади намагань окремих народів звільнитись від московського окупанта, — Мадярщина, Чехо-Словацщина, Польща чи Афганістан — без координації своїх зусиль з іншими поневоленими народами, лише підтверджують правильність нашої політичної і стратегічної концепції про одночасність визвольних революцій усіх поневолених імперіялістичною Росією націй.

9. **Стратегія української визвольної революції** не є ізолювана від міжнародних подій. Все те, що відбувається у світі і стосується, хоч у певній мірі проблеми визволення України, входить у її засяг. Політичні і стратегічні потягнення Росії, Америки чи Китаю відіграють важливу ролю і в розвитку української визвольної стратегії. Це тому, що складні процеси української національної революції в тій чи іншій мірі заторкують політичні і воєнні інтереси великодержав. Розуміння московської, американської і китайської стратегії — це актуальна потреба в схемі розвитку української стратегічної доктрини національного визволення.

Московська стратегія світової експансії є тотально ворожа українським національним інтересам. Українська визвольна стратегія є антиподом до московської; кремлівським плянам завоювання націй вона протиставить національний принцип побудови міжнародного ладу. Хоч ідейно і морально російська візія ладу в світі є негативна і не є сприятлива для більшості людства, політика і стратегія комуно-росій-

ської імперії перебуває тепер у постійній експансії. Це зумовлене передусім двома причинами: а) Захід, на чолі з Америкою, не зумів виробити сильної, атрактивної, протимосковської візії світового ладу і відповідної наступальної стратегії і б) кремлівські володарі вирішили розбудувати найбільшу і наймогутнішу бойову силу, щоб за її допомогою — чи то мілітарно чи політично-психологічно — здобувати дедалі нові простори і впливи.

Американська стратегія, яка відображує геополітичну візію Білого Дому, є назагал оборонною. Военна стратегія НАТО є виключно оборонною. Стратегія ЗСА, яка спирається на політичній позиції збереження статус кво, є проти суттєвих змін у стратегічній констеляції світу; вона не бере до уваги бажання багатьох народів змінити свою долю, визволитись з-під чужого панування, і тому є тепер засадничо антиреволюційною. Українська революційна стратегія, яка прагне перебудови політичного ладу на просторах російської імперії, не може сподіватися чогось позитивного від теперішньої стратегії НАТО.

Китайська стратегія сьогодні є антимосковська. Вона вбачає в російській імперії свого ворога і намагається переконати світ, що необхідно боротися проти московської загрози. Та цілі китайської стратегії обмежені лише до власних національних інтересів — здобуття деяких прикордонних смуг, які не є ані російські, ані китайські. Отже, суперечка між тими великодержавами йде за володіння над чужими землями. Тому теж червоний Китай, по-

мимо негативного нинішнього наставлення до Москви, досі не проголосив концепції розвалу російської імперії на національні держави, бо цей принцип вдарив би теж по китайській імперії.

Творення окремої третьої самостійної сили, на базі національно-визвольних рухів поневолених і загрожених Москвою народів, лежить в основі української визвольної стратегії. Лише маючи за собою організовану силу, можна буде також впливати на зміну стратегії Заходу щодо російської імперії з оборонної в наступальну, довівши можливість знищити її зсередини дорогою визвольних революцій і воєн поневолених націй, без атомової війни.

ЗОВНІШНЬО-ПОЛІТИЧНІ ПОСТАНОВИ VI ВЕЛИКОГО ЗБОРУ ОУН

Становище у світі й Україна

Не тільки поневолені народи, але й вільні народи знаходяться у Третій світовій війні. З боку Російської імперії війна провадиться наймодернішими методами психологічної, політичної, диверсійної, саботажної, терористичної, економічної, периферійних воєн, «проксі» воєн з почину, при організаційній й усебічній допомозі Москви.

Підтримка по цей бік залізної заслони т. зв. національно-визвольних рухів, соціальних револьт, організування плянового тероризму, зокрема в країнах Західної Європи, за поміччю лівих бригад та нацистських терористичних груп, які виконують —

так, як і комуністичні «фракції червоної армії» — пляни Москви: розкладу, деморалізації, підривання державного авторитету, анархізації життя, безладдя, мають довести до захоплення влади комуністичною меншістю й запровадження диктатури терористів, яка зможе втриматися лише підтримкою Москви. Штаб КГБ розпрацював цей плян упродовж десятиріч. Центром міжнародного тероризму червоної чи брунатної фарби є Москва.

Сучасна світова політична ситуація визначається:

1) Банкрутством дотеперішньої політики вільного світу супроти Російської імперії в усіх її варіантах — від концепції контейнменту (стримування) до детанту й рівноваги сил з формулою про «роззброєння на можливо найнижчому поземі». Концепція детанту довела до моральної демобілізації вільних народів, а з усякого роззброєння Москва собі глузує.

2) У періоді детанту Московщина, згідно з визначеною задекларованими своїми завойовницькими цілями в новій конституції про всяку допомогу т. зв. національно-визвольним рухам і соціальним революціям по цей бік залізної заслони, опанувала нові країни в Азії, Африці, Латинській Америці, а тотальною мілітаризацією усіх ділянок життя в імперії, й особливо зосередженням свого озброєного зусилля на термоядерну й ракетну зброю та морську воєнну флоту, — завалила т. зв. рівновагу сил.

3) Рівновага сил є неможлива, якщо немає узгодженої мети, обопільних тотожних цілей політи-

ки, у відношенні до яких мілітарна рівновага сил є тільки наслідком. Без обопільних тотожних політичних цілей є виключене будь-яке реальне домовлення щодо мілітарного капітету договірних сторін. Основна теза російських загарбників — це вимога гарантії кожночасних кордонів їх загарбань під претекстом забезпеченості кожночасного засягу їхньої імперії перед «агресією». Отже, концепція рівноваги сил з цього погляду також була засуджена на невдачу.

4) В основі цієї концепції лежить ідея збереження Російської імперії і повне заперечення прав поневолених народів на їх національно-державну незалежність. Брак визнання з боку ЗСА й НАТО СССР як російської колоніальної імперії, а трактування його як гомогенної держави або облудне розуміння її як «союзу республік», включає ЗСА і НАТО в комплекс найреакційніших сил у світі, бо захисників непорушності статус кво поневолення численних народів у Російській імперії й інших міні-імперіях, доведе НАТО до підтримки поневолювачів-імперіялістів проти визвольних сил народів, які ще є уярмлені. Це дає змогу москалям виступати у світі, як «визволителям народів», а ЗСА і НАТО зображають як імперіялістичні реакційні сили. Якщо НАТО буде продовжувати таку політику, то стане анахронічним пактом.

З цього форуму ми застерігаємо адміністрацію ЗСА перед концепцією обмеженої атомової війни, якщо американські ракети мали б бути кинені на українську територію (де наміщені московські ра-

кети), щоб паралізувати російську агресію. Ми не хочемо бути об'єктом знищення за ціну російського агресора і його території. Розташування Москвою середньо- й далекосяжних термоядерних ракет в Україні має бути «принадою» для НАТО вдарити по центру спільного фронту поневолених націй і тим чином протиставити уярмлені нації НАТО й допомогти Москві. Якщо б ми не мали чи не пропонували альтернативи, наше засудження згаданої концепції не було б переконливим. Перестерігаємо НАТО перед самознищувальною політикою Німеччини супроти поневолених Москвою народів!

Під впливом безальтернативної політики ЗСА, при знехтуванні конвенціональних сил задля вигідного стилю життя Західної Європи і ЗСА, створився при інфільтрації Москви фронт неутралізму т. зв. лівого націоналізму, камуфляжу комунізму, який не прагне обороняти Західної Європи в Європі. Він прагне обмежити знищення атомовими спорудами (хай тільки тактичною зброєю) лише країни суперпотуг та й то у нашому випадку лише України, як окупованої країни російської імперії, яку Москва висунула як форпост, де скупчила свої атомові споруди. Цей лівий напрямок, що є троянським конем, хоче обороняти Західну Європу без ризику життям західних європейців, зокрема німців — співпричинників Другої світової війни.

Згідно неутралістичної стратегії, російська атака на Західну Європу мала б бути відбита безпосередньо нуклеарною атакою ЗСА на ССР, зокрема на Україну. У ситуації, коли війська ЗСА в Захід-

ній Європі не будуть мати відповідної нуклеарної зброї, зокрема неутронної, супроти конвенціональної переваги Варшавського пакту і, зокрема, якщо його армії мають охорону СС-20 ракетами, перед військами ЗСА немає іншого виходу, як безоглядна капітуляція, йти в полон, або загинути без бою.

Ми пропонуємо нашу альтернативу, яка матиме багатократно менше жертв, ніж термоядерна війна. І в той спосіб ЗСА не повторять геноциду політики націонал-соціалізму чи більшовизму супроти України й інших уярмлених націй.

Ставка на поневолені народи — нова перспектива проти термоядерної війни

У війні з Варшавським «пактом» конвенціональними силами під сучасну пору НАТО не має шансів перемогти, як довго НАТО не вирішить, між іншим, стаціонаувати в Європі модерну неутронну зброю, яка вирівняє перевагу ССР у танковій зброї. Неутронна зброя відсуває, а не наближає війну. Вона не нищить цивільного безборонного населення. У випадку нападу Московщини, НАТО тепер буде протиатакувати обмеженою атомовою війною, якщо не буде доозброєння конвенційною та неутронною зброєю й уміщення нової ракетної зброї в Європі, щоб паралізувати агресію Москви (її СС-20, СС-5, СС-4 ракети).

Це за умов нехтування НАТО і ЗСА найбільшої революційної сили сучасної епохи — поневолених націй в Російській імперії, відкинення підтримки

їх національно-визвольних рухів з метою розвалу Російської імперії. Ставка на поневолені народи створює нові перспективи для світу, рятуючи його перед атомовим знищенням. З розвалом російської тюрми народів також відкриваються торговельні й культурні зв'язки й шляхи до всіх країн досі поневолених Московією, або які є тепер під її безпосередньою імперіялістичною гегемонією. Така міжнародня система вільної торгівлі між країнами світу, що спирається на засадах справедливості й рівноправності, в протиположності до колоніальної системи визиску та експлуатації, яка служить лише інтересам народу-гегемона і витворює взаємне недовір'я між народами, розкриває широкий потенціал технологічного та культурного прогресу й матеріяльного та духового збагачування всього людства. Теза, яку заступають деякі комерційні, торговельні капіталістичні кола Заходу, що, мовляв, революційні течії в поневолених Москвою народах у ССРСР та «сателітних» країнах діють на шкоду інтересам Заходу, є фальшива, реакційна та об'єктивно необґрунтована.

Два важливі вузли в актуальній ситуації Російської імперії — Афганістан і Польща, в яких стоюється дві різні стратегії революційної боротьби, взаємно себе доповнюють і виправдують. Вони є прологом до остаточного розвалу імперії. Боротьба в Афганістані висмоктуватиме з імперії все нові сили й мобілізуватиме ісламський світ у середині й поза ССРСР та заохочуватиме до боротьби усі поневолені в ССРСР народи.

Методи боротьби польського народу треба зарахувати до революційних метод, бо суть революційного процесу лежить не тільки в збройній боротьбі, але у боротьбі двох протиставлених уявлень життя, двох протиставлених культур, соціяльних' ладів, політичного порядку, триподілу влади проти монархатії, релігійної проти антирелігійної концепції життя, що в сукупності творять систему окупації наїзника, підперту збройною силою ворожої армії, чи КГБ і компартії. Кожне досягнення революційної боротьби є стартом до дальших намагань повної ліквідації наїзницької системи і прогнання окупанта збройною силою та завалення його системи панування.

Найновішою жертвою московського експансивного імперіялізму став Афганістан, хоч Москві ще далеко до повного опанування ситуації в цій економічно бідній, але духово багатій на героїзм країні. Мілітарна окупація Афганістану мала бути в московському імперіяльному плані першим кроком до завоювання багатих нафтою країн Перської затоки, таким чином спаралізувати індустрію та технологію Західньої Європи.

Стратегічний план Москви відвертий: маючи трамплін Афганістан, опанувати Близький Схід, його нафтові поля й сирівці Африки, що є тотожне з неутралізацією, згл. сателітизацією Західньої Європи навіть без війни. Цей план Москва послідовно здійснює. Опанувавши В'єтнам, Камбоджу, Ляос, Москва має геостратегічну позицію на Індійському океані; будучи на Курілях, Сахаліні, Північній Ко-

реї, опановує вихідні позиції в Тихому океані, чому ще перешкоджає національний Китай, який має ключеве стратегічне положення, захищаючи Австралію, Малайзію, Індонезію.

Розвиток подій в Україні схрещується з визвольними процесами в Польщі й Афганістані. Сам факт нестабільності відносин в Російській імперії вже є позитивом для революційного становища в різних підбитих Москвою країнах. Факт поширення московської імперії означає одночасно поширення спротиву проти імперії й роздвінення її сили. Закон експансії є двосічний. У зростанні імперії є хронічні зародки її упадку з побільшуванням не кон'юнктурних, а природних її ворогів. Ідеї мита не платять. З того погляду форма боротьби генерального страйку окупаційного варіянту стає одним з реальних орієнтирів, не лише теоретичним дороговказом у перспективі-пляні стратегії революції. Розвіяння легенди про робітничо-селянську державу в зовнішньо-політичному аспекті має теж своє значення. Одночасне поєднання в одному фронті робітників, селян, професійної інтелігенції, зокрема студентства, свідчить про суцільний фронт нації.

Національна революція — це не тільки соціальна, але одночасно культурна, світоглядова, правних інститутів, релігійно-антибезбожницька-теїстична, економічна, етично-моральна. Імперія щораз більше виявляє свої слабости. Суть справи в тому, щоб не дати скріпитись імперії зовнішніми допомагами: продовжуванням економічних взаємин

Заходу і субвенціонуванням її агресії, рушійною силою якої є загарбницький дух російської нації й необхідність кожночасної її мобілізації на т. зв. оборону стану посідання все дальшим поширенням його, щоб кожночасний статус кво зберігати перед протинаступом. Суть не в загрозі для етнографічної Росії, але для кожночасних кордонів імперії, яка не матиме почуття «загрози» аж тоді, коли опанує увесь світ.

Природні союзники

З уваги на ключеве геополітичне положення, економічні багатства й особливо незламний революційний потенціал, систему вартостей й ідей оновлення та кількість населення України, в конвенції відновлення нашої державности сформується особливо приязні взаємини теперішніх сусідів імперії з Україною. На особливу увагу заслуговує Японія, якої значення завжди зростатиме й яка приязно ставиться до нашої визвольної боротьби. Приязними до нас є сьогодні нейтральні країни такі як Швеція. Туреччина — теж природний союзник України.

Латинсько-американські, численні азійські народи, африканські, ознайомившись з українською справою, ставляться прихильно до України, бо наш антиімперіялізм і антиколоніялізм для них є зрозумілий і близький. Якщо тільки розкрити суть СССР, як колоніяльної російської імперії, зразу ж здобувається їхню політичну дружбу.

Національний Китай важливий як держава з прикладним в Азії справедливим соціально-полі-

тичним устроєм, зі зрозумінням ваги української справи й як важливий стратегічний причілок вільного світу проти російської, а не лише червоно-китайської агресії в тому геополітичному просторі. Національний Китай потенційно послаблює червонокитайську агресію з погляду стихійного навалу китайських мас на чужі землі, бо соціальним реформаторством задовольняє потреби широких народніх мас. Національний Китай не є доцільно знецінювати, як силу, яка має дані посісти в тому чи іншому аспекті своїм національно-політичним і зокрема соціальним устроєм місце комуністичного ладу на континенті. Національні традиціоналістичні конфуціянські кількатисячолітні етичні й культурні вартості, що є питоменні для нації, і спосіб життя включно з ідеями Сун Ят-сена зударилися з накиненим китайському народові марксо-ленінізмом і маоїзмом. Наростаюча перемога китайського світу ідей на різних ділянках життя слідна уже сьогодні. Променовання національного Китаю на континент теж наявне.

СССР і Китай

У випадку збройного конфлікту СССР-Китай, ЗСА можуть зберігати деякий час нейтральну позицію, підтримуючи слабшу сторону й розраховуючи на вичерпання сил обох потуг, а бажаючи включитися в конфлікт у характері арбітра серед знесилених потуг. Проте ж така калькуляція в теперішню епоху була б здеактуалізована в обличчі модерних засобів ведення війни, які перевертають догори коренем старі формули ведення війни.

У гру входять внутрішні сили в обох потугах. У Китаї національно-визвольні антикомуністичні конфуціянські вартості разом з ідеями Сун Ят-сена є основою національної організованої сили. З підтримкою Тайвану вони можуть відсувати комуністичні сили і згодом включитися у процес боротьби проти російського загарбника. Вони вже послаблюють маоїзм, марксо-ленінізм, як тиск національної стихії. Це об'єктивно сприяє зростанню національних оригінальних китайських традиційних сил, які, скорегувавши свою соціальну програму в стилі аграрної чи індустріальної реформи, усунули в Тайвані базу соціального невдоволення й добилися найвищої — поруч Японії — життєвої стопи в Азії та стали революційною потенційною силою також на континенті. Не треба виключати, що обі організовані пекінські й національно-китайські сили певний час можуть рівнобіжно відбивати російського наїзника, при виграванні з боку ЗСА й розрахунку на скріплення національних сил і їхню остаточну перемогу. Як некомуністичні і демократичні національні сили в перспективі будуть менше загрозливі для ЗСА й Європи, ніж агресивні комуністичні сили. Слід також враховувати ролю східних туркестанців, монголів, тибетців, манджурців і інших не-китайців, які прагнуть самостійності.

Наша постава в евентуальному збройному конфлікті між СССР і Китаєм

Усякий конфлікт з російською імперією, в тому теж з Китаєм, є в нашому інтересі. Проте ж це не

означає, що ворог нашого ворога є нашим приятелем, як засвідчив це досвід з нацистською Німеччиною. Україна й інші поневолені нації не збираються й ніколи не будуть обороняти імперію, а навпаки, будуть її валити за всяких умов й у всяких ситуаціях. У боротьбі проти імперії ОУН буде творити окрему незалежну суверенну силу з революційно-визвольними організаціями інших поневолених народів АБН, яка то сила відограватиме вирішальну роллю в зударі імперії з її зовнішніми ворогами. Наша концепція — це ОУН-УПА часів Другої світової війни. УПА буде творитися теж в Сибірі й у пляні АБН мобілізуватиме інші повстанчі формації поневолених народів. ОУН-УПА будуть теж усвідомляти Китай, що Україна не буде воювати за втримання московської імперії, а за її розвал. Хто респектує право України, як нації, національної української держави — суверенної, соборної і від нікого незалежної — той тим самим визначає своє відношення до України.

Наше відношення до кожного ворога Росії зумовлене його відношенням до УССДержави й розвалу імперії та відновлення незалежних держав на її руїнах. Боротьба між Росією й Китаєм не йде, зрештою, за російські чи китайські території, бо ці т. зв. спірні території не є ані російські ні китайські, але землі автохтонів, що від віків там живуть. Війна між Китаєм і Росією не буде регіонально обмежена, але буде поширена на інші континенти. Проте ж не є виключене й порозуміння, за певних умов, між Росією і червоним Китаєм на випадок безпо-

середньої загрози війни. ЗСА бажатимуть вигорати каштани з вогню чужими руками й як третя потуга будуть старатися не допустити до остаточної перемоги однієї чи другої потуги, але вирішальний голос матиме фронт поневолених націй на чолі з Україною. Російська імперія є в оточенні Японії, Китаю, НАТО і комплексу поневолених народів, що є вибуховою силою в середині, що остаточно вирішить розвал імперії. Отже поневолені народи — це вирішальний чинник на світово-політичній мапі, як альтернатива до термоядерної війни, бо з середини розвалює тюрму народів і людей. Беручи генерально, світ наближається до збройного зудару з Росією-імперією і теж на цю можливість нам треба бути готовими, як також на евентуальність двофронтної війни, хоча історія не повторяється. Світова ситуація розгортається корисно для нашої визвольної справи.

Постанови

Маніфест ОУН з 1940 р. й концепція АБН

а) Маніфест Організації Українських Націоналістів (ОУН) з грудня 1940 р. поклав ідейно-програмні основи під концепцію Антибольшевицького Бльоку Народів, напередодні зудару двох найбільше жорстоких імперіялізмів і тоталітаризмів. Своїм змістом цей маніфест, що був викликом української нації одночасно Росії й Німеччині, зобов'язує ОУН посьогодні.

б) Найтривалішими союзниками є ті народи, яких життєвий національний інтерес, їхнє існування і визволення, нерозривно пов'язане й узалежене від спільного фронту з народами, які перебувають в такому самому політичному становищі й не мають іншої альтернативи визволення як спільні революційні зусилля, спільну визвольну-революційну боротьбу. У нашому випадку це в першу чергу поневолені в ССРСР нації й сателітні країни, хоча їхній міжнародно-правний статус створює ілюзію нібито кращої змоги визволитися, не зважаючи на те, що практика з ЧССР і Угорщиною цьому заперечила.

в) Наша тривала співпраця з сусідами України й іншими народами можлива лише за умов респектування не лише ідеї суверенітету української нації, але й її соборности, тобто етнографічного принципу розмежування прикордонних територій. «Приязнь» не може бути окуплена ніякою етнографічною українською територією, яка не перестала бути українською навіть тоді, коли з неї насильно виселено українське населення (наприклад Лемківщина) й насаджено чужих колонізаторів. Крим є інтегральною територією України з правом повороту на неї татарського населення, силою виселеного Москвою, якому будуть забезпечені усі права меншин в українській державі.

г) Без практичного значення є міжнародно-правний статус балтицьких країн, який цілком не зупиняє москалів від десяткування цих народів і систематичного зведення їх до меншости в їхній

власній батьківщині. Немає також ніякого значення у визвольній боротьбі міжнародно-правний статус УССР і БССР як членів-основників ОН. Ніякі міжнародні статуси не мають жодного значення для московського окупанта. Вирішує виключно сила, спільний фронт поневолених націй без особливого розрахунку на «упривілейований» той чи інший міжнародний статус, який радше комплікує боротьбу, створюючи неоправдану ілюзію існування кращих даних на визволення окремих народів.

г) Усяке сподівання на сепаратне, ізольоване визволення поневоленого народу з комплексу російської імперії — це обманливе сподівання й нерезальна визвольна концепція окремого народу, якому назустріч збройною допомогою Захід не піде, як показали приклади минулого. Американський уряд фактично у кожному випадку давав згоду на окупацію москалями відносних народів (берлінський мур, Угорщина, ЧССР), як також на поділ живих організмів народів (Корея, В'єтнам, Німеччина). Захід ніколи не витягнув і не витягне консеквенцій з потоптаних москалями договорів, хіба лише тоді, коли прийде «казус беллі» в обороні вже його власного існування. Де лежать ці межі, не є визначено.

д) Маніфест ОУН з 1940 р. та офіціоз фронту поневолених націй «Наш Фронт» з 1941 р., виданий різними мовами, а згодом Конференція Поневолених Народів, заініційована ОУН-УПА 1943 р. в Україні зі створенням Комітету поневолених народів для спільної боротьби проти окупантів — Росії й Німеччини, з закликом до народів поневолених на-

ціонал-соціалістичною Німеччиною в Центральній і Західній Європі створити одночасно спільний фронт проти обох імперіялізмів, були далекоюсяжним договороказом для світу, щоб рятуватися також перед большевизмом.

е) ОУН-УПА-УГВР, продовжуючи політичну лінію Українського Державного Правління (УДП) мобілізації протимперіялістичних сил укладаючи договір співпраці з генеральним штабом мадярської армії, елімінували мадярів з протиукраїнської боротьби й їх співпраці з німцями проти України, створюючи на мадярсько-українському відтинку приязні антиросійські й антинімецькі взаємини. Подібно було на польському відтинку (ВіН — Вольносьць і Неподлеглосьць).

У 1945 р. ОУН простягає руку для співпраці проти Росії болгарам, словакам, чехам, хорватам й іншим, вбачаючи незмінно велику загрозу для поневолених народів і всього волелюбного світу від большевизму, підбудованого Заходом до великої воєнної машини з новими відданими йому країнами включно з економічним потенціалом Східньої Німеччини, Польщі, ЧСР й інших країн, окупованих москалями.

е) Передбачаючи загрозу для своєї імперії від повстанчої концепції ОУН, Росія укладає 1947 р. пакт трьох держав — ССРСР, ЧСР, червоної Польщі для ліквідації збройної боротьби ОУН-УПА-УГВР.

Тому, що Захід у той час відмавився підтримати повстанські революційно-визвольні сили Украї-

ни, Литви, Білорусії, Туркестану, Польщі й інших народів, світ стоїть тепер перед примарою атомового голокосту.

ж) ОУН продовжує незмінно в світовому розмірі на міжнародньому форумі змаг за перемогу її концепцій визволення і збереження світу від російського рабства і тиранії та атомового голокосту. Ця боротьба двох протиставних концепцій — національної держави й імперії, детанту й політики визволення, в оперті на революційно-визвольні сили України й інших націй провадиться на форумі прилюдної думки вільного світу та серед урядових і законодавчих чинників різних країн і континентів світу. Носієм цього змагу є також уся самостійницька еміграція у різних формах її дії включно з масовими акціями й на всіх відтинках її праці. Спільній меті нації служить також українська самостійницька наука, українське студентство, робітництво, весь патріотичний український загаль у діяспорі.

Участь на урядових і законодавчих посадах українців — громадян деяких західніх держав, скріплює також зрозуміння ваги української справи.

з) Важливим форумом приєднання прихильників для нашої визвольної концепції у площині прилюдної думки волелюбних народів, а також урядових чи законодавчих чинників різних держав є Світова Антикомуністична Ліга (ВАКЛ), в якій, після довготривалих наших зусиль, перемогла концепція ОУН стосовно Російської імперії. Вона включена в основний закон ВАКЛ, її Хартію.

Факт перенесення української визвольної справи з кабінетних дебат вузького кола урядовців на світовий форум бою, явного, відвертого проти стереотипних формул про необхідність збереження Російської імперії в «злібералізованій» формі, що є протиріччям у собі, це *новий* чинник в українській зовнішній політиці й є її модернізацією з угляданням ролі масових засобів комунікації.

Важливе значення має наша акція на міжнародних конференціях типу перегляду виконання Гельсінських домовлень при комбінації дипломатичних зусиль з демонстративними виступами й мобілізацією масових засобів інформації, як також в Об'єднаних Націях, які необхідно далі використовувати для атаки на окупанта і розкриття його імперіального обличчя народобивці.

Необхідна активізація й реорганізація Європейської Ради Свободи, її поповнення новими західно-європейськими антикомуністичними діячами й організаціями.

и) Особливо важливе значення у зовнішньополітичній діяльності мають відклик і опертя на крайову боротьбу, масові протиросійські й протибольшевицькі акції у вільному світі, які є доказом сили даної ідеї, за якою йдуть широкі кола суспільства, і є доказом безкомпромісовости не лише лідерів боротьби, але й народних мас. Зокрема акції молодого покоління доводять невмирущість ідей української нації усіх поколінь в боротьбі проти російського імперіалізму.

Напрямні української зовнішньополітичної діяльності

1) У центрі нашої міжнародної політичної діяльності завжди мусить стояти Українська Самостійна Соборна Держава через розвал російської імперії. Цього принципу ніколи не вільно розводнювати приемливими для західних детантських чинників гаслами, паліативами, сурогатами. Вимога Української Самостійної Соборної Держави не може бути підмінювана ніякими гуманітарними, «популярними» гаслами й ідейками. Наша дія не сміє провадитись за т. зв. людські права, що є ідентичними з правами індивіда у власній державі. Права людини-індивіда поневоленого народу ніколи не є тотожні з правами члена поневолюючої нації. «В своїй хаті своя правда і сила і воля» — Т. Шевченко.

Революційна національно-визвольна організація бореться завжди за національну незалежність, як передумову здійснення усіх похідних з цього прав, а в тому т. зв. людських прав, тобто прав і засадничих свобод одиниці.

2) Початковий етап акцій у захист політв'язнів розгортався під гаслом за людські права і висунання поодиноких осіб у центр уваги. VI Великий Збір наголошує, що наші акції завжди мусять провадитись за УССД і за розвал російської імперії й під гаслом «За Українську Національно-Визвольну Революцію». Оборона політичних в'язнів це складовий елемент в цій акції. Як довго провадиться боротьба за державність, так довго будуть політичні в'язні. Проблема в'язнів це особливе завдан-

ня також для гуманітарних і червоно-хресних організацій типу Амнести Інтернешенел, Червоного Хреста, Міжнародної Комісії Юристів, харитативних і громадських організацій, Комісій прав людини при ОН, при Європейській Раді в Страсбургу і т. п., та дії рівнож там. Революційна Організація має ставити в центр уваги державу і розвал імперії революційними шляхами!

ОУН може відкликатися до новіших елементів міжнародного права, декларацій і резолюцій ОН про розвал імперій, про легальність збройної допомоги поневоленим народам у боротьбі проти колоніального ярма, до Женевської Конвенції про зрівняння прав полонених повстанських армій з полоненими регулярних армій, до закону Конгресу ЗСА 80-96 з липня 1959 про Поневолені Нації за розвал Російської імперії, а комплекс гуманітаризму залишити зокрема за організаціями, які себе виключають гуманітарними декларують.

ОУН не апелює і від окупанта не просить помилування

3) Ставлячи в центрі уваги боротьбу за УССД і розвал Російської імперії та революційний і збройний шлях боротьби, треба висувати вимогу звільнення полонених бійців ОУН-УПА, добиватися суцільної легалізації новим міжнародним правом з боку вільного світу збройної й революційної боротьби українського поневоленого народу проти колоніального ярма та міжнародно-правної оборони революціонерів — борців за визволення. В обличчі

факту, що західні держави (і не лише ССРСР) ведуть офіційні переговори, визнаючи легальними речниками народів представництва революційних, повстанських формацій африканських, азійських чи латинсько-американських народів — таких самих прав вимагати для ОУН. І з цих позицій обороняти політв'язнів як речників боротьби за національну ідею, за розвал варварської колоніальної імперії.

4) Доказування непричетности до революційної національно-визвольної боротьби політичних в'язнів націоналістів-революціонерів ОУН-УПА і вказування на них, як лише на в'язнів сумління, а не революційного чину, — виключає найважливішу категорію в'язнів, які вибрали революційний шлях визволення. Висування лише в'язнів сумління, яких ідейности і жертвенности зовсім не применшуємо, демобілізувало б борців революційного чину, створюючи враження знецінювання їхнього революційного шляху у користь боротьби з позицій конституції, чи Гельсінських домовлень, що їх співтворив і спотворив окупант. Саме в осередок нашої боротьби за в'язнів ставити в'язнів революційного чину, зброї, членів ОУН і УПА.

Право на самостійність нації це найвище право, збройна й революційна боротьба за його здійснення найбільш легальна з погляду Божого, природнього й нових елементів міжнародного права.

Треба відкрити бій за прилюдне визнання урядами й громадською думкою Заходу цього найбільш справедливого права на збройну визвольну революційну боротьбу проти колоніального російського яр-

ма та захисту з цих позицій політв'язнів-революціонерів.

5) Генеральна напрямна нашої дії на цьому відтинку, — довести до міжнародно-правного визнання легальною революційно-визвольну й збройну боротьбу України й інших поневолених націй проти Московії й допомогу їй з боку вільних націй світу, як це вже є схвалено в окремих випадках на форумі ОН.

6) Окреслювати збройну боротьбу чи технічно-революційні акти поневолених народів проти російського окупанта як терористичні дії, а їх революціонерів-воїнів, як терористів, є наявною провокацією окупанта і його спільників.

Підметом і носієм системи терору є поневолювач, а не поневолені народи, що їхню національно-визвольну боротьбу здавлює російський окупант збройним насиллям, геноцидом, голодовою облогою, запроторенням мільйонів у концтабори, вимордуванням десятків мільйонів.

Міжнародне право, — яке цей стан терору, як засобу уярмлення націй, визнає легальним і одночасно міжнародно-правно визнає насильно створену російську імперіальну конструкцію під назвою т. зв. ССРСР, що є найбрутальнішою імперіально-колоніальною державою усіх часів і народів, — у нашій оцінці це не є ніяке право, а чисте беззаконня, право «легалізованого» голокосту. Такому міжнародньому праву готовлять кінець поневолені народи у всьому світі.

Нове міжнародне право, творене поневоленими народами, є праведним законом, є справедливістю. В обличчі цього праведного закону (Шевченко) визвольні героїчні чини поневоленого народу проти поневолювача, є справедливі, є боротьбою зі злочинним, зі злочинством.

Виконання вироків на тиранах і їх вислужниках, на народовбивцях героями поневолених народів є виконанням присудів справедливості, Божої карі й суду поневолених на поневолювачах.

7) VI Великий Збір ОУН заявляє свою повну підтримку всім поневоленим народам, зокрема хороброму афганському народові, а також польському народові в його визвольній боротьбі проти російського окупанта і його системи панування — комунізму з усіма терористичними складниками. Це значить компартією, апаратом т. зв. безпеки, етатизмом, тоталітаризмом і т. п.

ОУН підтримує суспільний рух «Солідарности», сподіючися, що він не буде обмежуватися до захисту виключно інтересів робітництва, але буде виступати в обороні всієї нації, спираючися на християнських і національних засадах, а зокрема респектуватиме права українського народу на суверенність і соборність та оборонятиме права українців та інших національних груп у Польщі. Рух цей у деякому відношенні наслідуює елементи всеобіймаючого українського національно-визвольного руху, який систематично від десятиріч стосується в Україні, в концтаборах і поза ними.

ОУН підтримує зокрема заклик «Солідарности» до робітництва й народів російської імперіяльної сфери панування до участі у спільній боротьбі за незалежність, волю й соціальну справедливість; це є проповідувана ОУН від сорока років концепція визволення уярмлених народів з-під ярма поневолювачів, тобто німецьких нацистів чи російських шовіністів-загарбників усіх барв. ВЗ ОУН радий, що ідея спільної визвольної боротьби знаходить зрозуміння в польському народі.

Український нарід закликає черговий раз польський нарід до спільної боротьби за незалежність і волю на засаді взаємовизнання державного суверенітету і включення усіх етнографічних земель у національну державу кожного народу.

ОУН не співпрацює з тими організаціями сусідів України, які претендують на українські етнографічні землі, не визнаючи засади соборности України.

Сугестії західнім державам

1) Для успішного ведення психологічної війни є необхідно, щоб ОУН і іншим національно-визвольним рухам дати до диспозиції модерні засоби масової комунікації й інші заавансовані засоби технології й електроніки, зокрема поставлення власної радіостанції ОУН близько кордонів імперії, особливо близько окупованої України й комплексу імперії з Афганістаном включно — є найбільше необхідне.

Зміст політичної війни мусить бути визначуваний виключно чинниками ОУН.

2) Створити Світову Академію Свободи ім. Вашингтона і Шевченка як протиставлення Університетові Льюмбю в Москві, центрові терористичного вишколу міжнародних терористів і комуністичних диверсантів. Ця Академія Свободи мала б за мету: студії питомених властивостей націй у ССРСР, їх культурних цінностей, політичних прагнень, економічного потенціалу, студії й розпрацювання стратегії революційно-визвольної боротьби, повстанчої й партизанської стратегії, як альтернативи до тероядерної війни й світової війни взагалі, студії можливості перенесення війни на територію окупанта тобто підтримки національно-визвольних революцій.

3) Створити при НАТО або Пентагоні Департамент Повстанчої війни з одночасним створенням при Воєнних Академіях факультету Повстанської Війни.

4) Добиватися, щоб уряди західніх держав проголосили Велику Хартію Незалежності націй поневолених у російській імперії, Маніфест волі й незалежності, ідею розвалу Російської імперії усіх форм, щоб здійснення її стало метою закордонної політики ЗСА, інтегральним її компонентом супроти ССРСР — Російської імперії.

Ця Хартія мала б бути політичною базою співпраці поневолених націй з вільними націями світу.

5) Рекомендувати урядам країн з численною різнонаціональною еміграцією, щоб організували військові частини, складені з однонаціональних груп

у різних країнах, якщо йдеться про еміграції з країн уярмлених в ССРСР і його сателітах. Однонаціональні військові формації — при правильній визвольній концепції — будуть притягаючою силою для повстанських формацій уярмлених націй, яким вони будуть допоміжні у визвольно-революційній війні, чи стануть їх складовою частиною.

Українські збройні сили, творені на чужині, мусять бути підпорядковані українському командуванню при політичній співпраці з українською революційно-визвольною формацією.

При існуючій обов'язковій військовій службі у критичних моментах допоміжні однонаціональні формації є корисніші й доцільніші для нації, яка визволяється. Втрати української нації у війні в армії імперії були завжди без порівняння більші, ніж втрати в українській визвольній повстанській армії.

Зудар, якому світ йде назустріч, мусять бути перетворений на визвольну війну волелюбного світу й поневолених націй проти імперіялістично-загарбницької війни російського народу. Нашу політичну концепцію вільний світ мусять прийняти за свою власну, якщо він має бути переможним. Імперіялістична війна мусять бути перетворена на визвольну, якщо людство має врятуватися від знищення.

Найближчі завдання

1) Старатися про створення у зв'язку з Афганістаном осередків психологічної війни ОУН-АБН для радіопересилань до бійців советської армії, по-

ширювання листівок, інфільтрації в середину імперії й армії ССРСР і його сателітів, допомоги технічними засобами повстанцям. Обсяг дії цих осередків психологічної війни:

Центр уваги — Україна з відгалуженнями:

- а) Корея чи Японія — на Сибір,
- б) Афганістан, Близький Схід і Африка з Єгипту,
- в) Латинська Америка, зокрема Куба.

2) Якнайширше розпропагувати методи й форми боротьби польського народу в країнах уярмлених у ССРСР і інших сателітних країнах через ОУН-АБН, щоб показати різні форми революційної боротьби, головно методи опанування страйкуючими заводів і фабрик, що комплікує окупантові збройно інтервенювати. Легше здушувати демонстрації мас на вулицях, де теж легко стосувати провокації КГБ.

3) Подбати про наші представництва у Вашингтоні, Токіо, Каїро.

4) Видавати й пересилати за залізну заслону під фірмою ОУН і АБН періодик українською і російською мовами.

5) Робити серйозні заходи перед урядом ЗСА стосовно зміни політики детанту й практичних заходів допомоги нашій дії, наприклад, вможливлення ОУН-АБН створення центру чи скріплення політично-психологічної війни за технічною допомогою компетентних для цього чинників, при визначенні нашого політичного змісту.

Робити натиск на практичну підтримку нашій визвольній акції через включення в Голос Амери-

ки і Свободу інших людей і зміни змісту концепції досі пропорованої. Добиватися власної радіовисильні, щоб політично й технічно було можливим створити незалежний центр психологічної війни ОУН.

6) Постійно виготовляти відповідні звернення й матеріали від Проводу ОУН і ЦК АБН з приводу подій в Афганістані, Польщі, Литві, Грузії чи серед інших поневолених народів російською і їхніми рідними мовами для дії й поширення їх у СРСР, а теж у сателітних країнах болгарською, словацькою, чеською, мадярською та іншими мовами. Дати напрямні для солідарної дії. Виготовити окремі звернення до мохаммеданських народів.

7) Не випускати з нашої уваги африканських народів заатакованих Москвою, Кубою, «ДДР», болгарськими комуністами, а також кубинського народу. До такої акції залучити наших нових прихильників у вільному світі і інші національні групи, чи й наших українських симпатиків, у тому таких, що знають російську мову.

8) Ініціювати й розгортати акції в обороні України проти російського імперіялізму, проти русифікації, проти народовбивства, в обороні українських політичних в'язнів, ангажуючи до них весь актив і ОУВФронту, якнайширші кола громадянства й еміграції поневолених народів.

9) ОУН закликає українську громадськість у вільному світі докласти всіх зусиль, щоб у відзначенні заслуг Юрка Шухевича супроти волелюбних людей і народів, — як оборонця вічних вартостей

Людини й Нації в універсальному відношенні — вірності Сина Батькові і його шляхетним ідеалам, не зважаючи на нелюдські переслідування, страждання й тортури, — вільні нації світу надали йому своє державне громадянство у сорокову річницю Української Повстанської Армії (УПА) під командуванням генерала Романа Шухевича — Тараса Чупринки.

10) Необхідно скріпити зовнішньо-політичні акції українських жіночих організацій серед жіночих організацій вільних народів світу, щоб вони теж захищали нашу визвольну концепцію й мету нашої визвольної боротьби, а також розгортали співпрацю наших жіночих організацій з аналогічними жіночими організаціями еміграцій поневолених народів.

11) ВЗ ОУН висловлює своє обурення й рішуче відкидає інспіровані Москвою наклепи деяких американських чинників на ОУН і УПА, як буцім то терористичні формації, які мали б коляборувати з нацистами під час Другої світової війни. ОУН, як всеукраїнський революційний національно-визвольний рух і УПА, як всеукраїнська революційно-визвольна армія — провадили визвольну війну за Українську Самостійну Соборну Державу на кількох фронтах, зокрема проти націонал-соціалістичної Німеччини й большевицької Росії, жорстоких окупантів України. Інспіроване Москвою зганьблення ОУН-УПА має метою позбавити Захід найважливішого союзника у можливій протибольшевицькій боротьбі.

ОУН засуджує вживання советських свідків і документів у судових розправах у ЗСА проти українців та звертає увагу американських чинників, що ці свідки та згодна документація це явне фальшування з боку КГБ правди, щоби брехнею, клеветами й інсинуаціями обплюгавити революційно-визвольну боротьбу ОУН і перешкодити сьогодні у співпраці волелюбних західніх демократичних кіл з революційною ОУН, яка своєю безкомпромісовою протибольшевицькою дією, мобілізує українську п'ятдесятмільйонову націю й інші поневолені Москвою нації у спільному фронті за розвал московської імперії й знищення комуністичної тоталітарної народовбивчої системи.

Осінь, 1981.

ПОСТАНОВИ В СПРАВАХ КУЛЬТУРИ

1. Вступні ствердження

1. Кожна нація є індивідуальністю зі своїми біологічними, психічними та світоглядовими властивостями характеру, які віддзеркалюють себе у культурі народу.

Кожен нарід має свій початок від народження, від первопочину свого формування; має свої шляхи розвитку, свій власний досвід життя, який завершується його ідеалами життя і знаходить відбитку в його духовій творчості, в його віруваннях і звичаях, у його мистецтві, в його соціальному устрої та у формах матеріяльних проявів життя, що в цілості характеризує його світогляд.

Беручи до уваги усі елементи змісту та стилю життя народу, витвореного ним від самих початків його існування, постійно удосконалюваного, називаємо культурою.

2. Українська культура належить до найстарших хліборобських і найсамобутніших культур Європи, зформована від часів палеоліту, впродовж неоліту, бронзової й залізної доби аж до історичних часів життя української нації. Вона, збережена українським народом, свідчить про історію його розвитку і безперервності його існування як автохтона земель, що їх тепер називаємо Україною, поставленою на межі двох світів, Європи й Азії.

3. Український нарід є в стані поневолення московським народом на всіх територіях України, бо посередньо поневолює й ті частини народу, тери-

торія яких прилучена до Польської, Чехо-Словацької та Румунської держав.

4. Московський нарід формувався на субстраті угрофінських племен, що зберегли мисливський характер культури від палеоліту впродовж десяти тисяч років існування на широких теренах північного сходу Європи від Уралу до Скандинавського півострова і Балтицького моря, у межиріччі Волги та Ками. Прабатьківщиною тих племен були терени Сибіру в околиці ріки Об.

5. Предки московського народу були колонізовані слов'янськими племенами, які розплилися в морі автохтонів і перейняли їх тубільну культуру, їх соціальний стиль життя і світогляд.

6. Імперія Київської Русі адміністративними засобами, використовуючи острови слов'янських поселень на просторах угро-фінських і балтицьких народів Північно-східньої Європи, мовно поступово ослов'янізувала їх, не маючи спромоги змінити їх характеру й культури.

7. Розгромлена татарським наїздом українська держава Київської Русі дала нагоду зформуватися московській нації й державі на базі угро-фінських народів та їх мисливської культури, їх соціального устрою, економічної системи, підсиленої впливом татарського етносу в новоствореній московській нарід з монгольською державною системою правління.

8. В умовах геополітичних обставин, московському народові вдалося розбудувати державну силу, яка особливою жорстокістю поширила свою владу

далеко поза свої етнографічні межі в Європі та в Азії. Шлях від Івана Грозного до Леніна і Сталіна аж до наших днів включно вкритий найжорстокішим народовбивством, що не має рівного в історії людства.

9. Останньою формою московського державного життя від самого верху до самих низів і основ є традиційна система московської раси — община, яка дуже подібна до засад комунізму, ліквідації приватної власності й узалежнення одиниці, кожної індивідуальності від волі диктатора імперії, хана, царя, першого секретаря партії.

10. У цій системі, через підкорення й узалежнення одиниці, відбувається також нищення і підкорення націй. Українська нація у висліді традицій її культури та структури її характеру виявляє риси високого індивідуалізму, приватної власності, створеної на основі праці власних рук і ума, високої моралі, спертої на ідеалах віри у закони, дані Творцем, які відрізняють зло від добра і ставлять моральні цінності над особисті інтереси.

11. Перевівши ряд засобів фізичного геноциду над українським народом, засобами голоду, вбивства, заслання поза українські землі в концентраційні табори, на примусові праці, московський окупант для опанування матеріальних ресурсів та проведення своїх імперських принципів світової революції, опанування світу, змагає збагатити свою біологічну силу, без якої заміри не мають фізичної підстави реалізації.

12. На цьому етапі росту московської імперії винула нова тактика щодо поневолених народів. Етноцид біологічний звужено до мозку народів, до тих особистостей, що намагаються зберегти національну, культурну і державницьку пам'ять народу, або її підтримують чи стараються своїм словом і чином поширювати.

13. Для широких мас, потрібних для розбудови імперії, її продуктивних сил хліборобства, індустрії, будівництва, транспорту, війська та адміністрації поставлено ідеологічно-культурного характеру перевихклі. Мета цього перевихкolu — омосковлення Москвою гноблених народів імперії.

14. Омосковлення провадиться такими шляхами й засобами ідеології комунізму: Культури всіх народів, крім московського, в своєму минулому до революції — були буржуазними. Усі традиції цих культур — це в більшості випадків пережитки, що стоять на перешкоді інтернаціональної солідарності пролетаріату, перешкоджають будувати комунізм, будувати нову пролетарську культуру, а з нею нову інтернаціональну спільноту — советський народ. Усі народи ССРСР матимуть обов'язок визнати московську культуру найбільше пролетарською, «найрозвиненішою» й на її зразках розвивати свої культури. Усі завойовування московської імперії — явище «найпрогресивніше» в розвитку людства, а в першу чергу «визволення» (підбитих) Москвою народів і, рівночасно, всі спротиви в цьому напрямі — це реакція віджилих сил, що діють проти розвитку комунізму, або є дією закордонної агентури.

Таке формулювання відноситься в першу чергу щодо культури, якщо вона стає на захист правди свого народу.

15. Мова кожного гнобленого народу «розвивається й удосконалюється» лише тоді, коли вона наближається до мови «міжнародного спілкування батьківщини» усіх народів ССРСР, до мови російської. Остаточною метою «розвитку» національних мов є так наблизитися до московської, щоб остаточно «злитися» з нею. Це, просто кажучи, лінгвоцид, що є одною з основних форм асиміляції.

16. Другим відтинком асиміляційної політики є етноцид. Його стосує Москва на відтинку культури поборокуванням релігії поневолених народів, що зберігає їх духове життя та основу їх ідеалістичного світогляду. Інструментом на відтинку боротьби з релігією є атеїзм. Від самого початку існування большевицької системи нищення народів, їх самотності, атеїзм був московською зброєю. Для цього служить школа на всіх ступнях розвитку людини, мистецтво, література, театр, кіно, телебачення, преса і т. п.

Щоб затерти пам'ять віри поневоленого народу, окупант нищить пам'ятки архітектури: церкви, релігійне мистецтво, а навіть всі стилі в мистецтві, що мали зв'язок із національними традиціями народу.

До віджилих і відсталих традицій приречено обряди звичаїв весільних, похоронних, зв'язаних з Різдом Христовим і Великоднем. Їх ліквідовано лише тому, що в московській культурі їх не було, або виповнено новим атеїстичним змістом.

Боротьба з релігією — це боротьба з етичними й моральними засадами вільної людини, що має власну оцінку добра і зла, вироблену високою культурою народу, що вирізняла українську націю в доісторичну й історичну добу, засвідчену опінією хронік наших сусідів греків, і в часі антської державности та в часі Київської Русі-України, закріплені в законах «Руської правди» і в тогочасній літературі українського християнства. Все це заперечувало московську етику і мораль розбійника-мисливця та його пролетарські основи культури.

2. Методи московського наступу в ділянці культури

1. Методу етноциду окупант провадить засобами марксистської науки. Ця антинаука визначає готову мету, до якої діалектичною метою спрямовує усі факти. Вона відкидає індивідуальний і своєрідний розвиток народів, а визначає їх розвиток виключно за схемою діалектично-матеріалістичної методи, яка всім народам накидає однаковий розвиток матеріальної, соціальної й духової культури.

2. Українському, білоруському і московському народам накидає спільний корінь походження із «древньо-руської народности» Київської імперії, відмовляючи їм окреме формування на своїх територіях у доісторичну добу, а навіть у добу антив і Київської Русі-України. Диктована Москвою наука антропології, археології та історії закриває минуле українського народу, визначаючи його появу в п'ятнадцятому або шістнадцятому століттях.

Так скоротивши минуле української нації, Переяславську угоду Хмельницького вважає бажанням українського народу відновити єдність «древньо-руської народности», яка ніби існувала в Київській імперії на всіх її територіях однорідна.

3. Московська наука в Україні, писана українською мовою, а також уже московською, всі сили спрямовує всупереч фактів, що «злиття націй» — це «природний процес» зближення і зливання культур слов'янських народів, а з ними також інших, у «советський народ», що є тотожним по мові та культурі з московським.

Московська наука говорить про неминучий історичний процес «злиття націй» тому, що не нації творять держави, а держави формують нації й «советський народ» — це природний продукт держави народів СРСР на етапі їх злиття.

4. Література в московській імперії є засобом пропаганди для звеличання будови комунізму — економічної та духової сили держави. Література має виховувати почуття вірности та відданости імперії. Позитивний герой у літературному творі той, що вірно служить імперії. Негативний герой тільки той, що не вкочається в її плани, не реалізує їх.

Форма советської літератури українською мовою позбавлена справжнього мистецтва. Таланти більшости заангажованих письменників зведені до ролі виконавців плянів Москви на вбивство почувань і мозку українського народу. Ця форма — це примітивний натуралізм, що його офіційно називають со-

ціалістичним реалізмом. Поза межі пропаганди ця література не вийшла.

5. До тієї мети спрямоване й образотворче мистецтво. Засобами соціалістичного реалізму окупанти пропагують своє панування, як розквіт життя народів ССРСР. Мистець не показує дійсності, ані свого власного відчуття й розуміння життя, не дає власного змісту й форми творчості, а пропагує мовою найширших мас будову комунізму — експлуатацію землі й людини поневолених народів. Рівночасно література і мистецтво стоять на першій лінії ширення постанови «злиття націй» — тичинівське гасло — «чуття одної людини».

6. Подібне завдання стоїть перед музикою, театром, балетом, кіном, телевізійними передачами та радіопередачами, газетами і книжкою.

Українська музика офіційно творена під впливами московської. В офіційних виявах уподібнена до московської. Творять її, крім заангажованих українських композиторів, найчастіше імпортовані в Україну москалі й чужинці, що не мають ніяких зв'язків з українськими традиціями та культурою народу, для якого творять.

Намагання відв'язатися від московських зразків у модерній музиці Івасюка закінчилося трагедією жакливого вбивства, як це сталося у минулому з генієм української музики Леонтовичем.

7. Ціле культурне життя так зформоване виповняє шкільні підручники та виховання шкіл у всіх «республіках» від дитячих садків до університетів.

На теренах УССР частинно у школах ще вживається українську мову, яку майже усунули в дитячих садках, в університетах та інститутах і в Академії наук, не кажучи вже про адміністрацію, що послуговується виключно московською мовою.

8. У тенденціях повної асиміляції московська адміністрація переслідує навіть власну пропаганду, друковану українською мовою, щоб на теренах українських земель і поселень поза УССР, примусити українців обмежитися виключно до московської мови. Наукові видання і видання призначені для репрезентації народів ССРСР друкуються переважно московською мовою.

9. Наближування культур поневолених народів до московської відбувається навіть у народньому мистецтві та у фолкльорі.

Орнамент московських народніх промислів перещеплюють із центрів Московщини як Палех, Мстера та Хохлома на українську територію, а зокрема на Дніпропетровщину. Їх розвивають під назвою петриківських орнаментів, якими тепер засмічують усі види не лише народнього мистецтва, а й книжкові видання, графічні оформлення книжки. При цьому треба відмітити, що петриківське мистецтво — це мистецтво московських поселенців, які занесли їх традицію із московських теренів їх походження.

10. Критика наукова, літературна та мистецька виконує службу цензури. На службі цензури працюють усі видавництва, монополізовані владою,

крізь щілини яких не може ввійти ніяка вільна думка, ніяка органічна творча форма мистецтва.

11. Українська вільна і справжня наука зведена до підпілля, подібно як література й усі форми мистецтва, що можуть виявлятися підпільно.

12. Не всі твори наших незалежних учених можуть бути виявлені та поширювані самвидавними шляхами. Літературні твори скоріше пробиваються на денне світло, але вони найчастіше дістаються дорогою ціною. Дуже часто ціною життя найцінніших для культури народу творців.

13. Образотворчі мистці влаштовують нелегальні виставки. Інформують себе й культурні кола про свої досягнення та досягнення за кордоном. Вони, як і письменники та інші нескорені вчені, нав'язують нитки традицій культури, перервані терором окупантів у всіх офіційних ділянках і заборонені продовжувати їх легально.

14. Ми віримо, що в музичній творчій лабораторії, як і в усіх інших ділянках культури існують твори гідні української культури. Українська нація висуває все нові оригінальні таланти і що найкращі не йдуть міняти їх на почесні ордени та премій-нагород окупантської місії антикультури.

15. Нав'язуючи до сказаного попередньо, стверджуємо, що українська нація незнищенна. Вона незнищенна біологічно й духово, отже також культурно. Нагадаймо шістдесяті роки, коли при маленькій тільки відлизі по смерті Сталіна, коли імперія тільки міняла форму кайдан, виринула потужна сила українського духа. Ліквідація україн-

ської культури та удари в нарід відновлені з новою силою з 1972 року, відновлені в науці, літературі та в усіх галузях мистецтва.

Існує безкомпромісова боротьба, що вимагає посяти, жертви в Україні. Ця боротьба мусить відбуватися в усіх вільних країнах світу, бо Москва має відкриті фронти поза її кордонами, а фронт нашої боротьби теж не може бути обмежений кордонами.

3. Стан поза межами ССРСР

1. Москва ніколи не обмежувалася боротьбою з українським народом тільки до території України та основної сили народу. Вона постійно старалася опанувати своїми впливами українську спільноту на всіх землях, де українська людина діє й працює для України.

2. Під гаслом культурного обміну при використуванні свобод країн вільного світу, Москва заливає його своїми виданнями zdeформованих сти-лево промислів.

У кожній країні вона має свої п'яті колони, свої книгарні, своїх людей у легальних і нелегальних організаціях. Має своїх симпатиків, що через марксистські симпатії на університетах усіх країн збирають московську пропаганду наукового, літературного та мистецького характеру. Їй дозволено заливати цілий світ своєю пресою, своїми засобами пропаганди, коли вона сама закрила свої кордони для інших.

3. У вільних країнах світу працювали й працюють московські емігранти, які залишилися вірни-

ми імперським традиціям Москви та її місії у світі без уваги на форму імперіялізму та його колір. Вони стали головним джерелом інформації у західньому світі щодо питань Сходу Європи, а зокрема щодо ССРСР. На більшості кафедр американських і європейських університетів вони створили московську школу історії, культури та народознавства ССРСР. Ця школа за половину століття встигла виховати дві генерації американських та європейських учених, витворила науку «советознавства», що посилює кадри політичних спеціалістів, кремлелогів, внутрішньої і зовнішньої політики ССРСР, а в тому національного питання, проблем культури, а в тому й української проблематики крізь московські окуляри.

Їхні впливи через союзницьку роллю Москви в двох світових війнах із Заходом витворили сентимент відносно московської наукової й культурної політики, яка готує дорогу Кремлеві у його широких і далекойдучих плянах.

4. Така дійсність має великий вплив на наукові й культурні кадри, що формуються на еміграції в країнах вільного світу. Маючи виховання «об'єктивної» науки, базованої на промосковських симпатіях і впливах марксистів, підкріпленої допоміжною літературою з ССРСР на кафедрах історичних та славістичних студій, молода українська людина, озброєна московськими джерелами, статистиками та тенденціями, починає думати в межах укритої й прихованої московської школи.

5. Появляються наукові центри, навіть з українськими висівками, фінансовані українськими патріотами, що розуміють роллю культури, а зокрема науки для ідентичности народу у діаспорі, які, завдяки вище поданим причинам, не виконують свого завдання.

6. Часто трапляються такі умови у чужих високих навчальних інституціях, що не кожному, навіть свідомому своєї наукової ролі, вистачає сили йти проти вітру чи ризикувати своїм становищем.

7. Існують факти, що справжню українську науку, яку продовжують чи підтримують наукові українські товариства, московська школа у вільному світі дискримінує й незалежну науку уважає аматорською, здекласованою, або відсталою (чи наукою колись професорів, тепер емеритів) без професорських кафедр. Таке становище було ставлене навіть до Грушевського.

8. Таке становище підтримують опортуністичні сили мінімалістів, які визволення України бачать у допомозі сил московської демократичної опозиції в ССРСР і на еміграції. Вони об'єднуються з тими культурними колами, що вийшли із промосковської наукової школи, щоб формувати опінію української спільноти, опановуючи наукові, культурні і виховні інституції. Їхнім завданням призвичаювати українську спільноту, що визволення України прийде не так власними силами і зброєю, а радше розмовами з московськими імперіялістами нового кольору.

У висліді цієї тактики вину за знищення українського народу, його культури і майна несе не московський нарід, а комуністична система, участь в якій поруч москалів узяти українці. Московський нарід, мовляв, теж мав голодовий голокост, мав теж знищену культуру й є поневоленим народом. Тому московська наука вчить українську, щоб українці калялися з москалями не лише за Катинь, але й за Бабин Яр, бо українці мали захищати своїх громадян.

З таких позицій українські наукові кола частини нашої спільноти пропагують спільний московсько-український фронт проти комунізму, закривають позиції справжнього ворога і відступають від основних вимог української нації на її право на державну незалежність, без федерацій з Москвою і плебісцитів.

9. У висліді такого стану втрачаються фронти боротьби за принципи нації, а в тім і за її культуру.

10. Опортуністичні кола та односторонні промосковської наукової школи не лише визнають УССР — українською державою, переємницею УНР, але теж московську офіційну культуру, продукowaną в УССР і переправлявану за кордон як українську культуру.

11. Не тільки в університетах, але навіть усюди там, де московська школа не повинна мати впливів, видаються хрестоматії, в яких, заангажовані письменники на службу духового вбивства наро-

ду в Україні, вбивають також українську молодь у країнах вільного світу.

12. Українська наука досі не дала у вільному світі історії українського народу від часів упадку української державности в роках 1917-1921 і на тих роках спинилася, ніби український нарід перестав творити історію. Виходить, що не було УВО, не було ОУН, не було державности, відновленої 30 червня 1941 й УПА та її десятирічної боротьби і дальших змагань. І це є в тому часі, коли московська наука в Україні пожовтневій історії України та її культурі присвячує більше місця, ніж усій історії народу й культурі за тисячі років існування.

4. Завдання на фронті культури поневоленої нації в боротьбі за визволення

1. Ми повинні сприяти розвиткові катакомбного християнства як основи ідеалістичного світогляду, як джерелові моральної та етичної сили народу. Елементи християнського світогляду сплелися тісно зі світоглядом української нації, виявом чого є її культура.

2. Ми підтримували й будемо підтримувати помісність Українських Церков і їхню незалежність від держави та їхнє патріярше завершення.

3. Уважаємо християнство важливим джерелом духового життя і традицій української культури. Дбатимемо про національний характер Церков, їх обряду, мови, стилів церковного мистецтва, архітектури, малярства й музики.

4. Важливим чинником у розвитку культури народу є наука. Без належної, вільної української науки не може бути свідомої свого минулого, свого сучасного і майбутнього нації.

5. Кожна людина, а тим більше нація мусить пізнавати себе, бо тільки з позицій підметної самосвідомості можна мати критерій оцінки свого оточення, цілого світу і своє місце та мету в ньому.

6. Поневолена нація, а зокрема його вітка у діяспорі, що розуміє свою відповідальність за долю нації, мусить спрямувати всі інтелектуальні сили на першочергові завдання.

7. Беручи до уваги сказане в першій частині постанов щодо культури, її становище в Україні, її катакомбний стан, а зокрема обставину антикультури та винищування не лише діячів справжньої науки, але й джерел історії народу та його культури, українська наука мусить звести бій із псевдо-наукою, наукою Москви.

8. Український учений у вільному світі, що відчуває відповідальність за долю нації у боротьбі за її духове життя, є таким же воїном її, як кожен інший на іншому відтинку боротьби. Він не може пристосовуватися до ворожих тенденцій у науці, принципово мусить нести відповідальність та наслідки за незалежну опінію правди української науки.

9. Ми підтримуємо тільки таку науку, яка є першочерговою і тільки ті інституції науки, що приймають бій з московською антинаукою, завданням якої є відібрати пам'ять українському народові

ві про його окремішність і право на самостійне життя.

10. До найважливіших завдань української науки стоять питання, залишені і заборонені в Україні: перше — це генеза українського народу та його культури; друге — генеза української державності; третє — генеза і розвиток українського націоналізму та національного світогляду. Потрібне вивчення соціального устрою українського народу, що його розвинув він в умовах вільного життя, вивчення багатств української землі, що її називаємо Україною, а не тільки обрізаною, що отримала назву наїзників — УССР.

До першочергових завдань української науки є перевірити фальшиві московські статистики про український нарід, спростувати фальшиві інформації про Україну, її історію, обороняти її автохтонні межі та землі, що їх викреслено з карт України та українського народу.

До завдань української науки належить видати зокрема атлас для визначення кордонів майбутньої держави, спираючися не лише на теперішніх кордонах української мови, звуженої навіть у межах УССР, але на всіх тих землях, де залишилися сліди крові та культури українського народу, та беручи до уваги теж межі України перед насильною історичною русифікацією.

Треба опрацювати, як тепер опрацьовують патріоти свої повіти та їх історію, або історію піонерів нових поселень, що не є першочерговим завданням, але опрацьовувати українські етнографічні

землі, які межують з сусідами України, зокрема окраїнні, у тому теж ті, з яких насильно виселено українців, чи такі інтегральні території України, як, наприклад, Крим, приналежність якого до України є самозрозуміла, але дехто намагається ставити це під сумнів. Ціла низка корінно українських земель вимагає наукового опрацювання також для нашої зовнішньо-політичної акції. Це є першорядні завдання вільної української науки.

11. Українська вільна наука є у великому боргу перед вихованням молодих поколінь. Її завданням є дати підручники з історії, літератури, культури, хрестоматії вільної української поезії. Українські школи послуговуються мапами УССР та її антинауки, що поминають третину української території й народу. Бракує етнографічних карт України.

12. Потрібно опрацювати українськими незалежними вченими окремий том Енциклопедії Українознавства, зокрема пропущених гасел, або фальшиво інтерпретованих.

13. Українські письменники, поети, музики, образотворчі мистці мають нагоду не лише продовжувати вільну творчість, але присвоювати українській культурі найкращі скарби культури інших народів, які Москва закриває перед українським народом, називаючи культуру Заходу гнилою, буржуазною та реакційною. Вільні діячі української культури повинні стояти на сторожі української правди. Літературознавці, подібно як історики повинні зводити боротьбу з московськими й яничар-

ськими фальсифікаторами Шевченка, Франка, Лесі Українки та інших скарбів духового майна нашої культури, каліченої та замазуваної коментарями й науковими та літературними «критиками».

Діячі української культури, ви є на найвідповідальнішому фронті боротьби за самобутність української нації, за її свідомість боротьби за державну незалежність!

Москва готує вбивчі застрики у мозок української людини. Вашим завданням є творити антибіотики проти московських бациль і рятувати духовий організм нації, як це чинять нескорені діячі культури в Україні у найважчих умовах підпільної боротьби.

ПОСТАНОВИ У ЦЕРКОВНИХ СПРАВАХ

Вступ

Сучасний світ перебуває в процесі розкладу та гедонізації, які охопили навіть Церкву, що почала йти назустріч людським слабостям, усуваючи суворі етичні вимоги, потураючи «властимушцим», нехтуючи покривдженими й поневоленими, не раз ставляючи Церквою пануючих, а не поневолених народів і людей, спроневіркуючися ідеалам Христа. Більше того, Західня Церква ввійшла у співіснування, а далі й у співпрацю і детант та діалог з воюючими безбожниками, народовбивцями й поневоловачами. Режимову церкву поставлено понад Церкву ката-

комб. Замість екуменізму з катакомбним християнством, катакомбними Церквами є екуменічний діалог з церквою російського імперіялізму, яка колаборує з безбожницьким народобивчим окупаційним режимом коштом катакомбних Церков. Церква імперіялізму засуджена на упадок з хвилиною упадку імперії, а тому Ватикан, Світова Рада Церков оправдано виявляються силами реакції, що своїм діалогом і співпрацею стали помічниками імперіялізму й поборювачами визвольного націоналізму. Об'єктом того діалогу з церквою імперіялізму зокрема стає християнська Україна, її обидві Церкви, визнання яких партнерами в екуменічному діалозі вважає московська церква імперіялізму «нарушенням і захитанням структури» російської «церкви».

Хоча Церква на Заході з погляду опанування її світською владою не є цезаропапистською, проте ідейно-морально через проникнення в неї ідей ліберал-соціалізму є вона секуляризована і в ідейно-моральному сенсі цезаропапистською. Так звана Церква російської імперії є цезаропапистською з усякого погляду — політичного й ідейно-морального. Вона повністю на службі світської влади, провадить її політику, в комплекс своїх ідей суспільного й політичного порядку включає комунізм і імперіялізм російської нації. Майже увесь комплекс православ'я є в засягу російської імперії. Екуменічний Царгородський Патріарх, мабуть, єдиний з православних патріархатів, який далеко стоїть від цезаропапізму й папоцезаризму, не має достат-

ньої сили й бажання стати осередком, орієнтиром для катакомбних Церков, бо також уплутав себе в екуменічний діалог з цезаропапистською церквою імперіялізму й колаборантства з народобивцями і воюючими безбожниками. Ватикан став світською владою, а мало бракувало, щоб Папа Павло VI не підписував з Брежнєвим гельсінських домовлень, які стверджують непорушність імперії й її кордонів. Ватикан не є Андоррою ані Монако, чи Ліхтенштайном. На всякий випадок українці-католики не уповажнювали його підписувати гельсінські домовлення, ані Папу приймати Подгорного чи Громика. Авторитет Ватикану це духовна сила 700 мільйонів вірних, яких волі він не респектує.

Мусить бути ідейно-моральний орієнтир правди і справедливості, безкомпромісного захисту її, а нею повинна бути Церква і релігія. Коли вона не є тим чинником на Заході для вільного світу і тим більше для поневолених народів і людей у царстві російських тиранів, то ним мусить стати антитоталітарний, народовладний, визвольний націоналізм і катакомбна Церква, яка принесе оновлення і відродження християнства у вільному світі. Сила Церкви у терпінні і мучеництві за Божу правду. І тільки завдяки їм Церква Христова перемогла. І з тих вартостей вона відродиться на прикладі катакомбних Церков, які сильні своїми ідеалами життя героїчного, мученицького, терпіннями й боротьбою за правду у протиставленні до церковного ватиканського естаблішменту чи Світової Ради Церков. Нічого нам не сподіватися від офіційних Церков За-

ходу, бо вони йдуть із сильними того світу, а не з тими, що борються проти сильних, які при владі, за правду, яка переможе завтра.

Постанови

1. Постанови IV і V ВЗ ОУН у церковних справах є й на сьогоднішній день актуальними й для нас зобов'язуючими.

2. Московський режим від початку свого існування безупинно в Україні провадив свою вперту й послідовну війну проти релігії й її вірних, використовуючи для того всі засоби свого тоталітарно-поліційного апарату.

Україна тепер переживає часи безприкладного колоніального поневолення, визиску й гніту червоною Московією. Після офіційної жорстокої ліквідації УАПЦ в 1930-их рр. і УКЦ в 1946 р. в користь російської «православної церкви», Українські Церкви загнано в катакомби і кожний їх прояв піддається теророві та фізичному знищенню окремих священників та вірних.

Москва, всупереч конституційним запевненням та урядовим заявам, за поміччю свого патріархату, прагне до цілковитого знищення національної та релігійної свідомості українського народу та намагається ціле релігійно-церковне життя в Україні підпорядкувати собі й використати для своїх імперіалістичних цілей. Москва знає, що Українські Церкви завжди відігравали у житті свого народу суттєву роль, а тому їхнє знищення є рівнозна-

чне зі знищенням духового потенціалу української нації.

3. Не зважаючи на жорстокі релігійні переслідування та страшний терор Москви, донині не вдалося їй зламати побожності українського народу. Помісна УКЦ існує й діє. Також українські православні священники й вірні протиставляються нищенту християнства в Україні та звертаються до вільного світу про поміч і оборону. Деякі українські євангеліцькі громади борються також з московським безбожництвом за свої релігійні та національні права. Навіть окремі члени партії охрещують своїх дітей і виховують їх у релігійному дусі.

4. В обличчі зростаючої активності московської патріархії на терені всесвітніх центрів християнства, спрямованої проти Українських Церков, — мобілізація наших сил та шукання все нових і успішних методів оборони стає пекучою і необхідною. Московський патріархат уже тепер робить заходи, щоб на найближчому Вселенському Православному Соборі був прийнятий його внесок про те, щоб у кожній країні існувала лише одна православна Церква, то значить — православна за московським змістом, а інтернаціональна за складом своїх вірних і священників, що є рівнозначне з ліквідацією національних православних Церков, а головню Української у вільному світі. Лист московського патріарха Пімена до Папи Івана Павла II з 22 грудня 1980 р. та відповідь Папи з 24 січня 1981 р. є доказом того, що Москва змагає також до ліквідації Помісної Української Католицької Церкви на Заході.

Рухієм до нового наступу Москви проти Українських Церков були постанови т. зв. «собору» російської православної церкви дня 1 червня 1971 в Загорську, а заохотою до того відсутність будь-якої реакції з боку присутнього там кардинала Віллебрандса і теперішнього державного секретаря кард. Кассаролі та мовчанка Ватиканської Курії, Вселенського Патріярха та Світової Ради Церков.

Москва старається про добрі відносини з Ватиканом, Світовою Радою Церков та Вселенським Православним Патріярхом лише тому, щоб використати їх при реалізації ехидних плянів по відношенні до національних, головно Українських Церков.

Координація діяльності на церковному відтинку УАПЦ та УПКЦ і взаємне порозуміння в дусі внутрішньо-українського екуменізму для зміцнення своїх позицій — це вимога сьгоднішнього часу, коли ми рішені організовано протиставитися російському імперіяльному наступові на Українські Церкви.

5. Політика Ватикану вже від довшого часу проходить по лінії неправильно зрозумілого екуменізму, на зразок міждержавної коекзистенційної політики, паралельно до політики західніх потуг по відношенню до Москви, закриваючи очі на її злочини, жертвуючи добром і майбутнім УПКЦ.

6. Світова Рада Церков (СРЦ) з хвилиною, коли в 1961 році в Нью-Делі запало рішення прийняти до Світової Ради Церков православні церкви Советського Союзу, Румунії, Болгарії й Польщі,

стала фактично знаряддям московської патріярхії на міжнародньому форумі.

Висланники «патріярха» Пімена обсадили своїми людьми всі найважливіші пости в СРЦ у Женеві. Від того часу СРЦ фінансує комуністичні банди, вишколені для мордування монахів, монахинь, учителів та їх учнів в Африці. Головний провід СРЦ складається переважно з таких «духовних», які сліпо, автоматично голосують на користь «мирної» політики СССР.

7. Московський «патріярхат» відновлено в 1943 році у розгарі т. зв. вітчизняної війни на доручення Сталіна. Зроблено це тому, щоб обдурити віруючих Советського Союзу та християн вільного світу про «релігійну свободу» в СССР.

Цим Сталін осягнув свою ціль. Зросли симпатії в Західньому світі до комуністичного режиму під час і після другої Світової війни. Жертвою цієї брехні стали також усесвітні центри християнства. Світова Рада Церков та Ватикан, нав'язуючи взаємини з московським патріярхом, спричинили велику моральну кривду мільйонам вірних, які загинули за вірність Богові, й тим, які ще нині живуть у СССР та зазнають переслідувань, ув'язнень і тортур за Христову віру.

8. Перед нами 1988 рік — великий ювілей України, тисячоріччя Хрищення українського народу, офіційне прийняття Українською Державою, Київською Руссю християнства. Цю історичну подію напевно схоче використати московський уряд та його патріярхат для своїх імперіялістичних ці-

лей, а також для піднесення свого престижу в очах християнського світу.

Російська еміграція уже створила свій ювілейний комітет.

Необхідно запобігти московським плянам поновного фальшування історичних фактів, що можна досягнути лише спільним зусиллям. В Україні немає можливостей це провести. Натомість українська еміграція має можливість і є зобов'язана це зробити в імені поневоленої України і найбільше гідно відзначити цю велику історичної ваги подію.

Ми вітаємо і підтримуємо в тому напрямі першу спільну заяву представників Української Православної й Української Помісної Католицької Церков у місті Торонто з дня 27 червня 1981 року.

9. На відтинку міжнародньої церковної політики:

а) ОУН безкомпромісово поборює російську православну «церкву» різних юрисдикцій, що постійно намагається поневолити християнську духовість і самотність української нації;

б) співпрацюємо з Церквами всіх поневолених націй, які поборюють російський месіанізм — імперіалізм;

в) від польської католицької Церкви домагаємося рівнорядного трактування українських Церков;

г) у відношенні до Апостольської Столиці продовжуємо домагатися формального й фактичного визнання Патріархату Помісної УКЦ;

г) рівночасно підтримуємо потребу об'єднання і завершення наших Автокефальних Православних Церков патріархальним оформленням.

10. ОУН підтримує існуючий Патріархат Помісної Української Католицької Церкви й її Патріярха-Ісповідника віри Блаженнішого Йосифа I і закликаємо усіх Владик Помісної Української Католицької Церкви визнати існуючий Патріархат і її Патріярха та зайняти тотожну з Патріярхом поставу супроти Апостольської Столиці.

11. ОУН постійно закликатиме весь християнський світ не миритися й не співпрацювати з ССРСР, а всіма засобами релігії й Церков поборювати воюючо-атеїстичну імперію. Потрібний світовий фронт різних релігій і Церков для боротьби з російськими расистами й колоністами, фронт християн, магометан, будистів, визнаців Мойсеевої віри й інших.

12. ОУН вітає і підтримує заходи українських Церков на міжнародньому форумі скріплення самотності, помісности й незалежности наших Церков та різні акції в допомогу визволення України й поборювання російських воюючих атеїстів і Піменської «церкви».

13. ОУН засуджує діяльність Екзархату московської патріархії в Києві, яка всеціло спрямована на знищення церковного життя на Україні та русифікацію населення України.

14. Необхідно забезпечити доплив до духовних семінарій національно-свідомого елементу й вимагати від ієрархій, щоб ті семінарії відповідали ви-

соким вимогам релігійно-національного виховання, щоб Церква й Нація мали добрих душпастирів і патріотів.

15. Для збереження української духовости, Українські Церкви повинні дбати про чистоту українського національного обряду, звичаїв та мови.

ПОСТАНОВИ В СПРАВІ ВІЙСЬКОВИХ ЗАВДАНЬ ОУН

Вступ

1. Формулюючи українську визвольно-революційну концепцію, яка охоплює весь Український Нарід у Краю й на чужині, треба з одного боку підготувати Край до майбутніх завдань, і з другого — мобілізувати всі сили еміграції до якнайширшої політичної акції у столицях вільного Західного Світу в напрямку розвалу СРСР на самостійні, національні держави в етнографічних кордонах.

2. Уперто й послідовно реалізувати виготовлений загальний план дії ОУН на випадок війни, як в Україні, так і на чужині по лінії мир-війна-революція (повстання), при співпраці всіх інших поневолених народів.

3. Окремим завданням стає роз'яснювальна акція Військового Сектора (ВС) ОУН серед вояків, підстаршин і старшин советської армії, фльоти та летунства у напрямку розвалу СРСР, творення національних, зокрема українських військових частин, і творення української держави та держав інших поневолених народів.

4. Енергійно протидіяти всім проявам російських впливів у світі, зокрема новоформованим білим московським імперіяльним осередкам, складеним із так званих російських дисидентів.

5. У перспективі майбутнього і з досвіду минулого покласти натиск на пристосуванні гасла «революція в маси», яке повністю себе виправдало в минулому, зокрема у другій Світовій війні.

6. Політично-революційний реалізм вимагає послідовного змілітаризування членів ОУН, її симпатиків та всієї української молоді.

7. Уся праця ВС йтиме під кутом повної підготовки Українського Народу до остаточної збройної боротьби за волю України у всіх ділянках військового знання, життя і потреб.

Стверджуємо, що неможливо й недоцільно є визначати точну лінію розподілу між політичною й бойовою підготовкою ОУН до майбутніх подій, бо неодмінно завдання, які випливають з обидвох ділянок, переплітаються у життєвій практиці, а тому завдання ВС у деяких точках можуть покриватися із завданнями всієї ОУН. Зваживши однак, що Провід ОУН провадить повну політичну підготовку на всіх дотичних полях, ми обмежимося на цьому місці — по змозі — до з'ясування чисто військових і бойових завдань, які саме належать Секторові. Для ясного ставлення справи всі види боротьби проти ворогів України назвемо визвольною війною і розглянемо це питання у трьох основних аспектах, а саме: психологічному, політичному і фізичному.

Підставою наших міркувань і постанов в першу чергу є досвід української боротьби у двох Світових війнах, досвід 50-річної боротьби ОУН, досвід 11-річної боротьби УПА, досвід інших повстанських та революційних армій, а далі численна і вичерпна військова література, основні тези якої вкладаються у наше планування, зокрема теза Клявзевіца про нерозривність політики й війни, як двох рамен скоординованої дії для досягнення кінцевої перемоги над противником.

У загальному основними ділянками військового думання є стратегія й тактика, які кладуть свою печать уже на самому плануванні воєнно-революційних дій. Так у ділянці стратегії, як і тактики визначаються в основному наступні фактори: а) наші сили і сили противника, б) ініціатива, в) територія і г) елемент часу. Повищі основні напрямні мусять керувати всіма нашими планами в наміченому напрямку розпочати визвольно-революційну війну, або використати створену іншими чинниками вигідну для нас ситуацію, перевести визвольний зрив при мінімальних власних втратах і закінчити його повною перемогою над противником.

Ад. 1. — Психологічний аспект визвольної війни. ВС ОУН мусить розробити детальні планування з підкресленням бойової дії, а саме:

а) — використати повністю концепцію АБН у військовій ділянці, тобто творити підстави для спільної військової дії поневолених народів: спільний ворог, товариство зброї, військові союзи;

б) — розробити плани поширювання військової інформації та дезінформації на всьому воєнному театрі з углядженням психологічної вартости окремих кампаній військової пропаганди;

в) — підтримувати бойову мораль і національного духа, а також почуття національної бойової солідарности шляхом відповідно продуманих акцій, як, наприклад, робити відповідальними за дії їхніх частин вищих і нижчих ворожих старшин пересторогами, а також і іншими заходами;

г) — поширювати лицарськість духа власних сил і почуття моральної погорди до сил противника;

г) — поборювати атмосферу страху перед ворожими силами шляхом аналізу їхніх помилок і слабостей;

д) — створити загальну атмосферу нашої абсолютної віри й певности в перемогу над ворогом;

е) — знецінювати ціль війни окупанта серед воjakів його армій, «за що гинеш?», амнецією тим, хто здається у полон і нещадністю до тих, хто продовжує проти нас воювати;

е) — продумати відповідні заходи для поширення серед сил ворога страху перед зустріччю з нашими силами.

Ад 2. — Політичний аспект визвольно-революційної війни. Хоч політика в основному залишається у віданні інших Секторів Проводу ОУН, ВС усе ж таки може розробити деякі практичні заходи, а саме:

а) придумати тексти відповідних лютючок і закликів до ворожих збройних сил, у советському

випадку окремо до москалів і окремо до вояків поневолених народів, а для цього притягнути до співпраці їхніх націоналістів;

б) придумати тексти перепусток вільного переходу на наш бік, згідно з фронтовою ситуацією, у мовах усіх націй ССРСР;

в) приготувати відповідні військові документи для вжитку українських комендантів зайнятих міст;

г) приготувати плян праці з воєнно-полоненими українцями;

г) опрацювати український військовий кодекс, спертий на Женевській конвенції.

Ад 3. — Фізичний аспект визвольної війни, визвольного Зриву, поділено на дві частини, а саме: готування ВС перед початком справжніх бойових дій, в цьому і тут, на чужині, і готування на випадок відкриття справжнього збройного фронту проти ворога.

А) — Негайні готування ВС.

а) питання кадрів, а саме реєстрація молоді для військової служби в евентуальних українських військових частинах при союзних арміях, при умові визнання урядами нашої політичної мети — УССД;

б) реєстрація українських старшин, підстаршин і вояків у чужих арміях для евентуальної служби в українських військових частинах при союзних арміях;

в) організування Похідних Груп з практичним підходом, а саме на місцях перебування на чужи-

ні з призначенням до відповідних місць України для вивчення всього матеріалу потрібного у цьому відношенні;

г) зорганізувати відповідні вишколи, з акцентом на повстансько-партизанську війну так на українській, чи союзній, як і на ворожій території;

г) опрацювати потрібні матеріали, тобто військові вишкільні підручники, на основі досвіду УПА та інших повстансько-партизанських армій світу;

д) опрацювати організаційні пляни українських збройних сил з деталями, на які, у хвилину вибуху, не буде потрібного часу для роздумувань і вирішень;

е) розробити пляни українізації імперіальних советських військових частин з узглядненням національних проблем їхнього складу;

е) опрацювати плян організації бойових частин з полонених українських вояків, які потрапляють у полон до евентуальних союзників;

ж) узявши до уваги, що бойовий командний склад постане у переважній більшості з людей на місцях, розробити плян створення політичного командного складу, для забезпечення суцільности українських збройних сил і зосередження їх політично- й морально-бойової вартости;

з) опрацювати проекти службових відзнак для всіх родів українських збройних сил, одностроїв і бойових відзначень, як базу для пізнішого вирішування на місці;

і) опрацювати відповідні інструкції для господарювання здобутими бойовими запасами для забезпечення перед безвідповідальним розграбуванням;

ї) опрацювати зразок статуту для військового командування територіями здобутими і забезпеченими українськими збройними силами.

Б) — Пляни дії майбутнього Головного Військового Штабу ОУН на випадок відкриття бойового фронту. Ясно, що умови й потреби справжньої дії не дадуться вкласти у конкретні точки вже тепер, але деякі напрямні можна встановити з наміром готування до відповідних дій і заходів:

а) залізною рукою проводити організацію українських збройних сил у всіх тактичних спроможностях з генеральною лінією на творення великої армії;

б) на здобутих територіях встановлювати міцну українську владу у повному переконанні про перемогу української зброї;

в) встановлювати негайно вишколи і школи для підстаршин і старшин та перевишколи для службового складу ворожої армії, зокрема під національним та політичним оглядом, з підвищенням рангу при вступі на українську службу;

г) усе економічне та суспільне життя здобутих територій переставляти на воєнний лад в напрямку зосередження всіх зусиль для посилення збройних сил й перемоги над ворогом;

г) бойовими засобами та рейдами стримувати евакуацію українців та українського національного добра з України;

д) при всіх обставинах переносити воєнні дії на територію противника, при застосуванні тактики і стратегії атаки, а не оборони.

Плян підготовки революційно-визвольного повстання України й інших поневолених Москвою народів не оприлюднюється.

ПОСТАНОВИ В ОРГАНІЗАЦІЙНО-КАДРОВІЙ ДІЛЯНЦІ

Соціологічна ситуація ОУН:

ОУН як організаційна цілість

1. Тому, що головною ціллю ОУН є досягнення найвищої національної ідеї (УССД), то ОУН зарховується до організацій т. зв. нормативного характеру. По суті своєї цілі, ОУН є всеохоплююча, бо для здійснення різних інших цілей українського народу мусить бути найперше здійснена головна ціль ОУН — відновлення української держави. ОУН мусить бути також усепроникаючою, тобто проникаючою своїми ідеями й діями цілий український народ, бо без максимального проникнення не буде максимальної переміни визвольного потенціалу народу в динаміку.

2. Нормативні організації є двох родів: волелюбні й тоталітарні. ОУН по своїй природі й функціонуванню є волелюбною (демократичною) організацією. У внутрішніх відносинах панує влада більшості, спонтанність або добровільність. Голос мен-

шости респектований, а не винищуваний насильством. Виконність основана на добровільності або спонтанності, а не на примусі. Відношення ОУН до інших українських політичних організацій було й є толерантне.

3. Основним критерієм кожної організації є її ціль. Ціллю ОУН є відновлення УССД. Організаційна ціль не є абстрактною ідеєю, а є в різних станах реалізації: а) здійснена, б) наближається її здійснення, в) віддаляється. В організації ніколи немає статички. Завжди є змінність і тенденція, наближення чи віддалення має дуже великий вплив на цілу організацію, а найбільш на ідейно-моральний стан членства.

4. Між ОУН й її українським оточенням проходить процес постійної взаємної ідейно-моральної пенетрації — проникання і впливання, в наслідок чого вартості підпадають певним змінам. Можливі такі зміни: зрівнювання вартостей організації з вартостями оточення, що є або доказом сильнішого впливу організації на оточення або сильнішого впливу оточення на організацію; зник певних вартостей, які або пережиті, або здійснені; ріст і поширення вартостей організації на оточення, в наслідок чого відбуваються різні квантитативні внутрішні зміни наближення до головної цілі. З погляду намагань українського народу визволитися з чужої колоніально-націовбивчої неволі, зокрема в Україні, ОУН є найбільш мобілізуючим чинником, ідеї ОУН променюють і домінують. ОУН постійно «живиться» новими силами з народу, де джерелом

є інстинкт національного самозбереження. Лише російське оточення і його українські колаборанти-яничари наставлені вороже до ОУН.

Соціологічні проблеми складників ОУН

5. ОУН — це організація, в якій відбуваються процеси взаємовідношення між активом та їх регулювання і взаємовідносини між активом і його оточенням.

6. ОУН має три фази дії: інтелектуальна проєкція, прояви і ставання. Найефективніша організація це та, яка постійно дотримується наміченої мети і своєї програми, є найактивніша щодо здійснень своєї мети, свідома свого реального кожночасного стану, тобто наскільки вона своєю діяльністю наближається до здійснення своєї мети.

7. Кожна життєздатна й успішно діюча організація мусить зуміти вдало розв'язувати такі проблеми: якнайкраще використати своє оточення для досягнення своєї мети; мати такий кожночасний провід, який постійно має підтримку членства, здібний створити монолітну організацію, яка потрібна для досягнення цілі організації.

8. ОУН, побіч головної цілі, має інші побічні завдання, тому треба уважати, щоб засоби для досягнення головної цілі не стали самоціллю. Тож важливою функцією кожночасного проводу організації має бути слідкування чи організація дотримується головної цілі й чи не має відхилення на манівці. Це є перманентна проблема ієрархії вартостей.

Для здійснення ідеї-цілі ОУН потрібний монолітний провід і виконавці спені в одну цілість спільної відповідальності і солідарності. Монолітність проводу має базуватися на засаді ідентичного розуміння й клясифікації ієрархії вартостей та на побратимстві, що випливає з якнайглибшого усвідомлення величезної відповідальності Проводу щодо здійснення мети ОУН — здобуття УССД. Такий спаяний Провід матиме у членства високий авторитет, викличе прагнення членів організації виконувати накази Проводу.

В організаційній ієрархії всі провідницькі пости мусять бути чітко визначені. Низові клітини організації мусять трактувати нарівні всіх членів кожного Проводу.

9. Для справності функціонування організації потрібне правильне розв'язання різних унутрішньо-організаційних завдань, а саме: 1) питання нагород і кар; 2) процес постійної селективності, щоб здібних і заслужених підвищувати у становищі, а пасивних звільняти; 3) плекання співпраці й дружби між членами кожного проводу, між членами різних проводів; 4) вдале синтезування досвіду давніх членів організації з ініціативою та бажанням молодих її членів; 5) періодична контрола на всіх щаблях життя й діяльності організації; 6) питання засягу норм організації, тобто вплив їх на членів організації й на оточення; 7) засяг дії організації — чи концентрація на одній ділянці, чи поширення на різні ділянки; 8) дуже важливі внутрішні зв'язки в організації, щоб настанови, постанови, рі-

шення, доручення доходили від Проводу до всіх членів організації, а від членів організації йшли до Проводу інформації про діяльність на низах.

10. Внутрі організації вся дія відбувається на засаді двох проявів: 1) ініціативи і 2) дисципліни. В добре діючій організації обидві ці функції проявляються рівнорядно і рівночасно. Без ініціативи буде стагнація цілеспрямованої дії. Без дисципліни буде розклад, нелад.

Проблеми членства ОУН

11. Ідеологічно-політична організація є найсильніша тоді, коли її цілі й вартості сприймані її членами настільки беззастережно, що вони «не можуть жити без їх здійснювання». Це члени цілковито віддані організації.

12. Заангажованість людей в ОУН залежить від того, як інтенсивно вони відчують необхідність своєї праці для суспільства за посередництвом ОУН і наскільки члени організації вірять, що ціль їхньої організації здійснима й така важлива, що без її виконання їх життя й життя їхньої спільноти не буде повноцінним.

13. Коли мета організації здійснюється слабо, тоді немає особливого піднесення організації, а настає розпорощення потягень у різних ділянках наукових, церковних, економічних, профспілкових і т. п., які мають бути лише засобами для головної цілі ОУН.

Коли Провід це помічає, то повинен негайно заініціювати відповідні заходи для відновлення динамічності й мобільності організації.

Програма і кличі ОУН повинні бути магнетом для членства, збільшувати його жертвенність і заангажованість, що дасть йому моральну сатисфакцію за служіння своїй нації. Ця сатисфакція може бути відповідно скріплена, що дасть йому силу далі ангажуватися і складати нові жертви для осягнення головної цілі ОУН.

Вимогою ОУН до кожного її члена є ставити свою заангажованість в ОУН на першому місці.

14. Шкідливий вплив на членів ОУН на чужині має гедонізм, що наголошує матеріальний добробут, вигідне й мирне життя, а не життя на службі величній ідеї, що вимагає самовідречення, тверде життя, невигоди пов'язані з переслідуванням за ідею. Оточення часом манить переходом до «вищої кляси», на вищий суспільний щабель, а тому іноді дехто з емігрантів відходить від ідей ОУН і від українського організованого життя. Але вже їхні діти, а особливо внуки, маючи від своїх батьків і дідусів вищий духово-освітній рівень, повертаються до свого народу.

15. Не зважаючи на те, що українське суспільство на чужині не може задовольнити життєві інтереси всіх професіоналістів, як це дає чуже суспільство, Організація й українська визвольна справа вимагають, щоб найбільша кількість цих людей працювала для Організації й національної справи, не піддаючися денационалізуючим впливам чужого, більше приваблюючого оточення.

16. Коли члени ОУН перебувають десятками років в чужому оточенні до вимог і потреб ОУН, то це оточення починає мати на людей свій вплив, звичайно негативний (в сенсі вартостей ОУН). Наступає небажана деградація (занепад) етично-моральних вартостей членства.

17. В організаціях з високими вимогами до своїх членів, в загальному ідейно-моральний рівень є вищий і вишайність членства вища, ніж в організаціях з низькими вимогами. Приклади: елітарні військові формації й школи з високим рівнем навчання.

18. Коли на членів ОУН діє одна, домінуюча, магнетична сила — ідея УССД — тоді між членами Організації постає й зміцнюється дружність і побратимство, співпраця на засаді «один за всіх, всі за одного», панує лицарський і героїчний дух. Але все це занепадає, якщо в Організації беруть верх утилітарно-соціальні мотиви.

19. Важливе завдання Проводу в кадрово-організаційній політиці: дбати про постійне доповнювання провідного активу новими людьми, щоб не допустити до процесу старіння і стагнації на відтинку персоналу. В кожній каденції необхідно доповнювати Проводи не лише новими людьми, але, зокрема, молодшими річниками. Та все ж рішальним критерієм мусять бути відданість ідеї, а не молодість сама собою чи досвідченість як така.

20. Коли люди середнього й молодшого віку, які проявляють провідницькі прикмети, набирають переконання про неможливість поступу по ієрархічній драбині в організації, то в них з'являється ком-

плекс утрати зацікавлення, збайдужіння, зник ініціативи та настанова відходу від творчого ангажування себе в організації. В ієрархічній організації потрібно з одного боку притримуватися ієрархічного порядку, а з другого боку не забувати про надавання функцій по ієрархічній драбині тим, які дозріли на підвищення.

Дуже відповідальною функцією кожної організації є добір членів на провідницькі пости.

21. Провідні кола організації не повинні занедбувати питання наступництва на провідних постах, щоб організація несподівано не опинилася в ситуації браку людей для обсади чоловічих постів у проходах організації.

Незмінні правди в питаннях кадрів ОУН:

1. ОУН творить хребет визвольної боротьби, як провідна політична сила, яка створила УПА і УГВР, яка проголосила віднову української держави актом 30 червня 1941 року, і яка провідною залишається до сьогодні. Суттєвим для національного визволення є якраз зброя-армія, тому всі наші сьогоднішні заходи є спрямовані на те, щоб підготувати її, себто — озброїти народ.

2. Для успішного здійснення національної революції в Україні й у всіх підросійських країнах найважливішою є розбудова свідомого своїх завдань, цілеспрямованого, здисциплінованого, фанатичного кадру політичних провідників та організаторів революції.

3. Політична командна організація мусить становити моноліт, що знає чого хоче, і згідний між

собою не лише щодо негативного, а й щодо позитивного образу майбутнього.

4. Маршувати найширшою лавою можна тоді, коли в тій стихії є ядро, що ніколи не зійде на мавнівці. Ініціативною завжди мусить бути Організація, яка жадної проблеми не ставить половинчато, чи узгіднено, але категорично.

5. Не розглядати справу кадрів тільки як питання статички — вже існуючого, наявного стану, як готову даність, до якої мусить достосуватися концепція визвольного руху. З таким підходом ставиться, звичайно, питання так: як і де, та чи взагалі є відповідні кадри, — з відповідним наставленням, підготовкою, відповідно зорганізовані й виряджені, — які були б здатні успішно повести національну революцію, усунути ворога з України і збудувати УССД?

Таке ставлення відразу сугерує відповідь: «нема!». Зasadничка помилка лежить у самій підставі — невластивому ставленні самого питання, яке наперед перерішує негативну відповідь. Кожна держава, кожний суспільно-політичний лад і кожна система, доки не вичерпає своєї життєвої снаги, старається забезпечити свою тривкість та усувати, нищити всі загрози для свого існування. Ці намагання особливо дбайливі на відтинку кадрів. Кожна система намагається властивими собі методами, але з найбільшою увагою і натиском, виховувати й організувати якнайсильніші, найчисленніші кадри, у своєму дусі, для свого втримання.

6. Саме невдоволення, навіть крайня ненависть до стану поневолення, до системи й режиму, ще не формує кадрів активних борців для визвольної революції. Це може зробити тільки революційна ідея, революційна організація, яка цю ідею несе і поширює, та її революційна дія, активна боротьба з ворогом. Питання дійових кадрів визвольної революції може знайти позитивну розв'язку тільки тоді, коли його ставиться у властивому сенсі: революційної динаміки, старання, активізації і зростання.

7. Не шукати готових кадрів, бо таких ніколи не буває, а тільки виховувати їх, мобілізувати й організувати з таких людей, які до цього надаються своєю настановою і характером.

8. Творення, формування кадрів для визвольної боротьби — це й є найсуттєвіше, головне завдання цілого революційного процесу.

9. Основна частина боротьби революційної організації з ворогом — це й є боротьба за душу людини, за її ідейний вплив на цілий нарід.

Діючими силами в революційній боротьбі українського народу є:

а) Основна революційна сила — Організація Українських Націоналістів (членство ОУН), яка несе головний тягар визвольної боротьби, є натхненником і керівником цілого революційно-визвольного процесу.

б) Співдіючі активні прихильники і симпатики ОУН творять другий, дуже важливий чинник в укладі сил національно-визвольної революції.

в) Третьою силою, згуртованою широким перснем довкола революційного ядра, є та частина українського народу, яка не має безпосереднього технічного зв'язку з ОУН, але діє під її ідейно-політичним впливом та намагається здійснити її напрямні в різних ділянках й у різних формах.

г) Четвертою групою, а третім перснем у концентричному укладі революційних сил, є перейняті революційними, націоналістичними настроями народні маси.

Організаційно-кадрова ділянка:

Загальне ствердження: VI ВЗ ОУН позитивно оцінює збірник СКО — «Кадри ОУН — визвольна сила України», в якому зібраний кількадесятирічний досвід Організації Українських Націоналістів у ділянці кадрів та їх завдань. У збірнику є дуже багато зобов'язуючих членство законів й актуальних постанов, і тому рекомендується його як вишкільний підручник для Юнацтва ОУН, а також частинами як необхідний, основний матеріал на сходинах з членами організованих ланок та станичних сходин. Із збірника членство мусить вивчити завдання, приписані йому Організацією до виконання.

Загальні ділові постанови

1. VI ВЗ ОУН стверджує незмінну необхідність існування авангардної революційної ОУН для відвоювання УССД і остаточного знищення російської імперії та російського імперіалізму.

2. (Не публікується).

3. VI ВЗ вважає необхідним концентрувати всі сили на боротьбу за УССД і поменше розпорощувати їх на всеобіймаючість національного життя. ОУН мусить увесь час твердо наголошувати боротьбу за державу. У змаг за УССД мусять бути залучені всі відтинки українського життя: науковий, господарський, культурний, професійний і церковний. Треба намагатися, щоб усі ці різні ділянки в плянах Української Національної Революції, безкомпромісово поборювали російський імперіалізм та спричинялися до посилення революційної ситуації в Україні.

4. Найважливішим засобом скріплення і розвитку ОУН є максимальна концентрація цілої Організації на зусиллях до досягнення головної мети ОУН: відвоювання УССД. Тому доцільно зменшити заангажованість членства на реалізації другорядних цілей. Це можна досягнути в наслідок великого піднесення ідейно-моральної сили ОУН, що мусить вплинути на цілість Організації, щоб вона розгорнула чимраз більші визвольні акції. Чим більше членство буде ангажуватися в напрямі головної мети, тим менше воно буде активне в інших напрямках. Для всеохоплюючого включення членства у визвольні (дії) акції, згідно з першою точкою Декалогу потрібно вирощувати, плекати етику героїзму, дух посвяти, ентузіазм, великодушне захоплення боротьбою за УССД.

5. VI ВЗ стверджує надто велике розпорощення сил Організації на працю в різних ділянках, по рі-

зних референтурах. Уважаючи потребою часу концентрацію всіх сил, Збір стверджує доцільність елімінувати повторювання тієї самої праці в різних відділах, зведення різних референтур до основних ділянок, необхідність тісної співпраці між секторами і референтурами, ведення всіма силами в один час одної важливої акції.

6. Від початку свого існування ОУН прийняла характер організації «збройного підпілля», що поєднує ідеологічно-політичну боротьбу зі збройною боротьбою. VI ВЗ доручає посилити такий характер Організації, перепроваджуючи військово-зброєві вишколи для всіх членів, включаючи і збройно-підпільну практику. Концепція «збройного підпілля» найкраще відповідає місії революційної ОУН і відрізняє її від опортуністичних груп. І тому начальною і знаменною ознакою члена ОУН є постійне активне служіння боротьбі за УССД і проти всіх ворогів. VI ВЗ постановляє й доручає всім проводам вимагати від усіх членів настанови згідно з першою точкою Декалогу: «Збудуєш Українську Державу, або згинеш у боротьбі за неї».

7. Сумлінне виконання організаційних доручень та праця для постійного росту сили ОУН повинно знаменувати кожного члена Організації. В тому дусі сл. пам. Степан Бандера, пишучи, ствердив: «Для успішного проведення національної революції в Україні найважливішою є розбудова свідомого своїх завдань, цілеспрямованого, здисциплінованого, фанатичного кадру політичних провідників та організаторів революції». VI ВЗ стверджує

повну актуальність повищого заложення під сучасну пору. Майже кожний член Організації активний у різних організаціях і суспільних групах (родинних, церковних, професійних, громадських). Але він мусить бути найактивніший в ОУН, якій мусить віддавати більше енергії й посвяти, ніж усім іншим.

8. VI ВЗ звертає увагу на важливість постійного плекання співпраці між членами Організації, дружності і побратимства. Побратимство — це абсолютно рівне трактування всіх членів Організації. Члени Організації, які відчувають добре трактування їх іншими членами Організації, зокрема зверхниками, більше утотожують себе з Організацією, ніж члени, які відчувають різні кривди, заподіяні їм іншими членами.

9. VI ВЗ доручає Головному Проводові опрацювати Організаційно-Кадровий Правильник, що визначатиме права й обов'язки членів та трактування пасивних чи незадовільно активних членів. ВЗ доручає також покликати спеціальну Організаційно-Кадрову Комісію, яка має перевіряти, згідно з Організаційно-Кадровим Правильником, активність, стан, заангажованість членства в Організації. Такі перевірки треба проводити регулярно.

10. VI ВЗ наголошує практикування всіма членами ОУН етично-ідейної засади ставитися до всіх українців по-соборницьки, незалежно від місця народження, походження, статі, освіти, віровизнання, зайняття і т. п. Оточення мусить помічати, що для членів ОУН боротьба за УССД є реальним щоден-

ним життєвим зайняттям, а не лише пинагідним чи декларативним. У розподілі своїх матеріальних пожертв на різні цілі, на першому місці мають завжди пам'ятати етичну засаду, сформовану головою Головного Проводу ОУН, Ярославом Стецьком: «Світоглядний націоналіст без етичного націоналізму не є націоналістом, тобто добрим членом революційної ОУН». Сл. пам. Степан Бандера окреслив зразкового члена ОУН наступними словами: «Бути членом революційно-визвольної організації значить повністю поставити себе, своє життя і все своє на службу визвольній справі, віддати себе повністю до диспозиції Організації та бути кожночасно готовим виконати кожний наказ, кожне завдання, без уваги на труднощі й небезпеки».

11. Тому, що ОУН мусить існувати доти, доки не буде відновлена УССД, Провід мусить брати до уваги ті процеси, які відбуваються всередині організації з уваги на її довге існування. Це процеси старіння кадрів, надмірного росту рутини й інерції, спаду динаміки, появи нових можливостей, методів і засобів, зуживання сил. З тих мотивів керівні чинники мусять проводити періодичні перегляди дієздатності старших віком членів Організації, ініціювання нових форм дії, акції ідейно-етичного піднесення, застосування нових засобів і методів. Найкращий засіб проти «старіння» Організації — це набір нових членів. ОУН дотримується засади поповнювання членських рядів членами молодшої генерації. Одним з принципів Організаційно-Кадрового Сектора мусить бути дбання про рух молод-

ших річників членства вгору, при умові, що ці молодші кадри мають ідейні й етичні дані займати вищі пости.

У принципі усе жіноцтво ООН годиться, що немає різниці між членством жіночої чи чоловічої статі в ООН.

Живемо у двадцятому столітті, де жіноцтво всього світу зорганізоване у великих, сильних жіночих організаціях, заангажованих у політиці своїх урядів.

Було б гріхом не використати великого українського жіночого потенціалу. Тому ми мусимо обов'язково, остаточно упорядкувати жіночий сектор у нашій Організації. Є великою потребою зібрати, приєднати до ООН якнайбільше подруг, зокрема молодшого віку, які володіють досконало мовою свого поселення, щоб дати жінкам — членам ООН, повні можливості для боротьби з нашим відвічним ворогом, аж до остаточної перемоги.

12. VI ВЗ доручає Організаційно-Кадровому Секторові при приєднуванні нових членів звертати увагу на такі критерії: а) всенародня, соборницька база потенційних кандидатів; б) наголошування в кандидатів їхньої готовості цілком жертвувати себе боротьбі за УССД; в) таке рішення кандидатів мусить бути непохитне, безсумнівне; г) у кандидати включати відповідних людей обох статів; г) місце народження чи походження не може бути перешкодою або навпаки полегшою для кандидатів; д) рівнорядне мобілізування в кандидати до ООН як людей з низькою і середньою освітою, так і з ви-

щою; е) звертати увагу на особисті чесноти і прикмети характеру кандидатів, зокрема вірність, стійкість, шляхетність вдачі, відвага.

13. VI ВЗ доручає Головному Проводові активізувати й поширити працю на відтинку кандидатів у члени й організованих симпатиків, випрацюючи відповідні правильники, вишкільну літературу тощо. Пропонується постанову про виконність кандидатами нормальних членських обов'язків без членських прав упродовж двох років, а по закінченні пробного періоду кандидат мусить бути оформлений у члени або перенесений в категорію організованих симпатиків.

14. VI ВЗ поручає Головному Проводові розглянути питання тих членів ООН, які, під впливом віку або в наслідок інших об'єктивних причин, не спроможні виконувати нормальних членських обов'язків.

15. VI ВЗ доручає активізувати категорію «організованих симпатиків». Організованим симпатиком ООН може стати кожна українська людина, яка визнає ідеологію, програму і постанови ООН, сприяє революційно-визвольній боротьбі, дає їй ділову й матеріальну підтримку, але не має членських прав ні обов'язків. Її відношення до Організації нормоване на засаді добровільності співпраці. Якщо відповідні організаційні чинники вважатимуть окремих організованих симпатиків добрими кандидатами в члени, то таким особам можна запропонувати перехід до категорії «кандидатів у члени».

16. Одним з необхідних засобів кожної організації, зокрема революційної ОУН, є організаційна дисципліна. VI ВЗ постановляє, що члени на всіх організаційних щаблях і постах мусять дотримуватися виконності доручень, Устрою і Постанов ОУН. У випадку невиконності доручень, задля добра організації, вищі проводи не сміють тому потурати. Правильне дисциплінарне поступовання лише причиниться до підвищення оперативності й ефективності цілої ОУН.

17. VI ВЗ доручає Організаційно-Кадровому Секторові переглянути дисциплінарний Правильник ОУН, внести відповідні корективи й подати його до відома всіх членів.

18. Революційно-націоналістична організація може бути лише високоетичною організацією ідеалістичного характеру. Тому треба поборювати всякі в ній прояви соціально-утилітарні.

19. Революційну й підпільну ОУН можна втримати в активному оперативному стані при умові, що систематично вживатиметься превентивних заходів проти розкладу, занепаду. Основні засоби втримання в чужому, неприхильному оточенні ОУН — це: якнайбільше динамічна, виховуюча дія по лінії головної мети ОУН (боротьба за УССД), постійне плекання у членів моральних цінностей ОУН у протиположності до розкладових і чужих цінностей оточення, усвідомлюючі кампанії про шкідливі для ОУН впливи оточення, дотримування якнайвищого внутрішнього морально-дисциплінарного рівня.

20. З уваги на те, що частина кадрів ОУН перебуває в капіталістичних країнах, де є великі соціально-економічні нерівності, то оточуюча членів Організації система життя також позначається на українських еміграційних спільнотах. Але внутрі ОУН має панувати між членами рівність, дружба й побратимство. Всі проводи на різних щаблях мають дбати про те, щоб заможніші члени Організації давали допомогу тим, які живуть в недостатках, щоб заможніші члени несли пропорційно більший тягар фінансових пожертв на Організацію, ніж бідніші, щоб матеріальний стан окремих членів в ніякому випадку не був критерієм впливів в Організації.

Завдання Організаційних Кадрів:

Сектор крайовий (не публікується)

Кадри ОУН — наша сила в їх ідеалізмі й дії

Завдання ОУН у сучасному періоді не зменшуються, навпаки — постійно зростають, бо вони безпосередньо пов'язані з подіями в Україні, з розвитком там революційних процесів, що етапним шляхом ідуть до свого завершення. Тому необхідно дати бодай коротку загальну характеристику наших головних завдань саме з погляду визвольної боротьби на Рідних Землях.

*

1. ОУН, що взяла на себе обов'язок і завдання революційно-визвольного авангарду української нації, має дуже багато різних важких і складних проблем, що їх треба розв'язувати як теоретично, так і практично. І на тих проблемах мусить зосереджу-

ватися увага цілого організаційного Активу, всіх членів Організації. Наші постанови, які схвалюємо на Великих Зборах, це не тільки теоретичні з'ясування нашої визвольної концепції, політики і програми, стратегії й тактики, що об'єднані одним спільним принципом, а передусім конкретні завдання, що їх зобов'язані реалізувати кожний організаційний Сектор, кожна Референтура, кожна організаційна клітина і кожний член Організації зокрема. У нас мусить існувати свідомість, що за реалізацію тих постанов і завдань відповідає не тільки Провід, а й кожний провідний чи рядовий член Організації.

2. Наша сила — в наших кадрах. Тому необхідні не тільки збереження організаційної сітки на всіх теренах нашої дії, а й відповідне її вдосконалення, постійна її розбудова, що великою мірою узалежнена від нових ідейних молодих членів Організації, якими мусимо поповнювати наші ряди. Молоді кадри — це істотне питання кожної організації, від розв'язки якого залежить її сила і дальші перспективи. Але головна наша увага повинна бути звернена не на кількість, себто на масовість нових молодих членів, а в першу чергу на їхню якість, що зумовлена їхніми особистими й національними прикметами. Випробуваних, характерних і відповідно підготовлених молодих кандидатів у члени ОУН, зокрема з Юнацтва треба своєчасно залучати до Організації й до відповідної організаційної праці. Натомість мусимо уникати поспіху і суб'єктивізму в оцінці молодих кандидатів, яких приймаємо

в члени ОУН. У першому випадку через зволікання можемо втрачати високоякісних провідних і рядових членів, а в другому — обтяжити свої ряди невідповідним «набором», який збільшує кількість, але обнижує якість кадрів. Готування нових кадрів, кандидатів у члени, зокрема з-поміж Юнацтва, — це одне з найважливіших завдань Організації, яке вимагає не тільки великих зусиль, а й відповідної контролі. Тому необхідно також перевіряти і вдосконалювати систему виховання і підготовки Юнацтва й молодіжних організацій, вирощувати молоду націоналістичну еліту з її власним проводом, що має стати складовою частиною проводів організаційних клітин різного ступеня, в тому й Теренових проводів і Проводу ОУН.

3. Наші кадри в першу чергу повинні бути спрямовані на такі відтинки дії Організації, які мають безпосереднє чи посереднє відношення до визвольної боротьби в Україні та пов'язані з її вимогами й потребами. Головні завдання ОУН мусимо здійснювати навіть коштом обмеження нашої дії на різних ділянках українського еміграційного життя, зокрема на другорядних і таких, що мають виключно побутовий, льокальний характер. На головні ділянки й дії української спільноти за кордоном, у різних країнах нашого поселення, повинна бути спрямована необхідна частина наших досвідчених і кваліфікованих кадрів, що будуть мати за завдання поглиблювати ідейно-політичний зміст культурних, наукових, суспільно-громадських, станових, церковних, молодіжних і подібних організацій

та установ, унапрямувати їх перспективний розвиток також із погляду потреб української визвольної боротьби на Рідних Землях. Мусимо керуватися ієрархією наших завдань і пам'ятати, що це тільки один із відтинків діяльності, тому не можемо зосереджувати на ньому всі сили й засоби Організації, залишивши інші ділянки організаційної дії, часто навіть найголовніші, без потрібної кількості якісних кадрів і потрібних фінансових засобів.

4. Праця нашого Активу на різних ділянках національного життя української еміграції має конкретно визначену свою мету: дати українській спільноті на чужині ідейно-політичне спрямування, мобілізувати всі патріотичні її сили до відповідних акцій в обороні прав і волі України та максимально використати весь людський потенціал і матеріальні засоби української еміграції для потреб української визвольної боротьби на Рідних Землях.

Працюючи на різних ділянках нашого еміграційного життя, ми повинні завжди і всюди керуватися вказівками сл. пам. Провідника Степана Бандери:

«Найбільше треба остерігатися того, щоб часткові цілі-засоби не стали самоціллю. Це завжди доводить до помилки, відступлення від головної мети. Тут доводиться звернути особливу увагу на один небезпечний прояв, який дається відчутти в нашій діяльності за кордоном і який треба рішуче викоренити. Коли наш рух, Організація чи її частини для проведення наміченої роботи обсаджують своїми членами відповідні позиції чи створюють від-

повідні інституції — то все це має сенс, як засіб для виконання намічених завдань. Збереження такого стану виправдане доти, доки воно служить цій меті. Коли та сама доцільність вимагає провести потрібні зміни — то їх треба провести. Коли ж те, що було задумане і зроблене для виконання означених функцій, починає бути самоціллю, то це вже шкідливий процес... Так само, як одиниці чи цілі інституції стають віроломними (наслідком такого процесу — ред.) і йдуть своїм шляхом, до своїх окремих цілей, так само може ціла політична Організація стати невірною власній меті, коли почне трактувати свої групові позиції, як самоціль, обмежитися їх розбудовою, обороною і використанням, а прямування до власної мети і боротьбу «відкладає на пізніше».

5. Ми тепер у такому етапі визвольних процесів на Рідних Землях, що наших головних завдань, як членів революційно-визвольної організації, не можемо заступити здійснюванням тільки часткових завдань, похідних, які випливають із потреб життя української еміграційної спільноти, та перекладати їх «на пізніше» чи на другорядне місце, або перекидати тільки на одиниць. Зокрема Провід ОУН повинен бути відтяжений від другорядних справ та від навантаження різними невластивими обов'язками. Провід і відповідна кількість провідного Активу мусять у першу чергу зосереджувати свою увагу та свої зусилля на тих завданнях Організації, які мають безпосереднє відношення до визвольної боротьби на Україні та її вимог, до нашої виз-

вольної політики й акцій за кордоном та до всебічної підготовки кадрів до ефективної визвольної дії.

Опрацювання проблем стратегії української визвольної боротьби й національної революції, змісту української державности, поглиблення ідейного змісту українського життя на Україні та української еміграції, як інтегральної частини цілої української нації, всебічне ідейне озброєння української спільноти, а в першу чергу наших кадрів, кожночасна конфронтація ідейно-політичної проблематики з актуальним життям — боротьбою в Україні, поглиблення й перевірювання засад і метод виховання молодого покоління, зокрема Юнацтва, підготовка відповідних ідейно-політичних та загально-вишкільних матеріалів, пов'язаних із визвольною боротьбою на Рідних Землях — це складові елементи найголовніших завдань Проводу, який має творити зміст, унапрямувати дію, а не бути тільки технічно-адміністративним центральним апаратом Організації, до чого його примушують витворені нами самими обставини.

6. Завдання наших кадрів за кордоном, подібно як і в Україні, мають характер внутрішньо-організаційний і загально-діловий. Тому кадри ОУН за кордоном — це передусім організована націоналістична революційно-визвольна сила, що діє на двох відтинках — крайовому і закордонному. В центрі нашої уваги стоять завдання Організації, як цілоти, а не поодинокі ділянки нашої діяльності, важливість яких впливає з кожночасних вимог у реалізуванні головної мети Організації.

7. Безпосереднє відношення до визвольної боротьби українського народу на Рідних Землях мають: постійне поширювання і поглиблення протиросійського протикомуністичного фронту у вільному світі, розгортання нашої визвольної політики за кордоном, умасовлювання нашої зовнішньої політичної дії в обороні України, концентрація всіх сил і засобів на боротьбу з ворогом у світовому розмірі, всебічне розгортання культурно-політичного фронту в постійній конфронтації з таким же фронтом в Україні.

8. Наші масові акції в обороні України, українських політичних в'язнів, борців за її волю і державність, діячів і працівників української культури — необхідно не тільки систематично продовжувати, а й удосконалювати (...)

9. Одночасно необхідно приготувати Організацію й її кадри до дії в особливих закордонних умовах, що можуть виникнути для нас, як наслідок політичної капітуляції західних держав, договорів з Москвою за ціну т. зв. мирного співжиття та економічної, технологічної й політичної співпраці світових надпотуг, а також усе більшої активізації у західних країнах різних лівих підіривних терористичних груп, дія яких інспірована Москвою й може бути використана й проти нас, щоб зліквідувати український самостійницький рух за кордоном, зокрема ОУН.

10. Кадри ОУН за кордоном — це велика ідейно-політична сила в боротьбі з окупантами України, і хоч не завжди цей наш потенціал повністю на-

лежно використаний, що залежить від нас самих, нема причин до будь-якої зневіри чи песимізму. Творчий оптимізм, поєднаний з сильною волею й вірою, допоможе нам успішно здійснювати постанови Великих Зборів, згідно з ієрархією наших завдань. Завжди і за всяких умов мусимо пам'ятати заповіт-вказівник Провідника Степана Бандери, який писав:

«Нашим природним середовищем стало вже змагання, змістом нашого життя — боротьба. Для нас політична діяльність, праця — завжди була боротьбою, не тільки змістом, а й форми її були завжди такі. Всі інші справи, зокрема внутрішньої політики, в нас завжди були трактовані і розв'язувані в світлі боротьби з ворогом...

У боротьбі в нас зродилася й загартувалася незмінна постава борця-революціонера. За кордоном немає властивого нам середовища безпосередньої боротьби, немає безпосередньої зустрічі з ворогом. Але той ворог є і тут, він діє проти нас. І тут треба з ним боротися. Не тільки боротися, а й треба знищити його дію, його щупальця, якими він намагається обплутати й задавити українське самостійницьке життя... Закордонною роботою можна дуже багато допомогти визвольній боротьбі на Рідних Землях у різних формах. Звідти треба всім нам увійти у збройно-політичну боротьбу з ворогом, і до того треба найкраще підготуватися. Це — істотні наші завдання, в яких ніхто нас не заступить, і їм мусимо присвятити найбільше уваги і сил...»

З цих слів-заповіту Провідника Степана Бандери випливає й теперішня необхідність Організації — вивести наші кадри з еміграційних буднів на широкий шлях революційно-визвольної боротьби в Україні та активної безпосередньої й посередньої всебічної допомоги їй, озброїти духово й ідейно наслідати наші молоді кадри, бо вони — переємники великої, святої справи, за яку склали своє життя тисячі іменних і безіменних героїв, членів і провідників ОУН та тих українських патріотів, для яких добро української нації, її воля і державність, були змістом і метою життя.

ПОСТАНОВИ СТОСОВНО МОЛОДИХ КАДРІВ

І. Українська молодь в контексті окупації

Ствердження

1. Під сучасну пору в Україні існує дві категорії молоді: а) під'яремна українська молодь; б) молодь панівного окупаційного населення (москалі й яничарська молодь неросійського походження — включно українського роду). Демографічне відношення української молоді до молоді окупаційного населення й яничарського типу є 4:1. Фасадою окупаційної молоді в Україні є в основному т. зв. комсомол.

2. Масив під'яремної української молоді є об'єктом постійного тиску денационалізації й русифікації та духової асиміляції Москвою для її імперських інтересів. Молодь окупаційного населення в

Україні разом з молоддю яничарського типу (які користуються усіма можливими привілеями та державно-імперськими засобами тиску) служить інструментом для проведення політики Москви у секторі під'яремної української молоді. Цей стан витворив ситуацію постійної конфронтації між під'яремною українською молоддю і панівною молоддю.

3. Беручи до уваги тт. 1-2, українська під'яремна молодь стала в авангарді національних визвольних процесів проти окупанта у різних формах вияву на всій території України й у районах ССРСР, заселених українцями. Ідейним змістом цих визвольних процесів є революційний націоналізм ОУН-УПА.

Постанова

1. Основною ціллю Сектора Молодих Кадрів є: а) морально, політично й матеріально скріплювати й поширювати fronti боротьби української під'яремної молоді проти ворога; б) розпрацювати і застосувати належні методи демаскування, розкладу, нейтралізації і, в загальному, безпощадної боротьби з імперським тиском окупаційної молоді на українську під'яремну молодь.

Оперативний плян дії не оприлюднюється.

II. Українська молодь у контексті суспільств країн нашого поселення, загальної української спільноти й у середовищі ОУВФ

Ствердження

1. Специфічні умови життя в різних країнах поселення в діяспорі, самозрозуміло, диктують

форму й методи нашої діяльності. Життя українців в діяспорі силою обставин тісно пов'язане з життям народів, серед яких живемо, що негативно впливає на структуру (обездержавненої) української людини в розсіянні — особливо молоді.

2. Не-українське оточення, з різними його несприятливими і шкідливими явищами, часто в молодій українській людині створює хибні настанови і погляди. Особливо шкідливим для української молоді в діяспорі є явище індивідуалізму в його егоїстичному аспекті, лівизми й лібералізму в етично-ідеологічному, й матеріалізму в практичному, бо це йде всупереч солідарності серед спільноти, послабляє почуття приналежності до української нації та обов'язку супроти неї, і тим самим послаблює її визвольний потенціал.

3. Згадані явища сприяють асиміляційним процесам, які, самозрозуміло, відбуваються планоно різними засобами і темпом у країнах нашої еміграції.

4. Частина української спільноти в діяспорі по інерції сприяє згаданим шкідливим явищам, і тим самим завдає посередньо шкоду визвольній справі через брак належного розуміння дійсності й обставин, у яких перебуває і серед яких доводиться їй функціонувати. До тих недоліків української спільноти в діяспорі слід зарахувати низку шкідливих у площині родинній і шкільній (послаблення виховно-етичних і національних елементів), церковній (послаблення українського релігійно-національного і державницького змісту), і сус-

пільно-громадській (світоглядий і політичний опортунізм і кон'юнктуризм), які негативно відбиваються на українській молоді, і частину її віддаляють від українства і тим самим від української визвольної справи і потреб.

5. У протипагу до цих негативних тенденцій слід відмітити стихійне явище зацікавлення, шукання свого власного коріння, і повороту до українства молоді, яка родилася і формувалася поза межами України. Це відрядне явище слід глибинно проаналізувати і виробити відповідні методи і засоби для всебічного сприяння вияву і розвитку цього явища на користь українства й української визвольної справи.

Постанова

1. Необхідно — за посередництвом ОУВФ і прихильних нам громадсько-суспільних і політичних формацій — посилити процес єднання української молоді в діаспорі на базі визвольного націоналізму і безкомпромісного самостійництва, ідеалізму й героїки життя та християнського гуманізму — в протипагу до негативних явищ і процесів, помітних серед суспільства країн нашого поселення і частини української спільноти (див. т. 2-4).

Оперативний план дії до «Постанови» не опубліковується.

Ствердження

1. Процес вербування членства Юнацтва в кадри Організації є безпосередньо залежний від їхнього вольово-емотивного, інтелектуально-раціонального, і дійово-оперативного зв'язку з понево-

леною Україною, українською визвольною боротьбою і потребами та проблемами цієї боротьби.

2. Крім проблем, відмічених у ствердженнях Частини ч. II, заіснував факт, що теперішнє джерело нових кадрів для Організації поза межами України у своїй цілості формувалося у діаспорі, не маючи безпосереднього духового й фізичного зв'язку широким кіл з українським материком.

Постанови

1. Щоб встановити і закріплювати тяглість і зв'язок нових поколінь Юнацтва й Активу з українським материком і проблематикою та практикою визвольної боротьби України, Організація має спричинитися (там, де потрібно, при допомозі прихильних їй формацій) до відтворення на максимальному рівні української всебічної атмосфери, оточення і дійсности. Нові покоління потенційних націоналістів у такий спосіб зможуть віднайти посередньо зв'язок з українським материком, станом національного поневолення і визвольними процесами. Належними методами слід інтегрувати в одну нерозривну цілість нові покоління націоналістів, незалежно, чи вони живуть і діють в Україні чи поза її межами.

2. Основною засадою у вербуванні членства в ряди Юнацтва і в Актив Організації мусить бути: а) якість і суворість селективність на виключно індивідуальній базі; б) моральні якості кандидата; в) психологічна структура, зацікавлення і нахили; г) дружність; інтелектуальні й фізичні спроможності і здібності.

3. Кожний член Організації, який працює у Молодих Кадрах, мусить провадити процес вербування до Юнацтва й у Актив на базі взаємного довір'я, дружности, а особливо систематичної вишкільно-програмової співпраці з даним кандидатом та особистого прикладу.

4. Щоби мінімалізувати ризик для Організації з боку нових кадрів, кожна кандидатура до Активу Організації має бути також переглянена і схвалена охоронними чинниками до часу складення присяги даним кандидатом.

Завваження

Юнацтво: Основною ділянкою праці сектора є забезпечення новими кадрами нашу Організацію.

Не входячи в деталі слід ствердити, що з останньої каденції праці сектора баянс виказується позитивним — кількісно й якісно. Основною причиною того є стосування вишкোলів, які мають подвійний характер: ідеологічно-політичний і практично-дійовий, що, у свою чергу, йде впарі з надаванням обов'язків і навантажень кожному членові Юнацтва і молодих кадрів. У тому пляні нове членство систематично включалося як важливий чинник у різні ділянки праці Організації. Основною прикметою успіху молодих кадрів була систематичність, тяглість і діловий контакт з членством Юнацтва і молодих кадрів.

Студентство: Основною базою праці на відтинку студентському є ТУСМ, який докладав і до-

кладає усіх зусиль там, де можливо, щоб український студентський рух затримував ідейно-політичну рівновагу по відношенні до визвольних потреб України. Тому, що ТУСМ є конечністю на тому полі праці, вживаються заходи, щоб відновити ТУСМ, або створити ТУСМ там, де він ще недіяльний.

Проблема лівизни серед українського студентства від певного часу почала неутралізуватися з різних причин — в чому треба відмітити ролю, яку в цьому процесі відіграв ТУСМ (особливо на американському терені) і поодинокі студентські гуртки чи окремі особи в системі Організації.

ПОСТАНОВИ В ДІЛЯНЦІ ЮНАЦТВА ОУН

Вступ

З нагоди святкувань п'ятдесятиріччя ОУН Голова Проводу ОУН, Ярослав Стецько, у своїх надісланих привітах часто звертався до молодечих організацій, а теж особисто, вітаючи їх зібрання, з'їзди і здвиги з гарячим до них апелем включатися у революційний змаг ОУН за УССД, ідучи слідами героїв, наслідуючи їх життя й чини. Ці апельні слова Голови Проводу приймаємо як зобов'язуючі Юнацтво ОУН настанови:

1. Без героїв немає нації, без їх високої моралі особистої й громадської немає прикладів для наслідування. Герої й аскети — це символи великих, світобурних революційних рухів, до яких належить передусім наш революційно-визвольний націоналі-

стичний рух, якого натхненником і керманичем є революційна ОУН. ОУН — це не партія, це національно-визвольна революційна організація борців революціонерів, які завжди були готові здійснити заповіт ОУН: здобудеш українську державу, або згинеш у боротьбі за неї.

2. Молоде покоління України має особливий обов'язок супроти своєї Вітчизни: їй не тільки працювати, але передусім жертвою життя й крові служити. Воно повинно йти слідами героїв ОУН, які горіли й горять ідеєю України, клали і кладуть тегер за неї своє життя.

3. Без великих духово-етичних якостей і вартостей немає великих чинів. Цим необхідно освідомити українську молодь, бо вона живе серед ідейно-духової й морально-етичної розтічі в оточуючому їй чужинецькому світі.

4. Україна бореться! В авангарді її визвольної боротьби знову стоїть молодь! Чи на чужині, дорога молоде, вчуваєшся і глибинно переживаєш і достатньо в чини перетворюєш своє горіння ідеєю України?! Чи застосовані досі у вільному світі вистачальні засоби й методи боротьби за визволення України? Чи не повинні бути гостріші? Я закликаю Вас — жити суворим і небезпечним життям! Погорджуйте вигодами життя! Пам'ятайте, що «народ бере великих і відсіває малих», а «великі постаті — великі передусім своєю вірою, своєю любов'ю й ігноруванням найвищих для поміркованого приписних істин...». «Історія бере великих романтиків в основу духової культури і з їхніх гарячих

візій та пророцтв творить фундамент». Ці напрями є основою постанов Юнацтва ОУН.

*

Зобов'язуючими й далі актуальними є постанови в справах Юнацтва ОУН, прийняті на IV і V ВЗ ОУН.

Загальні ствердження

1. Юнацтво ОУН і далі є вагомим фактором в житті і діяльності Організації Українських Націоналістів, як резервуар кадрів для ОУН, як активізатор ідей ОУН серед української молоді, як реалізатор широкорозгалуженої програми ОУН.

2. Враховуючи зростаючі завдання ОУН і потребу більшого ідейного впливу на найширші кола української спільноти, необхідно далі дуже старанно розбудовувати і скріплювати Юнацтво ОУН.

3. В ієрархії завдань ОУН, одним із чоловічих завдань є організування і праця з Юнацтвом ОУН.

4. VI ВЗ ОУН схвалює видання Проводу Юнацтва «Йди за мною», що є солідним підручником для виховників Юнацтва ОУН. Зібрані в підручнику правила, правди і накреслена система структури і виховання є основою системи Юнацтва ОУН, якій зобов'язуючу силу надає VI ВЗ ОУН.

За ієрархію вартостей і завдань

1. У праці з Юнацтвом потрібно покласти особливий наголос на підготовку молоді до активної революційної дії, на зовнішньо-політичну її діяль-

ність та на активний безперервний фронт проти ворожих сил на всіх теренах.

2. На крайовий відтинок повинні бути скеровані всі наші зусилля, щоб скріпити революційно-визвольну дію на Україні. Так довго не буде бажаного нами успіху на відтинку крайової акції, як довго вся Організація, а зокрема молодь не просякне ідеєю дії в тому напрямку. Ця дія вимагає самопосвяти, ризику, але саме вона буде пробою нашої сили й революційности.

3. Молодь і Юнацтво скеровувати до високих військових шкіл, академій. Немало наших молодих людей вишколюють нині у військових високих школах різних держав. З цими юнаками треба нам мати зв'язки, їх треба ідейно-політично виховувати й унапрямувати, вказуючи їм на велику перспективу та їхнє майбутнє призначення у визвольній дії. Наші майбутні похідні групи творитимуть якраз ті, що вивчають у високих воєнних школах модерне повстансько-партизанське діло.

4. Ставимо собі мету: здобути українську державність у найближчому десятиріччі, ще за життя нашої генерації. Й таку візію треба ставити Юнацтву й молоді. На їх мобілізування треба звернути найбільшу увагу. Найперше необхідно створити, за допомогою нашого Юнацтва, сильне променююче ядро, яке буде пенетрувати націоналістичною ідеологією й дією широкі лави молодого покоління. Найкращим з молоді треба дати провід у руки, зокрема в молодечих організаціях. Теж на всіх ступенях організаційної побудови включити молодих наших

членів, що мають до цього відповідні кваліфікації.

Молодь потребує прикладу старших, але вона може рости творчо лише власними зусиллями і під власним керівництвом у своїх молодечих організаціях.

5. Молоді, а в тому й Юнацтву ОУН, треба дати змогу розгортати революційні акції, не зупиняючи її винахідливості й радикальності в методах. Найперше — це ідейно-політичне революційне усвідомлення, за що їй боротися, але суттєве — це революційна дія, яка зрушить молодь.

6. Є подвійний рід дії революційного типу. Масова революційна дія, наприклад бурхливі демонстрації молоді перед большевицькими амбасадями. Індивідуальні революційні чини, якими рясніє історія революційно-визвольних змагань кожної уярмленої нації, а зокрема України. Дія скорше зрушить молодь, ніж теорія! Ця остання — необхідна, але поштовхом, спонукою, що змушує зглиблювати мотиви й цілі дії, є сама дія!

7. Коли безпосередньо, прямо, з наказу українського суверенного чинника доведеться молодій людині ризикувати життям за український ідеал, треба бути свідомим того, що це є вимога суверенної рації України, яку репрезентує революційна ОУН. Для цієї рації треба жертв, треба добровільців, треба бойовиків! Не лякаймося жертв! На Уссурі чи в Афганістані не за наші інтереси гинуть українці советської армії, подібно, як раніше в польській, німецькій чи австро-угорській. Зате ОУН і УПА

борилися й борються за чисті суверенно-національні інтереси і під прапорами цих формацій наша молодь теж із чужини має бути готовою не лише боротися, але, коли треба, гинути за ідеї УССД.

8. Наша сила — в наших кадрах, і тому необхідно не тільки збереження організаційної мережі на всіх теренах нашої дії, а й відповідне її вдосконалення, постійна її розбудова, що великою мірою залежить від нових ідейних членів, якими мусимо поповнювати наші ряди. Але головна наша увага має бути звернена не на їх кількість, а на якість — на їхні особисті й національні позитивні прикмети. Готування нових кадрів, кандидатів у члени, зокрема з-поміж Юнацтва ОУН, — завдання, яке вимагає не лише відповідних зусиль, а відповідної контролю. Тому необхідно перевіряти та вдосконалювати систему виховання і підготовки Юнацтва ОУН, а одночасно збільшувати та відмолоджувати провідні кадри Організації, провідні Юнацтва і молодіжних організацій, вирощувати молоду націоналістичну еліту з її власним Проводом, що має стати складовою частиною провідів організаційних клітин різного ступеня.

9. Молоде покоління, позбавлене природнього елементу «політикум», стане аполітичним, асуспільним, нігілістичним, тобто не тільки не-українським, але часто протиукраїнським.

Здорова українська національна спільнота — це спільнота політичної свідомості. ОУН — то спільнота виплеканих національних ідеалів, чітко випра-

цьована організаційна система, цілеспрямована дія; то форма і зміст української політики. Добрий українець — це націоналіст з переконання. Отже, український націоналіст — це передусім українець зорганізований, українець високої політичної свідомості й культури, героїчної концепції життя, готовий не лише жити, але й умерти за Україну.

10. Ставимо високі вимоги до тих, що є в ОУН, як і до тих, що приготуються до неї вступити. Люди, які будуть провадити тисячами й мільйонами людей, які не сумніваються, що є зле, а що добре, що краще для нації, люди, які мають рішати й давати напрям, — мусять бути нарівні своїх завдань. До того треба приготуватися, починаючи вже з Юнацтва. З українського загалу молоді треба вилонити сильний тип української людини, людини високої етичної вартості, вірності народові, що є в стадії боротьби за відновлення державності; і самим носієм держави є цей вирізнений провідний тип українця. Його світогляд, його почуття, його озброєння знанням, його завзята дія, створюють те, що широка незакаламучена ріка українства дістане свої береги, своїх власних керманичів.

Український націоналіст відрізняється від інших тим, що в служінні нації прагне взяти якнайбільшу участь і дати якнайбільший вклад на шляху її боротьби за державну самостійність і всебічний її розвиток.

11. Виховання молоді-юнацтва має відбуватися як безпосередня їх участь у дії.

Організаційні справи Юнацтва ОУН

1. Мережа Юнацтва ОУН з її членством є інтегральною частиною Організації. Організація безпосередньо та через Проводи Юнацтва керує сектором Юнацтва ОУН, опікується ним та контролює його працю й діяльність. Сектор Юнацтва є повністю підпорядкований Проводам Організації на всіх її щаблях.

2. Координація, співпраця і співдія між Організацією й її Сектором Юнацтва ОУН нормуються та укладаються на форумі провідів, в яких провідники Юнацтва є членами-референтами.

3. У системі Юнацтва ОУН необхідно завжди тримати лад, упорядковані справи, плекати дисципліну, систематично переводити контроль, допильновувати виконності доручень і звітності.

4. Безупинно організовувати нові звена молоді ОУН з молоді СУМ, ТУСМ, Пласт, ОДУМ.

5. Паралельно з сіткою юнаків, організувати та розбудовувати сітку юначок ОУН, ангажуючи до цього жінок — членів жіночої мережі ОУН, та інтегрувати кадри згідно з зацікавленням друзів і подруг по лінії потреб і оперативності Організації.

6. Без відома й дозволу Провідника Юнацтва Терену ніхто з членів мережі Юнацтва ОУН не сміє відбувати туристичних й іншого характеру поїздок до країн «за залізною заслоною», а в тому і в Україну.

7. Систематично контролювати діяльність Юнацьких Проводів та окремих звен.

8. Суворо дотримуватися засад конспірації.

9. Допильновувати своєчасне переведення дозрілого Юнацтва в лави членства ОУН.

Виховно-вишкільні справи

1. Систематичний вишкіл у звенах обов'язує все Юнацтво.

2. Впарі з теоретичним вишколом провадити практичний вишкіл (проби й акції Юнацтва ОУН).

3. Звертати спеціальну увагу на найздібніших у звенах Юнацтва та працювати над ними ще окремо й додатково.

4. Користаючи з розвитку технології та з існування практичних клубів, зацікавлювати ними та скеровувати до них із складу нашого Юнацтва ентузіастів: радіоаматорів, радистів, самооборони чи й кадетів для засвоєння військовознавства.

5. Для розбудови кінцевих ліній зв'язку, скеровувати відповідних з-поміж членів Юнацтва до служби на літаках і пароплавах.

6. На сувро селективній базі організувати й проводити міжтеренові, теренові табори ОУН.

7. До таборів молодечих організацій скеровувати все юнацтво, бо табори є найкращою школою життя, проб і гарту молоді людини.

8. У вишкільній програмі узгляднювати теми з критичною аналізою марксизму, комунізму й ленінізму, як доктрини, щоб належно озброєне Юнацтво могло дати нищівний бій «лівизні» серед нашої молоді.

9. Кожний юнак (юначка) мусить бути навантажений організаційними дорученнями (кожночасно) — згідно з його (її) здібностями, нахилами, зацікавленнями і вишколом.

Практичний бік вишколу

Вийшовши із засад постанов П'ятого ВЗбору про молодь і юнацтво, які повністю вичерпують питання опіки, виховання та проводу над українською молоддю в лавах СУМ і Юнацтва, слід перейти до практичного виконання цих постанов згідно з їх духом і літературою. Тому піддається для реалізації такі сугестії:

1. Організування стрілецьких клубів при СУМ-і з ціллю змагань за клубове мистецтво й нарешті мистецтво «Українського Світу» та з чужими клубами, яких у країнах вільного світу є дуже багато.

2. Незвичайною популярністю втішаються на Заході курси орієнтальної самооборони, як джіудо, карате, кунг-фу та інших. Дуже бажано заснувати такі курси для юнацтва й молоді при СУМ-і, із змаганнями за всі ступеневі мистецтва цих спортів із відповідними грамотами та відзнаками.

3. Організувати при молодечих організаціях з участю юнацтва «Клуби військових студій», де в доступній і цікавій формі треба дати молоді змогу познайомитися з теорією та історією воєнного мистецтва, основними військовими науками включно з лекціями зв'язку.

4. Під час літнього таборування покласти окремий наголос на справжню і серйозну дисципліну, на вивчення військового порядку, засвоєння військового духа. Де тільки можна, вести військовий впоряд і практичні зайняття у ділянці військової тактики, щоб скерувати молодечі уми на лінію чіткого, військового думання — для виховання здорового члена ОУН, здорового і здисциплінованого громадянина.

5. Заохочувати молодих людей вступати до армій, зокрема повстансько-партизанських формацій й усякого типу зв'язку.

6. У таборах СУМ-у та інших молодечих організацій, де є наш вплив, повинні бути військові вишколи, як обов'язковий предмет.

7. Включати військові дисципліни і військову практику в усі семінари і вишкільні табори СУМ-у, ТУСМ-у та інших молодечих організацій.

Вишкіл і дія

1. Ідейно-політичний вишкіл Юнацтва і Молодих Кадрів ОУН (студентів, молодих професіоналістів і ін.) мусить провадитися разом з конкретною акцією, при допомозі якої засвоюване знання можна б бодай частково застосовувати практично. При чому, і рівночасно, конкретна акція повинна бути тим головним середником вишколу.

2. Вишкіл юнацтва і молодих кадрів ОУН не повинен бути ще одним «курсом українознавства» чи суміськими або пластовими «сходинами». Ті зайняття повинні мати відмінний характер. Орга-

нізація мусить дотримуватися засад конспіративних і дисципліни революційної організації, щоб оминути небезпеки дійового й ділового паралічу у майбутньому.

3. Усі сектори й референтури Організації можуть і повинні використовувати юнацтво й молоді кадри для конкретної праці, виконання певних доручень тощо, згідно із зацікавленням чи здібностями даного юнака (юначки) й молодого члена Організації. У такий спосіб прийде до органічного і систематичного поповнювання рядів Організації. Творити юнацькі звена згідно з ділянками зацікавлення юнацтва й молоді, які були б ділово пов'язані з відповідною референтурою свого зацікавлення.

4. Практика показала, що є помилковою думка, що одна чи інша референтура сама «випродукує» наскрізь «готових» членів Організації. Фактично ціла Організація (при допомозі своєї діяльності і структури, себто праці референтур) є відповідальна за остаточне ідейно-політичне й ділове оформлення свого членства при допомозі постійної чинності механізму притягування й активізації людей в роботі, з відповідальностями пропорційно до здібності і спроможності даної особи. Остаточне вироблення, завершування і поліпшування (а на останнє немає меж) — прийде при праці, обов'язках, відчутті відповідальності.

При вихованні юнацтва чи молодих кадрів, респектуючи принципи, на яких побудована Організація, треба давати досить місця для багатогранного,

але здисциплінованого вияву ініціативи у практичному аспекті — у формах і методах праці.

5. Повне членство в Організації повинно теж бути зумовлене успішним заплануванням, участю і переведенням акції, чи виконанням обов'язку (організаційного, політичного). Кожний член юнацтва, чи член молодих кадрів, мусить перейти пробу, згідно зі своїм зацікавленням і здібностями.

6. Тому, що живемо в добі ідеологічно-політичних конфліктів, які ділять світ на «бльоки», переक्रоюють народи, спільноти, а часто і ділять родини, — конечністю є встановити на систематичній базі ідеологічно-політичний вишкіл для юнацтва і молодих кадрів, які в щоденному житті (в школах, університетах, на праці, а то й в українській громаді) зустрічаються безпосередньо з противними або ворожими елементами чи ідеями. Цей вишкіл, щоб бути ефективним, мусить бути ідейно-політично-дійовим, себто брати до уваги в першу чергу сучасну ситуацію й потреби. Ситуація в Україні й оборона українських політв'язнів повинні бути тим вишкільним типом дійових семінарів, які пропонується до виховно-вишкільної програми Юнацтва ОУН і молодих кадрів.

7. Щоб найефективніше ознайомити юнацтво з сучасною боротьбою на Україні, слід зобов'язувати юнацтво ініціювати чи включатися в акції оборони України, а в тому й в акції оборони українських політичних в'язнів. Це змусить юнацтво запізнаватися з проблематикою й рівночасно організувати акції.

8. Охочим і здібним до цього доручати робити переклади на чужі мови матеріалів і документів з України для публікації в наших виданнях і для акцій оборони України й українських політичних в'язнів.

9. У ділянці туризму в ССРСР заангажувати відповідні юнацькі особи, наприклад, для збирання інформацій про такі поїздки, списки тих, що їдуть і т. п.

10. Установити для повнолітнього юнацтва, перед переходом до організаційних кадрів, т. зв. Організаційну Службу, яка тривала б певний означений час (наприклад, шкільні вакації). У цьому часі юнак (юначка) виконували б певну організаційну роботу у відповідному секторі діяльності, до якого даний юнак (юначка) під поглядом вишколу, вміння чи здібностей, найкраще надавався б.

11. Без практичної активізації (конкретної праці) надання обов'язків, і поставлення дорослого, чи юнака, перед відповідальністю, неможливо виростити нові провідні кадри і добрих молодих членів активу. Тут мусить бути місце на правило, що людина учиться з досвіду і зі своїх власних помилок. Досвід старших друзів повинен служити у цій естафеті кадрів базою для дальшого росту Організації й її дії в обставинах, які змінюються швидким темпом і щораз ставлять Організацію перед новими вимогами змагу.

12. Живемо в модерному світі і тому методи праці й підходу до праці мусять теж йти цим шля-

хом. Також треба взяти до уваги переважливий фактор, що пересічний молодий член Організації чи член юнацтва має (чи буде мати) високу або фахову освіту. У нашій ситуації й обставинах ця тенденція буде продовжуватися. І тому Організація мусить бути приготована тим молодим кадрам давати завдання на відповідному рівні, і витворити атмосферу й обставини «професійности» й ефективности у своїй багатогранній дії.

13. Треба приготувити Організацію й її кадри, а в тому й юнацтво ОУН, до дії в особливих закордонних обставинах, що можуть виникнути в наслідок політичної капітуляції західних держав, договорів з Москвою за ціну т. зв. мирного співжиття та економічної, технологічної й політичної співпраці світових потуг, а також усе більшої активізації у західних країнах лівих підривних терористичних груп, дія яких інспірована Москвою й може бути використана проти нас, щоб ліквідувати український самостійницький рух за кордоном, зокрема ОУН.

14. Юнацтво ОУН — це вишкільні кадри, резервуар Української Національної Революції, зокрема революційної ОУН, підпільно-визвольної організації. Тому Юнацтво зобов'язують зовнішні форми, подібні до військових форм, та військова карність. Зовнішні форми, як один із засобів виховання, тримають людину в постійній залежності від певних ustalених та зобов'язуючих приписів і норм.

15. У діяльності Юнацтва на зовнішньо-політичному відтинку акцентувати потребу розбудови

фронту молоді АБН й організування світового протиросійського й протикомуністичного фронту молоді.

Справи акцій

1. Масові акції стали вже елементом нашого стилю дії, як засіб підтримки визвольної боротьби в Україні; різноманітність цих акцій, мобілізація усіх верств українського суспільства на чужині до специфічних протиросійських акцій — незмінно актуальні. Степенуваність і зрізничкованість наших акцій допоможуть нам уникнути стереотипності.

2. Наші акції та маніфестації з участю молоді й Юнацтва ОУН є важливим знаряддям у політичній і пропагандивній діяльності Організації. Тому їм слід присвятити якнайбільше уваги у підготовці й організуванні. Масовість, організованість і оригінальність маніфестації та бурхливість акції звертають на себе увагу й дають розголос для публічної opinio.

3. Коли тепер панує сила, то їй треба протиставити не лише саму правду словом, але свою правду підперти фізичною силою! А з тим і жертвою. За різних умов різно розуміється аргумент сили: на Заході якість сили кваліфікується маршем на вулиці і штурмуванням станиць ворога. На Україні вже висловлене мужньо слово правди усно чи писемно є, за тамошніх умов, могутнім аргументом сили. Очевидно, стосування фізичної сили там теж є остаточним аргументом перемоги. Тому наш час на Заході — це час масових акцій зокрема молоді

за наші ідеї, боротьби наших символів з символами ворожими, символів Петлюри, Коновальця, Шухевича, Бандери, Липківського, Шептицького, Слепого, проти Леніна, Маркса, Сталіна.

4. Помилковим є вважати, що зберігаючи пасивність на чужині, не протестуючи, не відплачуючися ворогові за многих мучеників і героїв, не «провокуючи» нашими актами й акціями ворога, — ми тим улегшуємо становище уявленого! Ніколи пасивне вичікування! Поможемо в'язням і народів тільки тим, коли і тут діятимемо всілякими методами й формами з найрізкішими включно.

5. Виховання молоді й юнацтва ОУН можливе лише в акції. Обмежування вишколу і виховання тільки теоретичними студіями не вистачає. У ситуації мобілізування Москвою й комуністичними партіями частини західної молоді під їхніми гаслами й за їхні цілі, необхідно спонукати нашу молодь бути промотором та ініціатором нашого ідейного наступу під нашими гаслами й за наші цілі. Якщо ідеї Москви мобілизують частину західної молоді, то тим більше ідеї Києва будуть мобілізувати іншу її частину для протидії злу, що його несе Москва. Чітко протиставляймо Київ Москві!

6. Проти проросійських і прокомуністичних гасел треба висувати наші гасла, які мобілизують: гасла патріотизму, нації, героїзму, релігії, достоїнності й гідності людини, тобто вартості, за які теж варто вмирати. На вулицях міст західного світу маємо безчисленні протиамериканські, проросійські чи прокомуністичні, а немає гасел, які говорили б про

боротьбу української нації, про наших героїв і мучеників. Як одне із завдань Юнацтва по лінії акцій — доручимо йому вийти з нашими гаслами й символами у широкий світ!

Практичне доручення

Доручити Юнацтву вступати до радіоаматорських клубів, щоб спеціалізуватися у радіонадаванні і прийманні. Будучи спеціалістами в ділянці радіотехніки й радіоелектроніки будувати самим відповідної сили апарати, організувати українські радіогуртки, зареєструвати їх легально і вправляючи, нав'язувати товарисько-аматорські, а згодом й інші контакти з радіоаматорами в Україні.

На Україні є десятки тисяч радіолюбителів, які працюють на ними ж сконструйованих приймачах-надавачах, одні за системою Морзе, інші — як радіостанції. Наші радіолюбителі повинні використати Ключ Морзе для дружніх зв'язків-розмов із молоддю-радіолюбителями в Україні, подаючи їм націоналістичні відомості.

Осторога перед небезпекою

1. У теперішню пору з двох сторін іде безоглядна атака ззовні з спеціальним прицілом на нашу дорослу організовану і теж студентську молодь. Зі Сходу наступає ворог силами його досконалої агентури, а з Заходу розкладницькі модні ліві течії, течії демолібералізму, масонерії і т. зв. прогресивізму.

2. У зв'язку з тим увага юнацьких проводів і цілої Організації мусить бути звернена в тому на-

прямку, щоб забезпечити мережу Юнацтва ОУН від проникання в неї ворожої агентури, а Юнацтво ОУН мусить стояти на сторожі перед впливом чужих протилежних нашим ідей лівої молоді західного світу в середовища української організованої молоді.

3. Ідучи далі по тій лінії, треба обов'язково скріпити конспірацію у рядах Юнацтва ОУН, проводячи з ним спеціальні в тому напрямку вишколи.

Фінансові справи

Усі члени Юнацтва ОУН зобов'язані платити членську вкладку у висоті устійненій Проводом ОУН.

Члени Юнацтва зобов'язані жертвувати на всі збірки, проведені Організацією.

Кінцевий акорд

VI ВЗ ОУН вважає реально здійсненими Постанови і Напрямні з ділянки Юнацтва ОУН, прийняті й затверджені на ньому за умов, що Юнацтво ОУН і молодь, виховники й актив ОУН, серйозно приймуть завітні слова Голови Проводу Ярослава Стецька у такому його всеактуальному зверненні:

Будьте когортою воївників за українську правду, розбуджуйте образ великої й святої ідеї України серед широких кіл народу. Щоб вам вірили ровесники, мусите жити суворим життям, бо лиш одержимі ідеєю, лише люди, які горять і страждають ідеєю — можуть перемогти!

ПОСТАНОВИ У СПРАВАХ МОЛОДІ

Ствердження:

1. Українська молодь в Україні і в діяспорі є кров від крові, кість від кости того самого народу, а тим самим носить у собі однакові біологічні й духово-етичні складники, що завжди сприятимуть віднайденню власної національної ідентичності.

2. Перед українською молоддю в Україні і в діяспорі стоїть та сама небезпека відчуження: в Україні — небезпека русифікації, а в діяспорі — асиміляції й денационалізації, якщо не знайти імунізуючих протидіючих засобів.

3. В Україні, через природний опір русифікації, що її окупант намагається в брутальний спосіб насаджувати при допомозі державно-партійного апарату, в свідомішій частині молоді витворюється сильна доза імунітету і духової кристалізації. Цьому сприяє народна пам'ять, що зберігає картини боротьби та ідей, які супроводили ту боротьбу від Визвольних Змагань, через УВО, СВУ-СУМ, ОУН, Карпатську Україну з їх героїськими чинами до Відновлення 30 червня 1941 року Держави та з легендарними особами з її безстрашною боротьбою ОУН-УПА.

4. В еміграційних обставинах імунітетом проти асиміляції-денационалізації є активне виховання на всіх можливих позовах контакту молоді з оточенням. Найважливішим середовищем виховання є родина, відтак — Церква, рідна школа,

молодеча організація, суспільне організоване життя.

5. Наслідком постійного перебування молоді серед чужого оточення в школах, гуртожитках, чи при праці, без попереднього імунітету з дому, рідної школи, молодечої організації, з одночасним порванням контакту з Церквою і книжкою чи часописом — є відчуження і повне всякання в чужий ґрунт. Ця категорія людей може бути втрачена для свого народу, якщо не створяться обставини, що заставлять цих відчужених повернутися на лоно своєї нації.

6. Вплив на світоглядове формування молоді з боку чужих, зокрема високих шкіл може бути фатальним, якщо молода людина передтим не набула понять українського національного світогляду. В цьому — важлива роля молодечих організацій і організаційного Юнацтва, щоб засвоїти студіюючій молоді філософічно-етичні вартості, що випливають з націоналістичної ідеології і є вивором української духовости, заки вона піде студіювати на чужі школи, що чимраз більше інфільтровані фабіянізмом-марксизмом. Боротьба проти такої індоктринації при допомозі науки є майже безуспішна, бо раз заангажовані молоді люди по лінії т. зв. науки не сприймають більше ніяких інших аргументів. Тільки критичне сприймання такої «науки» з позицій засвоєного ідеалістичного світогляду може утвердити такого студента у правдивості своїх світоглядових засад.

7. В Україні марксистська доктрина в формуванні комсомольської молоді тратить на силі, бо ця доктрина одержала повне заперечення в шістдесят-кількарічній практиці комуністичного режиму. Якщо частина молоді старається задержати позу переконаних марксистів, то тільки із партійно-режимової кар'єри, що є зарезервована для визнавців марксизму-ленінізму в його повсякчасному допасовуванні до конкретних політичних цілей партійної керівної кліки. Інша справа з комуністичною ідеологією для імперсько-російської молоді, яка в її «інтернаціоналізмі» бачить перспективи російської експансії в світі.

8. Провал большевицької концепції в розв'язці національного питання всередині ССРСР через посилену русифікацію, ідеологічна криза марксизму-ленінізму, банкрутство економічної системи та наростання соціальних ферментів, а до того наростаючі труднощі вдержування в такій же системі сателітних країн, загарбницька війна в Афганістані, — усе це створює пригожий ґрунт для революційних національних процесів серед населення в ССРСР, головню в поневолених країнах. Молодь шукає інших світоглядних і ідеологічних засад та концепцій в релігійній та національній площині. Кожна самвидавня річ має великий попит, мимомовного великого ризику, який її супроводить. Закордонні радіоавдиції та вістки передані з-за кордону розносяться з блискавичною швидкістю.

Постанови:

1. В перспективі можливого недалекого міжнародного конфлікту необхідно зміцнити контакти з молоддю в Україні при допомозі масових засобів зв'язку з-за кордону. Потрібно дати орієнтацію для дії і національну концепцію для розв'язки політичних, соціальних і економічних проблем. Молодь мусить мати альтернативу до існуючого там ладу з національних позицій. Вона мусить знати хто є ворог: московський імперіялізм чи кожноточасний режим імперії; яка має бути постава тієї молоді в часі конфлікту й які мають бути для неї орієнтаційні семафори.

2. Зінтенсифікувати вишкільну й освідомлюючу працю над молоддю на еміграції по лінії підготовки на випадок міжнародного конфлікту і революційних дій всередині ССРСР.

3. Роля молодечих організацій, як підготовка формування дієспосібних одиниць на різних відтинках революційно-політичної активності, повинна бути ще більше наголошена. Ідеологічні вишколи, фахове знання окремих ділянок, пов'язаних з політичною акцією, революційною дією, веденням зв'язку, інформації і пропаганди мусять бути включені в виховно-вишкільну програму даних організацій.

4. Весь суспільний сектор має дати повну допомогу на відтинок молоді, як один з найбільш важливих і загрозованих. Без молоді нема продовження політичної дії, а вслід за цим забезпечення тягlosti революційних процесів. Сила ОУН ви-

росла завдяки припливові молоді, і відсутність її може привести до занепаду та звести внівець найкращі пляни і програми.

5. Видання для молоді в формі книжок чи журналів мають мати атрактивнішу форму, щоби збільшити їхню почитність. Для того треба дати фінансову підтримку тим журналам і виданням, які з погляду несення національних ідей є необхідні. В цьому напрямі зробити належний тиск на українські господарські установи, щоб зі своїх зисків дали більшу, як досі, піддержку даним виданням.

6. Частину молоді, яка менше надається до теоретичних вишкколів, затруднити технічними вишколами під кутом потреб зв'язку, інформації та різного роду акцій.

7. Зробити наголос на військовий вишкіл, який молодь здобуває в війську країн свого поселення. Цей вишкіл повинен бути трактований не тільки як відбуття військової служби, але як нагода придбати фахове знання і пізнати різного роду зброю. Зокрема стимулювати військові студії на існуючих військових академіях.

ПОСТАНОВИ В СПРАВАХ УКРАЇНСЬКОЇ ВНУТРІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ

1) Вступні ствердження

Головною метою усіх завдань революційної ОУН є національне визволення українського народу і відновлення на його етнографічних землях незалежної і соборної держави. Ця головна мета була

широко з'ясовувана й наголошувана на Великих Зборах та Конференціях ОУН і стверджена безперервною політичною і збройною боротьбою, яку провадила впродовж своєї 50-річної діяльності революційна ОУН.

Черговим найважливішим завданням революційної ОУН є організація широких народніх мас в Україні і в діаспорі для здійснення української безкомпромісової визвольної концепції — відновлення Української Самостійної Соборної Держави.

Політика революційної ОУН на внутрішньому українському фронті була й буде в майбутньому **всеукраїнська**, себто така, що заступає інтереси цілості нації; **всебічна**, себто така, що охоплює одночасно життя всієї нації в усіх його виявах і проблемах; **безкомпромісова**, себто така, що протиставиться усім явищам чи намаганням послаблювати духову й політичну напругу нації, її прагнення до волі та боротьбу за державність, а головню проявам таких намагань, які спрямовані до замінення національно-державницького ідеалу формою давнішого, чи модерного федералізму, союзу, унії тощо, в яких не український нарід, а ворожі йому чи сторонні до нього чужі та ворожі сили відограватимуть вирішальну ролью.

Ставши від початків свого існування національним ідейно-політичним рухом, довкола якого згуртувалися свідомі революційно-визвольні сили української нації в межах ССРСР і в діаспорі, а особливо в поневоленій Москвою Україні, революційна ОУН найрішучіше бореться проти російського ім-

періалізму та його теперішнього носія — комуністичної партії Советського Союзу і його експозитури в Україні. В цій боротьбі ОУН протиставляє російському імперіалізму й тоталітаризму ідею свободи народів і людини, національно-державну незалежність і забезпечення всіх людських прав. ОУН протиставлятиметься кожному іншому національному чи «міжнародньому» загарбникові чи «уніфікаторові», який у прийдешніх національних зрушеннях на Сході Європи намагався б зробити замах на українські етнографічні землі та суверенні права їхнього автохтонного народу.

2) До становища в Україні

Загальне становище українського народу під московським ярмом на 60 році існування СРСР, до якої силою включено Україну (в 1922-му — східні і центральні землі — і в 1939-му — західні й частину південнозахідних земель) дуже важке. Імперіалістична політика большевицької Московії в Україні характеристична такими головними спрямуваннями: панівний російський народ — «кращий» від усіх уярмлених в імперії народів, що має панівну клясу і вождів цілковито відданих експансивній політиці російського народу; цей упривілейований народ і його кляса верховодів прагнуть до розширення своїх життєвих інтересів і простору коштом поневолених народів, призначених російськими імперіалістами на національну смерть у наслідок русифікації, господарсько-економічного виснаження, духово-культурного зубожіння та упослідження й політичного

винародовлення з додатком фізичного розпорошення та просякнення російською меншиною на Україні; усі пляни та засоби, які зміцнюють позиції упривілейованого московського народу, його комуністичної партії й панівної верхівки, уважаються за добрі та широко практикуються у щоденному житті. а все те, що протиставляється цим смертоносним зазіханням окупанта, навіть у наймінімальніших розмірах, стає автоматично клясифіковане як вороже та нещадно винищується.

Після масового терору проти уярмлених Московією народів під час т. зв. воєнного комунізму, після штучного голоду в Україні, масового терору, колективізації й депортації у 30-их роках та після жакливого терору большевицької Московії на українській землі від 1945 до 1953 рр., прийшли 60-ті, 70-ті, 80-ті роки характеристичні безнастанним переслідуванням, арештами, засудами й засланнями передусім тих українців, які в будь-якій формі намагалися перешкодити московським імперіалістам знищувати український народ методами фізичного унешкідливлення тих, які, немов лицарі абсурду, спротивлялися московському націоцидові в Україні. Коли, для прикладу, на Заході поширювалися переконання про глибші проліберальні зрушення в СРСР, що ніби обіцяли більше свободи також уярмленим народам, імперіалістична Москва не тільки жорстоко ліквідувала будь-які прояви того лібералізму в Україні, але своєю новою конституцією СРСР узаконила націоцид у всіх його видах та формах. Під сучасну пору русифікація Московії в Україні

і в країнах інших уярмлених народів — це вже конституційна повинність усіх москвинів і московських підлабузників. Колишня ленінсько-сталінська засада на полі національностевої політики ССРСР — національна формою та соціалістична змістом — ступнево доживає свого кінця так на Україні, як і в інших країнах поневолених Москвою народів. Зокрема в цих роках Москва русифікує прискореним темпом низове, середнє й вище шкільництво. Під кутом загального русифікаторства обмежує українськомовні видання, українську мову витискається з радієвих і телевізійних програм, з театрів, адміністрації, судівництва, партійно-політичного апарату, міліції та з інших ділянок публічного спілкування. Водночас із цим вона знищує історичні й культурні пам'ятки, мистецькі твори, з бібліотек і архівних музеїв вилучає рідкісні рукописи й книжки, не залишаючи без русифікаторської практики українські традиції, побут, пісню, казки, поетичні й прозові твори ширшого вжитку. Одним реченням — усі намагання большевицької Москви наставлені на те, щоб українську духовість, культуру й національну думку звести до етнічного провінціалізму, а почерез вивичування усього російського приневолити український нарід відцуратися від своєї минувшини, занехувати аспірації теперішньої доби й по волі чи по неволі стати складовою частиною Росії. В цьому напрямку працює також російська православна церква, коли українські Церкви формально не існують.

Націонідна політика большевицької Москви в

Україні не обмежується лише до т. зв. УССРСР. Українські національні групи на російських етнографічних землях, на Середньому і Далекому Сході й на теренах уярмлених Москвою народів приневолені жити без будь-яких можливостей на плекання своєї національної окремішності. Москва робить усі заходи, щоб українці в сателітних державах також не розвивалися національно. Від підписання Гельсінської угоди в 1975 році запримічено сконцентровані заходи Москви приневолити українців у діаспорі, головню українські науково-культурні установи на Заході, а в тому й ті чужинецькі, які займаються українознавством, переставлятися на офіційну московську концепцію українознавства. Чимраз ширше проникання змосковщеного українського правопису в українські публікації на Заході і в поточну мову — це наочне свідощтво того, що діється й проти чого донедавна сильний спротив ступнево слабшає. Коло українських людей, що наслідують «радянщину» (обмосковлену українську мову тощо), зростає.

В Україні всі установи громадського, науково-культурного, профспілкового й партійно-політичного характеру, включно з екзархією московського патріярхату в Києві, підпорядковані диспозиційним центрам у Москві, які посередньо або таки безпосередньо керують життям українського народу та його господарством в Україні. Всі засоби інформації й пропаганди на Україні працюють повсякденно по лінії національного винародовлення та комуністичного виховання українського народу. Під ку-

том загального стратегічного плану імперіального центру використовуються також національні меншини в Україні та їхні почування, зокрема жидівську меншину, яку Москва провокує проти українського народу, щоб створеним враженням про антисемітизм в Україні протиставитися зростові симпатій на міжнародньому полі, а зокрема таки між самими жидами, до української національної справи і визвольної боротьби українського народу.

Не зважаючи на довговікову неволю, а зокрема на звірства большевицької Москви, українській нарід вперто й послідовно йде шляхом свого історичного покликання. Спротив України большевицькій Московії має під цю пору ідеологічно-політичний характер, але в ньому проявляються також елементи збройно-революційні. Цей спротив проходить двома головними шляхами, спрямованими до однієї мети, до відвоювання УССД. Перший шлях — це глибоко законспіроване націоналістичне підпілля, а другий — це явний чи відкритий рух опору. Ці форми національно-визвольного руху виявляють глибше пов'язання з усіма головними прошарками українського народу — з робітництвом, селянством і інтелігенцією, і прямують до однієї мети — до відірвання України від Московії через розвал російської імперії на національні держави уярмлених Московією народів.

Уперта, послідовна й безперервна боротьба українського народу проти большевицької Москви раніше приносила й зараз приносить Україні, уярмленим Московією націям і світові очевидні позитив-

ви. Вони і велика частина волелюбного світу уже дивляться на російську імперію як на анахронізм, якої кінець уже недалеко. Марксизм, що прийшов на зміну віджилій ідеології московського царату і став підвалиною московської імперії на дальші десятиріччя, є — за словами чекіста в розмові з українським політ'язнем — ідеологією для «заграніци». Москва, де факто, зависла у тій площині між своїм давнім шовіністичним русифікаторством і збанкрутованою ідеологією комунізму-інтернаціоналізму. Процеси поліцентризму в опанованій московським комунізмом частині світу свідчать також про те, що національні ідеї здобувають чимраз тривкіший ґрунт. Так само стоять справи на полі советської господарсько-економічної системи, яка втримується при житті завдяки допомозі Західного світу. В ССРСР помножується і розростається лише мілітаризм, пов'язана з цим термоядерна воєнна технологія та експансивна політика щодо західних держав, які ще не мають скрісталізованої концепції для боротьби з московським імперіалізмом та мілітаризмом.

У всіх сателітних державах, де проживають українські національні групи, між українцями помітний зріст національної свідомости й патріотизму, що унааявнюється у різних галузях їхньої організованої діяльності, яка розгортається без уваги на утиски та обмеження подиктованих меншостевою політикою комуністичних режимів дотичних держав, або вимогами з Москви. Найупослідженішими під цим поглядом є українці в ССРСР, що прожива-

ють поза кордонами УССР, не маючи навіть найменших можливостей групування в українських товариствах, на плекання рідної мови, культури й побуту, на власні україномовні видання, радієві та телевізійні програми, церковно-релігійне життя, гуртки мистецької самодіяльності, клуби тощо.

3) До становища в українській діаспорі

Українське суспільне життя в країнах вільного світу продовжує розвиватися в цілій ширині національних питань з поглибленим відчуттям на собі тягару та відповідальности не тільки за духово-культурні й громадські потреби української діаспори, але також і за волю та добробут української нації на Рідних Землях.

Авангардною силою цього суспільного життя є закордонна частина ОУН і її прихильники в Організаціях Українського Визвольного Фронту, що діють у всіх країнах українських поселень, українські Церкви, науково-культурні, виховні, молодечі і професійні установи й організації.

Загальне становище на полі українського партійно-політичного світу на чужині характеристичне дальшими процесами ідейно-політичного формування. В цьому напрямі революційна ОУН відіграє важливу роль, згуртовуючи та наближаючи до себе головні ті угруповання та фракції, які стоять на позиціях українського державництва та безкомпромісової боротьби проти імперіалістичної Росії.

Крім давніх світоглядно-політичних орієнтацій, що раніше ділили український політичний світ

на чужині на безкомпромісових носіїв державности і політичного мінімалізму, в 1960-их і 1970-их роках на цьому полі विकристалізувалася ще одна орієнтація на т. зв. «реалітети», пропагаторами якої стали ті українці, які є носіями радянськості та західного контейменту та детанту, або які є українцями лише з походження, а на українську визвольну справу дивляться крізь призму інтересів західних держав у їхній поставі до большевицької Москви. На цьому полі далі проходить боротьба за впливи на українську громаду, її поставу до визвольних процесів на Україні й у СССР, і за ідейно-політичне спрямування української акції на міжнародньому полі. Ця боротьба проникає у громадські, науково-культурні, церковно-релігійні, станові, молодечі й інші установи й у їхні континентальні та міжконтинентальні надбудови.

До найновіших — дуже шкідливих для визвольного руху — проявів треба віднести намагання зорієнтованих на «лівизну» українських еміграційних груп трактувати ідейні та політичні підложжя наявного руху опору в Україні так, немов би цей рух стояв (і стоїть) на позиціях советського легалізму та мінімалізму і був проти того, що репрезентує під цим поглядом революційна ОУН. Ця найновіша орієнтація має підтримку білих російських кіл на еміграції і, між іншим, чужинців, які є проти розвалу російської імперії на національні держави уярмлених у ній народів. Ведмежу прислугу українській національній справі зробив під цим поглядом Леонід Плющ із своїм неомарксизмом,

атеїзмом та крайнім антинаціоналістичним наставленням, і Петро Григоренко зі своїм «партократизмом» і намаганням обтяжити український нарід співвідповідальністю за злочини поповнені московсько-більшевицькою владою. Вихід на українську політичну арену «реалітетників», прорадянських мінімалістів, «партократів» і марксистів-атеїстів відкрив перед нашою Організацією додатковий фронт, що допомагає Москві здійснювати свої загарбницькі плани в Україні.

4) Актуальні завдання і вказівки

а) VI Великий Збір ОУН підкреслює, що постанови IV і V Великих Зборів ОУН щодо політики ОУН на внутрішньому відтинку в Україні й на чужині є зобов'язуючими й на цьому етапі, що його започатковується VI Великим Збором ОУН. На особливу увагу заслуговують Загальні ствердження IV Великого Збору, постуляти для організації національних сил, фронти дії ОУН та їх окреслення, наше ставлення до інших українських політичних партій, а передусім наша постава й дія проти московських загарбницьких цілей та поступувань в Україні.

б) На теперішньому етапі революційно-визвольної боротьби в існуючій міжнародній ситуації весь український народ в Україні й на чужині повинен єднатися духово, політично й фізично навколо революційної ОУН, яка пройшла півстолітній шлях свого зросту, випробувань і гарту в активній політичній і збройній боротьбі. Організовані українські

громадські кола та сили повинні цьому сприяти на всіх відтинках організованого суспільного життя. Перед у цьому ведуть Організації Українського Визвольного Фронту.

в) VI Великий Збір ОУН наголошує необхідність для українця давати духово-ідейну і практично-дійову підтримку тільки тим українським політичним і громадським колам в Україні й на чужині, які заступають концепцію українського державництва і провадять безкомпромісову політичну боротьбу проти російського імперіялізму червоної чи білої фарби, спираючися на власні сили народу й апріорно відкидають усякі мінімалістичні концепції та орієнтації на чужі чинники. Всеукраїнська боротьба за відвоювання УССД є першим і найважливішим завданням, бо лише в українській суверенній державі можливе здійснення усіх людських прав. Співпраця чи координація політичної дії між революційною ОУН, прихильниками еміграційної УНР, Гетьманцями-Державниками та іншими самостійницькими угрупованнями можлива й доцільна на базі принципів української внутрішньої і зовнішньої самостійницької політики, що сформульовані у вересні 1978 р.

г) Уважаючи ОУН за провідний і дійовий чинник нації в боротьбі за УССД впродовж півстоліття, VI Великий Збір ОУН вважає, що спільна репрезентація всіх українських державницьких формацій можлива тільки на платформі визнання ними головних державотворчих актів із ХХ ст., та під умовою, що співпрацюючі протиставлятимуть

ся в однаковій мірі непередрішенству, мінімалістам і угодовцям так, як цього вимагає українська самостійницька державницька рація в Україні й на міжнародньому полі.

Відійшовши від політичної платформи УГВР під проводом ген. Романа Шухевича-Лозовського, ЗП УГВР на чужині перестало бути речником державницьких позицій УГВР як революційно-визвольного центру і протиставлення уссрвіській концепції, а зійшло на манівці політичного опортунізму і пристосовництва.

Рішення Конференцій ЗЧ ОУН, очолюваних сл. пам. Провідником ОУН Степаном Бандерою, виявилися правильними по сьогодні. Лише поворот ЗП УГВР на політичну платформу УГВР часів двофронтової війни й керівництва нею Р. Лозовським може бути базою для співпраці. Те саме відноситься до інших політичних угруповань, які уважають окупантом України не Росію, але той чи інший режим чи партію.

г) VI Великий Збір заявляє, що, згідно з його оцінкою, створене в ЗСА Закордонне Представництво Української Гельсінської Групи не репрезентує у світлі відомих документів ні духа, ані тим більше інтенції створеної в 1976 році Української Гельсінської Групи в Києві.

д) У своїй широкій, важливій і відповідальній національно-виховній діяльності українські громадсько-виховні й молодечі установи та організації повинні примат духового первня, героїки життя і віру

в націю протиставляти життєвому матеріалізмові, духово-моральному й національному розкладові одиниць та груп, ідейно-політичний волонтаризм та активізм — паціфістичному гуманізмові та індиферентності у світоглядових, релігійних і національних питаннях, ідеалістичне поняття родини — поняттю родини як механічної спілки, а ідеалістичне поняття нації — механічній сукупності одиниць. Лише в активній участі спільноти в боротьбі з цими явищами, які розкладають її, виростатиме та українська спільнота, яка здійснить на ділі заповіти Великих Предків.

е) VI Великий Збір ОУН зобов'язує весь актив ОУН впливати на українську громаду, щоб вона не в'язалася з такими міжнародніми організаціями, які в принципі є проти національних держав і активно протиставляються нашій концепції визволення України шляхом національної революції.

е) VI Великий Збір ОУН перестерігає українську громадськість в Україні й на чужині перед підливною дією тих, які під час війни або по війні зійшли з позицій українського визвольного націоналізму, вислугувалися ворогам України, а зараз прикидаються великими патріотами, хоча далі ширять мінімалістичні теорії та зневірюють українську патріотичну, спрагнену волі, людину. Зокрема учасники законспірованого й явного руху опору в Україні мусять бути обережні перед такого роду людьми.

ж) VI Великий Збір ОУН, діючи в душі постановою IV і V Великих Зборів ОУН, закликає до рішучого протиставлення будь-яким намаганням замінити

визвольний націоналістичний рух — ОУН — сурогатом громадської надбудови.

з) Усі національно свідомі українці на чужині повинні підтримувати українські національні групи та їх національні й людські стремління в сателітних державах і в СРСР поза Україною, щоб вони могли національно розвиватися.

и) Українці на чужині повинні відзначити роковини Жертв Штучного Голоду, Голодової Облоги в Україні 1932-1933 рр., засуджуючи цей жахливий злочин большевицької Московії й мобілізувати весь волелюбний світ на допомогу українському народові та здійсненню його національно-державницьких аспірацій.

Доба, в якій живе й бореться за своє національне визволення український народ, потребує незламних під ідейним і національно-політичним поглядом людей-борців за краще України. Життєвою конечністю для українського народу є відвоювання суверенної держави. Шлях до цього — це боротьба, це мобілізація народу на шлях боротьби, це постійне вирощування провідного кадру, кадру свідомого і відданого, за яким підуть патріотичні маси. Політика й дія ОУН на внутрішньому полі спроможні й здібні ці завдання виконати, як виконували і здійснювали їх ті великі попередники теперішніх поколінь, які заснували ОУН і вивели її на шлях боротьби, а своїми чинами і своєю кров'ю освятили шлях боротьби й ідеал, за який ця боротьба провадиться нестримно далі.

ПОСТАНОВИ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ — ЗАГАЛЬНІ СТВЕРДЖЕННЯ

I. Акції КГБ на крайовому відтинку

1. Український нарід на Батьківщині, інспірований невмирущими ідеями визвольно-революційної боротьби, що її пів сторіччя і тепер, при зміненних обставинах та новими методами, веде український визвольний рух — ОУН, ставить активний спротив московсько-большевицькому окупантові.

2. А тому, як раніше, так і тепер ворогом число «один» для Москви є революційна ОУН в краю і за кордоном з її Організаціями Українського Визвольного Фронту, а коли йдеться про міжнародні політичні впливи, то АБН.

3. Большевики найбільший свій удар спрямовують проти революційної ОУН, найнебезпечнішої і безкомпромісової сили проти них, на яку у своїй визвольній боротьбі орієнтується український нарід в Україні й на чужині.

4. Під самостійницькі, яких большевики виразно називають «бандерівські», впливи підпадають навіть партійні чиновники, не говорячи вже про комсомол, де постійно підкреслюють, що «бандерівські» впливи сьогодні сягають по Дніпро, а давніше було говорено, що по Збруч. Не тільки по Збруч чи Дніпро, але по всій Україні й поза її межами, де живуть українці, самостійницько-націоналістичні ідеї і впливи охоплюють широкі маси народу.

5. Від часу т. зв. «китайської лекції В'єтнаміві», а пізніше з агресією на Афганістан, СРСР вступив у фазу концентрованої воєнної підготовки. Приступлено до реалізації пляну, враховуючи можливості вибуху 3-ої Світової війни.

6. Окреме місце в цьому пляні становить Україна, найбільша поневолена нація, від якої, на випадок війни, буде залежати виграна чи програна московської імперії — СРСР. На Україну будуть орієнтуватися також і інші поневолені Москвою народи. Це дуже добре відомо Москві.

7. У зв'язку з цим пляном Москва скріпила в Україні й поза її межами свій посилений наступ проти українських самостійницьких сил, а в першу чергу проти їх головного речника й організатора — ОУН. На всіх партійних щаблях, не говорячи вже про КГБ, робиться натиск посилити боротьбу з українським націоналізмом, з ОУН, «які готуються на спілку з чужими капіталістами і буржуями перебрати владу в Україні». Також у тій цілі — остерігають партійці — «українські націоналісти договорилися з китайськими гегемоністами, які зрадили комунізм і підготовляються до нападу на СРСР».

8. Народ, а зокрема молодь на Україні, виразно говорить про неминучість скорої війни і цілком відверто критикує й засуджує російську агресію в Афганістані, яку засудили 104 держави ООН.

9. Масова посилена пропагандивна партійна акція на різних зборах, сходинах, у пресі, телевізії, журналах, книжках, навіть по режимових церк-

вах проти українського націоналізму не дає бажаного ефекту, навпаки, всю цю облудну большевицьку пропаганду використовує нарід проти московських загарбників.

10. Не дає цьому ради і скріпленій терористично-агентурний апарат КГБ, який у більшості рекрутується з неукраїнців, переважно з москалів, бо від часу, коли «Шелест попав під бандерівські впливи», — навіть найдовіренишим яничарам Москва не довіряє. Постійні чистки партійних кадрів в Україні стали нормальним явищем, а це викликає великі ферменти і незадоволення серед «собак», які призначені Москвою пильнувати народ. Такий стан використовується у ставленні визвольно-революційної боротьби.

11. Партія видала доручення, за виконання якого відповідає КГБ, відбуту по всіх місцевостях для молоді мітинги з висвітленням протинаціоналістичних фільмів, таких як: «Народ звинувачує», «Іванка», «З чим ви приїхали містер Климчук» та інших, а також з доповідями «бандерівських жертв» і тих, які були в ОУН-УПА й покаялися. Але виходить зовсім інакше, того роду фільми, доповіді виголошували на мітингах, викликають протилежне ставлення до того, яке собі поставили большевики. Замість демонстративної підтримки «мудрих» заряджень партії й уряду, що «дали дружню допомогу Афганістанові», і замість заклику до «безпощадної боротьби з українським буржуазним націоналізмом — оунівщиною», у присутніх викликало обурення, протести, що замість обіцяного «ми-

ру йде до війни», а найбільше пригноблював большевицьких апаратчиків страх, який вони вже відчули, що у випадку війни прийде до грізної над ними розправи.

12. Український національно-визвольний рух — ОУН, враховуючи большевицький терор і агентурну перфідність КГБ у боротьбі проти українських борців, стосує таку тактику й методи визвольної боротьби, щоб найменше наразити своїх людей на підозріння й репресії з боку ворога. Суворі конспірація членів Організації, маскуваність визвольної боротьби, яка проявляється в різних видах, досконале знання большевицької дійсності, пізнання тактики і методів КГБ, докладне ознайомлення з імперіялістичним пляном Москви, який облудно захований під плащиком утопійного комунізму, беззастережна стихійна й організована підтримка з боку українського патріотичного громадянства, яке ідейно стоїть на самостійницьких позиціях ОУН, усе це разом дає запоруку, незалежно від страшного наступу ворога, вести визвольну боротьбу українського народу.

13. Нарід знає, навіть на підставі такої страшної зливи антиоунівської пропаганди, яку роками стосують большевики, що ОУН — це українська визвольна сила, яка впродовж 50 років провадить важку криваву боротьбу з окупантами України за визволення й побудову української самостійної держави. Будь-яке обезчещення й обплугавлення з боку Москви великих провідних і визначних людей УВРуху-ОУН, УПА і наших духовних Ієрар-

хів УКЦ і УАПЦ, що стояли в обороні прав свого народу й Церкви, та фізична ліквідація багатьох їх з руки страшного ворога, виразно вказують, що боротьба йде на життя і смерть за існування української нації, яку Москва століттями намагається знищити.

14. Для відстрашення українських патріотів від підпільно-визвольної праці, КГБ, у своїй тактиці боротьби з ОУН, почало у своїх писаннях і шептаній пропаганді поширювати, що вони у рядах підпільної ОУН мають своїх людей-агентів, які в догідний час дану організаційну клітину доведуть до ліквідації.

У боротьбі проти Українського Визвольного Руху, для відстрашення широких мас населення, КГБ час від часу організує демонстраційні судилища над членами ОУН-УПА, яких засуджує на найвищий вимір кари, фальшиво звинувачуючи їх у сповідно виконаних злочинах спільно з німецько-нацистськими окупантами в часі другої Світової війни.

15. Засуджених у минулому, як і тепер, учасників Українського Визвольного Руху, членів ОУН-УПА довгими роками мучать у найважчих большевицьких тюрмах і концтаборах, а тих, кому пощастило пережити ці довготермінові засуди, після їх звільнення, піддають суворій контролі КГБ, роблять їхнє життя нестерпним, прирікаючи їх просто, як у випадку політ'язня Володимира Горбового, до голодової смерті.

16. Для боротьби з українським націоналізмом та для обробки туристів-українців КГБ створив

окреме «Товариство Культурних Зв'язків з українцями за кордоном», яке тепер називається «Україна». Цю кагебівську «лавочку» КГБ створило в 1955 році під назвою «Комітет за повернення на Батьківщину», яку в 1960 році переназвано на «Україна». До співпраці в тому «товаристві» КГБ притягнуло багато визначних культурних діячів, письменників, поетів, художників, науковців, спортсменів і т. п., навіть представників православної церкви Півдня, щоб цій установі надати більшої вірогідності. Крім централі товариства в Києві, КГБ має створених 12 обласних і 2 міські відділення в Каневі й Ялті, яким доручено «культурну опіку» над українськими туристами. «Україна» видає газету «Вісті з України», яку безплатно висилається на всі західні країни, а також з 1964 року видає англійською мовою «Ньюз фром Юкрейн». Ці дві газети та ряд видаваних пасквілів-книжок і брошур, мають від КГБ завдання ширити різну дезінформацію, наклепи, очорнювання українських політичних та церковних діячів. Головою цього товариства з 12. 3. 1980 р. став Володимир Бровченко, а до співпраці на цій конференції притягнуто нових діячів. Головна атака КГБ, як звичайно, проти ОУН-бандерівців.

17. З такою самою метою, щоб надати поважнішого наголосу і легальності, КГБ при т. зв. Академії Наук УРСР створив окремий відділ для розробки українського націоналізму в «науковому» аспекті, з тим, що деякі праці проти українських

«буржуазних» націоналістів будуть видаватися чужими мовами.

18. За останні роки появилось, на доручення партії й КГБ, багато книжок, а в тому й чисто кагебівських авторів, які намагаються визвольну боротьбу українського народу змалювати в найчорнішому світлі. Тепер деякі видання буде фірмувати т. зв. Академія Наук УРСР.

19. Треба ствердити, що брежнєвський терор дуже підступний і часто навіть покликається на конституцію, використовуючи її як засіб для терору.

20. Легальна боротьба за здійснення людських прав, які оголосила большевицька конституція, і всякі договори, які підписав СРСР — це мінімалістичні вимоги, що взагалі в умовах большевицької окупаційної дійсності себе не виправдали.

21. Члени Української Гельсінської Групи, які виразно у своїх заявах ставлять у першу чергу вимогу національних прав, а щойно в дальшому оборону людських прав, що їх підписав СРСР, але ніколи не буде їх здійснювати, знайшлися за дротами. Методи підпільної праці при добрій конспірації надовше забезпечують визвольну акцію.

22. На церковному відтинку КГБ значно посилює свою агентурну діяльність. У боротьбі з релігією московські агенти використовують уже від років т. зв. екуменізм. Фальшива політика Ватикану стосовно т. зв. церковно-політичної коєкзистенції з російською православною церквою Півдня

допомагає Москві здійснювати її імперіялістичні цілі.

23. Акція Москви спрямована не тільки проти УКЦ, яка діє десятки років підпільно, вона переслідує також українських православних патріотів. КГБ намагається взяти церковно-релігійне життя під свою агентурну контролю, щоб у той спосіб довести остаточно до т. зв. самоліквідації Церкви. Всі православні Церкви по той бік залізної заслони підпорядковані Піменові.

24. Переслідування духовенства і вірних підпільної УКЦ дійшло до того, що КГБ у бандитський спосіб убиває священиків і проводить жакливу нагінку на вірних. Проводиться широка і брудна пропагандивна акція проти ієрархів і вірних УКЦ, а в тому, головню, проти голови УКЦ, Патріярха Йосифа Сліпого, а також проти ієрархів Української Православної Церкви й її вірних. Але ця акція не має успіху. Навпаки, релігійно-церковне життя в Україні відроджується. Молодь, яку партія намагалася відтягнути від віри в Бога, релігії і любови до своєї батьківщини-України, пішла та йде українським шляхом, вірним Богові й Україні. Розпачливий історичний галас большевицьких пропагаторів, напади у їхній пресі і цькування органами КГБ, — тут нічого не вдіють. Відвідування церков, хрищення дітей, демонстративне ношення хрестиків, демонстративні виступи, як, наприклад, у зв'язку з похороном Володимира Івасюка, протести проти русифікації й окупації, виразно вказують, чие буде майбутнє України.

25. Активізація руху опору в Україні проходить не тільки в середовищі технічно-наукової інтелігенції, але й на усіх відтинках українського життя. Нарід дуже докладно пізнав усі підступні методи ворога, давно розкрив його тактику і стратегію, розуміє до чого прямує Москва. Тому не диво, що, в теперішній напруженій (передвоєнній) ситуації, КГБ приступило до посиленого наступу проти українських патріотів, проти ОУН, якої визвольну дію старається приховати перед українською громадськістю. На Україні безперервно арештовують українських патріотів, членів ОУН, засуджуючи їх або за «антисоветську діяльність», або «фабрикують» їм кримінальні справи і засилають їх до кримінальних концтаборів.

26. Москва постійно репетує про націоналізм, релігію і «місництво», як три смертельні для неї небезпеки, і закликає своїх партійних апаратчиків до інтенсивної з ними боротьби, бо вони загрожують існуванню московсько-большевицької імперії.

27. У зв'язку з посиленою русифікацією, проголошенням т. зв. «советського народу», війна в Афганістані, цинкові домовини, які кожного дня привозять з там поляглими, інтенсивна підготовка до 3-ої Світової війни, події у Польщі, постійні економічні злидні, харчеві недостачі, наявна грабіжницька політика московських зайд, що масово прибувають в Україну, брудне потоптання національних і людських прав, терор, переслідування й засуди українських патріотів, атеїзм і переслідування у Бога віруючих людей та кагебівська контроля цер-

ковного життя, сваволя, аморальне життя, цинізм і корупція партійних більшовицьких чиновників спричинили глибоку ненависть до ворогів і розбудили в Україні масовий спротив, який з кожним днем росте і кріпшає та стає погубним вулканом для імперіялістичної Москви.

II. Акції КГБ на закордонному відтинку

1. У теперішній напруженій світовій ситуації Москва приступила до реалізування т. зв. передвоєнного плану боротьби з українськими самостійницькими силами, а в першу чергу з ОУН-бандерівцями. Посилені акції КГБ охоплюють майже всі ділянки: ідеологічну, політичну, суспільно-громадську, наукову, культурну, церковну, молодечу, економічну та інші.

2. Боротьба КГБ продовжується далі у двох формах: явно-пропагандивній та засекреченій, агентурно-диверсійній. Явно-пропагандивною роботою займається головно легальний відділ КГБ, що виступає під назвою товариства «України», якому допомагають відділ дослідів т. зв. АНУССР та інші більшовицькі відділення. Цей відділ КГБ займається також «обробкою» туристів.

3. Більшовицький план відносно революційної ОУН, ОУВФ, залишається далі незмінним. КГБ постійно удосконалює методи й тактику поборювання українського визвольного руху — ОУН, допасовуючи їх до часу й обставин. У дорученнях до агентів КГБ виразно говориться (а теж в пропагандивній акції), що ОУН-«бандерівці», їхня са-

мостійницька ідеологія, є найнебезпечніші для імперії. Усі інші українські партії чи угруповання, які не є під впливами «бандерівців», навіть, якщо вони самостійницькі чи націоналістичні за назвою, не є страшними для більшовиків. Виразно доручається агентам КГБ діяти в українських політичних середовищах у напрямі поборювання ОУН-«бандерівців». Не треба забувати, що більшовики не терплять жодного спротиву, навіть, якщо він проявляється у формі критики, по лінії оборони, хоч би людських прав, про які говориться в їхній облудній конституції, а не говорячи вже про визвольну-революційну боротьбу.

4. Головний їхній план — це удар по ОУН, тому КГБ робить усе, щоб цю безкомпромісову визвольну силу українського народу послабити, завалити, знищити, й допровадити її до упадку. З тією метою більшовицька агентура виразно використовує політичну сліпоту, невиробленість малих галасливих опортуністичних груп чи партійок, скеровуючи їх у підступний спосіб воювати з революційною ОУН. Москалі свідомі того, що, послабивши силу ОУН, вони пізніше дуже скоро дадуть собі раду з цими галасливими партійками чи групами та їх лідерами, які у своїй партійній запамороченості і витвореній ворогом ненависти до «бандерівців», хапаються за облудний неомарксизм Плуща чи навіть за неомалоросійство Григоренка чи «лицарство» Мороза.

5. Більшовицька агентура дуже багато уваги приділяє збаламученням на ідеологічному відтин-

ку. Вона знає, що від ідеології, світогляду є узалежнений напрям політичної боротьби. Большевики постійно покликаються на цитати з творів Леніна і Брежнева, які головну увагу звертали на ідеологічний фронт боротьби з «українським буржуазним націоналізмом». Як у краю, так і тут, на еміграції ворог, у боротьбі з українськими самостійницькими силами, вживає всі засоби пропаганди: пресу, радіо, телевізію, книжки, журнали, брошури, всякого роду листівки анонімні і відкриті, провадить різну шептану й голосну пропаганду, при допомозі свідомих і несвідомих своїх слуг; у хитрий спосіб подає вістки чи навіть готові статті до «небандерівських» газет і журналів з метою дискредитувати визвольну силу, український визвольний рух — ОУН. Агентура дуже часто передруковує й масово розсилає на різні адреси пасквілі «мельниківців», які вони свого часу писали проти ОУН-«бандерівців».

6. В останньому часі, у зв'язку з напруженою ситуацією, Москва рахується з можливістю вибуху третьої Світової війни. Вона дуже занепокоєна неприязним ставленням ЗСА до ССРСР, а приязним їх ставленням до червоного Китаю. Вона, мабуть, не певна, яке становище займе Західня Німеччина та інші держави Заходу до ССРСР на випадок збройного конфлікту Москви з Китаєм. Головну проблему для Москви становлять емігранти, які походять з теренів нею окупованих. КГБ не вдоволилося звідомленням агентів, які постійно діють у західних державах, бо вислано додатково спеціальну комісію, щоб перевірити, яке становище займуть східні

емігранти до ССРСР на випадок війни з Китаєм. Москалів, як панівну націю, було вилучено в окрему категорію, зрештою, як і виявилось пізніше, всі москалі-емігранти є — єдинородними; незалежно від фарби, включно з дисидентами, заявили, що будуть боронити російську імперію — ССРСР, перед «жовтою навалюю», хоч режим большевицький їм не подобається.

7. Українська еміграція, а передусім революційна ОУН, яка найбільше тривожить большевицької комісії. Між іншими було питання: яке становище займуть «бандерівська» ОУН і АБН на випадок війни; якими силами може диспонувати революційна ОУН; чи підготовляються якісь групи, які будуть перекинені на терени ССРСР; які держави будуть цьому допомагати чи вже допомагають; чи є в пляні ОУН організувати, в порозумінні з якоюсь державою, окремі військові українські відділи; чи в цьому пляні «бандерівців» підтримає вся самостійницька еміграція; чи визнають політично ОУН-«бандерівців» держави НАТО чи червоний Китай; чи переходять українці якісь окремі вишколи: парашутистів, розвідників, пропагандистів і т. п.; чи можна знайти серед емігрантів-самостійників групу, яка б політично себе задекларувала проти червоного Китаю; чи будуть змінені антисоветські настрої і знайдеться така протикитайська група, коли уряд ССРСР проголосить амністію для українських політичних в'язнів, дозволить Греко-Католицьку Церкву, а т. зв. уряд УССР отримає більші пра-

ва та відновить курс українізації, застосує примирливу політику відносно українських емігрантів і релігійного життя в СРСР тощо. Було також говорено, чи знайдуться такі групи українських емігрантів, які, разом із членами просоветських т. зв. прогресивних організацій, будуть протиставлятися «бандерівському теророві» на випадок війни. Тут подано лише загально деякі точки з того т. зв. кагебівського передвоєнного пляну, який має відношення до української справи.

8. У зв'язку з цим «пляном» відкликано з західних країн багато «дипломатів» з їхніми родинами, а на їх місця приходять нові, в більшості без родин, це такі, які приготівані до більших невгод і ризику. Треба теж числитися, що у випадку ще більше загостреного передвоєнного стану, у всіх західних країнах почне діяти окрема агентурно-розвідочна сітка КГБ з терористичними відділами.

9. КГБ у боротьбі з українським визвольоно-революційним рухом — ОУН, при допомозі своїх агентурних дій, намагається створити таку ситуацію в Західних країнах, щоб вони не визнавали й не підтримували революційної ОУН-АВН, а навпаки, щоб їх узяти на індекс організацій кримінального типу, закидаючи їм недемократичність, тоталітаризм, тероризм, співпрацю з німецьким нацизмом тощо. Большевицька агентура робить усе, щоб не допустити до зв'язків закордонних частин ОУН з підпіллям в краю, не допустити до координації дій, намагається такі зв'язки переловлювати, робити навколо них різні провокації, арештовуючи

невинних молодих людей, терором змушувати їх виступати проти ОУН, і каятися за вигадані КГБ «злочини».

10. КГБ, через свою агентурну машину, пускає різні провокації проти визначних членів ОУН й ієрархів українських Церков. Большевицька ціль ясна: вбити клин між провідними церковними й політичними діячами й українськими масами, підірвати авторитет провідних людей, а тим самим залишити маси без проводу, релігійного й ідейно-політичного. Ворог намагається компромітувати ОУН як цілість, а її Провід зокрема, щоб відтягнути від неї членів, щоб позбавити її фінансових засобів і тим самим паралізувати її дію.

11. На зовнішньо-політичному відтинку ворог від років намагається, а тепер посилив свою акцію, щоб не допустити до розбудови зовнішньо-політичних зв'язків революційної ОУН, АВН та інших організацій, які співпрацюють з ОУН, з державами чи політичними чинниками та організаціями в тих державах, які активно сприяють визволенню України та інших Москвою поневолених націй.

12. Велике занепокоєння в Москві викликав виступ Голови Державного Правління Ярослава Стецька в американському Конгресі у Вашингтоні з нагоди 40-річчя відновлення Української Державности. З того приводу КГБ зарядило окреме розслідування цієї справи й поведено більшу антиукраїнську пропагандивну кампанію, очорнюючи ОУН та її Голову.

13. КГБ працює над тим, щоб не допустити до консолідації українських здорових самостійницьких сил, бо ОУН, як найсильніша ідеологічно-політична організація, перебере всіх під свої впливи, а це буде дошкульний удар для Москви, яка постійно у своїй пропаганді твердить про страшне розбиття серед українських самостійників.

14. Деякі матеріали самвидаву, які дісталися з ССРСР на Захід, дуже часто були використовувані деякими опортуністичними українськими групами й чужинцями у боротьбі проти ОУН і АБН. Були випадки, що деякі самвидавні матеріали вони фальшували на свою користь, додаючи до них свої доповнення (Заява 18-ох з додатком репрезентації для президента СКВУ).

15. Діяльність 3-ох відомих т. зв. дисидентів Л. Плюща, П. Григоренка і В. Мороза, які створили на еміграції свої окремі групи і хоч виступають з відмінних ідеологічно-політичних позицій, виразно спрямована проти Українського Національно-Визвольного-Революційного Руку-ОУН, диференціюючи політичні погляди поодиноких дисидентів, достосовуючи їх до різних прошарків української політичної еміграції.

16. Треба ствердити, що КГБ у цій т. зв. передвоєнній стадії наступу на українському закордонному відтинку, за всяку ціну намагається послабити гостроту політичних протикомуністичних акцій як на внутрішньому, так і на зовнішньому відтинках, спрямованих проти російського імперіалізму, русифікації, шовінізму, терору та потоптаних

національних і людських прав, притупити чуйність української еміграції на всі політично-агентурні заходи та намагання й допровадити українську еміграцію до стану цілковитої безнадійности та політичної резигнації, показати, що, мовляв, при всесильності Москви, при активності КПСС та КГБ справа революційно-визвольних організацій є справою нереальною. Звести всю еміграційну роботу до культурно-освітньої праці, обмежити до суспільно-культурних, харитативних цілей, сприяти українській молоді в її вроданні в культурне й політичне життя країн їх замешкання, пособляти цілковитій релігійно-церковній, політичній, культурній інтеграції, а вслід за тим асиміляції та відходів української молоді від організованого українського життя, вбивати клина між старшою і молодшою генерацією, прагнути до того, щоб хоч малу частину української еміграції притягнути до просоветських організацій та переконати бодай невелику частину української інтелігенції, щоб визнала, що УСССР — це українська держава; щоб українська еміграція включилася в діалог з т. зв. урядом УСССР, тобто з КГБ; доводити, що ССРСР дотримується підписаних Гельсінських домовлень; метушню навколо інтерпретації Гельсінських домовлень, які викликали поділ на українському еміграційному відтинку, використовувати для боротьби з ОУН-«бандерівцями».

III. Конкретні постанови

(не публікується)

ПОСТАНОВИ В ДІЯНЦІ ІНФОРМАЦІ Й ПРОПАГАНДИ

1. VI Великий Збір ОУН стверджує постійну велику потребу ведення ідейно-морального та політичного змагу за цілі, вартості, стратегію й програму ОУН. Головна ціль ОУН — відбудова Української Самостійної Соборної Держави через знищення російської імперії всіх видів — є найзавзятіше поборювана російськими імперіялістами усіх кольорів. Ця ідея ОУН, як теж інші, глибоко закорінилася в гущі українського народу, а носій цих ідей — ОУН — стала незнищимою організацією.

2. Ідейно-пропагандивна діяльність ОУН спрямована на такі відтинки: 1) до кадрів ОУН, 2) до українського народу, 3) до чужих нейтральних і прихильних сил, 4) проти ворогів і проти чужих неприхильних сил. Перший фронт нашого ідейно-пропагандивного бою включає нашого головного ворога — російських імперіялістів — і другорядних ворогів — усі ті сили, які діють проти відновлення УССД. Другий відтинок включає аналогічні до ОУН організації інших уярмлених Росією народів, які борються за відновлення власних незалежних держав, і ті сили Заходу, арабсько-магометанського, азійського і південно-американського світів, які можуть виступити проти російської імперії. На внутрішньо-українському відтинку намагаємося приєднати для боротьби, веденої ОУН, якнайбільше українців та відбиваємо наступ й інфільтрацію в укра-

їнському народі ворожих ідей. На внутрішньо-організаційному відтинку ідейно-пропагандивним завданням є інформувати про політику Проводу все членство і симпатиків та втримування якнайвищого рівня ідейно-наступальної динаміки кадрів.

3. VI ВЗ стверджує тотожність цілей у російських комуністів, російських «антикомуністів» і т. зв. російських дисидентів щодо збереження російської імперії. Всяка орієнтація на послаблення теперішньої комуно-російської імперії при помочі росіян-дисидентів до режиму виявилася безпідставною. Щобільше, поява більшої групи цих дисидентів у західних державах закривала по їх боці різні сильні кола русофілів, які підтримують концепцію великопростірної російської імперської держави та ставляться неприхильно до національно-визвольних революцій уярмлених націй у межах цієї імперії. Ці західні кола разом з російськими дисидентами повели ідейно-пропагандивний наступ на націоналістичні рухи уярмлених Москвою націй, зокрема ОУН, з наміром приєднати еміграційні спільноти гноблених Москвою націй до спільного фронту з росіянами за здійснення певних реформ в імперії та щоб імперія не загрожувала Заходові. Вони готові залишити уярмлені нації далі в неволі російських завойовників. ОУН протиставиться категорично всім цим намірам. VI ВЗ вбачає в цьому постанові нового, другого фронту для українських державників, і цей бій ми мусямо прийняти. Дисидентські дезінформатори воюють антирежимницькими ідеями. ОУН заявляє,

що ідеї людських прав, вільно діючих Церков, демократичного ладу, соціальної справедливості й інші, зможуть бути здійснені для українського народу єдино у вільній українській суверенній державі, а ніколи в межах російської імперії.

4. У відношенні до народів уярмлених Росією, ОУН пропонує ідеї співпраці, розроблені в організації під назвою Антибольшевицький Блок Народів (АБН). За кількадесять років існування АБН, досі не з'явилася ніяка група росіян, яка була б охоча включитися до такого спільного фронту боротьби проти російської імперії. Всякі групи й організації дисидентів, які у своїх програмах не включають ліквідації цієї імперії та відновлення на її руїнах суверенних держав уярмлених націй, вважаємо ворожими затіями, що більше шкодять ніж допомагають визвольним рухам цих націй.

5. Пропаганда ОУН звертається до всіх народів світу з постійними закликами приєднуватися до спільного фронту боротьби проти російської імперії, яка намагається завоювати цілий світ і тому загрожує волі всіх народів на землі. Свої визвольні ідеї ОУН пропагує теж західнім суспільствам, у внутрішнє життя яких вона не втручається, але протиставить заходам інтернаціональних рухів, як наприклад — масонського та інших, які намагаються розкласти революційну ОУН.

6. VI ВЗ доручає черговому Головному Проводові скріпити наш ідейний бій та зокрема видавати підпільний періодик для Краю.

7. Присвятити більше уваги підготовці молодих пропагандистів і журналістів.

8. Для втримання ідейної динаміки, референтура пропаганди й інформації ОУН мусить далі вживати методи масових акцій, які завжди виявляються доцільними виховними, мобілізуючими й мають резонанс у світі.

Часто провадити політичні віча й збори, політичні демонстрації й маніфестації, масове розповсюдження нашої літератури, значно більше, ніж досі для ширення ідей ОУН використовувати радіопередачі українською й чужими мовами і т. п. На різних інформаційних і пропагандивних виступах на головних промовців висувати чимраз більше молодих націоналістів.

9. Головний Провід ОУН мусить скріпити свої заходи щодо радіопередач в Україну і встановлення власної радіовисильні.

10. VI ВЗ доручає Головному Проводові скріпити централізацію унапрямування і виконності пропагандивних завдань, що причиниться до більшої ефективності. Найбільше вдалі й корисні пропагандивні акції за минулі роки були ті, що були централізовані, добре заплановані й виконані цілою Організацією. Сюди належать відзначення 40-річчя смерті сл. пам. полк. Євгена Коновальця, 50-річчя боротьби ОУН за УССД, 30-річчя смерті сл. пам. ген. Р. Шухевича і 40-річчя відновлення Української Держави Актом 30 червня 1941 року.

11. Скріпити внутрішній організаційний і ідейний зв'язки між Проводом і загалом членства та

симпатиків з наміром тіснішої співпраці й монолітності цілої Організації. Частіше проводити зустрічі-відправи з активом на всіх щаблях для обміну інформаціями, ідеями й напрямними.

12. На найближчі роки доручається всій Організації відзначити такі важливі події: 1982 року — 40-річчя створення УПА; 1600-річчя української державности за часів Антів; 2000-річчя Києва; 1983 рік встановити «Роком великого українського мислителя Дмитра Донцова» в 10-ту річницю його смерті, і влаштувати пам'ять знищених мільйони українців страшним Великим Голодом, спричиненим в Україні російськими імперіялістами в 1932-1933 рр. Це була Голодова Облога України москалями. Впровадити щорічне масове й інтенсивне відзначування в половині місяця листопада «День солідарности у боротьбі проти російського імперо-колоніялізму», пов'язуючи з датою створення АБН, до чого приєднувати якнайбільше людей усіх народів поневолених Росією й їх приятелів у вільних країнах. У 1983 році відмічати 40-річчя створення АБН; підготовляти Організацію до величного святкування запровадження офіційного християнства в Україні князем Володимиром Великим.

13. Для втримання високого ступеня динаміки кадрів, необхідно постійно здійснювати цілеспрямованість ідейно-політичного змагу всіх членів, симпатиків і Юнацтва ОУН проти ворожих та шкідливих ідей. У різних професіях, громадських товариствах, у школі, а навіть у церковних товариств-

вах, на кожному кроці є потрібний змаг за величні й шляхетні ідеї ОУН проти розкладу ідейного ґрунту й занепаду, песимізму, байдужости, примирливости зі злом. Щодня пригадуймо собі, що наші вороги не сплять, а діють, і то на величезну скалку, при допомозі найбільше рафінованих метод на знищення ОУН. Тож ідейним гаслом хвилини є: «Кожний пам'ятай, що від Тебе залежить доля ОУН!».

ПОСТАНОВИ У ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКИХ СПРАВАХ

1. Вступні ствердження

1. ОУН, як авангард визвольно-революційної боротьби за здобуття УССД, для здійснення своїх завдань потребує фінансово-господарських засобів. Згідно з концепцією Української Національної Револуції, ми ставимо на власні сили Організації й українського народу, і в той спосіб зберігаємо незалежну суверенну дію ОУН.

2. Великий Збір стверджує великий зріст майна багатьох членів на чужині і можливостей придбання фінансів із різного роду більших організаційних і під нашим керівництвом підприємств. З уваги на необхідність поширювати й інтенсифікувати нашу визвольну діяльність у теперішніх обставинах, VI Великий Збір уважає за необхідне значно збільшити фінансові засоби Організації.

3. У минулій каденції, Провід ОУН створив Фонд Оборони України, що вже досягнув один мі-

льйон доларів. VI Великий Збір доручає черговому Проводові збільшити цей Фонд — доповнити на терені ЗСА, Канади, Великої Британії й не бідної Австралії до одного мільйона доларів кожної країни зокрема. Другим європейським країнам і полудневій Америці збільшити впливи до цього Фонду в міру фінансових можливостей терену.

2. VI Великий Збір доручає встановити при фінансово-господарському Секторі Головного Проводу — Головну Раду для плянування розбудови фінансів, що повинна складатися з фінансових експертів. При її допомозі повинні покращати пляновість, доцільність і ошадність господарки.

2. Фінансово-господарські прибутки

1. Усі члени зобов'язані платити місячно членську вкладку у висоті ... (подається членству окремо до відома).

Члени Юнацтва вплачують свої членські вкладки у висоті визначеній Проводом Юнацтва, за одобренням Головного Проводу.

Членська вкладка є знаком приналежности до ОУН, тому від вкладки ніхто не може бути звільнений, хіба що зайдуть різні родинні ускладнення, як хвороба, безробіття тощо. У такому випадку Великий Збір уповноважує Головний Провід змінити висоту вкладки, згідно з внеском Теренового Проводу. Тоді вкладка повинна бути символічна.

Плачення членської вкладки не звільняє члена від плачення щорічних пожертв на Визвольний Фонд, Фонд Оборони України, АБН, Пресфонди.

2. Члени, кандидати і симпатки є зобов'язані жертвувати на цілі ОУН пропорційно до заробітку від платні нетто, або фінансової спроможности.

3. Економічні підприємства мають жертвувати в рамках дозволеного законом на цілі Організації. Оподаткуванням на цілі визвольної боротьби ОУН охопити всі українські підприємства.

4. Усі Організації Українського Визвольного Фронту т. є. їхні крайові й льокальні місцеві клітини, Відділи, Осередки, Філії повинні щорічно вплачувати певні суми на цілі Організації.

5. Кожна клітина ОУВФронту, як вище, повинна раз у рік зорганізувати одну добре підготовану дохову імпрезу на цілі Організації.

6. Кожного року переводити на всіх теренах збірку на Визвольний Фонд ОУН. У часі збірки звертатися до якнайширших кіл українського громадянства за пожертвами на цілі ОУН.

7. Члени, симпатки, кандидати й юнацтво зобов'язані використовувати кожну багатолюдну зустріч українців загального, родинного чи товариського характеру для продовжування збірок на цілі ОУН. Сюди зараховуємо міжтеренові і теренові зустрічі: уродини, христини, річниці, весілля, похорони, ювілеї і т. п. При усіх нагодах заохочувати людей жертвувати на визвольну й підпільну боротьбу в Україні, що її веде ОУН.

8. Члени ОУН повинні бути передплатниками «Шляху Перемоги» і «Визвольного Шляху» та старатися приєднати щонайменше одного передплат-

ника і брати участь у збірках на пресовий фонд згаданих видань. Члени ОУН повинні сприяти поширенню теренових пресових органів.

9. Що два роки переводити на всіх теренах збірку на АБН, пов'язану з пропагуванням ідеї спільного фронту визвольних рухів поневолених народів проти російських імперіялістів. При всіх нагодах продавати видання АБН у чужих мовах, приєднувати передплатників Юкренієн Ревю, АБН-Кореспонденц, Ест Европеен та інших наших чужомовних видань.

10. Фонд Оборони України призначений виключно на потреби зв'язані з революційно-визвольною боротьбою в Україні, розбудовою зовнішньо-політичної діяльності, військовою підготовкою і модернізацією метод охорони Організації. З тією метою Провід зобов'язаний переглянути правильник Фонду Оборони України і внести такі зміни, які потрібні з уваги на теперішній стан ОУН та її заповнення з уваги на сучасну визвольно-революційну боротьбу і потреби міжнародної політичної акції.

11. VI Великий Збір закликає звернути особливу увагу на записи-тестаменти на цілі ОУН, зокрема самітних без родин. Переводити це через та за посередництвом законних установ, щоб українські тяжко працьовані гроші не попадали до чужих установ, або ще гірше — до Москви, наших ворогів.

3. Загальні доручення й постанови

1. При Теренових Проводах, зокрема більших теренів, належить обов'язково оформити і заактивувати Господарські Ради, як дорадчі й допоміжні групи фахівців фінансово-господарської ділянки, з метою якнайкращої фінансово-господарської політики даного терену.

2. Всі теренові Проводи мають зладити облік організаційного майна та фасад ОУН. Усе організаційне майно має бути так правно оформлене, щоб забезпечувало за Організацією її власність у майбутньому.

3. Створити Видавничу Комісію, яка буде плянувати, координувати, організувати видання Організації на всіх теренах.

4. Уся господарка фінансами Організації сперта на прелімінарі бюджету, що його кожного року схвалює Головний Провід на пропозицію керівника фінансово-господарського сектора. Згідно з ухваленим бюджетом робиться розподіл навантаження на поодинокі терени із зобов'язанням виконувати їх.

ПРИСЯГА ГОЛОВИ ПРОВІДУ ОУН

Присягаю і зобов'язуюся перед Богом, Українським Народом, Організацією Українських Націоналістів і перед власним сумлінням, як голова Проводу ОУН, завжди і всюди сумлінно виконувати накладені на мене VI Великим Збором і Устроєм ОУН обов'язки й керувати боротьбою ОУН за здо-

буття Української Суверенної Соборної Держави, здійснювати ідеї та програму Організації Українських Націоналістів для добра й величі **України та Українського Народу**. Прирікаю в такій праці й боротьбі віддати всі свої сили й усяку жертву, а як треба — **й своє життя**.

Так, мені, Боже, допоможи!

(Згідно з текстом Присяги з IV Великого Збору ОУН, БУП ч. 9, стор. 240).

СЛОВО НА ЗАКІНЧЕННЯ VI ВЕЛИКОГО ЗБОРУ ОУН

Дорогі Подруги і Друзі!

Я щиро дякую за довір'я, виявлене мені особисто й усім Органам, обраним учасниками Збору. Я хочу зокрема подякувати за довір'я до мене як до речника тридцятих і сорокових років, до речника того покоління, якого ідеї і концепції боротьби та життєвий приклад наслідували і наслідують покоління чергових десятиріч. Це дуже важливо — ствердити на самому початку нерозривну єдність поколінь у нашій революційно-визвольній боротьбі й у нашій Організації. Ця єдність поколінь існує зокрема в Україні й, я гадаю, що це надійна гарантія нашої перемоги.

Ця єдність поколінь спирається на єдність ідеї, на єдність стилю життя, героїчного стилю життя, і на однозгідність щодо вибору шляху, яким ми всі

йдемо, яким іде вся Організація, йдуть усі ці покоління, які починали творити нашу Організацію, розгортали її дію й нині нею керують в Україні й на чужині. Конфлікту поколінь, про який дуже часто говориться, немає в Україні. Конфлікт в Україні існує між окупантом та народом, тому що є один страшний ворог і один усенародний фронт, і на тому фронті йдеться про бути чи не бути українській нації; через це конфлікт поколінь на Україні є апіорно виключений.

Провід нашої Організації буде керуватися заходами абсолютної об'єктивності, зберігатиме нерозривну єдність нашої Організації. Минув час так званих опозицій, минув час так званих внутрішніх конфліктів. У нас була, є й буде шанована інша думка. Наш рух — великий рух. У тому русі є різні думки, різні шукання шляхів. Виходячи з преміси революційно-визвольної концепції, з догматичної преміси розвалу російської імперії та відвоювання Української Суверенної Соборної Держави, я гадаю, що наш Збір доказав, що єдність у нашій Організації існує не тільки тут, але існує вона й у зв'язку з дійсністю в Україні, у зв'язку з поглядами кадрів, які стоять на першому фронті боротьби.

І дуже важливо мені, зокрема тепер, привітати речників молодого покоління, котрі тут присутні й мають нагоду конфронтувати свої погляди, — може засвоєні тут і там з чужого оточення, — з поглядами, якими живе Україна й які є гарантією порятунку теж для вільного світу.

Найважливіше побажання нас усіх до молодого покоління є почуття відповідальності за Організацію і за успіх визвольної боротьби. Друге побажання — це є розуміння обов'язку, зокрема супроти тих, що стоять там на першому фронті, тобто розуміння героїки життя, яку культивують в Україні.

Без етичного націоналізму немає світоглядного. Світоглядний націоналізм, якщо він не переходить в етичний націоналізм, тобто в дійсність, у живу й героїчну концепцію життя, тоді той націоналізм належить до категорії фразеологічного «націоналізму». Я гадаю, що зокрема молоде покоління повинно розуміти глибинну синтезу світоглядного й етичного націоналізму — чому ці два елементи, поєднані в одне, в практиці є гарантією зміцнення нашої ідеї.

Ми вносимо революцію в різні ділянки життя: в комплекс етичний, в комплекс світоглядний, в комплекс побудови нового економічно-соціального ладу. Ми несемо революцію навіть в розуміння християнства. Наша епоха — епоха революції не тільки політичного характеру, а й епоха етично-світоглядної революції, бо без етичної революції нема світоглядної, без світоглядної нема політичної. Я думаю, що нинішня доба більше ніж будь-коли належить державним мужам — візіонерам і ідеологам, радше ніж тактичним грачам, котрі спекулюють, як виграти наступні вибори. Ми живемо в добі, в якій фактично вирішується доля світу.

На цьому місці варто пригадати те, що було відмічено в «Маніфесті» про загрозу атомної війни: Україна є альтернативою ядерній війні. З розвитком військової техніки зростає значення воюючого народу, я сказав би — зростає значення «примітивного» типу ведення війни. Я думаю, що це йде паралельно з певним великим задумом Провидіння, щоб урятувати людство від знищення, коли не прийшов ще час його кінця. Візьмім ілюстрацію з минулого. У другій Світовій війні Гітлер заявив, що вистачає кільканадцяти бомбовозів і вся українська повстанська «банда» (так він її назвав) буде знищена... А ми питаємо: який був дійсний кінець? Чи не були зняті з повітряних просторів гітлерівські бомбовози? А чи витримала іспит концепція повстанських воєн? Ми бачимо, що чим більше удосконалюються технологічні й електронні засоби ведення війни, тим більше зростає протилежний процес і грає головну роль «примітивно» озброєний нарід. Ми бачимо наявний приклад виправданості нашої концепції в Польщі чи в Афганістані.

Є дві суперпотуги. Російська, яка є озброєна від стіп до голови термоядерною зброєю. Супроти неї стоїть американська суперпотуга й думає, що забезпечиться, коли доозброїться елементами того самого типу зброєння, що й СССР. Поміж ними стоїть нація без атомної зброї. Обидві надпотуги є в ситуації пату. Москалі зі своєю атомною бомбою нічого вчинити не годні, й американці своєю ядерною бомбою також нічого не спроможні зробити.

Спогляньмо на героїчний Афганістан. Ми, отже, маємо приклад, де в політичному аспекті велике значення, вирішальне значення мають національно-визвольні війни, визвольна боротьба, вирішальне значення має повстанська воєнна альтернатива до атомної війни. Я думаю, що не було б помилковим, коли б я згадав, що це такий порядок у світі, Богом запланований: з одного боку, зростають засоби масового знищення, а з другого боку — витворюється нова сила, яка протидіє тому й паралізує, штовхаючи розвиток світу в інший напрям.

Що важливе для нас з того погляду? Ми не сміємо тратити найважливішого з погляду революційної організації, а це є — віри. З усього іншого найважливіше — це віра у свою правду, віра у свій шлях, яким до тієї правди прямуємо, до здійснення її; і той досвід, що правда й ідея, навіть найбагородніша, самі від себе ніколи не перемагають, якщо не переможуть її носії, ризкуючи своїм життям. Таких прикладів в історії маємо дуже багато.

Власне, ця віра є передумовою нашої перемоги, зокрема віра молодого покоління. У нас, на мою думку, є той великий позитив, що ми маємо єдність поколінь. Це не є так, як було в 30-их роках, коли носієм ідеї перевиховання нації було у величезній більшості молоде покоління. Сьогодні ми маємо єдність старшого, середнього, молодшого й наймолодшого покоління, органічну єдність, яка тим більше гарантує перемогу.

Більше того, ми маємо ще одне: не зважаючи на величезні технічні засоби, електронні й технологічні, які має ворог, ми маємо дар-талан української нації до геніальних імпровізацій в історії. Можливо, що тому це теж одна з гарантій нашої перемоги. У недавніх часах нашої історії бувало так, що революційним порядком відбувалися великі події, переломові, про які мало і хто думав. До такої категорії належала Українська Повстанська Армія. До такої категорії належав і Акт 30 червня 1941 року. До такої категорії належала теж поява тридцятників чи шестидесятників. Українська нація має талант відроджуватися, оновлюватися навіть у таких ситуаціях, коли багатьом видається, що вона вже зникає, що заслав дух і тяжко буде нації знову піднятися. Так не є, і це запечучує також історична правда.

Україна скоріше, ніж Америка, виповіла війну Німеччині, Америку, як ми знаємо, вманеврували в війну. Не Америка виповіла війну Німеччині, а нацистська Німеччина виповіла Америці війну. А про тодішній детант ЗСА чомусь не прийнято говорити, і про те, що уряд Рузвельта відмовився прийняти тисячі жидів. Варто звернути окрему увагу на те, що найвища пора, щоб замовкли ті, хто сьогодні також у ЗСА почав обвинувачувати в «коляборантстві» тих, які раніше стали бити німецький націонал-соціалістичний імперіалізм і мають найперше право робити закиди тодішній політиці ЗСА, які в той час ще не боролися проти Німеччини, коли ми вже гинули з німецьких рук чи

каралися в нацистських концтаборах і тюрмах. Нам треба це нині використати у тій акції, яка ведеться, інспірована москалями в ЗСА проти нас.

Ми стоїмо перед вирішальними подіями і слід звернути увагу на те, що дійсно є до зроблення й має вирішальний характер. Ми завжди говоримо, що стоїмо обличчям до України. І кожний з нас повторяє це. Але йдеться про те, щоб у висліді наших нарад ми це гасло — обличчям до України! — таки реалізували не тільки малим гуртом, але цілою нашою Організацією.

Як було згадано в доповідях, у резолюціях і в дискусіях, це бій не лише вузького гурта людей, техніків і зв'язкових, а це бій цілого народу й цілої еміграції. Ідейно-політичне проникання усієї еміграції за залізну заслону й поширення наших ідей у вільному світі різними засобами — ось загальна програма дії. Якщо ми прийняли зборовий Маніфест і вважаємо, що його ідеї є правильні, то треба також, щоб кожний з нас став пропагатором того, що ми сьогодні прийняли. Помилковим є думати, що єдино вирішними є невеликий гурт людей і дискусія нагорі. За тими, що ведуть, за тими, що провадять дипломатично-політичні акції мусить стояти сила, — та сила в Україні й та сила, що на еміграції. Наша постановка мусить бути масовою, проповідуваною в усіх аспектах і на кожному місці. Це може робити кожен навіть при варстатах своєї праці, а зокрема, наше молоде покоління. Загально можна це окреслити як процес

революціонізації нашої Організації, а, зокрема, революціонізації нашої молоді.

Ми мусимо собі усвідомити, що ідейно-моральний комплекс, комплекс героїки життя треба трактувати не як відхилення від егоїстичного шляху життя, не лише як зречення гедоністичного, вигідницького способу життя. Людину не треба розуміти в той спосіб, що, якщо вона щось добре зробила, то вона самозаперечує себе, що вона пішла на самопожертву. Я думаю, що це є фальшиві поняття минулої епохи, епохи егоїстичного лібералізму, в центрі якого завжди стояла лише одиниця, не зв'язана з суспільством.

Ми згадували, що націоналізм — це нова система життя і що національно-суспільний і соціально-політичний лад націоналізму ще ніде й ніколи не були здійснені. Це дуже добре підхопили москалі, критикуючи той комплекс думок з одної статті в «Визвольному Шляху», де ми відмежували себе ясно й чітко від націонал-соціалізму. Ми часто забуваємо і пишемо скорочено «нацизм», що не є добре. Треба явище називати ясно — націонал-соціалізмом. Нацизм-фашизм для москалів є на те, аби натавровувати націоналізм. Але треба виразно сказати, що були націонал-соціалісти, вони себе так називали й немає причини їх реабілітувати. Вони нічого спільного з націоналізмом не мали.

Націоналізм вносить революцію теж у певні термінологічні й етичні поняття. Людина (вона є богоподібною істотою) самовиявляє себе — самовиявляє свою суть у тому, що вона чинить добре,

ліпше для нації. Це не є самозаперечення себе, а самовиявлення своїх властивих людських, богоподібних прикмет. І це є, з мого погляду, у виховному сенсі дуже важливе. Цей ідеал здійснюють лише вийняткові люди — герої. Йдеться про те, щоб у молодому поколінні настанова була іншою, щоб те, що робиться для Батьківщини, те, що ризикується, не було запереченням, не було самовідреченням. Бо тоді (при самовідреченні) суть людини міняється, тоді у суть людини входить егоїзм, гедонізм, властиво те, що, на наш погляд, не творить суті людини. Розуміння нашого «егоїзму» натомість означає самовиявлення своїх добрих творчих ідеалістичних властивостей. Іншими словами, кожний наш учинок для Батьківщини додає якусь якість до самовиявлення наших добрих ідеалістичних істотних елементів людини, патріота, націоналіста; а це не зараховуємо до категорії самовідречення чи самозаперечення, бо тоді ми з суттю розходилися б.

Я не думаю, що це є теоретичне міркування. Жодна революційна боротьба, жодна революційна Організація не була успішною, якщо в основі її не лежала, крім великої ідеї, велика віра в правдивість тієї ідеї. Таке утвердження істотного елементу, на мою думку, важливе для нашого молодого покоління, до якого я, власне, апелюю як до тих, що діють разом з нами, з старшим поколінням, з яких багато ризикували життям і були в безвихідних ситуаціях. Ризкуючи життям, люди старшого покоління не почували себе в ситуації, що вони

самозаперечують себе, що вони самозрікаються, а навпаки, вони почували, що вони самовиявляються, що в них еднаються ті найістотніші й найблагородніші ідеї людини, які нерозривно пов'язані з ідеєю нації, з ідеєю Божого Провидіння, коли ми говорили про націю як про метафізичний твір. Варто підкреслювати, не тільки досліджувати, як і коли виникли нації, що є питання завжди для дослідження, так само як проблема людини, — але сам задум, саме твориво нації треба завжди зараховувати до явища, створеного Тим, Хто створив світ.

Кінчаючи наш Збір, потрібно нам знати, власне, найважливіше: крім політичного озброєння, крім озброєння у свідомість, що ми маємо стратегічну розв'язку на важкі проблеми світової політики, якими є ядерна війна, — ми маємо ще віру у свою правду, маємо ідею, яка не тільки спасенна для України, але яка також спасенна для всього світу і для людства. І тому, коли ми дуже часто повторяємо, що «Україна — революційна проблема світу», я рекомендував би не трактувати це як фразу, щоб переоцінити ролю України. Це треба розуміти в багатогранних аспектах: так є в етичному аспекті, так є, коли ми видвигаємо протилежне теперішнім етичним вартостям — героїку. Це є й на відтинку релігії, християнства, яке, з мого погляду, на Заході перебуває також у кризі, не в тому сенсі, як цезаро-папистське псевдохристиянство Загорська москалів у їх безбожницькій імперії. Бо ідеї егоїстичного лібералізму, ідеї гедонізму й у

Церкві Заходу починають проникати, і там культ іде назустріч людським слабостям, вигідницьким, тоді, коли Україна видвигає назад великі вартості героїчного й катакомбного християнства.

Це стосується й до цілої низки інших проблем. Найважливіше, що вони стосуються теж до того, що з відновленням української держави (на Україні говорять точніше — відвоюванням) політична мапа світу змінюється. І від такої дійсності ми не втечемо. Якщо б ми намагалися говорити про вихід України з СРСР чи про винесення її в комплекс сателітів, то це лише вияви слабости, вияви сподівання, що зможемо Україну якось виманеврувати з того великого жакливого російського кітла. Такого виманеврування немає. З відновленням України валяться світи.

Нині перемагають інші ідеї — ідеї національні, примат духа, ідеї героїки життя, фактично перемагає такий світ, який повинен бути побудований в інакшому розумінні й буде побудований на тих принципах, про які ми говорили, які ми схвалювали. Якщо наша Організація мала б бути прапором тих ідей — і вона є орієнтиром для української дійсності тут і в Україні — то одночасно Україна є тією орієнтирною силою не тільки для поневолених націй, а й для вільного світу. І тому питання України сьогодні таке важке, може — найважчою проблемою світу. Але я переконаний, що власне тому, що Україна є найважчою проблемою світу, це означає, що розв'язка тієї проблеми — розвал СРСР — російської тюрми народів, яку ми,

Україна та її орієнтир — ОУН проповідуємо, гарантує свободу не тільки Україні, але й іншим народам. Щойно тоді наступить тривалий і справедливий мир у світі.

Зіновій Карбович

III. Значення культури в житті нації

РОЛЯ КУЛЬТУРИ У ФОРМАЦІ НАЦІЙ І У ВИЗНАЧЕННІ ІСТОРИЧНОЇ МІСІЇ

Шевченко визначив націю, як генетичне пов'язання поколінь живих, мертвих і ненароджених. Отже кожен живий нарід є ланкою мертвих поколінь, що живе ними нагромадженим досвідом життя з місією забезпечити тяглість того життя ненародженим.

Що ж тоді є нація у точнішій її дефініції? Можемо сказати, що точніша дефініція нації буде кристалізуватися з точнішим вивченням процесів формації націй, коли наука звільниться від фальшивих теорій імперських світових сил, які працюють на знищення окремих націй для їх злиття і нівеляції.

Ці фальшиві теорії твердять, що нації є продуктом держав, а не навпаки (О. Пріцак і й. п.). Ми віримо, що нації творять держави саме тоді, коли усвідомлюють свою неповторну особовість і бажання її розвинути в найсвобідніших умовах, які дає тільки самостійна і ні від кого незалежна держава.

Ми знаємо, що нації — це продукт довгого процесу також біологічного формування, що нації є творцями матеріального, соціального і, в першу чергу, духового життя та досвіду, здобутого в тисячоліттях до історичної свідомости, яка зформувалася у світогляді, звичаях та в цілому стилі життя, який відрізняв націю від сусідів і допоміг залишитися собою навіть у часах ворожого поневолення.

Ми знаємо, що нації в історичному часі живуть пам'яттю пережитої спільної долі, пам'яттю славних перемог і трагічних нещасть. Історична пам'ять часто затрачує найдавніші спільні пережиття народу, але національна підсвідомість зберігає їх у культурі, в якій наслосений досвід від початків формации нації.

Наша культура, наша національна підсвідомість є найвиразніша і найсамобутніша з усіх державних і недержавних народів Європи. Ми на основі самої культури в діяспорі втримуємо свою національну окремішність і після жидів зазнаємо найменшої асиміляції в культурах інших народів. І це не є заслуга в тому, що ми привикли жити як недержавна нація, але скоріше в тому, що культурні відмінності і самобутність нашої культури вирізнюють нас серед інших.

Ми знаємо, що націю в сучасному її визначенні визначає головню воля забезпечити себе державною формою життя, без якої нація не може свобідно розвиватися та забезпечити творче життя не лише для живих, але й для ненароджених поколінь.

Тому державність нації мусить бути першочерговою вимогою поколінь, що її мусять здобути. Щоб цю місію здійснити, живі покоління мусять усвідомити собі, для якої мети держава є потрібна. Держава не є самоціль у собі. Держава є тільки засіб для себевиявлення нації, яка має неповторну місію у людстві й на цій землі, місію, якої жадна інша нація здійснити не може. Не вірити в цю місію, не здійснити її українцеві — найбільший злочин не лише щодо України і тисяч поколінь наших предків, але супроти усього людства і тих духових скарбів, що український нарід дав людству і може ще дати.

У нашому минулому, не лише в історичному, але ще більше в доісторичному, ще багато білих плям. Ми не знаємо добре нашого минулого. Є перервана розмова з нашими предками. Ми часто не знаємо: хто ми, чиїх батьків, ким, за що закуті! Ми часто винуємо свою націю, себе і йдемо до чужинців по науку, як нам жити!

Саме перед нами стоять завдання української науки: відтворити білі плями нашої історії, або її образи, фальшиво змальовані нашими ворогами. Мусимо вивчити родовід нашої крові, нашої душі і нашої думки. Вони в нас живуть. У нашій крові пливе кров наших предків від палеоліту — 30 тисячів років автохтонного населення по обох берегах Дніпра, в лісостепу від Полісся, Прип'яті і Десни до Чорного й Озівського морів. Тут поле антропології. Вона у нас в пеленках, або визначувана окупантами. І в археології москаль розкопує наші

могили й «не своє шукає». Українських археологів, що шукали корінь нашої нації, знищили, заслали в концентраційні табори. Остання жертва — це Брайчевський, що визначив корінь української державности в антах, а москалів показав як слов'янізованих угро-фінів, він тому примушений замовкнути.

Українська матеріальна культура говорить про тяглість хліборобської культури від п'яти тисяч років до народження Христа. Вона виявляє двоособове родинне життя, індивідуалізм, визначну роллю жінки в родині і цілковиту відсутність московсько-фінівської общини.

З цього випливає і соціальна культура. Рівноправність усіх верств народу, роля віча, роля князя. Так було в антів, переказали греки. Так було в Київській Русі, переказав літописець Нестор, так було на Запорізькій Січі і в Гетьманській державі, переказав Ерик Лясота та козацькі літописці.

Тільки б вивчити устроєву форму, державну форму Києва та його колонії Новгороду, роллю віча і князя (а навіть республіки в Новгороді), щоб протиставитися деспотизмові абсолютної влади Івана Грозного, Петра I і Леніна з його кривавими наслідниками.

Перед українською наукою велике завдання під сучасну пору. Нація на грані існування або смерти мусить концентрувати усі зусилля у напрямі визволення себе з неволі і створення власної державности. У час, коли окупант положив націю на операційний стіл і намагається умертвити її пам'ять про

її минуле, про її духову незалежність, її національну і соціальну окремішність, українська наука мусить спрямувати усі найкращі сили на ті відтинки, щоб не допустити до паралічу національного мозку, щоб протидіяти вбивчим впливам, які можуть спаралізувати діяльність визвольної боротьби не лише провідної верстви, але й широких мас, які сьогодні уже освічені, до яких доходить книжка, яким відбирають голос предків, їх традиції і звичаї, і підсують фальш брехні про злиття націй, про дружбу народів, про спільну Батьківщину — ССРСР.

Від української науки залежить, чи ворожі сили опанують мозок нації. Мусимо провести мобілізацію свідомих місії своєї нації вчених на найважливіші відтинки науки. Першочергові її завдання — це оборона самого українського народу, як неповторного самобутнього явища людства (антропология), оборона генези нації від найраніших часів формування її культури (археология, етнография, мовознавство), оборона джерел української державности (археология, історія, соціология), тяглість державницьких змагань і виявів українського народу, світоглядів вияви українського народу (історія українського націоналізму).

Підсвідомість і туга української спільноти, а навіть загальне розуміння науки як зброї за ідею і чин нації — не все знаходять реалізацію у правильному напрямі. В науковому світі існують сервілісти на службі чужих Україні сил, а то й ворожих, що зручно використовують своє розуміння народу для справ «науки», запрягли її до чужого воза на воро-

жих Україні та її минулому тезах про норманську генезу її історії (О. Прицак), про готську державу антів (Струмінський), відбираючи Україні тисячу років її минулого, зводячи її історію до Козаччини, що є легалізоване московськими окупантами на Україні. За українські мільйони у Гарварді закріплюється московсько-німецька-англосакська теорія Сходу Європи. Невчене око, або заангажоване, не додає політичної палички в науці ССРСР і Америки та інших потуг, що привикли говорити з позицій сили.

Українська справжня наука говорить і говоритиме з позицій виключно правди, бо правда — по боці українського народу. Її треба відкрити й усвідомити, тоді все інше буде розв'язане. Тоді будуть відкинуті усі чужі нашому світоглядові, характерові та традиціям науки марксизму та інших «ізмів» із чужого поля. І тоді не буде конфлікту поміж провідною верствою і народом. Тоді не буде виниченків, ані григоренків, що вільну Україну пов'язуватимуть з вільною Росією, як її бачив Ленін, але будуть розуміти, як козацькі полки в 1917-их роках і воїни УПА в 40-их, що Київ і Москва мусять бути відділені, як два різні світи, або, як говорив Хмельницький: «стіна зі стіною зударяться — одна впаде, друга останеся».

В інтересі не лише України, але усіх народів світу є, щоб московська стіна впала, і в тому сенсі ОУН видвигає гасло «**Київ проти Москви**». Без реалізації цього гасла немає усвідомлення місці українського народу, його державности і його майбутнього!

ДО ГЕНЕЗИ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІ ТА ЇЇ КУЛЬТУРИ

Тому, що генеза нації визначається в глибинах доісторичних тисячоліть, вона пов'язується з генезою її культури (матеріальної, соціальної і духовної), а також антропології. Ми визнаємо автохтонність нашої нації на її доісторичних і історичних землях, бо власне на цих землях, на лукомор'ї Озівського і Чорного морів від Карпат до Дону, а на півночі по ріці Десні і просторах Поліської кітловини формувалася наша нація, виявлена в пам'ятках цієї землі тяглістю археологічних культур від пізнього палеоліту до наших історичних часів.

В. В. Хвойка, Е. Ю. Кричевський, В. Н. Даниленко, П. П. Єфименко, І. Г. Шовкопляс, видатні дослідники палеоліту України, твердять про автохтонність населення тієї доби на основі відмінного й оригінального у той час кам'яного знаряддя праці. Борис Рибаків уже в палеолітичних орнаментах на кістках мамутів знаходить зв'язок не лише сучасних українських орнаментів вишивки, але символи вірувань, які затратили в наш час своє значення. Бломквіст, найвидатніший етнограф московський, доказує не лише тяглість архітектури української хати і будови села від неоліту (трипільських поселень з лісостепу України) аж до наших часів, але й у розмальовуванні хат, що ще практикується лише на Україні й на українських поселеннях у Казахстані та на Зеленому Кліні в Приамурщині, відповідними орнаментами та кольорами, що не мають відповід-

ників на всіх тих землях, на яких трипільська культура не існувала.

Але чи не найважливішою тепер стає наука археології, яку назвав наш Шевченко «таємною матір'ю історії». Найвизначніший археолог України Вікентій Хвойка написав статтю в «Київській старині» п. з. «К вопросу о славянах», якої ніколи не передруковано від часу її появи в 1902 р. З цитати Віктора Петрова у книжці «Етногенез слов'ян» ми читаємо таке важливе для нас ствердження найбільшого авторитету української археології:

«Ми, — писав Хвойка, — залишимо в стороні довізні і запозичені вироби, які вказують на стосунки з іноплеменними народами, і будемо розглядати виключно предмети й обстанову чисто місцевого характеру».

Проголосивши, що «народ, якому належать могильники полів поховань в Середньому Подніпров'ї — слов'яни (анти), В. Хвойка поширив це визнання на весь попередній час. Він «знаходив можливим визнати те саме за жителями попередньої доби, починаючи з кам'яного віку». «У цьому, — каже він, — я глибоко переконаний внутрішньо, і це стало для мене непохитною істиною, згідно з багаторічними власними й чужими дослідями, які дали факти, що не підлягають сумніву». «Я, — нотує Хвойка, — висловився так на підставі даних: 1) антропологічних (форма черепа); 2) осілого хліборобського життя і 3) сталості поховального обряду».

Далі каже Петров: «Заслуга В. Хвойки... в тому, що він заперечив міграціонізм як принцип і ме-

тоду дослідження і виступив проти уявлення про Наддніпров'я як прохідний двір історії... Міграціоністи згадували про зміни населення, Хвойка обстоював «думку про незмінність населення Середнього Подніпров'я протягом усіх доісторичних часів».

Вікентій Хвойка відкрив для цього якнайбільше реальних можливостей. Адже значна частина археологічних пам'яток, які ми щороку розкопуємо, вперше була виявлена Хвойкою. Площадки часів трипільської культури, курганний могильник в селі Пруссі, Зарубинці, Черняхів, Пастирське тощо становлять кульмінаційний пункт нашої археологічної науки, її досі неперевершений етап. Хвойка сказав нове слово в археології, намалював її перспективи, зробив рішучий крок вперед. Ми живемо спадщиною Хвойки, працюємо в межах відкритих ним пам'яток і визначених ним культур.

Ідучи за визначенням генези нації на основі її расових ознак і культури, ми беремо до уваги не лише антропологічні виміри черепа наших предків від часу існування їх на нашій території, що є трудно провести через традиційну форму поховань — спалювання покійників, яка тривала від неоліту трипільської культури аж до часу офіційного хрищення Руси-України. Ми маємо інше джерело, на основі якого можна висувати опінію про антропологічний вигляд наших предків. У їхній культурі була і безперервно тягнеться традиція антропоморфних кістяних і глиняних фігурок культового характеру. Особливо форма тіла та, зокрема, голови

свідчить про круглоголовість населення України від неоліту. Мистці кожного часу, кожної етнічно-расової спільноти відтворюють у своїх мистецьких творах людину свого оточення. Цю опінію висловив, між іншими, і Віктор Петров. Є окрема наука, що займається скульптурою і малярством-рисунокми доісторичної людини і на особливостях тієї творчості визначає області окремих етносів і їхніх культур.

Велику роль у визначенні етносу й культури підкреслюють міти і вірування, пам'ятки яких залишилися в їх різних традиціях культури. Форма поховання наших предків — палення від часу неоліту визначає культ вогню — культ очищення. Він був пов'язаний з культом сонця, як джерела життя, що його дає сонце хліборобові. Цей культ зберігся до наших днів у Свято-Іванівських (Купалівських) вогнищах, особливо на Україні і в південних слов'ян, нащадків антських колоністів, зокрема у Хорватії й у словінців під Альпами. Іншим культом наших предків була пошана святих джерел води і води в цілому, як другим після вогню джерелом життя. Останнім з найважливіших культів був культ землі, культ родючості.

Для хлібороба культом родючості була і жінка, що веде рід. Від неоліту ведеться соціальна традиція малої двоосібної родини і заперечення общини. Жінка в неоліті — голова роду, затримала своє становище в українській хаті по сьогодні. «На жінці стоять три вугли хати, а на чоловіці тільки один» — каже пословиця.

Українська мітологія не антропоморфна, як у греків і римлян. Вона визнає сили надлюдські. Радше космічні сили виступають у символах віри наших предків до хрищення Київської Русі-України. Монотеїзм існував у віруваннях наших предків до народження Христа і всі заповіді Божі, дані таблицями Мойсея, були виплекані нашими предками вже у старинних антів (свідчення греків про їх шляхетність, гостинність і опіку над ближніми), а потім вони були переписані у «Руській Правді» на основі традицій культури українських предків більше, ніж на основі щойно прийнятого християнства. Християнство на Заході Європи уважалось довгий час «темним середньовіччям», а Московщина не є готовою до християнства сьогодні, як і не була готовою тисяча років тому.

Цитований уже Рибаків показує на різноманітність мітів у хліборобів на Україні від неоліту і мітів мисливських народів на півночі, в сучасній Московщині. Московщина зберегла в своїй культурі культ оленя, культ медведя і культ качки. Вся орнаментация матеріальної культури мисливців виповнена зооморфними мотивами, що дуже відмінні від українських орнаментів, переважно геометрично-абстрактних форм, а також рослинних, в абстрактні форми стилізованих.

Сліди наших предків ідуть від тисячоліть культом Богоматері, що живе в нас від культу Жінки-родючості, в Водохрищах, що йде від культу води, Йорданське свячення води, від символів на писанці, на символах кераміки, в орнаментах вишивки,

різби на дереві і всьому, що нарід зберіг. Пізнати своїх предків — це пізнати себе і свою місію у майбутньому.

ДО ГЕНЕЗИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Якщо до джерел українського народу і його культури можна заглиблюватися у минуле тисячоліть, то його державність ми маємо право, визначене історією та археологією, покласти на початок нашої ери. Історичні хроніки як грецьких, так і готських джерел підтверджують не тільки існування антської державної організації, але теж іменування їх вождів «рексами». Так називає Йордан начального вождя збройних сил антів Божа, що звів битву з вождем готів на Чорноморському побережжі в другій половині IV ст. по Хр. Вінитар, король готів, переміг Божа, але сам згинув з рук гунів, що були союзниками антів. Крім Божа відомі імена інших визначних мужів, як Мезамир, або Лаврит. До часів династії князя Кия мусіли бути династичні лінії до короля Божа, і після нього. Відомо, що на межі V-VII століть антські війська загрожують Візантійській імперії. Імператор Юстиніян для охорони імперії збудував укріплення на Дунаї та в гірських районах Балканського півострова. Антські війська відомі полководцям Юстиніяна в битвах 527 і 529 років. У 584 р. антський полководець Ардагаст загрожував Константинополеві, а в 589 р. слов'янські війська дійшли до Пеллепонезу. У 90-тих

роках VI ст. слов'яни контролювали центральну та західню частину Балканського півострова. За військами слов'ян-антів просувалися колоністи хліборобів, що опанували автохтонне фракійське та іллірійське населення, асимілюючи його, накидаючи йому свою мову і культуру.

Антська держава за археологічними даними формується в II-му столітті по Христі, коли вважати антів носіями археологічної культури т. зв. черняхівської, що їй археологи визначають час тривання від II-VII століття по Христі. Однак формування державності східних слов'ян на українській території можна починати теж II-им століттям до Христа по II-ге століття після Христа культурою, що її археологія називає зарубінецькою. Зарубінецька культура формується по обох сторонах Дніпра на північ і на південь Києва. Київ є в центрі тієї культури. Черняхівська культура, що покривається з часом історичної державності антів, географічно поширена була від Низького Бескиду Карпат і Північного Бугу аж до середньої течії Дону й покривається з описом території антів візантійськими літописаннями, як теж і готського хронікера Йордана. Історія не відмітила державного осередку антської держави. Немає підтвердження, чи Київ був тоді столичним містом антів, чи такий центр мстився в околицях найсильнішого племені антського союзу, який міг бути на півдні, або на заході великої території антів.

Географ Баварський згадує волинян і бужан (IX ст.), арабський подорожник згадує дулібів і воли-

нян. Називає «валиняна», одне з місцевих слов'янських племен, якому «в давнину корилися всі інші слов'янські племена». На основі названих чужих висток, а почасти нашої «Повісти временних літ», можна видвигати теорію антського центру Волинсько-дулібської держави — прототипа пізніше Галицько-волинської держави. Літопис згадує напад аварів на дулібську землю і мучення дулібських жінок.

Третю можливість центру антської держави і союзу племен деякі вчені видвигаютъ на півдні України в околицях літописних племен уличів і тиверців, які мали безпосередній контакт і межі з Візантійською імперією.

Де центр тієї першої української (і слов'янської) держави не знаходився б, він охоплював усю етнічну територію України, а тому і всі складові племена, що входили в склад антської держави, а радше імперії. Скажемо імперії тому, що державна організація антів могла виставляти 100 000-ну армію, перемагати візантійські збройні сили, здобувати їхні міста і фортеці, будовані на всіх теренах Балканів і, як каже археолог Брайчевський, будувати охоронні вали на півдні від Києва аж до центрального Поділля такої потужности, що для їх побудови треба було сотень тисяч робітників і багатьох тисяч воїнів для їх охорони.

Хоч питання цих валів, т. зв. «Змієвих валів», ще повністю не є розв'язане, головню час їхньої будови, Брайчевський приписує їх постанню часам антської держави, коли подібні вали були сипані Ві-

зантійською імперією для охорони й оборони від антських наїздів. Римські наїзди могли б бути відплатними, і цим мотивується сипання «Змієвих валів».

Коли б ця теорія підтвердилася, висунута Брайчевським, тоді центром антської потуги був би Київ, поселення якого постійно датуємо від початку нової ери.

Археологи стверджують, що в похованнях черняхівської культури знаходяться окремі поховання звичайного населення неоружного, й окремі поховання воїнів зі зброєю. Це свідчило б про існування окремої військової верстви, а консеквентно й державної влади.

ДО ІСТОРІЇ КИЄВА — СТОЛИЦІ УКРАЇНИ, З НАГОДИ 2-ТИСЯЧОЛІТТЯ МІСТА

Перші поселення на території теперішнього Києва появилися 20-25 тисяч років тому.

На території Києва знайдено палеолітичні поселення на Кирилівській вулиці. Його відкрив археолог Хвойка в 1893 р. Перші поселення знайдено на глибині 22 метрів у землі, останні на 14 метрах глибини, що свідчить про постійність поселень. Уже в тому часі житла були будовані з дерева, покриті шкурами мамута, що служив засобом харчування перших поселенців околиць Києва. Люди того часу залишили зразки мистецтва — скульптурні ста-

гуетки з орнаментациєю, що не має відповідників поза територією України.

У новому кам'яному віку, або в т. зв. неоліті, в якому появилися перші примітивні форми кераміки, для поселень тогочасної людини були використані терени теперішньої Печерської лаври: на Оболоні, на Пріорці, біля Микольської Слобідки, на Лисій горі, Солом'янці та Совках.

У бронзову добу, в якій появляється найвищорозвинена хліборобська культура у Східній Європі, т. зв. трипільська, Київ був заселений трипільцями, головна територія яких лежала на Правобережній Україні. Частина трипільського населення перейшла Дніпро, посуваючися по ріці Десні в напрямі Чернігова. Бронзова доба тривала від IV-I тисячоліття до Христа.

Трипільські поселення відомі на території Києва над Подолом в районі Татарки, на Сирці, на горі Киселівці, на Старокиївській горі, на Солом'янці, в Голосієві, в Корчуватому, в Китаєві, в Боршагівці та інших місцях Києва.

Стиль будови житла трипільської доби, а зокрема печі, зберігся на всій території лісостепової України до наших часів.

У залізну добу, що почалася в останньому тисячолітті до Христа, бронзу заступає залізо. Київ і околиці Києва були густо заселені хліборобами, які на півдні мали зв'язки зі скитами-кочовиками та грецькими колоніями Криму та Чорноморського побережжя. Про ці зв'язки свідчать імпортовані пред-

мети прикрас, знайдені поруч місцевого виробу кераміки та знаряддя праці і зброї.

Пам'ятки залізної доби знайдено в різних місцях Києва тогочасних поселень на Подолі, Старокиївській горі, на Пріорці, в районі Софійського собору, на території верхньої Лаври, на Лисій горі, на Микольській слобідці та в інших місцях, як Киселівка та в ще кількох.

Сам Київ у тому часі (VI-III століття до Христа) не був укріпленим городищем, але такі вже були. У Києво-Святошинському районі (20 кілометрів від сучасного Києва) було укріплене городище на площі 31 гектара, оточене високим земляним валом і широким та глибоким ровом. Вони збереглися до наших днів.

На кінцеві століття до народження Христа й перші століття після Христа припадає визначена археологом Хвойкою зарубінецька культура. Хвойка й багато українських археологів з Пастернаком включно вважають трипільських носіїв культури слов'янськими предками, що продовжували своє існування у спільній державі зі скитами-кочовиками (царськими) під назвою, наданою Геродотом, як «скити орачі» і «скити хлібороби». Це предки пізніших антів, що перебрали елементи греко-римської цивілізації і скито-сарматські впливи, вони подекуди відрізнялися від тих слов'ян, що скитам не були підлеглі, чи не були з ними у державній федерації. Власне на північ і південь та обабіч Києва розвинулася зарубінецька культура, щодо якої немає ніяких застережень як у московських, так і в укра-

інських археологів, що вона була слов'янською. Отже, Київ на кінці перших двох століть до Христа і перших двох по Христі був у центрі тогочасного слов'янського Сходу, що жив незалежним від скитів життям.

Південну Київщину, а навіть Поділля до Вінниці оперізують т. зв. Змієві вали, що хоронять Київську землю трьома поясами валів. Фахівці обраховують, що спорудження тих валів вимагало кількох тисяч людей, а коло сотні тисяч людей для їх охорони й забезпечення. Вік валів неустійнений. Жодні історичні хроніки їх не відмічують. Археологи мають поділену думку. На погляд перших, вали були висипані незалежними слов'янами для оборони своїх територій перед скитами, інші твердять, що вони є твором пізніших слов'янських племен антів, що їх сипали перед можливими нападами греко-римлян.

Хоч Київ у тому часі не був городищем, укріплені городища були розташовані в його околицях, і на терені самого міста на грані двох ер розвивулося типово міське життя. Викопані пам'ятки показують на поселеннях Києва розвиток ремесла і торгівлі широкого виміру, бо римські монети, знайдені на терені нашої столиці, нараховують з того часу понад чотири тисячі одиниць. Крім монет римського походження знайдено поселення на Старокиївській горі, що походить своїми пам'ятками з останніх століть до Христа. Там продовжуються поселення з перших століть нової ери. Знайдено римські монети II ст. по Христі, античну камею з

зображенням Венери та інші твори мистецтва Римської імперії. На горі Кисилівці були інші поселення того часу. Поселення були теж і на Подолі. Подібно як на попередніх місцях, так і на Подолі знайдено скарби монет римського та азійського походження II-IV ст. н. е. Різноманітність знайдених монет свідчить про широкі торговельні зв'язки тогочасного Києва не тільки з Римською імперією через Дунай і Чорне море, але також з Малою Азією. Багаті знахідки були на тепершній Львівській площі та в районі Лукіянівки.

Як бачимо, Київ уже на початках нашої ери був визначним центром торгівлі та ремесла, займаючи своє географічне положення на шляху до південних морів, на берегах яких розвивалася висока цивілізація. В половині нашого першого тисячоліття історично тепер стверджено роллю Києва як столиці держави князя Кия, що огородив Київ валами і став його «засновником», надавши йому своє ім'я.

Археологія вважає Київ і рахує йому дві тисячі років існування. Історія знає антську державність від четвертого століття нової ери. Черняхівська культура, що відповідає антському періодові української державности, починається з другого століття по Христі. Бо держава короля Божа не виросла за один чи два дні. Поява готів на Півдні України застала там першу слов'янську державу, яка зміла протиставитися готській зброї й силі. Поява Кия у Києві, як столиці, це вже пізній етап антської держави, що перетворюється у руську. Історик каже: «поляни, що тепер називаються Русь». Отже

поляни — це раніше анти. Ті анти, що після наїзду гунів в 375 р. і розгрому гунами готів мали силу не лише оборонити свою територію, але колонізувати разом зі склявінами Балканський півострів. Не даром Святослав мріяв про перенесення столиці з Києва на Дунай тому, що це «середина його землі». Рухаючися поміж землями Македонії й Болгарії та України, київський князь уважав себе спадкоємцем антських завоювань.

Антські племена, носії автохтонної спадщини східних слов'ян від часів трипільської культури, в початках другої половини нашого тисячоліття почали експансію й на північні землі балтицьких і угро-фінських племен. Зі заходу на ті терени посунулися теж західні слов'яни. За Нестором — вятичі й радимичі. Можливо, кривичі теж. Археологія й антропология доказує, що дреговичі прийшли з дулібської землі (Волині), а новгородські словени — з полянської. Вони тільки мовно залишилися слов'янами. В морі чужого населення, ними асимільованого, культурно розпилися в субстраті балтів і угро-фінів. Наступила расова метизація (схрещення рас).

Ще до 1972 р. советська археологічна та історична література визнавала за Києвом 2 тисячі років існування. З названого року Москва вирішила переписати історію й всі науки пов'язані з минулим України й Московщини. Києву тепер лише 1500 років. Формально тому, що лише Кий викопав навколо міста рови і Київ став «городом», а не містом. Причиною правдивою є інший факт. Київ, якому е

2 000 років життя, існував, коли на півночі ще не було слов'янських племен і їхніх поселень, коли ще не було ані вятичів, ані кривичів, ані радимичів, ані словен. Були тільки балти й угро-фіни. Тому не може бути Київ з перших років нашої ери матір'ю московського, українського і білоруського народів. Не може бути однієї руської народности, яка була б предком усіх трьох народів. Київ — тільки українське місто. Місто наших предків — полян, антів.

Українці в ССРСР мусять відмічати 1 500-річчя Києва. Це тільки тому, щоб Київську імперію уважати джерелом московської імперії, що носить ім'я ССРСР.

Це мусять усвідомити собі українці у вільному світі і відрізняти причини двох ювілеїв старого Києва: українському Києву — 2 000 років. Тому, що його хоче присвоїти собі Москва — Києву нібито тільки 1 500 років.

М. Брайтчевський так кінчить свою статтю з нагоди ювілею Києва, писану ще в 1969 р., тобто до повного розгрому української науки:

«Насамперед слід погодитися з тим, що немає підстави починати літописання Києва від палеоліту. Кирилівська стоянка, так само, як і численні поселення неоліту, трипільської культури, епохи бронзи і раннього заліза, існувала на його території.

Зовсім інша річ — оті давньослов'янські поселення, що на межі нової ери виникли там, де пізніше утворився центр середньовічного Києва — столиці величезної держави (Старокиївська гора, Зам-

кова гора, Поділ, район Львівської площі). Ці поселення не припиняли свого існування й по суті продовжують існувати і тепер, ось уже 2 000 років. Саме вони стали Києвом, отже, їхня історія — то невід'ємна частина історії нашої славетної столиці. Тому саме від них і слід міряти вік Києва, що, таким чином, налічує двоє тисячоліть.

Дехто, наприклад, каже, що 2 000 років тому Київ ще не був містом, що він став ним лише в другій половині першого тисячоліття н. е. Ну, і що ж? Хіба в цьому справа? Адже й Москва в 1147 р., коли Юрій Долгорукий запрошував туди гостей, теж не була містом, а звичайною феодалною садибою (навіть не селом). Але ж то не перешкодило відсвяткувати її 800-річчя 1947 року.

Отже, маємо висновок: історія Києва нараховує 2 000 років». («Молодь України», Київ, 1969 р.).

НА ФРОНТІ КУЛЬТУРИ: КИЇВ ПРОТИ МОСКВИ

Найважливішою метою нашої боротьби в наш час є вимога здобути українському народові державність. Волю народові і державність може й мусить здобути сам український нарід. Це завдання він виконає тільки в умовах свідомості своєї національної окремішності та місії, до якої він покликаний Творцем.

Національну відрубність в кожному народі визначає його культура. Ми живемо в такому часі, коли в окупованій Україні ворог не обмежується до самого грабунку багатств України, до колонізації її

земель своїм етнічним елементом, що в деяких областях творить половину населення, до вивозів українського молодшого елемента на терени чужі поза Україною, але, що найгірніше, окупант проповідує, що його політика етноциду — народовбивства, є в інтересі самої жертви.

Операція, яку окупант проводить на живому тілі українського народу, буде лише тоді успішною, коли йому вдасться спаралізувати мозок українському народові, приспати його на операційному столі, щоб провести вівісекцію.

Ми саме спиняємося тут на найголовнішому фронті боротьби, який накинув нам ворог, на фронті культури.

Намагаючися створити на московській основі й культурі «нову» історичну появу — «советський народ» з його «батьківщиною ССРСР», головний удар ворожого фронту спрямований в основні сили поневолених народів — у їхню культуру. Ліквідація самобутніх культур (національних за змістом і формою) йде по лінії їх «зближення» аж до повного заперечення методом соціалістичного реалізму у «злитті культур», а це означає «злиття націй».

Опір Московщині може ставити лише нація, що зберігає всі вияви свого незалежного життя у всіх видах культури, неінфільтрованої ворожими впливами. Це відноситься до Церкви, що в Україні є підпільною, або офіційною на службі ворога; до літератури, що є підпільною або самвидавною або на службі московської пропаганди — затрювання душ. Так є з усіма галузями мистецтва.

Українська незалежна культура заборонена цензурою й вона через це не може пробитися до офіційних публікацій, як верблюд не може пролізти кризь дірку в голці.

Щоби український нарід убити духово, а його тіло зілляти з московським, Москва затроєє українську спільноту в діяспорі вільного світу тією ж методою й пропаґандою, що на теренах, окупованих нею її силою.

На еміґрації, що є мозаїкою різних поколінь та нашаруванням різного періоду розвитку національної свідомости та ідеологічних впливів і виховання, проникання московських впливів удоступнене кількома силами, що їм співчувають і відкривають їм двері. До перших зараховуються коляборанти різних часів окупацій, що в нових умовах «демократизувалися», щоб окупити старі гріхи. До других треба включити продукт марксистсько-московської школи американської науки про Східню Европу та ліберально-космополітичних тенденцій і безпринциповости, що виявляється заявою: «краще бути червоним ніж мертвим». До третьої зараховуємо московську агентуру червоного кольору, що діє відверто у легальних організаціях і в останню чергу приходить з демократичною вівіскою чорносотенна хвиля всесоюзних дисидентів.

На всіх фронтах маємо потужного ворога. Він усюди диспонує вишколеними силами і спеціалістами у своїх ділянках. Найчастіше діє він приховано під патріотичними гаслами, часом навіть ніби в інтересах української культури, а навіть із патріотів зібраними фондами.

Найважливішим засобом перекидання московської отрути, затроювання душі спільноти в діяспорі є т. зв. «культурний обмін».

Ми його поборювали, поборюємо й будемо поборювати. Ми уважаємо, що посланці т. зв. «України» є посланцями Москви, стисліше кажучи посланцями КГБ. Справжніх діячів української культури за кордон на обмін не висилають.

Ми кажемо: УССР — це московська колонія, а його уряд інструмент нищення українського народу і визиску Московією України. УССР — антипод УНР.

Агентура каже: УССР — це українська держава, переємниця уряду УНР.

Ми кажемо: наука і всі мистецтва на службі УССР є на службі Москви і відбирають народові історичну пам'ять, проповідують йому «єдність» з московським народом у Київській Русі, яка «відновила» у Переяславі, а тепер злиття з Московією в СССР.

Агентура кричить про досягнення науки в СССР, про розвиток економіки УССР, про розвиток шкільництва, продукцію видань, про соціальну й медичну опіку, про розквіт України у цифрах. Рівночасно агентура шепче про еміґраційну знижку в культурі, про відсталість науки.

Ми проти перещіплювання літератури й офіційних мистецтв з УССР і проти зустрічів з письменниками — пропаґандистами будови московського комунізму: «чуття єдиної родини».

Агентура передруковує їхні твори, захоплюється «гвинтиками» імперії, друкує на їх пропаґанді

для молоді хрестоматію з літератури, плеще в долоні Павличкам і Драчам за поеми на прославу Леніна.

У советському образотворчому мистецтві ми добачаємо пропаганду будови імперії, показуємо на зник національних стилів, на зник естетичної культури. Агентура закладає галерії советського мистецтва, поширює московських зразків виробу народних промыслів і пропагує їх.

Ми говоримо про дегенерацію народнього мистецтва в Україні та заміну його московським. Агентура кричить про розквіт культури в Україні.

Ми обороняємо українську мову, незаражену московською ментальністю у харківському правописі.

Агентура пропонує «київський», обмосковлений, апелюючи патріотично: «Один нарід — одна мова! Не відгинайтеся від України!»

Ми говоримо про генезу української нації в тисячах років до народження Христа. Агентура починає нашу історію від Козаччини.

Ми пропонуємо вивчити нашу державність, найстаршу серед слов'ян, наших предків антів і Київської Русі-України.

Агентура зараховує антів до готської держави, а Київську імперію відписує норманам або москалям, залежно від господарів, для яких працює.

Ми організуємо діячів української культури на захист народу і його культури.

Агентура кричить про «свободу» творчости в науці й мистецтві, щоб просовувати свої радяно-і москвофільські ідеї.

Ми ставимо першочергові завдання в науці, що заборонені в Україні, проблеми археології, антропології, історії Києва та українського народу. Приєднуємося до проскрибованих найвизначніших українських археологів, що рахують столиці України 2 000 років від постійного поселення, ми їх підтримуємо.

Агентура кричить про 1 500-річчя Києва, бо так проголосила Москва, щоб Київ наблизити до появи перших слов'янських колоністів на теперішніх московських землях, тоді заселених фінами і балтицькими народами.

Так звані «вільні й незалежні» науковці (з проф. О. Прицаком на чолі) ширять наклеп, що націоналісти навмисне зайнялися ювілеями української державности й Києва, йдуть на руку Москви, щоб притемнити ювілей 1 000-ліття офіційного Хрищення України-Руси, вдаючи, що не знають дати «хрищення», яке припадає аж у 1988 р. Чи має бути порожнеча до того часу?

«Вільні й незалежні науковці» досліджують і шукають — хто перший з українців прибув на землі Америки, Канади, Аргентини чи Бразилії й на якому місці стоять українці перед індіанцями та ескімосами.

Ми пропонуємо нашим читачам писати праці про історичну боротьбу України з Москвою під гаслом «Київ проти Москви». Опортуністи організують конференцію українців з москалями, як замінити імперію червону на «демократичну».

Ми говоримо про потребу фінансування дослідів боротьби за державність у ХХ столітті. Так зва-

ні «вільні й незалежні вчені» друкують томи про культуру та історію турецької мови.

Ми висуваємо потребу опрацювання етнічного та історичного огляду окраїн української землі на півночі і півдні, заході і сході, а не обмежуватися виключно регіоналізмом своїх повітів і сіл, часто поминаючи в них події загально національного значення.

Ми знаємо, що людина найкраще працює, коли робить те, що вона любить, або про що знає. Українська наука і культура в цілому може охоплювати усі ділянки життя людини і так буде у вільній українській державі, так є у всіх вільних народів.

Ми кажемо: поневолена нація, якій життя загрожене, бо вона є в стані війни, усі таланти й матеріальні сили повинні концентруватися на першочергових проектах, що скріплюють її силу, духову спрямованість на визвольну боротьбу, хоч не відкидаємо успіхів наших визначних творців і там, де лише ім'я українця підносить престиж нації і гордість його земляків.

Але не буде мудро, коли спільнота, коштом ідей і визвольної боротьби, буде захоплюватися й фінансуватиме науку про роди хрущів в Україні, метеликів у Карпатах чи грибів на Поліссі, або роди української пшениці в Канаді. Гриби, метелики та хрущі будуть існувати в Україні навіть і тоді, як останнього українця вивезуть з України, а її заселять москалями й їм співатимуть українські соловейки та цвистимуть українські вишні.

Уважаємо, що культурний діяч, учений і кожен мистець патріот є воїном революції як кожен інший революціонер з його обов'язком жити для України.

Ми діяли через систему Організації, її засобами вияву, діяли органами наших зовнішніх фасад — формацій. Через визнаців наших ідей ми впливали на опінію спільноти в громадських інституціях і їх надбудовах, а також у наукових і мистецьких установах та організаціях.

Ми інформували ті культурні одиниці, що ставили першочергові завдання і включалися ідейно в боротьбу з окупантом в Україні та його союзниками у країнах вільного світу.

Ми не підтримували й не підтримуватимемо інституцій, фінансованих в добрій вірі навіть нашим патріотичним громадянством, коли ті інституції залежні від чужих впливів і їх діяльність не включається в першочергові завдання народу, чи проти-діє їм.

Ми поборювали й будемо поборювати інфільтрацію Москви та опортуністичні українські сили, що свідомо солідаризуються, або й несвідомо з акціями ворога, або сили, що розкладають мораль та свідомість нації. Засобами нашої преси, наших видань, наших наукових конференцій та постійної інформації ми інформували про стан української культури в Україні, на нових поселеннях у світі та про наші завдання на цьому відтинку й нашої боротьби.

IV. Доповіді і матеріали IV Великого Збору

Ярослав Стецько

ЗНЕХТОВАНА ПОТУГА

Зовнішня політика Заходу стосовно російської імперії під сучасну пору й чи можлива зміна?

Дотеперішня політика ЗСА й НАТО щодо російської імперії виходила незмінно з домовлень другої Світової війни у різних тактичних варіантах, але в засаді не змінялася. Вона, зрештою, базувалася на традиційній британській концепції балансу сил — рівноваги сил — раніше в розмірі континентальному, регіональному, а з розгромом Німеччини й Японії та виходом на світову арену двох мілітарних надпотуг — ЗСА і ССРСР — у світовому масштабі. Західна Європа, ані Японія ще не стали надпотугами, що зумовлене передусім потужністю термоядерного й ракетового озброєння. Китай є потенційною надпотугою у значенні технологічно-термоядерному, хоча кількістю населення нею безперечно є вже тепер. Проте ж натепер на важкі сучасної історичної дійсності стоять дві надпотуги у технічно-мілітарному значенні — ССРСР і ЗСА. Зовнішньополітична концепція кожного американського уряду досі звучить: втримати відповідну рівновагу збройної, зокрема термоядерної й ракетової сили між ЗСА і ССРСР. Це нічого нового. Повторення концепції Меттерніха і Бісмарка в Європі, якими захоплювався Кіссінджер. Не-

змінне імперіяльне думання, яке не узгляднемо 1848 року, який змусив австрійського кайзера просити допомоги московського царя здушувати повстання Кошута.

Факту існування нової ідейно-політичної й моральної надпотуги в середині російської імперії ЗСА досі у своїй урядовій політиці не враховували. Расовим речником тієї політики був Ніксон, талановитий, безоглядний і рішучий державний муж, який відкрито уточнює свою концепцію, як концепцію політики ЗСА стосовно ССРСР: рівновага (збройних — атомових і ракетових) сил, як запорука миру. І ще стисліше: розрядка, відпруження, детант з обмеженням експансії ССРСР, або — детант з контейнментом (стримуванням загарбництва Росії). Отже комбінація політики Даллеса, зформульована ще за Трумена Кеннаном в анонімній тоді статті Містера ІКС у «Форейн Ефферс», з політикою детанту, спертою на варіанті меттерніхівської рівноваги сил, достосованої Кіссінджером за пляном Ніксона до сучасного становища. Це діється при тих самих помилках, які робив Меттерніх, не добачуючи підпільних зривів, що згодом грянули й повалили імперію. Сам Меттерніх скінчив свою кар'єру в... Англії. А Ніксон... Вотергейтом і програною у В'єтнамі. Дотеперішня політика президента Картера була повна ілюзій квекера, який у своїй неознайомленості признався, що щойно Афганістан усвідомив йому загрозу Росії.

Президент Картер з гуманітарних мотивів суперперфекційности провалює (з великими жертва-

ми у пустині) визволення закладників і компромітує всемогутню націю!

Президент Картер програв у пустелі тому, що Пентагон під його впливом плянував так, щоб врятувати закладників без жертв своїх і чужих, а при тому замість післати 16 вертолетів, післав 8, щоб не розкрилася, мовляв, більша кількість іранцями. Якнайменший ризик, якнайбільше забезпечення, а вислід — протилежний!

Але було б помилковим недооцінювати американську потугу з приводу невдач Картера.

У зіставленні збройних сил ЗСА і ССРСР, навіть при сучасній перевазі ССРСР під оглядом термоядерної й ракетової зброї та сухопутних військ і воєнної фльоти, вирішальним будуть три чинники:

а) **суцільність технології й економіки ЗСА у порівнянні з суцільною відсталістю технології й економіки ССРСР, який має надмірне озброєння, але без широкої всебічної економіко-технологічної бази, тобто видно вершок піраміди, але без підґрунтя піраміди;**

б) **ініціативність, підприємчивість, винахідливість вільної людини у протиставленні до робота під диктатом державного й партійного апарату;**

в) **найважливіший чинник, досі нехтований урядовою політикою ЗСА: поневолені нації на чолі з Україною, які з середини розвалюють імперію. Без углядення у стратегії Заходу того чинника немає перемоги Заходу.**

Важливо відмітити, що у кризовій ситуації американський нарід виявив більше політичного на-

ціонального інстинкту, чести й гідности, патріотизму, ніж будь-який нарід західньої Європи! Американські народні маси здали іспит зрілости — патріотизму, краще, ніж їхній провід.

Уступлення Венса — корисний для справи прогибольшевизму факт. Це людина школи «Фореїн Ефферс Каунсіль», з якого здебільш виходили міністри закордонних справ, які йшли назустріч пристосовницькій політиці — співіснування, розрядки, рузвелтівщини! Відхід Венса — перемога здорових сил, які краще розуміють загрозу большевизму й як йому протидіяти. **Сила проти сили!** Два вирішальні дорадники президента — Бжезінський і Маскі, польського походження, можуть довести до зміни американської закордонної політики, а принаймні загострити її вістря проти російської імперії.

Негативну роллю стосовно зміни політики ЗСА виконують Німеччина й Франція, які намагаються за всяку ціну продовжувати політику розрядки й співпраці на базі неіснуючої мілітарної рівноваги сил. Вони вважають, що немає альтернативи до політики розрядки. Вони не хочуть добачувати того, що Росія вживає всякі тактичні концепції взаємин зі Заходом лише як засіб для загарбання світу. У тіні детанту вона всадовилася в Анголі, Етіопії, Ємені, Мозамбіку, а останньо в Афганістані.

Бонн і Париж рятуються тепер безглуздою формуюлою про подільність розрядки, тобто її сповідного продовжування в Європі, а потурання агресії Московії поза Європою, що є самовбивством. Нафта Близького Сходу і сирівці Африки в руках моска-

лів — тотожне з капітуляцією західньої Європи перед Московщиною!

Вашінгтон досі стояв незмінно на зберіганні позицій Ялти і Потсдаму, що визнав безподільно в Гельсінках, пішовши далі Ялти, випереджуючи мирний договір, визнав ненарушність кордонів сучасної російської імперії, включаючи до неї теж т. зв. сателітні держави. У висліді респектування засади поділу сфери впливів, у тому розділення живого тіла покрайних націй — В'єтнаму, Кореї, Німеччини — прийшла програна ЗСА у В'єтнамі, які відмовилися й силою не допустили Д'єма і Тіє маршувати на північ визволяти уярмлений В'єтнам-Ганой. Закономірно ЗСА мусіли програти.

Розуміючи по-своєму кожну формулу взаємин з Заходом, Москва опановує Кубу з невдалою спробою Кеннеді змінити становище. І досягає стратегічного мостового причілка близько Нью-Йорку.

1959 року схвалена в часі президентства Айзенгауера (Даллес) однодушно конгресом ЗСА резолюція про поневолені нації у напрямку дії ЗСА за їх національне визволення й національну незалежність залишилася виключно для внутрішнього вжитку різних національних груп у ЗСА, без впливу на політику уряду.

Нерозривним складником закордонної політики ЗСА стосовно ССРСР — московської імперії не є концепція національного визволення поневолених народів і відновлення їх національних держав, тобто розвал імперії (хоча це було б теж у повній односторонності з резолюцією ООН про деколонізацію з

1960 (1970 і т. п.) так, як є постійно складовим пер-внем закордонної політики Москви ленінізм-марксизм-комунізм і «національно-визвольні війни» по цей бік залізної заслони, що є навіть зобов'язанням для уряду ССРСР, визначеним окремою статтею конституції ССРСР!

Вашінгтон незмінно шанує Ялту, навіть тоді, як Москва її топче, наприклад, ЧСРСР 1968, чи Будапешт 1956! Або берлінський мур 1961!

Про те, що в обличчі резолюції конгресу ЗСА з 1959 бракує протидії уряду ЗСА є повним нехтуванням Закону конгресу 86-90 з 1959, не доводиться говорити. Той факт, що Москва, здобувши мілітарну перевагу (хвилево), рішила далі наступати, на-павши на Афганістан на шляху до Перської затоки й нафтових піль, усвідомив нарешті ЗСА, що далі нікуди вже ховати голову в пісок! Становище для поневоленних в ССРСР націй кращає!

Правда, ЗСА ще не хочуть ставити ставку на найбільше переможну карту — поневолені нації, з різних причин. У тому з погляду страху, що це може а) спровокувати атомову війну, б) розвал російської імперії створить, мовляв, відкритим шлях навалу китайських мас на Європу і т. п.; в) капіталістична торгівля з великим комплексом легша, ніж з національними державами. Ці й інші аргументи неоправдані й цілком реакційні. Немає іншої альтернативи до атомової війни, як національні революції поневоленних націй, які зсередини завалять імперію, а на революції й революціонерів

не кидають атомових бомб, бо треба тоді кидати на свої власні окупаційні війська й колонізаторів.

Невільники чи в'язні ніколи не боронять неволи чи тюрми, хоча б на зміну диявола йшов вельзевул. Завжди вільні чи визволені нації проти нових наїзників будуть твердше боротися, ніж імперія проти імперії, ніж поневолені в імперіях нації за збереження імперій, тобто тюрми народів. Торгівля з африканськими державами після упадку імперія з успіхом розвивається й не вона — суттєва справа. Коли горять ліси, не час жаліти рож!

Повторювання німцями стереотипної фрази, що до розрядки немає альтернативи, тому Захід приневолений іти дотеперішнім шляхом, — тільки замість варіанту Брандта треба брати варіант Штравса, тобто «одночасно неможлива агресивна політика ССРСР проти Заходу й господарсько-технічна допомога від Заходу», — є обеззброювання Заходу. Москва говорить про розрядку, а продовжує від років експансію у цілому світі й у той самий час схвалює свою конституцію зі статтею про обов'язок ССРСР допомагати «національно-визвольним війнам і соціальним революціям» в розумінні «пролетарського інтернаціоналізму»!

Тупик, що в ньому опинився Захід, виходить з того, що він нехтує найважливішу силу нашого часу — національно-визвольні рухи поневолених націй в епоху розвалу імперій. Не було альтернативи до контейнменту Даллеса-Кеннана (тобто до політики стримування), але прийшла політика співіснування і розрядки та знову «немає до неї альтер-

нативи». Насправді її супроводжає систематична капітуляція Заходу по всіх континентах. Є два розуміння «детанту».

а) статичний: статус кво поділу сфер впливів на базі рівноваги сил (Захід),

б) динамічна, плянова наступальна акція з окупуванням усе нових країн зі зламанням збройної рівноваги сил (москалі).

У такій ситуації Захід мусить мати тривалу немінливу концепцію, сперту на тривалих факторах, а ними є ніколи й ніким невбите прагнення до волі й незалежності уярмлених націй, і на цьому первні будувати свою політичну концепцію! До цього йде закономірно.

Перелім створив Афганістан

Значення Афганістану не тільки у тому, що він це шлях Москви до Перського заливу й нафтових піль, але не менше в уявленні величезної незламної сили визвольної національної й релігійної ідеї! Він та Іран, а теж Пакістан уявляють ще один чинник: дивовижну штучність державних конструкцій післяімперіальної доби Заходу. Ані Іран, ані Афганістан, ані Пакістан не є однорідними національними державами! Зокрема Іран і Пакістан є пригожим об'єктом для агресії Московії за поміччю здійснювання статті конституції ССРСР про «допомогу національно-визвольним рухам», наприклад, курдам, азербайджанцям, кузістанцям (арабам), белуджістанцям та іншим. Навіть в Афганістані є лише 60% афганців, коли в Ірані є 15 млн персів, а 18 млн неперсів!

Треба пам'ятати, що там, де стоїть російська нога, там народи стають проти цього варвара, а там, де її ще немає, наприклад, Белуджістан, Курдістан, е советофільство, русофільство, надія на «допомогу». Навіть Югославія з її різнонаціональним складом є можливим об'єктом розкладу з боку Московії зсередини, бо навіть серед (маленької) частинки хорватів є просоветські настрої.

Вага національної проблеми унааявнюється всюди! Більше того, релігійна й національна визвольна війна почалася! Суть не в тому, що революція Хомейні набрала дегенераційних форм і змісту, що це революція секти ісламу-шиїтів, яка має в основі культ ненависти й помсти, але суть у тому, що націоналізм і релігія стають вирішальними чинниками протиросійського й протибезбожницького походу: національного й релігійного, що його ми не віднині пропагуємо!

Перед ЗСА вирішальне завдання: пізнати глумлення епохи, стати в авангарді національного й релігійного походу проти імперіального й безбожницького агресивного московізму, або бути реакційною силою, що буде обороняти статус кво, як це було досі і — програвати! В'єтнам був програний не військово, але політично, бо ЗСА були проти соборницької національної ідеї Д'єма й Тіє! ЗСА зберігали по-крайне живе тіло нації! Наслідок — об'єднаний комунізмом В'єтнам, море крові, сотні тисяч утікачів на дні моря... Замість маршувати, визволяти північний В'єтнам, Ніксон вмаршував у Камбоджу 1970, щоб там знищити запілля в'єтконгу, але за-

став — пустку. Переніс безпотрібно війну на територію Камбоджі, замість визволяти північний В'єтнам. Камбоджа стала дальшим об'єктом для імперіалізму Ганю, що скористав з маневру Ніксона. Так мститься нехтування національної соборницької ідеї!

Робимо надзвичайно важливе для майбутнього розвитку подій і політики Заходу ствердження: найбільше реакційна народо- і людиновбивча імперіалістична безбожницька система усіх часів — російсько-большевицька, зіпхала найбільше свободолобну, з історичної регресивності притулок переслідуваних (як українська Запорізька Січ), країну — ЗСА, до ролі захисника реакційного порядку з погляду визвольної боротьби націй за їх незалежність і волю! Це торкається передусім народів поневолених в російській тюрмі народів, але й хорватів, курдів, азербайджанців північного Ірану, белуджів і т. п., яких ЗСА ставить у страшну позицію, зокрема курдів і белуджів прийняти данайський дар найбільших злочинців усіх часів — большевиків!

Чи в обличчі такого розвитку подій не набирає історичного значення двофронтна війна УПА-ОУН, яка не прийняла нічийого данайського дарунку!

Вихід для ЗСА: ясно й відкрито проголосити велику Хартію незалежності націй, уявлених у російській імперії й необхідність розвалу цієї останньої найжорстокішої імперії світу та йти шляхом не політики розрядки й рівноваги сил, але висунути нову концепцію — визвольну! Отже, серйоз-

зно почати політику визволення. Тоді Москва буде зіпхана в позицію найбільше реакційної сили у світі й усі інші проблеми курдів, белуджів, хорватів і т. п. зійдуть на другий плян, коли **головний ворог** буде заатакований! А поневолені народи в міні-імперіях будуть свідомі, що Захід стоїть за інтегральну волю й незалежність, а не за статус кво рабства!

Трагічним теперішнього становища у світі є те, що ЗСА з НАТО боронять і гарантують включно з Гельсінками ненарушність сучасного стану поневолення російським імперіалізмом десятків народів і сотень мільйонів одиниць, а теж недоторканість інших насильно утворених у наслідок другої Світової війни й після неї штучних державних конструкцій теж як наслідки упадку західних імперій. НАТО і ЗСА відкидають усе нове, революційне, що суперечить великим традиціям американської визвольної протиколоніальної революції, в якій брали участь волелюбні борці різних націй Європи. ЗСА обороняють сьогодні збереження рабства й національної неволі на величезних просторах земної кулі, де панує зокрема Московія!

Не намагаючися навіть розкривати ССРСР як найбільше тиранську колоніальну імперію усіх часів, а створюючи ілюзію однорідності її з одним якимсь «советським народом», як «новою історичною формацією», ЗСА оправдують найнікчемнішу й облудну політичну стратегію Московії, як захисника уярмлених і поневолених національно й соціально в усьому світі, яка є насправді найбільшим

поневолювачем народів і людей взагалі за всі часи історії! ЗСА віддали у світовому розмірі політичний ключ національно-визвольної ідеї й соціального визволення — Москві! Таким чином вона має важіль у руках в Ірані (курди й інші), в Пакистані (белуджі й інші), «об'єднала» В'єтнам, уже збаламутила дрібну частинку хорватів (події в Австралії з гаслами — «ліпше советська Хорватія, як американська Югославія»), в низці африканських країн і т. п., включно з частиною басків на Піренейському півострові, чи частиною північних ірландців.

ЗСА, колись революційна країна й авангард свободи, перетворилися в зберігача старих реакційних порядків меттерніхівської епохи в Європі з царями й кайзерами імперій проти кошутів і коцюшків, які допомагали визволятися американському народові! Чи не нагадує свідоме й плянове залишення президентом Айтзенгауером і Даллесом на поталу москалям Малетера заявою, писаною до Тіта-Булганіна, що ЗСА не заінтересовані долею Угорщини, епохи здушеного москалями визвольного зриву Кошута?

Російська імперія дрижить на вулкані національних і соціальних революцій і зі страху перед ними переходить до наступу в оманливому чаді фальшу й облуди, як псевдозахисник національно-і соціально-визвольних рухів, щоб приховати свій колоніалізм і імперіалізм, свою колоніальну імперію фразами про союз республік, що теж ЗСА представляють світові, як добру монету Москви, не

пробуючи навіть розкривати правди про імперіо-колоніальний характер т. зв. СССР!

На очах ЗСА твориться нове міжнародне право, наприклад, визнання тих самих прав за повстанськими арміями, що їх мають воєнки регулярних армій, або резолюції ООН про легальність і етично-правне виправдання та необхідність допомоги, включно зі збройною, народів поневоленому проти колоніального поневолення загарбника (з нагоди Намібії), резолюції ООН про деколонізацію світу, отже розвал теж російської імперії — СССР! Усі ці революційні складники у міжнародному праві для ЗСА покищо не існують! Вони їх «не знають», не приймають до відома.

Національна революція гряде в усьому світі поза, попри ЗСА! А ЗСА залишаються разом з усіма членами НАТО дрібничковими рятувальниками, що пробують рятувати рожі, коли горять ліси!

Ляфает, який відіграв славу роллю у визвольній революційній війні американського народу, обертається в могилі, коли бачить ЗСА захисником реакції у світі!

Як довго ЗСА і НАТО захищатимуть статус кво Теграну, Ялти, Потсдаму, Гельсінк — уярмлення десятків народів і насильне поділення націй, вони належатимуть до реакційних сил світу!

Як довго ЗСА удаватимуть, що для них не існує Україна, Грузія, Туркестан, Білорусія, Азербайджан, Литва, північний Кавказ, Сибір, чи Вірменія, як центральна проблема у боротьбі за новий

справедливий порядок у світі, їм не належить майбутнє!

Націоналістична революція у світі

Величезної національної революції у світі не спинити! Це є найвища форма універсальної революції усіх континентів, а передусім народів Європи, Азії, Близького й Середнього Сходу, а теж Латинської Америки й Африки. Це гряде **націоналістична революція універсального характеру**, що включатиме теж героїчні складники релігії!

Хомейні — дегенеративне релігійне явище, але він — показник нової сили, що зростається й якої в її благородній формі не здушити нікому, ані ЗСА, ані **тим більше москалям!** Дегенеративний прояв ісламсько-сектантського шовінізму й імперіалізму шіїтів прагне здушити національно-визвольні, націоналістичні прояви боротьби курдів, кузестанців, азербайджанців північного Ірану, белуджів й інших, але визвольний націоналізм тих народів переможе «оборону хомейнського «православ'я-шіїтзму» — прикриття для перського імперіалізму! ЗСА хочуть рятувати Іран, який утотожнюють з Персією, як СССР з Росією, а Югославію з Сербією!

Перед ЗСА, перед західною Європою стоїть злощасна або спасенна дилема для вибору — **стати на боці імперіальної або національної ідеї** в цілому світі, бо людство стоїть перед великою революцією націй! ЗСА, як досі, віддали ключ для перемоги не лише в перевазі мілітарних засобів, але в (облудному) захисті по цей бік заслони національно-виз-

вольної ідеї москалям! Московія сьогодні є спроможна шантажувати Іран (чи Ірак) Курдистаном, Арабістаном (Кузестаном), південним Азербайджаном і т. п., Пакістан Белуджістаном, Югославію Хорватією чи Македонією (болгарами). НАТО в обличчі цього вибрало політику реакції взагалі, тобто не торкати російської імперії й послідовно ніяких наболілих національних проблем світу взагалі, заховавшись за серпанок «пошанування» т. зв. міжнародніх договорів насилля, підписавши гельсінські домовлення для «святого спокою»!

В обличчі національної й соціальної, а теж релігійної революціонізації людства, в обличчі творення нового революційного міжнароднього права у зв'язку з резолюцією ОН про деколонізацію світу, з законом конгресу ЗСА з 1959 86-90 про поневолені нації, про захист ідеї розвалу російської колоніальної імперії, у зв'язку з резолюцією ОН про міжнародньоправну легальність допомагати збройно поневоленим націям проти колоніального ярма за незалежність і волю, — дотеперішня політика ЗСА і НАТО є на століття перестаріла, є тупцюванням на місці, коли визрівають нові, революційні, націоналістичні сили у світі, яких народження скорше зрозуміла Москва й намагається облудою, обманом, підступом і насиллям їх загнуждати!

Виграє тільки той, хто піде тим силам назустріч. Це є нерозум боротьбу за національну чи соціальну справедливість таврувати, як комуністичну затью. Хорватські самостійники чи курдські борці, белуджістанці, чи кузестанці (арабістанці), азер-

байджанці північного Ірану (коло 10 млн), північноірландські соборники за з'єднання з материком Ірландією, соборники Д'ема чи Тіе, соборники Парка, — не були ніякими реакціонерами чи комуністами, до категорії яких їх зараховували (залежно з якого гурту НАТО, чи Варшавського пакту) політики!

ОУН-УПА (двофронтову війну) німці східно зараховували до табору большевиків, а москалі до табору німців! Це треба нам пам'ятати при оцінці національно й соціально-визвольних процесів у світі обабіч залізної заслони!

Виграна Заходу залежить від того, чи він піде назустріч світовій революції **націоналізму** в національно-визвольному й соціальному відношеннях! Ніяка інша система не врятує світу від большевизації включно з т. зв. християнсько-демократичною, але виключно націоналістична, бо для націоналізму рідна нація — це найвища спільнота на землі й члени рідної нації — брати й сестри, яких соціально-економічний визиск **виключає** націоналізм, поборюючи капіталізм з февдалізмом Латинської Америки чи Африки, а тим більше комуністичний державний капіталізм, що не знає **нації**, ані **людини**, але робота кляси люмпенпролетаріату — отару, будучи водночас новою формою російського імперіалізму!

Країни Третього світу мусять більше дбати про соціальне й культурно-політичне покращання долі своїх жителів, а не так про озброєння, щоб їхні можновладці втримували за своїм кляном чи пле-

менем владу деспотів і визискувачів! З 20 мільярдів проданої зброї 70% закупили країни Третього світу замість хліба й засобів упромисловлення своїх країн! Доки не запанує у світі націоналістична система державно- і соціально-політична, буде голод, взаємогризня в лоні народів, визиск, неписьменність і погоня за комуністичним чи капіталістичним фантомом! Націоналізм не уважає капіталізму ані тим більше комунізму придатною соціально- й економічно-політичною системою для визволених чи націй, що борються за визволення з кайданів неволі!

Афганістан поставив перед ЗСА і НАТО з усією різкістю центральну проблему нашого часу, від розв'язки якої залежить майбутнє світу.

Усі похідні питання міні-імперійок, яких ненавистість теж гарантує Захід зі страху перед хвилею стихійного зриву народів усюди там, де є національна кривда й неволя, будуть розв'язані справедливо, якщо основна проблема буде, як Гордіїв вузол, розтята!

Якщо ЗСА і НАТО, якщо вільний світ стане односторонньо й рішуче: за розвал російської імперії усіх барв (а не забезпечуючи її збереження з приходом до влади Солженіциних, Сахарових, Максимових, НТС, Некрасових, тобто якщо зміниться режим) — на суверенні соборні національні держави усіх уярмлених народів на чолі з Україною. Це означає, якщо відкрито й дійово буде ідентифікувати СРСР як російську колоніальну імперію, а не буде облудно трактувати її — проти переконання

— як «союз республік», замість як «союз» губерній чи райхскомісаріятів московського центру і

якщо дасть усебічну, у тому теж **військово-технічну допомогу** згідно з правом кожної нації на її самостійність і незалежність кожній поневоленій москалями нації.

Це означає, якщо Захід рішиться поставити ставку на **національно-визвольну концепцію**, а не продовжувати усіма заходами зберігати російську імперію в будь-якій формі, зокрема в найбільше йому сприйнятливій, фіктивно «демократичній». Це чергова облуда Заходу, бо «демократичних» імперій не було, нема й не буде! Демократизм в окупуючій нації на її території ніколи не означає демократичного ладу у поневоленій нації! На демократичних шибеницях однаково, як на тоталітарних висіли ірландські чи альжирські борці, однаково на монархічних, чи на кромвелівських!

Якщо раз назавжди ЗСА розпрощаються з обороною існування російської імперії, якщо зірвуть з безглуздим захистом статус кво перед- і після геллєнського типу, у тому з т. зв. рівновагою сил і розрядкою, яка веде до вибуху нової Світової війни, і будуть вести політику визволення уярмлених большевизмом націй, тоді не існуватиме для Заходу багатонаціональностева проблема Ірану, ані тим більше Ірану Хомейні, проблема Югославії, чи Пакистану, бо всі ці питання — похідні від центрального — російської імперії, будуть розв'язані, як завалена буде російська імперія!

На кордонах Ірану, Туреччини, Пакистану, Афганістану і т. п., не буде тоді більше московського чобота! Не буде його на Середземному морі, — буде вільний Близький Схід, Ізраїль і арабський світ, і Персія також!

На нашу думку, ЗСА мусять, згідно зі своїми великими свободолюбними традиціями, вийти з протиприродної американській духовості позиції оборони реакційної імперо-колоніальної системи, а перейти на національно-революційне становище у душі величних американських традицій. Не найбільше реакційна гено- і націовбивча російська імперіялістична нація має «нести» облудно «революційний порядок у світі у значенні національно-державної незалежності націй», але ЗСА повинні бути надією для курдів, белуджів, кузестанців, азербайджанців, туркестанців (таджиків, узбеків, туркменів), хорватів, македонців (болгарів), а зокрема, уярмлених у російській імперії народів — українців, білорусів, грузинів, вірмен, північних кавказців, азербайджанців, ідель-уральців, литовців, лотиськів, естонців, карелофінів, туркестанців, сибіряків, поляків, болгарів, мадярів, чехів, словаків, східних німців, румунів, албанців і інших уярмлених большевизмом націй. Не може бути такого становища, щоб ЗСА допомагали якомусь Хомейні, чи Тітові здущувати свободолюбних курдів, чи хорватів, белуджів чи кузестанців, а москалі будуть їм ехидно «допомагати» у визвольній боротьбі, щоб згодом перетворити їх у свої колонії. Заява провідників, наприклад, белуджів у Пакистані про «без-

корисну» допомогу ССРСР у їхній боротьбі мусить тривожити усіх борців проти російського імперіялізму! У добі націоналізму, Ірану, як суміші націй, не врятувати, але Персію — так! Пригадаємо — 15 млн персів проти 18 млн неперсів, 10 млн азербайджанців, 4-5 млн курдів, 2 млн арабів (Кузестан), мільйон белуджів. Це лише один з прикладів вулканічного становища в національних відносинах на Близькому і Середньому Сході. Через Белуджістан й інші національні проблеми Пакистан мусить тактично маневрувати, щоб москалі не скрипили своєю ехидною стратегією можливості вибуху національного вулкану цього геополітичного комплексу. Не забуваймо, що Ірак має не лише курдів. Зрештою, не лише цей геополітичний комплекс є залишками старих імперіяльних потуг, які творили штучні державні конструкції з погляду власних інтересів ради кращого опанування стосовних націй.

Ірану не годен буде врятувати перед тиском уярмлених там націй. Недаром співав Симоненко про «курдського брата»! Хомейні своїм шийтським шовінізмом, виключністю, сектанством, прискорює розвал Ірану. Курди теж ісламці (суніти). Отже суть не в релігійному комплексі, а передусім у національному. Вирішальним є національний чинник у комплексі: курди й перси, чи кузестанці й перси, як свідчить, м. ін., голосна справа іранської амбасаді в Лондоні. У боротьбі проти російського імперіялістичного загарбництва й воюючого безбожництва еднається в афганців національний і релігійний

чинник, традиції націоналізму з властивими йому ісламськими первнями; хоча у боротьбі курдів проти персів може грати ролю конфесійний момент (суніти й шиїти, «католики» і «протестанти» не конче добра аналогія минулого), але вирішальним є національний: курди прагнуть незалежності! Обороняти панування 15 млн персів над 18 млн неперсів, у тому над геройським курдським народом — Захід не буде спроможний. ЗСА не можуть вманеврувати себе у таке політичне становище, що вони будуть обороняти інтегральність Ірану, а москалі «підтримувати» національно-визвольну боротьбу курдів і ін. за незалежність. Цей Гордіїв вузол має тільки одну розв'язку, (бо тут ідеться не лише про один нарід курдів), а саме: **ЗСА треба переставитися з позиції зберігача статус кво у динамічну позицію формотворчого нового чинника революційного ладу у світі по лінії визвольного націоналізму!** А це означає — розкрити Московію як реакційного оборонця статус кво, а Америці стати пробойовиком справедливого національного ладу у світі, пробойовиком національної ідеї проти імперіяльної, національного принципу організації світу проти імперіяльного. **Передумовою такої революційної постановки, яка автоматично розв'язує проблеми похідного характеру типу Ірану, Югославії і т. п., є проголошення й активне здійснювання концепції розвалу російської імперії на національні незалежні держави усіх поневолених у ній народів, визначення й виказання факту, що ССРСР — це колоніальна імперія, це «союз» не «республік», а це гу-**

бернаторства, райхскомісаріати російського імперіяльного центру! З відкликом до різних міжнародноправних резолюцій, декларацій, постанов ОН, Міжнародного Червоного Хреста щодо повстанських армій, а теж резолюції ОН про легальність і обов'язковість підтримки збройної боротьби поневоленого народу проти колоніяльного гніту й поневолення, згідно зі засадами великої американської протиколоніяльної війни, з резолюцією конгресу ЗСА з 1959 про поневолені нації, уряд і парламент ЗСА повинні проголосити як мету американської політики — революційну зміну «порядку» насильства у світі на порядок національної незалежності й особистої свободи та соціальної справедливості через розвал найбільше реакційної тоталітарної, народоубивчої, колоніяльної російської імперії усіх барв і в дусі цієї постанови діяти! Вона має стати інтегральним складником американської закордонної політики так, як «пролетарський інтернаціоналізм», «національно-визвольні війни й класові перевороти» є складовим суттєвим первнем російської закордонної політики!

І більше того: ця ідея включена в конституцію ССРСР, а ЗСА неспроможні через свою перестарілу конституцію навіть дати свого громадянства борцям за волю в ССРСР, які зрікаються російського громадянства, а просять громадянства ЗСА! У революційних часах мусять бути революційні зміни на усіх царинах життя й боротьби! Нове революційне право міжнародних взаємин твориться і Захід не може стояти на позиціях часів «святого», а

радше святотацького альянсу давноминулих часів! Інакше виглядів на перемогу немає! А втім, як це так: американська протиколоніальна революція Вашингтона була легальна, а збройно-революційна національно-визвольна протиімперіяльна війна Чупринки проти московських загарбників — ні?!

Чи англійський король давав Вашингтонові «дозвіл» на американську протианглійську революцію, визвольну протиколоніальну війну? Це є облуда говорити про нелегальність революцій і повстань проти ворожих окупацій, бо таким чином боротьба де Голя була теж нелегальною проти німців і уряду Петена! Що за подвійна мораль?!

Лякаємося, щоб американський президент не став «Хомейні» волелюбного американського народу супроти курдів, чи белуджів, кузестанців, чи хорватів?! Так розвиваються процеси у світі! При цьому пригадуємо: не варта заперечувати ролі еміграційних провідників, які мають визнання і відгомін революційного підпілля батьківщини. Бо це нехтування провчило на прикладі Хомейні (мовляв, він старець), чи де Голя, чи навіть Леніна, що Захід не розумів ніколи революційних процесів, і не розуміє їх і тепер. Той факт, що уряд ЗСА не передбачив динамічної сили шиїтів-шовіністів у Персії, свідчить про повне нерозуміння теж націоналістичних революційних процесів в Україні, в Хорватії, Туркестані, Курдистані чи в Грузії . . .

В Україні видний лише вершок ледняка, вершок революційного вулкану. Як прийде вибух, Україна

змете — у спілці з іншими поневоленими народами — усе реакційне. Ми прагнули б, щоб американці були на боці революційно-визвольних націоналістичних процесів у світі, зокрема в російській імперії, а не знаходилися в таборі реакції, протинаціональної і через те також протисоціальної!

Це наші терпки, але правдиві слова!

Почекаємо й побачимо. Наш конкретний запит звучить: чи ЗСА післали б зброю здушувати повстання, визвольну війну курдів проти Персії? Чи будуть гарантувати ненарушність Ірану, тієї мініімперійки, за ціну нафти якогось Бані Садра чи нового Керенського Ірану — Бахтяра? Курдів та інших уярмлених народів уже не здушити ані шиїтським персам, ані москалям, ані підтримуваним можливо в майбутньому, якщо б до цього дійшло, перським Керенським-Бахтяром?

Час імперій безповоротно минув. Час мініімперій — не менше! Малі антанти, післяверсальський світ з Польщею й окуповані нею ЗУЗ, білоруські західні землі і литовська Вільна і т. п., ЧСР з Карпатською Україною, з Румунією з окупованими чужими землями, з Югославією і т. п. і т. д. — це давноминулі часи, коли бацилі імперіялізму застрикували великодержави-переможці для виправдання своїх загарбницьтв іншим народам Європи, і не лише їм! Тези Вілсона були фікцією, бо ані Україна, ані Хорватія, ані Словаччина, ані Грузія чи Білорусія, чи Туркестан з них нічого не мали. Середні і малі народи мали бути м'ячами у розгрі великодержав в Європі і поза нею.

Прийшов вирішальний час для ЗСА, щоб уярмлені народи орієнтувалися на ЗСА, чи це будуть курди, белуджістанці, чи хорвати, а не на облудну Московію, яка завтра зробить з них народів-рабів своєї імперії. Доля Кошута і Малетера повинна чогось навчити ЗСА. Там цар, а тут президент були помічниками окупанта або гнобителями народу, що повстав до волі. **В основі цього лежала і лежить концепція реакційної світової системи: рівноваги сил між потугами, зі знехтуванням ідейно-політичної надпотуги — поневолених націй, які мають ключ розв'язки світовополітичної кризи і загрози Гермагедону.**

Підсумовуємо: якщо американський уряд і конгрес у цей страшний час не зрозуміють духа і значення епохи, — розвалу імперій, зокрема російської, і ролі уярмлених народів, — то опиняться в ролі Миколи I-го 1848-49 в Угорщині Кошута, чи Айзенгауера, допоміжника Булганіна і Хрущова, проти Угорщини Малетера. Більше того, реакційної сили, що знехтувала епоху Чупринки, що була передвісником розвалу імперії! Навіть Петер Шолл-Лятур, сучасний німецький публіцист, пише у своїй найновішій книжці про те, як важко доводилося москалям здушувати УПА Чупринки, яка без чужої підтримки, — пише він, — боролася проти Московії до 1951 р., хоч теренові умови України не були надто пригожі для повстансько-партизанської війни, як це було, наприклад, у В'єтнамі, чи навіть нині в Афганістані.

Близький Схід, батьківщина трьох великих релігій світу, ставить перед ЗСА **не лише** питання нафти, не лише геостратегічну проблему, але далекоюсяжну наслідками проблему визвольного націоналізму поневолених націй цього геополітичного комплексу.

Це помилково уважати, що існує арабський чи ісламський бльок, спертий на расовій чи релігійній засаді єднання. Ірак у боротьбі з Іраном, Єгипет у конфлікті з іншими ісламськими країнами, зокрема Лівією. Ані раса, ані релігія не є вирішальними чинниками, але національний інтерес, який може сходитися з релігійним, але не мусить, ані тим більше з расовим. Араби і жиди — семіти... Проти московського шовіністичного безбожницького імперіялізму стоїть з'єднана національна та ісламська ідея з їхніми старовинними традиціями волі й гідності афганців. Але на національному шийтському кострі горять національно-визвольні борці сунітської конфесії ісламу — курди. **Нація перерішує, її інтерес.**

Отже, стоїть так загострене питання: чи Америка буде здушувати посередньо чи безпосередньо нового Чупринку, Шаміля, Кошута, Малетера чи рідного Вашингтона будь-якої **поневоленої** нації, зокрема москалями, Д'ема, чи «курдського брата» і тим чином буде не лише зраджувати свої великі традиції, але допомагатиме посередньо російському облудному імперіялізмові (під кличами «визволення») загарбувати інші народи світу? Чи, навпаки, вона рішиться піти шляхом ліквідації російської

імперії і тим чином теж автоматичного розв'язання похідних питань: визволення поневолених народів у ще існуючих мініатюрних імперіях, (які існують фактично радше в тіні большевицької найбільшої імперії світу) і забезпечення тривалого справедливого миру у світі?

Ніяких особливих ускладнень для західніх держав тоді з розпаду цих штучних державних конструкцій не буде, бо не буде російської імперіальної сили, що розграє різними картами у різних становищах.

Одне слово до Олімпіади в ССРСР. Частина Олімпійських ігор відбувається в Талліні, в Естонії, окупацію якої ніодна великодержава Заходу не визнала, а навпаки, існують навіть легальні посольства балтицьких держав у західніх столицях. Отже, як це можливе, що Олімпійські ігри миру і дружби можуть відбуватися в окупованій країні, якої окупації не визнають ті, які мали б брати участь в іграх на території цієї країни? А Україна? Як Захід може годитися на аналогічні ігри в Києві, столиці окупованої України? Чи дух клясичної Олімпіади відповідає цьому і теж її теперішнім цілям?

Афганістан, мабуть, початок великого зриву народів імперії

Петер Шолл-Лятур, автор книжки «Смерть у рижовому полі», пише: «В Україні тривав збройний опір після другої Світової війни аж до 1951 р., хоча терен для червоної армії там був багато менше

пригожий», ніж в Афганістані. Росія окупувала Афганістан не з метою забратися з нього. Мета її: ще один крок у напрямку опанування світу. Шлях — Перська затока, відрізання нафтових піль від Західньої Європи і Японії. Про залишенні москалями Афганістану немає мови, хіба що під тиском зброї Заходу, як це було з північним Іраном і Грецією після другої Світової війни. Але такого становища немає тепер. Картер не збирається збосувати збройного втручання.

Яка ж перспектива імперії, її військ в Афганістані? Найперше засаднича річ: афганські повстанці, т. зв. муджагедіни, обороняють фанатично свої землі перед ворожими окупантами і безбожницьким марксизмом. Це для них — свята національно-релігійна війна. 95% населення стоїть проти московського окупанта і маріонеткового уряду зрадника Бабрака Кармаля, який держиться виключно на багнетах москалів. Характерно, що перші окупаційні війська Московії, складені з узбеків, туркменів і таджиків, були скоро забрані назад тому, що вони браталися з мешканцями північного Афганістану тієї самої національності. Москалі післали на зміну інші національні частини, в більшості москалів.

Окупаційна армія цілком моторизована — танкові дивізії, летунство-вертолети модерного типу (але без досвідчених піхотинців і вишколених для гірських боїв частин) мають усмирити країну. Червона армія внаслідок досвіду з невдач у другій Світовій війні має нині найсильнішу танкову армію

світу, але для провадження регулярної наступальної війни на європейських рівнинах, а не для побороювання повстансько-партизанських відділів. При цьому логістика недомагає в червоній армії, бо через брак відповідної інфраструктури у східній та центральноазійській частині СРСР постачання від центру СРСР мусить відбуватися передусім легуством. Це вже має свій наслідок у зменшенні постачання до В'єтнаму. Червона армія стоїть уже перед серйозною проблемою роздрібнення сил, коли ще врахувати постачання своїх військ та наємників Кастра і ко в Африці... СРСР обмежений у своїх ресурсах. Не забуваймо, що у другій Світовій війні масові постачання ЗСА врятували східний фронт.

Це правда, що повстанці (муджагедін) послугуються примітивною, доморобною зброєю минулого сторіччя, хоча тепер частково вони отримали допомогу від деяких арабських країн, а навіть таємну поміч від Ірану. Повстанці (муджагедін) зате прекрасно визнаються в терені і мають за собою все населення, тоді коли зрадник Кармаль тримається лише багнетами і танками москалів, а його «армія» розкладена, цілі полки зі зброєю переходять на бік муджагедіну, борців за волю. Повстанці діють у горах і дебрах, маючи знамениті укриті печери, яскині, вириті природою в горах і скелях схоронища, до яких доступ танкам чи вертолетам неможливий. Москалі пробують «викурити» повстанців газами і бактеріологічною зброєю, але це двосічна річ, бо

цей спосіб ведення війни винищує частково також військо Кармаля.

Москалі мають стотисячну армію, а повстанці коло 50 тисяч. Військо Кармаля розбіглося, під «охороною» москалів Кармаль диспонує заледве 20-30 тисячами вояків, малонадійних й нездатних для протипартизанської війни, хіба що для поліційно-терористичних функцій. Щоб могли перебороти повстанців, необхідно — як твердять знавці — мати силове відношення 10:1, тобто москалі мусіли б мати півмільйонову армію, на яку могли б спиратися. Зрештою, подібне становище було у В'єтнамі проти в'єтконгу. У високогірських теренах центральної Азії (Гіндукуш із 7.690 м), з глибокими нетрями і дебрами, розриваними гірськими пасмами, воювати червоній армії без порівняння важче, ніж проти УПА, а навіть як було для ЗСА проти в'єтконгу, хоч армія південного В'єтнаму взагалі не була розкладеною і масових дезертирств узагалі не було, як це є з армією Кармаля, яка розлетілася б упродовж дня, якщо б не стояла там окупаційна армія москалів.

Отже, Московія стоїть перед твердим горіхом. На скору перемогу над муджагедіном рахувати не можна так, як собі уявляла Москва, і Захід, який чекав на «упацифіковану» країну, щоб могли поїхати на Олімпіаду до Москви! Тепер москалі зосередили свою увагу на забезпечення міст і зв'язкових шляхів, побороючи повстанців бойовими вертолетами і мисливськими літаками, і газами чи бактеріологічними двосічними засобами, проти яких

згодом підійметься і наємна армія Кармаля, а й може він сам, щоб не бути задушеним власним народом. У В'єтнамі американці вживали теж подібних, передусім технічно-воєнних засобів, але ніколи газів. І не дали ради в боротьбі проти в'єтконгу з причини фальшивої політичної концепції, суперечної з плянами Д'ема й Тіе.

Захід і арабський світ мусять постачати повстанців через Пакистан або Іран наземними протилетунськими ракетами, які необхідні для успішного поборення советських МІГ-24. На жаль, американці лише говорять, протестують, уважають вистачаючим бойкот Олімпіади в Москві чи невеликі економічні санкції, але не дають необхідної достатньої збройної допомоги афганцям. Проте виглядів на перемогу за короткий час в Афганістані Москва не має. Це буде, мабуть, Рубікон невдач, який закінчиться московським другим Конотопом.

Між Пакистаном і Афганістаном немає ясного кордону. По обох боках кордону живе войовничий народ паштунів. Коло мільйона втікачів з Афганістану знаходяться в пакистанській частині Паштуністану і вони будуть спільно з тією частиною, що в Пакистані, продовжувати визвольну боротьбу. Муджагедіни мають свої табори, своє запілля в Паштуністані. Перед москалями стане питання перейти визначену англійцями колись лінію «Дуранд» на південь, як це Ніксон зробив вмаршом у Камбоджу, замість визволити Ганой. Москалі, ймовірно, спрямують свою увагу на розвал Пакистану, творючи їм приязний автономний Белуджістан, щоб

таким чином добитися до Індійського океану, що й було метою окупації Афганістану.

Здається, що сауді-араби й єгиптяни дещо допомагають, мабуть за підтримкою ЗСА, афганським повстанцям. Але ймовірно, що найсильнішим поштовхом для афганістанців є національно-релігійна спонука, яка дає їм віру у перемогу. Очевидно, москалі діють обережно, бо відокремлення Белуджістану від Пакистану і перетворення його в просоветську державну формацію, чим відкрито б коридор для Москви до Перської затоки, може викликати збройну реакцію ЗСА. Отже треба припускати, що москалі ще довгий час будуть товктися на місці, побороючи в Афганістані повстанців, а ще не втручаючися до Белуджістану.

Як зараз можна переглянути становище, перед Москвою стоїть затяжний і довготривалий воєнний конфлікт в Афганістані, бо марш проти Пакистану витворить стан війни зі ЗСА і, з другого боку, можливість удару з Китаєм, який досягнув тепер озброєння балістичною далекосяжною ракетою із засягом понад 10 тисяч кілометрів, що змінє глобальну стратегію. Нова міжконтинентальна ракета має мати об'єм і місткість більший капітет, ніж американський Титан-2, чи советський СС-9. Будова вже три роки тому китайськими інженерами багатомегатонної водневої бомби свідчить про те, що Китай більше присвячував уваги нуклеарному потенціалові, ніж балістичному. Далекосяжна і атомна зброя мусять іти рівнобіжно, бо тому 4 роки побудована китайська супербомба без носильника

була б без успіху. Отже СССР мусить тепер серйозно враховувати небезпеку з боку Китаю, що може досягнути своїми ЦСС-Х-4-ракетами цілий СССР.

Якщо СССР замотається надовше в Афганістані і буде примушений слати ще сотні тисяч вояків з неvistачальним спорядженням, при невтомності боротьби героїчних афганців, загроза ускладнень всередині імперії буде щораз більшою. Буде теж більша і всебічніша мобілізація не лише ісламських народів вільного світу, але й усього Третього світу і держав Заходу, Японії і Китаю проти Росії. Чим довше витримують афганці у збройній визвольній боротьбі, тим гірша світово- і внутрішньо-політична ситуація російської імперії. Якщо б ЗСА посилили тиск на СССР і не пішли на злагоду, а твердо зміцнювали ізоляцію імперії і розклад її зсередини, Афганістан став би вступом до Конотопу. Якщо б москалі рішилися на вмарш у Белуджістан, була б небезпека збройного зудару з ЗСА. Якщо не зарискують цього кроку, а будуть товктися в Афганістані, а Афганістанові помагали б модерною зброєю і вишколенням в орудуванні цією зброєю у вільних державах світу, то імперія була б висотувана систематично, і внутрішні ускладнення зростали б. Не забуваймо, що альжирську війну військово Франція виграла, яка зменшила альжирських повстанців до 6.000 рушниць, але це не перешкодило остаточній політичній перемозі альжирської визвольної революції.

Забрання назад російських військ з Афганістану є нереальним, бо це означало б зразу ліквідацію режиму Кармаля і проголошення військової (теократичної) ісламської республіки, як переможця над безбожницьким загарбницьким окупаційним московським ярмом. Трудно уявити собі, щоб російські дивізії забралися через Аму-Дар'ю на північ, бо чейже там живуть туркмени, таджики, узбеки, яких частина заселює північний Афганістан. Немає сумніву, що перемога афганців великим підбадьорюючим відгомонам відбилася б на всіх поневолених народах в СССР, починаючи від 50 млн ісламців. Якщо ЗСА й інші держави Заходу не допоможуть (як це вже не раз бувало) врятувати імперію, то Афганістан, тобто підтримана хоробра визвольна війна афганців, зможе бути початком кінця російської імперії. Москалі мають усі вигляди програти від тієї зброї, якою вони воювали досі проти західних імперій, і не лише імперій — від партизанської війни. Від бумерангу.

Повстансько-партизанська війна

Незмінною успішною визвольною концепцією залишається, зокрема за умов термоядерного пату, повстанська й партизанська війна. Цікаво, що австрійський головнокомандувач генерал Шпаннокі розпрацював для Австрії якраз таку оборонну стратегію. В основу боротьби проти танкових окупаційних дивізій покладена концепція «їжака з десятками тисяч колючок», — це протипанцерна зброя т. зв. «протипанцерний їжак», складений з тисяч

сталевих колючок, які вгризаються у землю й їх не можна віддалити, якщо б ворог хотів це зробити перед наступом танкових військ. Один «їжак» коштує всього 4 000 шилінгів. Десятки тисяч уже тепер продукує Австрія. Усі важливі мости, вулиці, шляхи забарикадовується скорими загородами.

Крім того, будують сотні бункрів з готових уже бетонових частин для складання в чотирикутниковій формі з протитанковими гарматами. Ці бункри будуть розміщені в землі всюди там, де пригожий терен для нападу ворогів, і зразу готові до автоматичної дії, як лише на цей терен заїжджає ворог. Ця система заслуговує на особливу увагу теж повстанської війни поневоленого народу. Застосування «їжака» Шпаннокі «з колючками зі сталі» і «занурених у землі бункрів з готовими до стрілу протитанковими гарматами» — цікава оборонна тактика держави, яка неспроможна на іншу, як перед усім партизанську систему оборони, пов'язану теж з австрійським гірським тереном і міжгірськими долинами.

Ми вже раніше достатньо аналізували роль повстансько-партизанської стратегії у сучасну пору розвитку модерних воєнних засобів, новітнього способу ведення війни. Наша прогноза цілком виправдалася. Зі зростом воєнної техніки росте і значення озброєного народу. Рівнобіжно зі зростом засобів масового знищення чимраз більше на кін міжнародних взаємин, включно зі збройними, виходить «примітивна» воєнна стратегія, в якій знову починає відігравати роль людина-лицар, а не ук-

ритий інтелектуал-гомункулос, що натискає таємничі, нікому непричетному невідомі, майже «містичні» кнопки, які розв'язують масове знищення. З Божої волі, рівнобіжно з цим процесом людина знову у своїй героїчній величч шляхом усенародніх повстань, партизанської стратегії виходить на кін вирішальних подій.

Зі зростом цивілізації мусить зростати етика й мораль, щоб людина не здичавіла! Якраз трагедія сучасного людства у тому, що темп розвитку цивілізаційно-технічних досягнень не йшов впарі зі скріпленням моралі, а якраз навпаки. І мораль і культурний розвиток занепадали, що довело до здичавіння взаємин між націями й між одиницями-людьми. Концепція озброєного народу, повстань знову висуває в осередок — людину-лицаря, що за правду стоїть своїм життям прямо й безпосередньо з широкими народніми колами, які одушевлені ідеалами правди, волі, справедливості, національної незалежності.

Це зовсім ілюзорно леліяти мрію про кінець епохи воєн. Ми усі цього прагнемо, але це недосяжне, принаймні в нашій добі. Війна — прадавня, мабуть стихійна поява серед народів і людей і це є звичайна злуда сподіватися, що її можна в нашій добі уникнути. Після першої Світової війни, після другої це саме думали й сподівалися. В Третньому світі на наших очах безперервно провадяться війни; були війни між Ізраїлем і арабськими країнами, вони є в південно-східній Азії, є в Африці.

Суть у тому, що де в рахубу не входить атомо-

ва зброя, там далі тривають війни на наших очах. Можливо, що, з часом, у наступних століттях народи знайдуть вихід зі становища, що цю стихію, яка є типу повені, бурі, народи опанують. Але **найпершою передумовою розв'язки цієї проблеми проблем — це знищити російську імперію всіх барв!** Ми усі свідомі того, що Московія прагне світового панування, уярмлення всього світу, отже війна мусить бути, щоб її імперію завалити. Суть у тому яка? Різниця між нами і офіційним Заходом у тому, що ми уважаємо, що шлях до цього — це **національно-визвольна революційна війна** в середині імперії за всебічною підтримкою Заходу й протиросійського Сходу. Захід шляхом політики детанту доводить до світової війни, яку можна уникнути, поставивши карту на національно-визвольні війни — революції в середині імперії!

Це невірно думати, що світова війна вже виключена, бо, мовляв, є загроза вжиття термоядерної зброї. **Але ж постійно є розбудовувані нові роди зброї — поза ядерною, які створюють правдоподібність війни.** Це заколихування себе ілюзією, що війни в атомовій добі не буде. Хоча була можливість хемічної, бактеріологічної війни, проте ж друга Світова війна вибухла й велася без газів і бактерій!

Московія буде прагнути до Перської затоки, бо, як кажуть знавці, їй уже у 80-их роках забракне нафти. Господарська ситуація імперії гірша, ніж тому 15 років. Господарський ріст у дійсності не лише припинений, але насправді швидко падає — технологічно ССРСР є далеко позаду Заходу. Китай

стоїть як величезна загроза для Московії. Ідеологічно Московія в дефензиві. Більше того, вона втрачає свої позиції у світі. Брутальна військова сила характеризує її перевагу. Але Америка спроможна швидко її дігнати й перевищити теж у тому відношенні. З погляду сукупності своїх можливостей Америка темпом зброєння за всяких умов перевищить ССРСР і ССРСР з нею не витримає конкуренції. Відносна мілітарна перевага ССРСР упродовж найближчих років зникне при збільшеному озброєнні ЗСА. Тому існує серйозна можливість, що Московія намагатиметься свою хвиливу військову перевагу використати для шантажу і здобуття дальших стратегічних позицій, а також економічних користей (нафти). Існує можливість дальшої московської агресії в Азії за поміччю її модерної «кінноти» — величезної танкової зброї, щоб опанувати азійські країни, включно з країнами навколо Перської затоки!

Західня Європа спала сном блаженних, думаючи, що морськими шляхами забезпечить собі тривало нафту з Близького Сходу, призабувши, що сухопуття сила має перевагу внутрішніх ліній і звідси небезпека замкнення Московією нафти, якщо ЗСА не сказали б — якраз в інтересі західньої Європи! — свого твердого слова, заявивши, що регіон Перської затоки належить до комплексу життєвих інтересів ЗСА. Наївно уважати, що Московія має оборонну стратегію, як казав голова фракції СПД у парламенті Г. Венер. Генерал Сидоренко у підручній енциклопедії червоних старшин пише: «Со-

ветська воєнна доктрина по своїй суті є офензивна». Або маршал Шапошніков у творі «Мозок армії»: «Війна є найвищою формою й найважливішою частиною політики. Вчорашній, як і завтрашній мир є продовженням боротьби за панування іншими засобами». Не забуваймо, що в 2000 році кожний третій громадянин імперії ССРСР буде мусульманином. Більше того, пам'ятаймо, що понад 200 військових дорадників ССРСР було вбито борцями за волю!

ССРСР тримає в «ДДР» 20 дивізій (у тому 10 танкових), дві в Польщі, чотири в Мадярщині, п'ять у ЧСРСР! 10 000 танків середньої і важкої категорії стоять у згаданих країнах, з того 6 000 на території «ДДР», не враховуючи армії «ДДР». Очевидно, ССРСР має силу напасти на західню Європу і окупувати її. Але, покищо Москва намагається відділити політично західню Європу від ЗСА й зробити з неї свого «клієнта».

Ще треба підкреслити, що варіант «оборонної стратегії» ССРСР побудований на т. зв. «обороні на чужій території» — «форвертсстратегі», що є одночасно обманом, бо як визначити, коли хто загрожений? Гітлер провокував «оборону» диверсійними групами есесів, що виконували напади на німців в Польщі й навіть на власній території під плащиком «нападу» польських вояків на німецьку радіостанцію, організував підставу для напасницької війни. Офензивна стратегія Московії зберігається нею навіть у концепції т. зв. оборони перед «нападом».

Це означає, що навіть т. зв. оборонна стратегія є офензивною, а радше, значучи, що Захід ніколи з власного почину не буде напасником, москалі обманливо формулюють свою стратегію як «оборону на переді на чужій території». Це є обраховане на облудне виправдування (здогадною загрозою з боку НАТО) свого можливого нападу на західню Європу в становищі, коли вони вирішать, що це є їхня остання шанса використати свою тимчасову технічно-мілітарну перевагу. Отже, не можемо виключати й такої ситуації, тим більше, що хоча ватажки визнають першість політики, але в політбюрах усіх компартій російського блоку сидять генерали й маршали. Військова доктрина цього т. зв. блоку є одна — російська, бо російську політику ведуть уряди сателітів і їхні компартії!

Проте ж головна увага скерована на комплекс Близького Сходу, де тепер буде розгратися основний бій!

Від твердості й рішучості ЗСА залежить дальший розвиток подій і, очевидно, невдача москалів відділити західню Європу від ЗСА.

А тим часом на фронті боротьби стоять афганці, які, підтримані Заходом і Сходом, можуть відіграти ролю прелюдії до схилу імперії у пропасть розвалу... Роля України, ключової країни поневоле-них націй, зростає все більше!

Перспектива завтрашнього дня

Наша аналіза міжнароднополітичного становища стосується виключно актуального її стану, сучасного напрямку політики урядів Заходу, зокре-

ма ЗСА, яка впливає з дотеперішньої концепції рівноваги сил у світі й політики розрядки, які виявилися повним банкрутством. Рівнобіжно до цього систематично відумираючого політичного процесу визрівають нові сили в американському й інших народах світу, які йдуть назустріч концепції, яку ми з'ясували. Це нове народжується в терпіннях і труднощах, як завжди бувало. Наші ідеї зустрічають чимраз більше зрозуміння у світі, наші погляди й пропозиції частково приймають уже навіть офіційні чинники. Ми висунули, наприклад, на прес-конференції і в меморандумах до урядів Заходу у жовтні 1979 року й ще раніше бойкот Олімпіади в Москві й ми перемогли в ЗСА, Німеччині й низці інших країн світу! Низка резолюцій з боку ООН про деколонізацію, тобто розвал імперій світу — це вислід теж нашої акції. Пригадуємо, що резолюція про поневолені нації Конгресу ЗСА, про розвал російської імперії — це наша ідея! Досі вона ще не стала напрямною політики уряду ЗСА, але, як закон парламенту, до якого постійно відкликаємося, раніше чи пізніше буде поставлений як зобов'язуюча лінія закордонної політики ЗСА. На Заході не нехтують законами парламентів, хоча інколи можуть у зовнішньополітичному становищі хвилимо відсувати, чи трактувати як моральний обов'язок, а не правно-політичний. Факт, що московські імперіялісти типу Солженіцина намагаються тепер довести до зміни цієї резолюції, або принаймні включити російський народ як поневолений, а не як поневолювача — говорить сам за себе! У

законі Конгресу немає вирахованого російського народу, як поневоленого!

Відгомін наших акцій серед прилюдної думки й масових середників зв'язку Заходу — помітний. Об'їздка наших речників ЗСА з доповідями й пресовими конференціями мали позитивний вислід: вимога бойкоту Олімпіади, визнання за ООН подібних прав, як має ПЛО в ООН, вимога підтримки розвалу російської імперії мали пропагандивний ефект. Світова прилюдна думка змінюється в нашу користь, включно з настановою жидів та ісламського світу, які усвідомлюють собі загрозу московського імперіялізму для них. На Заході з'являються повісті на тему значення України, УПА, ОУН-бандерівців у боротьбі за розвал імперії, наприклад, «Девіл'с алтернатів», фільм про вбивство Степана Бандери в телебаченні БіБіСі, прихильний нашій визвольній боротьбі, а теж десятки тисяч оприлюднене популярне видання про вбивство. Або в ЗСА книжка «Екзекушенерс» англійського автора про КГБ, де також є докладний опис вбивства С. Бандери з підкресленням цілей і шляху його боротьби, а теж про підготовку замаху на Я. Стецька, з відміченням ролі й значення ООН у революційно-визвольній боротьбі України. Отже, наша ідея й визвольно-революційна концепція стають популярними на Заході також у такій формі. Доцільно згадати теж книгу англійця ген. Гекетта п. з. «Третя Світова війна», яка стала бестселлером, а якої центральною справою є ролі України у розвалі російської імперії. Або книжка Давіда Гранта

«Москов 5000» у зв'язку з Олімпіадою у Москві головною темою має також роллю українців у боротьбі з Московією за УССД.

Усе це — свідоцтво того, що прилюдна думка Заходу починає усвідомляти значення України й необхідність розвалу тюрми народів. Тому немає підстав для песимізму, а навпаки, наш час приходить і треба нам в Україні, в імперії й у світі приготуватися до активної участі у світоформуванні. Перспективу можна бачити чітко лише з ретроспективного погляду на дотеперішнє невдачне й провалене.

Ярослав Стецько

ЕТОС ПРАЦІ Й ІДЕАЛ ГЕРОЯ

Соціалізм і лібералізм принесли те лихо, що вони наспіл знецінили ідею праці. Є багато причин цього. Окрема вина за капіталізмом, як системою, що культивує лише зиск, якого наслідком буває визиск. Праця — це творчість, це радість життя, це в певному розумінні і сенс життя. Немає гіршої й ліпшої праці з етичної точки зору, так як немає різної якості героїв у пов'язанні з їх місцем в ієрархічній драбині суспільства. Вирішальним є етичний первень. Шевський челядник Дмитро Данилишин залишиться по віки найвищого ступеня героєм, не меншим від найвищого ступеня провідника, чи командира-героя на ієрархічній драбині відносної організаційної чи військової формації. Не інакше є з етосом праці. Кожна ко-

рисна суспільству праця є етично однаково вартісна, без уваги на її якість і ефект у розбудові суспільства. Будівельний робітник чи інженер, атомовий фізик чи замітач вулиць з етичної точки зору є однаково розцінювані. Не існує т. зв. найманої праці, ані т. зв. наймочок у націоналістичній концепції праці з культивованим націоналізмом етосом праці. Є поділ праці, є різного роду праця, якої вартість визначається корисністю її для суспільства, бо людина є суспільна істота. Мислитель потребує допомоги для виконання таких робіт, які відтягали б його від його істотної праці. Помічниця в господарстві виконує те, що лежить в її засягу інтелектуальних спроможностей, зацікавлення, вдачі, бажання означеного роду праці тощо. Очевидно, для добра спільноти необхідно, щоб менше здібний виконував те, що він здатний зробити, як мав би робити це, наприклад, дослідник причин недуги, яка нищить сотні тисяч людей, бо її джерело невідоме. Кожна праця повинна приносити радість, вдовolenня, бо праця не є кара Божа, як це фальшиво інтерпретують Св. Письмо. Який глузд життя людини без праці? Ця кальвіністична приреченість праці, як карри Божої, що має місце також у наслідок процесу розвитку раннього капіталізму, який трактував людину як майже бездушне тягло, щоб лише мати зиск, визиск — мусить бути остаточно ліквідована. Немає сумніву, що профспілки у великій мірі причинилися до зламання цього елемента — тотального визиску, ставши на захист робітництва.

Але вони втратили в боротьбі за слухну справу, в змагу проти визиску — саму суть ідеї праці, її етичний зміст, втратили етос праці. Почався змаг з погляду на розуміння праці як нещастя, як кари, за якнайкоротший час праці, а за якнайбільший зиск за пророблену працю. Тепер профспілки займають місце, виконують ролю аналогічну, хоча у протилежному напрямку до раннього капіталізму. Теза: якнайменше працювати, а якнайбільше заробляти матеріяльних дібр — є проти духової природи людини, є чистокровним філософським матеріалізмом, і в тому фінансовий капіталізм і соціалізм — це два рідні ідеологічно й етично брати. Боротьба за те, щоб якнайменше працювати, а якнайбільше заробляти, доведе до моральної деградації людини. Це два протилежні поняття й етичні категорії: належна винагорода за працю й безоглядне намагання звести людину до мінімально працюючої істоти, з погляду розуміння праці не як радості життя, як радості творчості, насолоди з виконаного обов'язку супроти себе, суспільства, нації, Бога! Як довго буде існувати таке розуміння праці, ніколи світ не вийде з соціальної й етичної кризи, бо людина, Богоподібна істота, остаточно зведеться до дармоїда. **Дармоїд стане типом щасливої людини!** По цій лінії також іде соціалістична ідея велфартстейту, в якому вже на дармоїдів працюють люди, що свій людський обов'язок бачать у праці, у творчості. Інакше згниють у гедонізмі, розпусті, п'янстві, розбоях, грабїжах, убивствах. Якраз назріваюча в практично-державному і суспіль-

но-політичному відношеннях епоха націоналізму, для якого власна нація є центром усіх суспільних і політичних порядкувань, несе новий етос праці, бо вона націю уважає найвищою спільнотою, духово-органічною на землі й її членів — сиїнами й дочками однієї Матері-Батьківщини. Це ідейне й етичне ствердження, це ідейне й етичне пережиття змінює відношення людини, як члена нації, до праці, до зиску і визиску. Засновна система соціально-економічного та державно-політичного ладу в гармонії з ідеологічно-етичною системою вартостей елімінує несправедливості системи фінансового капіталізму і тим більше комунізму. Кожна з обох останніх систем була клясократичною, клясовою, а не національною, не всенародною. Завважуємо стихійний розвиток у тому напрямку, коли сливе усі партії на Заході намагаються еволюціонувати від клясових до народніх! Скорочування дня праці мусить гармонізувати з визначуванням іншого роду праці, творчості, зі зрізничуванням праці, бо не кожна праця мусить бути поєднана зі заробітком на життя, з матеріяльною винагородою. Урізноманітнювання життя зі зростом технології й електроніки не має означати виключно вигідне лінивство, гедонізм життя, але — поруч необхідного відпочинку й користування з культурних надбань — виконування інших громадських, чи гуманітарних обов'язків, які диктуватиме національне добро, чи допомога у трагічному стані вбогих країн і народів, де діти гинуть від голоду. Не виключний егоїзм, не власне гедоністичне вдоволення має виз-

начати зміст життя після закінчення заробіткової праці, але вищі духові вартості, які є суттю людини, члена нації. Ці духові вартості і заспокоювання вищих культурних потреб — як особливі вимоги життя людини — особливо на потребу! Чим більша відповідальність даної людини, тим більше мусить бути доцінювана її праця. Не може бути соціалістичної «уравніловки», якщо має бути справедливий розвиток людини, народу, нації, людства. До революційних завдань визвольного націоналізму в нашій епосі належить також етос праці, радість творчості поставити в центрі наших етично-соціальних прямувань і реформаторства. Немає «наймички» й «наймита» в українській термінології соціально-політичної доби націоналізму.

Який націоналістичний ідеал людини?

Наш націоналізм виходить з християнського розуміння людини з її нахилами до доброго й злого. Якщо нахил до доброго є Божим елементом у людині, це означає він творить Божественне в людині, отже її сутність. Консеквенція з того: Людина-одиниця, йдучи шляхом героя, віддання праці й життя для ідеї, Бога, Батьківщини, не прямує дорогою самозаперечення, самовідречення, навіть не самопосвяти, саможертви, самовідданости, але самовиявлення, самоутвердження, унаявлення свого власного, властивого Людині, створеній Божим проміслом, — Божественного елементу. Чому мала б бути самозапереченням чи самозреченням служба чи смерть за ідею України? Виходило б, що є якась

вища чи цінніша вартість, або що вона є властивіша Людині, як та велична, світла, Христом і героями показана: самовиявлення себе самого, своєї суті в Батьківщині, в Богові. Чому шлях героя має бути самозапереченням (себе, своєї суті), а шлях гедоніста самовиявленням? Чи якраз не має бути протилежний процес нашим ідеалом? Чи не має внести націоналізм революцію в етику дотеперішнього світу?! Я говорю про ідеал, а не про щоденний стиль життя кожної людини, бо людина має постійну боротьбу двох нахилів: до доброго й до злого. Але чому наша етика — героїчна, не має домінувати, як ідеал, як дороговказ! Я не маю наміру робити з людей янголів, чи з усіх них героїв, але йде епоха масового героїзму; він досі втримував наш народ і завжди відроджувався й народ вилонював свою еліту, як Фенікс з попелу. Цей масовий героїзм дає нам підставу зривувати також певні етичні поняття й термінологію, щоб чистим був ідеал перед народом, перед молоддю — ідеал героя, як Людини, яка зенітом самовиявила найвищі духові, моральні, ідейні вартості, виповняючи силою своєї волі, натугою своїх моральних зусиль прірву, яка стоїть завжди між реальним і бажаним. Бажане стає реальним, здійсненим — коли, проти всіх протилежностей і труднощів, — на кін історії виступає герой, як тип, масовий героїзм, як перехід квантитету в квалітет!

Отже, ідеал: герой не самозаперечує (себе, свою суть), масовий героїзм опановує нарізд захоплений

найсправедливішою ідеєю й вірою в її абсолютну правдивість з волі Божої, як Божу Ідею; тоді цей народ стає героєм у цілому, самовиявивши найціннішу, найбільшу Божу якість кожної Людини — члена Нації, якість нації — як «думки Бога». Тоді нарід творить чудо, проти якого немає сили, що зупинила б його на його шляху. Це стається тоді, коли героїчний шлях нації перестає бути самозреченням (гедоністичного), самозапереченням (себе), а виявленням вічного в ній, самовиявленням її самої як твору Всемогутнього Бога, який одуховлює її й веде її до перемоги. Цей нарід стає народом Бога на своєму шляху і він перемагає проти усіх лих того світу, як носій Божої правди на Землі, рятуючи світ від знищення й руїни Великого Зла!

Можливо, що у висновку презентації мого ідеалу — людини майбутнього — вирине питання: отже елемент егоїзму існує і в такій концепції героя, коли в його егоїзмові самовиявляється інша суть, як гедоністична, людини і вона знаходить самовдоволення у тому, що стає понад туземне, понад проминальне, понад всі вигоди, понад дотеперішнє, понад сучасне. Якщо хтось хоче це назвати егоїзмом, то це буде хіба альтруїстичний «егоїзм», ідеалістично-етичний «егоїзм» у зенітальному завершенні альтруїзму. Якщо того типу самовдоволення зарахувати до категорії «егоїзму», тоді й Ісус Христос був ним, коли вмирав як Богочоловік на хресті за гріхи людства, коли терпів, мавши одночасно почуття сповненого обов'язку посланого Його на

цей світ Отця. Можливо, Данилишин вмираючи з вірою у свою правду, в правду України, у завершенню виповненні свого обов'язку, мав вищої якості, як пересічна людина, самовдоволення. Я не маю нічого проти того, щоб такий «егоїзм» запанував у людстві, бо тоді людина уподібнилася б до Бога. Я висуюю ідеал, який, на мою думку, несе доба націоналізму й не вважаю, що його можна накидати будь-кому будь-як. Він має присвічувати нам, нашій молоді, нашому народові; до нього маємо змагати, викинувши теперішній ідеал життя, що несе деградацію одиниці, родини, нації, людства. Робесп'єр хотів накинути культ богині розуму терором. Це не є шлях до ідеалу нашого типу героя. Наш шлях — це шлях етично-ідейного росту, наближування до ідеалу, шлях почерез терня, могили, суворості життя у боротьбі з московським дияволом і його світом антикультури, антиідей, анти-Бога... Наша нація має рости своїми вартостями, своїми якостями, зі своїх терпінь, на своїх кров'ю зрошених шляхах до волі, за свої відвічні цінності, за духове понад матеріальним, за вічне понад дочасним... На тому шляху лежить наш ідеал героя, наш ідеал масового героїзму, який захопить, огорне нарід. Героїзму ніхто не накидає, герої стають ними добровільно!

Можливо, що в цей оточуючий наш світ російського зло-чину, масових мордів, повної безморальності, воюючого безбожництва, грабунку, насилля, гангстерства фізичного й морального, нашому на-

родові призначено вказати людству **інший** шлях, про який ми говоримо.

Будьмо тверді і впевнені, що нами керує Божа воля й Божа благодать. Коли боротьба ведеться при з'єднанні ідеї нації з ідеєю Бога — вона має метафізичне обґрунтування, вона скріплена ще й метафізичною, релігійною вірою й її не перемогти!

Якщо ж Бог призначив світ на знищення, то чому мали б гинути з рук злочинців також невинуваті праведні? І чи є можливо, щоб злочинці на Кермлі рішали про долю світу? Я не думаю, що Бог передав долю людства в руки воюючих безбожників, тиранів і народовбивців. Тому я вірю в перемогу Києва над Москвою, св. Софії і св. Юра над Кремлем і Загорськом.

ІДЕОЛОГІЧНО-ПРОГРАМОВІ ПРОБЛЕМИ

I.

Організація Українських Націоналістів (ОУН) бореться за здобуття Української Самостійної Соборної Держави, за розвал російсько-комуністичної імперіо-колоніальної тюрми народів і відновлення на її руїнах самостійних і суверенних держав поневолених націй в їх етнографічних кордонах. Для досягнення цієї мети ОУН є світоглядно-ідеологічною, політичною та збройно-революційною організацією, що постала за покликанням нації, як її ру-

шійна організуюча сила. «Дух одвічної стихії» зродив ОУН з внутрішньої природи української нації, із всевідданого прямування українського народу відвоювати свою владу й суверенітет, й з могутнього бажання знищити всі прояви чужинецької економічної, соціальної та духовної неволі в Україні та побудувати свій власний справедливий політичний і соціальний лад, базований на притаманних українській нації ідейно-духових та морально-етичних цінностях.

Стосовно до майбутньої української суверенної держави, ОУН плекає і пропагує свою візію політичного, соціального й господарського ладу, яку бажає здійснити. Але ОУН толерантно ставиться до інших проєктів державного ладу в Україні. Найосновнішими, ключевими критеріями, що їх застосовується в проєктованій ОУН державній побудові, є найвищі ідеали свободи і справедливості. Ми змагаємося за те, щоб під час відвоювання і відновлення української держави, нарід міг визначити такий лад, який відповідатиме йому найкраще, згідно з засадою народоправности. Прагнення волі та національного суверенітету і власна візія майбутнього ладу в українській державі дає членам, симпатикам та прихильникам революційної ОУН виразну ідейно-політичну мотивацію для їхньої жертвовності. Нарід хоче і мусить знати, за яку державу ОУН закликає його до боротьби.

ОУН будує свою державну програму на власній ідеології. Ідеологія українського націоналізму виростає з духовості української нації, як синте-

за вартостей і понять, що їх вона створила і виросила на протязі свого історичного буття. Це — збір правд та ідей, що дають відповідь на найважливіші питання існування світу, нації, життя і вартости людини і суспільства, співжиття між людьми і народами.

Світоглядовою засадою в ідеології ОУН є истина, що першопричиною всього буття є дух, а не матерія. Прапричиною всього буття є Бог у його християнському розумінні.

Нація є найвищим типом духово-органічної людської спільноти, яка за найбільшою своєю психологічної та суспільної розрізненості має свою одну внутрішню форму, витворену на ґрунті подібного природнього положення, спільного пережиття історичної долі та неспинного прямування до якнайбільшого і всебічного себездійснення. Українська нація — жива, самобутня духово-органічна спільнота на протязі тисячоліть. Вона — єдність усіх прошарків народу і нерозривна одність безлічі «живих, мертвих і ненароджених» поколінь, злютованих історичною долею, спільним почуттям кривди, власною культурою, рідною мовою, національними традиціями, означеною територією в Східній Європі та спільною волею жити самостійним, вільним державним життям.

«Нація — це вічна й у своїй сутності постійна спільність кровно та психологічно споріднених людей, яка отримує в непорушну спадкоємність як Визначеність і Даність суверенітет, державність, незмінність національного «Я». Незалежність і су-

веренний державний механізм — її найвищі, нетлінні цінності. Без них вона неповноцінний, важкоушкоджений організм, що лише животіє, поступово підупадає й гине, немов підрубане дерево. Отже, задля власного життя, самозбереження, процвітання, нація зобов'язана зберігати та охороняти свій суверенітет як кровообіг, як душу, як національно недоторкану святыню. А втративши її в період лихоліття, знову здобути, повернути собі цей Священний Храм. Оскільки ж нація існує не у вакуумі, а живе й розвивається в історичному процесі і в постійному спілкуванні з іншими народами, як складний багатогранний організм, то виходячи із своєї священної мети — необхідности суверенного стану буття — занурює «коріння», нарощує «стовбури», формує «крону» задач у такій відповідності і гармонії, щоб вони в непорушності забезпечили й гарантували їй цю основу основ національного життя».

ОУН прагне, щоб українська нація здійснювала своє буття у могутній, суверенній національній державі, що єдина гарантуватиме повне, всестороннє, вільне життя сучасних і майбутніх поколінь. Така держава — найкраща форма організації народу. Вона служить у першу чергу для сповнення всіх його бажань та інтересів. Тільки власна національна держава забезпечить українському народові належне місце у світі і найкраще спілкування з іншими народами. Українська держава мусить охоплювати всю українську етнографічну територію, зайняту українською нацією на протязі віків.

ОУН визнає особливу роллю і позицію людини в житті нації, як Богоподібної істоти з власною неповторною індивідуальністю, вільною волею і власними умовами, духовими та матеріальними потребами й зацікавленнями. Людина — не тільки фізична одиниця національної спільноти, але активний і формуючий чинник національного життя. Вона має своє призначення у спільноті, як нерозривна складова частка нації. Безнаціональної людини немає; є тільки національним змістом визначена, конкретна національна людина. В інтересі ОУН є запевнити кожній людині в Україні умови для її повного розвитку й себевиаву. Межі свободи людини, шляхи і методи задоволення її особистих інтересів і потреб визначаються і регулюються свободою і правами інших людей, потребами і інтересами всієї національної спільноти. Українська людина повинна працювати й боротися для добра своєї нації, повинна уважати за своє завдання — служити своєму народові.

Український націоналізм, у його ідейно-світоглядних засадах і в ним проєктованій системі здорових суспільних відносин, ставить особливий наголос на потребу збереження міцних і здорових українських родин. Родина — це основна клітина нації, ланка моральної та етичної її злотованості, й історично тяглої нерозривності. Здорова національна родина — це бастион моралі нації, зберігач і передавач культури нації і притаманних їй духових, ідейних та суспільних цінностей. Міцна національна родина — це кузня патріотизму; вона

виконує роллю цементування людини до своєї нації. Триєдність нації, родини і людини — це наш ідеал і також гарантія та джерело продовження національного роду. Тому ОУН бореться проти російсько-комуністичного розуміння родини, яке московські тирані у їх намаганні винищити духові та моральні первні націй насильно накидують українській та іншим націям. Большевицьке розуміння родини впливає з їхнього поняття «советського суспільства», як атомістичної, безнаціональної, обездуховленої отари анонімних автоматів, де кожний зобов'язаний доносити на кожного, де дітей заохочують, навіть примушують, доносити на своїх батьків. Культ доносу й недовіря — це формула морального розкладу родини і нації.

ОУН прагне в площині міжнародних відносин до встановлення ладу, базованого на принципі національних держав, знищення імперій, зокрема і в першу чергу — російської, — різних тоталітаризмів, расизмів і колоніалізмів. Світ повинен становити мирну родину суверенних національних держав. Найактуальнішим і найпоступовішим кличем 1980-их років є клич ОУН: «Воля народам! Воля людині!»

ОУН виступає проти комуністичного лже-вчення, як утопійної, протинаціональної і протилюдської доктрини, проти всякої тоталітарної ідеології та програми, проти націонал-соціалізму з його расизмом і проти фашизму. Зокрема, ОУН поборює ленінізм, советсько-російський тоталітаризм та КПСС з усіма їх прибудівками та проявами. Всілякі но-

вотвори марксизму-комунізму, як неокомунізм, комунізм з «людяним обличчям» чи «чистий» комунізм шкідливі для української національно-визвольної боротьби, бо затирають чіткі межі між волелюбними прагненнями поневоленого народу і різними, часто дезорієнтуючими і оманливими проявами сучасного російського імперіялізму. Марксизм і ленінізм базовані на філософії матеріалізму, заперечують загальні людські цінності, самобутність нації, примат духовності в людині, а зокрема послаблюють поневолену націю розбиванням її теорією і практикою клясової боротьби. В етичній площині марксизм вносить релятивізм, чим послаблює боротьбу за визволення нації, в якій саме потрібно якнайбільше віри, вірності й жертвості щодо незнищених ідей, за які люди готові віддати навіть своє власне життя.

За своїм змістом, ідеологічно-програмові основи ОУН є синтезом найкращих складників нашої незнищеної спадщини, життєвих вимог і потреб народу сьогодні й розвитку, сили й інтересів української нації в майбутньому. Світоглядний і програмовий зміст постанов ОУН — це сукупність творчих складників колишніх, сучасних і майбутніх поколінь нації, це вияв безперервного її життя. ОУН єднає в своїй цілеспрямованості всі творчі й корисні для української нації та для українського державного будівництва складники. Український націоналізм, українська християнська духовність, українські державницькі ідеї, ідеї української справедливості, волі й сили були вчора, є сьогодні й

будуть завтра вічно живучими і незнищеними, що поновлюються в кожному поколінні.

З незнищених джерел вічно живої української нації, ОУН черпає завжди наново енергію для змагу з російськими окупантами. Динаміка життя нації постачає силу для революційної боротьби з реакційними, імперіо-колоніальними силами нападника. Вольово-прометеївське світосприймання притаманне націоналістам-революціонерам, великими учителями яких були Тарас Шевченко, Микола Міхновський та Дмитро Донцов.

Згідно з прадавньою засадою української християнсько-національної етики, що «ніхто більшої любові не має, як той, хто своє життя віддає за друзі своя», стверджуємо всеактуальність етичного принципу ОУН: «Здобудеш Українську Державу, або згинеш у боротьбі за Неї!»

Українська національно-визвольна боротьба відбувалася в ідейно-духовній площині, як змаг за духове, морально-етичне, ідейне, культурне і соціальне відродження нації у сенсі героїчного ідеалізму та катакомбного християнства, культу героїв і святих, плекання культу героїчних епох нашої історії. Духовно-ідейне оновлення, на основі притаманних українській нації цінностей, є передумовою політичного оновлення, відвоювання та побудови самостійної і суверенної української держави, як бажання національної волі до влади. Разом з ідейним оновленням мусить йти етичне оновлення в сенсі героїки життя.

XX-те століття — це епоха ідеологічних зударів, доба боротьби ідей і різних уявлень життя. Бій іде між світом зла і світом добра, волі й неволі, антихриста й Христа, руїни і творчости, панування духа чи панування матерії. Це бій взаємопротилежних культурних вартостей, етик, світоглядів. Це боротьба ідеї нації проти ідеї світової імперії, боротьба Св. Софії і Св. Юра — епіцентрів героїчного християнства і Церкви в Катакомбах — проти Кремля — центру бруталного насильства над Людиною і націями — з його російською «цезаропапістською» церквою Загорська.

Український визвольний націоналізм бореться проти московсько-большевицького імперіялізму, як суцільної концепції, що намагається винищити націо-генетичні первні та ідейно-духові вияви української нації на всіх відтинках життя. ОУН цьому протиставляє свою суцільну концепцію життя, яка діаметрально протилежна російській імперіо-колоніальній системі, і яка основана на віковичних вартостях української національної духовости. Ця протиставність схоплена в революційному гаслі ОУН — «Київ проти Москви». Але вона не виступає як вислід якогось раціонального, відірваного від життєвих потреб і прагнень народу, спекулювання, а є щодня здійснювана і глибоко вкорінена в українській революційній, національно-визвольній боротьбі за життя нації.

На основі свого християнсько-націоналістичного світогляду, ОУН уважає, що Людина-Герой — це найвища еманация її божественного елемента. Тому,

героїзм є шляхом самовиявлення, самоутвердження, уаявлення власного, властивого Людині божественного складника, вказаного Христом і Героями: самовиявлення себе самого, своєї суті для Батьківщини і Бога.

Український визвольний націоналізм революціонізує етику дотеперішнього світу, висуваючи свій ідеал Героя, який найбільше відповідає нашій епосі масового героїзму, і який зображує Людину з її найвищими, духовими, моральними, ідейними вартостями, виповняючи силою своєї волі, напруження своїх моральних сил, прірву, яка стоїть між реальним і бажаним. Бажане стає реальним, здійсненим, коли — проти всіх суперечностей і труднощів — на кін історії виступає ГЕРОЙ, як тип — масовий героїзм, — як перехід кількості в якість.

Коли масовий героїзм опанує нарід, захоплений найсправедливішою ідеєю і вірою в її абсолютну правдивість з волі Божої, тоді цей нарід стає героєм в цілому, самовиявивши найціннішу, найбільшу Божу якість Людини як члена нації і нації як «думки Бога». Тоді героїчний шлях нації не є самозапереченням, але виявленням ВІЧНОГО в ній, виявленням її, як твору Всемогутнього Бога, який веде її до перемоги. Цей нарід стає народом Бога і він перемагає у боротьбі проти всіх лих того світу, як носій Божої правди на землі, рятуючи світ від знищення й руїни Зла. Цим Божим народом XX-го віку є український нарід, який у минулому променював, і не менше й тепер променює

прометеївським героїзмом, як напр., світла та героїчна епоха дво-фронтової війни України проти расистського націонал-соціалізму Німеччини і большевизму расистської Росії 40-их і 50-их років. Боже Провидіння наложило на нашу націю велике післанництво: стати носієм Його Правди, Ідеї і Волі в остаточній боротьбі з об'явленим Злом Диявола-антихриста — з московсько-комуністичним імперіалізмом. В світі російського зло-чину, масових мордів, повної безморальности, воюючого безбожництва, грабунку, насилля, фізичного і морального гангстерства, — українському народові призначено вказати людству інший шлях — шлях героїзму.

II.

Організація Українських Націоналістів бореться за побудову Української Національної Держави, що охоплюватиме всю українську етнографічну (соборну) територію, якої устрій відповідатиме інтересам і вимогам народу, а державна політика забезпечуватиме волю, розвиток, добробут, поступ і мир сучасним і майбутнім поколінням української нації.

ОУН базує майбутню українську державу на традиціях і здобутках антської державности і княжої Русі-України (4-14 століття), запорозько-гетьманської державности (16-18 ст.), української держави 1918-1920 років, включно з кубанською державністю, Карпатської України (1939), Української Національної і згодом підпільно-революційної

держави УДП-ОУН-УПА-УГВР, відновленої Актом 30 червня 1941 р.

Українська держава буде суверенною, тобто незалежною від інших держав і зовнішніх сил. Виключним володарем в ній щодо внутрішньо-державного життя та відносин до інших держав, народів та міжнародних сил буде український нарід, який вільно формуватиме своє власне життя через управнених представників на всій території, визначеній державними кордонами. Політика УССД буде вирішуватися в столиці України — Києві — її суверенною владою.

ОУН завжди боротиметься проти будь-яких намагань пов'язати Україну з Росією різними півдержавними формами, як федеральними, конфедеральними і союзними, і сприятиме такій політиці, яка абсолютно не допустить до поневолення України російським нео-імперіалізмом будь-якого вигляду.

ОУН змагає за встановлення народоправної, конституційно-правової держави, яка не допустить до безправ'я, насильства, диктатури, тоталітаризму і терору державних органів. В українській державі всі найважливіші, підставові закони мусять бути схвалені громадянами української держави, а органи влади мусять бути вибрані демократичним, вільним, таємним, прямим голосуванням чи призначувані вибраними представниками народу.

ОУН змагається за те, щоб в українській державі усі громадяни були рівні перед законом та були забезпечені права і свободи: слова, думки,

сумління (віровизнання), інформації, політичного переконання і активності, зборів, політичних, суспільних і професійних організацій, вибору праці і місця осідку, особистої безпеки перед незаконним обшуком, арештом і засудом, власності і ділочно-сти, виїзду громадян за кордон. ОУН проти накидування суспільності владою світоглядних доктрин і догм. Стоячи на сторожі цих прав і свобод, ОУН виступатиме проти появи в Україні таких тенденцій, які намагатимуться послабляти й розкладати українську державу і націю.

ОУН сприятиме запровадженню в українській державі правопорядку, без терору, беззаконня адміністрації і органів безпеки, без знущання і насильства над в'язнями, що масово практикуване звироднілою чекістською системою в окупованій Україні. У поборюванні злочинства і в судівництві мусять бути вживані законні і людяні методи й засоби.

ОУН змагається за триподіл влади в українській державі, що найкраще забезпечить народоправний лад, а саме: незалежність законодавчої, виконної і судової влади. VI ВЗ вважає цілком актуальними постанови IV ВЗ щодо визначення окремих родів державної влади. ОУН за встановлення широко самоурядування на нижчих територіяльних щаблях в українській державі (краї, повіти, міста, сільські громади).

Національні меншини матимуть в українській державі гарантовані права вільного розвитку своєї особливої самобутности.

Особливо важливе місце в програмі ОУН займає соціяльна проблематика, базована на питомених цінностях, прикметах, прагненнях, потребах та морально-етичних вартостях української нації. В соціяльно-економічній площині ОУН прагне здійснити в українській державі: право кожного громадянина на приватну власність і гарантію для кожного мешканця України на гідні умовини життя, особисту безпеку, ріст добробуту та соціяльне забезпечення. ОУН прагне цілковито знищити і викоринити тоталітарну, монархічну, колоніяльну і колективістичну систему, впроваджену в Україні російськими окупантами-завойовниками.

ОУН стоїть на становищі, що немає соціяльної революції без національної. Ми за таку соціяльну революцію, яка закорінена в національному підкладі. Примат національного є передумовою до правильного упорядкування соціяльно-економічної програми, бо кожний визиск, всякі форми експлуатації, всяке гноблення в Україні походило і походить від національного поневолення українського народу сторонніми окупантами.

Українська національно-визвольна боротьба ведеться в площині «надклясовости» в тому сенсі, що в майбутній УССД суспільно-політичні стосунки повинні бути так уложені, що ні одна «кляса» чи верства людей не зможе мати домінуючої економічної позиції в суспільстві, щоб могти, узурпувавши собі різні привілеї, визискувати інші частини народу.

ОУН за таку соціальну справедливість і рівність, яка створює однакові умови для праці і користування продуктами власної праці. ОУН змагається за якнайширше умасовлення власності, як основу для повного користування продуктами вільної праці кожного індивіда-продуцента. Чим ширше умасовлення власності в народі, тим менші можливості для визиску та експлуатації окремих осіб чи груп народу другими людьми чи групами. Не сам інститут приватної власності, але усунення ширших прошарків народу від власності є головною причиною несправедливих соціальних відносин у суспільстві.

ОУН є проти встановлення в українській державі привілеїв партійних, господарських чи державних вельмож, відновлення експлуатації людини, кляси, чи окремих суспільних груп чужими чи своїми експлуататорами. Тому ОУН за негайне і цілковите знищення колгоспної системи, системи внутрішніх паспортів у державі, за допомогою яких російський колоніальний режим перемінив вільних громадян у модерних невольників держави і комуністичної тоталітарної партії.

Основним ключем соціальної програми ОУН є ідея вільної праці. Праця це творчість, це радість життя, це в нашому розумінні і сенс життя. Кожна корисна суспільна праця є в етичному сенсі вартісна. В націоналістичній концепції суспільства не існує т. зв. наймана праця. Є поділ праці, є різного роду праці, вартість яких визначається корисністю для суспільства.

Назриваюча в практично-державному і суспільно-політичному відношеннях епоха націоналізму, для якого власна нація є осередком усіх суспільних і політичних порядкувань, несе новий етос праці, що націю уважає найвищою духово-органічною спільнотою на землі і її членів — синами і дочками однієї матері-Батьківщини. Це ідейне і етичне ствердження, це ідейне і етичне пережиття — зміняє відношення людини, як члена нації, до праці, до зиску і визиску. Націоналістична система елімінує несправедливості системи фінансового капіталізму і тим більше комунізму. Кожна з цих обох останніх систем була клясократичною, клясовою, а не націократичною, «надклясовою», всенародньою.

ОУН є за те, щоб селяни дістали безкоштовно землю у розмірах трудових господарств як їхню приватну спадкову, дідичну власність, а всі інші люди, охочі працювати в харчовій ділянці, дістали відповідну допомогу для вільного продукування харчів у фабричного чи дрібного типу підприємствах та могли після забезпечення всього народу харчами теж вільно експортувати різні продукти до інших держав. ОУН сприятиме творенню господарських кооператив, спілок чи інших форм господарювання в залежності від волі селян і харчових продуцентів.

ОУН вважає, що питання про власність підземних багатств, продукції енергії, лісів і внутрішніх вод у країні, а також про власність тяжкої промисловості і транспорту будуть вирішені державними і провінційними (крайовими) законодавчими ор-

ганами влади в сенсі державної чи усупільненої власности. ОУН завжди прагнутиме до того, щоб увесь нарід користався з усіх дібр і засобів держави, а не лише деякі упривілейовані групи населення. В індустрії повинні мати співголос у вирішуванні основних господарсько-адміністративних справ представники робітництва. Засоби комунікації і транспорту (публічного) будуть або власністю державних, крайових чи муніципальних органів влади, або приватно-групові, але під контролею держави.

ОУН є за повне право на страйки працівників у визначених законом і ситуацією межах, бо це засіб справедливого розподілу прибутків, соціального забезпечення і покращання робочих і життєвих умов. ОУН за право працівників на формування своїх фахових і професійних спілок, як засобу здобування кращих економічних і соціальних умов. ОУН проти використання проф. спілок державою чи працедавцями для експлуатації робітників і проти використання їх чужосторонніми чинниками й силами.

ОУН за якнайбільшу приватну й групову ініціативу у творенні підприємств. Головним регулятором народнього господарства мають бути ринкові відносини, а не централістичний державний план і державне тоталітарне управління.

ОУН за державну, приватну й кооперативну банково-кредитову систему, регульовану державою. Українська банковість не сміє ставати залежною від будь-яких закордонних капіталів.

У ділянці соціального забезпечення, ОУН є за встановлення державою гідної мінімальної заробітньої платні, що забезпечувала б основні умови особистого й родинного життя. ОУН за встановлення медичного забезпечення для всіх мешканців України на основі державного медичного забезпечення, але з узглядненням і допущенням крайової, місцевої і приватної ініціативи й підприємливости в плеканні медицини, гігієни та високого рівня народнього здоров'я.

ОУН за те, щоб кожна працездатна людина була забезпечена можливістю відповідної праці у приватнім, громадським чи державним секторах. При цьому, за кожним громадянином України залишається право на вільний вибір чи зміну праці, заняття і місця замешкання.

ОУН за цілковиту рівність у соціально-господарському житті для всіх громадян України незалежно статі, релігії, походження чи політичних поглядів.

ОУН за висилку всіх тих людей з України, яких ворожий окупаційний режим пляново спровадив для здійснювання своїх імперських цілей і вони ці завдання здійснювали та за покарання злочинців окупаційної системи за винищування, гноблення та експлуатацтво українського народу.

ОУН за те, щоб українська держава дала допомогу всім тим українцям, які в наслідок поневолення України опинилися поза її межами і які бажатимуть повернутися в Україну.

Українська держава має дати всю потрібну допомогу тим українцям, які потерпіли в наслідок ворожого поневолення і участі у визвольній боротьбі. Зокрема члени родин борців за визволення України повинні мати забезпечення життєвих умов. Також ветерани визвольної боротьби, особливо інваліди, будуть під повною опікою спільноти. Українська держава вимагатиме від окупантів сплати відшкодування всім потерпілим за часів окупації.

ОУН за те, щоб українська держава сприяла ширенню й розвитку вільної освіти, запевняючи всім громадянам якнайкращі освітні можливості та рівний доступ до відповідних навчальних інституцій для всіх охочих здобути знання.

Нижча і середня загальна та фахова освіта мають бути безкоштовні й доступні для всіх. Доступ до вищих шкіл мусить бути нарівні відкритий для всіх на засаді іспитів, що виявлятимуть знання, здібності та компетентність кандидатів. Для різних особливих ділянок мають бути допущені можливості творення приватних, місцевих та меншинних шкіл.

В українській освітній системі релігія буде включена в шкільний навчальний план, як обов'язкова дисципліна. Викладання релігії буде зорганізоване так, щоб були задоволені релігійні потреби учнів усіх віровизнань.

Церква і держава — це два незалежні сектори єдиного організму, які повинні якнайтісніше співпрацювати і допомагати один одному. Але войов-

ниче безбожництво, як і діяльність груп, що розкладають і нищать національну духовість, будуть заборонені.

Взявши до уваги особливу роль християнської релігії в житті української нації, ОУН е'за те, щоб в українській державі були забезпечені всі умови для вільного розвитку Церков і їхніх організацій.

Українська держава сприятиме патріаршому завершенню наших Церков. Попри вільне діяння християнських Церков, в українській державі має бути забезпечена повна воля для інших віровизнань.

ОУН за те, щоб в Україні викоринити всі впливи і заборонити діяльність російської імперської «православної Церкви». ОУН проти сприяння безбожництву з боку держави, але ОУН за свободу сумління.

ОУН за те, щоб українська держава сприяла розвитку та поширенню, теж і поза межі України, культурного життя і творчості українських культурних діячів. Міністерство культури матиме завдання допомагати культурним процесам, але не обмежуючи принципу вільної творчості, ні і не надаючи привілеїв окремим групам.

ОУН за знищення в українській державі всіх шкідливих впливів русифікації, російської протилюдної та народобивчої культури — всіх слідів і залишків культурного поневолення України Росією.

Головною гарантією суверенності української держави будуть належно розбудовані й модернізовані збройні сили. Головнокомандувачем всіх родів

збройних сил має бути Голова держави, який діятиме за допомогою міністерства оборони і Головного військового штабу. Зовнішня політика української держави буде спрямована на те, щоб укласти з іншими державами оборонні союзи, звернені проти відродження в Росії нового завойовницького імперіялізму та для гарантії миру та волі України і народів Східньої Європи й Азії.

Анатоль Бедрій

ГРАНІ НАЦІЇ — ГРАНІ КУЛЬТУРИ

Українська нація була в 1970-их роках під нечувано сильним гнітом тоталітарної комуно-російської окупації. Розгул русифікації та безпощадне винищування всіх проявів української національної самобутности, волелюбности і визвольних змагань осягнули нових верхів. Отож вияви нескореного, вільного, державницького думання українців треба цінити вище золота. Такі твори сповняють людей свіжою вірою, що наша нація переживе сучасне страшне лихоліття, так як пережила всі дотеперішні ворожі завоювання.

До таких високоякісних творів кінця 70-их років зараховуємо політичний твір п. з. «Грані культури», якого авторство покищо задержане в таємниці. Твір цей повний драматичної динаміки, що з одного боку шкіцує грані намагань російських імперіялістів знищити українську націю, а з другого

зарисовує грані змагу нації за своє буття і державне визволення. Помимо того, що автор живе під носом кагебівських катів, то в нього не помічається ні крихти страху перед ворогом.

Виводи цього історичної вартости твору основані на глибокій аналізі дійсности на Україні. Висвітлені націовбивча політика росіян і національно-визвольні процеси, що розгортаються на Україні. Автор сповнений жадоби пошуків за все кращими методами, засобами і стратегією визвольної боротьби. Він безмежний оптиміст щодо могутности потенціалу енергії, захованої в надрах української нації, яка кінець-кінцем переможе окупанта і відвоює собі власну суверенну державу.

З численних матеріалів нескореної України, що предістаються на Захід, «Грані культури» є твором передового крайового мислителя, який займається не якоюсь однією ділянкою національної проблематики, а який бере цілість національного буття і бачить розв'язку окремих проблем лише з погляду цілої нації. В нього домінує ієрархія вартостей, яку очолює питання долі нації і її державного визволення. Культурні, соціальні, господарські й державно-устроєві проблеми є органічно пов'язані з начальною проблемою, і їх розв'язка є похідною чи залежною від розв'язки головної національної проблеми. Такий всенаціональний підхід дуже на часі. Це націоналістичний підхід, якого виводи знаменні своєю зрілістю та продуманням, хоч щодо окремих практичних висновків можна мати застереження, зокрема в ділянці церковної політики. По черзі про-

аналізуємо і коментуємо деякі важливіші проблеми, обговорені автором.

1. Нація — найважливіша людська спільнота

Автор «Граней культури» виходить із засновку, що найважливішою ціллю українців є боротьба за національну самобутність, що буде забезпечена єдиною у відвоєваній Українській Самостійній Соборній Державі. «Замітки писалися з думкою про молодь і присвячені вони молоді України, яка мусить і повинна знати істину, а головне мати ціль працювати в ім'я нації... в якій є тривалі та потужні стремління до суверенітету і державности». («Визвольний Шлях», Лондон, 1980, кн. 4, стор. 427. Всі дальші цитати з того самого джерела).

Примат служіння своїй нації автор виводить із тези, що люди живуть і проявляються найкраще в своїй власній і незалежній нації, яка є основною людською спільнотою і рушієм історії. Тому він бачить головне завдання українців у повному відмежуванні української нації і української людини від російської нації: «Було і буде неспростованими доказами та незаперечним свідченням, що (українська і російська — А. Б.) це дві цілком різні і взаємно несумісні нації... що відносини між ними носили і носять ворожий характер» (кн. 4, ст. 432).

2. Національна культура — головна властивість нації

На думку автора «Граней культури», культура дає кожній нації її індивідуальність, особливість і

оригінальність: «Культура — це сукупність ідеалів та символів, норм і засад, надбань і цінностей, організація та способи людської діяльності в сферах духовній і матеріальній, витворених, досягнутих та засвоєних нацією протягом усієї своєї історії». (4, 427) «Світова культура є сукупністю національних культур...» (4, 428) «Культура людства — це сукупність співіснуючих національних організмів, але організмів самостійних з природним історичним процесом розвитку і також природною та правовою гарантією права на життя кожної нації і національної культури...» (4, 429) «Кожна національна культура — це водночас факт активного буття нації в творчих процесах сьогодення...» (5, 557) Автор так визначає її ролі: «Українська культура — це культура європейського рівня, але культура народна, пронизана духом чистого і святого націоналізму, — 'альфою' і 'омеґою' народу, сутністю кожної нації, її твердинею і могутністю, нездоланною силою в боротьбі за незалежність або в збереженні суверенітету» (4, 444).

3. Змаг між націями є також змагом між національними культурами

У залежності від того, якою є національна культура, такою буде політичний і міжнародний вияв нації. Українська культура є протимперіалістична й протитоталітарна, а російська культура — імперіалістична й тоталітарна. Основні різниці цих двох національних культур відображені у взаєминах між ними.

Автор стверджує, що в інтересах російської нації і російської національної культури є «широкий наступ тоталітарного імперського режиму саме на українську культуру, на українську націю в цілому, з метою її знекровлення і поглинення» (4, 425). Таке відношення росіян до України автор називає «українофобською політикою» (4, 426). «Нині наша національна культура — і в правовому і ще більше у фактичному розумінні — знаходиться на становищі колоніальному, дискримінованому... В такій державі пануюча нація має пануючу культуру, практикує в різних формах культурний імперіалізм...» (4, 433). З одного боку, в Советському Союзі відбувається шалене звеличування російської культури та поширювання її в імперських цілях на інші нації, а з другого боку «навіть найменші прояви в літературі справжнього (українського — А. Б.) національного духа, відтворення національного характеру і наших національних проблем блискучо піддається погромницьким діям» (5, 554-555). Автор згадує десятки українських культурних діячів, яких винищується «виключно з імперських ідеологічних позицій» (там же). З тих же позицій «з бібліотек вилучається книги заборонених авторів і знищуються, спалюються цілі бібліотеки, руйнуються пам'ятки історії, культури, національні реліквії, релігійні храми, нищаться художні фонди, архівні матеріали, історичні джерела... та державні документи...» (5, 558).

Показавши страшне спустошення і знищення в українській нації, автор робить висновок: «...руй-

ною охоплені майже всі нації. Але панівна російська культура... не зазнає рівновеликих з іншими національними, зокрема з українською, людських втрат і руйнувань цінностей, користується і в той період широкими привілеями в синтезі пошуку та сьогодення для власного розвитку, возвеличення глобальних задач росіян начебто визначених історією...» (5, 559). У СРСР існує «повна поблажливість російської культури, частково або й повністю співпадання інтересів співзвучності між мистцем і партійно-державним апаратом; (якої) між мистцем-українцем і союзником-росіянином бути не може...» (5, 562).

4. Російська нація — творець російського імперіалізму

На думку автора «Граней культури», СРСР не є ні імперією інтернаціональної комуністичної партії, ні навіть імперією частини росіян, які стали імперялістами-завойовниками і які нібито поневолюють також більшість російського народу. СРСР — це імперія, що її збудувала ціла російська нація. Дійсність «підтверджує диктат панівної нації як у сфері національних відносин, так і в сфері культури, а також тоталітарний імперсько-колоніальний характер держави» (4, 431). «В Росії домінуючими постулятами завжди були великодержавність, панрусизм, експансивний шовінізм правлячих верств на тлі пасивності, низькопоклонства, непомірної покірності низів...» (4, 434). Після 1917

року «шовінізм пануючої нації» знищив «майже до кореня засіяні протягом двох століть спілкування з Європою зернятка демократії й терпимости» (там же). У ССРСР панує «необмежений деспотизм нації над усіма поневоленими... це зоологічний шовінізм панівної нації і нетерпимість до національно-суспільного життя підпорядкованих націй... нав'язування російського способу буття і масовий етноцид. Зауважимо, що йдеться... про цілеспрямовану, свідомо й добре заплановану внутрішню політику імперської нації...» (4, 435-436).

«Перемога большевизму над фашизмом піднесла проголошені цілі до практичних задач глобального масштабу... апетити наростають немов снігова лавина... враховуючи вихід імперії на світову арену як супердержави, глобальні інтереси росіян... необхідність залучити до управління імперією... шовіністичні верстви російського населення, зокрема на неросійських територіях, а також у зв'язку з виходом і показово пропагандивним демонструванням російської культури...» (5, 559).

5. Російський нарід — виконавець імперіалізму

Інтереси російської нації і її національної культури здійснює кожночасно російський нарід, тобто його еліта-верхівка при загальній співучасті всього російського населення. Москва здійснює «організований вплив російського населення і його привілейовані позиції на територіях поневолених націй, засилля і проникання великодержавного шовініз-

му в кожен клітинку національного життя цих народів...» (4, 438). Виконавцем російського національного імперіалізму є «величезна армія шовіністів, зформована, вишколена, об'єднана п'ята колона, яка на українській землі займається цілеспрямованими і узгодженими діями русифікації, привласнення російським населенням національної зверхності і показово-зухвалої демонстрації нам своїх привілеїв...» (5, 565). «Абсолютна повнота влади, здійснювана (на Україні — А. Б.) через партійну, адміністративну, господарську бюрократію, утримувана через КГБ, міліцію, армію, підтримувана п'ятою колоною — 15-мільйонним російським населенням — то стратегічна позиція й опора окупанта» (6, 681).

Автор «Граней культури» переконаний в тому, що ССРСР працює виключно задля інтересів російської нації: «Незалежно від засобів — фізичного винищення чи масової асиміляції (поневолених націй — А. Б.) — кожен з них приносить безсумнівні успіхи: активно зміцнює його позиції на окупованих територіях... різко побільшує її (російської нації — А. Б.) генетичний арсенал у наступних поколіннях, а водночас і кількість населення» (4, 440).

Проаналізувавши різні аспекти русифікаційної, колоніальної та імперської політики в ССРСР, автор робить висновок, що ця політика збагачує тільки російську культуру, мову, духовність і цілу націю (6, 681-682).

6. Типові складники російського імперіялізму

Автор відмічує деякі типово російські властивості їхнього імперіялізму. Однією такою властивістю є тоталітаризм: «на тоталітаристській технології влади тримається імперська державна машина», що «відіграє суттєву роль» (4, 442). Від початків російського експансіонізму була застосовувана система тотального асимілювання або нищення завойованих націй. Ще від середньовічних часів росіяни випрацювали «тоталітарний імперсько-колоніальний характер держави» задля «диктату панівної нації, як у сфері національних відносин, так і в сфері культури». (4,431).

Найстрашніша прикмета російського імперіялізму — це геноцид еліт завойованих націй і етноцид населення цих націй (4, 436). Політика етноциду знаменна тим, що «над народами імперії чорним знаменом смерті і реквіємом несеться формула «єдиний советський народ» (4, 438). Цей вислів дуже нагадує аналогічні міркування про росіян М. Міхновського, Д. Донцова, П. Полтави, С. Бандери. Етноцид — це «імперська політика поглинання націй» (5, 549). «Русифікаторській політиці, особливо в містах, надано тотальних форм асиміляції поневолених народів» (6, 782). Москва реалізує політику масових переселень і усвідомлену роль та значення етноциду в зміцненні імперії шляхом знищення коріння націй — асиміляції народу» (6, 696).

Модерною формою російського імперіялізму є комунізм, що його автор «Граней культури» називає

«камуфляжним мітом» для нищення націй, перетоплювання їх в «советський нарід», тобто в сирівець для розросту російської нації (4, 434). Він вивнесковує, що «абсолютна більшість російської еліти» усвідомила собі, що комунізм не то що не є перешкодою для здійснювання їхніх національних інтересів, а навпаки, він їм добре служить (5, 559).

Автор вважає, що сучасна російська імперія є тяглістю-продовженням імперії царських часів, «стратегічні принципи збереження, укріплення та розширення якої прийняті у спадок від царської адміністрації, правда, вдосконалені й пристосовані до потреб часу. Після перевороту у 1917 р. змінилася лише форма демагогії...» (4, 432). «Спадковемність цілей і частково засобів не викликає сумнівів» (4, 434). Як політика геноциду завойованих націй, так і етноциду «бере початок в епісі колоніального визиску народів царизмом...» (4, 436). «Зовнішня і внутрішня імперська політика царизму... повністю схвалена і дістала продовження сьогодні» (5, 560).

Врешті автор робить переважливе ствердження: «природа (російського імперіялізму — А. Б.) незмінна» (5, 548). «Бюрократична машина» імперії, «що шляхом терору прийшла до влади, терором укріпилася і насильством утримується, не здатна змінити своєї насильницької природи» (6, 702). Значить, ніякими еволюційними методами не знищити російської імперії і не відбудувати таким шляхом УССД! Цю тезу автора з України повинні собі добре затамувати ті, які виступають проти стратегії націо-

нальної революції та заперечують шлях, визначений революційною ОУН.

7. Основи української національно-визвольної боротьби

На думку автора «Граней культури», українці найперше мають працювати для добра своєї нації. Таку чинність він називає «священними національними стремліннями до свободи та суверенітету...» (5, 563). Борці за інтереси української нації мають орієнтуватися на «незничиму силу», яка «вибухає знову, відроджується, посилює активність, наближає націю до мети». Цей «феномен природний, унітарний і водночас містичний, бо він одвічний стан нашого національного духу, внутрішня субстанція і стихія народу... доказ історичної давности нації, історія якої сягає двох тисячоліть, висоти її суспільної думки та європейського рівня культури. Він є запорукою її життя, найпотужнішою силою в боротьбі за суверенітет і державність» (5, 550). Він називає цю рушійну силу визвольної боротьби «чистим і святим націоналізмом» (4, 444). «Це історично успадкований, джерельно чистий націоналізм як феномен поневоленої нації...» (5, 564). В політичній термінології цю тезу окреслюємо як орієнтацію на власні сили нації.

«Поневолені народи мають право на захист життя як суспільних одиниць і боротьби за незалежність, суверенітет всіма доступними і оптимальними для них засобами як на власній території, так і повною включеністю у визвольні процеси націо-

нальної діаспори...» (4, 430). Повищу концепцію боротьби окреслюємо поняттям національно-визвольної революції.

Кардинальним засновком авторової ідеології є поєднання змагу за «священну для кожної нації ідею суверенности і державности» зі змагом за «національні цінності», тобто національну культуру (4, 425-426). Національна культура надає змісту і мотивації для змагу за національну державу: «Українська культура — це ослаблена, проте незламна, непоглинена, а функціонуюча культура поневоленого народу, спільноти, що живе, бореться і бачить мету своїх стремлень, мету — реалізацією якої є суверенітет, державність, свобода» (4, 433). Вся чинність української культури має сьогодні, в періоді бездержавности, допомагати у відвоюванні УССД.

З цих авторових міркувань доходимо до висновку: змаг за УССД мусить бути поєднаний з культурним фронтом, а змаг за українську культуру не можливий без поєднання зі змагом за УССД. Поєднуючим знаменником обидвох є український революційний націоналізм.

8. Практичні завдання української політики

У творі «Грані культури» знаходимо цінні думки про практичну визвольну політику. Центральною темою є ліквідація «колоніального статусу (української — А. Б.) нації... та зоологічного шовінізму, засилля пануючої нації і примусового ру-

сифікаторства» (5, 552). На часі є заходи організування визвольних сил, «координованих дій в стремліннях до суверенітету і свободи» (5, 549), «розгортання координованих єдиним центром дій Опору і винесення на міжнародну арену українського питання як актуальної політичної проблеми...» (5, 565).

В підімперській дійсності організаційні завдання визвольної боротьби може здійснити лише підпільна організація: на поставлені питання «прагне відповісти українському народові та світовій громадськості сьогодні існуюче і активно діюче українське підпілля...» (5,556).

Важливим завданням організованих визвольних сил є «розгортання» і «мобілізація зростаючих, проте розпорошених національних сил, від чого «залежатиме і динаміка визвольних процесів, їх розвиток та якісні зміни» (5, 549). До першочергових завдань належить «консолідація сил Опору, кількісний та якісний ріст учасників руху, активізація визвольних процесів з розширенням форм праці...» (5, 551).

Черговим завданням, на думку автора, є включення до визвольного руху української інтелігенції, на якій лежить «глибока відповідальність за долю нації, почуття обов'язку перед нею...» (5, 568). Нація мусить мати свою еліту, яку ворог якнайбільше й найперше винищує. Побіч політичного авангарду визвольної боротьби, «другим по значенні загоном представників національної інтелігенції, кількісно найбільш численним і, як правило, реаль-

ним постачальником і потенційним джерелом діячів Опору, є творці і носії культури...» (5,551). Побіч гуманістичної інтелігенції, автор додає важливу роль для «науково-технічної інтелігенції» (5, 568). Він свідомий історичного факту, що в різні періоди української бездержавности велика частина української інтелігенції стояла осторонь визвольної боротьби, а то і давалася втягати в різні рухи і табори, що були ворожі до визвольної боротьби. «Імперська адміністрація Москви» робить натиск «на кожне покоління еліти підкорених народів і в епоху царизму, і, особливо, його тоталітарного спадкоємця» (4, 439). «Окупант не гребує будь-якими засобами і особливо в царині культури, в середовищі еліти, спотворюючи одне і формуючи з інтелігента конформного типа, коляборанта... окупант свідомо робить її співучасником власних злочинних діянь, посібником та імперським управителем на нижчих та середніх шаблях ієрархічної піраміди...» (5, 562). Цей тиск різних ворожих сил на українську інтелігенцію спостерігаємо теж на еміграції, де йдуть намагання відмежувати її від революційно-націоналістичного руху та включити до табору коляборантів з російськими імперіялістами.

9. Боротьба проти коляборанства з москалями

З повищих виводів про віковічну ворожнечу між українською і російською націями, читач додумується про шкідливість також сьогодні усякого спілкування українців з росіянами. Авторіві «Гра-

ней культури», огидний тип зрадника і коляборанта (5, 563 і 5, 566). Таких людей він називає «бандою завербованих коляборантів... вербовка зрадників із середовища національної інтелігенції, залучення їх до боротьби з українськими визвольними силами, діючим підпіллям та опозиційно настроєними діячами культури, доручення їм фальсифікації української історії, діяльності Церкви і партій, спотворення задач і цілей сил Опору, ошельмування діячів національно-визвольного руху — все це разом узятє більш-менш є звичним явищем нашого суспільства» (6, 691). «А те, що виповзання із кротячих нор цих дегенератів знову почастишало, набрало розмаху, кампаній, керованих найвищими пропагандистськими інстанціями, насамперед свідчить про активізацію національно-визвольної боротьби...» Останнім часом «імперська пропагандистська машина... для боротьби з визвольним рухом мобілізує в першу чергу українських коляборантів» (6, 692). Проте всіх співпрацівників з російськими імперіялістами «чекає від нас безпощадна відсіч громовим словом» (6, 693).

У засаді автор «Граней культури» не робить різниці між настановою до російських імперіялістів на Україні і до російських дисидентів. Бо як можна до «дисидентів» ставитися прихильно, коли є дані про те, що вони «затримують і, очевидно, нищать найбільш зрілі документи українського підпілля, призначені для широкої публікації в світі» (6, 679). Російські дисиденти хочуть зфальшувати правдивий стан в імперії, мовляв, там є «пасив-

ність, незрілість і слабкість національних рухів...» та хочуть зловмисно «поширити думки про другорядність національного питання та ігнорування постановки цього питання як актуальної міжнародної проблеми і, отже, консервацію існуючого стану з одночасним наступом на розвиток національних, зокрема українських, сил Опору... збереження імперської структури... затушовує, маскує, ослаблює динамічне розгортання національно-визвольних процесів» (6, 679-680).

10. Завдання української науки

Автор присвячує багато уваги завданням української науки. Вона повинна стояти на першому фронті боротьби з русифікацією української культури, виявляючи в кожній ділянці життя ворожі російські впливи та протиставляючи їм твори самобутньої української Правди. Дуже важливу роль має відіграти наука в ділянці «історії нації», яку росіяни «спотворюють та фальсифікують» (5, 563). Зокрема мусимо відстояти «непорушність, невідємність приналежності Київської Руси як органічної спадщини нації української і, закінчуючи найновітнішою епохою наших визвольних змагань і боротьби проти московського ярма» (там же). Росіяни «замовчують давню цивілізаторську роль нації, як центру культури величезного регіону Східньої Європи протягом багатьох століть» (5, 563-564). Автор вчислює різні теми, на які повинні звернути особливу увагу українські науковці.

11. Комплекс релігії і Церкви

Автор «Граней культури» вважає, що релігія відіграє важливу роль в самотньому житті української нації. Він відмічує: «вибуховий злет і динамічне відродження духовости в умовах неослабно триваючого тиску — (явище) особливо відрадне» (6, 685). «Українська душа» органічно потребує Бога, що є «водночас і доказом незнищимости національного духа... Тому в масі віруючих будь-яких ісповідань Віри маємо чи не найвірнішого союзника. Нація і Віра — поняття нерозривні» (там же). Українська Православна Церква і Українська Католицька Церква є безпощадно поборювані не лише більшовиками-безбожниками, але й Російською Православною Церквою, яка притримується «імперської державної політики Москви» (6, 686). За традицією російської історії, Церква є строго підпорядкована інтересам держави і в спілці з нею переслідує одну ціль: великодержавність, панрусизм, стремління до світової гегемонії» (там же).

Автор схиляється до погляду доцільности оформлення обидвох головних українських Церков у власних всенациональних ієрархиях. Він за «повернення з-за кордону та переселення в Київ Престолу Української Автокефальної Православної Церкви на чолі з її Ієрархом...» (6, 686). Водночас, Української Католицької Церкви — «в органічній єдності з народом, (вона) готова віддати себе (в жертву — А. Б.) в ім'я збереження національної Духовости, праобразом і символом якої став Його Свя-

тість Патріарх Київсько-Галицького Патріархату Кардинал Йосиф Сліпий та клір УКЦ» (6, 687).

Наші Церкви повинні всіма можливими засобами допомагати національно-визвольній боротьбі, бо єдино в УССД вони зможуть вільно розвиватися та матимуть змогу забезпечити своє майбутнє самотнє існування. За прикладом крайових християнських вірних зобов'язані йти і українські Церкви, єпископи, духовенство та вірні на еміграції.

12. Жидівське питання

Автор твердить: «Однією з найважливіших задач українського визвольного руху і всіх національних сил є створити спільний фронт з жидами на Україні проти російських імперіялістів та шовіністів (6, 689). Такий настанові протиставиться «антизрайльська стратегія Москви...» з її «механізмом безпрецедентного розгулу, неподобства, розгорнутої тотальної кампанії зоологічного антисемітизму» (там же). «Антисемітизм — небезпечний комплекс нижчевартости, стан злобної психопатології російського міщанина — шовініста». Це «явище масове й вимагає рішучої принципової відсічі, викриття та знешкодження. А українське єврейство — наш давній і надійний помічний союзник... Єврейське питання — невід'ємна частина національної проблеми в імперії... (6, 690).

Підсумок

Твір «Грані культури» має собі рівні хіба що писання підпільних публіцистів на Україні кінця

40-их і початку 50-их років. Він, без сумніву, перевершує своєю додуманою послідовністю та зрілістю політичного національного думання твори шестидесятників. Хоч цей твір став відомим на еміграції на початку 1980-го року, то тривожить факт, що більшість еміграційної періодичної преси його досі не передрукувала, ні не коментувала. Нам не відомі ґрунтовніші обговорення «Граней культури» на українських високошкільних і наукових осередках. Чи це ознака, що поважна частина еміграції відривається духово й психологічно від національних процесів на Україні? А чи це ознака протинаціоналістичних впливів російських єдинонеділимських емігрантів і тих деяких їхніх помічників-дисидентів, які заявляють, що вони українці, але воліють спілкуватися з росіянами, ніж з українськими націоналістами?

«Грані культури» доцільно зокрема рекомендувати до вивчення і студіювання українській студентській молоді, бо, тільки пізнаючи цього роду твори, молоде покоління поза межами України зможе знайти духовий зв'язок з національним рухом на Україні. Еміграція повинна трактувати «Грані культури» подібно, як перед 30 роками потрактувала «Звернення Воюючої України», бо це голос тих, які ніколи не скорилися перед росіянами і витримують вогонь змагу за Українську Самостійну Соборну Державу, жертвуючи для визволення своєї нації всім, навіть особистим життям.

Константин Савчук

ЧОТИРИ СТРАТЕГІЇ: ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ В 1980 РОКАХ

Вступні завваги

У цій статті мова про політичну й військову стратегію. Політична, чи пак велика або вища стратегія є підпорядкована політиці; військова стратегія, в свою чергу, підлягає великій стратегії.¹ Політика українського визволення, яку провадить Організація Українських Націоналістів, стремить до розвалу комуністичної імперії й побудови української незалежної держави. Розвал імперії і створення самостійної держави — незмінні постуляти української політики визволення; вони є бездискусійні, аксіоматичні.

Велика стратегія є знаряддям, засобом політики. Вона не квестіонує цілей політики, а старається їх здійснити. Не раз читаємо, що політика — це мистецтво; мистецтвом є також стратегія — велика і військова. Велика стратегія, яку будемо називати просто «стратегією», користується багатогранними чинниками на шляху здійснення політичних цілей. Економічні, суспільні, психологічні, ідеологічні, революційні, військові та інші проблеми входять в її кругозір; до кінця продумана стратегія намагається схопити все, що матиме те чи інше відношення до здійснення наміченої мети. В той час, коли військову стратегію застосовується під час війни, то велику чи вищу — практикується під час війни й миру.

Ті, хто у воєнний час не присвячує відповідної уваги вищій стратегії, як це було зі західними союзниками в другій Світовій війні, можуть виграти війну, але програти мир.

Тому, що Україна під сучасну пору не перебуває в стані війни, не може бути мови про мілітарну стратегію в практиці. Це самозрозуміло. Однак, це не означає, що не можна її плянувати для майбутньої війни. Велику стратегію треба практикувати безперестанно; можна її проектувати також на майбутнє.

Щоб краще розуміти проблеми української революції на сучасному етапі, треба взяти до уваги не тільки українську визвольну стратегію, але також три найважливіші стратегії світу. Це тому, що від них — у тій чи іншій мірі — може залежати розвиток нашої революції. Говоримо про московську, американську й китайську стратегії.

Московська стратегія

Стратегія кремлівських олігархів — це, безперечно, найамбітніша в світі. Перший раз у довгорічній і загалом успішній історії московської імперії об'єктом її закордонної політики не є тільки Європа й Азія, але також ЗСА, Канада, Латинська Америка, Африка і безмежні простори світового океану. Жаден із російських царів навіть і мріяти не міг, беручи до уваги силу цілого ряду європейських великих держав, про впливи, якими втішаються теперішні провідники імперії. Після другої Світової війни, яку альянти виграла проти держав Осі,

Советський Союз раптово опинився в ролі другої світової надпруги. Воєнні поразки Німеччини й Японії уможливили Москві вийти на широкі обрії міжнародньої політики. Упадок цих великодержав, які доценту могли розгромити ленінську імперію, скажимо у 1941 чи 1942 роках, якщо існувала б спільна німецько-японська стратегія її знищення з угляданням фронту поневолених народів на базі концепцій розвалу російської імперії на незалежні національні держави, був спричинений у великій мірі ЗСА і Великобританією. Чи таке політичне і стратегічне рішення обидвох західних держав було правильне — тепер не легко сказати.

Під сучасну пору мусить бути надзвичайно цікаво сидіти в Кремлі і студіювати мапу советсько-російської експансії, впливів і перемог. Навіть поразки то тут то там не видаються трагічними. Від часів Берестейського договору в 1918 р., коли кайзерівська Німеччина поклала кінець довгорічній російській агресії на сході Європи, від громадянської війни в 1918-1921 рр., в якій Денікін і Колчак загрозово пробивалися до Москви, від «блискавичної війни» німецьких збройних сил у 1941-1942 рр., під час якої майже завалилася сталінська імперія, — до окупації ряду східно-європейських країн і частини Німеччини в 1944-1945 рр. та створення соціалістичної системи сателітів, до тріумфальних впливів і здобутків на Кубі, у В'єтнамі, Анголі, Етіопії, Афганістані та в інших країнах — усе це не абиякий зріст держави, побудованої на терорі й обмані. Большевики завжди говорили, що

історія є по їхнім боці. Це значить, що майбутнє належить їм.

Щоб мати майбутнє у своїх руках, треба посіда-ти силу. Щоб постійно провадити експансивну політику, треба користуватися великою силою. Під «силою» розуміємо спроможність держави накидати свій спосіб життя іншим державам чи народам. Між країнами світу вже майже немає скептиків, які сумнівалися б у московській політичній і мілітарній могутності. Міжнародні впливи Кремля такі очевидні, що їх не можна не бачити. Кенетс Адельман, колишній асистент американського міністра оборони пише, що сучасний «розвиток подій означає зростаючий советський вплив у світі завдяки... страхові, себто тихій згоді піддатися могутнішій і загрозливішій силі² і захопленню — себто добровільній капітуляції привабливій силі. Хоч московські політичні здобутки є безперечно побудовані частинно на безперервній пропаганді, яку большевики довели до вершин нечуваної облуди, то поширювати свої впливи виключно психологічною війною не вдається. На це треба военных спроможностей — уміння і засобів застосовувати збройний чинник.

Постійний зріст советської военной могутности — особливо в 1960 і 1970 роках — становить один з найдраматичніших і небезпечних явищ в історії ХХ сторіччя. Адельман, покликаючися на офіційні американські документи й порівнюючи московські военні витрати й продукцію зброї з аме-

риканськими, стверджує, що «майбутній зріст мілітарної сили виразно буде на боці Советського Союзу. Від 1964 р. советські видатки на оборону зросли більше ніж на 40% у справжній вартості, в той час, коли наш теперішній видаток на оборону на 12% менший ніж у 1964 році. Впродовж останніх чотирьох років СССР перевищив нас у продукції танків більше ніж 7 : 1, в артилерії — 5 : 1, а в тактичному летунстві — двічі більше; ЗСА перевищили тільки в продукції кількості вертолетів».³

Советська военна стратегія готується до конвенційної й нуклеарної війни, чи радше до комбінації обидвох типів збройного зудару. Є відомо, що Москва посідає наймодернішу зброю, щоб вести звичайну війну і, в разі потреби, є приготована застосувати тактичну нуклеарну зброю. Менш відомий той факт, що военна стратегія Кремлю впродовж багатьох років систематично працює над розробленням підготовки і ведення нуклеарної війни в гльобальних масштабах. В одній своїй статті⁴ я старався показати, що термоядерний удар, в якому будуть застосовані ракети стратегічного прицілу, займає важливе й рішальне місце в думанні московських стратегів. До цього самого висновку доходять автори праці «Советська стратегія для нуклеарної війни». Вони пишуть, що «СССР уважає гльобальну нуклеарну війну найбільш рішальною з усіх війн». Тому, що «метою СССР у кожній війні, а спеціально в гльобальній нуклеарній війні є перемога», то Кремль думає, що цей конфлікт чи, точніше, «коаліційна війна приведе, якщо Советсь-

кий Союз буде відповідно приготований, до поразки капіталізму й перемоги комунізму».⁵

Але московське політбюро не тільки зосереджує свою увагу на термоядерній війні, в якій ракетні стратегічні сили відіграватимуть найважливішу роллю. В 1960 і 1970 роках багато енергії й коштів пішло на створення військово-морської флотії, яка під керівництвом адмірала С. Горшкова, загрожує покласти кінець американському пануванню на морях і океанах.⁶ Американський адмірал Е. Зумвальт, колишній шеф морських операцій, пише, що, «ставши панівною силою на європейському суходолі і завдавши поразку перевазі ЗСА в міжконтинентальних стратегічних спроможностях, Советський Союз тепер звернув увагу на океани з метою розбудувати панівну позицію і в цій, уже останній, ділянці традиційної переваги Заходу».⁷ Закликаючи свою країну протиставитися морським амбіціям Кремля, Зумвальт цитує, як пересторогу, наступні слова Горшкова: «Прапор советської флотії майорить по всіх океанах світу. Скоріше чи пізніше ЗСА мусять зрозуміти, що вони вже не посідають керівництва на морі».⁸

Хоч комуністично-російська імперія є однією з найдеспотичніших, тоталітарних держав, вона попри політичну і воєнну стратегію, користується також революційною стратегією. Тут знаходимо т. зв. національно-визвольні війни, різного роду повстання, підірвні акції тощо. Часто Москва використовує національні революції для своїх цілей; національні визвольні рухи стають марксистсько-ленінськими.

В суті речі, революційна стратегія є частиною політичної чи великої стратегії. Однак така стратегія, коли відбуваються партизанські або регулярні бої між революційними силами й даним режимом, прибирає форм воєнної стратегії.

Московська стратегія експансії повинна якнайбільше приковувати увагу українського визвольного руху, який є її непримиренним і безкомпромісовим ворогом. Україна є частиною СРСР, і чимало українців, забувши про національні інтереси своєї Батьківщини, стали співархітекторами агресивної кремлівської стратегії. Питання українського визволення й побудови незалежної держави є однією з найскладніших і найважчих проблем другої половини 20-го століття власне тому, що не всі українці стоять на безкомпромісовій платформі державної самостійності на Батьківщині й також тому, що московська імперія — що б не говорили пророки її «сумерку», «упадку» й наглої «смерти» — показує всі ознаки могутнього воєнного й політичного зросту, себто успішного імперського наступу. Є надзвичайно тяжко, хоч можливо, боротися внутрі великодержави, яка знаходиться в постійному темпі офензивних політичних і мілітарних дій; коли б Москва в обличчі зовнішньої загрози перебувала у відступі, то складні проблеми української революції поступово ставали б далеко менш складними.

Американська стратегія

Оптимістичні думки про офензивну американську стратегію, яка мала б перебудувати бодай ча-

стину світу на демократичних основах, не виправдалися. Хоч ЗСА вийшли з другої Світової війни наймогутнішою державою, маючи монополію на атомову бомбу, конфлікт з ССРСР за Середньо-Східню Європу в другій половині 1940 і 1950 роках не увінчався успіхом. Военний зудар з червоним Китаєм під час Корейської війни на початку 1950-их років також не приніс перемоги. Навіть спір з Кастром, майже на «власному подвір'ї», який був причиною висадки кубинської націоналістичної бригади на побережжі Куби в 1961 р. і т. зв. «Кубинської ракетної кризи» в 1962, закінчився, в першому випадку, невдачею і, в другому ж випадку, — тактичним успіхом, але стратегічною поразкою. Все це сталося ще в добі всесильної мілітарної, економічної й політичної переваги Америки.

У 1969 р. появилася т. зв. доктрина Ніксона, яку можна схарактеризувати як доктрину повільного відступу. Після раптового упадку цього президента в 1974 р., цей відступ набрав прискореного темпу і в деяких випадках нагадував утечу. Тріумф в'єтнамських комуністів у південному В'єтнамі в 1975 р., як також відхід американців з Камбоджі й Ляосу були прикладами цього. Окупація Ляосу і Камбоджі (Кампучеї) В'єтнамом — логічний наслідок банкрутства політики ЗСА в Індокитаї.

Наслідки подій в Африці в 1970-их роках не були кращими для американської стратегії. Після розпаду португальської імперії, Ангола і Мозамбік опинилися в советській орбіті. Ангола не мусіла стати комуністичною, але рішуча і швидка інтер-

венція Куби і ССРСР та нерішучість і розгубленість Вашингтону після в'єтнамської трагедії перерішила долю цієї нової держави. Децю пізніше також Етіопія стала членом московського табору; Куба і тут відіграла ролю авангарду Кремлю в Африці.

У 1978 р. переворот здригнув Афганістаном і ця мусулманська країна проти своєї волі почвалала до нової Мекки, хоч ще завчасно говорити про цілковитий тріумф Москви в цій гірській державі, де національні партизани чинять збройний опір новій просоветській владі.

На початку 1979 р. відбулася революція в Ірані і хоч не можна сказати, що московські олігархи нею аж занадто тішаться (вони терпеливо чекають своєї нагоди), то є ясно, що Америка зазнала ще однієї стратегічної й економічної поразки. Шах Ірану, приятель ЗСА, міг воювати проти деспотичного релігійного провідника Хомені, але розгублені й негативні поради заокеанського союзника коштували йому дуже дорого; він відмовився від громадянської війни і виїхав за кордон. Перефразовуючи знамі слова Юлія Цезаря, можна сказати, що американський уряд до Ірану не прийшов, нічого не бачив і тому програв. Іранська революція ще не має свого епілогу, але прогнози для цієї країни не віщують нічого доброго. Епізод з амбасадю ЗСА в Тегерані — один з результатів американської прогрі в цій важливій країні.

Не зважаючи на політичні і стратегічні невдачі Америки, ця великодержжава посідає величезну боюву силу. Летунство, фльота й армія ЗСА готові

до конвенційної й нуклеарної війни; воєнна технологія постійно зміцнює збройну спроможність; все тут нібито виглядає добре. Чому ж тоді чуємо тривожні голоси про стан американських збройних сил?

У своїй статті на тему американської політичної стратегії, адмірал Генкс пише, що «мілітарно Союзний Союз уже перевищив ЗСА в багатьох категоріях збройної сили й прямує досягнути те саме й у більшості інших категорій».⁹ Порівнюючи воєнну могутність своєї країни з СРСР, він доходить до таких трьох висновків. Поперше, американці вже втратили перевагу в стратегічній нуклеарній зброї. Подруге, вони також втратили перевагу в тактичній ядерній зброї. І, потретє, загублено навіть морську перевагу. Адмірал Генкс підкреслює, що «СРСР має найбільшу і наймодернішу воєнно-морську, торговельну, океанографічну й риболовську флоту на земській кулі. Зникла навіть воєнно-морська перевага (Америку). Говорячи про цей аспект морської сили, тільки в літаконосцях і десантних частинах ЗСА ще посідають перевагу».¹⁰

Голос цього адмірала не єдиний. 21 січня 1979 р. в «Нью-Йорк Таймсі» появилася лист до президента Картера, якого підписали понад 170 американських генералів і адміралів у відставці. Цей лист — безпрецедентний в історії ЗСА — стверджує, що «під прикриттям зростаючої стратегічно-нуклеарної й тактично-мілітарної переваги радянські провідники стали агресивнішими... Радянські

імперські цілі включають в собі нейтралізацію Західної Європи...; оточення Китаю; та ізоляцію ЗСА». Високі офіцери американських збройних сил закликають президента, щоб той привернув глобальний воєнний балюнс, поки ще можна. Вони звертаються до нього, щоб він не заключав домовлень, які закріплювали б стратегічну перевагу Радянського Союзу. «Наша дипломатія» — пишуть військовики — «має мало значення, і наші шукання миру будуть неуспішні, якщо ми не зможемо продемонструвати остаточну політичну волю й мілітарну спроможність для того, щоб ефективно йти шляхом мирної коекзистенції, оснований на рівновазі сили між Сходом і Заходом, між Ізраїлем і його арабськими сусідами, між нашими приятелями й клієнтами Росії в Африці та Азії».¹¹

Вищі офіцери ЗСА, які підписали листа до свого президента, до свого головнокомандуючого, не вимагають багато. Вони тільки хочуть привернути рівновагу сил, яку політичний провід країни втратив на користь Москви. Вони вже навіть й не згадують про привернення американської мілітарної переваги. Вони аж занадто добре знають, що такі аргументи — це голос вопіючого в пустині. Ці військовики, оборонці Америки й західного світу, говорять про «мирну коекзистенцію» — концепційно обгрунтовану в Москві — начебто такий стан міжнародного відношення був корисним для їхньої країни. Вони чомусь нагадують тих українських старшин під час української війни за незалежність на початку цього століття, які старалися переко-

нати безкритичний український уряд про вагу вла-
сної збройної сили. Наші старшини тут успіху не
мали.

Сумніви щодо Америки як надійного воєнного
союзника знаходимо тепер у державах НАТО. В
деяких колах держав цього військового пакту лу-
нають голоси, які зводяться до того, що в випадку
нападу Советського Союзу на Західню Європу не
можна надіятися на негайну мілітарну інтервенцію
Вашінгтону проти Москви. Особливо зрджуються
сумніви щодо американської стратегічної нуклеар-
ної спроможности в такому конфлікті. В цім ви-
падку пригадують думки генерала Де Голя, який
мав сказати яких двадцять років тому, що «жаден
американський президент не почне нуклеарної ата-
ки на Советський Союз, щоб врятувати Гамбург, бе-
ручи до уваги ризик російської ракетної атаки на
Нью-Йорк».¹²

Розвиток американської стратегії має важливе
значення для українців в діаспорі й на Україні.
ЗСА у відступі — безперечно негативне явище для
українського визвольного руху. Однак, не брати
до уваги майже постійні політичні і стратегічні по-
разки Америки й надіятися, що все це тимчасове
й що вкінці американська сила розторощить силу
Москви — це втеча від політики, стратегії і зви-
чайного здорового глузду. В загальному українсь-
ка спільнота в ЗСА, Канаді та й в усьому світі вже
більше ніж тридцять років орієнтується на політи-
ку Вашингтону. Хоч примат власних сил й надалі
залишається кардинальним імперативом українсь-

кого націоналістичного руху, чимало членів і при-
хильників Організації так далеко опинилися в по-
лоні американської орієнтації, що їм тяжко зрозу-
міти зміну, яка настала в міжнародньому політич-
ному кліматі. Ніхто не думає заперечувати тези, що
в довгорічній і зтяжній боротьбі нації за свою не-
залежність конечно потрібна є зовнішня допомога.
Треба, однак, повторити, що нереально — й тому
неправильно покладати політичні надії на державу,
яка не провадить активної політики визволення на-
ції. Зрештою, навіть у часи неоспорюваної всемо-
гутности Америки не можна було запримітити яко-
їсь конкретної стратегічної схеми розвалу москов-
ської імперії й побудови на її руїнах національних
держав. Безспірним фактом є, що американська
закордонна політика після другої Світової війни
ніколи й ніде не піднесла питання української са-
мостійної держави. Якже ж можна очікувати цього
тепер, коли ЗСА не тільки що перебувають у «стра-
тегічній кризі», але також ситуація в країні під
поглядом моральним, психологічним, економічним
і політичним не є на добрій дорозі. Навіть прихід
сильного президента, про якого ми вже мріємо дов-
гими роками, не означатиме, що зміни на краще
затріюмфують автоматично.

Китайська стратегія

Хоч стратегія комуністичного Китаю є гльо-
бальною в задумі, її не можна розглядати на тому
самому рівні, як американську й московську. Про
це знають і про це відкрито говорять самі китай-

ські комуністичні провідники. Китай сьогодні — третя великодержавна, але тільки третя. Ця держава не є надпотоугою і — як постійно пише про це «Пейджинг Рев'ю» — вона не хоче нею бути.¹³ Чи так у дійсності думають китайські провідники — річ дискусійна. Але бездискусійним є, що, будучи економічно й мілітарно далеко слабшою країною, ніж Америка і ССРСР, засяг і можливості китайської стратегії — обмежені. Що б не писала «Правда» про «гегемоністську стратегію» сучасного Китаю,¹⁴ такі закиди радше повинні йти на адресу комуністичної партії Москви, офіційним органом якої є ця газета.

В одним суттєвим аспекті китайська стратегія є надзвичайно позитивна. Мова йде про її непримиренне становище до московської експансії. Агресивна діяльність Кремля в Азії, Європі, на Близькому Сході, Африці, Латинській Америці й на водних просторах — не уникає пильного зору й гострої критики Пейджингу. Розуміючи імперіалістичну природу Москви, китайці при кожній нагоді стараються її демаскувати. В жовтні і листопаді 1979 р. прем'єр Китаю, Гуа Гуофенг, відвідав декілька важливих європейських країн. Перебуваючи у Франції, він заявив, що «ключовою ціллю закордонної політики Китаю є відсунути вибух нової Світової війни й забезпечити досить довгий період миру. Тому, власне, ми підкреслюємо потребу пильнувати гльобальну стратегію гегемоністів».¹⁵ Під «гегемоністами» розуміється, звичайно, Советський Союз. У Франції, разом з прем'єром, був також міністер за-

кордонних справ, Гуанг Гуа, який на пресовій конференції 18 жовтня говорив про «боротьбу проти експансії, агресії й гегемонізму». Коли його запитали про політику детанту чи, точніше, «невідкличність детанту», себто про «невідкличність» буцім то кращих відносин з ССРСР, з одного боку, і ЗСА та іншими державами, з другого, він зазначив, що «дійсність показує, що не детант характеризує міжнародну ситуацію, але напруження і неспокій». Говорячи про Кампучею, міністер закордонних справ обвинувачував В'єтнам і Советський Союз в агресивних стратегічних потягненнях у тій частині світу.¹⁶

Прем'єр Китаю також перебував у Німеччині, де під час пресконференції в Бонні 24 жовтня на запитання — які зміни він передбачує у ССРСР після відходу Брежнєва, Гуа мав сказати, що «ніхто не може предректи, коли Брежнєв відійде з цього світу». Але в одному провідник червоного Китаю був певний: «Політика Советського Союзу не зміниться».¹⁷

Щоб активно провадити зовнішню політику й успішно застосовувати її інструмент — велику стратегію, треба мати відповідну мілітарну силу. Китайська Народня Республіка безперечно посідає великі наземні військові сили, численну повітряну і воєнно-морську фльоти, ракетну ядерну зброю, але — як я зазначив в іншій статті¹⁸ — московська імперія має далеко модерніший і деструктивніший воєнний арсенал.¹⁹ Хоч китайці можуть безупинно вести політичну й психологічну офензиву проти

Кремля, вони не володіють мілітарними засобами, щоб фізично зупинити московську експансію в більшій частині світу. Це значить, що їхня воєнна стратегія під сучасну пору в великій мірі не є спроможна підтримувати задуми політичної стратегії. Майор С. Геннінг пише, що «китайці тепер змушені застосовувати оборонну стратегію, перейняту від Мао Тсе-тунга, яка намагається вийти з тяжкої ситуації, плянуючи обміняти простір за час — оборонна стратегія відступу».²⁰ Така стратегія може бути успішною на великих просторах Китаю, чи навіть на кордонах з СРСР, але вона очевидно є майже неактуальною проти офензивної стратегії Москви далеко за межами китайського материка.

Крім вищої і воєнної стратегій, можливості, які існують сьогодні, в загальному скромні супроти московської імперії; провідники КНР мають опрацьовану революційну стратегію. Коли хтось говорить про Мао і війну,²¹ то напевно думає про революційну війну, в якій політичні й психологічні моменти часом відіграють важливішу роль, ніж мілітарні. Китайці є знані і визнані експерти революційної війни, частиною якої є партизанська війна; вони виявили себе теоретиками й практиками революційної й партизанської стратегії й тактики. Чи може Пейджинг провадити антиросійську революційну стратегію? Відповідь на це питання є: «Так», хоч відразу треба зазначити, що це тільки наша гіпотеза. В цій стратегії політично-воєнний провід КНР мусів би, звичайно, покладатися на неросійські народи всередині московської імперії — на Далекому

Сході, в Центральній Азії, в європейській частині СРСР, найважливішою якої є Україна. Також сателітні країни могли б бути включені в цю революційну схему.

Китайська революційна стратегія проти Москви, якщо б вона колись прибрала теоретичних і практичних форм, нагадувала б українську визвольну стратегію. Адже багатонаціональна протиросійська боротьба становить одну з непорушних каменів нашого політичного і стратегічного мислення. Ідея розвалу московської імперії напевно становила б одну з кардинальних постулатів китайської стратегії. Логічним наслідком такої проєкції було б постановлення цілого ряду незалежних держав, включно з Україною. Координація революційної боротьби поневолених російським імперіялізмом народів з китайською революційною стратегією була б вимогою часу. В такому випадку треба було б зайняти виразне становище щодо ідеологічних різниць між українським націоналізмом і китайським комунізмом. Ці різниці є настільки великі, що їх неможливо й непотрібно старатися поєднати. Одне, що тут було б потрібно, це ствердити, що ідеології не повинні стати на перешкоді стратегіям, які, в загальному, мають подібні цілі. Це означає примат стратегії над ідеологією, яку кожний дозрілий революційний рух повинен уважати як природню річ. Ідеологія зможе відіграти колосальну роль в революційному процесі, але тільки стратегія забезпечить його успішний кінець.

Українська стратегія

Українська політична дійсність диктує потребу революційної стратегії, яка на початку — як це показують революційні війни — є стратегією слабшого проти сильнішого. Зі зростом сили революційного елемента починається партизанська війна, яка після певного часу, якщо вона є успішною, переходить у стадію регулярної війни. Ясно, що революційна стратегія в початковій фазі — як вже було зазначено — є частиною вищої стратегії, але в пізніших фазах, якщо такі відбуваються, де збройний конфлікт стає рішальним чинником, вона мусить також бути військовою.

Революції не вибухають без причин. Їх не можна почати й напевно не можна виграти без відповідної підготовки, себто без сильної організації й популярної атрактивної програми. Це особливо стосується революції в Советському Союзі і, звичайно, в його важливій, ключевій частині — на Україні. Чи існує тепер причина революційного зриву в ССРСР на Україні? Або, сформулювавши питання конкретніше, чи існує там «революційна ситуація?».

Від самого початку існування большевицької держави незадоволення, розрухи, державний терор і різного роду повстання характеризують советську дійсність. Під час і після другої Світової війни збройна боротьба ОУН і УПА становила поважний вклад в протимосковську революційну діяльність. У 1960 і 1970 роках на Україні й у інших країнах ССРСР постав т. зв. дисидентський рух,

який набрав великого розголосу в світі. Але чи цей дисидентський рух — назв'ям його краще рухом Спротиву-Опору — є революційний? Чи він, себто його речники, стоять на засаді розвалу імперії, знищення комуно-російської системи, побудови самостійних національних держав? Відомо, що тільки одиниці заступають такі революційні позиції. В останньому часі — як частина руху Спротиву на Україні — появився правозахисний рух, промотором якого стала Українська громадська група сприяння виконанню Гельсінських Угод.²² З програми цієї Групи відразу видно, що про революцію на Україні чи в інших країнах Советського Союзу немає мови. До певної міри правозахисний рух боронить права, які знаходимо в статтях советських конституцій — УСССР і СССР — і, якщо хтось думає, що в той спосіб можна валити існуючий державний лад, то він повинен ще раз перестудіювати перебіг важливіших революцій.

Я далекий від того, щоб нехтувати українським рухом Спротиву. Я завжди подивляв і подивляю мужність, стійкість, самопосвяту, інтелект, характер, оригінальний підхід до політичних, суспільних, культурних і релігійних проблем людей Спротиву в сучасній Україні. Одначе треба виразно ствердити, що легальна боротьба, хоч яка вона важлива, не зможе відіграти рішальної ролі в боротьбі нації за суверенну державність. Легальний двобій з деспотичною московською владою за нормальні національні українські права — це еволюційний, а не революційний шлях, який (легалізм)

є засуджений на невдачу. Тільки революційна війна — керована революційною стратегією — зможе забезпечити природне право української нації бути власним сувереном на своїй землі. Тому треба бути обережним, коли говоримо про період збройної боротьби ОУН-УПА й період руху Спротиву, опозиції й легальних форм боротьби проти Москви. Революційна епоха ОУН-УПА стояла на вищому політичному і стратегічному рівні змагу нації за державність, аніж, хоч героїчна, але в загальному еволюційна епоха руху Спротиву. Звичайно, якщо еволюційний шлях переміниться в революційний, то тоді матимемо цілком іншу ситуацію, яка тепер не існує.

Програма Організації Українських Націоналістів є без сумніву позитивна й передова плятформа не тільки на Україні, але й поза її межами. Ідеї свободи й національної рівності, соціальної справедливості, релігійної толеранції тощо — це великі цінності українського націоналістичного руху. В той час, коли марксизм-ленінізм постійно проповідує боротьбу клас, сіючи ненависть серед того самого народу, український націоналізм змагає за національну гармонію й єдність. Програма ОУН є справедливішою й тому кращою, ніж програма комуністичної партії в ССРСР. Але чи справедливіші, гуманніші, атрактивніші програми вирішують долю революції? Ні.

Крім конечности існування «революційної ситуації» і програми, щоб тверезо провадити визвольну боротьбу за незалежність, треба користуватися

організаційною мережею чи сіткою. Збудувати таку підпільну структуру — найважливіше й найтяжче завдання революційної організації. Побудова організаційної мережі на Україні й у інших частинах Советського Союзу — це передумова успіху революційної війни. В загальному, практика і досвід революцій у нашому столітті показують, що не справедлива програма, але сильна організація забезпечує їх перемогу. Якщо б такий погляд не був правильний, то як тоді можна пояснити безперервний тріумф убогої марксистської програми? У своїй книжці «Революційна війна в світовій стратегії» Роберт Томсон пише, що «найважливішою прикметою революційної війни є її організація».²³ Все це знову говорить про примат стратегії над іншими компонентами революційного процесу.

Кожна революційна організація поза межами Батьківщини мусить мати ядро людей, яке здебільша займається проблемами революції. Можна й треба будувати економічну й фінансову базу, мати доми й оселі, організувати здвиги й протести і зустрічі, плекати рідну мову і виховувати молодше покоління у відповідному дусі, можна навіть дбати за церковні справи, але вся ця надзвичайно позитивна праця, яка може існувати десятки й десятки років, не заступить революції, не прискорить її прихід. На це треба іншої праці — іншого типу, на іншому рівні. Можливо, на це треба мати також інших людей.

ПРИМІТКИ

¹ Див. про стратегію: Carl von Clausewitz, *On War*, Baltimore: Penguin Books, 1968; Baron de Jomini, *The Art of War*, Westport: Greenwood Press, no date; Edward Mead Earle, (ed.), *Makers of Modern Strategy*, Princeton: Princeton University Press, 1971; В. Н. Liddell Hart, *Strategy*, Revised Edition, New York: Frederick A. Praeger, 1965; J. F. C. Fuller, *The Conduct of War, 1789-1961*, New Brunswick: Rutgers University Press, 1961; John M. Collins, *Grand Strategy*, Annapolis: Naval Institute Press, 1973; В. Д. Соколовский, Редактор, *Военная стратегия*, Москва: Военное Издательство Министерства Обороны СССР, 1968.

² Kenneth L. Adelman, "Fear, Seduction and Growing Soviet Strength," *Orbis*, Winter 1978, p. 743.

³ *Ibid.*, p. 747.

⁴ Див. мою статтю "Soviet-Russian Strategy in Contemporary War," *The Ukrainian Review*, Autumn 1978, pp. 3-9.

⁵ Joseph D. Douglass, Jr., Amoretta M. Hoerber, *Soviet Strategy for Nuclear War*, Stanford: Hoover Institution Press, p. 16.

⁶ Підводні човни з нуклеарними ракетами відіграватимуть поважну роллю у веденні стратегічної термоядерної війни.

⁷ Admiral Elmo R. Zumwalt, Jr., in Introduction to Sergei G. Gorshkov, *Red Star Rising at Sea*, p. VII.

⁸ *Ibid.*, p. 141.

⁹ Rear Admiral Robert J. Hanks, "U.S. National Strategy: Outward Bound... with Inadequate Charts," *Proceedings*, April 1979, p. 32.

¹⁰ *Ibid.*

¹¹ *The New York Times*, January 21, 1979, p. E5.

¹² Drew Middleton, "Europe Worries About the U.S. Umbrella," *The New York Times*, October 7, 1979, p. 2E; also *The New York Times*, October 17, 1979, p. A2. Тут

мова іде про воснні маневри держав НАТО і різні недостатки і браки у військах держав-членів цього Пакту.

¹³ Див. *Beijing Review*, Beijing, China.

¹⁴ Див. статтю «Необъявленная война Пекина,» *Правда*, 18 сентября 1979 г., стор. 5.

¹⁵ *Beijing Review*, vol. 22, No. 43, October 26, 1979, p. 9.

¹⁶ *Ibid.*, p. 11.

¹⁷ *Ibid.*, vol. 22, No. 44, November 2, 1979, p. 12.

¹⁸ Див. мою статтю «Московсько-китайський конфлікт, Америка й українська визвольна стратегія,» *Визвольний Шлях*, кн. 12, грудень, 1978.

¹⁹ Для порівняння збройних сил СССР і КНР див. Drew Middleton, *The Duel of the Giants, China and Russia in Asia*, New York: Charles Scribner's Sons, 1978.

²⁰ Major Stanley E. Henning, "Chinese Defense Strategy: A Historical Approach," *Military Review*, May 1979, p. 60.

²¹ Див. *Selected Military Writings of Mao Tse-Tung*, Peking: Foreign Languages Press, 1963.

²² Див. *Український правозахисний рух*, Торонто: Українське видавництво «Смолоскип» ім. В. Симоненка, 1978.

²³ Robert Thompson, *Revolutionary War in World Strategy, 1945-1969*, New York: Taplinger Publishing Company, 1970, p. 7. Треба зазначити, що коли існує сильна організація, то вона може створити «революційну ситуацію.»

в) У природі ленінізму, що є провідною доктриною сучасної еліти в російській імперії, лежить експансія як насильне прискінення нібито законних економічних процесів у цілому світі, викладених у Марксовій доктрині. Проте ленінізм відкидає Марксову еволюцію, чи пак спонтанність міжнародних економічних процесів. Тому ленінізм є месіаністичною доктриною, а його необхідний засіб — насильство. Ніяка демократизація чи лібералізація ладу в ССРСР не є можлива з огляду на суть самої ленінської системи панування.

г) У 70-их роках Москва освідомила собі, що Західньої Європи вона ще не може завоювати. Тому Брежнев скерував експансію Росії на азійський і африканський континенти. І так під більший чи менший вплив і контролю Москви підпали в 70-их роках В'єтнам, Кампучія, Лаос, Анголя, Етіопія, Південний Ємен і Мозамбік. Під кінець 70-их років Росія пішла завойовувати Афганістан.

г) У відношенні до Заходу Росія тимчасово повела політику замирення з наміром здобути від Заходу якнайбільше технологічних продуктів, необхідних для розбудови великої індустрії. Водночас Москва постійно збільшує свої збройні сили в Європі та розгорнула величезних розмірів розкладову пацифістичну пропаганду між західніми суспільствами, щоб їх мілітарно й психологічно роззброїти та приготувати для майбутнього завоювання.

3. Зовнішня політика З'єднаних Стейтів Америки

а) Політика американських президентів Р. Ніксона і Дж. Форда у відношенні до російської імперії відкинула політику конфронтації і: «холодної війни» ген. Д. Айзенгауера і міністра зовнішніх справ Даллеса та повернула до давнішої концепції демократів Ф. Д. Рузвельта і К. Трумана, сформованої Кеннаном і зреформованої Г. Кіссінджером.

б) Джордж Кеннан, американський політик і теоретик, більше як хто інший зформував концепцію такої політики ЗСА (і Заходу) супроти Росії, що беззастережно визнає її панування в межах ССРСР та толерує її панування по ріку Лабу в центрі Європи. Слідами Кеннана йшли Дін Ракс (за президента Кеннеді) і загально по сьогодні т. зв. ліберальний естаблішмент у ЗСА, що заіснував ще у часах през. Ф. Д. Рузвельта в 30-их роках. Кеннанове русофільство стало типічною ознакою американської політики детанту і німецької т. зв. «ост-політики».

в) Миролюбна і оборонна політична стратегія ЗСА за минулих 20 років ставила собі за ціль досягнути міжнародну стабільність, або мир за всяку ціну. Різниця між архітектором цієї концепції, Кеннаном, і її реформатором, Кіссінджером, — та, що перший хотів встановити «вічний мир» на основі двох силових полюсів: ЗСА і ССРСР, а другий — на основі «рівноваги сил» п'яти центрів: ЗСА, ССРСР, Китаю, Західньої Європи і Японії, при чому провідником мирової-детантської політики в Європі була б Західня Німеччина.

г) Останніми роками американський професор міжнародних відносин Маршалл Шульман наголосив важливість невміщування у внутрішні справи других потуг у концепції «рівноваги сил». Від 1972 року американська політика залято придержува-лася цього Шульманового принципу щодо ССРСР. Москва апробує цей принцип, що покривається з принципом т. зв. єдиної неподільної великодержави, в якій колоніально й імперіально завойовані нації вважаються «внутрішньою справою» москалів. Зовнішня політика ЗСА (і західноєвропейських держав) трактує ССРСР як неподільну російську державу.

г) ЗСА (і Західня Європа) трактують сателітні держави як окремі держави під зверхністю Росії. Захід охочий обережно вживати мирно-еволюційних методів для поступового і повільного усамостійнення їх від російської зверхности. Одначе події в ЧССР 1968 р., а перед тим у Мадярщині 1956 р., показали, що Захід не противиться вживанню Москвою військової сили для задержання стратегічної контролі над країнами центральної Європи.

д) На Далекому Сході політика ЗСА протиставить російській експансії Китай і Японію. Втративши Індокитай, що перейшов під російську сферу впливів, ЗСА піддержують проти В'єтнаму та російської експансії в південно-східній Азії коаліцію волелюбних держав: Філіппіни, Індонезію, Тай-лянд, Малазію і Сінгапур. У північній Африці ЗСА вдалося відвоювати з-під російської сфери впливів Єгипет. Наразі найслабша позиція американсь-

кої політики знаходиться в північному районі Індійського Океану в наслідок упадку прихильного до Заходу режиму шаха Рези Паглаві в Ірані і приходу до влади шіїтської секти під проводом фанатичного аятолли Руголлі Хомейні.

е) Упадок Південного В'єтнаму і режиму шаха в Ірані доказують, що американська політика вдержування союзних держав лише при допомозі військової сили і економічної допомоги є невива-чальна.

е) Від 1979 р. зовнішня політика ЗСА прибирає позначки конфронтації з наступаючим російським імперіалізмом. Нову політику форсує дорадник президента Картера Збігнев Бжезінські, який наго-лошує потребу більшого наближення до Китаю й ангажування ЗСА у своєрідні «Фашоди», тобто за-чіпні бої з росіянами для випробування сил. Росій-ські мілітарні акції в Африці й Афганістані він вважає саме такого ж роду операціями з ворожого боку.

4. Наслідки політики детанту

а) 70-ті роки знаменувалися у політиці між За-ходом і російською імперією т. зв. детантом, що почався з договору през. Р. Ніксона з Л. Брежне-вим у Москві 1972 р. і закінчилася російською ін-вазією Афганістану в грудні 1979 р. Обидві сто-рони зобов'язалися уникати загострюючих кон-фліктів і здобування односторонніх користей. ЗСА очікували щонайменше домовлення про обмеження

стратегічного зброєння, а ССРСР — торговельні користі.

б) Концепція детанту — це нова версія політики контейнменту з другої половини 40-их років, обгрунтованої Кеннаном, який сьогодні є одним із чолових оборонців детанту. Ця концепція побудована на фальшивій теорії еволюції мирними методами агресивної російської імперії в мирну і приязну поугу при помочі мілітарного стримування і насаження Росії великим матеріальним добробутом. Із замиренням мала б проявлятися ще і теорія конвергенції, згідно з якою обидві надпотуги поступенно наближалися б і уподібнювалися б до себе.

в) В наслідок детанту: аа) Захід визнав де юре російські завоювання в Європі, бб) Захід розгорнув з російською імперією та її сателітами широку торгівлю, що дала Росії нові технологічно-промислові засоби для дальшого розвитку воєнної сили, вв) прийшло до зменшення зброєння західних держав при рівночаснім величезнім зрості російських збройних сил, гг) на Заході дуже поширився пацифізм і послаб дух войовничости, що потрібний для оборони від наступу російської імперії. Тому кожний новий здобуток російських агресорів спочатку приголомшує західні суспільства, але в скорому часі вони повертають до старого «бізнесу» (бізнес ес юзюал!).

г) З усіх західних держав Західня Німеччина (ФРН) найбільше користала з політики детанту. Тому Західня Німеччина стала найсильнішим захисником цієї політики.

5. Стан комуністичного руху

а) У 70-их роках поступав розклад монолітного колись комуністичного руху. Тітоїзм перший висунув тезу про потребу регіонального ревізіонізму комуністичної доктрини. Згодом Мао Дзедунг протиставив Москві китайську версію комунізму, основану на комунізмі селянських мас нерозвинених індустриально країн. Пізніше румун Чавшеску висунув свою версію сталінізму в одній країні. По смерті Мао Дзедунга прийшло до фактичної ліквідації маоїзму і заміни його китайською національною версією комунізму. Врешті, в половині 70-их років появився в деяких комуністичних партіях Західньої Європи т. зв. єврокомунізм, своєрідний національно-еволюційний комунізм, що відкидає над собою зверхність КПСС.

б) На світовому з'їзді компартії 1975 р. в Берліні представники компартій Франції, Італії, Еспанії, Югославії, Румунії та інших проголосили маніфест, в яким виступили проти советсько-російського зразка комунізму, якого властивості — тоталітаризм і терор. Вони наголосили потребу плекання комунізму в межах національних держав. Єврокомунізм — це продукт детанту, що виявляє поступенний розклад і зник комунізму під тиском волелюбних національних сил, але теж — пацифізму й еволюціонізму з закінченням детанту «єврокомуністи» мусять вибирати між приматом інтересів своєї нації і приматом інтересів російської імперії.

в) В наслідок розпаду світового комуністичного руху постали комуністичні партії окремих народів. Москва завзято намагається мати вплив на якнайбільше з них. Але західня політика числить на те, що кінець-кінцем у цих рухах національний момент братиме верх, а не підпорядкування Москві. До цієї категорії зараховують Китай, Румунію і Югославію. В проросійським таборі є комуністи Куби, В'єтнаму, Анголі, Південного Ємену і Етіопії. Комуністичні режими в середньо-європейських державах під тиском національних сил дегенеруються до звичайних запроданців російських імперіялістів і вважаються масами поневолених народів зрадниками і вислужниками ворога, або звичайними опортуністами-кар'єристами. Ці режими вдержуються виключно силою російської окупації.

6. Гельсінська угода

а) По довгих намаганнях Леонідові Брежневу вдалося переконати Захід, щоб визнав на-ділі російські завоювання в післявоєнній Європі. Це сталося у висліді Гельсінської конференції 1975 р., на якій підписано угоду, якою Захід зобов'язався заморозити статус кво кордонів держав в Центральній-східній Європі. Гельсінські домовлення — це вершок капітулянтської політики Заходу перед російськими імперіялістами в атмосфері детанту. Цю скрайньо фальшиву поставу висловив був у м. Гельсінкі американський президент Дж. Форд: «Після зустрічі в Гельсінкі світ стане кращим, як був». Цю настанову американського уряду скомен-

тував чільний американський публіцист Сміт: «Президент Форд підписав найганебніший документ, який будь-коли підписував президент Америки». Гельсінська угода — це завершення ялтинської доби наступу безбожницько-расистського російського імперіялізму на Європу.

б) Ідеям російського імперіялізму Захід протиставив теорію людських прав, яка лишається без ґрунту під ногами, коли теорія не є здійснювана в межах національних держав. Тому єдиноправильним протиставленням до імперіялізму є ідея нації і національної держави, а в дійовій площині — це визвольний націоналізм. Включення до заключного Гельсінського акту статті про людські права є парадоксом, бо неможливо здійснити людські права в колоніальній державі, коли визнається головний принцип такої держави — національний імперіялізм.

в) Американський президент Джиммі Картер, побачивши засадниче фіяско Гельсінської угоди, пробував у 1978-79 роках послідовно здійснювати політику «людських прав», яка кінець-кінцем виявилася безуспішною. Посилення Картером політики людських прав означало визрівання усвідомлення про закінчення періоду детанту.

г) Пропагування Заходом «кошика ч. 3» про людські права в Гельсінському документі спричинилося до постанови в Москві з-поміж єдиноділимських дисидентів групи сприяння здійсненню угоди в ділянці людських прав. На Україні вилонився відповідний комітет. — Українська Громад-

ська група сприяння виконанню Гельсінських угод, яка намагається від початку свого постановня вказувати Заходові, що український нарід не лише бажає людських прав, але в першу чергу бажає відзискати свою національну державу, в якій щойно можна буде справді здійснити всі людські права. Проте на Заході цілковито ігнорували досі цей головний аспект — національно-державне визволення — і старанно придержувалися лише у піддержці дисидентизму, що вважається законним проявом людських прав.

г) Після Гельсінської конференції Захід сподівався досягнути більше усамостійнення сателітних держав від Росії. Але, можливо, що тільки Польща дещо більше скористала з цієї «розрядки» і то, здається, завдяки твердому націоналістичному курсові Польської Католицької Церкви. У Східній Німеччині проявилася опозиційна група проф. Роберта Гавемана і поета Вольфа Бірмана, і лист 100 інтелектуалістів в обороні їх. У ЧССР був появився рух т. зв. «Хартія 77». В Румунії незмінно панує сталінізм Чавшеску, а Мадярщина проявила лише певний лібералізм в своїй економічній політиці. В Болгарії існує спротив на національному ґрунті, так як, зрештою, в усіх сателітних країнах.

д) 1978 року відбулася в тітовській Югославії, в Београді, конференція для перевірки виконності Гельсінських домовлень. Західні представники, включно з ватиканським, не виявили, ані не засудили там російський колоніалізм, расизм та протилюдяний безправний тоталітаризм, помимо дії різ-

них «Гельсінських груп», які виразно вказали на цілковиту невиконність урядом СССР підписаних рішень. Конференція виявила банкрутство гельсінсько-детантської політики.

е) Відгомін Гельсінської угоди дійшов навіть до Ірану, де всі політичні кола негативно сприйняли визнання Заходом російської імперії і зайвий наголос на людських правах, як намагання Заходу вміщуватися у внутрішні справи окремих держав. Іранці були виявили своє незадоволення, що в центрі уваги не був поставлений наголос на плекання націоналізму окремих народів і його суверенні права та що сильніше не наголошено плекання релігії та культури окремих націй.

7. Міжнародня військова ситуація

а) Найважливішим завданням американської коєкзистенційної (в 60-их рр.) і детантської (в 70-их рр.) політики щодо російської імперії, було намагання довести до стратегічного роззброєння. Ця політика формально зачалася 1961 р. узгідненням Принципів, складених американцем МекКлоєм і москалем Зоріном. Вона мала проходити етапами: САЛТ I, САЛТ II, САЛТ III і т. д. (договори стратегічного військового обмеження). Проте сьогодні, по двадцяти роках переговорів, зброєневі перегони досягли найвищого ступеня і досі в них російська імперія веде перед.

б) Від початку американсько-російських переговорів про роззброєння американці мали інтенцію, щоб обидві «надпотуги» стали «мировими поліцаа-

ми» в цілому світі. З приходом в'єтнамської війни американці закинули цю ідею.

в) Військова стратегія держав, які належать до Північно-атлантийського оборонного союзу (НАТО), є суто оборонна. Вона ставить собі за ціль реагувати на можливий наступ російської імперії на Західню Європу чи Північну Америку. Її ціль: зберегти існуючий статус кво, створений після 2-ої Світової війни. Ця стратегія не ставить собі ніяких завдань визволяти чи допомагати визволитися уярмленим народам Східньої і Центральної Європи.

г) Головний засіб російського імперіалістичного експансіонізму — військова сила. Порівнюючи військові бюджети обидвох надпотуг, бачимо, що від 1964 до 1978 р. видатки Москви на зброєння зросли більше ніж на 40% у справжній вартості, а в той же час видатки Вашингтону на оборону зменшилися на 12%.

г) Порівнюючи продукцію зброї обидвох надпотуг, стверджуємо, що в 1973-77 роках ССРСР перевищив ЗСА у продукції танків більше ніж у сім разів, в артилерії — в п'ять разів, а в тактичному летунстві — двічі. ЗСА перевищують ССРСР тільки у продукції бойових вертолетів. На початку 1978 р. Варшавський пакт мав 1500 міжконтинентальних балістичних ракет, стаціонарних на землі, а військо НАТО — бл. 1050, ракет на підводних човнах: ССРСР — 800, ЗСА — 650, нуклеарних підводних човнів: ССРСР — 86, ЗСА — 83, термоядерних боеголовок: ССРСР — 4000, ЗСА — 9000. Щодо танків на початку 1980 р. війська НАТО мали 11.000,

а російська імперія — 27.200. Бойових літаків: Захід — 1430, Схід — 3650, середнього засягу ракет: Захід — 18, Схід — 710. ЗСА мають абсолютну перевагу в літаконосцях і «кружляючих стрільнах» середнього засягу.

д) Під сучасну пору розрізняють три роди стратегічної зброї: 1) міжконтинентальну, 2) регіональну і 3) конвенційну. Донедавна Росія мала перевагу над Заходом у конвенційній зброї при рівновазі міжконтинентальної зброї. Тому Захід зрівноважував цю перевагу конвенційної зброї перевагою в зброї регіонального (середнього) засягу. Але тепер Москва швидким темпом спрощує до центральної Європи ракети середнього засягу (СС-20) і відкидні бомбовики. В той спосіб перевага схиляється в бік Росії, що затривожило Захід. Тому йдуть намагання американців стаціонувати в Західній Європі ракети середнього засягу — Першінг-II.

е) У російській ленінській військовій доктрині сильно закріплена теорія Клявзевица, згідно з якою військо є засобом політики і має вживатися довільно всюди там і тоді, коли іншими засобами політика не спроможна досягнути своїх цілей. Тож збройні сили ССРСР не лише є на послугах російської імперіалістично-експансіоністичної політики, але всеціло наставленні на нападovu-агресивну стратегію.

е) У другій половині 70-их років Москва широко вживала своїх сателітних військ для здійснення своєї імперіалістичної політики. За згодою

і намовою Москви, В'єтнам пішов війною проти Кампучії і Ляосу, 50.000 кубинців вислано на підбій Анголі, Етіопії та для підривної-розкладової дії у декількох інших африканських державах, а східні німці сильно активні в розбудові війська Південного Ємену. На підбій Афганістану Москва вислала частини, які в переважній більшості складаються з вояцтва уярмлених націй.

8. Господарський стан у світі

а) На цій Землі скорим темпом збільшується кількість людей, яких число уже перейшло 4 мільярди. Приріст становить 50 мільйонів людей річно. Тому в усіх народах все важливішою є справа про харчування і піднесення життєвого рівня. Але через загрозу цілому світові з боку російської народобивчої імперії, народи цілого світу змушені призначувати велику частину своїх національних бюджетів на зброєння, замість інвестувати в продукції харчів і інших споживчих товарів.

б) Народи вільного світу (Західня Європа, Північна Америка, Японія, Австралія) створили таку господарську систему, що за минулі десятиліття піднесла добробут до небувалих висот. Основні підвалини цієї системи: національні демократичні держави, приватна власність, вільний ринок, принцип конкуренції. Зате народи, опановані російським колоніальним ярмом і комуністичними тираніями, перебувають у нужді, великих нестачах та без жодних перспектив зросту добробуту і життєвого рівня. Все майно в руках кількох мільйонів «вибран-

ців» з «великого» російського народу і покидьків інших націй, що стали на послуги можновладців, модерних «юберменшів».

в) Одним з головних засобів політики детанту між Заходом і російською імперією в 70-их роках була торгівля, що почалася з великого торговельного договору між ЗСА і ССРСР у жовтні 1972 р. В періоді 1972-74 торгівля ця збільшилася вчетверо в порівнянні з періодом 1969-71. Експорт ЗСА до ССРСР досягнув у 1976 р. вартости 2,3 мільярди доларів. Експорт ССРСР до ЗСА вносив у 1976 р. усього 220 млн доларів. Торгівля з ССРСР мала для Заходу за мету заробіток, скріплення миру на основі статус кво та вплив на росіян, щоб відмовилися від своєї імперіялістичної войовничости. Торгівля для Росії мала зовсім іншу ціль: послаблювати і розкладати оборонні спроможності західних суспільств і придбання якнайбільше модерної технології і засобів для розбудови своєї воєнної промисловости. Лише в одному 1973 р. ССРСР імпортував найновіших технологічних товарів у вартості семи мільярдів доларів, експортуючи сирівці вартости в шість разів менше. При цьому вийшло наяву назадняцтво російської господарської системи. Американські політики розчисляли зовсім відкрито на здійснення теорії конвергенції, що, очевидно, ніколи не здійсниться.

г) Дуже важливим чинником в господарці промислових суспільств є паливо. Від часів 2-ої Світової війни нафта була головним родом палива для західньої індустрії. Але за останніх 15 років за-

потребування нафти зростало скоріше, ніж постачання. Врешті прийшла криза 1973 р., коли відбуваючі нафту країни почали вживати нафту як чинник політичної сили. Ми на порозі переходу на якісь нові засоби палива. Цей період зумовлений непевністю про зовнішню долю економіки кожної індустріальної країни.

г) Найбільші поклади нафти знаходяться довкола району Перської Затоки. У зв'язку з ізраїльсько-арабською війною 1973 р. магомеданські держави, які продукують нафту, об'єдналися в Організацію країн експортуючих нафту (ОПЕК), до яких приєдналися ще деякі інші, і відтоді надзвичайно збільшили кошти заupu нафти, що спричинило в консумуючих нафту країнах велику інфляцію та стагнацію. У держав-продуцентів нафти прийшло самоусвідомлення їхньої великої сили, а з тим зріст націоналізму та ісламського фундаменталізму, що 'одначе в наслідок спритної російської дипломатії та пропаганди щораз більше прибирає протизахідньої тенденції.

д) Економічна криза, спричинена нестачами палива, довела до закінчення панування над господаркою вільного світу та інших районів американської економічної системи, що тривала від часів конференції у Бреттон Вудс (1944), коли встановлено Міжнародний грошевий фонд (ІМФ) і Світовий банк. Це була доба беззастережного панування у світі американського долара.

е) На ґрунті різних націоналізмів появляються різні економічні теорії, що стають популярні на по-

чатку 80-их років, а саме: автаркія (тенденція до національної самовистачальности), неомеркантилізм (наголос на експорті й боротьба за високу вартість національної валюти) і протекціонізм (високі тарифи на імпортовані товари і державна підтримка місцевій продукції). Проти панування міжнародних економічних систем піднімається економічний націоналізм.

е) Торгівля Росії і її сателітів з Заходом збільшилася за роки 1964-79 вдесятеро: з 3,5 мільярда до 35 мільярдів доларів. У роках 1972-78 ССРСР імпортував із ЗСА потрібні Росії високоякісні технологічні продукти за американські кредити. Це доказ скріплювання російської імперії американськими промисловцями.

ж) Захід добачував сприятливу для детанту тенденцію в 9-ій п'ятирічці ССРСР (1971-75), в якій велику увагу присвячено споживальній промисловості. Але 10-ою п'ятирічкою (1976-80) Брежнев оманув західних миролюбців, бо знову перенаголосив першість тяжкої індустрії, тобто військової.

з) З кожним роком дедалі більше зростають заборгування Росії і її сателітів супроти Заходу, що в 1977 р. досягнули суми 46 мільярдів дол. Москва напевно знайде нагоду, щоб ніколи не сплатити ці довги. Захід охоче давав російським імперіялістам величезні кредити в наївній вірі в те, що Росія на решті поставить розвиток мирної господарки на перше місце, замість військової. Довг Росії такий величезний, що самі відсотки заборгування вносять

три мільярди дол. річно. Перед у майже односторонній «торгівлі» з російськими імперіялістами вели Франція і Західня Німеччина. Уділ першої — 32,7%, другої — 29,7%. У 1980 р. задовження Росії і її сателітів супроти Заходу досягнуло суми 80 мільярдів дол.

и) У наслідок зірвання З'єдиненими Стейтами Америки детанту на початку 1980 р. з огляду на російську інвазію Афганістану, Вашингтон поступив дуже правильно, що хоча частково і то на деякий час зірвав торговельні зносини з агресором. Але це сприятиме поглибленню внутрішньої кризи в російській імперії і загостренню різних внутрішніх конфліктів, зокрема у відношенні до поневолених народів. Затримка достав модерного технологічного влаштування сповільнить зріст російської індустрії.

і) У міжнародній економіці Західня Німеччина і Японія вирости впродовж 70-их років на великі потуги експорту промислових товарів.

ї) Західня Німеччина розгорнула велику торгівлю з російською імперією і її сателітами. В 1979 р. німецький експорт до СРСР вперше перевершив експорт до ЗСА, а загальна торгівля з державами Комекону була майже така велика, як із ЗСА.

й) Економічний приріст Японії щороку є 6-7%, тобто найвищий з усіх промислових країн і то мимо нафтової кризи. В 1977 р. торгівля ЗСА з країнами довкола Тихого океану вперше перевищила торгівлю з Європою. Національний загальний продукт

Японії досягнув 1978 р. половину американського. Японія стала, після Канади, найбільшим торговельним партнером ЗСА, досягаючи річної суми 39,7 мільярдів дол. обороту. Японія мала з торгівлі чистого доходу в однім лише 1978 р. суму 16,6 мільярдів дол., у той час, коли ЗСА мали майже такої самої висоти дефіцит. А загальна надвишка Японії з торгівлі досягнула 24,6 мільярди дол., з чого борг ЗСА Японії — 11,6 мільярдів дол. Тому Японія стала великим експортером капіталу, інвестуючи в інших країнах бл. 10 мільярдів дол. Крім того, Японія все більше інвестує у розбудову власних збройних сил, що вже є на восьмому місці у світі.

к) Заключення китайсько-японського замирення причинилося до небувалого зросту торгівлі між цими двома державами, що впродовж 80-их років може досягнути суми 60-80 мільярдів доларів. Водночас слабне в цих країнах охота і зацікавлення торгувати з російською імперією.

л) Китай ще сьогодні економічно слаба країна. Китайський експорт виносив у 1977 р. 6,8 мільярдів дол., а імпорт — 6,3 мільярдів дол. В тому ж часі експорт Південної Кореї виносив 10,05 мільярдів дол., а Тайвану — 9,35 мільярдів дол. До Японії йшло 20,9% китайського експорту, а з Японії — 33,9% товарів творили його імпорт. Але Китай творив усього 2,4% японського експорту і 2,2% імпорту. Одне або два десятиліття Китай ще не відіграватиме великої ролі в міжнародній економіці навіть тільки на азійському континенті.

9. Ситуація в Азії

а) З відходом періоду детанту до історії, на початку 80-их років актуальною стає геополітика. Це силова політика гри з противниками. Не йдеться про стабільність, мир за всяку ціну, незмінність відношень між різними державами. Противники мусять виказати ідейно-моральні, економічно-політичні та військові користі для окремих народів геополітичних районів, щоб перемогти. Великопротирні міркування не грають головної ролі. Всі пропозиції мусять найперше промовляти до національних інтересів окремих народів.

б) У 50-их і 60-их роках в махоммеданському світі панували ідеї протиколоніального визвольного націоналізму. В 70-их роках і на початку 80-их верх бере тенденція поєднання державного націоналізму з релігійно-культурним фундаменталізмом, чи пак традиційною культурою. Звеличується історична місія націй.

в) У половині 70-их років Єгипет під проводом президента Анвара ел-Садата прогнав росіян і зірвав з Москвою союзні відносини, переконавшись в тому, що має до діла з кровожадними колоніялістами й імперіялістами. В Єгипті зліквідовано впливи комунізму.

г) У березні 1979 р. Єгипет заключив мировий договір з Ізраїлем, чим сильно зменшив загрозу для Суецького каналу з боку російської імперії. З тим змаліли російські впливи в середземноморському районі.

г) На початку 1979 р. в Ірані впав монархічний режим шаха Рези Паглеві і був замінений ісламською республікою на чолі з аятоллою Руголлаг Хомейні. Новий режим гостро протиамериканський. Російські імперіялісти використали цю ситуацію і пішли агресивною війною проти Афганістану, реалізуючи брутальну колоніально-завойовницьку політику. З цим експансивний імперіялістичний тиск Росії посилювався в напрямі Перського заливу. В Афганістані москалі явно практикують народовбивчу екстермінаційну війну проти масового, всенародного, повстанського визвольного руху, вживаючи при тому отруйних газів, напальму, застосовуючи тактику морення голодом мільйонів мешканців та винищування національної еліти Афганістану.

д) В Туреччині незмінно панує велика ворожнеча до російського імперіялізму та бажання визволити з-під його ярма зокрема махоммеданські народи Азербайджану і Туркестану. У другій половині 70-их років прийшло до конфлікту з Грецією в справі Кіпру, що призвело до деякого охолодження американсько-турецьких взаємин. Але криза на Близькому Сході знову піднесла значення Туреччини як важливої геополітичної позиції в змаганні проти наступу російської експансивної політики.

е) Кардинальні помилки американської політики щодо російської імперії помітні в Пакистані. Будучи послідовним у своїй політиці, Вашингтон примінив до Пакистану, свого давнішого союзника, договір про обмеження нуклеарної зброї, заключений

між ЗСА і СССР, і спротивився тому, щоб Пакістан придбав атомові бомби. Це розлютило пакістанців, які ворогують з Індією, і вони зірвали оборонний договір зі ЗСА. Тепер, коли Москва пішла війною проти Афганістану й серйозно почала загрозувати районів Перського Заливу, Пакістан є майже безборонний, що дуже вигідне для російських імперіялістів. Уряд през. Зіі Уль-Гак симпатизує з шийтською сектою Ірану. Ця країна взагалі під загрозою розкладу, якщо б москалям удалася тактика протиставлення уярмлених балючі та тиску Індії, що спільно могли б зліквідувати цю державу і тим промостити Москві шлях до виходу на Індійський океан.

е) Курс індійської політики є неутрально-проросійський в наслідок різних конфліктів Індії з союзниками Заходу чи прозахідними державами Китаю і Пакістану. Ця проросійська політика не послабла навіть після російської інвазії Афганістану, бо для Індії вигідний російський тиск на Пакістан і не вигідне скріплення американсько-китайського зближення.

ж) Навесні 1975 р. комуністичний Північний В'єтнам переміг Південний В'єтнам з його союзником — З'єдиненими Штатами Америки. Америка прогнала тому, що не хотіла піддержати національно-визвольну війну проти комунізму в Північному В'єтнамі. За це російська імперія здобула собі союзника в південно-східній Азії. Вона, дістала в В'єтнамі важливі стратегічні бази. Під кінець 70-их років В'єтнам пішов імперіялістичною війною про-

ти Ляосу і Кампучії і завоював ці дві країни. Інтервенція Китаю по боці Кампучії виявилася безуспішною. По кількатижневій війні китайці відступили з прикордонних теренів Північного В'єтнаму, чим скріпили ворожнечу проти себе в'єтнамців і заставили їх більше здатися в обійми російських імперіялістів, щоб діставати допомогу проти Китаю.

з) У 70-их роках поглиблювалася ворожнеча між російською імперією і Китаєм. 1972 р. президент ЗСА Р. Ніксон їздив до Бейджінгу (Пекін) на в'язати приязні відносини, а 1978 р. у Вашингтоні офіційно заключено американсько-китайські дипломатичні зносини коштом Тайвану, з яким Вашингтон зірвав союз і дипломатичні зв'язки. Все більше йде до китайсько-американської співпраці проти російського експансіонізму в Азії.

и) Водночас з китайсько-американським наближенням прийшло до китайсько-японського наближення. 1978 р. обидві ці держави заключили договір замирення і співпраці. Обидві країни розвивають і затісняють економічну співпрацю, як і співпрацю проти російського імперіялізму.

і) 1976 р. помер Мао Дзедунг (Мао Тсе-тунг), провідник китайських комуністів. Його наступник Гуа Гуофенг відсунув від влади маоїстів (т. зв. кліка чотирьох) і реабілітував відсунених від влади Маом політиків, зокрема Денга Ксіаопінга (Тенг Гсіаю-пінг). Денг Ксіаопінг вважається головним конструктором проамериканської і прояпонської політики.

і) Якщо позначки правильні, то теперішній режим в Китаю Гуа і Денга зменшує чи і усуває воєнничий доткринерський маоїзм, в загальному дещо наближається до Заходу, незмінно плекаючи ворожнечу до Росії. Внутрішня політика основана на «чотирьох модернізаціях»: промисловости, агрікультури, науки-технології і війська. Проходить процес відленізування. На місце «політика командує» приходить «продукція командує». Маоїстський тоталітаризм перемінюється на прагматичний «національний комунізм». Від тотальної влади партії йде повільна перестановка до необхідних реформ. Розміри країни створюють тиск до політики ізоляціонізму (в противагу до маоїстського інтернаціоналізму). Злагіднюється доктрина клясової боротьби та вищість міського пролетаріату над селянством. (Сільське населення становить 80%, міське — 20%). Ліквідується боротьбу з історичною культурою Китаю. Правдоподібно Китай буде у 80-их роках пасивний у міжнародній політиці, концентруючи головну увагу на розбудові економіки.

10. Ситуація в Європі

а) Поразки ЗСА в Індокитаї, Ірані й Африці причинилися в Європі до деякої зневіри в американську силу і викликають тенденцію орієнтуватися більше на власні сили, тобто сили окремих націй. Є тенденція проти творення понаднаціонального європейського моноліту. Заник ентузіазм до Європейського парламенту. Сила Європи творить-ся на союзі національних держав (це у випадку

вільної Західньої Європи). Саме таку європейську потугу бажав створити французький ген. Шарль де Голь, згідно з яким вісью європейської сили мали б бути Париж-Бонн.

б) У грудні 1976 р. Організація Об'єднаних Націй ухвалила 107 голосами Генеральної Асамблеї резолюцію про деколонізацію усіх ще поневолених у світі народів колоніяльними потугами. Але цю резолюцію примінюється виключно в Африці, і не має жодних заходів примінити її до колоніяльно поневолених Росією народів східньої Європи й Азії внутрі СССР.

в) У 70-их роках Західня Німеччина (Федеральна Республіка Німеччини) розгорнула інтенсивну т. зв. «ост-політику» на базі детанту і Гельсінської угоди, тобто де факто визнання російської імперії в її сьгоднішніх кордонах. Це мирна, еволюційна співпраця з існуючими режимами сателітних країн і СССР. В Бонні явно числять на здійснення теорії конвергенції щодо обидвох частин поділеної Німеччини, щоб в той спосіб скріплювати одність німецької нації. Проявляється охота творити спільно з Францією провід Західньої Європи. Політика соціалістів Брандта-Шмідта є проросійська, а політика опозиційних християнсько-демократичних партій проамериканська, прокитайська, протибольшевицька. Політика Бонну дала Москві серйозну гарантію органічної «розрядки» і тим самим дала Москві вільну руку повести агресивну експансіоністичну політику в Азії й Африці.

г) Головний засіб німецької зовнішньої політики — торгівля товарами наймодернішої технологічної індустрії, яких надзвичайно потребує відста- ла російська економіка і послаблена російським ко- лоніалізмом економіка сателітних країн. При помо- чі цієї торговельної політики Західня Німеччина витягнула зі Сходу в Західню Німеччину 200.000 німців, бажаючих вирватися з-під комуно-росій- ського ярма. А в СССР і сателітах живе ще біля три мільйони німців, які є під великим тиском де- націоналізації, вони сильно дескриміновані. В Ні- меччині твориться настанова, що вона є головним бар'єром перед експансією Росії в Західню Європу і водночас є головним помостом до Східньої Європи.

г) Тому, що Східня Німеччина (Німецька Демо- кратична Республіка) є головним стратегічним ба- стіоном Росії проти Західньої Європи, Москва доб- ровільно не віддасть її. Тому, що Західня Німеччи- на співпрацює головню з Росією і її сателітними режимами, вона не має доступу до уярмлених на- цій, які радше формують собі вороже наставлення до Німеччини. Перервання президентом Картером детанту між ЗСА і СССР на початку 1980 р. впли- не на послаблення німецької детантської політики. Зрештою, усі її мирні «осяги» в центральній і схід- ній Європі досить ілюзорні, оскільки російська ім- перія має змогу кожночасно їх унешкідливити сво- єю мілітарною присутністю в центральній Європі. Сильне торговельно-економічне пов'язання Зах. Німеччини з російським імперським бльоком може вийти їй дуже на некористь, коли Москва рішить-

ся зірвати з нею мирні відносини, чим може викли- кати сильну економічну кризу в Німеччині, якої економіка у великій мірі «живе» з відносин зі Сходом.

д) У зв'язку зі смертю тирана Тіта югославська держава проходить кризу зовнішньо-політичну: Росія бажає підкорити її собі; внутрішньо-політич- ну: поневолені народи бажають створити власні на- ціональні держави, головню хорвати, й економічну кризу. Задовження Югославії — 13 мільярдів дол., інфляція — 30%, торговельний дефіцит — 6,3 міль- ярдів доларів в 1979 р. Скомплікована адміністра- ція, незрівноважена господарка, великі соціальні різниці між окремими народами і взагалі ціла штуч- но змонтована багатонаціональна державна струк- тура — вказують на сильні децентралізаційні си- ли в Югославії, рушієм яких є націоналізм окре- мих поневолених у цій державі народів.

е) У 70-их роках Захід особливо сприяв Поль- щі, яку хотів якнайбільше унезалежити від Ро- сії, головню при допомозі економічної допомоги. До 1977 р. Польща дістала від західніх держав кре- дитів на суму 10,4 мільярдів доларів. Напевно ве- лику частину цих засобів Москва змушує Польщу дати їй. За Польщею йшла Румунія, якій ЗСА на- дали 1975 р. статус найбільш сприятливих торго- вельних умов.

е) Під кінець 70-их років Польща здобула собі поважні престижево-моральні осяги тим, що на Апостольським Престолі засів польський кардинал Войтила, який відомий як папа Іван-Павло II, а в

уряді ЗСА два політики польського походження зайняли важливі становища: головним дорадником в Національній раді безпеки став проф. Збігнев Бжезінські, а міністром зовнішніх справ (секретарем держави) — сен. Едмунд Маскі. Під кінець 1977 р. президент Джиммі Картер відвідав Польщу з виразною інтенцією сприяти усамотійненню її від Росії.

ж) Польська еміграція на Заході, що начислює декілька мільйонів людей, найменше з усіх еміграцій з центральної і східної Європи бажає спілкувати з українцями, тому що вона ніяк не хоче визбутися своїх імперіялістичних цілей щодо великих частин українських етнографічних земель. Вже дещо більше виrozumіння до потреби такої співпраці помічається в деяких колах в Польщі.

11. Релігійно-церковний стан у світі

а) В політику детанту включилася була Апостольська Столиця за папи Павла VI (1963-78). Співпраця між Ватиканом і російською імперською «церквою» розвинулася до великих розмірів, а в Західньому світі ця співпраця виглядала у толеранції діяльності комуністичних партій. Така політика дуже послабила моральний рівень Католицької Церкви, яку великі кола громадянства почали трактувати як суспільно-політичний рух, а не Христову Церкву. З цієї коекзистенції вигравав воюючий атеїзм. Зокрема, на співпраці Ватикану з російськими імперіялістами терпіли Христові Церкви в поневоленіх націях. Певний зворот від цієї

злочасної політики запримічується за папи Івана Павла II, який наголошує безкомпромісовість християнства у боротьбі з сатанинським комунізмом, расизмом і шовінізмом, головне джерело якого — Росія.

б) Переміни режимів в Ірані мали велике значення для Ісламу. Прихід там до влади релігійних провідників шиїтської віри посилює підйом релігійного фундаменталізму в усіх махоммеданських країнах, який пов'язується з націоналізмом. Посередньо цей підйом впливатиме на скріплення в християнських Церквах героїчного воюючого християнства з безбожницьким комуно-російським імперіялізмом.

в) Постійний ріст динаміки Мойсеевої віри має не лише свій позитивний вплив на цілий жидівський нарід, але й на інші релігії. Мойсеева релігія сильно впливає на ріст ізраїльського націоналізму, що носить назву сіонізму.

12. Українсько-жидівське відношення

а) Світове жидівство вело в 70-их роках енергійні заходи щодо витягнення з СССР якнайбільше своїх людей чи то до Ізраїлю, чи на Захід. Жиди, маючи сильний вплив на американський уряд, домоглися того, що 1974 р. Конгрес ЗСА прийняв т. зв. Додаток Джексона-Ваніка до Зреформованого торговельного акту. Цей закон мав змусити Московку дозволити більшим масам жидів у СССР на еміграцію. У заміну ЗСА готові були надати Со-

ветському Союзові статус найприхильніших торговельних умов.

б) У 70-их роках на Захід виїхали з ССРС численні жидівські націоналісти, які посвідчили перед світом про постійне існування на Україні українського націоналістичного руху, що змагається за відновлення загарбаної росіянами української незалежної держави. Деякі з цих людей виявляються стійкими приятелями української національно-визвольної боротьби. Багато з них не раз згадують, як-то українці рятували жидів у другій Світовій війні від знищення нацистами, деякі служили в УПА, згадують славну промову Івана Дзюби з 1966 р. з нагоди річниці трагедії в Бабиному Ярі. З половини 70-их років почало формуватися в Ізраїлі товариство українсько-жидівської приязні, яке 1979 р. прийняло назву: Громадський комітет українсько-жидівської співпраці. Російські шовіністи ведуть постійно різні провокативні кампанії з метою зневалізування таких виявів українсько-жидівської співпраці. Але крім згаданої сіоністської групи, між жидами існують ще проєдинонеділимські кола, які не хочуть іти на ніяку співпрацю з українцями на базі українського націоналізму, а то й часто сплкують з протиукраїнськими російськими колами.

13. Українська національно-визвольна справа у світі

а) Важливим міжнародним форумом для ширення правди про Україну, її поневолення і визвольну боротьбу і ідеї світового антиросійського

антиколоніального фронту, були щорічні конференції Світової Протикомуністичної Ліги (ВАКЛ): 1975 — в Ріо-де-Жанейро (Бразилія), 1976 — у Сеулі (Корея), 1977 — у Тайпеї (Тайван), 1978 — у Вашингтоні (ЗСА), 1979 — в Асунсіоні (Парагвай). У виданнях різних організацій, пов'язаних з ВАКЛ на різних континентах, появлялися прихильні до української визвольної боротьби матеріяли. Українські представники на згаданих конференціях (із кіл ОУН) завжди мали змогу давати інтерв'ю місцевим пресі і радіо, нав'язували численні зв'язки з провідними діячами країн-господарів конференцій і з учасниками, які приїздили дослівно з усіх континентів.

б) З рамени ОУН почерез Антибольшевицький Блок Народів і інші формації відбувалися різні міжнародні з'їзди, де узгіднювано співпрацю між визвольними рухами еміграцій поневолених націй. Зокрема успішними були конференції АБН і Європейської Ради Волі в листопаді 1975 р., що відбулася в Мюнхені, Зах. Німеччина, і в Менчестері, Великобританія, в жовтні 1976 р. Конференції засудили Гельсінську угоду, як політичний осяг Москви, а поразку Заходу і знецінення визвольної боротьби поневолених Росією націй. Прогнози зроблені на цих конференціях про те, що детант буде корисним більше для російської імперії, ніж для вільного світу, виявилися цілком правильними уже під кінець десятиліття.

в) 1975 р. пропаганда, інформація і широкі зв'язки ОУН здобули в Західній Європі поважний мо-

рально-ідейний осяг над москалями, бо була розгорнена тоді така потужна кампанія проти відвідуючого різні осередки російського кримінального злочинця, члена політбюро КПСС і кол. керівника КГБ Александра Шелепіна, що наказав убивство голови Проводу ОУН сл. пам. Степана Бандери і д-ра Лева Ребета. У висліді, московські можновладці усунули Шелепіна з головства советських профспілок і прогнали з Москви, щоб відзискати втрачений престиж у західніх суспільствах.

г) Коли 1977 р. ООН схвалила прийняти Палестинську Визвольну Організацію в члени на рівні держав, то ОУН повела заходи, щоб їй надано такий же статус. Помимо того, що ряд держав були зацікавлені цим проектом, ні одна не схотіла поставити цієї важливої справи на порядку нарад в ООН.

г) У 70-их роках український актив в різних країнах поселення на Заході, по більшості з ініціативи ОУН, організував багатолюдні демонстрації, голодівки протесту та інформаційно-пропагандивні акції в обороні українських політв'язнів в російських тюрмах і концтаборах, зокрема в обороні Юрія Шухевича, Валентина Мороза, Левка Лук'яненка. Видано десятки книжок різними чужими мовами. Ці акції мали свій успіх, бо західні держави почали ставити перед Москвою щораз частіше вимогу, щоб Москва випускала на волю видатніших політв'язнів. І дійсно, всі ці великі і масові акції увінчалися успіхом, бо під кінець 70-их років Москва була змушена випустити на Захід кількох

українських політв'язнів, зокрема Валентина Мороза і подружжя Караванських.

д) Широке кола української еміграції засудили Гельсінську угоду як удар по визвольній боротьбі України, бо це своєрідний всеєвропейський Переяслав. У зв'язку з конференцією в Београді для перевірки виконности Гельсінських угод українська еміграція, а, зокрема, ОУН, повела велику вияснювальну акцію серед різних делегацій західніх держав на цій конференції. Проте з боку Заходу не було ніякої дипломатичної акції для виявлення російського народовбивства уярмлених в ССРС націй.

е) У зв'язку з інвазією російських імперіялістів Афганістану, ЗСА для запротестування проти цієї явної агресії м. і. затримали справу урухомлення американського консульату в Києві. Постаня цього консульату було наслідком детантської політики за згодою Москви. Коли ж цей консулят мав принести якусь користь українському поневоленому народові, то чому за російську інвазію покарано Україну? Орієнтація визвольної боротьби на такі «реалітети», як оцей консулят, стає химерною, бо в ніякій мірі не є узгіднена між даною країною і українським революційно-визвольним підпіллям, що є рушієм боротьби за національне визволення.

е) Затримка ЗСА і іншими західніми державами «культурного обміну» з російською расистською імперією для запротестування проти російської інвазії Афганістану є корисною для української визвольної боротьби, бо послаблює російську культур-

но-пропагандивну експансію та дає більше поле дії українській волелюбній культурі і взагалі дії волелюбних еміграцій всіх поневоленних народів.

ж) Уже від 1979 р. ОУН і взагалі українські волелюбні кола на еміграції розпочали акцію пропагування бойкоту Заходом Олімпіади в Москві 1980 р. Російська інвазія Афганістану причинилася до того, що през. Джиммі Картер започаткував акцію такого бойкоту, до якого згодом включилися десятки держав. Провал московської олімпіади майже запевнений, і це буде велика морально-пропагандивна поразка для російських імперіялістів, які очікували такої величезної нагоди здавна, щоб мільйонам туристів з вільних країн пополокати мозки їхньою розкладовою, по-диявольському спрепарованою пропагандою і психологічною офензивою, з якої вони напевно були б мали багато нових рекрутів для КГБ і ширення російської пропаганди по всьому світу. Це був би великий удар для визвольної боротьби України і всіх уярмлених націй. Світ забув би, що в ССРСР проходить нечуваних розмірів геноцид, етноцид і лінгвоцид.

14. Російські дисиденти і російська еміграція

а) У наслідок політики детанту і Гельсінської угоди Москва пустила на Захід декілька десятків російських дисидентів, чим майже вилімінувала цю групу всередині ССРСР. Західні суспільства сильно сприяють російським дисидентам, а не доцінюють визвольної боротьби уярмлених в ССРСР націй. Через таке одностороннє сприяння російським єдино-

неділимцям норвезька Нобелівська комісія дала двом російським дисидентам нагороди — А. Сахарову (1975) і А. Солженіцинові (1970), чим піднесла на Заході престиж російських дисидентів, помимого цього, що ніодин з них не відрікся і не засудив російського шовіністичного і расистського імперіялізму і колоніялізму. 1977 р. през. Картер написав особистого листа до росіянина А. Сахарова, а потім особисто зустрічався з В. Буковським. Але багато більшими борцями за волю народів є Ю. Шухевич, Л. Лук'яненко, д-р В. Горбовий і інші, ніж згадані росіяни, але в Вашингтоні їх належно недоцінюють. Це тому, що досі уряд ЗСА дуже уважно придержується принципу одности і неподільности держави ССРСР, в якій російський нарід вважає панівним і господарем, а поневолені народи — «меншинами», а не окремими самобутніми націями.

б) Російські емігранти і їх західні приятелі організували в 70-их роках т. зв. Міжнародні Сахаровські слухання (в Копенгагені, Римі, Вашингтоні) з наміром висвітлення терористичних скрайностей і безправ'я в ділянці людських прав в Советським Союзі. Але саму імперсько-колоніяльну суть ССРСР вони затаїли, затаїли існування поневоленних націй в ССРСР і їхню національно-визвольну боротьбу.

в) Чим більше російських дисидентів Москва випускала на Захід, тим більше розгорталася їхня єдинонеділимська пропаганда, якої головні засади такі аа) закріпити погляд, що ССРСР — це одна

російська нація з різними меншостями, бб) виелі-
мівувати всю правду про те, що існує російський
імперіалізм, шовінізм і расизм та численні завойо-
вані ним нації, супроти яких іде безпощадна наро-
додбивча політика, вв) всяку ворожнечу на Заході
до СССР скеровувати на протирежимні рейки, ви-
магати реформи чи зміни існуючого режиму, гг) за-
кріпити тезу, що ніякі зміни політики чи устрою
в СССР не можливі без головної ролі росіян, гг)
усякі зміни треба намагатися провести лише мир-
ними і еволюційними методами; говорити про якісь
національно-визвольні революції це, мовляв, най-
більша нісенітниця, дд) Китай є ворог Заходу і Ро-
сії, а тому в ніякому випадку Захід не сміє орієн-
туватися на Китай проти Росії.

г) До літератури, шкідливої для національно-
визвольної боротьби України, зараховуємо: «Из
под глеб», писання А. Сахарова, більшість писань
А. Солженіцина, періодик «Континент», «Права
людини в Советськiм Союзі» Валерія Чалідзе, який
пропагує ідею, що СССР — це національна росій-
ська держава. Захисниками російського імпері-
алізму є Ігор Шафаревіч і Сергей Рафальський.
«Русская мысль» — це расистсько-шовіністичний
журнал і т. п.

г) Російські дисиденти на Заході інтенсивно
монтують різні формації для захисту російської
імперії: Максимов — проект конституції «Російсь-
кой Федеративной Землі», М. Михайлов — об'єд-
нання демократичного понаднаціонального руху,
В. Буковський — пропагує ідею референдуму для

уярмлених націй, в Нью-Йорку постав комітет «За
свободную Рассею» з гаслом «Свобода народам Ро-
сії — смерть комунізму» і інші.

д) Далі активні у відстоюванні і захисті росій-
ського імперіалізму давніші російські еміграційні
формації: російська православна Церква з митр.
Філаретом на чолі, що пропагує «єдність» на базі
відзначування 1000-ліття християнства на Україні,
часопис «Новое Русское Слово» в Нью-Йорку, що
постійно стоїть на позиціях збереження «єдиної-
неділимой» імперії, і Народньо-Трудовий Союз
(НТС), який зі своєї бази у Франкфурті через місяч-
ник «Посев» десятками років безпощадно поборює
національно-визвольні рухи в СССР і захищає ве-
ликопростірну російську імперію.

15 травня 1980 року

3. Карбович

СТАНОВИЩЕ У СВІТІ Й УКРАЇНА

Боротьба ідей і етичних вартостей

Світ знаходиться у третій Світовій війні. З боку
російської імперії вона ведеться наймодернішими
методами — психологічної, політичної, диверсійної,
саботажної, периферійних воєн, проксівоен* з інспі-
рації, при організації й усебічній допомозі Москви.
Підтримка т. зв. національно-визвольних рухів, со-

* Заступчі війни.

ціальних револьт, організування плянового тероризму, зокрема в країнах західньої Європи, за поміччю лівих бригад та нацистських терористичних груп, які виконують так, як комуністичні «фракції червоної армії» — пляни Москви: розкладу, деморалізації, підривання державного авторитету, анархізації життя, безладдя, мають довести до захоплення влади комуністичною меншістю й введенням диктатури терористів, яка зможе втриматися лише підтримкою Москви. Штаб КГБ розпрацював цей плян упродовж десятиріч. Центр міжнароднього терору червоної чи брунатної фарби — це Москва.

Рівнобіжно обезцінено всякі традиційні національні, релігійні, моральні, правні суспільні вартості, введено релятивізм вартостей, моралі, культ гедонізму життя, матеріалізм, масовий ужиток наркотиків, зниження в школах наукового рівня, систему виховання зведено до культу фрейдизму, повалено всюди й усякі авторитети, потоптано Бога, Батьківщину, Націю, Родину, гідність Людини. Принижено людину до тварини, згідно з тезою — ліпше червоний, ніж мертвий, чим обеззброєно суспільство, зокрема молодь, зроблено її імунною супроти всяких великих, шляхетних ідей, самопосягати, альтруїзму, праці за Друзі своя. Схаотизовано життя поваленням усіх величних цінностей і всяких авторитетів за поміччю бруталного використання усіх масових засобів інформації, які плекають виключно культ гедонізму, вигід, матеріалізму, гангстерства, сексуалізму, співжиття молоді

обох статей в окупованих домах ради нового стилю життя: комун, повне обезморальнення одиниці. Боротьбу, посвяту і смерть за Батьківщину зогиджено, висміяно, потоптано, найвищі відзначення за хоробрість у бою за Батьківщину обкидаю болотом, героїв війни зроблено гангстерами насилля тоді, коли червоних гангстерів і масових убивців представлено як національних героїв. Христа ехидно зрівняно з Марксом, Фрейдом, Мао, Леніном — до однієї категорії зведено Божественне зі злочинним. Народи поставлено перед руїною їхніх духових святинь, а на це місце запрезентовано їм пустку з велфарстейтом для неробів коштом праці трудлюбних. Словом, світ зрушено в його основних релігійних, національних, етичних, культурних підвалинах.

Процес розкладу й дегероїзації, гедонізації охопив навіть Церкву, яка почала йти назустріч людським слабостям, послабляючи суворі етичні вимоги, потураючи «власьтумущим», нехтуючи покривдженими й поневоленими, не раз стаючи Церквою пануючих, а не поневолених народів і людей, споневіряючися ідеалам Христа. Більше того, Західня Церква ввійшла у співіснування, а далі й у співпрацю і детант та діалог з воюючими безбожниками, народовбивцями й поневолювачами. Режимову Церкву поставлено понад Церкву катакомб. Замість екуменізму з катакомбним християнством, катакомбними Церквами е екуменічний діалог з церквою російського імперіялізму, коляборуючою з безбожницьким народовбивчим окупаційним режи-

мом коштом катакомбних Церков. Церква імперіялізму засуджена на упадок з хвилиною упадку імперії, а з тим Ватикан, Світова Рада Церков оправдано виявляться силами реакції, що своїм діалогом і співпрацею стали помічниками імперіялізму й поборювачами визвольного націоналізму. Об'єктом того діалогу з церквою імперіялізму зокрема стає християнська Україна, її обі Церкви, визнання яких партнерами в екуменічному діалозі вважає московська церква імперіялізму «нарушенням і захитанням структури» російської «церкви». Це вимовно ясно: це є порушенням імперії, якої знаряддям є явно Загорська церква. Ватикан і Світова Рада Церков незабаром не матимуть партнера для екуменічного діалогу, бо імперія валиться, а з нею її церква, а національні Церкви інтересу для діалогу з тими чинниками Заходу не мають і не збираються кооперувати з тими, які допомагали закріплювати над ними кайдани!

Ідейно-моральна, релігійна, політична, соціальна, а також культурна криза огортає вільний світ в одному відношенні, а творчі, здорові первні серед болів з трудом народжуються, отримуючи свою життєдайну силу з джерел власних націй, стимульовану світлом з підпільного українського Орієнту, з національних і релігійних катакомб. Домінуючі у вільному світі сили лібералізму й соціалізму, які виходять з одного коріння: культу егоїзму одиниці байдуже чи під маскою культу маси чи не обмеженої свободи одиниці. В основному це зводиться до культу гедонізму, матеріалізму з обезці-

ненням ідеалістичного й героїчного світогляду. Для кожного з них не існує нація як осередок прямиць одиниці чи народньої маси. І Церква не стоїть осторонь цього суспільного процесу. Визвольний націоналізм знецінено, під впливом Москви фальшиво утотожнюючи його з націонал-соціалізмом і фашизмом, хоч ані націонал-соціалізм, ані фашизм націоналізмами не були, але були імперіялізмом і тоталітаризмом, і ніколи навіть не окреслювали себе націоналізмом. КПСС своєю політикою окреслює соціалістичною, сучасний етап її соціальних змін соціалізмом, отже чому цей яскравий тоталітаризм з геноцидом не окреслюється західними чинниками соціалізмом, а чому націонал-соціалізм називається націоналізмом? Москва своєю психологічною війною добилася, щоб єдину ідейну й моральну силу, яка спроможна переможно протиставитися большевизмові й оновити розкладений Москвою, лібералізмом і соціалізмом Захід, здискредитувати й угробити, а через те внеможливити остаточну перемогу над большевизмом. Хоча Церква на Заході з погляду опанування її світською владою не є цезаропапистською, проте ідейно-морально, через проникнення в неї ідей ліберал-соціалізму, є вона секуляризована і в ідейно-моральному сенсі цезаропапистською. Так звана церква в російській імперії є цезаропапистською під кожним оглядом — політичним й ідейно-моральним. Вона цілковито на службі світської влади, провадить її політику, в комплекс своїх ідей суспільного порядку включила комунізм і імперіялізм російської на-

ції. Майже весь комплекс православ'я є в засягу російської імперії. Екуменічний Царгородський Патріарх, мабуть, єдиний з християнських патріархів, що найдалі стоїть від цезаропапізму й папоцезаризму, не має достатньої сили й бажання стати осередком, орієнтиром для катакомбних Церков, бо також уплутався в екуменічний діалог з цезаропапійською церквою імперіялізму й коляборантства з народобивцями і воюючими безбожниками. Ватикан став світською владою, а мало бракувало, щоб Павло VI не підписував з Брежневим гельсінських домовлень, які стверджують непорушність імперії і її кордонів. Чи Ватикан не бачить, що папа — як голова специфічного типу спільноти, 700 мільйонів католиків у духово-релігійній площині — не має права підписувати договорів, проти яких стоять десятки, якщо не сотні мільйонів католиків, хіба що Ватикан вважає себе державою урядовців і духовників, які мають громадянство Ватиканської держави. Ватикан не є Андоррою ані Монако, чи Ліхтенштайном. На всякий випадок українці-католики не уповноважували його підписувати гельсінські домовлення, ані Папу приймати Подгорного чи Громіка. Авторитет Ватикану — це духовна сила 700 мільйонів вірних, яких волі він не респектує. Без огляду на те, чи Ватикан зараховує себе до теократичних держав типу Тибету, або Ірану Хомейні, чи звичайних світських держав типу Монако, чи ще якоїсь посередньої форми — підписувати Гельсінські чи інші того роду домовлення, — якими укріплюється рабство націй, — Ватикан не смів. Вати-

кан, як центр християнства католицького засягу, не може підписувати домовлень, виторгованих між російською тюрмою народів і альянтами з Другої Світової війни. Мусить бути ідейно-моральний орієнтир правди і справедливості, безкомпромісного захисту її, а нею повинна бути Церква й релігія. Коли вона не є на Заході для вільного світу і тим більше для поневолених народів і людей у царстві російських тиранів, то ним мусить стати антитоталітарний, народовладний, визвольний націоналізм і катакомбна Церква, яка принесе оновлення і відродження християнства у вільному світі. Сила Церкви у терпінні і мучеництві за Божу правду! І тільки завдяки їм Церква Христова перемогла. І з цих вартостей вона відродиться на прикладі катакомбних Церков, які стоять своїми ідеалами життя героїчного, мученицького, терпіннями й боротьбою за правду у протиставленні до церковного ватиканського естаблішменту чи Світової Ради Церков. Нічого нам не сподіватися від офіційних Церков Заходу, бо вони йдуть із сильними того світу, а не з тими, що борються проти сильних, які при владі, за правду, яка переможе завтра.

За тривалу розв'язку універсальної світової кризи

Це є центральне питання, навколо якого обертається вся світова політика. Суть справи не в тому, як хвилино перетривати й на декілька років відсунути світовий катаклізм, що наближається, а у вісімдесятих роках знайде свій апогей, але розв'язати цей гордівський вузол. Відповідь можлива,

коли визначити головного спрчинника, корінь лиха. Хто прагне завоювати світ? Хто стосує усі можливі засоби розкладу, включно з тероризмом міжнароднього характеру та проксі-війнами? Московщина з її способом життя і системою володіння над світом — комунізмом. Усі дотеперішні спроби розв'язати кризову ситуацію завели: коли немає єдності й тотожності цілей, не може бути ніякої формули розв'язки. З боку Росії є одна вимога: капітуляція всього ще вільного світу — це є її мета етапно здійснювана. Тут немає узгіднення й не може бути. Відповідь можна відтягати, відволікати, але її треба дати. Дотеперішні паль'ятиви Заходу завели. Рівнобіжно до пізнання знехтованої потуги, як єдиного шляху до знищення перевозла і спрчинника її, включно з нечуваним зброєнням, треба волелюбним націям і Церквам світу висунути в осередок процесу оновлення: ідею нації, героїчну етику, героїчний гуманізм, героїчну релігійність, першенство спільнотного над егоїстичним, відродження рідних, властивих націям культур, здійснювання ідеї соціальної справедливості з елімінуванням ліберал-капіталістичного супра-зиску, культу зиску за всяку ціну й усякими шляхами включно з торгівлею з московськими канібалами, актуалізацію християнства перших віків, моралі Церкви катакмб, словом — духово-етичного, ідейного, культурного, соціального відродження, культу героїв, героїчних епох історії власної нації, як передумову політичного оновлення. Передумовою ідеологічного оновлення є етичне в сенсі героїки життя, а

передумовою політичного є ідеологічне, проте ж усе це йде паралельно. А рівночасно з цим процесом мілітарне озброєння вже духово, ідейно, морально озброєних борців. Примат духового первня мусить запанувати, щоб знайти вихід із світового сліпого кута й добитися остаточної перемоги, бо цей бій не є боем минулих сторіч: це бій між світом універсального зла і світом універсального добра, волі й неволі, антихриста з Христом, руїною і творчістю, примату Духа над матерією в метафізичному сенсі. Це бій культур, етик, двох уявлень життя. Отже, рівнобіжно з духовим відродженням мусить іти політичне озброєння і зрозуміння того факту, що ми живемо в ідеологічній добі, добі боротьби ідей і різних уявлень життя, передусім боротьби за першенство Духа над матерією, ідеї нації з ідеєю світової імперії, світу Києва зі світом Москви, Св. Софії і Св. Юра зі світом Кремлю. У цей великий ідейний, етико-моральний, теїстичний, соціо-політичний, політичний, національний бій проти протилежних тому вартостей нам треба було включитися і ми включилися не лише на поземі урядів і парламентав, але й міжнароднього, громадського форуму, різного типу й характеру. Це не лише проблема офіційних чинників держав, але мобілізації прилюдної думки. Йдеться про бій концепцій, про поставлення й поширювання нашого уявлення про життя й порядок у світі серед широких кіл громадської думки світу, включно з нашою політичною, стратегічною й ідео-моральною концепцією, бо всі ці елементи нерозривно пов'язані між собою.

Російський світ життя — це протиставне уявлення нашому в суцільному відношенні. Бій не йде тільки за саму ідею свободи, але й за зміст її, бо свобода — це рамки для виконання означених етичних, суспільних, політичних і інших вартостей, це змога вибирати і здійснювати означені вартості. Справедливість — це вища якість за свободу, яка є тотожна зі спроможністю рішення людини вибирати ту чи іншу вартість, справедливе, чи не справедливе, добре, чи зле, гедоністичне чи героїчне, альтруїстичне чи егоїстичне. Цей бій відбувається і серед західного суспільства, де вже починається процес пробудження й відродження, самоусвідомлення власних властивих традиційних духових, культурних, національних і соціальних вартостей та поворот до культу героїки життя, національного етосу, національних героїв і рідного стилю і змісту життя. Те, чим досі був сильний Окцидент, ноблесс обліж, — навігаре нецессе ест, вівере нон!

Збанкрутовані політичні концепції Заходу щодо російської імперії

Сучасна світова політична ситуація визначається:

1) Банкрутством дотеперішньої політики вільного світу супроти російської імперії у всіх її варіантах — від концепції контейменту («стримування») до детанту і рівноваги сил з формулою про роззброєння на можливо найнижчому поземі. Концепція детанту довела до моральної демобілізації віль-

них народів, скріплення паціфістських настроїв, обеззброєння Заходу і створення ілюзій про можливість існування поруч себе на базі статус кво російської загарбницької імперії з завойовницькими цілями світового засягу ще вільної частини світу, який прагне зберегти себе непорушним, не турбуючись долею поневолених російським імперіялізмом і комунізмом народів. У періоді детанту Московщина, згідно з виразно задекларованими своїми завойовницькими цілями в новій конституції про всяку допомогу т. зв. національно-визвольним рухам і соціальним револютам по цей бік залізної застави, опанувала нові країни в Азії, Африці, Латинській Америці, а тотальною мілітаризацією усіх ділянок життя в імперії, й особливо зосередженням свого зброєного зусилля на термоядерну й ракетну зброю та морську воєнну флоту — завалила т. зв. рівновагу сил.

2) Рівновага сил є неможлива, коли немає узгідненої мети, обопільних тотожних цілей політики, яких лише наслідком є мілітарна рівновага. Без обопільно тотожних політичних цілей є виключене всяке реальне домовлення щодо мілітарного капітету договірних сторін. Основна теза російських загарбників є вимога гарантії кожночасних кордонів їх завоювань під претекстом забезпеченості кожночасного засягу імперії перед «агресією», що є тотожним з апіорним погодженням Заходу з їхньою остаточною метою: більшовізацією всього світу, бо щойно тоді російський ненажерливий імперіялізм не буде уважати себе загроженим. Отже,

концепція рівноваги сил також з цього погляду була засуджена напропале.

3) По своїй суті ця концепція є реакційна й у принципі протиставна національно-визвольним процесам у світі, будучи (злою) імітацією регіональної британської, меттерніхівської чи бісмарківської концепції давноминулих часів, перенесеної у сучасний світовий діяпазон. **Поневолені нації є об'єктом торгу. За них фактично йде світовий бій.** Чим більше зростає російська імперія — тим більше зростає уярмлених націй. З уваги на окрему світову потугу — поневолені нації, — які не існують для західної суперпотуги — НАТО, концепція рівноваги сил і детанту апріорі (наперед) засуджена напропале, як реакційна, яка стає проти визволення поневолених націй і силами вільного світу закріплює їх неволю.

4) В основі цієї концепції лежить ідея зберігання російської імперії й повне заперечення права поневолених націй на їх національно-державну незалежність. Брак визнання з боку ЗСА і НАТО ССРСР як російської колоніальної імперії, а трактування ССРСР як гомогенної держави або облудне розуміння її як «союзу республік», включає ЗСА і НАТО в комплекс найреакційніших сил у світі, бо захисників непорушності статус-кво поневолення численних народів у російській імперії й інших міні-імперіях, що доведе НАТО до підтримки поневолювачів-імперіялістів у всьому світі проти визвольних сил народів, які ще є уярмлені. Це дає змогу москалям, яких імперію НАТО і ЗСА не ви-

знають колоніальною імперією найгіршого типу в історії, виступати у світі по цей бік заслони «визволителем народів», а ЗСА і НАТО зображати як імперіялістичні сили, бо вони не мають відваги розкрити правду про ССРСР та зробити висновки — зміни політики детанту й рівноваги сил на політику визволення поневолених народів. Передумовою цього мусіло б бути на всіх міжнародніх форумах прилюдне розкриття й натаврування ССРСР, як колоніальної імперії російського народу. Чому могли існувати імперії англійського, французького, бельгійського, голландського, італійського й інших народів, а немає для Заходу імперії російського народу?!

5) Наслідком відсутності в НАТО трактування суті ССРСР як російської імперії та відмови ведення політики визволення стосовно поневолених народів в російській імперії, може створитися ситуація, що ЗСА і НАТО будуть допомагати здавлювати повстання поневолених народів у різних міні-імперіях світу, а ССРСР буде допомагати їм визволитися з метою уярмити їх після «визволення», як це сталося з усіма досі «визволенними» москалями країнами. В такому випадку ЗСА і НАТО виступлять як реакційна сила, а Московія як (облудно) революційно-визвольна.

6) З хвилиною практично-дійового визнання з боку ЗСА ССРСР російською колоніальною імперією, ЗСА стають революційною силою в світово-політичному відношенні щодо національного принципу організації світу проти імперіяльного й авто-

матично створюють основу для нового упорядкування світу на національній засаді для всіх народів світу, навіть не заангажовуючися практично у розв'язку локальних чи регіональних національних проблем. ЗСА стають тоді фронтом проти найбільшої реакційної антинаціональної імперіальної конструкції, російської тюрми народів — ССРСР з її сателітами. У протилежному випадку ЗСА і НАТО залишаться реакційними силами у світі, які зберігатимуть статус кво рабства не лише в російському імперіальному комплексі, але й в універсальному засягу, захищаючи перестарілі державні конструкції й соціально-політичні порядки. Закономірністю розвалу російської імперії буде розв'язка інших національних проблем інших багатонаціональних комплексів у різних частинах світу, де ще існують багатонаціональні, штучно створені, державні конструкції, чи як наслідок — реманент адміністративного порядку завалених імперій на їх руїнах, чи як наслідок їх зовнішньо-політичної концепції регіональної рівноваги сил у протиставленні до іншого імперіального конкурента.

Усі ці реманенти минулого імперіального ладу й укладу сил між імперіями будуть розв'язувані власними силами покритвджених народів, якщо їхнім поневолювачам перестануть допомагати ЗСА і НАТО, які є вманевровані у комплекс захисту старих залишків імперіального ладу й перестарілої рівноваги сил регіонального типу тим, що Московщина зручно й ехидно підтримує там, де їй потрібно, де даний національний комплекс не є в засягу

її впливів, покритвджені народи як їх «визволителі».

7) Перед ЗСА і НАТО, перед усіма вільними націями світу стоїть дилема: стати революційною силою у світі, яка підтримує революційні національні визвольні процеси в російській імперії за її розвал і тим чином уже об'єктивно сприяє аналогічним процесам у різних інших частинах світу, або залишитися реакційною силою, яка зупиняє процес розвитку людства в напрямі національного визволення поневолених, особливо в російській тюрмі народів, і тим чином і у решті світу, й залишити за Московщиною по цей бік залізної заслони облудний німб революційної сили, що сприяє національному й соціальному визволенню народів.

8) У соціальному відношенні Захід мусить сприяти усуненню страхітливої несправедливості, яка існує у низці країн Третього світу, узалежнюючи свою допомогу їм від здійснювання соціальних реформ з боку правлячих верств. Одночасно сприяти поставанню й скріплюванню націоналістичних рухів, які в осередку уваги ставитимуть добро народу як цілості, добро нації, а не інтереси капіталістичної чи феодалної класи й касти, яка визискує своїх власних співземляків. Усяка інтервенція з боку вільних націй світу у користь поневолених і визискуваних соціальних верств є доцільна, щоб рятувати відносні нації від большевицької облудної «допомоги» й загрози уярмлення їх комунізмом, імпорттованим і збройно підтримуваним Московщиною. Не є доцільно прагнення соціальних реформ і пе-

ремін окреслювати апріорі як комуністичну затію, а треба ввійти в саму суть проблеми і сприяти негайній, коли треба, радикальній розв'язці в національному сенсі й під національними гаслами, щоб покращати соціальну долю в душі справедливої національної солідарності пригноблених і висискуваних соціальних верств.

9) Є неправильним і облудним окреслювати конфесійними визвольні рухи, коли вони виразно є національними й мають своє коріння в національному прагненні до волі й незалежності, а конфесійний чинник є лише складовим національного. Таке приховування правди унеможливує розв'язку найбільшої проблеми і вможливує большевизмові зловживати ці рухи для своїх цілей.

10) Єдність релігійної й національної ідеї у визвольній боротьбі сучасності відіграє вирішальну роль для даного поневоленого народу, даючи боротьбі ще й метафізичне цілеспрямовання і мотивування. Епоха національно-релігійних воєн стоїть перед нами й уже розгортається, бо російський окупант наступає на цілість життя нації, на їхню суть духову й релігійну включно. Афганістан не єдиний, хоча найвимовніший показник цього. І не менше Польща.

Вирішальний чинник розвитку історії людства

11) Два вузлові пункти в актуальній ситуації російської імперії — Афганістан і Польща, в яких стосуються дві різні стратегії революційної боротьби, що взаємно себе доповнюють і самовиправ-

дують. Вони є прологом до остаточного розвалу імперії. Суть революційної боротьби польського народу в унааявленні протиставлення того, що здебільша є тепер ще пасивним спротивом у країнах поневолених у ССРСР, — згідно з гаслами: працюйте поволі, саботуйте працю на окупанта, забирайте власне майно, яке окупант загарбав тощо, — поруч страйків і відкритих явних заворушень. Польща розгорнула протинаступ з польських позицій у різних ділянках життя на російські позиції, з позицій польського способу життя проти російського, комуністичного. Комуністична система — це форма і спосіб окупації підбитої зброєю країни. Характеристичним елементом російської окупації є не лише збройні сили, але накинений (і втримуваний) ними російський спосіб життя; комуністична система, комуністична партія, всякого варіанту КГБ, воююче безбожництво, соцреалізм у культурі, русифікація — все це елементи російської окупації. Навіть без російського війська може бути російська окупація, коли є накинена російська система життя й утримувана терором її вислужників. У Польщі тепер зударилися відкрито дві системи життя. Одну уособлює польська Церква і «Солідарність» як суспільний рух, а другу компартія. Профспілки і їхнє досягнення на різних ділянках життя, розгорнуті ними й Церквою визвольні процеси — це є сила, а сила — це інтегральний елемент влади. Компромис між окупантом і поневоленим на довшу мету неможливий. Поділ прерогатив — консенс між цими двома силами теж є неможливий. Російська

система — комунізм, це суцільна монархія без усякого поділу влади типу тривладдя: судової, законодавчої і виконавчої. Всю владу як єдиновладдя завжди має компартія, виконавець влади окупанта, безподільної влади. Остаточно мусить прийти до збройного удару між силами окупанта й поневоленого народу, що підняв відкриту боротьбу. Спроба збройного здушення московською армією повсталого польського народу може мати в наслідку ланцюгову реакцію зрушень у інших уярмлених країнах і суцільну комплікацію міжнародної ситуації для імперії. Залишення вільно розвиватися визвольним процесам, що вже унаявилися, доведе до остаточного вилучення й ліквідації комуністично-окупаційної системи з монархією партії, КГБ-УБ і до банкрутства імперії в цій країні з усіма цього наслідками, бо консенс, тобто поділ влади між силами волі й силами тиранії, між поневоленним і поневолювачем є неможливий. Нездецидованість Москви — свідчення її безсилства. Вісімдесяти роки принесуть кінець імперії.

Коли існує фронт в Афганістані і його закінчення не видно, трудно москалям починати нову війну у Польщі, де нарід ставитиме спротив і усі консеквенції з цього в комплексі поневолених народів, які не є до передбачення. Афганістан висотуватиме з імперії все нові сили й мобілізуватиме ісламський світ у середині й поза ССРСР та усі поневолені в ССРСР народи.

Рівнобіжно до протиставлення національно-ісламського змісту життя російсько-комуністичному

в усіх ділянках життя йде збройна боротьба народу проти чужого наїзника. Московщина є в безперервному стані війни у різних формах з поневоленими націями з модифікаціями форм визвольної протиросійської війни поневолених націй, залежно від кожночасного стану революційної ситуації у даній поневоленій країні. Методи боротьби польського народу треба зарахувати до революційних метод, бо суть революційного процесу лежить не тільки в збройній боротьбі, але в ударі-боротьбі двох протиставлених уявлень життя, двох протиставлених культур, соціальних ладів, політичного порядку, триподілу влади проти монархії, релігійної проти антирелігійної концепції життя, що в сукупності творять систему окупації наїзника, підперту збройною силою ворожої армії, чи КГБ і компартії. Кожне досягнення революційної боротьби є стартом до дальших намагань суцільної ліквідації наїзницької системи і прогнання збройною силою окупанта та завалення його системи панування. Реформами керує чужа влада, підметом революційних перемін є поневолена нація, яка бореться. Перенесення методу боротьби польського народу на інші поневолені країни — буде революціонізацією цих країн так, як здійснювана за почином українських політв'язнів найперше в концтаборах, а згодом в Україні метода страйків і вимога вільних профспілок з Донбасу — була перенесена в Польщу, де знайшла пригожий ґрунт з уваги на сприятливе, близьке до Заходу геополітичне положення країни, роллю Церкви як патріотично-релігійного чинника, відсутно-

сти русифікаційного тиску тієї натуги, що в країнах поневолених у СРСР і загальне становище Польщі з мобілізацією народу за поміччю вільних радіопередавань зі Заходу без державної цензури.

Посилення визвольної-революційної боротьби в Україні, Грузії, Вірменії, Литві, Туркестані, Естонії й інших уявлених країнах створює новий чинник у нашій зовнішньо-політичній дії, унаслідок чого перед вільним світом існування бойової, дійової визвольної окремої суверенної сили, яка не приймає статус-кво, його поборює разом з концепцією детанту, гельсінськими домовленнями, рівновагою сил, а змагає до революційної доосновної зміни порядку у світі через розвал російської імперії на національні держави поневолених народів у їхніх етнографічних межах.

Ця знехтована потуга, — поневолені нації, — є вирішальним чинником майбутнього розвитку світової історії. Вони — ключ розв'язки світової політичної кризи, бо розвалюють її джерело — російську імперію з її комуністичною системою і комунізмом, як знаряддям російського імперіалізму.

12) Розвал з середини російської імперії й комуністичної системи створює можливість уникнути термоядерну війну за поміччю національно-визвольних революційних зривів поневолених націй, підтриманих вільними націями світу.

13) У випадку зудару СРСР з Китаєм — наша позиція: творити свою власну незалежну повстанську силу з українців, сибіряків, членів інших по-

неволених націй, УПА, повстанські армії інших народів, також з бійців советської армії, закликаючи їх переходити до лав повстанців і не воювати за інтереси імперії. Одночасно наша позиція не є пропекінська, як і не була пронімецька, бо наші цілі не є тотожні з цілями червоного Китаю. Боротьба між російською імперією і червоним Китаєм іде за володіння над чужими землями. Сибір не є ані російська, ані китайська земля. Наша позиція є за суверенність неросійських й некитайських земель. Нам є корисний кожний конфлікт з російською імперією, але це не означає, що кожен ворог нашого ворога є нашим приятелем. Війна проти Китаю не буде конвенціональною, так як війна Китаю проти російської імперії не буде партизанського типу на російській території з расових, мовних і інших причин. Цей тип війни може вести Китай в Азії й на своїй власній території як оборонну війну. Партизанка не лежить у пляні офензивних воєн червоного Китаю серед нежовтої раси. Москалі можуть вести проти Китаю атомову війну, яка є також двосічною, але іншої їм вести буде неможливо. Тому російська імперія є дійсно в оточенні ворогів також ззовні — Китаєм, Японією, ЗСА, які безпосередньо межують з СРСР, який має спільні кордони з країнами НАТО.

14) Претенсії Японії до загарбаних москалями їхніх територій у часі другої Світової війни завжди треба підтримати.

Національний Китай

Національний Китай важливий, як держава з найкращим в Азії справедливим соціально-політичним устроєм, зі зрозумінням ваги української справи й як важливий стратегічний причілок вільного світу проти російської, а не лише червонокитайської агресії в тому геополітичному просторі. Національний Китай потенціально послаблює червонокитайську агресію з погляду стихійного навалу китайських мас на чужі землі, бо соціальним реформаторством задовольняє потреби широких народніх мас. Тому національний Китай не є доцільно знецінювати, як силу, яка заступить своїм національно-політичним і зокрема соціальним устроєм місце комуністичного ладу на континенті. Національні традиційні конфуціянські кількатисячолітні притаманні нації уявлення і способи життя зударилися з накиненим китайському народові марксо-ленінізмом. Наростаюча перемога китайського світу ідей на різних ділянках життя помітна уже сьогодні. Проміювання національного Китаю на континент є наявне. Не маоїзм є в наступі, але національно-китайський конфуціанізм, ідейний комплекс Сун Ят-сена, китайський культурний та соціально-політичний спосіб життя, соціально-політичне реформаторство є в наступі на континенті. У бою ідей пермагає вже сьогодні Китайська Республіка, а не народня червона республіка. Конфуцій, Сун Ят-сен, а не Мао і Ленін та Сталін. Як майбутня сила, яка буде включена в збройну боротьбу проти російської імперії, і як демократична сила не буде тією мірою

загрозлива для оточення, без плянів світових завоювань під претекстом комуністичної революції пролетаріату, та ознайомена з українською і проблематикою інших поневолених в ССРСР народів, буде змушена рахуватися з нашими визвольними змаганнями. Їй сприятиме в перемозі на континенті співзвучна революційна сила народу й упадок з розвалом імперії комуністичної системи в ССРСР, що матиме вирішальний вплив на упадок уже й цього модифікованого пекінського комунізму, який мусить поступитися під тиском конфуціанізму, Сун ят-сенського реформаторства й природніх прагнень волі й індивідуальної творчості китайського народу!

Проте ж, не можна не рахуватися з можливістю за певних умов договорення Пекіну з Москвою, коли, наприклад, Москва дасть Пекінові вільну руку в марші на південні простори, гарантуючи термоядерну парасольку проти ЗСА. У кожному разі національний Китай треба вважати з геостратегічної точки зору не лише заборолом проти евентуальних плянів Пекіну, але не менше антиросійським бастионом у цьому геополітичному просторі й не треба позбуватися також цього антиросійського бастиону.

СССР і Китай

15) У випадку збройного конфлікту ССРСР-Китай, ЗСА можуть зберігати означений час нейтральну позицію, підтримуючи слабшу сторону й розраховуючи на вичерпання сил обох потуг, а бажаючи включитися в конфлікт у характері арбі-

тра серед знесилених потуг. Проте ж така калькуляція в теперішню епоху була б дезактуалізована в обличчі модерних засобів ведення війни, які перевертають догори коренем старі формули ведення війни. У гру входять ще внутрішні сили в обох потугах. У Китаї національно-визвольні антикомуністичні конфуціянські сили з ідеями Сун Ят-сена можуть стати організованою силою з підтримкою Тайвану і включитися у процес боротьби проти російського наїзника й етапно відсунути комуністичні сили, які вже частинно усувають маоїзм, марксологізм, відчуваючи тиск національної стихії, чим об'єктивно під примусом сприяють зростанню національних притаманно оригінальних китайських традиційних сил, які, скорегувавши свою соціальну програму в стилі аграрної чи індустріальної реформи на острові, усунули базу соціального невдоволення й добилися після Японії найвищої життєвої стопи в Азії та стали революційною силою також на континенті. Не треба виключати, що обидві ці організовані сили певний час рівнобіжно можуть відбивати російського наїзника, при внутрішньому виграванні з боку ЗСА і розрахунку на скріплення національних сил і остаточної їх перемоги. Як некомуністичні й демократичні в перспективі будуть менше загрозливі для ЗСА й Європи, ніж агресивні комуністичні сили. Не треба також забувати східних туркестанців, монголів, тибетців, манджурів і інших некитайців та їхньої ролі.

У російській імперії наближаються національно-визвольні революційні злами поневоленних націй,

які творитимуть окрему третю самостійну силу, — Повстанські Армії, формовані також на Сибірі, що стоятимуть проти всіх можливих нових загарбників. Досвід з повстаннями в концтаборах і славнозвісний апель політичних в'язнів на чолі з ОУНівцями й упівцями в часі повстання у Воркуті 1949, які плянували створити незалежну від Москви республіку, що покривала б величезні лісові простори азійської й європейської частини російської імперії й при допомозі Заходу розгорнула б повстанську війну проти Московщини, підтверджує реальність концепції творення Повстанських Армій у сибірському комплексі.

Ставка на поневолені народи — нова перспектива

16) У війні з Варшавським «пактом» конвенціональними силами під сучасну пору НАТО не має шансів, як довго НАТО не вирішить стаціонувати в Європі модерну невтронову зброю, яка вирівняє перевагу СССР у танковій зброї. Невтронова зброя відсуває, а не наближає війну, і з різних родів атомової зброї є найгуманніша, бо не нищить цивільного безборонного населення. У випадку нападу Московщини, НАТО має шансу лише проти такої атомовою зброєю, — якщо не буде доозброєння конвенційною та невтроною зброєю й уміщенням нової ракетної зброї в Європі, — паралізувати агресію Москви.

Це за умов нехтування НАТО і ЗСА найбільшої революційної сили епохи — поневоленних націй в російській імперії, можливості підтримки їх на-

ціонально-визвольних рухів з метою розвалу російської імперії. Ставка на поневолені народи створює нові перспективи для світу, рятуючи його перед атомовим знищенням.

Ужиття тактичної атомової зброї не належить до категорії суцільної атомової війни. Зрештою, війна атомовою зброєю є лише завершенням методи старого типу ведення війни, що стає історичним анахронізмом, коли озброєний народ характеризує модерний тип ведення війни, повстанська і партизанська система ведення війни. Це означає перенесення війни на терен загарбника якраз підтримкою визвольної боротьби поневолених народів. Це практикує Московія в Африці, Латинській Америці, Азії.

У боротьбі ідей треба висувати вищу, справедливую ідею, щоб перемогти облудну і брехливу. Сама технічна зброя в епоху ідеологічних воєн не перерішить вислідів війни. На практиці це означає, що стратегія Заходу повинна йти по лінії зменшення російської військової потуги, що автоматично скріпить кількостево західню силу воєнками. Це означає — здобути ідеями душі воєцтва поневолених націй для Заходу, чим зростає сила Заходу тою кількістю, якою послабиться військова сила советської армії. Свідомство тому — мільйони перебіжчиків у перших тижнях німецької кампанії проти СРСР 1941.

17) Понехтуючи політику детанту, рівноваги сил і роззброєння можливо на найнижчому поземі, ЗСА і НАТО повинні припинити всякі економічні

взаємини з СРСР і його сателітним комплексом, припинити постачання технологією, електронікою, зерном і т. п. СРСР, щоб тим чином унеможливити зброєння СРСР. Захід не повинен боятися конкуренції зброєнь з СРСР, одночасно **припиняючи** його озброювати, що постійно роблять країни НАТО і Японія, постачаючи електроніку, технологію, зерно тощо. Це є комічне: озброювати СРСР під претекстом економічних взаємин, одночасно запобігаючи в Москві за роззброювання. Саме озброєння СРСР це є вершок піраміди, яка стоїть на драглистій основі. Переважливість озброєння міряється сукупністю усієї економіки, включаючи не лише всякого роду важку, але не менше легку індустрію. Допомога Заходу в розбудові не лише легкої, але й важкої (у тому зброєвої) індустрії СРСР у рамках торговельного обміну є тотожна з пляновим озброюванням СРСР. Компетиція в зброєннях, а не обмеження зброєнь при одночасному посередньому, а навіть безпосередньому озброюванні СРСР, — і відмова **всякої** економічної допомоги, при ембарго на усі товари до СРСР і сателітів — доведе до повного банкрутства СРСР і провал у конкуренції зброєнь із Заходом. Конкуренція у зброєнні при тотальному економічному й усякому іншому ембарго й одночасне розгорнення політики визволення доведе імперію й комуністичну систему до упадку.

Поневолені народи своєю визвольною боротьбою підірвуть большевицьку систему з середини й доведуть її до упадку одночасно з розвалом ім-

перії, якщо вільний світ перестане допомагати втримати імперію і тим чином поневолювати нею народи.

18) Поневолені народи засуджують термоядерну війну і їй протиставляться, маючи у своїх руках ключ перемоги, якщо б вільні нації світу були вірні законам Божим і схваленим ними на міжнародніх форумах постановам про розвал (тобто деколонізацію) усіх імперій світу та міжнародньо-правну легалізацію допомоги, включно зі збройною, народам, які борються проти колоніального ярма, у тому передусім російського.

Хто тепер нехтує підтримкою поневоленим народам, не визнає ідеї визволення їх з-під російського ярма й активно їй не сприяє, — той сприяє термоядерній війні. Найбільшим ворогом атомової війни є поневолені народи й ті чинники вільних націй світу, які сприяють їх визволенню.

Американський Конгрес, який схвалював закон про поневолені нації з 1959 (86-90) про підтримку ідеї розвалу російської імперії й комуністичної системи з метою відновлення незалежних національних держав — України й інших поневолених народів, заявився тим чином проти атомової війни. Але цей закон не став нерозривним складником закордонної політики ніодного уряду ЗСА, ніодного президента держави й вона не визначає закордонної політики ЗСА до найбільше тиранської імперії світу.

Поневолені нації — знехтована потуга — не стали досі жодним чинником у розрахунках захід-

нього світу проти агресії російського імперіялізму й комунізму, як його модерної форми. Проти можливої війни конвенціональною зброєю Захід не має — крім атомової зброї — жодної рівновартної зброї, знехтувавши поневолені нації і практично приневолюючи їх воювати проти Заходу. Єдиною відповіддю Заходу може бути атомової війна, коли арсенал російських можливостей при усій слабості імперії є далеко більший. Крім переважаючої конвенціональної зброї, Москва має високої якості і зрізничкованості методи політичної й психологічної війни, включно зі збройною допомогою ще несурверенним народам по цей бік заслони і соціальним револютам у різних країнах світу у пляні світової комуністичної революції. Конституція СССР — це відверто стверджує, зобов'язуючи уряд СССР активно підтримувати національно-визвольні й соціальні рухи в усіх країнах світу. Комплексу ідей та заходів аналогічного характеру стосовно ключової сили, яка спроможна розв'язати світову кризу, створити ґрунтовно новий порядок у світі — розваливши російську імперію, Захід не стосує, стисло респектуючи непорушність російської імперії й не протидіючи все новим її загарбництвам. Таким чином Захід об'єктивно сприяє атомовій війні, не перенісши війни на терен ворога, у даному випадку визвольної війни. Натомість Московщина безперервно провадить війну модерними заходами на терені всього світу включно з ідейно-політичною, деморалізуючою розкладовою інфільтрацією у всі вільні суспільства Заходу і в Третій світ, включаючи,

де є тільки нагода, збройну інтервенцію пряму або через «проксі» своїх кубинських, східньо-німецьких, болгарських та інших наймитів. Визначити, що буде казус беллі для Заходу — важко. Тому Московщина бавиться з вогнем, гнана ненаситним імперіялізмом, без здійснювання якого не є можливо втримати їй імперію й мобілізувати російського месіянстичного ненажерливого народу на все нові підбої.

19) Стратегічний плян Москви відвертий: маючи вихідну базу Афганістан і Близький Схід — захопити нафтові поля й сирівці Африки, що є тожне з неутралізацією, згл. сателітизацією Західньої Європи без війни. Цей плян послідовно Москва здійснює. Опанувавши В'єтнам, Камбоджу, Ляос має геостратегічну позицію на Індійському океані; з Курилами і Сахаліном, північною Кореєю опановує вихідні позиції в Тихий океан, чому ще виразно перешкоджає національний Китай, який має ключеве стратегічне положення на Тихому океані, захищаючи Австралію, Маляйзію, Індонезію.

Московська стратегія є наймодернішого типу в політичному, психологічному, економічному й мілітарному сенсі: здобувати світ периферійними війнами, партизанською стратегією, політично-економічною пресією, психологічною війною, розкладом, диверсією, страйками і т. п. Атомові війна є в неї засобом пресії й шантажу, а ведення іншого типу методами війни є засобом здобування все нових країн світу. Альтернативу до їхньої стратегії пропонуємо вільному світові, яка є гарантією перемоги й

уникненням атомової війни, що не дає перемоги, а знищення.

Якщо б Захід включав у свою стратегію, у випадку казус беллі з імперією термоядерну війну, зосереджуючи увагу на індустриї центри і центри сирівців, чи геополітичні позиції поневолених країн, — то тим чином він перебрав би на себе роллю нацистського чи большевицького геноциду, протиставляючи собі усі поневолені нації, а не лише російський нарід.

Визначення ворога

20) У ситуації війни чи революції є вирішальним визначити ворога, проти кого йде боротьба. Ворогом є не лише режим, але передусім загарбницький нарід, який є носієм імперіялізму й захисником його. Режим є організатором і носієм загарбницької ідеї, яка для кожної епохи, залежно від позицій старту, є іншою від (регіонального типу) панславізму, оборони православ'я до світової революції пролетаріату, пролетарського інтернаціоналізму-комунізму, «визволення поневолених народів усього світу» — крім підкорених московським імперіялізмом, байдуже в якому періоді існування російської імперії минулого чи сучасного. Російський нарід перестане бути нашим ворогом тоді, коли зречеться своїх загарбницьких цілей, задовольниться своєю державою на своїх етнографічних землях і стане до боротьби проти власного імперіялізму. Зі спільного фронту ми не виключаємо тих москалів, які дійово визнають, а не лише декларативно, ці позиції.

У боротьбі, коли стоять один проти другого два табори воюючих, вишукувати москалів неімперіалістів і на цих не стріляти — є гротеском. Хто з москалів перейде на бік української революції й валитиме не лише комуністичну систему, але одночасно імперію — цей стане співборцем у рядах поневолених народів. Протирежимні рухи не є нашими співниками у визвольній боротьбі. Поневолені народи не ладні міняти одні кайдани на інші. У боротьбі проти більшевизму не існує проблеми «сепаратизм чи федерація». Не існує проблеми непередрішенства, не існує формули — «не ділити шкури ведмедя», заки він живий. Це наївна й антивизвольна настанова, це фактична зрада самостійницьких позицій. Немає в Україні ані в інших поневолених країнах «сепаратистів», але є самостійники-революціонери. Не існує для поневолених націй інша мета ніж абсолютна суверенність і незалежність у їхніх етнографічних кордонах. Усякі ідеї федерацій, уній, союзів республік, — усе це вже на смітнику історії. У двадцятому сторіччі вісімдесятих років стоїть лише одна і то догматична ідея: розвал імперії всяких режимів і відновлення незалежних соборних держав усіх поневолених націй. Це не є предмет дискусій! Народи йдуть на смерть не ради фікцій і облудних ідей, але задля великих ідей — абсолютної волі і суверенності, незалежності й соборності своїх земель! Український нарід відкидає, засуджує, ганьбить усіх тих з українських середовищ, які висували б в будь-якій формі іншу ідею боротьби проти більшевизму, за-

мість боротьби за Самостійну Соборну Державу, як догму, як правду віри, як Божий закон! Усяка інша заміна ідеї УССД — це зрада українських інтересів. На боротьбу не повстане народ за нові кайдани, пропоновані з боку московських обмаїців типу солженіцинів, максимовів, некрасовів, гінсбургів і ко.

Ніколи не стояв перед українським народом вибір між «сепаратизмом і федерацією» з Росією чи іншим окупантом, але завжди був і тепер є єдиним: УССД і розвал російської тюрми народів на національні незалежні держави в їхніх етнографічних кордонах.

Усяка співпраця з москалями на непередрішених позиціях, чи в будь-яких існуючих російських організаціях, пресі, журналах є зрадою інтересів України. Григоренківщина — це явне малоросійство, це власовщина, очолена малоросом (хаклом), це заперечення самостійности, заперечення державности українського народу. Григоренківщина — це зрада українських інтересів, української державности, тому мусить бути поборювана як про-російська диверсія москалів в українському таборі.

Передусім держава

21) Передумовою здійснення людських прав є національні права. Без відновлення УССД неможливо здійснити в Україні прав української людини. В ніякій імперії світу, без уваги на державно-політичний лад у пануючій нації, не були й не могли бути здійснені права людини поневоленої нації.

Тому змагання за здійснення людських прав поневоленої нації без одночасного поборювання імперії з метою завалення і відновлення державности поневоленої нації є самообманом і обманом народу та введенням у блуд і фальшуванням властивих прагнень поневоленої нації перед зовнішнім світом.

22) Гельсінські домовлення є капітуляцією вільних націй перед російською імперією, яку західні держави визнали неподільною й її кордони непорушними, без жодного мирового договору, чим демобілізують поневолені нації. **Визнання неподільности і непорушности кордонів імперії автоматично заперечує визнання за поневоленими в ній народами й одиницями їхніх національних чи людських прав, бо сам по собі закон імперії, тобто насильної державної конструкції панівного народу над поневоленими народами виключає національні й людські права поневоленої в імперії нації і членів цієї нації.** Боротьба з позицій Гельсінських домовлень за національні чи людські права є безперспективною з погляду самого тексту Гельсінських домовлень, які є повні принципових контрадикцій, і з погляду самого факту, що їх підписав окупант України, є недоречною, коли уявляють патріотичні елементи, яких дія була б вирішально важливішою у підпільній боротьбі для визволення нації.

Декларативні становища західних урядів у захист людських прав не мають жодного значення, коли за ними не стоїть рішучість ужити сили для їх здійснення. Пустопорожні заяви баламутять борців поневолених народів, їх вилонюють на поталу

окупантові. Гельсінський «рух» є обманливою фікцією, спертою на уявленнях можливої пошани правовости з боку народовбивців. Він — це манівці і послаблення національно-визвольного руху поневолених націй. Наша негативна оцінка гельсінських домовлень не знецінює самопожертви, ідейности й мужности патріотів, які відкрито стали на захист ідей самостійности. В обороні цих патріотів ми завжди будемо діяти, за них боритися.

23) Вільні нації мають спроможність вести політичну й психологічну війну проти російської імперії й комуністичної системи з позицій новосформульованого міжнароднього права — резолюції ОН 1960 р. про т. зв. деколонізацію, про міжнародньо-правну виправданість збройно допомагати поневоленому народові проти колоніяльного ярма з 1979 з приводу Намібії, з погляду Міжнародньої декларації прав людини, Закону Конгресу ЗСА про поневолені нації з 1959 р., які стосуються імперії, її розвалу та прав націй на їхню державну незалежність і на базі власної незалежности здійснення прав і вольностей індивіда, як складової частини нації. Процес розпаду імперій віддзеркалився у нових міжнародньо-правних актах у напрямку творення чи відновлювання національних держав, до яких Захід ніколи не нав'язує. Натомість москалі хитро ними розграють.

Процес т. зв. деколонізації буде продовжуватися в Третньому світі також з того погляду, що деякі новостворені держави, базовані не на національ-

ному принципі, а на адміністративному колишніх територіяльних одиниць в розвалених імперіях.

24) Є ілюзорним сподівання, що епоха імперіалізму відумерла чи відумре, з обличчя землі зникнуть війни, запанує вічний мир і пацифізм. Імперії розвалюються під ударами поневолених народів, на свою чергу чекає російська імперія, але явище імперіалізму так, як і явище воєн, житиме далі. Ми також живемо в епосі воєн і масового геноциду (Камбоджа, В'єтнам), воєн Ізраїлю й арабських країн, африканських країн; імперіалізм Лівії з концепцією великої сагарської держави, імперіалізм перський (Хомейні), пакистанський, індійський, нігерський (Біафра), Конго (Катанга).

Нація завжди мусить бути готова боротися проти все нових імперіалізмів, так само, як носить зброю, бо ані війни ані імперіалізми не відумерли.

Націоналістична система — епоха завтрашнього дня

25) Рівнобіжно до національної ідеї як ідеї нації у боротьбі проти російської імперіальної ідеї виступає релігійна ідея, нерозривно поєднана й мобілізуюча народи в боротьбі за волю й незалежність. Особливо іслам стає мобілізуючою силою в СРСР рівнобіжно до катакомбного християнства, авангардною силою якого є Українська Помісна Католицька Церква з Патріархом Йосифом, а також відроджена незалежна УАПЦ, хоча вона не має ще ієрархічного центру.

Соціальна несправедливість і несправедливий розподіл економічних дібр і усіх наслідків того

стає чинником міжнародного значення. Тому плетання і вирощування націоналістичних рухів з властивостями кожної нації стає єдиним на потребу, зокрема у Третньому світі, коли навіть Церкви там завели й не дають розв'язки соціальних проблем. Без означеного політичного націоналістичного руху, який заперечує не лише комунізм, але й феудало-капіталізм — немає порятунку для народів Третього світу. Стояти осторонь цієї проблематики нам не є можливо, коли ми в універсальному засягу протиставимося й поборюємо большевизм, як синтезу російського імперіалізму, шовінізму й комунізму.

Не є доцільно накидати чужих формул і сурогатів розв'язки проблем, але слід нав'язувати до оригінальних первнів духовости й соціальности даної нації. Ще досі ніде у світі не був здійснений націоналізм як соціально-політична й державно-політична система, яка є щойно системою майбутнього на зміну також демолібералізові й ліберал-капіталізові, що не є останнім словом людського життя в соціо- й державно-політичному відношеннях. Націоналізм, як етичний, культурний, політичний рух вніс культ нації, культ героїки життя, героїчний гуманізм, примат спільнотного над егоїстичним, культ рідних світлих традицій, але ще ніде націоналістичний лад у всіх ділянках життя не був дійсністю. Нацизм — це був націонал-соціалізм, расизм, імперіалізм, а не націоналізм. Не був націоналізмом і фашизм.

Епоха націоналізму щойно наближається як нового соціально-політичного, економічного, державно-політичного ладу. Сьогодні міжнародньо-політичних явищ не годен відділити від соціально-економічно-політичних, чи церковно-релігійних, а також у міжнародньо-політичних розграх не годен стати осторонь їх.

Жиди й Україна

26) Ми вітаємо ту частину жидів в Україні, які, як громадяни України, включаються чи сприяють визвольній боротьбі за УССД. Ми готові забути ті кривди і несправедливості, які український нарід зазнав від тієї частини жидівства, яка вислугувалася окупантам України різних часів нашої історії і знущалася над українським народом, особливо за часів большевизму й голодової облоги України на визначних постах в Чека-ГПУ-НКВД-КГБ. Ми вважаємо їх зрадниками жидівського народу й не оскаржуємо за них увесь жидівський нарід, але водночас вимагаємо від жидівського народу приязної постави до боротьби українського народу за УССД. Наше відношення до держави Ізраїлю таке, як держави Ізраїлю до УССД. Таке саме відношення стосується усіх націй світу, без уваги на їх державно- чи соціально-політичний устрій, якщо ці нації не мають імперіялістичних зазіхань на українські землі й землі інших поневолених у ССРС народів.

Арабсько-ізраїльський конфлікт знайде свою тривалу розв'язку щойно тоді, коли буде виклю-

чена із цього комплексу російська імперія, тобто коли вона перестане існувати. Передумовою миру і спокою на Близькому Сході є УССД. Джерело конфліктів є імперіялістичні зазіхання російського завойовника.

Наше відношення до арабських держав міряється їхнім відношенням до УССД і до розвалу російської імперії.

Природні союзники

27) З уваги на ключеве геополітичне положення, економічні багатства й особливо незламний революційний й ідейний потенціал та кількість населення України, в консеквенції відновлення нашої державности зформується особливо приязні взаємини теперішніх сусідів імперії з Україною.

На особливу нашу увагу заслуговує Японія, якої значення завжди зростатиме й яка дуже приязно ставиться до нашої визвольної боротьби. Необхідно японську карту тримати сильно в руках і зосередити нашу увагу на цю країну всякими заходами.

Приязними до нас є сьогодні нейтральні країни типу Швеції.

Геройський фінський нарід має дружнє ставлення до України, перейшовши важкий досвід у боротьбі з Росією, залишившись непереможеним.

Туреччина — природний союзник України.

Латинсько-американські, численні азійські народи, африканські, ознайомившись з українською справою, ставляться прихильно до України, бо наш антиімперіялізм і антиколоніялізм їм є зрозумілий

і близький. Як тільки розкрити суть ССРСР, як колоніальної російської імперії, зразу здобувається їх політичну дружбу.

Завданням нашої визвольної політики є не лише здобути прихильність ЗСА, але важливе ставлення до української національно-визвольної боротьби також азійських потуг типу Японії, Третього світу. Необхідно постійно роз'ясняти революційний потенціал України й інших поневолених в ССРСР народів також Третьому світові й давати інформаційний матеріал на китайський континент.

Ярослав Стецько

УВЕСЬ НАРІД Є ТВОРЦЕМ ДЕРЖАВИ

Ми зібралися сьогодні, щоб ушанувати великий день в історії української нації — сорокріччя відновлення Української Державности 30 червня 1941 року, що було водночас початком двофронтової визвольної війни української нації проти двох найбільших тодішніх воєнних потуг: Німеччини і Росії.

Не визнавши Української Державности, Німеччина виповіла війну Україні, яка в той час перебувала у понад двадцятирічній визвольній боротьбі у різних формах проти большевицької Росії й інших окупантів за свою державну незалежність.

Джерело державного Акту 30 червня лежало в незламній волі української нації використати кожен нагоду, щоб задокументувати не лише перед світом свою волю до суверенного вільного життя,

але передусім здійснювати своє прагнення бути вільним і незалежним, як вияв іраціональної волі нації бути суверенним паном на власній землі. У цій війні гігантів з антикомінтернівського пакту і російською тюрмою народів, яка була у союзі з потужними альянтами, Україна п'ятдесятимільйонна нація, не стояла безрадно самотня. Вона мала свою власну концепцію розв'язки світової політичної кризи того часу, незмінну, по суті, до сьогодні, а саме спільний фронт уярмлених московським большевизмом і німецьким нацизмом націй, національно-визвольні війни, революції поневолених народів проти обох тоталітарних імперіялістичних расистських потуг. Україна вважала, що західні альянти були б переможцями й уникнули б третьої світової війни, коли б поставили ставку на спільний фронт з поневоленими націями проти обох тираній, тим чином убиваючи, як висловився — запізно — В. Черчіль, одночасно обидві безроги. Україна відкинула 30 червня 1941 року можливість вичекати більше пригожої ситуації, будучи пасивною, чи заявитися по боці одного з окупантів, включитися в його загарбницьку війну, але вирішила вийти на арену світової історії як третя окрема самостійна незалежна сила з іншими поневоленими націями типу Литви, Білорусії, Туркестану зі своєю власною концепцією, співзвучною з великими національно-визвольними процесами в усьому світі, що вже тоді назрівали.

Більше того, Україна схопила суть модерної епохи ведення воєн, а саме, що зі зростом значення

модерних технологічних засобів ведення війни зростає пропорційно значення озброєного народу, тобто значення повстанської, революційно-визвольної війни, чого визначним теоретиком був ген. Дж. Ф. Ц. Фуллер.

21 листопада 1943 року Українська Повстанська Армія (УПА) й Організація Українських Націоналістів (ОУН) здійснюють — заповіджену в грудні 1940 року Маніфестом ОУН — свою світового значення політично-визвольну, актуальну понині, концепцію, — творячи у двофронтівій війні — Комітет Поневолених большевизмом і нацизмом Націй — з повстанських частин 13 поневолених націй, закликаючи одночасно уярмлені нації Західної Європи прилучитися до спільної боротьби проти обох ворогів людства — большевизму й нацизму. Це був початок Антибольшевицького Бльоку Народів (АБН).

Україна, вважаючи безперспективним союз альянтів з російською тюрмою народів, завжди визначала свій фронт боротьби як протиросійський і протинімецький, але ніколи протиальянтський.

Оминаючи розвиток історичних подій, ми бажано вказати на послідовність визвольної політики та визвольної концепції, яку Україна у сучасній добі здійснює, а наріжним каменем цієї доби є саме Державний Акт 30 червня 1941 року.

У грудні 1940 р. Організація Українських Націоналістів (ОУН) видала маніфест, у якому, між іншим, читаємо таке:

«Ми — українці — підносимо прапор нашої боротьби за свободу народів та людини. Розвалюючи назавжди жахливу тюрму народів — російську імперію — творимо новий справедливий лад і кладемо основи нового політичного укладу у світі.

Несемо всім поневоленим Москвою народам свободу творити власне життя на Рідній Землі по своїй вольній волі.

Кличемо революціонерів усіх поневолених Москвою народів до спільної боротьби та співпраці з українськими революціонерами-націоналістами.

За свою владу, за землю, за людське життя!

Боремося: за гідність і свободу людини, за право визнавати одверто свої переконання, за свободу всіх віроісповідань, за повну свободу совісті.

Боремося: за право працюючих виявляти одверто свої політичні переконання словом і друком, відбувати вільно прилюдно збори та творити свої політичні, громадські та професійні організації . . .

. . . Тільки через повний розвал московської імперії і шляхом української національної революції та збройних повстань усіх поневолених народів здобудемо українську державу та визволимо поневолені Москвою народи . . .». Це діялося в добу розквіту тоталітаризму й імперіялізму.

У дусі принципів цього маніфесту було творене Українське Державне Правління, проголошуваний Акт відновлення державности, який благословили і визнали обидві Українські Церкви — Православна з Митрополитом Полікарпом і Католицька з Митрополитом Слугою Божим Андреем графом Шеп-

тицьким і теперішнім Патріархом Блаженнішим Йосифом I, даючи всецілу підтримку українському урядові.

Український уряд був єдиним коаліційним урядом у всій тодішній так званій «Новій Європі», у склад якого входили не лише націоналісти ОУН під проводом Степана Бандери, але також соціалісти, національні демократи, соціал-революціонери, безпартійні, один колишній депутат до Верховного Совета з України, як також один із колишніх провідних комсомольців, який, пізнавши правду України, став ревним українським патріотом і згинув у бою з військами НКВД у рядах УПА — славної пам'яті Осип Позичанюк. З ініціативи ОУН також створено парламент України т. зв. Раду Сеньйорів під президентством д-ра Костя Левицького, націонал-демократа, колишнього прем'єра Західньо-Української Народньої Республіки 1918 р., а провідним учасником якої був тодішній єпископ, а тепер Патріарх Кардинал Йосиф Сліпий, з величезною більшістю нечленів ОУН з почесним президентом Митрополитом Андреем Шептицьким. Це був єдиний демократичний уряд у той час в континентальній Європі й єдиний демократичний революційний парламент.

Відновлення Державности було ґрунтовно приготоване. З почину ОУН був створений Український Національний Комітет у Кракові в червні 1941 р., який об'єднував майже усі українські політичні напрямки, прихильників Української Національної Ради, гетьманців-державників, націоналістів, соці-

ял-революціонерів і інших, що мало бути свідомством з'єднаної волі всього громадянства разом боротися за Українську Самостійну Соборну Державу.

На допомогу кадрам на Україні Провід ОУН вивіслав з еміграції 7-тисячну політичну Армію Хоробрих — так звані Похідні Групи ОУН — підпільно через кордони, чим зміцнено сили ОУН на Україні, які зформували повстанські протиросійські відділи, що зударялися з большевицькими військами при вибуху війни, згідно з нашими власними плянами. Всебічні пляни й інструкції для ведення революційно-визвольної боротьби й війни та відбудови держави були опрацьовані Проводом ОУН.

Один із повстанських відділів, під командуванням Крайового Провідника Євгена Климова-Легенди, вмаршував у Львів на допомогу тій повстанській частині, яка діяла у Львові і зайняла радіостанцію. Використовуючи конфлікт між партією й армією (Вермахтом), ОУН заініціювала створення двох військових відділів — Дружин Українських Націоналістів, які школилися в рамках Вермахту з такими передумовами:

а) воляки присягають на вірність Україні, а не Німеччині і Гітлерові,

б) ніколи не будуть воювати на західньому фронті,

в) будуть разом з повстанськими частинами зав'язком Української Армії після визнання урядом Німеччини української держави.

У сам день проголошення українська військова частина, в рамках Вермахту, була у Львові й одно-

часно повстанський відділ, створений з місцевих бійців ОУН і її прихильників. Таким чином уряд мав також можливе оперття на невелику, але власну збройну силу.

Проте ж політична концепція перспективно ду-маючої частини німецького генералітету прогала, перемогла екстермінаційна політика Гітлера.

Дружини Українських Націоналістів перейшли до лав Української Повстанської Армії, а їх командир, генерал Роман Шухевич-Тарас Чупринка, став головнокомандуючим Збройних Сил України — УПА, і, як віцеміністер оборони Українського Державного Правління, розгорнув двофронтову війну проти Німеччини й Росії.

Німеччина практично виповіла війну Україні, а тим чином усім іншим поневоленим народам після уярмлення Польщі, Чехії, Західньо-Європейських Націй. «Німці програли війну не в Сталінграді, але в Києві тому, що вивісили свастику, а не український національний прапор», — пише Eugen Lyons, „Our Secret Allies“ New York 1953 (стор. 232).

Численні західні автори як John A. Armstrong, Peter Kleist, William Henry Chamberlin, D. G. Stewart-Smith і особливо генерал John F. C. Fuller — однодушно стверджують тезу шведа Арвіна Фредборга, який Актіві 30 червня 1941 року надає великого міжнароднього значення, уважаючи, що Акт 30 червня був головною причиною фіяско німецької політики на Сході Європи, бо приневолив розкрити справжні колоніяльні пляни нацизму. А Чемберлін пише: «Признати німцям цей доконаний факт

— 30 червня 1941 року — означало б відмовитися перемінити Україну в колонію німецького «лебенс-равму». Спротивитися йому означало б відкрити свої справжні пляни на самому початку їхнього походу в Східній Європі і змобілізувати проти себе її народи».

Британський автор Стюарт Сміт висловлює ствердження, що божевілья нацистської політики, через яку розігнано український уряд і арештовано Ярослава Стецька, коштувало німців підтримки 40 мільйонів українців.

Відомий американський історик Дж. Армстронг пише, що ОУН і її Похідні Групи всюди мали ставити державний апарат, творити українську армію з бійців советської і польської армій.

Петер Кляйст, один з творців советсько-німецького пакту 1939 р., стверджує, що «перші партизани, що воювали проти німців на Сході, були розчаровані українські націоналісти, а не советські агенти».

Навіть самі большевики (В. Коваль) признають, що «українські націоналісти виношували свої власні пляни у зв'язку з війною проти ССРСР і признають, що «якщо йдеться про Акт 30 червня 1941 р., то «ці дії українських націоналістів у Львові були для німців несподіванкою» (В. Коваль — «В роки фашистської війни». Україна в міжнародніх відносинах у період великої Вітчизняної війни. Київ 1963, сторінка 13).

А в «Історії України» Владислава А. Серчика, автор — польський комуніст, — пише: «У порозу-

мінні з Митрополитом Шептицьким у дні 30 червня 1941 року проклямовано незалежність України, а Ярослав Стецько отримав місію зформувати уряд. Комунікат про цей факт був поданий через опановану тоді націоналістами Львівську радіостанцію... 6 липня Ярослав Стецько... покликав уряд... Після 4-ох днів членів уряду арештовано й багатьох діячів ОУН зі Степаном Бандерою... ОУН перейшла на конспіративну діяльність».

Акт 30 червня 1941 розвіяв легенду про будь-яку пов'язаність української самостійницької політики з посторонніми чинниками, зокрема з Німеччиною. Німцям у спілці з білими, планоно завербованими німецьким окупантом, і червоними москалями, інфільтрованими в німецький апарат, з величезним трудом доводилося ліквідувати постану державу, яка була реальною дійсністю на величезній території України, де фактична влада на усіх ділянках життя була в руках українців, керованих і унапрямлених підпільною ОУН. Святкові народні збори скрізь по селах і містах проголошували відновлення держави, патріоти творили адміністрацію, міліцію, організовано господарське життя, шкільництво, санітарну службу, соціальні інституції, з великим надхненням відкривали церкви, масово проводили хрищення старих і молодих, дітей і т. п. Національні меншини підтримували нас. У центрі болгарського поселення — у Благоевському районі Одещини — болгарське населення вродисто проголосило українську державу і створило власні органи нової влади, підлеглі українській цен-

тральній владі. Німецький удар був безоглядний. Спротив ОУН і народу сильний. Українська поліція переходила в ліси, щоб поповнювати повстанські лави проти німців і проти большевиків.

Німецьке «Айнзацкомандо дер Зіхергайтсполицай унд дес СД» з 25 листопада 1941 р. отримало такий наказ з Берліну:

«Станицям у Києві, Дніпропетрівському, Рівному, Миколаєві, Житомирі, Вінниці:

Відноситься: Бандера-Бевеґунґ, тобто ОУН.

Стверджено незаперечно, що Бандера-Бевеґунґ приготував повстання в Райхскомісаріяті з остаточною ціллю створити незалежну Україну. Всі функціонари Бандера-Бевеґунґ мусять бути негайно ув'язнені й після детального переслухання мусять бути зліквідовані як пльондрівники. Протоколи переслухань негайно переслати до Айнзацкомандо Ц/5. Цього листа після ознайомлення керівниками команд негайно знищити!».

А далі: «Наші вороги — комуністи, бандерівці, партизани. Потенціально найнебезпечніші є бандерівці. За всяку ціну знищити!».

Варті уваги наступні витяги з присяги, пише ґестапо:

... Я присягаю, що буду боротися з усієї сили та своїм життям за вільну Українську Державу. Усім своїм серцем, своєю душею та своїм еством заявляю, що тільки українська революція здобуде Українську Державу та виборе народові владу. Аж до смерти стоятиму на полі боротьби, доки не відбудуємо власної держави і волі всьому народові...

«Присягаю на Україну, що буду служити всіма силами та життям ні від кого незалежному українському урядові та відстоювати його силу і честь.

Слава Україні, Героям Слава!».

Я зобов'язаний зачитувати фрагменти принаймні одного офіційного документу нашого уряду, підписаного його головою з 14 липня 1941 р., пересланого урядові Райху. У ньому, між іншими, читаємо:

«На основі століття триваючої боротьби українського народу за його державну суверенність і на основі факту, що ще недавно, в роках 1917-1920 існувала самостійна українська держава, я, як заступник Провідника Організації Українських Націоналістів (ОУН), проголосив у Львові 30 червня 1941 року, о годині 20.30 в залах «Просвіти», на Українських Національних Зборах, відновлення Української Держави.

Як у боротьбі за українську державність жаден з українських патріотів не потребує наказів для цієї боротьби, так проголошення відновлення української державної влади було, як тільки окупант зник з української землі, наказом хвилини для кожного українця. Заповіддю його національного сумління і його національної честі. Гігантський ентузіазм народніх мас підтверджує, як зрілим було питання державної суверенності України.

За проголошення відновлення Української Держави й за усі наслідки, які з того випливають, несу я, як заступник Провідника ОУН, і як голова Українського Уряду, зі становища якого я не уступив, повну відповідальність... Я доручив урухо-

мити Львівську радіостанцію й апробував зміст програми. Доручення обсадити радіостанцію видав ще перед вибухом війни з ССР у рамках загального плану революційної діяльності ОУН на випадок війни Крайовий Провідник ОУН. :

Про доцільність проголошення української держави я не переговорював з жадними німецькими чинниками з наступних причин:

Національна честь і національна гідність українського борця за свободу, нарід якого приніс у боротьбі за державну самостійність мільйони жертв, вимагає, що український нарід з власної волі має засвідчити, до чого він змагає і про що він нікого не має питатися дозволу чи він свою волю до свободи й незалежності сміє виявляти, чи ні...

Українська держава вже була визнана Німеччиною у мировому договорі у Бересті Литовському 3 лютого 1918 року, отже в Акті у Львові, беручи міжнародньо-правно, йшлося лише про повернення вже заіснованого стану. Німеччина цього міжнародньо-правного стану ніколи добровільно не анулювала. Він був декларований недійсним лише Версальським і Ризьким договорами проти волі Німеччини й України.

Усі намагання Проводу ОУН домовитися щодо політичних основ і змісту німецько-української співпраці з німецькими урядовими чинниками були безуспішні...

Тому тільки доконані факти могли заговорити про всенародню волю України, які мали підтвердити її змагання до державної суверенності. Такий

факт заіснував. Він знайшов не лише широкий відгомін у цілій країні, але був усюди поновлюваний...»

Моє останнє звернення було вислане німецькому Райхсканцлерові у жовтні 1941 р. вже з одинокі поліційної тюрми Александерпляц у Берліні, в якому я, від імени Уряду, висловив пересторогу, що війна Німеччини на Сході буде програна до трьох років і большевицька навала залле великі частини Європи. Україна й інші поневолені волелюбні народи своєї визвольної боротьби за незалежність і свободу ніколи не припинять.

Ультиматум німецького уряду відкликати проголошення державної самостійности, димісіювати й розв'язати Уряд — Голова, від імени Українського Державного Правління, відкинув, так само як Степан Бандера зробив це, як Провідник ОУН, від імени ОУН. Боротьба з Німеччиною почалася.

У документі шефа централі німецької поліції безпеки (Зіхергайтсполіцай і Зіхергайтсдінсту) та Служби Безпеки з 1942 р., Берлін, з наказу Євгена Легенди у першу річницю 30 червня 1941, між іншим, читаємо таке:

«Друзі Націоналісти!

День 30 червня 1941 року довів усьому світові, що:

а) українство має власні ідеї, воно не знає компромісу і також готове боротися проти кожного, хто нашу країну в колонію і нарід на рабів перетворити хоче;

б) українство боролось, бореться й далі буде боротися за свою власну державу, а не за нову Європу;

в) українство, протилежно до брехливих тверджень ворогів, є здатне власними силами створити державну будівлю;

г) українство своє майбутнє буде на капіталі власної крові.

Друзі Націоналісти!

У Східній Європі продовжується боротьба між старими поневолювачами України та новими зазіханнями за неподільне право поневолити український народ, включно з його землею й її велетенськими багатствами. Країна кривавиться й її міста та села в руїнах. У тюрмах старих і нових окупантів караються тисячі найкращих українських борців і вмирають смертю мучеників.

З нагоди першої річниці Великого Акту 30 червня 1941 року закликаю Вас: підтримуйте ще міцніше Ваш Провід. Зважте, що Україна знаходиться напередодні вирішення її долі. Готуйте себе й увесь народ. Нехай живе Українська Самостійна Соборна Держава! Нехай живе Степан Бандера!

Слава Україні!»

Це лише малий уривок — коментує А. Кармелюк, молодий автор у «Шляху Перемоги» — з багатого архівного матеріалу, який ще чекає свого українського впорядника й дослідника-історика. Але вже з цього віє державнотворчою волею й ге-

роїкою творців молодой держави, до оборони якої постав увесь народ, з якого вилонилася славна УПА.

Акт 30 червня 1941 року — продовжує автор — входить у золотий фонд політичної історії України останнього півсторіччя (досі Україна не створила нічого рівновартісного цьому Актowi), з якого фонду нинішнє покоління борців на Україні виводить гасло — відвоювання Української Самостійної Соборної Держави. Він залишається єдиним і вирішальним для нашої боротьби орієнтиром до тієї хвилини, коли у стольному Києві буде проголошена народом-сувереном — Українська Самостійна Соборна Держава.

Між Україною і Німеччиною продовжувався стан війни. Тисячі й тисячі націоналістів та інших українських патріотів були розстріляні, сотні тисяч пішли в концтабори, тюрми й табори примусової праці, розгорталася двофронтowa війна України, організована Організацією Українських Націоналістів і Українською Повстанською Армією під командуванням генерала Романа Шухевича-Тараса Чупринки й Українською Головною Визвольною Радою, яка продовжувала дію Українського Державного Правління.

Цей останній період Української Державности, розпочатий 30 червня 1941 року, тривав одне десятиріччя, доки принаймні на частині української території діяла українська влада, виконувана Українською Повстанською Армією, збройним підпіллям ОУН і Українською Головною Визвольною Радою.

Акт 30 червня нерозривно пов'язаний з датами 22 січня 1918-1919 років, 1 листопада 1918 року, 14 березня 1939 року, — з усіма державними формаціями України, як їх органічне продовження.

Епохи антської держави, Київської Русі, княжо-королівської, козацько-гетьманської держави, Української Народньої Республіки, Самостійної Гетьманської Держави, Карпатської України — все це наші державні традиції, на яких виростав її найновіший період, започаткований Актом 30 червня 1941 року.

На підставі засади, відомої у міжнародньому праві як «Юс постліміні», тобто засади права післядїяння, яке бере до уваги попереднє становище даної держави, втрату державности та акти, які скеровані до відновлення держави, — Акт 30 червня 1941 року матиме своє окреме значення у майбутньому міжнародньо-правному порядкуванні Європи і світу, коли шляхом національно-визвольних революцій буде завалена російська тюрма народів і знищена комуністична система.

Українська політика, яка випливала з Акту 30 червня 1941 року, не визнавала ані так званої мінімальної програми, ані жадних інших етапів на шляху до визволення, до суверенности, як виключно безкомпромісову боротьбу за державну суверенність і соборність. Ця безкомпромісова принциповість політики вирішальних керівних чинників держави у справі суверенности за всяких умов, навіть у час періоду відкритої дії в обличчі німець-

кого окупанта, не пішла на ніякі відхилення у справі суверенности нації. Творці цієї політики, які явно і відкрито виступали, пішли на щось зовсім нове й безприкладне в історії явних політичних формацій супроти окупанта, що розкрив брутально свої політичні карти.

Вони прийняли репресії і з відкритим чолом пішли у тюрми, концтабори і на смерть, або перейшли у підпілля, але відкинули всякий компроміс коштом суверенітету України.

Великі пережиття, неповторні хвилини радісного піднесення були власністю не тільки ідейної молоді й нечисленної інтелігенції, як це було у недавньому минулому, але у цілій масі народу. «Боюся — продовжує автор Лев Сенишин, безпартійний патріот, який відійшов у вічність — перебільшення, але хочеться сказати, що це було, мабуть, перший раз в історії нашого народу від часів повстання Хмельницького. Ці червневі дні 1941 власне такими перейдуть в історію, несені живою традицією, як народня легенда. І такими запише їх історія.

На шляху нації, якої початок сягає сумерків праісторії нашого народу, стоїть ясний етапний знак, що освічує дальший напрям, як метовий маяк у безмежній водній пустелі — дата 30 червня 1941 року . . .» — кінчає Лев Сенишин.

Так думала й так відчувала вся соборна Україна.

Уродженець Осередньо-Східніх Українських Земель писав у підпільному журналі ОУН «Ідея і

Чин» ч. 3 1943 року, Т. С. Клекіт у статті «Голос крови» про роллю ОУН й її Похідні Групи: «. . . Принесли синьо-жовті прапори на Україну в неможливо короткий строк. Ними не здивувалися, не запитували, чиї це прапори навіть маленькі діти. Їх прийняли давно й прийняли не як гостей, а так, як приймають Бога: просто до серця, відразу, безоглядно й навіки . . .»

Тому надніпрянець Тодось Осьмачка в захопленні поета писав: «Україну підняли зі своїх сердець перед очі Бога і сусідів тільки бандерівці під час другої Світової війни, щоб вона ожила, щоб вона заграла бажанням жити знову!». Але ми кажемо, ОУН була ініціатором, була прапороносцем, була тією організацією, якої члени мужньо йшли на смерть, щоб, нехтуючи дочасним, жити вічним! Вона — була пробудителем народу, але Україну до небес підняла не сама ОУН, а наш великий, нескорений, незламний народ підняв її — Україну — перед Богом і перед світом!

Честь і слава великому героїчному українському Народові та всенаціональному державному червневому Актіві, якого творцем є весь український Народ без різниці політичних переконань!

ДЕЩО ПРО ФОРМИ Й МЕТОДИ БОРОТЬБИ В УКРАЇНІ

(Ретроспективний погляд)

Коли обсервувати сучасний етап боротьби в Україні, то треба ствердити, що продовжується й скріплюється її ідейно-політичний бій, світоглядний і культурний змаг, самоутвердження українських якостей і вартостей. Наголос на духовому самоформуванні й самоутвердженні нації не пригасає, не зважаючи на різні фази визвольної боротьби й акцент різних її аспектів, наприклад, соціально-політичного, економічного чи збройного. Після періоду всенароднього повстання 1942-1953, наголос стояв на підпільній різновидній боротьбі, зокрема у звужених рамках збройно-оборонній, світоглядно-політичній, культурно-релігійній та соціально-політичній. Повстанська боротьба припинилася зі зміною форм і метод переставлення на довший період змагань і поширювалася концепція революційно-повстанської боротьби не лише на весь український народ, але й на інші народи, уярмлені в російській імперії, до якої належать теж сателітні країни.

Основний зміст теперішньої стадії боротьби — це змаг двох протиставлених національних організацій — російського й українського, на всіх відтинках життя. Коли мова про фази боротьби, то це не означає виключности тільки означених у ній еле-

ментів, але йдеться про наголос того чи іншого елементу на даному етапі. Як згадано, наголос на збройну масову боротьбу в роках 1942-1953 зовсім не означав нехтування інших ланок, яких зенітальною мобілізацією було зосередження всіх сил і енергії на збройній боротьбі. Переставлення на інші форми, зроблене ще ген. Романом Шухевичем, не означало прогри, але зумовлене було розвитком ситуації у світі, зокрема в СРСР та на Україні.

У зв'язку з тією чи іншою фазою боротьби в Україні існує допомогова дія з чужини: у фазі наголосу на ідейно-політичний бій головні зусилля ідуть на якнайбільше скріплення цього бою, хоч це не означає, що в іншій фазі ці зусилля послабли б. І так тепер необхідно поширювати нашу власну й чужинну в нашому змістовому плані літературу, тобто співзвучну з нашими ідеями, концепціями, світоглядом, вірою. Необхідні радіопересилання, встановлення власної радіовисильні, усна й писана інформація, масові акції на чужині, як форми підтримки боротьби в Україні і в імперії, формування світового протиросійського фронту, міжнародні конференції для наших цілей, спільна протиросійська дія з прихильними нам чинниками у вільному світі, зокрема з еміграціями народів АБН і т. п.

В Україні і в російській імперії продовжується оборона в'язнів, — членів ОУН і УПА, ув'язнених культурних і політичних діячів, пропагується ідея й концепція АБН, як реальний шлях визволення власними силами. Деякі вимоги: демонстрації, од-

ногодинні, одноденні чи навіть кількаденні страйки робітників і колгоспників, що вдаряють на економічному відтинку. У всіх нас у пам'яті події в Новочеркаську, Дніпродзержинську, Дніпропетровську 1972 року...

Доходять вістки, що під час судового процесу над тим чи іншим політичним або культурним чи релігійним діячем виступали з гострими протестами робітники, студенти, колгоспники. Ми читали у «Більмі», як засипували квітами підсудних у Львові на вулиці Пекарській, коли з автомашин вели до залі суду.

Ми знаємо про писання протестаційних листів до преси, підписаних індивідуально й групами підсоветських громадян, чим dokonувалася пресія на опортуністичних діячів культури, які були примушені теж «протестувати», бо страх за власну шкуру у ситуації кругової поруки створеної КГБ не меншає, а зростає, коли вони мовчать. Коли діяли Світличні, вільніше почував себе Вінграновський, коли діяв Чорновіл, вільніше почувала себе Ліна Костенко, коли діяв Вінграновський, вільніше творив Драч, доки Драч на волі, менша загроза для Гончара й т. д. Гончар боронив Космач! Вимагав повернути украдений іконостас («осиротили нас!» — писав один автор) і тим боронив самого себе, автора «Собору». Сверстюк обороняв його «Собор» у своєму «Соборі в риштованні». Параджанов належав до тих, що скривали крадіж Космачівського іконостасу. З ув'язненням Чорноволів полетів Параджанов, бо коло кругової пору-

ки звузилось. Якраз кругова порука знаменна для сучасного періоду терору Москви. Параджанову не допомогло те, що він приховував крадіж іконостасу й за це його й Любчика слушно й суворо картали тверді діячі.

Амальрик писав, що 25% київських робітників підписали протест проти ув'язнення культурних діячів, борців за права нації й людини... Все-народній рух...

Гасла, зв'язані з живим життям

Визвольна боротьба на Рідних Землях не є абстрактною, що зависає у повітрі теоретичних гасел. Там мобілізують народ живі гасла, що унапрямяють боротьбу, що виростили з життя. Традиції боротьби УПА не призабулися. УПА вросла в народ, бо вона поєднала в одну цілість боротьби всі ланки життя: національне з соціальним, культурне з релігійним, але усе під національним знаменником, бо без національної суверенної держави, без УССД не може бути українського змісту в жадній ділянці життя нації.

Ми бачимо, як розгортається опір під кличем: «Геть з вивозом нашої молоді в Казахстан, Сибір, у Монголію!» Пригадаймо, як спротивлялися тут і там рекрути, яких змушували служити у війську на китайському кордоні! Лунало гасло: «Відбуваємо військову службу в Україні!»

Недавно москалі перевозили 25 000 будівельних робітників з фахівцями-інженерами з України та інших поневолених країн будувати інфраструктуру

Монголії. Чуємо клич: «Залишаємося в Україні, не ідемо в Монголію!» В Україні, Казахстані і в Сибіру лунає гасло серед членів поневолених націй: «Вертаймося додому! Вимагаємо українських газет, книжок, бібліотек, клубів для наших національних потреб! Вертаємося в Лемківщину і Холмщину з польських земель і «відзисканих» земель! Це не наші землі! Ми, холмщаки й лемки маємо свою землю! Вимагаємо Єпископа для нашої Української Помісної-Католицької Церкви у Польщі!» Усі ці гасла поширюються стихійно, бо нація живе й прагне. ОУН-УПА залишає всюди свої сліди. Недаремно десятки років жертвенної дії, самопосвяти, тисячі убитих і замучених членів ОУН-УПА залишилися на шляху боротьби. Ці жертви не були даремні, бо вони стали дорогоказами.

Навіть від туристів чуємо, як демонстративно на дніпровських кораблях чи в автобусах наша молодь співає українські патріотичні пісні! До нас доходить гасло: «Геть з дискримінацією українців в Україні! Українці для України — Україна для українців!» Пригадуємо врочистості на могилі Тараса в Каневі. Пригадуємо Аллу Горську й її заклик відважно захищати українську Україну. На стінах і мурах України виписують гасла: «Комунізм — це нацизм! Большевики — це нацисти! Брежнев — це новий Сталін! Брежнев — це расист Гітлер!» У фабриках заводах, колгоспах шириться з уст до уст гасло: «Працюймо поволі». Це гасло кидали англійці у війні проти Гітлера для окупованих ним країн. Його підхопили в Україні, Литві,

Грузії, Туркестані і стосують проти російського окупанта.

Навіть маленька Естонія підносить голову. Ось не так давно арештовано 40 естонців на вулицях Талліна, які демонстрували під гаслами: «Геть москалі з Естонії! Хай живе вільна Естонія! Естонія для естонців!» Тисячі демонстрантів у Ковні проти переслідування релігії в Литві — загально відома річ! «Не заключаймо подруж з москалями» — гасло в Туркестані. Воно актуальне і в Україні. Туркестанський автор на Конференції АБН у Лондоні 1979 р. підкреслював самопочуття вищости туркестанців над москалями. Звідси кличі в Туркестані: «Москва — дич! Туркестан — культура віків!» Тим більше в Україні таке гасло актуальне. Україна — культура тисячоліть! Коли Київ існував як центр культури, ще вовки вили на місці, де тепер стоїть Москва. Ця ідея культурної вищости проникає і віддзеркалюється у літературній творчості, зокрема історичного характеру. Скляренко помер, отже йому уже не зашкодить згадка про його твір «Святослав». Таких творів є більше. А чи Скворода не гордість України? І романи про нього?

Але фронт розгортається не тільки на культурному відтинку. Він охоплює теж господарський і соціально-політичний відтинки. Москва накинула Україні свій соціально-політичний і економічний лад, протиний українській природі й духовості. Тому коло сім мільйонів українців загинуло у боротьбі проти колгоспної системи в Україні. Тому незмінно понині в Україні постійно лунають гасла

«Геть з колгоспами! Земля на приватну трудову власність селянина! Колгоспи — це російський винахід! Колгоспи — це засіб національного й соціального гноблення!»

Колективізація — це протиприродне явище в Україні. Один із визначних українських культурних діячів пише, що дехристиянізація, колективізація, колоніальна індустріалізація, переселювання з села до міста руйнували й руйнують тисячолітні українські традиційні структури й це матиме далекосяжні негативні наслідки для українського народу.

Советське сільське господарство затруднює коло 30% усіх робочих сил в ССРСР, у п'ять разів більше, ніж Західня Німеччина. Хлібороби Західньої Європи спроможні випродувати подостатку харчових продуктів, щоб забезпечувати ними населення своїх країн. ССРСР постійно з західніх держав імпортує збіжжя. Індустрійний поступ у країнах Заходу унааявнюється в тому, що чим раз меншої кількості хліборобів вистачає, щоб прохарчувати інших співгромадян. У свій час Брежнев заявив нібито 42 млн гектарів ріллі в Казахстані і Сибіру в значній мірі забезпечать аграрними продуктами населення ССРСР. «Цілині землі» з доручення Хрущова тодішній секретар КПКазахстану Брежнев розорював, доки вітри не рознесли тонкої верстви чорнозему, й чи це не стало однією з причин упадку Хрущова. Якже це так? Колись сама Україна живилювала Росію й була житницею Європи! Отже, Брежнев промовчав черговий доказ повного банк-

рутства колгоспної системи, бо, наприклад, європейський хлібороб, зокрема німецький, з одного гектара здобуває 43 подвійні центнери збіжжя, а в ССРСР з одного гектара не цілих 16 подвійних центнерів збіжжя, отже в два з половиною менше! Хлібороби в ССРСР пересічно надовують з одної корови на рік 2000 літрів молока, а німецькі — 3.600 літрів. Підсоветський хлібороб може обробляти 5.000 квадратних метрів ріллі у власному заряді. Ці малі парцельки-ділянки займають не більше, ніж один відсоток усієї управної ріллі в ССРСР, але вони покривають 12 відсотків усього запотребування на харчові продукти! Чи не катастрофічна цифра для оборонців колгоспної системи, яка більше ніж усі теорії вказує на повне банкрутство советського сільського господарства! Пігантоманія не залишає Брежнева, як не залишала Сталіна, Гітлера і Хрущова. Також на ній Москва скрутить собі карк під тиском поневолених націй.

Брежнев у найближчих 15 роках запланував зробити придатними під управу й пасовища 50 млн гектарів землі від Балтики по Західній Сибір, тобто територію в чотири рази більшу, ніж Західня Німеччина. Це — нові «цілині землі»! На цю ціль видають 35 мільярдів рублів, про що Брежнев говорив в Алма-Аті з приводу 20-річчя «освоєння» Хрущовим «цілиних земель». 35 мільйонів рублів — це 25% усіх аграрних інвестицій ССРСР у роках 1971-1974. Брежнев заявив, що це є рішення ЦК КПСС. Як же це так, що 50 млн гектарів землі дотепер лежали б так собі перелогом?

Треба припускати, що для висушування багон, вирублювання лісів і т. п. Москва вербуватиме нових в'язнів, як це було з горезвісними будовами каналів сталінсько-беріївського періоду. Брежнев пригадав був також необхідність реорганізації на «модерній індустрійній базі советського господарства», тобто повторити невдалий проект Хрущова злиття колгоспів і радгоспів у «великі продукційні спілки». Такий самий процес концентрації переводиться вже в індустрію: нові большевицькі картелі, трести й монополі. Отже, «довічна власність» колгоспів на землю зникає. Нове обдурювання народів. Нове звальювання вини на когось іншого. Нова імперіяльна політика на економічному відтинку, нова централізація влади окупанта.

Процес національно- і соціально-визвольної революції розгортається нормально й природньо. Колгоспна система вже давно зайшла в сліпий кут, хоча окупаційний режим ще тримає її терором, як економічну окупаційну систему, диктовану також мілітарними поглядами...

Боротьба на цьому відтинку має суттєве значення, бо це — боротьба з протиприродними, антиукраїнськими, російськими, накиненими Україні формами життя...

В осередку уваги стоять національно-політичні гасла. Це розуміє Москва і Пекін. Москва за соборність Туркестану в Східньому Туркестані (Сінкіянґ), а Пекін — у Західньому. Звідси гасло самостійників: Західній Туркестан має бути з'єднаний зі східнім в єдиний суверенний Туркестан! Хай во-

ють імперії між собою, це буде нагода для всенациональних повстань проти російських окупантів. Волю, тобто державну незалежність, не несуть нам нічі чужі багнети! АБН — наш шлях! ОУН — наш шлях!

В Україні плекається культ непоборности революційної ОУН, а також концепцію і фронт поневолених націй — АБН. Це слідне з большевицьких енуціяцій про протиставлення «пролетарського інтернаціоналізму» націоналізмові, а не так капіталізму, як це нещодавно бувало. З постійної советської пропаганди, агітації, пасквілів і наклепів — слідна успішність гасла: ОУН — усюдиприявна, все знає, все інфільтрує, всюди сидять її люди. ОУН — невловна, незнищенна! ОУН в партії, в армії, в установах, у таємних лябораторіях, у дослідчих інститутах, у фабриках термоядерної зброї! Бандерівці — всюди! Це створює паніку і страх перед каральною рукою бандерівців. Уся нація — це бандерівці!

Самі москалі викували проти себе цю двосічну зброю. Хто чесний — це бандерівець. Хто милосердний — бандерівець. Хто сміливий — бандерівець. Хто карає ката — це бандерівець. Хто справедливий — це бандерівець. Хто вірує в Бога — це бандерівець. Хто говорить усюди українською мовою — це бандерівець. Українська мова — бандерівська мова. А увесь нарід бореться за українську мову, за культуру, за традиції. Лунає гасло: «Бандерівці йдуть!»... «Бандерівці прийдуть карати ворога!» Це — таємна сила нації. Бандерівці в конц-

таборах, бандерівці у тюрмах, бандерівці в генеральних штабах. Бандерівці мають свої очі й вуха всюди! КГБ-істи вставляють підслухові апарати, бандерівці встановлюють свої! Націоналісти — це бандерівці. Українці — це бандерівці духом й ідеєю. Націоналісти — синонім бандерівців. Націоналісти це найкращі сини нації! З ними Бог! Пропагувати всесильність націоналізму й націоналістів — обов'язок кожного українця.

Ці наші міркування не є конспіративними вказівками, які треба приховувати у боротьбі! Це наявний, усім видний факт, в якому напрямку розгортається боротьба націй. Самі москалі признали як єдину протиставну «пролетарському інтернаціоналізмові», тобто російському імперіялізмові, силу — націоналізм!

Декілька років тому поширилася була в Одесі вістка: зникають жінки, які носять червоно-большевницької барви сукні — і страх напав на комунарок. З'являються й поширюються легенди про мандрівних пророків, висланців таємних сил, які пророкують загибель московських тиранів. Після зустрічі з ними, мовляв, пропадають ті, що гноблять народ. Хтось стріляє на тих, що носять знак серпа й молота. Кобзарі теж не перевелися в Україні. Не допомгло те, що за часів Леніна й Сталіна вистрілювали сліпців-кобзарів. Вони знову повертаються зі своїми піснями, що колись кликали на рід до боротьби.

Це теж не припадок, що тут і там з'являються тризуби, хрестики під хатами й на хатах, мурах,

партійних установах. А як наші люди боронять цвинтарі, де поховані українські герої, як боронять музеї! Не забуваймо протесту Чорновола проти нищення стрілецьких могил на Янівському кладовищі. Десь сиплять наново могили і ставлять на них хрести з революційними написами. Це було й під час «панської» Польщі. Все це мобілізує більше. Писав Симоненко, що він «готовий повірити в царство небесне, бо не хоче, щоби в землю йшли без сліда безіменні, святі, незрівнянно чудесні, горді діти землі...»

Якщо люди забудуть, Бог пригадає. Революція мусить мати легенди, міти, містерії, таємничість.

Революція — це заперечення ворожих накиданих традицій. Революція — це нав'язування до власних національних традицій.

«Назад до св. Софії й Печерської Лаври!» — це революційне гасло. «Назад до Космача!» Це «назад» не реакція, це революція, так, як гасло «назад до Христа» (в часах неофітів). «Назад» до церков, як домів молитви, Богослужб, що їх обертають на антирелігійні музеї. Активна боротьба, не на словах, а на ділі, за св. Софію як український Собор, а не музей — це революційне гасло, бо воно протиставляє нашу духову потенцію, українську вартість, якість і віру. Ідея «соборів наших душ» зросла не на чужині, а там. І «Собор у риштуванні» і глибинна пригадка про стародавність Михайлівського собору у «Сковороді» — твори, які нам тут пригадали наші вічні духові вартості, наш традиціоналізм.

Там вказують теж на імперіялізм російської «церкви» Пімена, яка поділила Україну на чотири т. зв. митрополії, залежні від Москви. А де «суверенітет» УССР, нібито респектований Піменом? Православна церква т. зв. Грузинської чи Вірменської ССР мають інший статус. Гасло: «Пімен — безбожник і антихрист» — зосереджує увагу на російське зло теж у тому відношенні. Факт відгребування українських традицій кожного міста й села й протиставлювання їх дичі Росії — важливий елемент у цілісному фронті боротьби.

Наша культура старша, наш Київ куди старший за Москву. Там «сиділи на престолі» Володимир Великий, рівноапостольний, великий українець, Ярослав Мудрий, свята Ольга. «Коли ми з тобою цей храм будували — вказуючи на Михайлівський собор, каже Сковорода в одноіменній повісті, — то там, на півночі ще вовки вили». В Києві бували Виговський, Сагайдачний, Дорошенко... Ось у Богданівці, в селі біля Підволочиськ відпочивав Богдан, коли йшов на Польщу, й постало на його честь село. «Січ» — це Українська Військова Християнська Республіка — унікальна у світі.

Київ — священне вічне місто України, а ніяке місто трьох Русей. Київська Княжа-Королівська Держава — українська держава. Плекання культу героїв України — давно минулих сторіч, недавніх і сучасних дає силу нації, почуття історичної безперервності. Завважуємо, як відвойовується сміливо культ Мазепи навіть у деяких явних публікаціях. Протестують проти молитви в церквах за уряд

народовбивців і безбожників. Останніми часами стихійно відмальовують і поправляють церкви.

За гаслом: «Діти, не вступайте до комсомолу!» — почалася акція в тому напрямку. Поцирюються кличі: бойкотувати вибори або віддати голоси за, наприклад, в'язнів ОУН і УПА. З'являються на мурах написи: «Звільніть в'язнів ОУН і УПА!» Або: «Хай живуть Степан Бандера, Роман Шухевич!» Або: «КГБ — убивця Бандери, Горської, Сороки!»

Із сукупности згаданих угорі форм і методів боротьби, гасел і закликів, які зібрані з живого життя в Україні, а не придумані, висновок: при звичається людей до легших акцій і активів, а згодом степенують форми протесту так, щоб кожен патріот, кожна чесна людина могла бути причетна до дії. Йдеться про всенародній протест. Найбільше мобілізує пасивні кола висунення перед ними оборонних гасел, від оборони переходять до наступу. Хто раз став в обороні свободи і справедливости, прав нації й людини, той ледве чи стримається у своєму змагу за них.

Ступенування важливе тому, що гостріші форми, доконувані одними, поширюють легші форми для інших, навіть опортуністів, боязливих елементів. Наш досвід: коли ОУН діяла радикально в Польщі, то УНДО мусіло бодай у соймї або в Женеві протестувати проти паціфікації чи польського терору взагалі, мусіло повторювати, що воно теж за УССД, хоч в опортуністичному формулюванні, наприклад, «не зрікаючися ідеї самостійної собор-

ної української держави, УНДО в сучасних реальних умовах є за автономію» ...

Пригадуємо деякі занедбані відтинки праці тут. Наша молодь мусить подбати про аматорські радіопередавання в країні за залізною заслоною. Адже відома мережа аматорських радіопередавань з Південної Африки до Європи. Технологічні засоби наша молодь в Україні має ...

Недоцінюється телефонічні виклики редакцій, наукових інституцій тощо в Україні, наприклад, запитом: «Пане Гончар, чи ви протестували проти вкрадення іконостасу в Космачі. За оборону цього іконостасу караються в'язні у Владімірській тюрмі. Що ви й ваші товариші на це? Подзвонимо за якийсь час, щоб ви дали відповідь, чи в'язнів ще катують». Або такі: «Що з в'язнями ОУН?» «Як може бути, що за сконфісковані спогади, як каже Сахаров, засудили Шухевича на 15 років?» Вістки про такі виклики та запити підуть по Києву й заворушать людей.

Замало звертати увагу лише на інтелігенцію і студентство, треба брати до уваги робітництво, селянство, а понад усе всю молодь. У листівках до вояків, селян, робітників, комсомольців, партійців мусимо вказувати на реальні перспективи революції, необхідність збройної боротьби, водночас давати конкретні гасла боротьби, починаючи від легких, щоб мобілізувати не тільки візією збройної боротьби, але вже нині кожного наставляти в рам-

ках спроможностей боротися проти окупації найрізноманітнішими методами й формами ...

Треба komponувати й передавати революційні пісні через радіостанції, передавати ноти відвідувачам. Пісня — це порив! «Марсельеза» зробила більше, ніж Робесп'єр. Пам'ятаймо: передусім ми маємо давати туди, а не брати звідтам. При такій настанові «давати передусім» — наш обов'язок більший. Ідейно-політична мобілізація там може бути нами підсилювана без наражування звідси тамошніх на небезпеку.

Необхідна побудова власної радіовисильні, що вимагає великих фінансових вкладів. Апарат КГБ має «люки», але ми не завжди їх використовуємо. Не завжди вміємо це зробити.

Завжди треба пам'ятати, що ми маємо бути сильні своєю дією, своїм ризиком, а не ризиком інших.

Ніколи не вірмо «відлизі», «полегшам», «культ-обмінам», «еволуції», «реформаторству». Усе це фантазії. Москва здасть усі колонії, але України ніколи без бою на життя і смерть. Пам'ятаймо: Москва обсервує, нотує, готує щораз нові наскоки. Немає України під її ярмом, немає її імперії. Україна — революційна проблема світу. Цей гордівський вузол може бути розтятий тільки мечем!

ВІЗНІ АСПЕКТИ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ

Комплекс т. зв. дисидентства й революційна боротьба

Напередодні вирішальних подій у вісімдесятих роках фронт ворога проти ОУН зріс як проти єдиної сили, що є прапором і дороговказом нації. З'єднаний фронт Кремлю і російських дисидентів, шостої колони російського імперіялізму ради збереження імперії, альтернативи «добрих» москалів проти «злих» з упадком сучасного режиму, уже заіснував: постав одноцільний фронт. КГБ оклеветує ОУН як коляборанта нацизму наспіл із п'ятою колоною в українському світі та явних противників патріярхату. Одночасно КГБ висуває тезу про інфільтрацію з боку КГБ Проводу й наспіл з партійними ненависниками ОУН та деякими дисидентами поширює цю тезу з метою внеможливити наші зв'язки з НАТО. КГБ поїздками в Україну й культобміном ще далі демобілізує частину громади. Фактично вже діє їхня політична «партія» радянофілів, що інфільтрує науку й наші культурні інституції.

Цілеспрямованість одноцільного фронту — ізолювати концепцію ОУН, змобілізувати максимум сил проти неї. Для цієї мети діють теж російські і деякі українські дисиденти. Треба відмітити, що москалі виявилися майстрами (при їхній тотальній слабості) розкладу на Заході. ОУН десятки років

творила протиросійський фронт подавляючої більшості української громадськості у масових акціях, усебічних акціях професійних груп своїх і чужих в обороні політв'язнів. Під цим небувалим тиском ОУН і громадськості, своєї й чужої, Москва мусіла поступитися. Але тим часом вона розпрацювала плян висилання деяких дисидентів з метою розбиття громади: йдучи етапами й шоками, скеровувати поодиноких дисидентів з їх свідомою чи несвідомою акцією до певних політикоідейних кіл громади. Один приніс неокомунізм і ленінізм, інший був дарунком русофілам, третій — націоналістам з метою розбити їх із показанням будітмо морального упадку носіїв ідеї націоналізму в Україні. Усе здійснилося за пляном. Один щиро сказав, що він теж має якусь визначену мету з боку КГБ, але не знаючи її, воліє не ангажуватися по будь-якому боці. Хоча напочатку деякі дисиденти зрушили громаду й дали певний позитивний вклад у зовнішньо-політичну пропаганду, завдяки майже виключно нашій допомозі, проте ж кінцевий ефект їх дії, за малими вийнятками, тепер у комплексі розбиття громади і дезорієнтації Заходу починає вже бути негативним.

Початкову емотивну екзальтацію з приводу прибуття дисидентів було важко опанувати наслідком помилки, що в центрі уваги, не зважаючи на іншу настанову Проводу, ставлено особу, а не весь комплекс українських політв'язнів. Актив не зрозумів, що, оплескуючи даного колишнього в'язня з націоналістичною ідейною фразеологією, оп-

лескував не його, але свої ідеї, які, здавалося, були вже неактуальні. Це розіграло дбайливо КГБ. Тому єдиний висновок з того: орієнтир є лише ОУН, мірилом всякої оцінки стосовно визвольної боротьби, і на ОУН треба звертати увагу як на дороговказ, а не йти за зрадливими «вогниками», які контролював і післав нам, хоч і під нашим тиском, окупант. За винятком одного чи двох, інші дисиденти не виправдали себе. Окупант на деякий час здемобілізував наші акції, але вони тепер знову зростають передусім за УССД, проти русифікації, за розвал імперії, в обороні в'язнів ОУН-УПА, а теж культурних діячів. Зрештою, суть не в ув'язнених, а у відвоюванні держави. В'язні будуть так довго, доки буде боротьба за УССД, тому й постійно буде боротьба за них.

Наше принципове становище до дисидентів наскрізь правильне. З позицій гельсінських домовлень, конституції, усяких договорів із СРСР ніяка визвольна боротьба не є можлива, бо окупант не конструє нічого на свою некористь. Ми дали основну оцінку конституції СРСР, доказуючи, що це конституція для гарантування імперії з ліквідацією всяких прав т. зв. республік, звівши їх до повних фікцій, водночас створивши фікцію советського народу як суверена імперії; в тій конституції перекреслено навіть статтю про те, що СРСР — це є союз народів чи республік, а висунено тезу про те, що його суверен — це «советський народ», тобто російська супернація, а «кожночасним» фактичним сувереном є генеральний про-

курор СРСР — тобто КГБ, який призначає прокурорів республік на усіх ступенях. Гельсінські домовлення стверджують неподільність імперії й ненарушність її кордонів. Отже, є абсурдом з тих позицій боротися за державність. Ці концепції були нами засуджені. Ми радили підкреслювати резолюції ОН про розвал імперій з 1960/1972 років і інші т. п.

«Заява 18 в'язнів» ішла по лінії ствердження, що Україна — це колонія. Але сподівання, що ОН нам допоможе — наївна надія. Це лише засіб інформації й пропаганди, якщо дістатися взагалі на форум ОН. Борці з України слушно підтверджують, що зосереджувати увагу на ОН — може засвідчити, що наша боротьба стає легалістичною і що можна сподіватися на основі зміни ОН у нашу користь. Проте ж зміст «Заяви 18» підписаних діячів з України афірмують, але вони рішуче заперечують повновладі для президента СКВУ, вважаючи неможливим порозуміння між підписаними й неможливістю існування Українського Національно-Визвольного Руху (УНВР) як тривалої формації, якої немає, як і орієнтування Заходу на неї замість на ОУН — є недоцільним. Оцінка-пересторога нашого Проводу виявилася в даний час оправданою і знайшла повне одобрення дослідників справи, а помилковість її критиків. Ми оцінили жертвенність і самопосягату борців культурного фронту, дали й даємо їм усяку підтримку, але, згідно з рацією боротьби, не вважаємо тепер кінечним «самоспалювання» на шляху до визволення.

Мобілізувати народ треба тепер широкою дією, героїчними посталями, але такими, що провадять мобілізацію широких мас до практичної дії. Не треба обмежуватися до добрих і корисних заяв, які неспівмірні з можливістю й ефектом дії їх авторів у рамках іншої політичної постановки роботи й які навіть рідко поширюються в Україні, бо у них немає організації для дії. Епоха самоспалювання того чи іншого виду не актуальна. Уже на часі епоха систематичного бою на різних ділянках життя, організованого підпільною організованою силою. Така тепер ситуація в Україні. Гельсінський рух й інші конституційні еволюціонізми не мають ніякого підкладу ані перспективи, так як недільні проповіді президента Картера. Йде буревійна епоха, де у боротьбі треба брати владу, за неї змагатися, скеровувати увагу у напрямок боротьби за неї. 80-ті роки — роки великих революційних змін!

За єдність якості

Влади в революційному зриві не беруть конгломерати, але ідейно-монолітні формації, які знають чого прагнуть. Сила визволення — не в єдності за всяку ціну, але в єдності якості. За єдність вищої якості йде наш змаг також на внутрішньоукраїнському відтинку. Єдність з народом — це єдність природня, — але не єдність з декадентами чи опортуністами. Нікого не пірве за собою єдність рабів з героями. Тому я не є пропагандистом єдності за всяку ціну, бо, мовляв, в єдно-

сті сила; не в єдності сила, але в ідеї (яка творить дану єдність) шляхетній, безкомпромісовій, що рве до бою. Патріярх приніс єдність не мірнот, але єдність борців за велику ідею, а недовірчі казали: розбив нас. Не розбив, а з'єднав тих, що вірили в духову українську державу, у відділення від Московії на усіх царинах життя.

У цьому періоді, виходячи з засади, що метою внутрішньої політики є мобілізація народних мас на боротьбу проти окупанта, ОУН змобілізувала УНР, СГД, СВУ і низку безпартійних на фронт боротьби проти григоренківщини і плющівщини, якої речниками є Українсько-Демократичний Рух з ОУНм. Треба понехати ідею єдності усіх, бо на еміграцію прийшли численні большевицькі і німецькі коляборанти, сотні інфільтрантів. Єдиного українського політичного центру тепер не буде, бо завжди були раби й борці, дві несумісні появи. Але в цей період спільний політичний фронт був задокументований з тими, що визнали політичні позиції ОУН, тобто самостійництва і соборництва. Нас розбиває теж ворог, якому свої вислугуюються. Але доки стоятиме дороговказ — сильний і безстрашний — єдність з народом є і буде.

Ми запропонували чотири варіанти творення спільного центру з УНР, що не виключав й інших самостійників, але ніодин з них не був досі прийнятий. Для нас є догмою, що найновіший період державності 1941-1951 1953 не сміє бути нами вилучений з історії українських державних форма-

цій. На це ОУН ніколи не піде. Без визнання цього ніякого єдиного державно-політичного центру не буде. Аксиоми не є предметом торгу. Проте ж шукати спроб розв'язки ми ніколи не понехали. Такою спробою на громадському полі був СКВУ. Наша концепція там не є респектована. Отже ця спроба покищо не виправдалася. У Мадриді представники СКВУ видвигнули людські права перед національними! Отже виявилось, що механічна єдність — це баламутство, а не сила громади. Речниками СКВУ у Мадриді були Григоренко-Плющ. СКВУ претендує на політичний центр, що треба зупинити, якщо це має бути новий УЦК! Наш міжнародний досвід унааявив, що ОУН і АБН заступають протилежні політичні концепції до СКВУ. Це є мінус української визвольної політики. Це мусить остаточно змінитися. Інакше буде аналогічна ситуація до УЦК, який в минулому (в часі німецької окупації) був проти нашого фронту проти обох окупантів. Капітулянти мусять бути усунені з СКВУ. На коляборацію з григоренківщиною ОУН ніколи не піде. Це троянський кінь в українській громадськості, який осідлав опортуністичний табір. Стверджуємо: ніякий випадковий дисидент не має жадного права репрезентувати Україну, а єдино ОУН! І нарід має орієнтуватися на ОУН, а не на СКВУ! У нашій політичній діяльності СКВУ це буде мінус української визвольної політики, хіба що вдасться його унапрямити на суверенницькі рейки, а КПЛ¹ переключити у ком-

¹ Комісія людських прав.

плекс КПН.² Ми не є антирежимники, але ті, що валять імперію! СКВУ не є речником визвольницьких прагнень української еміграції, а тим менше нації в цілому, і не виконує своїх статутів завдань громадсько-культурних, виховних, освітніх, а є зв'язаний з однією партійно-політичною антиреволюційною капітулянтською течією (ОУНм).

ЗП УГВР, відійшовши від політичної платформи УГВР під проводом ген. Романа Шухевича-Лозовського, перестало бути речником на чужині революційних безкомпромісових позицій УГВР, як революційно-визвольного центру й протиставлення УССРівській концепції. ЗП УГВР зійшло на манівці опортунізму й пристосуванства, включно з захистом концепції григоренківщини, яка на ділі є певним запереченням самостійництва, а коляборацією з московськими імперіялістами і советофілами.

Рішення Конференцій ЗЧ ОУН, очолюваних сл. пам. Провідником ОУН Степаном Бандерою, виявилися правильними по нині. Без повороту ЗП УГВР на політичну платформу УГВР часів двофронтової війни й керівництва нею Р. Лозовським — немає бази для співпраці. Такої можливості немає тепер також з ОУНм, УДР, які переключилися на виразно антиреволюційні русофільські позиції у комплексі григоренківщини, вважаючи можливою співпрацю з російськими імпе-

² Комісія національних прав.

ріялістами й явним малоросійством, як теж з со-
ветофільськими елементами.

Не інтервенція, а революція

**За підготовку повстанської війни власними
силами**

Стоїмо, можливо, напередодні революційного
зудару в імперії, можливо — воєнного конфлікту.
Пересторога Регена, що може бути обмежена тер-
моядерна війна, не була випадковою чи непере-
думанною. У ситуації нерівноваги сил НАТО щодо
конвенціонального озброєння з Варшавським пак-
том для НАТО немає альтернативи за сучасної
політики нехтування суперпотугою уярмлених на-
цій — крім обмеженої нуклеарної війни. Звідси
пересторога Регена для Москви, яка плянує
атаку.

Військовий сектор Проводу ОУН почав свою дію
з великими переборами при браку розуміння зна-
чення цієї ділянки. Дехто підпав під загальний за-
хідній пацифістичний тренд і вигідницький стиль
життя. Мілітаризація молоді недомагає. Наші мо-
лодечі організації не стоять під знаком воєнізації
молодого активу, немає підчинення мілітарному
вишколові відпочинково-розривкових таборів, при
розбудові фінансово-господарської бази осель, ко-
ли земля горить під ногами, якщо завтра війна чи
революція. Дискусії з молоддю унявнили, що на-
ша молодь прагне такої підготовки. Вона є за су-

ворим стилем, за спартанським життям! Органі-
затори не завжди це схоплюють. Участь у війську
наших людей замала, у стрілецьких школах —
ще менша. У військових академіях теж. Зусилля
військового сектора немалі, але вислід замалий.
Центральна справа нашої дії — це готовість вклю-
читися в боротьбу в Україні у часі революційного
процесу чи воєнного конфлікту. Що діється у нас
на тому відтинку? Це не є справа трьох чи чоти-
рьох секторів, але це справа цілої Організації. Як
уявляти собі наші похідні групи вісімдесятих ро-
ків? Нам є другорядна справа евакуації, хоч вона
подекуди важлива, але включення у боротьбу в
Україні. Вимагаємо співпраці з Заходом на базі
партнерства. Однак, незалежно від того треба са-
мостійної дії, спертої на наш незалежний від чу-
жинецької сили плян. Які напрямні мають наші
вояки у чужих арміях? Де їх реєстр? Хто опра-
цьовує ведення психологічної війни серед совет-
ської армії? Ведення її в Афганістані, Польщі, а,
передусім, в Україні й СРСР? Наш військовий се-
ктор не мав змоги, при існуванні плянів, розгорну-
ти як слід дії. У цій переважливій справі листівки
ОУН і АБН та висилка кількох людей до Афга-
ністану — рішуче замало. А проблему воєнної
стратегії поза студіями сл. пам. Блакитного ні-
хто, крім ГПР і ще деякого з членів Сектора, не
розробляв. Сектор мусить мати фінансову базу,
а також плян Сектора мусить бути дуже конкре-
тизований, щоб не висіти у повітрі, а йти система-
тично й пляново. Зокрема молоді кадри мусять

включатися й у чужі армії й у вишкільні курси. Треба конче вивчати володіння зброєю в нормальних стрілецьких клябах, яких повно є в ЗСА, Англії чи Канаді. Зрештою, наша молодь мусить іти в армію, там учитися й то, зокрема, повстансько-партизанських дій, найперше розбудивши дух мілітаризму! Це було завдання Сектора, яке не завжди вдавалося. Треба плекати культ героїчного проти вигідного життя! Наші табори мають бути такі, як були на Україні: шатра, вправи, маневри — жадні вигоди, а зимна річка, сон під шатром чи дубом. Це є стиль вояка революції, що живе в бункрі роками... Це говорять ті, які пережили й готові це повторити. Аскеза — передумова героїки теж у тюрмах!

Це все непопулярне, але без цього все планування — фантазія, бо вояки — це монахи із зброєю. У нашому штабі повинні бути наші високі старшини, вишколені у чужих академіях, фахівці також у справах повстанського роду війни, вони мусять розробляти способи й методи включення до боротьби в Україні. Передумова співпраці з Заходом — це визнання наших політичних позицій. Військовий штаб потребує фахових людей на цілоденну працю, але з модерним вишколом і знанням нашої повстанської стратегії, простудіюванням праць Хмеля, Бандери, Карбовича і численних інших. Вишкіл молодих вояків досвідченими упівцями, молодих кадрів у будові системи бункрів, пристосування боротьби до оточення — на часі. Спроби, роблені військовим Сектором, —

надійні. Їх треба підтримати. Підводячи підсумки: Сектор потребує більшої фінансової бази, фахівців для мілітаризації молодих кадрів, використання існуючих можливостей добровільної військової служби, і, більше того, вчення військового діла, у тому карате і т. п., між іншим у добровільних військових, стрілецьких клябах. Проблеми нашої стратегії, підготовки матеріалів психологічної війни на завтра, але й комплекс підготовки матеріалів уже зараз для політичної акції серед бійців советської армії. Передумова успіху: захопити цим ділом молоді кадри і включення наших фахових людей з чужих армій. Розробка практичної підготовки й теоретичної розробки стратегії — основні завдання Сектора.

Не лише ГПР, але зокрема цей Сектор повинен опрацювати наш стратегічний план фахового змісту, простудіювавши твори ген. Гекета, Фуллера, кап. Лідел Гарта й інших, та фахово доказати правильність нашої альтернативи до атомової війни й сугерувати наші практичні заходи у пляні загальних рамок меморіялу ГПР до західних урядів. Це мусить бути серйозна й фахова студія, сперта на відмічення елементів революції, що перерішували воєнні конфлікти імперій, наприклад, австро-угорської, британської й інших імперій.

НАТО, це є анахронічний пакт, що є антикварним, лише оборонним реквізитом. Ми перестерігаємо адміністрацію президента Регена перед його концепцією обмеженої атомової війни, якщо він думає, що його ракети мають бути кинені на

Київ, Первомайськ, Деражні, де є стаціонавані ракети СС-20, на Донбас, щоб паралізувати російську агресію. Ми не є проти жертв за наше визволення, але ми не хочемо бути об'єктом знищення за ціну російського агресора і його етнічної території.

Розміщення далеко- і середньосяжних термоядерних ракет СС-20, СС-5, СС-4 Москвою в Україні має бути приманою для НАТО ударити по Україні, керівникові спільного фронту поневолених націй, і тим чином протиставити уярмлені нації проти НАТО. Якщо б ми не пропонували альтернативи, ми не мали б можливості різко за-суджувати цю концепцію. Російські ракети СС-20, СС-5, СС-4 розставлені на Україні. Нашим обов'язком є сказати наше рішуче слово.

Під впливом безальтернативної політики ЗСА, при знехтуванні конвенційних сил задля гедоністичного стилю життя Західної Європи і ЗСА, під інфільтрацією Москви створився в Європі фронт т. зв. лівого націоналізму, камуфляжу комунізму, який не прагне обороняти Західню Європу в самій Європі. Він прагне обмежити війну атомовими спорудами (хай лише тактичною атомовою зброєю) до країн суперпотуг, у нашому випадку зокрема України, яку Москва висунула як форпост, де буде свої атомові споруди. Цей лівий т. зв. націоналізм, що є троянським конем, хоче обороняти Західню Європу без ризику життям західніх європейців, зокрема німців, спрчинників з москалями другої Світової війни.

Під тиском неутралістичної стратегії російська атака на Західню Європу мала б бути відбита безпосередньо нуклеарною атакою на ССРС, тобто в даній ситуації з боку ЗСА на Україну, Білорусію, Литву. У ситуації, коли війська ЗСА у Західній Європі не будуть мати відповідної нуклеарної зброї, зокрема невтронної супроти переважаючої конвенційної переваги Варшавського пакту й, зокрема, якщо ці війська ССРС мають криття ракетами СС-20 — перед військами ЗСА немає іншої можливості, як безоглядна капітуляція — йти в полон, або загибель без бою.

Ми наново пропонуємо нашу альтернативу, яка матиме тисячократно менше жертв знищення, ніж термоядерна війна, і ЗСА не повторять політики націонал-соціалізму чи більшовизму супроти України й інших уярмлених націй.

Необхідна стратегія нашого проти наступу проти КГБ

Наша Служба Безпеки робила в міру можливостей зусилля розкривати методи й засоби найновішої стратегії й тактики наступу КГБ на нас. Деяко розкрито, але через брак відповідного теоретичного підходу — творити із зібраних деталей одну синтезу — основний плян не увійшов у свідомість Активу. У комплекс плянів КГБ входив у певному сенсі дисидентський російський комплекс. Він, з погляду безпеки, замало розроблений. Треба аналізувати стратегії КГБ та стра-

тегічного пляну нашої протидії. Основна мета наступу в усьому українському суспільстві була проти ОУН, як осі українства тут і там. Намагання дискредитації ОУН, присуди за згодні злочини під час другої Світової війни людей, які тоді ще не жили, виконання присудів таємних судів, при галасливій пропаганді про неіснування ОУН — доказ її дії в тій чи іншій формі. Відомий колишній в'язень згадує, що він сидів з політичними в'язнями, молодими борцями, засудженими за ОУН. Новий плян КГБ наступу на нас і український самостійницький табір вимагає розпрацювання в теоретичній і практичній площині протинаступу. Треба натаврувати розкритих далекобіжних агентів, які тепер з наказу КГБ зактивізувалися.

Наша акція має можливість лише політичного характеру. Тому наш бій мусить бути прилюдним розкриванням агентури включно з деякими політичними середовищами, з деякими дисидентами, а не лише боязливе відхилювання занавіси. Протинаступ СБ є конечний та підсилення його молодими фахівцями, вишколеними теж на чужиньському відтинку з документарним знанням праць типу Беррона й інших, як «Екзекушенерс». Наші публікації не узгляднюють розкритих метод великими західними дослідниками, а навіть призабули те, що з досвіду КГБ зізнав Сташинський в документації в Комісії ЗСА на запитання головного прокурора БНР. СБ — це одна з найкращих сторінок нашої дії в Україні. Треба, щоб на чу-

жині вона стояла на належному поземі. Всестороння допомога для неї конечна.

Кадри — гарантія успіху

Кадри вирішують усе. Це не сталінське гасло, але повторюваний у кожній революційній організації клич. Кадри в Україні — це не стара гвардія, що не вмирає, але живий приклад — уосіблення ідеї без уваги на їх таку чи іншу активність. Молоді кадри виростили. На базі їхньої дії виростили шестидесятники й семидесятники, яких можна так характеризувати: Інтелігенція, котрій народ заклавав до голови розум і дав шматок хліба, повинна допомогти народові знайти шлях до кращої долі, допомогти побудувати краще життя, тому що все це лежить на совісті інтелігенції, в силу того, що вона посідає особливе місце в суспільстві...

Першочерговим і головним завданням перед інтелігенцією постає — підготовка та створення широких кіл однодумців шляхом систематичного роз'яснення на життєвих прикладах безперспективності соціалістичного ладу. Й уже тоді, коли буде створено широкі маси однодумців, у силу необхідности можна буде й при тім легко провести організаційну роботу, створити організаційні осередки та ланки, які в силі об'єднати масу й повести її на боротьбу за досягнення поставленої мети.

Немає відірваних явищ у житті й боротьбі. Сама присутність старих героїв променює. Ми зовсім свідомі того, що молоді кадри в дечому іншій від

старих кадрів. Але ми теж свідомі того, що якраз молоді кадри підняли могутніше в теоретичній площині традиційні націоналістичні ідеї, як старі, які не завжди, маючи новий підхід до молоді, щойно в концтаборах повністю знайшли його, — й унааявилася велика правда, що духовість нації не змінилася. Большевизм збанкрутував, діалектичний матеріалізм виказався пустопорожнім, а прийшов поворот до прадавніх традицій Сквороди, «соборів наших душ», Батьківщини Симоненка, й інших, якраз молодих, і ми на них пізнали безконечний раз правильність нашої ідеї продовжувати й розбудовувати ідейно-політичну й навіть філософічну базу нашої нації, людини, розвитку історичного процесу.

Кадри під тоталітарним колоніальним режимом це не є обов'язково організовані гурти чи осередки, але це безкомпромісові ідейні самостійники, які діють серед свого оточення не конче пов'язані взаємно; — це радше самостійники-однодумці однієї ідеї-мети і тотожної політичної концепції визволення без організаційно-технічного пов'язання.

Українська духовість ожила, і з нею визначені керівні ідеї боротьби. Це не означає, що ми не враховували іншої дійсності, наприклад, збалансування частини молоді атеїстичним вихованням, але патріотичної. Тому ми вважаємо, що у великий фронт визволення ми включаємо усіх, хто визнає нашу визвольну ідею й концепцію та стратегію боротьби, але, не зважаючи на те, що Організація

має свої договори й орієнтири в метафізичній площині — релігії, ми їх нікому не накидаємо. Це принципова відповідь ОУН на протиставну аксіому фальшу КПСС філософічного матеріалізму, атеїзму. У наших лавах можуть боротися, а навіть бути членами ОУН невіруючі (не воюючі безбожники), бо у нас вони, шукаючи правди, знайдуть шлях до Абсолюта. Воююче безбожництво — це російська форма-метода наступу на нашу духовість, так як російське православ'я, конфесія імперії. Ми не засуджуємо поодиноких вірних, які є в цій церкві, не маючи змоги бути в іншій, але прагнемо їх мобілізувати до боротьби за відновлення Української Православної Церкви і відірвання її з-під юрисдикції патріарха-кагебіста імперії Пімена та надання їй українського змісту й форми. Ми не засуджуємо поголовно українців вірних російської православної церкви, які тимчасово є в піменській псевдо-церкві, але апелюємо до них боротися за відвоювання УАПЦ. Хоча «церква» Пімена, як цілість, служить імперіальним цілям Москви й русифікації, проте ж ми не засуджуємо усіх без розбору українців — вірних цієї церкви, бо вони не є вірні Пімена, але свого Бога. Найкращий доказ: їхні могутні масові демонстративні виступи в церкві св. Юра, де тисячі показують свою ворожість безбожництву й русифікації й Піменові, якого зчаста не згадують у Богослужбах.

Роля Церкви

Звісно, найбільший антирелігійний тиск через піонерські, комсомольські організації, пресу, радіо, в школах і інститутах відчуває молодь. У той же час відмічається невизначене становище в атеїстичній науці й антирелігійній пропаганді. Не маючи можливості об'єднати цю програму з викладанням природознавчих, технічних, медичних, математичних та інших наук, створюється спеціальний цикл лекцій із атеїзму, який є обов'язковий у програмах середніх, середньо-спеціальних і вищих учбових закладах, незалежно від спеціалізації. Багачи необгрунтованість цієї науки, учні й студенти давно «пристосовувалися» до того, що їй потрібно відсидіти і здати як «необхідний» залік чи екзамен. Так у молоді виробляється формальне механічне відношення до такої пропаганди, котра не впливає на її релігійний світогляд, прищеплений батьками у сім'ї. Не проходить мимо пильних очей режиму середнє і старше покоління. Ми пережили різні методи боротьби режиму з нашими віруючими. Більш-менш пристойна робота (посада) вже не дозволяє відвідувати церкву чи проведення релігійного обряду, хрестин, весілля і т. ін. Створені майже в кожному пункті так названі палаци урочистих подій, в яких практично копіюється ритуал Церкви, використовується при цьому взаємний обмін молодими обручками і ставання на рушник і т. п., навіть співає хор. Тільки співають не те, що ви бажаєте, а «патріотичні» пісні, які ви собі наперед можете вибирати в рамках затвердже-

ного владою списку. Якщо у святковий день у Львові зайти до собору св. Юра, дивує не тільки величезна кількість людей, як якийсь надзвичайно організований порядок. Люди спокійно, без слів, розуміючи один одного, рухаються великою масою на зміну одні іншим й ця монолітна стіна людських тіл, з'єднаних потребою віроісповідання, являє собою велику силу, з якою народжується наше майбутнє. Там немає місця чужому. Його звідтіль спокійно, але рішуче ця маса винесе на вулицю. Досить дитині побувати один раз у такій масі однодумців, як ця сила покличе її до себе, зміцнить у ній думку про непереможність віри і своєї національної значимості, які дозрівали століттями. Українська архітектура славиться церквами. Від самобутніх дерев'яних у Карпатах до великих кам'яних соборів. Маківки церков на фоні зеленої природи можуть служити візитною карткою нашого Краю. У Східній Україні (Лівобережній) і на Півдні (Донбас, Запоріжжя, Миколаївщина) мало збереглося церков. Знищені, розібрані. Лише у Новомосковському біля Дніпропетровська, далеко у степу, видно красень Казанський Собор, оспіваний О. Гончарем у його «Соборі». У Західній Україні церков багато. У кожному селі нарід набудував собі при Австрії і Польщі. Дякуємо батькам і дідам нашим. Багато з них, правда, закриті. Але люди зберігають їх як можуть в надії на те, що рано чи пізно вони відкриються. Ходять до тих церков, котрі функціонують. Проблема також зі священниками. Поріділи їхні ряди. Старше поко-

ління відходить. Молодь навчається в поодиноких семінаріях, і все ж останнім часом відмічається збільшений потік молоді з переконанням та знанням своєї справи. Багато із випусників семінарії мають раніше отриману освіту: фізика, математика, техніка... Слово і авторитет таких спеціалістів величезні, переконливі. Треба патріотам зайнятися підбором кандидатів, котрі могли б у майбутньому безкомпромісово ставити питання про відношення УКЦ у Краю — національної Церкви українського народу.

Не усіх членів компартії, а тим більше комсомолу ми засуджуємо, а навпаки, протиставляємо окупаційному режимові, хоча наші кадри не є кадри компартії. Наші Церкви — це катакомбні Церкви! Але не усі вірні є там! Завдання кадрів в Україні ми визначаємо: бути дріжджами, ініціатором, мотором, усюдиприсутнім рушієм, але не унавянючим себе. Кадри бережемо, як зіницю в оці. При визначуванні: акція або розгром кадрів, то наша рекомендація — це збереження їх з оформленням акції так, щоб вона захоплювала якнайширші народні кола й кадри розпливалися в масі, як це було на похороні Володимира Івасюка, де серед десятків тисяч зникли організатори. Безкомпромісові патріоти унапрямують стихійно шестичи семидесятників своєю ідейною кермою, але не одобрюють політичної бази сучасного т. зв. Гельсінського руху, як імпортованого москалями й жидами, хоча наші борці скерували його в самостійницькому напрямі. Проте ж саму гелсінську

концепцію імпортували в Україну, коли Григоренко і Сахаров їхали в Україну з метою зробити там також центр змагу за людські права, що наші самостійники відкинули, висунувши національні права, і визначили Україну колонією Росії, а УПА — героїчною, мученицькою формацією борців. Безкомпромісові патріоти уболівають над «самоспалюванням» ідейних культурних діячів, бажаючи їх мати у своєму самостійницькому пляні, незалежному від загри Заходу і російських та жидівських антирежимників. Це дві окремі протиставні концепції, як кажуть патріоти: «Нам нікуди емігрувати, ми маємо боронити власної землі, її визволяти!» І тому теж їхне зрушення проти т. зв. гелсінківців, які домагаються виїзду на Захід, коли безкомпромісові патріоти не хочуть виїжджати. Наша орієнтація завжди йшла на становище борців в Україні, яке було тотожне з нашим. Можливо, що є правильною думка: «Щойно історія покаже, чи позитивним був вклад українських гелсінківців у визвольну боротьбу, чи навпаки, позбавив підпільну боротьбу тривалих борців», яких гелсінські ілюзії і московські антирежимники звели на невластиві рейки, узалежнюючи їх дію від чужої концепції, що в основі стверджувала неподільність імперії й неторкальність кордонів.

Кадри зростають і більшають в акціях і чинах, достосованих до сприйнятливості народніх мас у даній ситуації й на даному етапі розвитку революційної ситуації й то завдяки молодим активістам, які втратили страх, і яким важко пришити

будьщо із «буржуазного» типу побрехеньок КГБ: «...Виявилися сприятливі дні проведення олімпійських ігор в імперії. Патріотам удалося конспіративно розповсюдити листівки із закликом до українських спортсменів виступати окремою командою — «Самостійна Україна перемаже без Москви!». Знаменним було й те, що дякуючи їхнім зусиллям у цей період багатьма вшанувалася пам'ять борця за самостійну Україну генерала Романа Шухевича-Тараса Чупринки. «Революційна ОУН живе й бореться під прапором Чупринки. Вступайте до наших лав проти московських окупантів!» — такий зміст листівок, які патріоти розповсюдили.

Треба жити Україною

Кадри на чужині живуть Україною. Але чи завжди діють під кутом її вимог? Це не є так. Психоморально кадри живуть і переживають процеси в Україні. Кожен затривожений чи врадуваний ними. Але це психоморальне пережиття не знаходить достаточної об'єктивізації в політичній дії, в акціях, в обговореннях на організаційних зустрічах, сходах тощо. Кадри повністю зайняті багатограним еміграційним життям, що є позитивним, але в пріоритеті вартостей і завдань на першому плані мусять бути прямі дії під кутом України, пов'язані з Україною. Наше запитання: хто ж має включитися у процеси там? Як можна вимагати від Проводу інформацій про події там, коли різні патріоти, які туди їдуть, не подають звідомлень з того, що бачили?

Був час, що йшли туди люди зі зброєю в руках почерез кордони. Невже дух боротьби вигасає? Молодь і старше покоління ще не зітліло в гедонізмі, але треба відродити вогонь великими завданнями з ризиком і скріпленням зрозумінням для вищих вартостей, як проминальних, злободенних, бо з димом пожарів зникне все, коли російський варвар захопить владу через свої п'яті колони і шантажем термоядерною війною над світом, хоча в середині слабкий тепер, як ніколи раніше.

Юнацтво й молоді кадри кількісно не є в достатній мірі охоплені. Зусилля були великі. Треба стосувати підхід вилонювати з кількості якість, вишколювати і виховувати не лише теоретично, але практично в діях, пробних чинах. Це вимагає зтяжних зусиль виховати гурти провідників з молодих кадрів і Юнацтва, які далі організували б однолітків і однодумців з-посеред більшої кількості. Концентрація на якість, на вирощування провідників, а через них і паралельно до екстенсивної дії, мусить іти інтенсивна систематична щоденна робота над вужчим гуртом окремими провідниками — людьми старшого й молодшого покоління. Основне: виробити в молодих кадрах почуття відповідальності за Організацію, високу особисту мораль, погорду до матеріяльних вартостей, етичний націоналізм, без якого немає світоглядного на ділі націоналіста. Хоронімся від «націоналіста», типу гугенбергівського — вигідного любителя капіталістичних вигод і фразеологічного патріотизму, за яким не стоїть готовість на смерть

чи ризик. Фраза, мовляв, маємо жити, а не вмирати за Україну, є викрут і згодна коректива героїки Данилишина, чи Чупринки. Вони теж жили й боролися для України, але були свідомі, що може прийти хвилинка, коли треба з гордістю і честю вмерти. Не смерть була самоціллю, але готовість на смерть ради здійснення ідеї, яку здійснити не було можливо інакше, ніж ризиком життя. Жийте небезпечно, жийте ризиковно, погорджуйте матеріальним, вигідним життям! Не нехтуйте поколінням тридцятих і сорокових років, яке вбачало перемогу або смерть і не захотіло вмирати «тихо й нишком у хаті на соломі», але хотіло залишити тавро свого існування на грані історії. Без такої героїчної етики нічого не вдіє покоління вісімдесятих років. У кожному разі, тридцятники й сороківці, які ще живуть і діють та співкерують, не мають іншого прагнення від того, яке мали тоді, коли ставали «з мотикою на сонце», бо це були для них по сьогодні найкращі роки їх життя в ОУН, в УПА чи в концтаборах з погляду героїки життя, повторення яких вони прагнуть теж надалі для себе. У тому стилі вони віднаходили себе, як люди героїчної епохи, що станула проти чотирьох окупантів, а потім проти двох найбільших потуг світу, й ідейно це покоління ніколи не здало позицій. ОУН-УПА ідейно й політично ніколи бою не програли, бо правда, за яку стояли й героїка життя, ради якої жили — вічні й величні як слово самого Бога. Вони не жаліють за втраченими згодом роками, бож віднайти себе в ге-

році — і коли треба в мучеництві — це оновлення Христового шляху. Вони були б найщасливішими, якщо б свій життєвий шлях могли закінчити на побойовищах, бо вони — це інша порода людей від тих, яких мала провансальська Україна. Це родилося нове покоління, а вмерло покоління рабів і провансальців. Це нове покоління, вічно молоде духом, стало на чолі боротьби України з революційними ідеями, з революційною героїчною мораллю, з ідеєю нації понад усе, з ідеєю «Україна для українців» і «Українці для України», з героїчним воюючим християнством, з гордістю за свою націю, покоління бункрів, кадетів, покоління відкритого бою, покоління підпільного випробуваного десятиліттями безстрашного бою, покоління лицарів Нового Завіту України. Це має присвічувати нашій молоді тут і в Україні! Ми мали двох Святославів Хоробрих, які гинули як вожді на полі слави, ми мали Богунів, які відкинули присягу на вірність цареві гордо й мужньо та гинули з рук іншого окупанта як соборники. Ми мали «найгероїчнішу армію світу» — УПА-ОУН, як її прославив генерал Тарас Чупринка. Ми маємо приклади, коли найвищі провідники типу Коновальця чи Бандери гинули на своєму пості й тисячі-тисячі відомих тільки Богові героїв, тобто нам невідомих. Чому зневір'ятися? Pogорджуймо вигідним життям, розкошами його, жиймо суворим і ризиковним, бо ми є українські люди, сини нації, якій призначено Богом принести світові оновлення моральне, ідейне, релігійне, культурне, патріо-

тичне, висунувши найвищі вартості: духові й національні. Під тим кутом ми старалися вести нашу дію досі й, може, ми інколи були тут і там голосом вопіючого в пустині. Але кажу вам, що без такого оновлення немає воскресіння України, немає нашого воскресіння як людей — Богоподібних істот. Ми проповідуємо не культ смерти, але культ героїчного життя, що може довести до смерти одиниці за Батьківщину, але до воскресіння волі України.

Кадри вирішують усе. Але, які кадри? Ми накреслили їх суть і такі кадри існують передусім в Україні, але частинно також на чужині. Даймо змогу їм виявитися й бути для них таким керівництвом, як цього вимагає епоха великих зламів і революцій, що грядуть.

Ми маємо добрі низи, будьмо тими кращими для них провідниками!

Ключевий елемент нашої боротьби

Центральний комплекс нашої діяльності — це боротьба на Рідних Землях. У самому задумі, при старті нашої акції в тому напрямі ми вийшли не зі становища технічних зв'язків і виключної концентрації на них, але реалізували концепцію ідейно-політичного бою, мобілізації широких кіл народу, в якому могли брати участь не лише члени ОУН, але й наші симпатки й уся патріотична громада.

Це було здійснюване відповідними засобами й шляхами. У комплекс такого бою ми включали різні чинники. Ми намагалися розбудовувати і свою радіостанцію, або просувати дещо в існуючих. Наш клич «Офензивна оборона нації» в Україні як напрямок дії не був фразеологічним, бо він впливав із самої суті нашої стратегії боротьби, викладеної на початку цієї нашої праці. У напрямних ми завжди намагалися поширити фронт проти ворога, щоби створювати йому якнайбільше ускладнень, децентралізувати його сили: тому й Афганістан зразу став у центрі нашої уваги з погляду боротьби в імперії й Україні зокрема, — не інакше з комплексом Польщі, чи інших фронтів.

Коли кат-ворог трубить про свої економічні успіхи (чергова кампанія тепер ведеться про сільське господарство) — кажуть патріоти, ми вивіщуємо синьо-жовті прапори, чим показуємо несвідомій масі, що не одним хлібом живе людина. Коли ворог намагається залякати нас репресіями, ми показуємо йому нашу незламність і пишемо гасла, які кличуть людей на боротьбу за УССД, а коли він при обшуках вилучає в нас патріотичну літературу, ми розповсюджуємо листівки.

Суттєвим елементом нашої стратегії н. пр. у зв'язку з баламутними, інспірованими ззовні концепціями легалізму, еволюціонізму, демократизації, лібералізації системи на базі конституції чи гельсінських домовлень, — було відбити наступ антирежимників на самостійницький революційний

табір. Тепер іде більша загроза від квестіонування революційного шляху визволення, який єдиний веде до УССД, ніж квестіонування самої ідеї УССД в епосі розвалу імперій і творення держав племен Африки. Цей бій треба було фронтально відбити в Україні, в імперії; москалі й їх приятилі — григоренківці з УДР, з сахаровими і т-во бояться кровопролиття! А нам без нього не обійтись! Диверсія російських дисидентів і малоросів в Україні з НТС на спілку висуває в соціально-політичній площині гасла, які сприйнятні народнім масам, тому є необхідним дати всьому національно-політичне цілеспрямування, тобто без УССД немає, наприклад, приватної власности на землю тощо.

А для детальної розробки у нас на це немає великих штабів і, головне, ідея має вартість, коли є носії для її здійснення. Хай кожен з нас, зокрема з-поміж провідного активу, спитає себе, скільки він брав участь принаймні у технічній, персональній підтримці нашої акції. Це важкий закид, і так далі не може бути. Ми не маємо ніяких пов'язань з чужими розвідками. Усе, що маємо, це є праця наших рук, інвенції й людей, які присвятилися справі.

Роки великих семафорів

Це семиріччя мало низку великих дороговказів на шляху ставання й оновлення нації. 50-тиріччя ОУН, 40-річчя відновлення Державности, 35-річ-

чя УПА, 35-річчя АБН, 10-річчя ВАКЛ, 30-річчя героїської смерті Головного Командира УПА, Голови Проводу ОУН, Голови Генерального Секретаріату УГВР, члена Українського Державного Правління, генерала Романа Шухевича-Тараса Чупринки, 20-річчя смерті Провідника ОУН Степана Бандери.

Відмічування 50-річчя ОУН було святковане революційною ОУН з народом, без жодних коаліцій із псевдонаціоналістичними формаціями. І це було правильне. Великого задуму й великого орієнтира нації не сміємо розводнювати капітулянтськими поставами, коляборантськими елементами і звихненими манівцями.

40-річчя державности було підтримане всенароднім фронтом, як засвідчив Ювілейний Комітет з Патріяршим Зверненням, і це був величезний успіх самостійницької та соборницької думки на внутрішньому і зовнішньому відтинках боротьби. Це був доказ державної зрілости нації.

35-річчя УПА — це був культ української новітньої зброї, зброї як передумови здобуття влади нації і видвиження історичної перспективної, завжди актуальної альтернативи до термоядерної війни. Це фактично порятунок світу від атомового голокосту й реальна збройна концепція перемоги над російським імперіялізмом і большевизмом.

35-річчя АБН — це відзначення концепції власних сил України й поневолених народів, а не концепції інтервенції, єдиної міжнародньої анти-

большевицької формації, що протривала десятиріччя без чужої допомоги, бо сперта на органічні інтереси націй і спільної мети. Це одночасно великий протест проти можливостей НАТО вести атомову війну на території поневолених народів, бо спільний фронт поневолених гарантує перемогу без атомової зброї над большевизмом і імперією.

10-річчя ВАКЛ — це перемога на світовому форумі громадсько-політичної думки — найбільшої антикомуністичної організації — концепції ОУН-АБН!

30-річчя і 20-річчя геройської смерти полководця нації, що впав на полі слави на українській землі, і Провідника революційної ОУН — орієнтира нації й політично-директивного чинника нації по сьогодні й на завтра — свідцтво здегермінованості нації й її символів до загину воювати за рідний ідеал. До успішності відмічування цих роковин між іншими ресортами також причинилася референтура інформації і вишкочів правильною політичною постановкою, ставлячи в центрі уваги первородство ОУН, творця великих чинів нації, великих історичних вирішень, що мобілізували націю!

Вони пригадують нації, що існують дороговкази для неї, і для інших поневолених націй, і для вільного світу, й не блукати їй у хаосі ідейок, фальшивих світел, згорілих смолоскипів, серед непокликаних, а може й післаних лжепророків ворога, щоб на манівці звести боротьбу фальшивими намістками, як, наприклад, брехню про пе-

режиття ідеї націоналізму 30-их і 40-их років, відмертя найгероїчнішої епохи в житті нації — УДП-ОУН-УПА-УГВР, як перестарілої концепції визволення.

Ніколи зброя, ніколи боротьба за владу нації за поміччю зброї не є перестарілою, ніколи людські права не стають дійсністю, як поневолений народ не здобуває силою своєї власної народоправної держави! Ніколи жадні договори з окупантом не можуть визволити «мирно» чи «еволюційно» поневолену націю! Київ, а не Гельсінки — є альтернативою! «Київ проти Москви» — гасло IV ВЗ найбільше на часі, коли вже Загорськ з Москвою навіть у церковному сенсі станули проти Києва, Кремль проти Св. Софії й проти Св. Юра!

Нація, а не імперія — гасло нашої епохи! Україна, а не Росія — дороговказ майбутнього світу. Між ними компромісу не було, немає й не буде!

Одна стіна мусить завалитися, щоб ще твердше могла стояти друга: «Свобода народам і свобода людині!» — гасло України! Поневолення народів і рабство людини — гасло Московщини! Чи може Бог стояти за іншою ідеєю, як ідеєю України, Святого Києва, який благословив апостол Христовий і був основоположником Патріярхату України так, як Св. Петро — Римського, Св. Марко — Александрівського, а українського — Св. Андрій?!

Його не було в лісах тоді неіснуючого Загорська, але на землі сонцем осяяного більш двотисячолітнього Києва!

Хто може перемогти нас, коли з нами героїка великого найменше п'ятитисячолітнього своєю культурою народу, що завжди ставив першенство духа над усім проминальним?!

Хто має силу перемогти нас в останньому бою, коли з нами Бог!

ПІСЛЯСЛОВО

Найважливішим документом VI Великого Збору є Маніфест ОУН, який є протиставленням Комуністичному Маніфестові, але й не менше російському месіянізмові різних часів, а, зокрема, большевизмові.

Це правда, що основною ідеєю, що її треба наголошувати, є ідея свободи, але це не вистачає, бо свобода — це необхідні рамки для здійснення означених ідей, означеного змісту. Одночасно треба запропонувати той зміст, яким ми хочемо виповнити ту свободу, тобто спроможність рішати про вибір і мати змогу вибране здійснювати.

Крізь постанови наших Великих Зборів проходить з'ясування того змісту, який треба у боротьбі протиставляти московському змістові життя, накиненому нації терором і індоктринацією, що вже триває кількадесять років. VI Великий Збір є дальшим кроком уперед в уточнюванні цього змісту і визначуванні стратегії боротьби за інший, від московського, зміст життя.

Тому на політично-програмову проблематику і проблеми стратегії визвольної революції зосереджена була головна увага VI Великого Збору. Особливе значення було надано міжнародньо-політичному комплексові, визначаючи ролю України

на світовій політичній арені. У тому висунено нашу альтернативу до атомної війни, якій присвячено суттєві частини Маніфесту, Звернень, Постанов.

Справи кадрів, юнацтва, молоді викликали глибоке заінтересування Активу, бо від носіїв ідеї залежить її успіх. Ідея, сама по собі не перемагає, якщо немає її носіїв, котрі були б готові віддати за неї життя.

Пересторогою VI Великого Збору було вказування на те, що з хвилиною, коли б нашого роду Організація, що перебуває на чужині, серед оточення гедонізму, якщо б через моральний декаданс своїх кадрів вона починала набирати риси утилітаризму, тоді прийшов би їй кінець, як революційно-визвольній Організації.

Військові справи і питання Служби Безпеки у цей грізний час хвилювали зокрема молоді кадри і кадри старших військовиків, зокрема з УПА. Наступові ворога на ОУН і на українську громадськість в цілому присвячено основну аналізу і проєкцію протидії.

Ділянка інформації і пропаганди, масових засобів інформації викликала жваву дискусію, тим більше, що її досконало опановує ворог своїм дезінформом і усіма можливими засобами індоктринації. Нагайка й індоктринація — це засоби володіння большевизму.

Розбудова фінансово-господарської бази для нашої боротьби — суттєве завдання, бо незалежна власнопідметна політика має передумовою власні

фінанси, тобто підтримку власним народом революційної Організації. Українська громадськість надзвичайно жертвенна на всі патріотичні цілі.

Церковно-релігійна проблематика теж заслуговує з національного погляду на окрему увагу, бо це один з найголовніших боїв у підмосковському, підбольшевицькому світі. Вона має два аспекти: боротьбу проти воюючого безбожництва, а, з іншого боку, проти цезаропапійської псевдоцеркви Загорська. Оба чинники, це засоби наступу большевизму і російського месіанізму на українську духовність.

Українській культурі VI Великий Збір присвятив велику увагу, особливо боротьбі проти московізації та вирощуванню, скріплюванню притаманих українських культурних елементів, бо головний бій іде, як завжди, на відтинку української культури проти московської антикультури. Нам потрібна нова методологія історіографії проти старої, яка прикріплює націю виключно до назви і не бачить, що назви в історичних періодах міняються. В доісторичних часах не раз важко уточнити назви. Нації чітко визначаються культурою, духовними вартостями, спільним пережиттям долі, обороною своєї спецієс, а теж в означеному відношенні антропологічною тяглістю типу. Для пізнання нації слід урахувати теж археологію. Коли не брати до уваги усіх цих компонентів нації, які характеризують її, а тільки саму назву, то не можна писати точної і повної історії нації. Деякі історики відкидають культуру, археологію, традиції,

спільне пережиття, духові елементи, спільну обопону власної спеціес, антропологію народу, а спираються єдино на літописи, і то лише на ті, які відповідають їх «теорії» держави, бо за їх «теорією» — не нації творять держави, але держави нації, що є абсурдом.

Коли тепер іде страшний наступ на українську націю у всіх її відношеннях з боку большевизму, тобто Московщини, щоб позбавити нас нашого кількатисячрічного коріння, яке суттєво відмежує нас від Московщини, мусимо сягати до глибин, до коренів нашої нації й нашої держави, яка існувала не лише за християнських часів, але й перед нашою ерою. Мусимо різко відсепаруватися від усього, що московське, а плекати своє рідне, тобто свою силу, черпаючи з вартостей історичних і передісторичних часів.

На VI Великому Зборі ми видвигнули теж питання нової періодизації нашої історії, включаючи останній період нашої Державности, відновленої Актом 30 червня 1941 року, ОУН-УДП-УПА-УГВР.

Очевидно, для Збору була підготовлена низка дискусійних матеріалів, яких частину теж оприлюднюємо, щоб зорієнтувати, які існують погляди, які проблеми актуалізуються, котрі чекають на своє всестороннє обговорення.

Є низка думок під роздум, які будуть предметом дальших студій на черговий, уже VII Великий Збір ОУН.

У заключенні можемо сміливо твердити, що українська націоналістична думка набагато випере-

джує в ідейно-політичному відношенні вирішальні чинники вільного світу. В її обличчі большевицька доктрина — це регрес, реакція, банкрутство. Індоктринація фальшивою реакційною антигуманною теорією, брехнею і нагайкою — засуджена на повний провал. Антикультура, антиідея ніколи не переможуть мозаїки національних культур, що складаються на культуру людства, ані ідеї Людини — богоподібної істоти, ідеї Нації — «думки» Бога, ідеї Бога, Творця всесвіту. Але смітник історії збільшиться ще одним, до нічого непридатним лахмітьям, — большевизмом і марксизмом.

З М І С Т

Передмова	3
Повідомлення про VI Великий Збір ОУН	6
«ОУН — сумління нації»	11
Молитва на відкриття VI Великого Збору ОУН	16
Вступне слово Голови Президії VI Великого Збору ОУН — <i>В. Сумський</i>	18
Проблеми теорії і практики національно-виз- вольної боротьби — <i>С. Осінський</i>	20

I. ЗВЕРНЕННЯ VI ВЕЛИКОГО ЗБОРУ ОУН

Маніфест ОУН з 1981 р.	58
Маніфест ОУН з грудня 1940 р.	80
Звернення VI Великого Збору ОУН до укра- їнської молоді на рідних землях	84
Українська молоде поза межами України! Звернення VI Великого Збору ОУН	93
Звернення Шостого Великого Збору ОУН до Українців у вільному світі	99
Звернення Шостого Великого Збору ОУН до поневолених народів	113
Привіти	123

II. ПОСТАНОВИ VI ВЕЛИКОГО ЗБОРУ ОУН

VI Великий Збір ОУН і Українське Державне Правління	125
Політично-програмова проблематика	130
Проблеми стратегії визвольної революції	148
Зовнішньо-політичні постанови VI В. З. ОУН	167
Постанови в справах культури	197
Постанови у церковних справах	215
Постанови в справі військових завдань ОУН	224
Постанови в організаційно-кадровій ділянці	231
Постанови стосовно молодих кадрів	257
Постанови в ділянці Юнацтва ОУН	263
Постанови в справах молоді	282
Постанови в справах української внутрішньої політики	286
Постанови Служби Безпеки — загальні ствер- дження	301
Постанови в ділянці інформації й пропаганди	318
Постанови у фінансово-господарських справах	323
Присяга Голови Проводу ОУН	327
Слово на закінчення VI Великого Збору ОУН — <i>Зіновій Карбович</i>	328

III. ЗНАЧЕННЯ КУЛЬТУРИ В ЖИТТІ НАЦІЇ

Роля культури у формації націй і у визна- ченні історичної місії	339
До генези української нації та її культури	345
До генези української Державности	350
До історії Києва — столиці України, з нагоди 2-тисячоліття міста	353
На фронті культури: Київ проти Москви	360

IV. ДОПОВІДІ І МАТЕРІАЛИ VI ВЕЛИКОГО ЗБОРУ

<i>Ярослав Стецько</i> : Знехтована потуга	368
<i>Ярослав Стецько</i> : Етос праці й ідеал героя	410
Ідеологічно-програмові проблеми	418
<i>Анатоль Бедрій</i> : Грані нації — грані культури	438
<i>Константин Савчук</i> : Чотири стратегії: проб- леми української революції в 1980 роках	457
<i>Семен Антей</i> : Міжнародня ситуація й україн- ська визвольна політика	480
<i>З. Карбович</i> : Становище у світі й Україна	517
<i>Ярослав Стецько</i> : Увесь нарід є творцем дер- жави	556
<i>Ст. Осінський</i> : Дещо про форми і методи бо- ротьби в Україні	574
<i>Ст. Осінський</i> : Різні аспекти визвольної бо- ротьби	599
Післяслово	623